

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

<u>Nummer</u>	Inhoud	Bladzijde
	I <i>Mededelingen</i>	
	.....	
	II <i>Vorbereidende besluiten</i>	
	Commissie	
2002/C 203 E/01	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de arbeidsvoorwaarden van uitzendkrachten (COM(2002) 149 def. — 2002/0072(COD)) ⁽¹⁾	1
2002/C 203 E/02	Voorstel voor een beschikking van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Beschikking nr. 276/1999/EG tot vaststelling van een communautair meerjarenactieplan ter bevordering van een veiliger gebruik van internet door het bestrijden van illegale en schadelijke inhoud op mondiale netwerken (COM(2002) 152 def. — 2002/0071(COD))	6
2002/C 203 E/03	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende toevoegingsmiddelen voor diervoeding (COM(2002) 153 def. — 2002/0073(COD))	10
2002/C 203 E/04	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot verlenging van het EGKS-stelsel voor de staalstatistiek na afloop van het EGKS-Verdrag (COM(2002) 160 def. — 2002/0078(COD))	22
2002/C 203 E/05	Voorstel voor een besluit van de Raad inzake het standpunt van de Gemeenschap met betrekking tot het reglement van orde van het interim-comité dat is ingesteld overeenkomstig de interim-overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Kroatië (COM(2002) 161 def.)	24
2002/C 203 E/06	Voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van bepaalde concessies in de vorm van communautaire tariefcontingenten voor bepaalde landbouwproducten en tot aanpassing, via een autonome overgangsregeling, van bepaalde landbouwconcessies die zijn opgenomen in de Europaovereenkomst met Estland (COM(2002) 164 def. — 80/2002(ACC))	29

<u>Nummer</u>	Inhoud (vervolg)	Bladzijde
2002/C 203 E/07	Voorstel voor een verordening van de Raad tot bevestiging van het definitieve antidumpingrecht dat bij Verordening (EG) nr. 2398/97 werd ingesteld op katoenachtig beddenlinnen uit India, zoals gewijzigd en geschorst bij Verordening (EG) nr. 1644/2001 van de Raad (COM(2002) 172 def.)	38
2002/C 203 E/08	Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende het door de Gemeenschap in te nemen standpunt in de ACS-EG-Raad van ministers met het oog op de verlenging van Besluit nr. 1/2000 van de ACS-EG-Raad van ministers van 27 juli 2000 inzake overgangsmaatregelen die geldig zijn vanaf 2 augustus 2000 tot de inwerkingtreding van de ACS-EG-partnerschapsovereenkomst (COM(2002) 174 def.)	45
2002/C 203 E/09	Voorstel voor een beschikking van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een meerjarenprogramma voor acties op energiegebied: Programma „Intelligente energie voor Europa” (2003-2006) (COM(2002) 162 def. — 2002/0082(COD))	47
2002/C 203 E/10	Voorstel voor een besluit van de Raad tot ondertekening van de overeenkomst voor wetenschappelijke en technologische samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en Oekraïne (COM(2002) 178 def.)	53
2002/C 203 E/11	Voorstel voor een verordening van de Raad tot instelling van een definitief antidumpingrecht op de invoer van cumarine van oorsprong uit de Volksrepubliek China (COM(2002) 182 def.)	60
2002/C 203 E/12	Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de energieprestaties van gebouwen (COM(2002) 192 def. — 2001/0098(COD)) ⁽¹⁾	69
2002/C 203 E/13	Voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van overgangsbepalingen voor de overeenkomstig de Beschikkingen nrs. 2277/96/EGKS en 1889/98/EGKS van de Commissie genomen antidumping- en antisubsidiemaatregelen, evenals voor de niet voltooide antidumping- en antisubsidieonderzoeken en de niet afgehandelde klachten en verzoeken uit hoofde van deze beschikkingen (COM(2002) 194 def.)	82
2002/C 203 E/14	Voorstel voor een verordening van de Raad tot invoering van een Europese executoriale titel voor niet-betwiste schuldvorderingen (COM(2002) 159 def. — 2002/0090(CNS))	86
2002/C 203 E/15	Voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1334/2000 tot instelling van een communautaire regeling voor controle op de uitvoer van producten en technologie voor tweemaal gebruik (COM(2002) 184 def. — 2002/0085(ACC))	108
2002/C 203 E/16	Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad over aanvallen op informatiesystemen (COM(2002) 173 def. — 2002/0086(CNS))	109
2002/C 203 E/17	Voorstel voor een verordening van de Raad houdende instelling van aanvullende douanerechten op de invoer van bepaalde producten van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika (COM(2002) 202 def. — 2002/0095(ACC))	114
2002/C 203 E/18	Voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1255/96 houdende tijdelijke schorsing van de autonome rechten van het gemeenschappelijk douanetarief voor bepaalde industrie-, landbouw- en visserijproducten (COM(2002) 198 def.)	125

2002/C 203 E/19	Voorstel voor een verordening van de Raad houdende opening van een autonoom tariefcontingent voor de invoer van rundvlees van hoge kwaliteit (COM(2002) 199 def. — 2002/0094(ACC))	130
2002/C 203 E/20	Voorstel voor een besluit van de Raad inzake het door de Gemeenschap in te nemen standpunt ten aanzien van de oprichting van een Gemengd Raadgevend Comité waarover moet worden besloten door de Associatieraad die werd ingesteld bij de Europa-Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en Slowakije (COM(2002) 200 def. — 2002/0093(ACC))	131
2002/C 203 E/21	Voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Besluit nr. 253/2000/EG tot vaststelling van de tweede fase van het communautaire actieprogramma op onderwijsgebied „Socrates” (COM(2002) 193 def. — 2002/0101(COD))	133
2002/C 203 E/22	Voorstel voor een beschikking van de Raad tot wijziging van Beschikking 97/788/EG met betrekking tot de looptijd (COM(2002) 216 def.)	135
2002/C 203 E/23	Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van de Raad inzake het recht op gezinshereniging (COM(2002) 225 def. — 1999/0258(CNS))	136
2002/C 203 E/24	Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Organisatie van de Verenigde Naties voor hulpverlening aan Palestijnse vluchtelingen (UNRWA) inzake hulp aan vluchtelingen in de landen van het Nabije Oosten gedurende de periode 2002-2005 (COM(2002) 238 def. — 2002/0104(CNS))	142
2002/C 203 E/25	Voorstel voor een besluit van de Raad tot vaststelling van het in het Comité voor voedselhulp namens de Gemeenschap in te nemen standpunt (COM(2002) 219 def.)	145
2002/C 203 E/26	Voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van concessies in de vorm van communautaire tariefcontingenten voor bepaalde landbouwproducten en tot aanpassing, via een autonome overgangsregeling, van bepaalde landbouwconcessies die zijn opgenomen in de Europaovereenkomst met Litouwen (COM(2002) 221 def. — 2002/0102(ACC))	146
2002/C 203 E/27	Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid, tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1347/2000 en tot wijziging, wat betreft onderhoudsverplichtingen, van Verordening (EG) nr. 44/2001 (COM(2002) 222 def. — 2002/0110(CNS))	155
2002/C 203 E/28	Voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2505/96 betreffende de opening en de wijze van beheer van autonome communautaire tariefcontingenten voor bepaalde landbouw- en industrieproducten (COM(2002) 224 def.)	179
2002/C 203 E/29	Voorstel voor een verordening van de Raad tot beëindiging van de antidumpingprocedure met betrekking tot de invoer van rijwielen van oorsprong uit Indonesië, Maleisië en Thailand (COM(2002) 226 def.)	181

<u>Nummer</u>	Inhoud (vervolg)	Bladzijde
2002/C 203 E/30	Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten (COM(2002) 235 def. — 2000/0117(COD)) ⁽¹⁾	183
2002/C 203 E/31	Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken (COM(2002) 236 def. — 2000/0115(COD)) ⁽¹⁾	210
2002/C 203 E/32	Voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van concessies in de vorm van communautaire tariefcontingenten voor bepaalde landbouwproducten en tot aanpassing, via een autonome overgangsregeling, van bepaalde landbouwconcessies die zijn opgenomen in de Europaovereenkomst met Letland (COM(2002) 227 def. — 2002/0103(ACC))	241
2002/C 203 E/33	Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende het standpunt van de Gemeenschap in de Gezamenlijke Raad EG-Mexico inzake het reglement van orde van de speciale comités (COM(2002) 228 def.)	250
2002/C 203 E/34	Voorstel voor een besluit van de Raad inzake het standpunt van de Gemeenschap ten aanzien van de oprichting van een Gemengd Raadgevend Comité waarover moet worden besloten door de Associatieraad die werd ingesteld bij de Europa-Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en de Republiek Bulgarije (COM(2002) 231 final — 2002/0107(ACC))	253
2002/C 203 E/35	Voorstel voor een richtlijn van de Raad houdende wijziging van Richtlijn 69/208/EEG betreffende het in de handel brengen van zaaizaad van oliehoudende planten en vezelgewassen (COM(2002) 232 def. — 2002/0105(CNS))	256
2002/C 203 E/36	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad betreffende de indieningstermijnen voor de belangrijkste aggregaten van de nationale rekeningen, de afwijkingen met betrekking tot de indiening van de belangrijkste aggregaten van de nationale rekeningen en de indiening van gegevens over de werkzame personen in gewerkte uren (COM(2002) 234 def. — 2002/0109(COD))	258
2002/C 203 E/37	Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 83/477/EEG van de Raad betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk (COM(2002) 254 def. — 2001/0165(COD))	273
2002/C 203 E/38	Voorstel voor een verordening van de Raad inzake de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visserijhulpbronnen in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid (COM(2002) 185 def. — 2002/0114(CNS)) ⁽¹⁾	284
2002/C 203 E/39	Voorstel voor een verordening van de Raad houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2792/1999 tot vaststelling van de uitvoeringsbepalingen en voorwaarden voor structurele acties van het gemeenschappelijk visserijbeleid (COM(2002) 187 def. — 2002/0116(CNS)) ⁽¹⁾	304

II

(Vorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de arbeidsvoorwaarden van uitzendkrachten

(2002/C 203 E/01)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2002) 149 def. — 2002/0072(COD)

(Door de Commissie ingediend op 21 maart 2002)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 137, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De voorliggende akte eerbiedigt de grondrechten en leeft de beginselen na die met name worden erkend door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie; deze akte heeft met name tot doel de volledige naleving te waarborgen van artikel 31 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, dat bepaalt dat iedere werknemer recht heeft op gezonde, veilige en waardige arbeidsomstandigheden en op een beperking van de maximumarbeidsuur en op dagelijkse en wekelijkse rusttijden, alsmede op een jaarlijkse vakantie met behoud van loon.
- (2) Bovendien bepaalt punt 7 van het Gemeenschapshandvest van de sociale grondrechten van de werkenden onder meer dat de verwezenlijking van de interne markt moet leiden tot een verbetering van de levensstandaard en de arbeidsvoorwaarden van de werkenden in de Europese Gemeenschap. Dit proces wordt verwezenlijkt door onderlinge opwaartse aanpassing van die voorwaarden, betreffende met name de andere arbeidsvormen dan arbeid voor onbepaalde duur, zoals arbeid voor een bepaalde duur, deeltijdarbeid, uitzendarbeid en seizoenarbeid.
- (3) De conclusies van de Europese Raad van Lissabon van 23 en 24 maart 2000 stelden een nieuwe strategische doelstelling voor de Europese Unie vast, met name „de meest concurrerende en dynamische kenniseconomie van de wereld te worden die in staat is tot duurzame economische groei met meer en betere banen en een hechtere sociale samenhang”.
- (4) Overeenkomstig de Europese sociale agenda, die op basis van de mededeling van de Commissie is goedgekeurd

door de Europese Raad van Nice op 7, 8 en 9 december 2000, de conclusies van de Europese Raad van Stockholm van 23 en 24 maart 2001, alsmede het besluit van de Raad van 19 januari 2001 betreffende de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid voor 2001, dient voor een goede en soepele arbeidsorganisatie te worden gezorgd in het kader van nieuwe flexibele overeenkomsten die de betrokken werknemers de nodige zekerheid en een beter beroepsstatuut bieden, dat zowel verenigbaar is met hun streven als met de behoeften van de ondernemingen.

- (5) Op 27 september 1995 heeft de Commissie de sociale partners geraadpleegd over de mogelijke strekking van een communautair optreden met betrekking tot de flexibiliteit van de arbeidstijd en de zekerheid voor de werknemers.
- (6) Na deze raadpleging achtte de Commissie een communautair optreden wenselijk. Ze raadpleegde de sociale partners op 9 april 1996 bijgevolg opnieuw over de inhoud van het geplande voorstel.
- (7) In de preambule van de raamovereenkomst van 18 maart 1999 inzake arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd gaven de ondertekenende partijen hun voornemen te kennen de behoefte aan een soortgelijke overeenkomst inzake uitzendarbeid te bestuderen.
- (8) De algemene bedrijfstakoverkoepelende organisaties, met name de Unie van Industrie- en Werkgeversfederaties van Europa (UNICE), het Europees Centrum van gemeenschapsbedrijven (CEEP) en het Europees Verbond van Vakverenigingen (EVV), hebben de Commissie bij een gezamenlijke brief gemeld dat ze bereid zijn het proces aan te vatten waarin artikel 138, lid 4, van het EG-Verdrag voorziet; in een gezamenlijke brief verzochten ze de Commissie om een extra termijn van drie maanden; de Commissie heeft dat verzoek ingewilligd en heeft de onderhandelings-termijn tot 15 maart 2001 verlengd.
- (9) Op 21 mei 2001 zagen de sociale partners in dat hun onderhandelingen over uitzendwerk geen resultaat hadden opgeleverd.
- (10) De rechtspositie van uitzendkrachten verschilt sterk binnen de Unie.

- (11) Uitzendwerk moet beantwoorden aan de behoeften van de ondernemingen aan flexibiliteit en aan de behoeften van de werknemers om werk en privé-leven te combineren. Het moet tevens bijdragen tot het scheppen van banen en tot de deelname aan en de inpassing op de arbeidsmarkt.
- (12) Deze richtlijn heeft tot doel een beschermend kader voor uitzendkrachten te creëren, dat ook een gemeenschappelijk en flexibel kader is dat het optreden van ondernemingen die in de Europese Gemeenschap in de sector actief zijn, bevordert, door te vermijden administratieve, financiële en juridische beperkingen op te leggen die een belemmering zouden vormen voor de oprichting en de ontwikkeling van kleine en middelgrote bedrijven.
- (13) Deze richtlijn wordt toegepast met inachtneming van het Verdrag, in het bijzonder inzake het vrij verrichten van diensten en de vrijheid van vestiging en onverminderd Richtlijn 96/71/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1996 ⁽¹⁾ betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten.
- (14) Richtlijn 91/383/EEG van 25 juni 1991 ⁽²⁾ ter aanvulling van de maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid op het werk van de werknemers met arbeidsbetrekkingen voor bepaalde tijd of uitzendarbeidsbetrekkingen stelt de bepalingen vast die van toepassing zijn op uitzendkrachten op het gebied van gezondheid en veiligheid op het werk.
- (15) Wat de essentiële arbeidsvoorwaarden betreft, mogen uitzendkrachten niet minder gunstig behandeld worden dan een „vergelijkbare werknemer”, dit wil zeggen een werknemer van de inlenende onderneming die hetzelfde of soortgelijk werk verricht, rekening houdend met de anciënniteit, de kwalificaties en de vaardigheden.
- (16) Verschillen in behandeling kunnen evenwel voorkomen indien ze objectief en behoorlijk verantwoord zijn door een legitieme doelstelling.
- (17) Voor werknemers die aan het uitzendbureau gebonden zijn door een overeenkomst voor onbepaalde tijd dient, gelet op de specifieke bescherming die de aard van hun arbeidsovereenkomst biedt, in de mogelijkheid te worden voorzien om af te wijken van de regels die in de inlenende onderneming gelden.
- (18) Rekening houdend met de noodzaak om een bepaalde graad van flexibiliteit in de arbeidsverhouding te behouden, dient te worden voorzien dat de lidstaten het aan de sociale partners kunnen overlaten om de essentiële arbeidsvoorwaarden vast te stellen die zijn aangepast aan de specifieke eigenschappen van bepaalde soorten werk of van bepaalde economische sectoren.
- (19) Er moet worden gezorgd voor een bepaalde flexibiliteit bij de toepassing van het niet-discriminatiebeginsel in geval van opdrachten ter uitvoering van een werk dat door zijn aard of duur de zes weken niet overschrijdt.
- (20) De verbetering van de basisbescherming van de uitzendkrachten die voortvloeit uit de toepassing van deze richt-

lijn verantwoordt dat de eventuele beperkingen van of het eventuele verbod op het inzetten van uitzendkrachten geregeld worden herbekeken en eventueel worden opgeheven indien ze niet meer gerechtvaardigd zijn om redenen van algemeen belang, die met name verband houden met de bescherming van de werknemers.

- (21) De vertegenwoordiging van de rechten van de uitzendkrachten moet effectief zijn.
- (22) Overeenkomstig het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel bedoeld in artikel 5 van het Verdrag kunnen de doelstellingen van het hierboven genoemde overwogen optreden niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt, aangezien het de bedoeling is op communautair niveau een geharmoniseerd beschermend kader voor uitzendkrachten te creëren; vanwege de omvang en de gevolgen van het overwogen optreden, kunnen deze doelstellingen beter op communautair niveau worden verwezenlijkt door de invoering van minimumvoorschriften die in de hele Europese Gemeenschap gelden; de voorliggende richtlijn gaat niet verder dan wat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Toepassingsgebied

1. Deze richtlijn is van toepassing op de arbeidsovereenkomst of de arbeidsverhouding tussen enerzijds een uitzendbureau, zijnde de werkgever, en anderzijds de werknemer, waarbij laatstgenoemde ter beschikking wordt gesteld van een inlenende onderneming om voor en onder toezicht van deze onderneming te werken.

2. Deze richtlijn is van toepassing op openbare of particuliere ondernemingen die een economische activiteit uitoefenen, al dan niet met winstoogmerk.

3. Na raadpleging van de sociale partners kunnen de lidstaten bepalen dat deze richtlijn niet van toepassing is op de arbeidsovereenkomsten of arbeidsbetrekkingen die tot stand zijn gekomen in het kader van een specifiek openbaar of door de overheid ondersteund opleidings-, inpassings- of herscholingsprogramma.

Artikel 2

Doel

Deze richtlijn heeft tot doel:

1. de kwaliteit van het uitzendwerk te verbeteren door de naleving van het niet-discriminatiebeginsel ten aanzien van de uitzendkrachten te verzekeren;

⁽¹⁾ PB L 18 van 21.1.1997, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 206 van 29.7.1991, blz. 19.

2. een geschikt kader te creëren voor de gebruikmaking van uitzendwerk teneinde bij te dragen tot de goede werking van de arbeidsmarkt en tot de werkgelegenheid.

Artikel 3

Definities

1. In deze richtlijn wordt verstaan onder:
- a) „werknemer”: iedere persoon die in de lidstaat in kwestie krachtens de nationale arbeidswetgeving en conform de nationale praktijken bescherming geniet als werknemer;
  - b) „vergelijkbare werknemer”: de werknemer van de inlenende onderneming die hetzelfde of soortgelijk werk verricht als de werknemer die door het uitzendbureau ter beschikking is gesteld, rekening houdend met de anciënniteit, de kwalificaties en de vaardigheden;
  - c) „opdracht”: de periode tijdens welke de uitzendkracht ter beschikking wordt gesteld van de inlenende onderneming.
  - d) „essentiële arbeidsvoorwaarden”: de arbeidsvoorwaarden met betrekking tot:
    - i) de arbeidstijd, rusttijden, nachtarbeid, betaalde vakantie, feestdagen;
    - ii) de bezoldiging;
    - iii) arbeid verricht door zwangere en borstvoeding gevende vrouwen, kinderen en jongeren; en
    - iv) de bepalingen ter bestrijding van discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afkomst, godsdienst of overtuigingen, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid.
2. Deze richtlijn doet geen afbreuk aan het nationaal recht wat de definitie van de overeenkomst of van de arbeidsverhouding betreft. De lidstaten kunnen de arbeidsovereenkomsten of arbeidsverhoudingen evenwel niet uitsluiten van de werkingssfeer van deze richtlijn, enkel en alleen omdat die betrekking hebben op:
- a) deeltijdwerkers in de zin van Richtlijn 97/81/EG van de Raad van 15 december 1997;
  - b) werknemers met een contract voor bepaalde tijd in de zin van Richtlijn 99/70/EG van de Raad van 28 juni 1999;
  - c) personen die een uitzendopdracht uitvoeren bij een inlenende onderneming.

Artikel 4

Het herbekijken van verbodsbepalingen of beperkingen

1. Na de sociale partners overeenkomstig de wetgeving, de collectieve overeenkomsten en de nationale praktijken te hebben geraadpleegd, herbekijken de lidstaten geregeld en minstens om de vijf jaar de beperkingen of verbodsbepalingen voor bepaalde categorieën van werknemers of bepaalde activiteitssectoren om na te gaan of de specifieke omstandigheden waarop ze gebaseerd zijn, nog gelden. Zo niet, moeten de lidstaten ze opheffen.

2. De lidstaten delen het resultaat van dat onderzoek aan de Commissie mee. Indien dergelijke beperkingen of verbodsbepalingen behouden blijven, delen de lidstaten de redenen mee waarom dergelijke beperkingen of verbodsbepalingen volgens hen noodzakelijk en gerechtvaardigd zijn.

De beperkingen of verbodsbepalingen die behouden kunnen blijven, moeten gerechtvaardigd zijn om redenen van algemeen belang, die met name verband houden met de bescherming van de werknemers.

HOOFDSTUK II

ARBEIDSVORWAARDEN

Artikel 5

Het niet-discriminatiebeginsel

1. Uitzendkrachten worden tijdens de duur van hun opdracht minstens even gunstig behandeld als een vergelijkbare werknemer van de inlenende onderneming wat de essentiële arbeidsvoorwaarden betreft, met inbegrip van die welke aan een specifiek aantal dienstjaren onderworpen zijn, tenzij een verschil in behandeling om objectieve redenen gerechtvaardigd is.

Wanneer zulks passend is, wordt het „pro rata temporis”-beginsel toegepast.

2. De lidstaten kunnen bepalen dat van het in lid 1 vastgestelde beginsel kan worden afgeweken wanneer de uitzendkrachten, die door een overeenkomst voor onbepaalde tijd aan het uitzendbureau zijn gebonden, ook worden vergoed tijdens de periode tussen de uitvoering van twee opdrachten.

3. De lidstaten kunnen de sociale partners op het passende niveau de mogelijkheid bieden om collectieve overeenkomsten te sluiten die afwijken van het in lid 1 vastgestelde beginsel, op voorwaarde dat de uitzendkrachten een passend beschermingsniveau wordt verzekerd.

4. Onverminderd de bepalingen van de leden 1 en 2 hierboven, kunnen de lidstaten bepalen dat lid 1 niet van toepassing is wanneer een uitzendkracht naar aanleiding van een opdracht of een reeks opdrachten in dezelfde inlenende onderneming een werk uitvoert dat door zijn duur of aard kan worden verwezenlijkt in een periode van ten hoogste zes weken.

De lidstaten nemen de nodige maatregelen om de onrechtmatige toepassing van dit lid te voorkomen.

5. Wanneer de vergelijking overeenkomstig deze richtlijn met een vergelijkbare werknemer in de inlenende onderneming moet gebeuren, maar er geen dergelijke werknemer is, wordt vergeleken met de collectieve overeenkomst waaronder de inlenende onderneming valt; bestaat er geen soortgelijke collectieve overeenkomst, dan wordt vergeleken met de collectieve overeenkomst waaronder het uitzendbureau valt; bij gebrek aan toepasselijke collectieve overeenkomst worden de essentiële arbeidsvoorwaarden van de uitzendkracht geregeld door de nationale wetgeving en de nationale praktijken.

6. De wijze van tenuitvoerlegging van de bepalingen van dit artikel wordt vastgesteld door de lidstaten, na raadpleging van de sociale partners. De lidstaten mogen het ook aan de sociale partners op het geschikte niveau overlaten om de wijze van tenuitvoerlegging vast te stellen.

Artikel 6

Toegang tot vast en goed werk

1. De uitzendkrachten worden ingelicht over de vacatures in de inlenende onderneming met de bedoeling hen dezelfde kansen op een vaste baan te geven als de andere werknemers van die onderneming.

2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen opdat de bepalingen die het sluiten van een arbeidsovereenkomst of het totstandkomen van een arbeidsverhouding tussen de inlenende onderneming en de uitzendkracht verbieden of verhinderen na afloop van de periode tijdens welke hij ter beschikking wordt gesteld, nietig zijn of nietig kunnen worden verklaard.

3. De uitzendbureaus rekenen de werknemers geen honoraria aan in ruil voor opdrachten in een inlenende onderneming.

4. Uitzendkrachten komen in aanmerking voor de sociale dienstverlening van de inlenende onderneming, tenzij objectieve redenen een andere behandeling rechtvaardigen.

5. De lidstaten nemen de nodige maatregelen of bevorderen de dialoog tussen de sociale partners overeenkomstig hun tradities en nationale praktijken, met als doel:

— de toegang van uitzendkrachten tot opleiding in de uitzendbureaus te verbeteren, ook tijdens de periodes tussen de opdrachten, teneinde de ontwikkeling van hun loopbaan en hun inzetbaarheid te verbeteren,

— de toegang van uitzendkrachten tot de opleidingsmogelijkheden voor de werknemers van de inlenende ondernemingen waar ze worden ingezet, te verbeteren.

Artikel 7

Vertegenwoordiging van de uitzendkrachten

In het uitzendbureau worden de uitzendkrachten meegeteld voor de vaststelling van de drempel waarboven de werknemersvertegenwoordigende organisaties waarin de nationale en communautaire wetgevingen voorzien, moeten worden opgericht.

De lidstaten kunnen, onder de voorwaarden die zij vaststellen, bepalen dat deze werknemers in de inlenende onderneming worden meegeteld voor de berekening van de drempel waarboven de werknemersvertegenwoordigende organisaties waarin de nationale en communautaire wetgevingen voorzien, mogen worden opgericht.

Artikel 8

Voorlichting van de werknemersvertegenwoordigers

Onverminderd de strengere en/of specifiekere nationale en communautaire bepalingen inzake voorlichting en raadpleging, moet de inlenende onderneming passende inlichtingen verschaffen over het inzetten van uitzendkrachten in de onderneming bij de verstrekking van informatie over de arbeidssituatie in de onderneming aan de werknemersvertegenwoordigende organisaties die overeenkomstig de communautaire en nationale wetgeving zijn ingesteld.

HOOFDSTUK III

SLOTBEPALINGEN

Artikel 9

Minimumvereisten

1. Deze richtlijn doet geen afbreuk aan het recht van de lidstaten om voor de werknemers gunstiger wetgevings- of regelgevingsbepalingen toe te passen of in te voeren of om collectieve overeenkomsten of akkoorden tussen de sociale partners te bevorderen of mogelijk te maken die gunstiger zijn voor de werknemers.

2. De uitvoering van deze richtlijn mag geen rechtvaardiging vormen voor een verlaging van het algemene beschermingsniveau van de werknemers op de onder deze richtlijn vallende gebieden. Dit doet geen afbreuk aan de rechten van de lidstaten en/of de sociale partners om in het licht van de ontwikkelingen andersluidende wettelijke, bestuursrechtelijke en contractuele bepalingen aan te nemen dan die welke op het tijdstip van de goedkeuring van deze richtlijn van kracht zijn, mits de hand wordt gehouden aan de minimumeisen van deze richtlijn.

*Artikel 10***Sancties**

De lidstaten stellen het stelsel van sancties dat van toepassing is op overtredingen van de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen vast en treffen alle maatregelen die nodig zijn om de tenuitvoerlegging van die sancties te verzekeren. De aldus vastgestelde sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk op de in artikel 11 vermelde datum van deze bepalingen in kennis en delen haar alle latere wijzigingen zo spoedig mogelijk mee. Ze zien er in het bijzonder op toe dat de werknemers en/of hun vertegenwoordigers over gepaste procedures beschikken voor de uitvoering van de verplichtingen waarin deze richtlijn voorziet.

*Artikel 11***Uitvoering**

1. De lidstaten stellen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast om uiterlijk op ... (twee jaar na de goedkeuring) aan deze richtlijn te voldoen, of dragen er zorg voor dat de sociale partners via overeenkomsten de nodige bepalingen in werking doen treden, waarbij de lidstaten alle nodige maatregelen dienen te treffen opdat de sociale partners te allen tijde voor de op grond van deze richtlijn vereiste

resultaten kunnen instaan. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

2. Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt daarin naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van de bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

*Artikel 12***Heronderzoek door de Commissie**

Uiterlijk op ... (vijf jaar na goedkeuring van deze richtlijn) onderwerpt de Commissie, in overleg met de lidstaten en de sociale partners op communautair niveau, de toepassing ervan aan een heronderzoek, teneinde de Raad zo nodig de vereiste wijzigingen voor te stellen.

*Artikel 13***Inwerkingtreding**

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 14

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Voorstel voor een beschikking van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Beschikking nr. 276/1999/EG tot vaststelling van een communautair meerjarenactieplan ter bevordering van een veiliger gebruik van internet door het bestrijden van illegale en schadelijke inhoud op mondiale netwerken

(2002/C 203 E/02)

COM(2002) 152 def. — 2002/0071(COD)

(Door de Commissie ingediend op 22 maart 2002)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

werking tussen de Gemeenschap en de kandidaat-lidstaten dient te worden verruimd.

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met name op artikel 153, lid 2,

(6) Er is meer tijd nodig voor acties teneinde tot een betere netwerking te komen, de doelstellingen van het actieplan te realiseren en rekening te houden met nieuwe on-line technologieën.

Gezien het voorstel van de Commissie,

(7) Het financiële raamwerk, dat het voornaamste referentiepunt voor de Begrotingsautoriteit vormt tijdens de jaarlijkse begrotingsprocedure, moet dienovereenkomstig worden aangepast.

Gezien het advies van het Europees en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

(8) De Commissie dient te worden verzocht een tweede rapport op te stellen over de na vier jaar behaalde resultaten van de uitvoering van de actiepunten, alsmede een eindrapport na afloop van het actieplan.

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

(9) De lijst van kandidaat-lidstaten die aan het actieplan mogen deelnemen dient te worden aangevuld met Malta en Turkije.

(1) Beschikking nr. 276/1999/EG⁽¹⁾ werd vastgesteld voor een periode van vier jaar.

(10) Het actieplan dient te worden verlengd met een periode van twee jaar, welke als tweede fase zal worden beschouwd; teneinde specifieke voorzieningen te treffen voor de tweede fase, dienen de actiepunten te worden aangepast, rekening houdende met de ervaringen en de conclusies van het evaluatierapport.

(2) Overeenkomstig artikel 6, lid 4, van Beschikking nr. 276/1999/EG heeft de Commissie bij het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's een evaluatierapport⁽²⁾ ingediend over de na twee jaar behaalde resultaten van de uitvoering van de in bijlage I van de beschikking opgenomen actiepunten.

(11) Beschikking nr. 276/1999/EG moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

(3) De conclusies van de evaluatie vormden mede het basismateriaal voor een workshop over veiliger gebruik van nieuwe on-line technologieën, waarop vooraanstaande deskundigen op dit terrein zich hebben verdiept in de te verwachten ontwikkelingen ten aanzien van de kwesties waarop het bij Beschikking nr. 276/1999/EG vastgestelde actieplan (hierna „het actieplan” genoemd) betrekking heeft, en aanbevelingen aan de Commissie hebben gedaan.

HEBBEN DE VOLGENDE BESCHIKKING VASTGESTELD:

(4) Door nieuwe on-line technologieën, nieuwe gebruikers en nieuwe gebruikspatronen ontstaan er nieuwe risico's en worden de bestaande risico's verhoogd, terwijl tegelijkertijd een zee van nieuwe mogelijkheden wordt ontsloten.

Artikel 1

Beschikking nr. 276/1999/EG wordt als volgt gewijzigd:

(5) Er is duidelijk behoefte aan coördinatie op het gebied van het veiliger gebruik van internet, zowel op nationaal als op Europees niveau. Er dient te worden gestreefd naar een hoge mate van decentralisatie door gebruik te maken van netwerken van nationale centra. De rol van alle betrokkenen, met name van het groeiende aantal aanbieders van inhoud in de verschillende sectoren, dient te worden versterkt. De Commissie dient te fungeren als gangmaker voor Europese en wereldwijde samenwerking. De samen-

1. De titel wordt vervangen door:

„Beschikking nr. 276/1999/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 januari 1999 tot vaststelling van een communautair meerjarenactieplan ter bevordering van een veiliger gebruik van internet en nieuwe on-line technologieën door het bestrijden van illegale en schadelijke inhoud (eSafe).”

2. Artikel 1, lid 2, wordt vervangen door:

„Het actieplan bestrijkt een periode van zes jaar, vanaf 1 januari 1999 tot en met 31 december 2004.”

⁽¹⁾ PB L 33 van 6.2.1999, blz. 1.

⁽²⁾ COM(2001) 690 van 23.11.2001.

3. Artikel 1, lid 3, eerste alinea, wordt vervangen door:

„Het financiële kader voor de uitvoering van het actieplan voor de periode van 1 januari 1999 tot en met 31 december 2004 wordt hierbij vastgesteld op 38,3 miljoen euro.”

4. Artikel 6, lid 4, wordt vervangen door:

„Na twee jaar, na vier jaar en aan het eind van de looptijd van het actieplan dient de Commissie, na bestudering door het in artikel 5 bedoelde comité, bij het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's een tevoren door het in artikel 5 bedoelde comité besproken evaluatierapport in over de resultaten van de uitvoering van het in artikel 2 bedoelde actieplan. De Commissie kan op basis van deze resultaten voorstellen doen om het actieplan bij te sturen.”

5. Artikel 7, lid 2, wordt vervangen door:

„2. Het actieplan staat open voor deelneming van kandidaat-lidstaten op de volgende grondslagen:

a) voor de kandidaat-lidstaten uit Midden- en Oost-Europa (LMOE): in overeenstemming met de voorwaarden die zijn vastgesteld in de Europa-overeenkomsten, in de aanvullende protocollen daarbij, en in de besluiten van de respectieve associatieraden;

b) Cyprus, Malta en Turkije, in overeenkomst met bilaterale overeenkomsten die nog moeten worden gesloten.”

6. Bijlage I wordt gewijzigd op de in bijlage I bij deze beschikking aangegeven wijze.

7. Bijlage II wordt vervangen door de tekst van bijlage II bij deze beschikking.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

BIJLAGE I

Bijlage I bij Beschikking nr. 276/1999/EG wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder de titel Actiepunten wordt de volgende, derde alinea toegevoegd:

„Na de eerste fase, die de periode 1 januari 1999-31 december 2002 bestrijkt, wordt een tweede fase gestart, die de periode 1 januari 2003-31 december 2004 omvat. Daarbij zal worden voortgebouwd op de resultaten van de eerste fase, zij het met de nodige aanpassingen teneinde rekening te houden met de opgedane ervaring en de gevolgen van nieuwe technologie. Met name:

- i) zal het begrip veiliger gebruik worden uitgebreid tot nieuwe on-line technologieën, zoals de inhoud van mobiele en breedbandcommunicatie, on-line spelletjes, peer-to-peer uitwisseling van bestanden, tekst- en multimedia-berichten en alle vormen van real-time communicatie zoals chatting en instant messaging;
- ii) zal actie worden ondernomen om ervoor te zorgen dat ook andere categorieën van illegale en schadelijke inhoud, waaronder racisme en geweld, worden bestreken;
- iii) zal worden getracht om de inhoudindustrie en de media een actievere rol te laten spelen en om de samenwerking met door de overheid gesteunde organisaties die op dit terrein actief zijn, te verruimen;
- iv) zal worden getracht om tot een betere netwerking te komen tussen de projectdeelnemers voor de verschillende actiepunten, met name op de gebieden klachtenlijnen, beoordeling van inhoud, zelfregulering en bewustmaking;
- v) zullen stappen worden genomen om de kandidaat-lidstaten bij lopende activiteiten en de uitwisseling van ervaringen en kennis te betrekken en om de samenwerking en coördinatie met soortgelijke activiteiten in derde landen en van internationale organisaties te verruimen.”

2. In punt 1.1. wordt de volgende, zesde alinea toegevoegd:

„In de tweede fase is het de bedoeling de doeltreffendheid van het netwerk nog verder te verbeteren, nauw samen te werken met bewustmakingsacties gericht op een veiliger internetgebruik, de richtsnoeren inzake beste praktijken aan te passen aan nieuwe technologie, de dekking van het netwerk in de lidstaten te vervolledigen, praktische hulp te bieden aan kandidaat-lidstaten die klachtenlijnen willen opzetten en de banden met klachtenlijnen buiten Europa aan te halen.”

3. In punt 1.2 wordt de volgende, vierde alinea toegevoegd:

„In de tweede fase zal meer advies en hulp worden geboden om de samenwerking op communautair niveau te waarborgen door netwerken van de relevante structuren in de lidstaten te creëren en door systematische herziening en rapportage van de relevante wetgevings- en regelgevingskwesties, om vergelijkbare beoordelingsmethodieken voor het zelfreguleringskader te helpen ontwikkelen, om zelfreguleringspraktijken te helpen afstemmen op nieuwe technologie door systematische informatie te verschaffen over relevante ontwikkelingen op het gebied van dergelijke technologie en de manier waarop zij wordt gebruikt, om praktische hulp te bieden aan kandidaat-lidstaten die zelfreguleringsinstanties willen opzetten en om de banden met zelfreguleringsinstanties buiten Europa aan te halen.”

4. In punt 2.1 wordt de volgende, zevende alinea toegevoegd:

„In de tweede fase zal nadruk worden gelegd op het evalueren van filtersoftware en -diensten (met name prestaties, bruikbaarheid, geschiktheid voor Europese markten en nieuwe vormen van digitale inhoud). De steunverlening aan de ontwikkeling van filtertechnologie zal in het kader van het onderzoekprogramma van de Gemeenschap in nauwe samenhang met activiteiten op het gebied van filtering binnen het actieplan worden voortgezet.”

5. In punt 2.2 wordt de volgende, derde alinea toegevoegd:

„In de tweede fase zal steun worden gegeven aan het bijeenbrengen van de industrie en de betrokken partners zoals inhoudleveranciers, regelgevings- en zelfreguleringsinstanties, software-ontwikkelaars en beoordelingsinstanties voor internetinhoud, en consumentenverenigingen, teneinde gunstige voorwaarden te scheppen voor de ontwikkeling en toepassing van beoordelingssystemen die begrijpelijk en gemakkelijk toepasbaar zijn voor inhoudleveranciers en consumenten, die ouders en opvoeders de nodige informatie leveren om beslissingen te nemen conform hun culturele en linguïstische waarden en waarbij rekening wordt gehouden met de convergentie van telecommunicatie, audiovisuele media en informatietechnologie.”

6. Punt 3.2 wordt als volgt gewijzigd:

- a) De vierde alinea wordt vervangen door:

„Het doel van de steun van de Gemeenschap is te investeren in breed georiënteerde bewustmakingsactiviteiten en te zorgen voor algemene coördinatie en uitwisseling van ervaringen zodat lering kan worden getrokken uit de resultaten van de actie op permanente basis (bijvoorbeeld door aanpassing van het verspreide voorlichtingsmateriaal). Door van bestaande netwerken gebruik te maken zijn kostenbesparingen mogelijk, maar extra middelen zijn nodig om het relevante materiaal te produceren en de beoogde doelgroepen te bereiken.”

- b) De volgende, vijfde alinea wordt toegevoegd:

„In de tweede fase zal steun worden gegeven aan de uitwisseling van beste praktijken op het gebied van opleiding in de nieuwe media door middel van een Europees netwerk voor bewustmaking ten aanzien van het veiliger gebruik van internet en nieuwe on-line technologieën, door middel van:

- een uitgebreid transnationaal depot (webportaal) voor relevant voorlichtings- en bewustmakingsmateriaal;
- toegepast sociologisch onderzoek naar het gebruik van nieuwe technologieën door kinderen waarbij alle belanghebbende partijen (onderwijs, officiële en vrijwilligersorganisaties op het gebied van kindwelzijn, organisaties van ouders, industrie en rechtshandhavingdiensten) zijn betrokken, teneinde nieuwe educatieve en technologische middelen te ontdekken die hun bescherming kunnen bieden.

Het netwerk zal ook technische ondersteuning bieden aan de kandidaat-lidstaten die bewustmakingsinitiatieven willen gaan ontplooiën en zal de samenwerking met bewustmakingsactiviteiten buiten Europa verruimen.”

7. In punt 4.2 worden de tweede, derde en vierde alinea vervangen door:

„De Commissie zal daarom regelmatig seminars en workshops organiseren waarin op afzonderlijke thema's van het actieplan of een combinatie daarvan wordt ingegaan. Hieraan dient te worden deelgenomen door het bedrijfsleven, door gebruikers-, consumenten- en burgerrechtenorganisaties en door overheidsorganen die betrokken zijn bij de regelgeving voor het bedrijfsleven en bij de rechtshandhaving, alsmede door vooraanstaande deskundigen en onderzoekers. De Commissie zal trachten voor een zo breed mogelijk deelnemersveld uit de EER-landen, uit derde landen en van internationale organisaties te zorgen.”

*BIJLAGE II***INDICATIEVE VERDELING VAN DE UITGAVEN**

1. Een veiliger omgeving scheppen	20-26 %
2. Filter- en beoordelingssystemen ontwikkelen	20-26 %
3. Bewustmakingsacties aanmoedigen	42-46 %
4. Ondersteunende maatregelen	3-5 %
Totaal:	100 %

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende toevoegingsmiddelen voor diervoeding

(2002/C 203 E/03)

COM(2002) 153 def. — 2002/0073(COD)

(Door de Commissie ingediend op 22 maart 2002)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 37 en artikel 152, lid 4, onder b),

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het vrije verkeer van veilige en gezonde levensmiddelen en diervoeders is een wezenlijk aspect van de interne markt, dat een aanzienlijke bijdrage levert tot de gezondheid en het welzijn van de burgers en hun sociale en economische belangen.
- (2) Bij de uitvoering van het beleid van de Gemeenschap dient een hoog niveau van bescherming van het leven en de gezondheid van de mens te worden gewaarborgd.
- (3) Met het oog op de bescherming van de gezondheid van mens en dier en van het milieu moeten toevoegingsmiddelen voor diervoeding aan een veiligheidsbeoordeling volgens een communautaire procedure worden onderworpen alvorens zij in de Gemeenschap in de handel gebracht, gebruikt of verwerkt worden.
- (4) Maatregelen van de Gemeenschap met betrekking tot de gezondheid van mens en dier en het milieu moeten op het voorzorgsbeginsel gebaseerd zijn.
- (5) Overeenkomstig artikel 153 van het Verdrag draagt de Gemeenschap bij tot de bevordering van het recht op voorlichting van de consument.
- (6) Bij de toepassing van Richtlijn 70/524/EEG van de Raad van 23 november 1970 betreffende toevoegingsmiddelen in de diervoeding⁽¹⁾ is gebleken dat alle voorschriften voor toevoegingsmiddelen moeten worden herzien om er rekening mee te houden dat de gezondheid van mens en dier en het milieu optimaal moeten worden beschermd. Ook moet in aanmerking genomen worden dat er dankzij de technologische vooruitgang nieuwe typen toevoegingsmiddelen zijn gekomen, bijvoorbeeld voor kuilvoer en drinkwater.
- (7) Het uitgangspunt moet zijn dat alleen toevoegingsmiddelen waarvoor volgens de procedure van deze verordening een vergunning is verleend, onder de in de vergunning gespecificeerde voorwaarden in de handel gebracht, gebruikt en in diervoeding verwerkt mogen worden.
- (8) Er moeten categorieën toevoegingsmiddelen worden gedefinieerd om de beoordeling met het oog op de vergunningverlening te vergemakkelijken. Amino-zuren die nu onder Richtlijn 82/471/EEG van de Raad van 30 juni 1982 betreffende bepaalde in diervoeding gebruikte producten⁽²⁾ vallen, moeten als categorie toevoegingsmiddelen worden aangemerkt en dus van het toepassingsgebied van genoemde richtlijn naar dat van deze richtlijn worden overgebracht.
- (9) Met het oog op een geharmoniseerde wetenschappelijke beoordeling van toevoegingsmiddelen dient die beoordeling door de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid te worden verricht. Bij de aanvragen moeten residustudies worden verstrekt, zodat kan worden nagegaan of er maximumresidugehalten (MRL's) moeten worden vastgesteld.
- (10) Erkend wordt dat in sommige gevallen een wetenschappelijke risicobeoordeling alleen onvoldoende gegevens biedt om daarop een risicomanagementbeslissing te baseren en dat op goede gronden ook andere relevante factoren in aanmerking moeten worden genomen, waaronder maatschappelijke, economische en milieufactoren, de uitvoerbaarheid van controles en het nut voor het dier of voor de consument van dierlijke producten. Daarom moet de vergunning voor een toevoegingsmiddel door de Commissie worden verleend.
- (11) De Commissie dient de bevoegdheid te krijgen voor het verlenen van vergunningen voor toevoegingsmiddelen, het vaststellen van voorwaarden voor het gebruik ervan en het publiceren van een repertorium van toegestane toevoegingsmiddelen. De vergunningen moeten worden verleend volgens een procedure waarbij de lidstaten en de Commissie nauw samenwerken in het kader van het Permanent Comité voor de voedselketen en de diergezondheid.
- (12) Waar van toepassing moet een verplichting worden opgenomen om een plan voor monitoring na het in de handel brengen uit te voeren, teneinde directe of indirecte, onmiddellijk, vertraagd of onverwacht optredende effecten van het gebruik van toevoegingsmiddelen op de gezondheid van mens of dier of het milieu te kunnen traceren en signaleren.

⁽¹⁾ PB L 270 van 14.12.1970, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 213 van 21.7.1982, blz. 8.

- (13) De vergunningen voor toevoegingsmiddelen moeten op gezette tijden opnieuw worden bezien om rekening te houden met de vooruitgang in wetenschap en techniek. Dit is mogelijk door de vergunning voor een beperkte duur te verlenen.
- (14) Er dient een repertorium van toegestane toevoegingsmiddelen te worden opgesteld, waarin productspecifieke informatie en bemonsterings- en detectiemethoden worden vermeld. Gegevens die niet vertrouwelijk zijn, moeten openbaar worden gemaakt.
- (15) Er moeten voorschriften worden vastgesteld voor toevoegingsmiddelen die al in de handel zijn en die krachtens Richtlijn 70/524/EEG zijn toegelaten, voor aminozuren die op dit moment krachtens Richtlijn 82/471/EEG zijn toegelaten en voor toevoegingsmiddelen waarvoor de vergunningsprocedure nog loopt.
- (16) De Wetenschappelijke Stuurgroep heeft in zijn advies van 28 mei 1999 verklaard dat wat het gebruik van antimicrobiële stoffen als groeibevorderaar betreft, het gebruik van middelen uit klassen die in de humane of diergeneeskunde worden gebruikt of kunnen worden gebruikt (waarbij er dus een risico is dat selectie optreedt op kruisresistentie tegen middelen die gebruikt worden om bacteriële infecties te behandelen), zo snel mogelijk moet worden teruggebracht en uiteindelijk gestaakt moet worden. Het tweede advies van de Wetenschappelijke Stuurgroep over antimicrobiële resistentie, van 10-11 maart 2001, bevestigde dat voldoende tijd moet worden gegeven om bedoelde antimicrobiële middelen door alternatieve producten te vervangen, en dat de uitfasering dus gepland en gecoördineerd dient te verlopen, aangezien overhaaste actie gevolgen voor de diergezondheid kan hebben. Daarom moet er een datum worden vastgesteld waarna het gebruik van nu nog voor gebruik als groeibevorderaar toegestane antibiotica verboden wordt, waarbij voldoende tijd moet worden gegeven voor het ontwikkelen van alternatieve producten voor die antibiotica. Ook moet worden bepaald dat voor andere antibiotica geen vergunning voor gebruik als toevoegingsmiddel meer mag worden verleend.
- (17) Bepaalde stoffen met cocciostatische werking moeten voor de doeleinden van deze verordening als toevoegingsmiddelen worden beschouwd.
- (18) In het kader van de uitfasering van als groeibevorderaar gebruikte antibiotica en ter waarborging van een hoog beschermingsniveau voor de diergezondheid, zal de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid worden verzocht de voortgang bij de ontwikkeling van alternatieve stoffen en alternatieve veehouderijmethoden vóór 2005 te evalueren.
- (19) Uitvoerige etikettering van het product moet verplicht gesteld worden, aangezien dat de eindgebruiker in staat stelt een goed gefundeerde keuze te maken, de handel het minst belemmert en eerlijke transacties vergemakkelijkt.
- (20) Verordening (EG) nr. ... van het Europees Parlement en de Raad inzake genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders voorziet in een vergunningsprocedure voor het in de handel brengen van genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders, met inbegrip van toevoegingsmiddelen voor diervoeding, die geheel of gedeeltelijk uit genetisch gemodificeerde organismen bestaan of daarmee zijn geproduceerd. Aangezien de doelstellingen van Verordening (EG) nr. ... van het Europees Parlement en de Raad inzake genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders anders zijn dan die van deze verordening, moet voor toevoegingsmiddelen voor diervoeding zowel krachtens eerstgenoemde verordening als krachtens deze verordening een vergunning worden verleend voordat zij in de handel worden gebracht.
- (21) Afhankelijk van de uitkomst van het verslag, bedoeld in artikel 45 van Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden⁽¹⁾ zou een vergoeding kunnen worden gevraagd voor de bestudering van de dossiers door de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid.
- (22) In de artikelen 53 en 54 van Verordening (EG) nr. 178/2002 zijn procedures vastgesteld voor noodmaatregelen met betrekking tot diervoeders die afkomstig zijn uit de Gemeenschap of uit een derde land zijn ingevoerd. Krachtens deze artikelen kan de Commissie dergelijke maatregelen nemen wanneer een diervoeder waarschijnlijk een ernstig risico voor de gezondheid van mens, dier of milieu inhoudt en het risico niet op afdoende wijze kan worden beheerst met de door de betrokken lidstaten getroffen maatregelen.
- (23) Bij de tenuitvoerlegging van deze verordening moet rekening worden gehouden met de technologische vooruitgang en wetenschappelijke ontwikkelingen.
- (24) Daar de nodige maatregelen ter uitvoering van deze verordening maatregelen van algemene strekking zijn in de zin van artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽²⁾, dienen deze maatregelen volgens de regelgevingsprocedure van artikel 5 van dat besluit te worden vastgesteld.
- (25) De lidstaten dienen de regels vast te stellen voor de sancties die van toepassing zijn op inbreuken op de bepalingen van deze verordening en ervoor te zorgen dat zij worden toegepast. De sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikwekkend zijn.

⁽¹⁾ PB L 31 van 1.2.2002, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

- (26) Richtlijn 70/524/EEG moet worden ingetrokken. De etiketteringsvoorschriften voor mengvoeders die toevoegingsmiddelen bevatten, dienen echter te worden gehandhaafd totdat Richtlijn 79/373/EEG van de Raad van 2 april 1979 betreffende de handel in mengvoeders ⁽¹⁾ is herzien. De punten 3 en 4 van de bijlage bij Richtlijn 82/471/EEG dienen te worden geschrapt, zodat aminozuren en zouten daarvan naar deze verordening kunnen worden overgeheveld.
- (27) Richtlijn 87/153/EEG bevat richtsnoeren voor de presentatie van een aanvraagdossier ten behoeve van de lidstaten. De Europese Autoriteit voor voedselveiligheid krijgt de taak om na te gaan of de dossiers aan de eisen voldoen. Daarom moet Richtlijn 87/153/EEG worden ingetrokken; de bijlage bij die richtlijn dient echter te worden gehandhaafd totdat er uitvoeringsbepalingen zijn vastgesteld.
- (28) Om onderbreking van het gebruik van toevoegingsmiddelen te voorkomen is een overgangsperiode nodig. Daarom moet de mogelijkheid worden geboden om toe te staan dat stoffen waarvoor al een vergunning is verleend, in de handel mogen blijven en onder de voorwaarden van de huidige wetgeving gebruikt mogen worden totdat de voorschriften van deze verordening van toepassing zijn,

- b) geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik zoals omschreven in Richtlijn 2001/82/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik ⁽²⁾.

3. In voorkomend geval kan volgens de in artikel 21, lid 2, bedoelde procedure worden vastgesteld of een stof of een micro-organisme een toevoegingsmiddel is dat onder deze verordening valt.

Artikel 3

Definities

Voor de doeleinden van deze verordening gelden de definities van „diervoeders”, „diervoederbedrijf”, „exploitant van een diervoederbedrijf”, „in de handel brengen” en „traceerbaarheid” van Verordening (EG) nr. 178/2002.

Verder wordt verstaan onder:

- a) „voedermiddelen”: producten als omschreven in artikel 2, onder a), van Richtlijn 96/25/EG van de Raad betreffende het verkeer en het gebruik van voedermiddelen ⁽³⁾;
- b) „aanvullende diervoeders”: producten als omschreven in artikel 2, onder e), van Richtlijn 79/373/EEG;
- c) „voormengsels van toevoegingsmiddelen”: mengsels van toevoegingsmiddelen of mengsels van een of meer toevoegingsmiddelen met als drager gebruikte voedermiddelen, die niet bedoeld zijn voor rechtstreekse vervoeding aan dieren, maar voor distributie aan bedrijven die zijn geregistreerd of erkend overeenkomstig Richtlijn 95/96/EG van de Raad ⁽⁴⁾;
- d) „mengvoeders”: producten als omschreven in artikel 2, onder b), van Richtlijn 79/373/EEG;
- e) „voor het eerst in de handel brengen”: het voor de eerste maal in de handel brengen van een toevoegingsmiddel nadat het is geproduceerd, de invoer van een toevoegingsmiddel, of, indien een toevoegingsmiddel in een diervoeder is verwerkt zonder zelf in de handel te zijn gebracht, het voor de eerste maal in de handel brengen van dat diervoeder;
- f) „technische hulpstoffen”: stoffen die op zichzelf niet als diervoeder worden geconsumeerd, die bij de verwerking van diervoeders of voedermiddelen bewust worden gebruikt om tijdens de be- of verwerking aan een bepaald technisch doel te beantwoorden en die niet in het eindproduct achterblijven;

HEBLEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ONDERWERP, TOEPASSINGSGBIED EN DEFINITIES

Artikel 1

Onderwerp

Deze verordening behelst een communautaire procedure voor de vergunningverlening voor toevoegingsmiddelen voor diervoeding en het toezicht daarop, alsmede voorschriften voor de etikettering van die toevoegingsmiddelen, teneinde de grondslag te verstrekken voor het waarborgen van een hoog beschermingsniveau voor de gezondheid van de mens, de gezondheid en het welzijn van dieren, het milieu en de belangen van de gebruikers met betrekking tot toevoegingsmiddelen voor diervoeding, waarbij de goede werking van de interne markt gewaarborgd is.

Artikel 2

Toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op chemisch gedefinieerde stoffen en micro-organismen, die normaliter niet als voedermiddel worden gebruikt en opzettelijk aan diervoeders of drinkwater worden toegevoegd, hierna „toevoegingsmiddelen” genoemd.

2. Deze verordening is niet van toepassing op:

- a) technische hulpstoffen, noch op technisch onvermijdelijke residuen van technische hulpstoffen in het eindproduct;

⁽¹⁾ PB L 86 van 6.4.1979, blz. 30.

⁽²⁾ PB L 311 van 28.11.2001, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 125 van 13.5.1996, blz. 35. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2001/46/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 234 van 1.9.2001, blz. 55).

⁽⁴⁾ PB L 332 van 30.12.1995, blz. 15. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 1999/20/EG (PB L 80 van 25.3.1999, blz. 20).

- g) „antimicrobiële stoffen”: stoffen die hetzij synthetisch, hetzij op natuurlijke wijze door bacteriën, schimmels of planten worden geproduceerd en die worden gebruikt om micro-organismen, onder andere bacteriën, virussen en schimmels, alsook parasieten, in het bijzonder protozoa, te doden of hun groei te remmen;
- h) „antibioticum”: een door een micro-organisme geproduceerde of daarvan afkomstige antimicrobiële stof die andere micro-organismen vernietigt of hun groei remt;
- i) „maximumresidugehalte”: het maximale residugehalte als gevolg van het gebruik van een toevoegingsmiddel in diervoeding dat de Gemeenschap als wettelijk toegestaan kan aanvaarden of dat als aanvaardbaar wordt erkend;
- j) „groeibevorderaar”: een chemisch gedefinieerde stof die bij toediening aan dieren een gunstige invloed heeft op de productie.

HOOFDSTUK II

VERGUNNINGVERLENING, GEBRUIK, MONITORING EN OVERGANGSMAATREGELEN VOOR BESTAANDE TOEVOEGINGSMIDDELEN

Artikel 4

In de handel brengen, verwerking en gebruik

1. Niemand mag een toevoegingsmiddel in de handel brengen, gebruiken of verwerken, tenzij:
  - a) daarvoor overeenkomstig deze verordening een vergunning is verleend;
  - b) de bij deze verordening en bij de vergunning voor de stof vastgestelde voorwaarden worden nageleefd, en
  - c) aan de voorwaarden voor etikettering van deze verordening wordt voldaan.
2. Indien het gaat om toevoegingsmiddelen behorende tot de in artikel 7, lid 1, onder d) en e), gedefinieerde categorieën of om toevoegingsmiddelen die geheel of gedeeltelijk uit genetisch gemodificeerde organismen (GGO's) bestaan of daarmee zijn geproduceerd, mag uitsluitend de in de vergunningsverordening genoemde vergunninghouder of een door hem schriftelijk gemachtigde persoon het betrokken product in de handel brengen.

Artikel 5

Vergunningverlening

1. Eenieder die vergunning voor een toevoegingsmiddel wenst te verkrijgen, dient daartoe een aanvraag in overeenkomstig artikel 8.

2. Een vergunning mag slechts worden verleend, geweigerd, verlengd, gewijzigd, geschorst of ingetrokken om de redenen en volgens de procedures die zijn vastgelegd in deze verordening of overeenkomstig de artikelen 53 en 54 van Verordening (EG) nr. 178/2002.

3. De aanvrager van een vergunning moet in de Gemeenschap gevestigd zijn.

Artikel 6

Voorwaarden voor vergunningverlening

1. Voor een toevoegingsmiddel mag slechts een vergunning worden verleend indien de aanvrager van de vergunning afdoende en voldoende heeft aangetoond dat het, wanneer het wordt gebruikt overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgesteld bij de vergunningsverordening voor het toevoegingsmiddel, aan de voorschriften van lid 2 voldoet en ten minste een van de in lid 3 beschreven kenmerken heeft.

2. Het toevoegingsmiddel mag:

- a) geen risico voor de diergezondheid, de menselijke gezondheid of het milieu inhouden;
- b) de gebruiker niet misleiden;
- c) de consument niet schaden door afbreuk te doen aan de onderscheidende kenmerken van de dierlijke producten.

3. Het toevoegingsmiddel moet:

- a) de eigenschappen van diervoeder gunstig beïnvloeden;
- b) de eigenschappen van de dierlijke producten gunstig beïnvloeden;
- c) voldoen aan de voedingsbehoeften van de dieren;
- d) de gevolgen voor het milieu van de dierlijke productie gunstig beïnvloeden.

4. Voor antibiotica mag geen vergunning als toevoegingsmiddel worden verleend.

5. In afwijking van lid 4 worden bepaalde stoffen met cocciostatische werking, die worden aangeboden voor permanent gebruik in het voeder of drinkwater, hierna „cocciostatika” genoemd, voor de doeleinden van deze verordening als toevoegingsmiddel beschouwd.

Artikel 7

Categorieën toevoegingsmiddelen

1. Een toevoegingsmiddel wordt, afhankelijk van de functies en eigenschappen ervan, overeenkomstig de in de artikelen 8 en 10 beschreven procedure in een of meer van de hiernavolgende categorieën ingedeeld:

- a) technologische toevoegingsmiddelen: stoffen die om technische redenen aan een diervoeder worden toegevoegd;
- b) sensorische toevoegingsmiddelen: stoffen waardoor de organoleptische eigenschappen van een diervoeder of de visuele kenmerken van de met de dieren geproduceerde levensmiddelen worden verbeterd of veranderd;
- c) nutritionele toevoegingsmiddelen: stoffen die voor voedingsdoeleinden worden gebruikt;
- d) zoötechnische toevoegingsmiddelen: toevoegingsmiddelen die worden gebruikt om het rendement van dieren die zich in goede gezondheid bevinden te verbeteren of om het milieu gunstig te beïnvloeden;
- e) coccidiostatica.

2. Binnen de in lid 1 beschreven categorieën worden toevoegingsmiddelen volgens de in de artikelen 8 en 10 beschreven procedure al naar hun voornaamste functie verder ingedeeld in een of meer van de in bijlage I vermelde functionele groepen.

3. Wanneer de wetenschappelijke vooruitgang of de technologische ontwikkeling het vereist, kunnen volgens de in artikel 21, lid 2, bedoelde procedure verdere categorieën en functionele groepen voor toevoegingsmiddelen worden vastgesteld.

Artikel 8

Aanvragen van een vergunning

1. Om de in artikel 5 bedoelde vergunning te verkrijgen wordt een aanvraag ingediend bij de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid, hierna „de Autoriteit” genoemd.
2. De Autoriteit bevestigt de aanvrager binnen 15 dagen na ontvangst schriftelijk de ontvangst van de aanvraag. Op die bevestiging staat de datum van ontvangst van de aanvraag vermeld.
3. Bij de aanvraag dient het volgende te worden verstrekt:
  - a) naam en adres van de aanvrager;
  - b) de benaming van het toevoegingsmiddel, met inbegrip van een voorstel voor indeling naar categorie en functionele groep overeenkomstig artikel 7, en de specificaties ervan, inclusief zuiverheidscriteria;
  - c) een beschrijving van de wijze van verkrijging of vervaardiging en het beoogde gebruik van het toevoegingsmiddel, van de analysemethode voor het toevoegingsmiddel in diervoeder en indien van toepassing van de analysemethode voor de gehaltebepaling van residuen van het toevoegingsmiddel in levensmiddelen;
  - d) een verslag van de verrichte onderzoeken en alle andere gegevens aan de hand waarvan kan worden aangetoond dat het toevoegingsmiddel aan de criteria van artikel 6, leden 2 en 3, voldoet;
  - e) een voorstel voor de voorwaarden waaraan het in de handel brengen van het toevoegingsmiddel moet worden onder-

worpen, met inbegrip van etiketteringsvoorschriften en indien van toepassing specifieke voorwaarden voor gebruik en behandeling, in aanvullende diervoeders te gebruiken hoeveelheden en diersoorten waarvoor het toevoegingsmiddel is bestemd;

- f) een schriftelijke verklaring dat drie monsters van het toevoegingsmiddel door de aanvrager rechtstreeks naar het in artikel 20 bedoelde communautaire referentielaboratorium zijn gezonden met het oog op validatie van de analysemethode overeenkomstig de eisen in bijlage II;
- g) in geval van toevoegingsmiddelen waarvoor een indeling wordt voorgesteld in een andere categorie dan genoemd in artikel 7, lid 1, onder a) en b), en van toevoegingsmiddelen die geheel of gedeeltelijk uit een GGO bestaan of daarmee zijn geproduceerd, een voorstel voor monitoring na het in de handel brengen;
- h) een samenvatting van het dossier;
- i) voor toevoegingsmiddelen die geheel of gedeeltelijk uit GGO's bestaan of daarmee zijn geproduceerd, gegevens over de communautaire vergunning krachtens Verordening (EG) nr. ...

4. Uitvoeringsbepalingen voor dit artikel kunnen na raadpleging van de Autoriteit worden vastgesteld volgens de in artikel 21, lid 2, bedoelde procedure.

Zolang deze uitvoeringsbepalingen nog niet zijn vastgesteld, wordt de aanvraag ingediend overeenkomstig de bijlage bij Richtlijn 87/153/EEG.

5. Binnen een jaar na de inwerkingtreding van deze verordening brengt de Autoriteit uitvoerige richtsnoeren uit voor de opstelling, presentatie en validatie van aanvragen.

Artikel 9

Advies van de Autoriteit

1. De Autoriteit brengt binnen zes maanden na ontvangst van een geldige aanvraag advies uit.
2. Zo nodig kan de Autoriteit de aanvrager verzoeken de bij de aanvraag verstrekte gegevens binnen een door de Autoriteit gestelde termijn aan te vullen. Ingeval de Autoriteit om aanvullende informatie verzoekt, wordt de in lid 1 vastgestelde termijn opgeschort totdat die informatie is verstrekt. Evenzo kan de aanvrager op verzoek van de Autoriteit of op eigen initiatief binnen een bepaalde termijn een mondelinge of schriftelijke toelichting voorbereiden.
3. Voor het opstellen van het advies van de Autoriteit:
  - a) gaat zij na of de door de aanvrager ingediende gegevens en bescheiden in overeenstemming zijn met artikel 8 en verricht zij een risicobeoordeling om na te gaan of het toevoegingsmiddel voldoet aan de criteria van artikel 6, leden 2 en 3;

- b) controleert zij het verslag van het communautaire referentielaboratorium;
- c) stelt zij de aanvraag en eventuele door de aanvrager verstrekte aanvullende informatie ter beschikking van de lidstaten en de Commissie;
- d) maakt zij de in artikel 8, lid 3, onder h), bedoelde samenvatting van het dossier openbaar;
- e) kan zij ieder officieel wetenschappelijk orgaan in de lidstaten dat op het gebied van diervoeding werkzaam is, verzoeken mee te werken aan de beoordeling van het toevoegingsmiddel.

4. Ingeval het advies luidt dat het toevoegingsmiddel kan worden toegelaten, worden in het advies de volgende gegevens opgenomen:

- a) naam en adres van de aanvrager;
- b) de benaming van het toevoegingsmiddel, met inbegrip van de indeling naar categorie en functionele groep overeenkomstig artikel 7, de specificaties ervan, inclusief zuiverheidscriteria, en de analysemethode;
- c) afhankelijk van de resultaten van de risicobeoordeling, specifieke voorwaarden of beperkingen ten aanzien van de behandeling, de concentraties, het gehalte in diervoeders of drinkwater, de diersoorten en -categorieën waarvoor het toevoegingsmiddel is bedoeld en voorschriften voor monitoring na het in de handel brengen;
- d) specifieke aanvullende etiketteringsvoorschriften voor het toevoegingsmiddel in verband met de onder c) vastgestelde voorwaarden en beperkingen;
- e) een voorstel voor vaststelling van maximumresidugehalten (MRL's) in de betrokken levensmiddelen van dierlijke oorsprong, tenzij het advies van de Autoriteit concludeert dat het niet nodig is om ter bescherming van de gezondheid van de consument MRL's vast te stellen of er al MRL's zijn vastgesteld in bijlage I of bijlage III van Verordening (EG) nr. 2377/90 van de Raad van 26 juni 1990 houdende een communautaire procedure tot vaststelling van maximumwaarden voor residuen van geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik in levensmiddelen van dierlijke oorsprong ⁽¹⁾.

5. De Autoriteit zendt haar advies aan de Commissie, de lidstaten en de aanvrager, met daarbij haar beoordeling van het toevoegingsmiddel en een motivatie van haar advies.

6. De Autoriteit maakt haar advies openbaar nadat de overeenkomstig artikel 18, lid 2, als vertrouwelijk aangemerkte informatie daaruit is verwijderd.

Artikel 10

Communautaire vergunning

1. Binnen drie maanden na ontvangst van het advies van de Autoriteit stelt de Commissie een ontwerp-verordening op ten aanzien van de aanvraag, met inachtneming van het bepaalde in artikel 6, leden 2 en 3, de overige communautaire wetgeving en andere terzake dienende factoren, met name het nut voor de gezondheid en het welzijn van dieren en voor de consument van dierlijke producten.

Indien de ontwerp-verordening niet in overeenstemming is met het advies van de Autoriteit, licht de Commissie de redenen voor de verschillen toe.

In uitzonderlijk gecompliceerde gevallen kan de termijn van drie maanden worden verlengd.

2. Indien de ontwerp-verordening behelst dat een vergunning dient te worden verleend, worden in de ontwerp-verordening de in artikel 9, lid 4, onder b), c) en d), bedoelde gegevens vermeld.

3. In de ontwerp-verordeningen ter verlening van een vergunning voor toevoegingsmiddelen behorende tot de in artikel 7, lid 1, onder d) en e), gedefinieerde categorieën of voor toevoegingsmiddelen die geheel of gedeeltelijk uit GGO's bestaan of daarmee zijn geproduceerd, worden voorts vermeld de naam van de vergunninghouder en in voorkomend geval de aan het GGO toegekende eenduidige code als bedoeld in Verordening (EG) nr. ... (van het Europees Parlement en de Raad betreffende de traceerbaarheid en etikettering van genetisch gemodificeerde organismen en de traceerbaarheid van met genetisch gemodificeerde organismen geproduceerde levensmiddelen en diervoeders en tot wijziging van Richtlijn 2001/18/EG).

4. Indien de Commissie van oordeel is dat de residugehalten van een toevoegingsmiddel in levensmiddelen, afkomstig van dieren waaraan dat toevoegingsmiddel is toegediend, schadelijk kan zijn voor de menselijke gezondheid, neemt zij in de ontwerp-verordening maximumresidugehalten (MRL's) op voor de werkzame stof of voor metaboliëten daarvan in de betrokken levensmiddelen van dierlijke oorsprong. In dat geval wordt de werkzame stof voor de doeleinden van Richtlijn 96/23/EG van de Raad ⁽²⁾ geacht te vallen onder bijlage I van die richtlijn. Wanneer in de communautaire wetgeving al een MRL voor de betrokken stof is vastgesteld, geldt die MRL ook voor residuen van de werkzame stof of metaboliëten daarvan, als voortkomend uit het gebruik van de stof als toevoegingsmiddel.

⁽¹⁾ PB L 224 van 18.8.1990, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 125 van 23.5.1993, blz. 10.

5. De verordening betreffende de vergunningaanvraag voor een toevoegingsmiddel wordt vastgesteld overeenkomstig de in artikel 21, lid 2, bedoelde procedure.

6. De Commissie stelt de aanvrager onverwijld in kennis van het genomen besluit.

7. De volgens de procedure van deze verordening verleende vergunning is in de gehele Gemeenschap gedurende tien jaar geldig en kan overeenkomstig het bepaalde in artikel 15 worden verlengd. Het toevoegingsmiddel waarvoor vergunning verleend is, wordt opgenomen in het in artikel 17 bedoelde repertorium (hierna „het repertorium” genoemd). Bij elke opname in het repertorium worden de datum van de vergunning en de in de leden 2 en 3 bedoelde gegevens vermeld.

8. De verlening van de vergunning laat de algemene wettelijke en strafrechtelijke aansprakelijkheid van een exploitant van een diervoederbedrijf met betrekking tot het betrokken toevoegingsmiddel onverlet.

Artikel 11

Status van bestaande producten

1. In afwijking van artikel 4 mag een toevoegingsmiddel dat vóór de in artikel 26, tweede alinea, genoemde datum krachtens Richtlijn 70/524/EEG in de handel is gebracht en een aminozuur of zout van een aminozuur dat, of een analoge stof die, voor bedoelde datum is opgenomen in punt 3, respectievelijk punt 4 van de bijlage bij Richtlijn 82/471/EEG, in de handel gebracht en gebruikt worden overeenkomstig de voorwaarden zoals opgenomen in de vermeldingen in de bijlage bij Richtlijn 70/524/EEG, respectievelijk Richtlijn 82/471/EEG betreffende de betrokken stof, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a) binnen een jaar na de inwerkingtreding van deze verordening stelt eenieder die een toevoegingsmiddel in de handel brengt, de Autoriteit hiervan in kennis. Bij deze kennisgeving worden de in artikel 8, lid 3, onder a) tot en met c), genoemde gegevens verstrekt;
- b) binnen een jaar na de onder a) bedoelde kennisgeving stelt de Autoriteit, na zich ervan te hebben vergewist dat alle vereiste informatie is ingediend, de Commissie ervan in kennis dat zij de krachtens dit artikel vereiste informatie heeft ontvangen. De betrokken producten worden in het repertorium opgenomen. Bij elke opname in het repertorium worden de datum waarop het betrokken product voor het eerst in het repertorium is opgenomen en, voorzover van toepassing, de datum waarop de vergunning verstrijkt, vermeld.

2. Uiterlijk één jaar voor het verstrijken van de krachtens Richtlijn 70/524/EEG verleende vergunning, indien het gaat om toevoegingsmiddel waarvoor een vergunning met beperkte geldigheidsduur is verleend, en uiterlijk zeven jaar na de inwerkingtreding van deze verordening, indien het gaat om toevoegingsmiddel waarvoor een vergunning zonder tijdsbeperking is verleend, wordt een aanvraag overeenkomstig artikel 8 ingediend. Voor stoffen die tot de categorie „coccidiostatica” behoren, wordt uiterlijk vier jaar na de inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag ingediend. Volgens de in artikel 21, lid 2, bedoelde procedure kan een gedetailleerd tijdschema met

vermelding van de rangorde voor de herbeoordeling van de verschillende categorieën toevoegingsmiddel worden vastgesteld.

3. Op producten die in het repertorium zijn opgenomen is het bepaalde in deze verordening van toepassing, in het bijzonder de artikelen 13, 14, 15 en 16, die op dergelijke producten van toepassing zijn alsof zij krachtens artikel 10 waren toegelaten.

4. Ingeval de vergunningen niet aan een specifieke vergunninghouder zijn verleend, dient eenieder die de in dit artikel bedoelde producten invoert of vervaardigt, de informatie of de aanvraag bij de Autoriteit in.

5. Indien de in lid 1, onder a), bedoelde kennisgeving en de bijbehorende gegevens niet binnen de gestelde termijn worden verstrekt of onjuist blijken, of indien binnen de gestelde termijn geen aanvraag overeenkomstig lid 2 wordt ingediend, wordt volgens de in artikel 22, lid 2, bedoelde procedure een verordening vastgesteld waarin het uit de handel nemen van het betrokken toevoegingsmiddel wordt gelast. In die maatregel kan worden bepaald dat de bestaande voorraden van het product gedurende een beperkte periode opgebruikt mogen worden.

Artikel 12

Uitfasering

In afwijking van de artikelen 5 en 11 is het in de handel brengen en het gebruik als antimicrobiële groeibevorderaar van de in bijlage B, hoofdstuk I, onder A, en hoofdstuk II, onder A, van Richtlijn 70/524/EEG opgenomen stoffen monensin-natrium, salinomycine-natrium, flavofosfolipol en avilamycine met ingang van 1 januari 2006 verboden en worden deze stoffen op die datum uit het repertorium geschrapt.

Artikel 13

Toezicht

1. Nadat voor een toevoegingsmiddel overeenkomstig deze verordening een vergunning is verleend, zorgt eenieder die dat toevoegingsmiddel, of een diervoeder waarin het is verwerkt, gebruikt of in de handel brengt, ervoor dat alle voorwaarden en beperkingen ten aanzien van het in de handel brengen, het gebruik en de behandeling van het toevoegingsmiddel of de diervoeders die het bevatten, worden nageleefd. Indien monitoringvoorschriften als bedoeld in artikel 9, lid 4, onder c), zijn vastgesteld, zorgt de vergunninghouder ervoor dat die worden uitgevoerd en brengt hij hierover aan de Autoriteit verslag uit overeenkomstig de vergunning.

2. De vergunninghouder stelt de Autoriteit onverwijld in kennis van alle nieuwe informatie die van invloed zou kunnen zijn op de beoordeling van de veiligheid van het gebruik van het toevoegingsmiddel, in het bijzonder bepaalde gevoeligheden wat de gezondheid van specifieke consumenten betreft. De vergunninghouder stelt de Autoriteit onverwijld in kennis van verboden of beperkingen die zijn opgelegd door de bevoegde autoriteit van een derde land waarin het toevoegingsmiddel in de handel wordt gebracht.

*Artikel 14***Wijziging, schorsing en intrekking van vergunningen**

1. Indien de Autoriteit op eigen initiatief of naar aanleiding van een verzoek van een lidstaat of van de Commissie van oordeel is dat een overeenkomstig deze verordening verleende vergunning dient te worden gewijzigd, geschorst of ingetrokken, brengt zij de Commissie daarover onverwijld advies uit.

2. Indien de vergunninghouder voorstelt de voorwaarden van de vergunning te wijzigen, dient hij hiertoe een aanvraag bij de Autoriteit in en verstrekt daarbij de nodige gegevens ter onderbouwing van de wijzigingsaanvraag. De Autoriteit brengt over de aanvraag advies uit.

3. De Commissie bestudeert het advies van de Autoriteit zo spoedig mogelijk; een definitief besluit over de wijziging, schorsing of intrekking van de vergunning wordt vastgesteld volgens de in artikel 21, lid 2, bedoelde procedure.

4. De Commissie stelt de aanvrager onverwijld in kennis van het genomen besluit. Het repertorium wordt dienovereenkomstig gewijzigd.

*Artikel 15***Verlenging van vergunningen**

1. Krachtens deze verordening verleende vergunningen kunnen telkens voor tien jaar worden verlengd, indien de aanvrager hiertoe uiterlijk een jaar voor het verstrijken van de vergunning een aanvraag bij de Autoriteit indient.

Ingeval de vergunningen niet aan een specifieke vergunninghouder zijn verleend, kan eenieder die de in dit artikel bedoelde producten invoert of vervaardigt, de informatie of de aanvraag bij de Autoriteit indienen, waarna hij als de aanvrager wordt beschouwd.

De Autoriteit bevestigt de aanvrager binnen 15 dagen na ontvangst schriftelijk de ontvangst van de aanvraag. Op die bevestiging staat de datum van ontvangst van de aanvraag vermeld.

2. Bij de aanvraag dient het volgende te worden verstrekt:

- a) een afschrift van de vergunning voor het in de handel brengen van het toevoegingsmiddel;
- b) een verslag van de resultaten van de monitoring na het in de handel brengen, indien in de vergunning monitoringvoorschriften zijn opgenomen;
- c) alle overige nieuwe informatie die beschikbaar gekomen is ten aanzien van de beoordeling van de veiligheid van het gebruik en de werkzaamheid van het toevoegingsmiddel en de risico's van het toevoegingsmiddel voor mensen of dieren of voor het milieu;

d) zo nodig een voorstel tot wijziging of aanvulling van de voorwaarden van de oorspronkelijke vergunning, onder andere de voorwaarden die verband houden met de toekomstige monitoring.

3. Tegelijk met het indienen van de aanvraag bij de Autoriteit zendt de aanvrager de in lid 2 bedoelde gegevens en bescheiden aan de Commissie.

4. De procedure van de artikelen 9 en 10 is van overeenkomstige toepassing.

5. Indien om redenen die niet verwijtbaar zijn aan de aanvrager geen besluit over het verzoek om verlenging wordt genomen vóór het verstrijken van de vergunning, wordt de geldigheidsduur van de vergunning voor het betrokken product automatisch verlengd tot het moment waarop de Commissie hierover besluit. De Commissie stelt de aanvrager in kennis van deze verlenging van de vergunning.

6. De regels voor de toepassing van dit artikel worden na raadpleging van de Autoriteit vastgesteld volgens de in artikel 21, lid 2, bedoelde procedure.

7. De Autoriteit brengt uitvoerige richtsnoeren uit voor het opstellen en indienen van aanvragen.

HOOFDSTUK III

ETIKETTERING

*Artikel 16***Etikettering van toevoegingsmiddel**

1. Niemand mag een toevoegingsmiddel, een mengsel van toevoegingsmiddelen of een voormengsel van toevoegingsmiddelen in de handel brengen, tenzij op de verpakking of recipiënt voor elk in het materiaal aanwezige toevoegingsmiddel de volgende gegevens goed zichtbaar, duidelijk leesbaar en onuitwisbaar zijn aangebracht:

- a) de bij het verlenen van de vergunning aan het toevoegingsmiddel gegeven specifieke benaming, voorafgegaan door de functionele groep zoals vermeld in de vergunning;
- b) de naam of de firmanaam en het adres of het hoofdkantoor van de persoon die verantwoordelijk is voor de in dit lid bedoelde vermeldingen;
- c) het nettogewicht of voor vloeibare toevoegingsmiddelen het nettovolume of het nettogewicht;
- d) indien van toepassing, het erkenningsnummer dat overeenkomstig artikel 5 van Richtlijn 95/69/EG aan het bedrijf of de tussenpersoon is toegekend, dan wel het registratienummer dat overeenkomstig artikel 10 van die richtlijn aan het bedrijf of de tussenpersoon is toegekend;

e) de gebruiksaanwijzing, eventuele aanbevelingen voor veilig gebruik en, indien van toepassing, de in de vergunning vermelde specifieke voorschriften, met inbegrip van de diersoorten en -categorieën waarvoor het toevoegingsmiddel, mengsel van toevoegingsmiddelen of voormengsel van toevoegingsmiddelen is bedoeld.

2. Naast de in lid 1 genoemde gegevens worden op de verpakking of recipiënt van een toevoegingsmiddel behorende tot de in bijlage III vermelde functionele groepen de in die bijlage genoemde gegevens goed zichtbaar, duidelijk leesbaar en onuitwisbaar aangebracht.

3. In geval van voormengsels wordt het woord „VOORMENGSEL” duidelijk zichtbaar op het etiket vermeld.

4. Bijlage III kan aan de technische en wetenschappelijke ontwikkeling worden aangepast volgens de in artikel 21, lid 2, bedoelde procedure.

HOOFDSTUK IV

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 17

Communautair repertorium van toevoegingsmiddelen voor diervoeding

1. De Commissie stelt een Communautair repertorium van toevoegingsmiddelen voor diervoeding op en houdt dat bij.

2. Het repertorium wordt openbaar gemaakt.

3. Het repertorium wordt ten minste eenmaal per jaar geconsolideerd.

Artikel 18

Vertrouwelijke behandeling van gegevens

1. De aanvrager kan aangeven welke krachtens deze verordening ingediende informatie vertrouwelijk dient te worden behandeld aangezien de openbaarmaking van die informatie een aanzienlijke nadelige invloed kan hebben op zijn concurrentiepositie. In dit geval moeten verifieerbare redenen worden aangevoerd.

2. De Autoriteit stelt na overleg met de aanvrager vast welke informatie, met uitzondering van de in lid 3 genoemde gegevens, vertrouwelijk moet worden behandeld en brengt de aanvrager op de hoogte van haar beslissing.

3. Informatie met betrekking tot de volgende punten wordt niet als vertrouwelijk beschouwd:

a) de naam en samenstelling van het toevoegingsmiddel en indien van toepassing de aanduiding van het substraat en de productiestam;

b) de fysisch-chemische en biologische eigenschappen van het toevoegingsmiddel;

c) de gevolgen van het toevoegingsmiddel voor de gezondheid van mens en dier en voor het milieu;

d) de gevolgen van het toevoegingsmiddel voor de kenmerken van de dierlijke producten en de voedingseigenschappen van het toevoegingsmiddel;

e) methoden voor bemonstering, detectie en identificatie van het toevoegingsmiddel en indien van toepassing monitoringvoorschriften en een samenvatting van de resultaten van de monitoring;

f) informatie over afvalbehandeling en noodmaatregelen.

4. Onverminderd het bepaalde in lid 2 verstrekt de Autoriteit alle informatie waarover zij beschikt op verzoek aan de Commissie en de lidstaten, inclusief informatie die krachtens lid 2 als vertrouwelijk is aangemerkt.

5. De lidstaten, de Commissie en de Autoriteit behandelen alle krachtens lid 2 als vertrouwelijk aangemerkte informatie vertrouwelijk, behalve indien het gaat om informatie die openbaar moet worden gemaakt ter bescherming van de gezondheid van mens of dier of van het milieu.

6. Indien een aanvrager een aanvraag intrekt of heeft ingetrokken, respecteren de Autoriteit, de Commissie en de lidstaten de vertrouwelijkheid van commerciële en industriële informatie, met inbegrip van informatie over onderzoek en ontwikkeling alsmede informatie over de vertrouwelijkheid waarvan de Autoriteit en de aanvrager van mening verschillen.

Artikel 19

Gegevensbescherming

De wetenschappelijke gegevens en de andere informatie in het dossier van de aanvraag overeenkomstig artikel 8 mogen gedurende tien jaar vanaf de datum van vergunningverlening niet ten behoeve van andere aanvragers worden gebruikt, tenzij die andere aanvrager met de eerdere aanvrager is overeengekomen dat die gegevens en informatie wel mogen worden gebruikt. Na het verstrijken van de termijn van tien jaar mag de Autoriteit de resultaten van de evaluatie aan de hand van de wetenschappelijke gegevens en de informatie in het dossier geheel of gedeeltelijk gebruiken ten behoeve van een andere aanvrager.

Artikel 20

Referentielaboratoria

Het communautaire referentielaboratorium, alsmede de bevoegdheden en taken daarvan, zijn vastgesteld in bijlage II.

Volgens de in artikel 21, lid 2, bedoelde procedure kunnen nationale referentielaboratoria worden ingesteld.

Nadere bepalingen ter uitvoering van bijlage II, alsmede wijzigingen daarin, worden vastgesteld volgens de in artikel 21, lid 2, bedoelde procedure.

*Artikel 21***Comité**

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Comité voor de voedselketen en de diergezondheid, opgericht bij Verordening (EG) nr. 178/2002.
2. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, is de regelgevingsprocedure van artikel 5 van Besluit 1999/468/EG met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van dat besluit van toepassing.
3. De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt op drie maanden bepaald.

*Artikel 22***Intrekking van verordeningen**

1. Richtlijn 70/524/EEG wordt met ingang van de datum van toepassing van deze verordening ingetrokken. Artikel 16 van Richtlijn 70/524/EEG blijft echter van kracht totdat Richtlijn 79/373/EEG is herzien en daarin voorschriften zijn opgenomen betreffende de etikettering van mengvoeders die toevoegingsmiddelen bevatten.
2. De punten 3 en 4 van de bijlage bij Richtlijn 82/471/EEG worden met ingang van de datum van toepassing van deze verordening geschrapt.
3. Richtlijn 87/153/EEG wordt met ingang van de datum van toepassing van deze verordening ingetrokken. De bijlage bij die richtlijn blijft echter van kracht totdat de in artikel 8, lid 4, van deze verordening bedoelde uitvoeringsbepalingen zijn vastgesteld.
4. Verwijzingen naar Richtlijn 70/524/EEG worden gelezen als verwijzingen naar deze verordening.

*Artikel 23***Sancties**

De lidstaten stellen de regels vast voor de sancties die van toepassing zijn op inbreuken op de bepalingen van deze ver-

ordening en nemen alle maatregelen om te bereiken dat zij worden toegepast. De sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk zes maanden na de datum van bekendmaking van deze verordening van deze regels en maatregelen in kennis en delen haar onverwijld alle latere wijzigingen daarvan mee.

*Artikel 24***Overgangsmaatregelen**

1. Aanvragen die vóór de inwerkingtreding van deze verordening krachtens artikel 4 van Richtlijn 70/524/EEG zijn ingediend, worden behandeld als aanvragen krachtens artikel 8 van deze verordening indien de in artikel 4, lid 4, van Richtlijn 70/524/EEG bedoelde eerste opmerkingen nog niet aan de Commissie zijn toegezonden. Lidstaten die voor een dergelijke aanvraag als rapporteur zijn gekozen, zenden het voor die aanvraag ingediende dossier onverwijld door naar de Autoriteit.
2. De etiketteringsvoorschriften van hoofdstuk III van deze verordening gelden niet voor producten die vóór de datum van toepassing van deze verordening legaal in de Gemeenschap zijn vervaardigd en geëtiketteerd of legaal in de Gemeenschap zijn geïmporteerd en in het vrije verkeer zijn gebracht.

*Artikel 25***Inwerkingtreding**

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Zij is van toepassing met ingang van (een jaar na de datum van bekendmaking van deze verordening).

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

BIJLAGE I

GROEPEN TOEVOEGINGSMIDDELEN

1. De categorie „technologische toevoegingsmiddelen” omvat de volgende functionele groepen:
  - a) conserveermiddelen: stoffen, met inbegrip van inkuilmiddelen, of eventueel micro-organismen, die de houdbaarheid van diervoeders en voedermiddelen verlengen door deze te beschermen tegen bederf door micro-organismen;
  - b) antioxidanten: stoffen die de houdbaarheid van diervoeders en voedermiddelen vergroten door deze te beschermen tegen bederf door oxidatie;
  - c) emulgatoren: stoffen die een homogene menging van twee of meer onmengbare fasen in een diervoeder mogelijk maken of in stand houden;
  - d) stabilisatoren: stoffen die het mogelijk maken de fysisch-chemische toestand van een diervoeder te handhaven;
  - e) verdikkingsmiddelen: stoffen die de viscositeit van een diervoeder vergroten;
  - f) geleermiddelen: stoffen die een diervoeder vorm geven door de vorming van een gel;
  - g) antiklontermiddelen: stoffen die de neiging van afzonderlijke levensmiddelendeeltjes om aan elkaar te kleven, verkleinen;
  - h) zuurteregelaars: stoffen die de pH van een diervoeder regelen.
2. De categorie „sensoriële toevoegingsmiddelen” omvat de volgende functionele groepen:
  - a) kleurstoffen:
    - i) stoffen die aan een diervoeder kleur geven of daaraan kleur teruggeven, met inbegrip van natuurlijke bestanddelen van voedermiddelen en andere natuurlijke bronnen die normaal niet als voedermiddel worden genuttigd;
    - ii) stoffen die bij toediening aan dieren aan een levensmiddel van dierlijke oorsprong kleur geven of teruggeven;
    - iii) denatureermiddelen: stoffen aan de hand waarvan, als zij bij de vervaardiging van verwerkte diervoeders worden gebruikt, de oorsprong van een specifiek levensmiddel of voedermiddel kan worden achterhaald;
  - b) aromatische en eetlustopwekkende stoffen: natuurlijke producten die met behulp van fysische, chemische, enzymatische of microbiologische procédés zijn verkregen uit materiaal van plantaardige of dierlijke oorsprong, dan wel chemisch gedefinieerde stoffen, die de diervoeders waaraan zij zijn toegevoegd smakelijker maken.
3. De categorie „nutritionele toevoegingsmiddelen” omvat de volgende functionele groepen:
  - a) vitaminen;
  - b) sporenelementen;
  - c) aminozuren.
4. De categorie „zoötechnische toevoegingsmiddelen” omvat de volgende functionele groepen:
  - a) verteringsbevorderaars: stoffen die bij toediening aan dieren de verteerbaarheid van de voeding vergroten doordat zij op bepaalde voedermiddelen werken;
  - b) darmfloraverbeteraars: kolonievormende micro-organismen of andere, chemisch gedefinieerde stoffen, die bij toediening aan dieren een gunstig effect op de darmflora hebben;
  - c) „groeibevorderaars”: chemisch gedefinieerde stoffen die bij toediening aan dieren een gunstige invloed hebben op de productieparameters.

*BIJLAGE II***BEVOEGDHEDEN EN TAKEN VAN HET COMMUNAUTAIRE REFERENTIELABORATORIUM**

1. Het in artikel 20 bedoelde communautaire referentielaboratorium is het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Commissie.
2. Voor de in deze bijlage genoemde taken wordt het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek bijgestaan door een consortium van nationale referentielaboratoria.

Het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek is met name verantwoordelijk voor:

- de ontvangst, voorbereiding, bewaring en instandhouding van de controlemonsters;
  - het testen en valideren van de methode voor bemonstering en detectie;
  - de evaluatie van de gegevens die door de aanvrager van de vergunning voor het in de handel brengen van het toevoegingsmiddel zijn verstrekt met het oog op het testen en valideren van de bemonsterings- en detectiemethode;
  - het uitbrengen van uitvoerige evaluatieverslagen aan de Autoriteit.
3. Het communautaire referentielaboratorium treedt op bij de regeling van geschillen tussen lidstaten ten aanzien van de resultaten van de in deze bijlage genoemde taken.

---

*BIJLAGE III***SPECIFIEKE ETIKETTERINGSVOORSCHRIFTEN VOOR BEPAALDE TOEVOEGINGSMIDDELEN EN VOOR VOORMENGSELS**

- a) Zoötechnische toevoegingsmiddelen: de uiterste datum van garantie van het gehalte of de houdbaarheid vanaf de datum van vervaardiging, het referentienummer van de partij en de datum van vervaardiging, de gebruiksaanwijzing, en eventueel een aanbeveling inzake veilig gebruik wanneer voor deze toevoegingsmiddelen bij het verlenen van de vergunning bijzondere bepalingen zijn vastgesteld.
  - b) Enzymen, naast de bovengenoemde gegevens: de specifieke benaming van het actieve bestanddeel (de actieve bestanddelen) volgens zijn (hun) enzymatische werking overeenkomstig de verleende vergunning, het International Union of Biochemistry-identificatienummer (IUB-nummer).
  - c) Micro-organismen, naast de bovengenoemde gegevens: het stamidentificatienummer van de kolonievormende eenheden (CFU per gram).
  - d) Nutritionele toevoegingsmiddelen: het gehalte aan werkzame stof en de uiterste datum van garantie van het gehalte of de houdbaarheid vanaf de datum van vervaardiging.
  - e) Technologische en sensorische toevoegingsmiddelen: het gehalte aan werkzame stof.
-

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot verlenging van het EGKS-stelsel voor de staalstatistiek na afloop van het EGKS-Verdrag

(2002/C 203 E/04)

COM(2002) 160 def. — 2002/0078(COD)

(Door de Commissie ingediend op 27 maart 2002)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 285, lid 1,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Statistieken over de staalindustrie zijn nodig om het Gemeenschapsbeleid inzake de staalindustrie uit te voeren.
- (2) Het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van Kolen en Staal (EGKS-Verdrag) loopt op 23 juli 2002 af.
- (3) Communautaire staalstatistieken worden binnen het statistisch stelsel van de EGKS verzameld tot het EGKS-Verdrag afloopt.
- (4) De gebruikers van staalstatistieken hebben doorlopende reeksen voor de tweede helft van 2002 nodig.
- (5) In Verklaring 24 bij de Slotakte van 26 februari 2001 van de Conferentie van vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten wordt de Raad verzocht er in het kader van artikel 2 van het Protocol betreffende de financiële gevolgen van de beëindiging van het EGKS-Verdrag en betreffende het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal op

toe te zien dat het statistisch stelsel van de EGKS na afloop van het EGKS-Verdrag tot 31 december 2002 wordt gehandhaafd.

- (6) Het bij Besluit 89/382/EEG, Euratom ⁽¹⁾ opgerichte Comité statistisch programma (CSP) is overeenkomstig artikel 3 van dat besluit geraadpleegd,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Doel van deze verordening is de verlenging van het statistisch stelsel van de EGKS na afloop van het EGKS-Verdrag en tot 31 december 2002.

Artikel 2

Bedrijven in de staalsector die ijzer en staal produceren, zoals omschreven in het EGKS-Verdrag, zijn met ingang van 24 juli 2002 verplicht de Commissie voor het referentiejaar 2002 de statistieken (vragenlijsten) te blijven verstrekken die zijn opgesteld overeenkomstig de beschikkingen en de aanbeveling die in de bijlage bij deze verordening zijn genoemd.

Artikel 3

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*. Deze verordening is van toepassing met ingang van 24 juli 2002.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

⁽¹⁾ PB L 181 van 28.6.1989, blz. 47.

BIJLAGE

STATISTIEKEN

De statistieken in de volgende vragenlijsten, die zijn opgesteld overeenkomstig de hieronder genoemde beschikkingen en aanbeveling, worden in overeenstemming met de aangegeven voorwaarden aan de Commissie verstrekt:

1. Beschikking nr. 1566/86/EGKS van de Commissie van 24 februari 1986 inzake de ijzer- en staalstatistiek, laatstelijk gewijzigd bij Beschikking nr. 1273/2000/EGKS van 16 juni 2000:
    - vragenlijst 2-10 over de productie van ruwijzer;
    - vragenlijst 2-11 over de productie van ruwstaal;
    - vragenlijst 2-13 over de productie van platte en lange staalproducten;
    - vragenlijst 2-14 over de voorraden van blokken en halffabrikaten, platte en lange staalproducten;
    - vragenlijst 2-31 over de ontwikkelingen in het personeelsbestand van de ijzer- en staalindustrie (EGKS);
    - vragenlijst 2-32 over de arbeidsuren in de ijzer- en staalindustrie (EGKS);
    - vragenlijst 2-50 over de schrootbalans voor staal en gietijzer;
    - vragenlijst 2-51 over het grondstoffenverbruik voor de fabricage van ruwijzer;
    - vragenlijst 2-54 over het grondstoffenverbruik in de staalfabrieken;
    - vragenlijst 2-56 over de ontvangsten van EGKS-producten rechtstreeks of via de handel;
    - vragenlijst 2-58 over het verbruik van brandstoffen en energie en de elektriciteitsbalans voor de staalindustrie;
    - vragenlijst 2-71 over de staalleveringen aan landen van de Gemeenschap en totale leveringen;
    - vragenlijst 2-72 over de staalleveringen aan derde landen;
    - vragenlijst 2-73 over de staalleveringen op de binnenlandse markt, naar product en verbruikende industrie;
    - vragenlijst 2-74 over de leveringen van speciaalstaal (gelegeerd en ongelegeerd) naar kwaliteit aan de landen van de Gemeenschap en aan derde landen;
    - vragenlijst 2-76 over de totale leveringen van EGKS-producten in waarde;
    - vragenlijst 2-79 I over de leveringen en nieuwe bestellingen (verkopen) voor ruwijzer;
    - vragenlijst 2-80 over de nieuwe orders staal (Gemeenschap en derde landen);
    - vragenlijst 2-81 over de nieuwe orders staal (derde landen);
  2. Beschikking nr. 3302/81/EGKS van de Commissie van 18 november 1981 inzake de door staalbedrijven te verstrekken informatie over de investeringen:
    - vragenlijst 2-60 over de investeringsuitgaven in de ijzer- en staalindustrie (EGKS);
    - vragenlijst 2-61 over de capaciteit in de ijzer- en staalindustrie (EGKS);
  3. Aanbeveling 94/780/EGKS van de Commissie van 16 november 1994 inzake statistieken over staalhandelaren:
    - vragenlijst 3-70 over ontvangsten, voorraden en leveringen van ijzer- en staalproducten bij de handel.
-

Voorstel voor een besluit van de Raad inzake het standpunt van de Gemeenschap met betrekking tot het reglement van orde van het interim-comité dat is ingesteld overeenkomstig de interim-overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Kroatië

(2002/C 203 E/05)

COM(2002) 161 def.

(Door de Commissie ingediend op 27 maart 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 300, lid 2, tweede alinea,

Gelet op artikel 2, lid 2, van Besluit 2002/107/EG van de Raad van 28 januari 2002 betreffende de sluiting van de interim-overeenkomst inzake handel en aanverwante zaken tussen de Europese Gemeenschap enerzijds en de Republiek Kroatië anderzijds ⁽¹⁾,

Gelet op het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De interim-overeenkomst is voorlopig toegepast vanaf 1 januari 2002 en is definitief in werking getreden op 1 maart 2002.
- (2) Het op grond van artikel 38 van de bovengenoemde overeenkomst ingestelde interim-comité zal toezien op de toepassing en de tenuitvoerlegging van de overeenkomst.

(3) Op grond van artikel 39 van de bovengenoemde overeenkomst stelt het interim-comité zijn reglement van orde vast.

(4) Op grond van artikel 41 van de bovengenoemde overeenkomst kan het interim-comité subcomités in het leven roepen; de benoeming, de samenstelling en de taakomschrijving van de subcomités worden vastgelegd in het reglement van orde.

(5) De Gemeenschap dient het standpunt te bepalen dat in het interim-comité wat betreft de goedkeuring van het reglement van orde ingenomen moet worden.

BESLUIT:

Enig artikel

Het standpunt dat de Gemeenschap moet innemen in het interim-comité dat is ingesteld door artikel 38 van de interim-overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Kroatië, is gebaseerd op het aan dit besluit gehechte ontwerpbesluit van het interim-comité.

⁽¹⁾ PB L 40 van 12.2.2002, blz. 9.

BESLUIT Nr. 1/2002**van het interim-comité tussen de Europese Gemeenschap enerzijds en de Republiek Kroatië anderzijds**

van ...

betreffende zijn reglement van orde

(...)

HET INTERIM-COMITÉ,

Gelet op de interim-overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap enerzijds en de Republiek Kroatië anderzijds, inzonderheid op de artikelen 38, 39, 40 en 41,

Overwegende dat die overeenkomst op 1 maart 2002 in werking is getreden,

BESLUIT ZIJN GOEDKEURING TE HECHTEN AAN HET HIERNA VOLGENDE REGLEMENT VAN ORDE EN DE SUBCOMITÉS OP TE RICHTEN, ZOALS OP GROND VAN DE REGELS IS BEPAALD:

*Artikel 1***Voorzitterschap**

Het interim-comité wordt beurtelings voor een periode van 12 maanden voorgezeten door een vertegenwoordiger van de Commissie van de Europese Gemeenschappen namens de Europese Gemeenschap (hierna genoemd de „Gemeenschap”), en een vertegenwoordiger van de regering van de Republiek Kroatië. De eerste periode vangt aan op de datum van de eerste bijeenkomst van het interim-comité en loopt af op 31 december van hetzelfde jaar.

*Artikel 2***Vergaderingen**

Het interim-comité komt periodiek, eens per jaar, bijeen. Op verzoek van een van de partijen kunnen er speciale vergaderingen van het interim-comité belegd worden indien de partijen dat overeenkomen.

Elke vergadering van het interim-comité wordt gehouden op een door beide partijen overeengekomen tijd en plaats. De vergaderingen worden door de voorzitter bijeengeroepen.

De vergaderingen van het interim-comité zijn niet openbaar, tenzij anderszins overeengekomen wordt.

*Artikel 3***Delegaties**

De voorzitter wordt voor elke vergadering in kennis gesteld van de voorgenomen samenstelling van de delegatie van elke partij.

Een vertegenwoordiger van de Europese Investeringsbank kan de vergaderingen van het interim-comité als waarnemer bijwonen wanneer er punten op de agenda staan die de bank aangaan.

Het interim-comité kan niet-leden uitnodigen zijn vergaderingen bij te wonen teneinde over bepaalde onderwerpen inlichtingen te verstrekken.

*Artikel 4***Secretariaat**

Een ambtenaar van de Commissie van de Europese Gemeenschappen en een ambtenaar van de Republiek Kroatië treden gezamenlijk op als secretarissen van het interim-comité.

*Artikel 5***Correspondentie**

Alle correspondentie aan en van de voorzitter van het interim-comité loopt via de beide secretarissen. De twee secretarissen zien er op toe dat de correspondentie, in voorkomend geval, wordt doorgezonden aan hun respectieve vertegenwoordigers in het interim-comité.

*Artikel 6***Agenda van de vergaderingen**

1. De voorzitter en de secretarissen stellen voor elke zitting een voorlopige agenda op, uiterlijk 15 dagen voor het begin van de zitting.

De voorlopige agenda omvat de punten waarvoor de secretarissen uiterlijk 21 dagen voor het begin van de zitting een verzoek tot het opnemen op de agenda heeft ontvangen; een punt wordt evenwel pas op de voorlopige agenda geplaatst als de desbetreffende stukken uiterlijk op de dag waarop de agenda wordt verzonden, zijn binnengekomen bij de secretarissen.

De agenda wordt bij het begin van elke vergadering door het interim-comité vastgesteld. Andere punten dan de op de voorlopige agenda vermelde punten kunnen op de agenda worden geplaatst als beide partijen daarmee instemmen.

2. De voorzitter kan met instemming van beide partijen de in lid 1 vermelde termijnen inkorten als dat in een bepaald geval vereist is.

*Artikel 7***Notulen**

De twee secretarissen maken van elke vergadering ontwerpnotulen op. In de notulen worden de besluiten en aanbevelingen en de vastgestelde conclusies vermeld. De ontwerpnotulen worden het interim-comité ter goedkeuring voorgelegd. Wanneer de notulen zijn goedgekeurd worden zij door de voorzitter en de twee secretarissen ondertekend; beide partijen bewaren een exemplaar.

*Artikel 8***Beraadslagingen**

Het interim-comité neemt besluiten en doet aanbevelingen bij overeenstemming tussen de partijen.

In de periode tussen twee zittingen kan het interim-comité besluiten nemen en aanbevelingen doen via een schriftelijke procedure, indien beide partijen daarmee instemmen.

De besluiten en aanbevelingen van het interim-comité als bedoeld in artikel 39 van de interim-overeenkomst worden voorzien van de vermelding „besluit” en „aanbeveling”, gevolgd door een volgnummer, de datum van goedkeuring en een omschrijving van het onderwerp.

De besluiten en aanbevelingen van het interim-comité worden door de voorzitter ondertekend en door de twee secretarissen geauthentiseerd.

De door het interim-comité genomen besluiten worden door de partijen gepubliceerd in hun respectieve publicatiebladen. Elke partij kan besluiten tot publicatie van ieder ander door het interim-comité genomen besluit.

*Artikel 9***Talen**

De officiële talen van het interim-comité zijn de officiële talen van de twee partijen.

Behoudens andersluidend besluit beraadslaagt het interim-comité op de grondslag van in deze talen opgestelde documenten.

*Artikel 10***Uitgaven**

De Gemeenschap en de Republiek Kroatië nemen de uitgaven terzake van hun deelneming aan de zittingen van het interim-comité en van de subcomités, zowel wat personeelsuitgaven, reis- en verblijfskosten betreft, als voor wat de uitgaven inzake post en telecommunicatie betreft, voor hun rekening.

Uitgaven voor de vertolking tijdens de zittingen en voor de vertaling en de vermenigvuldiging van de documenten komen ten laste van de Gemeenschap, met uitzondering van de kosten voor vertolking of vertaling uit of in het Kroatisch, welke voor rekening van de Republiek Kroatië komen.

Andere uitgaven betrekking hebbende op de materiële organisatie van de vergaderingen komen ten laste van de partij die gastheer is van de zittingen.

*Artikel 11***Subcomités**

De ingevolge artikel 41 van de interim-overeenkomst opgerichte subcomités worden met inbegrip van hun respectieve taakomschrijvingen in de bijlage bij dit besluit opgenomen.

De subcomités bestaan uit vertegenwoordigers van beide partijen. Het voorzitterschap ervan wordt beurtelings door de beide partijen bekleed, in overeenstemming met de regels van het interim-comité. Op verzoek van een van de partijen komen zij bijeen, wanneer de omstandigheden zulks vereisen.

De subcomités voeren hun werkzaamheden uit onder de bevoegdheid van het interim-comité, waaraan zij na elk van hun vergaderingen verslag uitbrengen. Zij nemen geen besluiten, maar kunnen aanbevelingen doen aan het interim-comité.

Het interim-comité kan besluiten bestaande subcomités op te heffen, hun opdracht te wijzigen of andere subcomités op te richten die het bij het vervullen van zijn taken bijstaan.

BIJLAGE

SUBCOMITÉ VOOR ECONOMISCHE EN FINANCIËLE AANGELEGENHEDEN**Taakomschrijving**

1. De algemene doelstellingen van het subcomité zijn de evaluatie van de economische ontwikkelingen en beleidslijnen alsmede het toezicht op en de gezamenlijke analyse van de economische, technische en financiële samenwerking, overeenkomstig de artikelen 33 en 34 van de interim-overeenkomst, om een bijdrage te leveren aan de economische ontwikkeling van de Republiek Kroatië en de economische banden tussen de Republiek Kroatië en de Europese Gemeenschap te versterken.
2. Het subcomité zal zich met name bezighouden met de volgende specifieke onderwerpen:
  - Macro-economische ontwikkelingen en beleidslijnen in de Europese Gemeenschap en de Republiek Kroatië;
  - Structurele hervormingen, zoals de hervorming van de financiële sector;
  - Vergemakkelijking van het kapitaalverkeer en de geleidelijke liberalisering ervan;
  - Statistische systemen.

SUBCOMITÉ INZAKE LANDBOUW EN VISSERIJ**Taakomschrijving**

1. Het algemene doel van het subcomité is zich bezig te houden met primaire en verwerkte landbouwproducten en visserijproducten. Het subcomité ziet toe op de nakoming van de verplichtingen van de partijen in deze sectoren en zal een gezamenlijke analyse uitvoeren van de samenwerking op landbouwgebied, overeenkomstig de artikelen 11 tot en met 18, bijlagen III, IV en V en protocol nr. 3 van de interim-overeenkomst alsmede het wijnprotocol.
2. Het subcomité houdt zich met name bezig met de volgende onderwerpen:
  - Onderzoek van vraagstukken in verband met de ontwikkeling van de landbouwsector en het landbouwbeleid, alsmede plattelandsontwikkeling in de Republiek Kroatië en in de Europese Gemeenschap;
  - Verwerkte landbouwproducten;
  - Visserijproducten;
  - Dier- en plantgeneeskundige zaken, en het onderzoek van de mogelijkheden om samenwerking op dit gebied te ontwikkelen.

SUBCOMITÉ INZAKE DE INTERNE MARKT**Taakomschrijving**

1. Het algemene doel van het subcomité is de evaluatie van de hervorming van de wetgeving in de Republiek Kroatië. Het subcomité zal de prioriteiten vaststellen, de beleidslijnen aangeven, toezien op en een analyse maken van de aanpassing van de Kroatische wetgeving naar communautaire wetgeving in overeenstemming met artikel 69 van de stabilisatie- en associatieovereenkomst en de artikelen 35 en 36 van de interim-overeenkomst.
2. Het subcomité houdt zich bezig met de geleidelijke aanpassing van de Kroatische wetgeving aan het communautair acquis in de sectoren die met de interne markt samenhangen en met name in de volgende specifieke gebieden:
  - Concurrentie en staatssteun;
  - Intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten;
  - Overheidsopdrachten;
  - Vennootschapsrecht;
  - Financiële administratie;

- Gegevensbescherming;
- Standaardisatie, certificering, conformiteitsbeoordeling en markttoezicht;
- Consumentenbescherming.

SUBCOMITÉ INZAKE HANDEL, IJZER- EN STAALPRODUCTEN, DOUANE EN BELASTINGEN

Taakbeschrijving

1. De doelstellingen van het subcomité zijn de bespreking en de follow-up van alle vraagstukken in verband met het handelsbeleid alsook met de samenwerking in douaneaangelegenheden, in overeenstemming met de artikelen 2 tot en met 10 en 19 tot en met 31, de bijlagen I en II en protocollen 1, 2, 4 en 5 van de interim-overeenkomst.
2. Het subcomité houdt zich in het bijzonder met de volgende zaken bezig:
  - Vrij verkeer van goederen: toezicht op de uitvoering van de verplichtingen van de partijen en bespreking van eventuele moeilijkheden die zich in de handelsregeling voor industrieproducten, zoals textiel en ijzer- en staalproducten, kunnen voordoen;
  - Aan handel gerelateerde aspecten van intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten;
  - Aan handel gerelateerde aspecten van overheidsopdrachten;
  - Aan handel gerelateerde aspecten van standaardisatie, certificering, conformiteitsbeoordeling en markttoezicht;
  - Samenwerking op douanegebied en bespreking van alle vraagstukken in verband met de tenuitvoerlegging van de oorsprongsregels;
  - Uitwisseling van informatie over de compatibiliteit en de ontwikkelingen op het gebied van de belastingen.

SUBCOMITÉ INZAKE VERVOER

Taakomschrijving

1. Het doel van het subcomité is toe te zien op de uitvoering van de verplichtingen van de partijen in de transportsector in overeenstemming met protocol 6 van de interim-overeenkomst.
  2. Het subcomité houdt zich met name met de volgende zaken bezig:
    - Bespreking van eventuele problemen die zich bij de uitvoering van de overeenkomst met betrekking tot de vrije doorvoer kunnen voordoen;
    - Opstelling van een systeem van ecopunten in overeenstemming met artikel 2 van protocol 6 van de interim-overeenkomst.
-

Voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van bepaalde concessies in de vorm van communautaire tariefcontingenten voor bepaalde landbouwproducten en tot aanpassing, via een autonome overgangsregeling, van bepaalde landbouwconcessies die zijn opgenomen in de Europaovereenkomst met Estland

(2002/C 203 E/06)

COM(2002) 164 def. — 80/2002(ACC)

(Door de Commissie ingediend op 2 april 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 133,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europaovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Estland, anderzijds⁽¹⁾, voorziet in bepaalde concessies voor bepaalde landbouwproducten van oorsprong uit Estland.
- (2) In de eerste verbeteringen van de preferentiële regelingen van de Europaovereenkomst met Estland was voorzien bij het Protocol tot aanpassing van de handelsaspecten van de Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Estland, anderzijds, in verband met de toetreding van de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de resultaten van de landbouwonderhandelingen van de Uruguay-ronde, waaronder ook de verbeteringen van de bestaande preferentiële regeling⁽²⁾. De Raad heeft voornoemd Protocol namens de Gemeenschap goedgekeurd bij Besluit 1999/86/EG van de Raad⁽³⁾.
- (3) De preferentiële regelingen van de Europaovereenkomst met Estland zijn na een eerste onderhandelingsronde over de liberalisering van de handel in landbouwproducten ook verbeterd door middel van een overeenkomst in de vorm van een autonome overgangsregeling, in afwachting van de aanpassing van de relevante bepalingen in de Europaovereenkomst. De verbeteringen zijn op 1 juli 2000 in werking getreden in de vorm van Verordening (EG) nr. 1349/2000 van de Raad van 19 juni 2000 tot vaststelling van bepaalde concessies in de vorm van communautaire tariefcontingenten voor bepaalde landbouwproducten en tot aanpassing, via een autonome overgangsregeling, van bepaalde landbouwconcessies die zijn opgenomen in de Europaovereenkomst met Estland⁽⁴⁾. De tweede aanpassing van de relevante bepalingen in de Europaovereenkomst — die de vorm krijgt van een nieuw Aanvullend Protocol bij de Europaovereenkomst — is nog niet in werking getreden.

- (4) Er is onderhandeld over een nieuw Aanvullend Protocol bij de Europaovereenkomst inzake de liberalisering van de handel in landbouwproducten.
- (5) Een essentieel element van de resultaten van de onderhandelingen voor een nieuw Aanvullend Protocol bij de Europaovereenkomst met Estland is dat de aanpassingen vlot hun beslag moeten kunnen krijgen. Derhalve moeten de bij de Europaovereenkomst met Estland vastgestelde landbouwconcessies worden aangepast via een autonome overgangsregeling.
- (6) Aangezien de maatregelen die voor de tenuitvoerlegging van deze verordening nodig zijn, beheersmaatregelen in de zin van artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽⁵⁾ zijn, moeten zij worden vastgesteld volgens de beheersprocedure waarin is voorzien bij artikel 4 van dat besluit.
- (7) Bij Verordening (EEG) nr. 2454/93 van de Commissie van 2 juli 1993 houdende vaststelling van enkele bepalingen ter uitvoering van Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad tot vaststelling van het communautair douanewetboek⁽⁶⁾ zijn de voorschriften inzake het beheer van de tariefcontingenten vastgelegd die bepalen dat de chronologische volgorde van de data van de douaneaangiften moet worden gevolgd. De bij deze verordening vastgestelde tariefcontingenten moeten derhalve volgens deze voorschriften worden beheerd.
- (8) Door bovengenoemde onderhandelingen is Verordening (EG) nr. 1349/2000 overbodig geworden, en moet deze derhalve worden ingetrokken,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De regelingen voor de invoer in de Gemeenschap van bepaalde landbouwproducten van oorsprong uit Estland, als aangegeven in de bijlagen C a) en C b) bij deze verordening, komen in de plaats voor de in bijlage V a) bij de Europaovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds en de Republiek Estland anderzijds, hierna „de Europaovereenkomst”, vastgestelde invoerregeling.

⁽¹⁾ PB L 68 van 9.3.1998, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 29 van 3.2.1999, blz. 11.

⁽³⁾ PB L 29 van 3.2.1999, blz. 9.

⁽⁴⁾ PB L 155 van 28.6.2000, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2677/2000 (PB L 308 van 8.12.2000, blz. 7).

⁽⁵⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

⁽⁶⁾ PB L 253 van 11.10.1993, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 933/2001 (PB L 141 van 28.5.2001, blz. 1).

2. Op de datum van inwerkingtreding van het Aanvullend Protocol tot aanpassing van de Europaovereenkomst om rekening te houden met de resultaten van de onderhandelingen over nieuwe wederzijdse landbouwconcessies, komen de in dat Protocol vastgestelde concessies in de plaats voor die welke in de bijlagen C a) en C b) bij deze verordening zijn vastgesteld.

3. De Commissie stelt volgens de procedure van artikel 3, lid 2, de uitvoeringsbepalingen voor deze verordening vast.

Artikel 2

De tariefcontingenten met een volgnummer hoger dan 09.5100 worden beheerd door de Commissie overeenkomstig de artikelen 308 bis, 308 ter en 308 quater van Verordening (EEG) nr. 2454/93.

Artikel 3

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Comité van beheer voor granen dat is ingesteld bij artikel 23 van Verordening (EEG) nr. 1766/92 ⁽¹⁾, of in voorkomend geval door het Comité dat is ingesteld bij de relevante bepalingen van de andere verordeningen betreffende gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten.

2. Ingeval naar dit lid wordt verwezen, is de bij artikel 4 juncto artikel 7, lid 3, van Besluit 1999/468/EG vastgestelde beheersprocedure van toepassing.

3. De in artikel 4, lid 3, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn bedraagt één maand.

Artikel 4

Verordening (EG) nr. 1349/2000 van de Raad wordt ingetrokken.

Artikel 5

Deze verordening treedt in werking op de derde dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 juli 2002.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

⁽¹⁾ PB L 181 van 1.7.1992, blz. 21.

BIJLAGE C a)

Producten van oorsprong uit Estland die in onbeperkte hoeveelheden tegen een preferentieel nultarief (0 % van MFN) in de Gemeenschap mogen worden ingevoerd

GN-code (1)	GN-code	GN-code	GN-code	GN-code
0101 10 90	0709 20 00	0802 90 50	1008 20 00	1602 10 00
0101 90 19	0709 30 00	0802 90 85	1008 90 90	1602 20 19
0101 90 30	0709 40 00	0806 20 11	1102 90 90	1602 20 90
0101 90 90	0709 52 00	0806 20 12	1103 19 90	1602 31
0104	0709 59	0806 20 91	1103 20 90	1602 32 19
0106 19 10	0709 60 10	0806 20 92	1105 10 00	1602 32 30
0106 39 10	0709 60 99	0806 20 98	1105 20 00	1602 32 90
0204	0709 70 00	0808 20 90	1106 10 00	1602 39 29
0205	0709 90 10	0809 40 90	1106 30	1602 39 40
0206 80 91	0709 90 20	0810 40 30	1107	1602 39 80
0206 90 91	0709 90 50	0810 40 50	1108 20 00	1602 41 90
0207 13 91	0709 90 90	0810 40 90	1208 10 00	1602 42 90
0207 14 91	0710 10 00	0810 60 00	1209	1602 49 90
0207 26 91	0710 21 00	0810 90 95	1210	1602 50 31
0207 27 91	0710 22 00	0811 90 39	1211 90 30	1602 50 39
0207 35 91	0710 29 00	0811 90 50	1212 10 10	1602 50 80
0207 36 89	0710 30 00	0811 90 70	1212 10 99	1602 90 10
0208	0710 80 51	0811 90 75	1214 90 10	1602 90 31
0210 91 00	0710 80 59	0811 90 80	1302 19 05	1602 90 41
0210 92 00	0710 80 61	0811 90 95	1501 00 90	1602 90 69
0210 93 00	0710 80 69	0812 10 00	1502 00 90	1602 90 72
0210 99 10	0710 80 70	0812 90 40	1503 00 19	1602 90 74
0210 99 21	0710 80 80	0812 90 50	1503 00 90	1602 90 76
0210 99 29	0710 80 85	0812 90 60	1504 10 10	1602 90 78
0210 99 31	0710 80 95	0812 90 99	1504 10 99	1602 90 98
0210 99 39	0710 90 00	0813 10 00	1504 20 10	1603 00 10
0210 99 59	0711 40 00	0813 20 00	1504 30 10	1703
0210 99 60	0711 59 00	0813 30 00	1507	1704 90 10
0210 99 79	0711 90 10	0813 40 10	1508 10 90	2001 10 00
0210 99 80	0711 90 50	0813 40 30	1508 90 10	2001 90 20
0407 00 90	0711 90 80	0813 40 95	1508 90 90	2001 90 50
0409 00 00	0711 90 90	0813 50 15	1511 10 90	2001 90 70
0410 00 00	0712 20 00	0813 50 19	1511 90 11	2001 90 75
0601	0712 31 00	0813 50 91	1511 90 19	2001 90 85
0602	0712 32 00	0813 50 99	1511 90 91	2001 90 93
0603	0712 33 00	0901 12 00	1511 90 99	2001 90 96
0604	0712 39 00	0901 21 00	1512	2003 20 00
0701 10 00	0712 90 05	0901 22 00	1513	2003 90 00
0701 90 10	0712 90 30	0901 90 90	1514	2004 10 10
0701 90 50	0712 90 50	0902 10 00	1515	2004 10 99
0701 90 90	0712 90 90	0904 12 00	1516 10 10	2004 90 30
0703 10	0713 50 00	0904 20 10	1516 20 91	2004 90 50
0703 90 00	0713 90 10	0904 20 90	1516 20 95	2004 90 91
0704 20 00	0713 90 90	0907 00 00	1516 20 96	2004 90 98
0704 90 90	0802 11 90	0910 40 13	1516 20 98	2005 10 00
0705 19 00	0802 12 90	0910 40 19	1517 10 90	2005 20 20
0705 21 00	0802 21 00	0910 40 90	1517 90 99	2005 20 80
0705 29 00	0802 22 00	0910 91 90	1518 00 31	2005 40 00
0706	0802 31 00	0910 99 99	1518 00 39	2005 51 00
0708 10 00	0802 32 00	1001 90 10	1522 00 91	2005 59 00
0708 90 00	0802 40	1008 10 00	1601 00 10	2005 60 00

GN-code ⁽¹⁾	GN-code	GN-code	GN-code	GN-code
2005 90 10	2008 40 21	2008 80 50	2008 99 78	2009 80 99
2005 90 50	2008 40 29	2008 80 70	2008 99 99	2009 90 19
2005 90 60	2008 40 39	2008 80 91	2009 50 10	2009 90 29
2005 90 70	2008 40 51	2008 80 99	2009 50 90	2009 90 39
2005 90 75	2008 40 59	2008 92 14	2009 71 10	2009 90 51
2005 90 80	2008 40 71	2008 92 34	2009 71 91	2009 90 59
2006 00 99	2008 40 91	2008 92 38	2009 71 99	2009 90 96
2007 10 91	2008 40 99	2008 92 59	2009 79 19	2009 90 98
2007 10 99	2008 50 11	2008 92 74	2009 79 30	2204 30 10
2007 99 10	2008 60 11	2008 92 78	2009 79 93	2302 50 00
2007 99 91	2008 60 31	2008 92 93	2009 79 99	2306 90 19
2007 99 98	2008 60 39	2008 92 96	2009 80 19	2308 00 90
2008 11 92	2008 60 51	2008 92 98	2009 80 38	2309 10 51
2008 11 94	2008 60 59	2008 99 28	2009 80 50	2309 10 90
2008 11 96	2008 60 61	2008 99 37	2009 80 63	2309 90 10
2008 11 98	2008 60 71	2008 99 40	2009 80 69	2309 90 31
2008 19 19	2008 60 79	2008 99 45	2009 80 71	2309 90 41
2008 19 93	2008 60 91	2008 99 49	2009 80 79	2309 90 51
2008 19 95	2008 80 11	2008 99 55	2009 80 89	2309 90 91
2008 19 99	2008 80 31	2008 99 68	2009 80 95	2905 45 00
2008 40 11	2008 80 39	2008 99 72	2009 80 96	

⁽¹⁾ Als omschreven in Verordening (EG) nr. 2031/2001 van de Commissie van 6 augustus 2001 tot wijziging van bijlage I van Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistiekomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief (PB L 279 van 23.10.2001, blz. 1).

BIJLAGE C b)

Voor invoer van de volgende producten van oorsprong uit Estland in de Gemeenschap gelden onderstaande concessies (MFN = recht voor meest begunstigde natie)

Volgnr.	GN-code	Omschrijving (1)	Geldend recht (% van MFN) (2)	Jaarlijkse hoeveelheid van 1.7.2002 t/m 30.6.2003 (ton)	Jaarlijkse toename vanaf 1.7.2003 (ton)	Specifieke bepalingen
09.4598	0102 90 05	Levende runderen (huisdieren) met een gewicht van niet meer dan 80 kg	20	178 000 stuks	0	(3)
09.4537	0102 90 21 0102 90 29 0102 90 41 0102 90 49	Levende runderen (huisdieren) met een gewicht van meer dan 80 kg doch niet meer dan 300 kg	20	153 000 stuks	0	(3)
09.4563	ex 0102 90	Vaarzen en koeien, niet voor de slacht, van de volgende bergrassen: de grijze, de bruine, de gele en de gevlekte Simmental- en Pinzgaurassen	6 % ad valorem	7 000 stuks	0	(4)
09.4851	0201 0202 1602 50 10	Vlees van runderen, vers of gekoeld Vlees van runderen, bevroren Niet gekookt en niet gebakken; mengsels van gekookt of gebakken met niet gekookt en niet gebakken vlees of slachtafvallen van runderen	vrij	1 100	350	
09.4583	ex 0203	Vlees van varkens (huisdieren), vers, gekoeld of bevroren, uitgezonderd de GN-codes 0203 11 90, 0203 12 90, 0203 19 90, 0203 21 90, 0203 22 90, 0203 29 90	vrij	2 000	375	(6)
09.4852	0206 10 95 0206 29 91	Longhaasjes en omlopen van runderen, vers, gekoeld of bevroren	vrij	100	30	
09.6649	ex 0207	Vlees en eetbare slachtafvallen van pluimvee van post 0105, vers, gekoeld of bevroren, uitgezonderd de GN-codes 0207 13 91, 0207 14 91, 0207 26 91, 0207 27 91, 0207 34 10, 0207 34 90, 0207 35 91, 0207 36 81, 0207 36 85, 0207 36 89	vrij	1 005	250	
09.4853	0210 19	Vlees van varkens, gedroogd of gerookt, ander	vrij	100	30	
09.4578	0401	Melk en room, niet ingedikt, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	vrij	800	150	
09.4546	0402 10 19 0402 21 19	Mageremelkpoeder Vollemelkpoeder	vrij	14 000	0	
09.4579	0403 10 11 0403 10 13 0403 10 19 0403 10 31 0403 10 33 0403 10 39	Yoghurt, niet gearomatiseerd noch met toegevoegde vruchten of cacao; zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een vetgehalte van niet meer dan 3 gewichtspercenten van meer dan 3 doch niet meer dan 6 gewichtspercenten van meer dan 6 gewichtspercenten Andere, met een vetgehalte van niet meer dan 3 gewichtspercenten van meer dan 3 doch niet meer dan 6 gewichtspercenten van meer dan 6 gewichtspercenten	vrij	800	240	

Volgnr.	GN-code	Omschrijving (1)	Geldend recht (% van MFN) (2)	Jaarlijkse hoeveelheid van 1.7.2002 t/m 30.6.2003 (ton)	Jaarlijkse toename vanaf 1.7.2003 (ton)	Specifieke bepalingen
09.4580	0403 90 59 0403 90 61 0403 90 63 0403 90 69	Zure room, met een vetgehalte van meer dan 6 gewichtspercenten Zure room, met een vetgehalte van niet meer dan 3 gewichtspercenten Zure room, met een vetgehalte van meer dan 3 doch niet meer dan 6 gewichtspercenten Zure room, met een vetgehalte van meer dan 6 gewichtspercenten	vrij	1 120	210	
09.4547	0405 10 11 0405 10 19	Boter	vrij	4 800	900	
09.4582	0406 10	Verse (niet gerijpte) kaas, weikaas daaronder begrepen, en wrongel	vrij	1 120	210	
09.4581	0406 20 0406 30 0406 40 0406 90	Andere kaas	vrij	4 000	1 200	
09.6650	0407 00 11 0407 00 19 0407 00 30	Eieren van pluimvee	vrij	600	180	
09.6651	ex 0408	Vogeleieren uit de schaal en eigeel, vers, gedroogd, gestoomd of in water gekookt, in een bepaalde vorm gebracht, bevroren of op een andere wijze verduurzaamd, al dan niet met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, uitgezonderd GN-codes 0408 11 20, 0408 19 20, 0408 91 20, 0408 99 20	vrij	205	40	(9)
09.6603	0703 20 00	Knoflook	vrij	60	5	
09.6454	0704 10 00 0704 90 10	Bloemkool Witte kool en rode kool	vrij	270	10	
	0707 00 05 0707 00 90	Komkommers, vers of gekoeld: Augurken	vrij	onbeperkt		(8)
	0709 10 00	Artisjokken, vers of gekoeld	vrij	onbeperkt		(8)
	0709 90 70	Courgettes, vers of gekoeld	vrij	onbeperkt		(8)
09.6605	0808 10	Appelen, vers	vrij	400	75	(8)
	0808 20 50	Peren, vers (andere dan persperen, los verladen, van 1 augustus tot en met 31 december)	vrij	onbeperkt		(8)
	0809 20 05	Zure kersen, vers (Prunus cerasus)	vrij	onbeperkt		(8)
	0809 20 95	Kersen, vers (andere dan zure kersen)	vrij	onbeperkt		(8)
	ex 0809 40 05	Pruimen, vers, van 1 juli tot en met 30 september	vrij	onbeperkt		(8)
	0810 10 00	Aardbeien, vers	vrij	onbeperkt		(7)
09.6609	0810 30	Zwarte, witte of rode aalbessen en kruisbessen	vrij	130	30	(7)

Volgnr.	GN-code	Omschrijving (1)	Geldend recht (% van MFN) (2)	Jaarlijkse hoeveelheid van 1.7.2002 t/m 30.6.2003 (ton)	Jaarlijkse toename vanaf 1.7.2003 (ton)	Specifieke bepalingen
09.6467	0811 10 11	Bevroren aardbeien, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van meer dan 13 gewichtspercenten	vrij	240	45	(7)
	0811 10 19	Bevroren aardbeien, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten	vrij	onbeperkt		(7)
	0811 10 90	Aardbeien, bevroren, andere	vrij	onbeperkt		(7)
09.6611	0811 20 11	Frambozen, bramen, moerbeien, loganbessen, zwarte, witte of rode aalbessen en kruisbessen, bevroren, met een suikergehalte van meer dan 13 gewichtspercenten	vrij	640	120	
	0811 20 19	Frambozen, bramen, moerbeien, loganbessen, zwarte, witte of rode aalbessen en kruisbessen, bevroren, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten	vrij	onbeperkt		(7)
	0811 20 31	Bevroren frambozen, andere	vrij	onbeperkt		(7)
	0811 20 39	Bevroren zwarte aalbessen, andere	vrij	onbeperkt		(7)
	0811 20 51	Bevroren rode aalbessen, andere	vrij	onbeperkt		(7)
	0811 20 59	Bevroren bramen en moerbeien, andere	vrij	onbeperkt		(7)
	0811 20 90	Andere	vrij	onbeperkt		(7)
09.6641	ex 1001	Tarwe en mengkoren, uitgezonderd GN-code 1001 90 10	vrij	4 400	1 300	
09.6642	1002	Rogge	vrij	1 500	500	
09.6643	1003 00 10 ex 1003 00 90	Gerst, zaaigoed Gerst, uitgezonderd gerst voor de productie van mout	vrij	6 500	2 000	
	ex 1003 00 90	Gerst voor de productie van mout	vrij	onbeperkt		
09.4588	1004 00	Haver	vrij	4 800	900	
09.6644	1101	Meel van tarwe of mengkoren	vrij	2 000	600	
09.6645	ex 1102	Meel van granen, andere dan van tarwe of van mengkoren, uitgezonderd GN-code 1102 90 90	vrij	2 000	600	
09.6646	ex 1103	Gries, griesmeel en pellets van granen, uitgezonderd GN-codes 1103 19 90 en 1103 20 90	vrij	100	30	
09.6647	1108 13	Aardappelzetmeel	vrij	100	30	

Volgnr.	GN-code	Omschrijving ⁽¹⁾	Geldend recht (% van MFN) ⁽²⁾	Jaarlijkse hoeveelheid van 1.7.2002 t/m 30.6.2003 (ton)	Jaarlijkse toename vanaf 1.7.2003 (ton)	Specifieke bepalingen
	ex 1502 00 90	Schape- of geitenvet. Ander dan bedoeld in post 1503	vrij	onbeperkt		
09.4584	ex 1601 00	Worst van alle soorten, van vlees, van slachtafval van bloed, uitgezonderd GN-code 1601 00 10	vrij	960	180	
	ex 1602 41	Andere bereidingen en conserven, van vlees, van slachtafval van bloed, van varkens: Hammen en delen daarvan, uitgezonderd GN-code 1602 41 90				
	ex 1602 42	Andere bereidingen en conserven, van vlees, van slachtafval van bloed, van varkens: Hammen en delen daarvan, uitgezonderd GN-code 1602 42 90				
	ex 1602 49	Andere bereidingen en conserven, van vlees, van slachtafval van bloed, van varkens: Andere, met inbegrip van mengsels, uitgezonderd GN-code 1602 49 90				
09.6652	1602 32 11	Andere bereidingen en conserven, van vlees, van slachtafval van bloed: van pluimvee bedoeld bij post 0105; van hanen of van kippen, niet gekookt en niet gebakken	vrij	160	30	
	1602 39 21	Andere bereidingen en conserven, van vlees, van slachtafval van bloed: van pluimvee bedoeld bij post 0105; niet van hanen en niet van kippen, niet gekookt en niet gebakken				
09.6470	2207 10 00	Ethylalcohol, niet gedestilleerd, met een alcoholvolumegehalte van 80 % vol of meer	vrij	71	3	
09.6648	ex 2309	Bereidingen van de soort gebruikt voor het voederen van dieren, uitgezonderd GN-codes 2309 10 51, 2309 10 90, 2309 90 10, 2309 90 20, 2309 90 31, 2309 90 41, 2309 90 51, 2309 90 91	vrij	200	50	

⁽¹⁾ Ongeacht de bepalingen voor de uitlegging van de gecombineerde nomenclatuur, wordt de omschrijving van de goederen geacht slechts een indicatieve waarde te hebben, aangezien in het kader van deze bijlage de GN-codes het preferentiestelsel bepalen. Voor ex GN-codes geschiedt dit op basis van de GN-code en de betrokken omschrijving, gezamenlijk beschouwd.

⁽²⁾ Indien een MFN-minimumrecht bestaat, is het geldende minimumrecht gelijk aan het MFN-minimumrecht vermenigvuldigd met het in deze kolom vermelde percentage.

⁽³⁾ Het contingent voor dit product is geopend voor de Tsjechische republiek, de Slowaakse republiek, Bulgarije, Roemenië, Hongarije, Polen, Estland, Letland en Litouwen. Ingeval de invoer van levende runderen in de Gemeenschap voor een gegeven jaar meer bedraagt dan 500 000 stuks mag de Gemeenschap de nodige beheersmaatregelen nemen om haar markt te beschermen, niettegenstaande andere volgens de overeenkomst gegeven rechten.

⁽⁴⁾ Het contingent voor dit product is geopend voor de Tsjechische republiek, de Slowaakse republiek, Bulgarije, Roemenië, Hongarije, Polen, Estland, Letland en Litouwen.

⁽⁵⁾ Het contingent voor dit product is geopend voor Estland, Letland en Litouwen. De Gemeenschap kan, in het kader van haar wetgeving en in voorkomend geval, rekening houden met de voorzieningsbehoeften van haar markt en met de noodzaak om het marktevenwicht te handhaven.

⁽⁶⁾ Behalve varkenshaas, apart aangeboden.

⁽⁷⁾ Onderworpen aan regelingen inzake minimuminvoerprijzen, die zijn vermeld in de bijlage bij deze bijlage.

⁽⁸⁾ De reductie is alleen van toepassing op het ad valorem-gedeelte van het recht.

⁽⁹⁾ In gedroogd-ei-equivalent (100 kg vloeibaar ei = 25,7 kg gedroogd ei).

Bijlage bij bijlage C b)

Regelingen inzake minimuminvoerprijzen voor bepaalde soorten voor verwerking bestemd kleinfruit

1. In onderstaande tabel worden de minimumprijzen vastgesteld voor de volgende voor verwerking bestemde producten van oorsprong uit Estland:

GN-code	Omschrijving	Minimumprijs bij invoer (EUR/t netto)
ex 0810 10	Aardbeien, vers, voor verwerking	514
ex 0810 30 10	Zwarte aalbessen, vers, voor verwerking	385
ex 0810 30 30	Rode aalbessen, vers, voor verwerking	233
ex 0811 10 11	Bevroren aardbeien, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van meer dan 13 gewichtspercenten: gehele vruchten	750
ex 0811 10 11	Bevroren aardbeien, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van meer dan 13 gewichtspercenten: andere	576
ex 0811 10 19	Bevroren aardbeien, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten: gehele vruchten	750
ex 0811 10 19	Bevroren aardbeien, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten: andere	576
ex 0811 10 90	Bevroren aardbeien, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: gehele vruchten	750
ex 0811 10 90	Bevroren aardbeien, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	576
ex 0811 20 19	Bevroren frambozen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten: gehele vruchten	995
ex 0811 20 19	Bevroren frambozen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten: andere	796
ex 0811 20 31	Bevroren frambozen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: gehele vruchten	995
ex 0811 20 31	Bevroren frambozen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	796
ex 0811 20 39	Bevroren zwarte aalbessen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: zonder steel	628
ex 0811 20 39	Bevroren zwarte aalbessen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	448
ex 0811 20 51	Bevroren rode aalbessen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: zonder steel	390
ex 0811 20 51	Bevroren rode aalbessen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	295

2. De minimuminvoerprijzen bedoeld in punt 1 worden per zending toegepast. Wanneer de in de douane-aangifte vermelde waarde lager is dan de minimuminvoerprijs, wordt een compenserend recht geheven dat gelijk is aan het verschil tussen de minimuminvoerprijs en de in de douane-aangifte vermelde waarde.
3. Wanneer de invoerprijzen van een onder deze bijlage vallend product een tendens vertonen die erop wijst dat deze prijzen op korte termijn onder het niveau van de minimuminvoerprijs kunnen dalen, stelt de Europese Commissie de autoriteiten van Estland daarvan in kennis ten einde hen in staat te stellen corrigerende maatregelen te nemen.
4. Op verzoek van de Gemeenschap of van Estland stelt het Associatiecomité een onderzoek in naar de werking van het systeem of de herziening van de minimuminvoerprijzen. Het Associatiecomité neemt, indien nodig, passende besluiten.
5. Ter bevordering van het handelsverkeer en in het belang van alle betrokken partijen kan drie maanden voor de aanvang van elk verkoopseizoen in de Europese Gemeenschap een overlegvergadering worden georganiseerd. Dit overleg vindt plaats tussen de Europese Commissie en de belanghebbende verenigingen van Europese producenten van de betrokken producten, enerzijds, en de autoriteiten en verenigingen van producenten en exporteurs van al de geassocieerde exportlanden, anderzijds.

Tijdens deze overlegbijeenkomsten wordt van gedachten gewisseld over de marktsituatie voor kleinfruit, met inbegrip van, in het bijzonder, de ramingen van de productie, de voorraadsituatie, de prijsontwikkeling en de marktbeveiliging, alsmede over de maatregelen die moeten worden getroffen om vraag en aanbod met elkaar in overeenstemming te brengen.

Voorstel voor een verordening van de Raad tot bevestiging van het definitieve antidumpingrecht dat bij Verordening (EG) nr. 2398/97 werd ingesteld op katoenachtig beddenlinnen uit India, zoals gewijzigd en geschorst bij Verordening (EG) nr. 1644/2001 van de Raad

(2002/C 203 E/07)

COM(2002) 172 def.

(Door de Commissie ingediend op 9 april 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 384/96 van de Raad van 22 december 1995 betreffende beschermende maatregelen tegen invoer met dumping uit landen die geen lid zijn van de Europese Gemeenschap ⁽¹⁾ („de basisverordening”),

Gelet op het voorstel dat de Commissie na overleg in het Raadgevend Comité heeft ingediend,

Overwegende hetgeen volgt:

A. GELDENDE MAATREGELEN

- (1) Bij Verordening (EG) nr. 2398/97 van 28 november 1997 ⁽²⁾ heeft de Raad een definitief antidumpingrecht ingesteld op katoenachtig beddenlinnen uit Egypte, India en Pakistan („definitieve verordening”). De definitieve verordening werd voorafgegaan door Verordening (EG) nr. 1069/97 van de Commissie ⁽³⁾ waarbij een voorlopig antidumpingrecht werd ingesteld op beddenlinnen uit Egypte, India en Pakistan („voorlopige verordening”).

Op 12 maart 2001 heeft het Orgaan voor Geschillenbeslechting van de Wereldhandelsorganisatie („WTO”) het rapport goedgekeurd van de Beroepsinstantie en van het panel, als door de beroepsinstantie gewijzigd, in de zaak Europese Gemeenschappen — antidumpingrechten op katoenachtig beddenlinnen uit India („de WTO-rapporten”) ⁽⁴⁾.

Na de goedkeuring van deze rapporten werd de definitieve verordening gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1644/2001 van de Raad ⁽⁵⁾, waarbij een definitief antidumpingrecht

werd ingesteld op katoenachtig beddenlinnen uit Egypte, India en Pakistan en waarbij de toepassing van dat recht op beddenlinnen uit India werd geschorst. De definitieve verordening werd laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 160/2002 van de Raad ⁽⁶⁾, waarbij de toepassing van het antidumpingrecht op beddenlinnen uit Egypte werd geschorst en de procedure ten aanzien van beddenlinnen uit Pakistan werd beëindigd. Overeenkomstig artikel 1, lid 2, van Verordening (EG) nr. 160/2002 van de Raad verviel het antidumpingrecht op beddenlinnen uit Egypte op 28 februari 2002, omdat binnen de bij deze verordening vastgestelde termijn geen verzoek om de inleiding van een herzieningsprocedure bij de Commissie was ingediend.

B. NIEUWE BEOORDELING VAN DE BEVINDINGEN

1. Voorafgaande opmerking

- (2) Naar aanleiding van het met bewijsmateriaal gestaafde verzoek van het „Committee of the Cotton and Allied Textile Industries of the European Communities (Eurocotton)”, de indiener van de klacht naar aanleiding waarvan de oorspronkelijke procedure werd ingeleid, heeft de Commissie een herzieningsprocedure ingeleid overeenkomstig artikel 11, lid 3, van de basisverordening die uitsluitend op dumping betrekking zal hebben. Het bericht van inleiding werd gepubliceerd op 13 februari 2002 ⁽⁷⁾. De toepassing van het antidumpingrecht blijft geschorst in afwachting van het resultaat van het herzieningsonderzoek ingevolge artikel 2, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1644/2001.
- (3) Rekening houdend met het feit dat de procedure ten aanzien van beddenlinnen uit Pakistan werd beëindigd en dat de maatregelen ten aanzien van beddenlinnen uit Egypte op 28 februari 2002 vervielen, wordt het nu passend geacht de bevindingen opnieuw te beoordelen. Deze nieuwe beoordeling is beperkt tot de vaststelling van de schade en het oorzakelijk verband tussen dumping en schade, gezien het feit dat deze vaststelling voorheen gebaseerd was op een onderzoek van de schade ten gevolge van de invoer uit India, Egypte en Pakistan tezamen.
- (4) Het onderzoek naar dumping dat betrekking heeft op de periode van 1 juli 1995 tot en met 30 juni 1996 („het onderzoekstijdvak”). Het onderzoek naar de parameters die relevant zijn voor de schadebeoordeling had betrekking op de periode van 1 januari 1992 tot het eind van het onderzoekstijdvak (30 juni 1996). Deze periode wordt „de beoordelingsperiode” genoemd.

⁽¹⁾ PB L 56 van 6.3.1996, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) Nr. 2238/2000 (PB L 257 van 11.10.2000, blz. 2).

⁽²⁾ PB L 332 van 4.12.1997, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 156 van 13.6.1997, blz. 11.

⁽⁴⁾ Document WT/DS141/9 van 22 maart 2001.

⁽⁵⁾ PB L 219 van 14.8.2001, blz. 1.

⁽⁶⁾ PB L 26 van 30.1.2002, blz. 1.

⁽⁷⁾ PB C 39 van 13.2.2002, blz. 17.

2. Schade

2.1. Omvang van de invoer uit India, marktaandeel en prijzen

- (5) De tabel toont het verloop van de invoer uit India in de beoordelingsperiode.

Invoer (ton)	1992	1993	1994	1995	Onderzoekstijdvak
India (Hoeveelheden)	11 845	12 424	13 113	17 998	18 428
Index	100	105	111	152	156
Marktaandeel	5,9 %	6,4 %	6,8 %	9,5 %	9,9 %
ecu/kg	5,53	6,05	6,57	5,10	4,94
Eurostat					
Index	100				
Index 1993-onderzoekstijdvak		106	119	92	89
Index 1994-onderzoekstijdvak		100	109	84	82
			100	78	75

- (6) De invoer uit India alleen steeg van 11 845 ton in 1992 tot 18 428 ton tijdens het onderzoekstijdvak, hetgeen neerkomt op een stijging met 56 % of met 6 583 ton in de beoordelingsperiode.
- (7) Indien geen rekening wordt gehouden met de hoeveelheden die afkomstig waren van exporteurs voor wie geen dumping was vastgesteld, blijft de stijging van de invoer uit India toch aanzienlijk. Indien met de invoer zonder dumping geen rekening wordt gehouden, kan een stijging van de invoer met dumping worden vastgesteld van 10 232 ton in 1992 tot 15 816 ton in het onderzoekstijdvak, hetgeen neerkomt op een stijging met 55 % of 5 584 ton. Het marktaandeel dat met deze invoer overeenstemde steeg in de beoordelingsperiode met 66 % en bedroeg in het onderzoekstijdvak 8,5 %.
- (8) De invoer uit India steeg het sterkst in de periode van 1994 tot en met het onderzoekstijdvak (een groei van het marktaandeel met 5 315 ton of 3,1 procentpunten; of een groei van het marktaandeel met 5 058 ton of 2,9 procentpunten indien geen rekening wordt gehouden met de invoer uit India zonder dumping). Deze toename van de invoer met dumping viel samen met een daling van het verbruik in de Gemeenschap met 4 % of met 7 849 ton.
- (9) Bovendien blijkt uit bovenstaande tabel dat de prijzen van beddenlinnen uit India in de beoordelingsperiode sterk zijn gedaald. Zo daalden bijvoorbeeld de gemiddelde prijzen van 1993 tot en met het onderzoekstijdvak met 18 % en van 1994 tot en met het onderzoekstijdvak met 25 %. De ontwikkeling van de verkoopprijzen ziet er niet heel anders uit indien geen rekening wordt gehouden met de invoer van beddenlinnen uit India zonder dumping.

- (10) In het onderzoekstijdvak onderboden de prijzen van met dumping uit India ingevoerd beddenlinnen de gecorrigeerde gemiddelde prijzen van de bedrijfstak van de Gemeenschap van 13,8 tot 40,8 %. De onderbieding is ook aanzienlijk indien de invoer zonder dumping buiten beschouwing wordt gelaten (zie overweging 24 van Verordening (EG) nr. 1644/2001). De gewogen gemiddelde onderbiedingsmarge bedraagt ongeveer 19 %.

2.2. Situatie van de bedrijfstak van de Gemeenschap

- (11) De situatie van de bedrijfstak van de Gemeenschap werd geanalyseerd in de overwegingen (81) tot en met (91) van de voorlopige verordening alsmede in de overwegingen (40) en (41) van de definitieve verordening. Zoals blijkt uit de overwegingen (25) tot en met (47) van Verordening (EG) nr. 1644/2001 werden alle factoren die zijn opgesomd in artikel 3, lid 5, van de basisverordening geanalyseerd.

2.2.1. Groei

- (12) De groei van de bedrijfstak van de Gemeenschap, in verkochte hoeveelheden, was negatief van 1994 tot en met het onderzoekstijdvak (-1 173 ton). De groei van het marktaandeel was in die periode zeer klein (+0,2 procentpunten) en was zelfs negatief van 1995 tot en met het onderzoekstijdvak. In dezelfde periode kon evenwel een sterke groei worden waargenomen van het marktaandeel van goedkoop beddenlinnen uit India. Van 1994 tot en met het onderzoekstijdvak steeg de invoer uit India met 40,5 % of 5 315 ton (47 % of 5 058 ton indien invoer zonder dumping buiten beschouwing wordt gelaten) en steeg het marktaandeel met 3,1 procentpunten (2,9 procentpunten).

2.2.2. Factoren die van invloed waren op de prijzen in de Gemeenschap

- (13) Het onderzoek naar de factoren die van invloed waren op de binnenlandse prijzen spitste zich vooral toe op de inkrimping van de vraag en de prijzen van ruw katoen.
- (14) Bij het onderzoek bleek duidelijk dat de plaats op de markt die in de beoordelingsperiode was vrijgekomen door de sluiting van bedrijven in de Gemeenschap en door de daling van de invoer uit bepaalde andere derde landen, voor een groot deel door invoer uit India werd ingenomen en dat deze invoer meestal met dumping plaatsvond. Omdat de Indiase producenten tot de verkopers van beddenlinnen in de Gemeenschap behoorden met de laagste prijzen, wordt geconcludeerd dat de inkrimping van de vraag op zich geen doorslaggevende gevolgen had voor de prijzen, en met name de prijzen van de bedrijfstak van de Gemeenschap.
- (15) De prijs van ruw katoen, die tot 15 % van de totale kosten van beddenlinnen kan uitmaken, steeg in de beoordelingsperiode behoorlijk. Normalerweise en onder billijke marktvoorwaarden hadden de producenten deze kosten aan hun afnemers moeten kunnen doorberekenen. Bij het onderzoek bleek dat de bedrijfstak van de Gemeenschap hiertoe in dit geval niet in staat was geweest.

(16) Zoals in de overwegingen (9) en (10) is beschreven, bleek bij het onderzoek tevens dat de prijzen van beddenlinnen uit India sterk daalden en dat deze prijzen die van de bedrijfstak van de Gemeenschap behoorlijk onderboden. De prijzen van beddenlinnen uit India daalden in sommige gevallen met 18 % en de onderbiedingsmarges varieerden van 13,8 tot 40,8 %.

(17) Van 1994 tot en met het onderzoektijdvak steeg de invoer uit India bovendien het sterkst: met 5 315 ton (5 058 ton indien geen rekening wordt gehouden met de invoer zonder dumping), waardoor het marktaandeel met 3,1 procentpunten (2,9 procentpunten) steeg. Deze invoer was in 1994 gelijk aan 34 % van de omvang van de verkoop door de bedrijfstak van de Gemeenschap en in het onderzoektijdvak aan meer dan 50 %.

2.2.3. Dumpingmarge

(18) De gevolgen van dumping voor de bedrijfstak van de Gemeenschap kunnen, gezien de omvang van de invoer uit India en de gehanteerde prijzen, niet als te verwaarlozen worden beschouwd. Zoals in overweging (8) vermeld, steeg de invoer uit India zowel absoluut als relatief. Hij bedroeg in 1992 33 % van de omvang van de verkoop door de bedrijfstak van de Gemeenschap en meer dan 50 % in het onderzoektijdvak (respectievelijk 28 % en 43 %, indien geen rekening wordt gehouden met invoer zonder dumping).

(19) De organisatie van Indiase exporteurs voerde aan dat wanneer de dumpingmarges veel lager zijn dan de prijs- of de streeprijsonderbiedingsmarges, de door de bedrijfstak van de Gemeenschap geleden schade aan andere oorzaken moet zijn te wijten. Opgemerkt wordt dat, hoewel de afzonderlijke dumpingmarges en de gewogen gemiddelde dumpingmarge voor India lager zijn dan de onderbiedingsmarges, de vastgestelde dumpingmarges nog steeds duidelijk meer dan minimaal zijn. Ten minste een derde van de onderbieding zou zijn verdwenen indien de invoer uit India niet met dumping had plaatsgevonden en hierdoor zou het beddenlinnen uit India duidelijk aan aantrekkelijkheid hebben ingeboet.

2.3. Conclusie inzake schade

(20) Bij de nieuwe beoordeling blijkt dat de invoer uit India van 1992 tot en met het onderzoektijdvak met 56 % of 6 583 ton is gestegen en dat het marktaandeel dat met deze invoer overeenstemt met 67 % steeg (met 55 % of 5 584 ton indien de invoer zonder dumping wordt uitgesloten). Indien uitsluitend met de invoer met dumping rekening wordt gehouden, steeg het marktaandeel dat met deze invoer overeenstemt met 3,4 procentpunten en bedroeg het in het onderzoektijdvak 8,5 %. De stijging blijft derhalve sterk, zowel absoluut als relatief, ook indien geen rekening wordt gehouden met invoer zonder dumping. Bovendien daalden de gemiddelde prijzen van beddenlin-

nen uit India in de beoordelingsperiode tot 18 % en bedroeg de onderbieding door de met dumping ingevoerde producten in het onderzoektijdvak gemiddeld 19 %.

(21) Gezien het bovenstaande wordt geconcludeerd dat de bedrijfstak van de Gemeenschap aanmerkelijke schade heeft geleden.

3. Oorzakelijk verband

3.1. Inleiding

(22) Op grond van bovenstaande bevindingen moet de analyse van het oorzakelijk verband in de overwegingen (54) tot en met (58) van Verordening (EG) nr. 1644/2000 en in de overwegingen (100) en (101) van de voorlopige verordening eveneens opnieuw worden gezien.

3.2. Gevolgen van de invoer met dumping uit India

(23) Zoals vermeld in de overwegingen (5) tot en met (8) steeg de invoer uit India sterk, namelijk met 6 583 ton of met 56 % (indien geen rekening wordt gehouden met invoer zonder dumping bedroeg de stijging 5 584 ton of 55 %). Het marktaandeel dat met deze invoer overeenstemde steeg in de beoordelingsperiode van 5,9 % tot 9,9 %, of met 4,0 procentpunten (van 5,1 % tot 8,5 % of met 3,4 procentpunten indien geen rekening wordt gehouden met invoer zonder dumping). In het onderzoektijdvak bedroeg de gewogen gemiddelde onderbiedingsmarge (zonder rekening te houden met invoer zonder dumping) ongeveer 19 %.

(24) In de beoordelingsperiode steeg de verkoop van de bedrijfstak van de Gemeenschap enigszins, namelijk met 348 ton; het marktaandeel van de bedrijfstak van de Gemeenschap steeg van 18,1 % tot 19,7 % of met 1,6 procentpunten. Hierbij moet rekening worden gehouden met het feit dat de bedrijfstak van de Gemeenschap er in slaagde over te schakelen op de productie en verkoop van goederen met een hogere toegevoegde waarde om productie en verkoop te handhaven. Dit leidde in het algemeen tot kostenstijgingen die niet door prijsstijgingen werden opgevangen. Bij het onderzoek bleek immers dat de gewogen gemiddelde verkoopprijs van de bedrijfstak van de Gemeenschap min of meer stabiel bleef.

(25) De markt voor beddenlinnen is doorzichtig en de verschillende soorten beddenlinnen zijn in zekere mate onderling verwisselbaar (overweging (97) van de voorlopige verordening). Grote afnemers van beddenlinnen in de Gemeenschap die door hun orders voor een hoge capaciteitsbezetting en derhalve schaalvoordelen kunnen zorgen zijn zeer prijsbewust. Daarom kan worden geconcludeerd dat de lage prijzen van beddenlinnen uit India, die tot de laagste op de EG-markt behoorden, en het grote en steeds stijgende marktaandeel van dit beddenlinnen, de prijzen in de Gemeenschap voortdurend onder druk hebben gezet.

(26) Zoals vermeld in overweging (17) steeg de invoer uit India het sterkst in de periode 1994 — onderzoekstijdvak, namelijk met 41 % of 5 315 ton (47 % of 5 058 ton indien geen rekening wordt gehouden met invoer zonder dumping). In die periode steeg het marktaandeel van beddenlinnen uit India met 3,1 procentpunten (2,9 procentpunten). Bij het onderzoek bleek dat juist in die periode de financiële situatie van de bedrijfstak van de Gemeenschap het sterkst achteruitging: de winst daalde met 1,4 procentpunten en het rendement op de investeringen met 7 procentpunten.

Zoals in overweging (99) van de voorlopige verordening vermeld, waren de druk op de prijzen en de hieruit voortvloeiende dalende winstgevendheid (en de hiermee overeenstemmende ontwikkeling van de cash flow en van het rendement op de investeringen) de belangrijkste indicatoren die tot de conclusie hebben geleid dat de bedrijfstak van de Gemeenschap aanmerkelijke schade had geleden. Omdat de sterke stijging van de invoer van goedkoop beddenlinnen uit India en de verslechtering van de financiële situatie van de bedrijfstak van de Gemeenschap in de tijd samenvielen wordt bevestigd dat er een rechtstreeks verband is tussen deze invoer en de vastgestelde aanmerkelijke schade.

3.3. Gevolgen van andere factoren

3.3.1. Voorafgaande opmerkingen

(27) Bij de analyse, in Verordening (EG) nr. 1644/2001, van de gevolgen van andere factoren dan de invoer met dumping voor de situatie van de bedrijfstak van de Gemeenschap werd het oorzakelijk verband bevestigd tussen de invoer met dumping uit India, Egypte en Pakistan en de vastgestelde aanmerkelijke schade (overweging (69) van Verordening (EG) nr. 1644/2001). Bij deze analyse werd ook de invoer uit andere derde landen onderzocht waarop geen maatregelen van toepassing waren — deze analyse had dus geen betrekking op invoer uit Egypte en Pakistan. Omdat de procedure met betrekking tot de invoer uit Pakistan werd beëindigd (overweging (13) van Verordening (EG) nr. 160/2002) en de maatregelen ten aanzien van Egypte vervielen heeft de nieuwe beoordeling van de gevolgen van de invoer van beddenlinnen uit andere derde landen betrekking op alle andere invoer dan uit India, inclusief de invoer uit Egypte en Pakistan.

(28) Bovendien moet ervoor worden gezorgd dat de schadelijke gevolgen van de invoer uit andere derde landen, waaronder Egypte en Pakistan, niet aan de invoer uit India wordt toegeschreven. Derhalve werden de gevolgen van de invoer uit India en van de invoer uit andere landen afzonderlijk beoordeeld.

(29) Hierbij dient de nadruk te worden gelegd op de aard van de schade die de bedrijfstak van de Gemeenschap leed,

namelijk de druk op de prijzen en een dalende en ontoereikende winstgevendheid die tot financiële verliezen leidde.

3.3.2. Gevolgen van de invoer uit andere derde landen

(30) De gevolgen van de invoer van beddenlinnen uit andere derde landen dan India, Egypte en Pakistan werden geanalyseerd in de overwegingen 100 en 101 van de voorlopige verordening. Daarbij bleek dat beddenlinnen uit een groot aantal derde landen werd ingevoerd, waarvan elk maar een klein marktaandeel had. De landen met het grootste marktaandeel in het onderzoekstijdvak (zie onderstaande tabel) waren Turkije (4 %), Polen (2,4 %), Thailand (1,5 %), China (1,1 %) en Roemenië (1,7 %). Uit alle andere derde landen werden hoeveelheden ingevoerd die overeenstemden met een marktaandeel van minder dan 1 % van het verbruik in de Gemeenschap.

Invoer uit oorspronkelijk niet betrokken derde landen (Eurostat)	1992	1993	1994	1995	Onderzoekstijdvak
--	------	------	------	------	-------------------

Turkije

Marktaandeel	4,2 %	3,6 %	3,1 %	3,6 %	4 %
Prijs ecu/kg	6,7	7,1	7,6	8,1	7,9

Polen

Marktaandeel	0,5 %	0,9 %	1,4 %	2,2 %	2,4 %
Prijs ecu/kg	7,2	7,2	7,5	8,3	8,4

Thailand

Marktaandeel	2,1 %	1,6 %	2,2 %	1,8 %	1,5 %
Prijs ecu/kg	5,0	5,4	4,9	5,1	5,3

China

Marktaandeel	0,9 %	1,2 %	1,4 %	1,3 %	1,1 %
Prijs ecu/kg	10,0	9,5	9,1	9,2	9,7

Roemenië

Marktaandeel	0,3 %	0,2 %	0,7 %	1,0 %	1,7 %
Prijs ecu/kg	6,7	4,9	5,1	5,6	5,8
Andere derde landen met een klein marktaandeel	12,9 %	9,8 %	7,7 %	4,5 %	4,4 %
Prijs ecu/kg	6,0	6,6	11,6	14,9	14,7

- (31) Thailand, met een invoerprijs die 7 % hoger was dan die van India, paste van alle bovengenoemde derde landen de laagste prijzen toe. Het marktaandeel van Thailand (1,5 %) bedroeg evenwel 15 % van het marktaandeel van India. Alle andere exporteurs in derde landen verkochten hun beddenlinnen in de Gemeenschap tegen prijzen die aanzienlijk hoger waren dan die van de Indiase en Egyptische producenten/exporteurs. Dit betekent dat de prijzen van beddenlinnen uit bijna alle bovengenoemde landen werd onderboden door de prijzen van beddenlinnen uit India, Egypte en, in sommige gevallen, Pakistan.
- (32) Zoals vermeld in overweging (101) van de voorlopige verordening kon de goedkope invoer uit andere derde landen dan Egypte en Pakistan, tegen lagere prijzen dan die van de bedrijfstak van de Gemeenschap, eveneens hebben bijgedragen tot de schade die de bedrijfstak van de Gemeenschap had geleden. Gezien evenwel het geringe marktaandeel van beddenlinnen uit die andere derde landen en de prijzen waartegen dit werd verkocht, moeten de gevolgen daarvan in de Gemeenschap, zo die er zijn, als te verwaarlozen worden beschouwd.
- (33) Ten tweede werd de invoer uit Pakistan en Egypte geanalyseerd in het kader van de beoordeling van de gevolgen van de invoer in de Gemeenschap uit andere dan de onderzochte landen. De invoer van beddenlinnen uit derde landen, waaronder Egypte en Pakistan, ontwikkelde zich als volgt:

Invoer alle andere derde landen	1992	1993	1994	1995	Onderzoek-tijdvak
Invoer in ton	63 694	65 094	67 552	65 473	64 078
Index	100	102	106	103	101
Prijs ecu/kg	6,0	6,1	6,3	6,5	6,7
Index	100	102	105	108	111
Marktaandeel	31,9 %	33,5 %	34,9 %	34,6 %	34,5 %
Index	100	105	109	109	108

- (34) Zoals uit bovenstaande tabel blijkt, steeg de invoer uit alle andere derde landen in de beoordelingsperiode slechts weinig, namelijk met 1 % of 384 ton. Vergeleken met de bevindingen in de voorlopige verordening, volgens welke er in de beoordelingsperiode een daling over de gehele lijn was, steeg de invoer uit deze andere landen tot 1994 met 6 % en daalde vervolgens met 5 %. Aan het einde van de beoordelingsperiode was de omvang van de invoer ongeveer gelijk als aan het begin van die periode. Deze wijziging in de bevindingen komt ook tot uiting in het marktaandeel. Het marktaandeel dat met deze invoer overeenstemde, steeg in die periode met 8 % of 2,6 procentpunten.
- (35) In de periode die onmiddellijk aan het onderzoektijdvak voorafging, namelijk van 1994 tot het onderzoektijdvak, toen de economische situatie van de bedrijfstak van de Gemeenschap zich zeer ongunstig ontwikkelde, maakte de invoer uit andere derde landen ook een negatieve ontwikkeling door: deze daalde met 5 % of 3 474 ton en ook

het marktaandeel daalde. De gemiddelde prijs steeg evenwel voortdurend.

- (36) Opgemerkt wordt dat de bevindingen in de overwegingen (100) en (101) van de voorlopige verordening over de ontwikkeling van de omvang van de invoer uit andere derde landen en de gemiddelde invoerprijs over het geheel genomen geen wijzigingen ondergaan indien ook rekening wordt gehouden met de invoer uit Egypte en Pakistan. Pakistan is veruit de grootste exporteur van deze „andere derde landen”, maar de gemiddelde invoerprijs en de prijzen van in de steekproef opgenomen Pakistaanse producenten (die in vele gevallen aanmerkelijk hoger waren dan die van in de steekproef opgenomen Indiase producenten/exporteurs, met name in het onderzoektijdvak) zijn in de beoordelingsperiode gestegen.
- (37) Ten derde werden de beschikbare gegevens over de invoer van beddenlinnen uit Egypte en Pakistan, die volledigheidshalve hieronder worden vermeld, afzonderlijk geanalyseerd om een onderscheid te kunnen maken tussen de schadelijke gevolgen van de invoer uit deze derde landen en van de invoer met dumping uit India:

Egypte	1992	1993	1994	1995	Onderzoek-tijdvak
Invoer in ton	1 759	2 428	4 319	5 974	6 714
Index	100	142	246	340	382
Marktaandeel	0,9 %	1,2 %	2,2 %	3,2 %	3,6 %
Index	100	142	253	359	410
ecu/kg	4,38	4,46	4,16	4,21	4,28
Eurostat					
Index	100	102	95	96	98
Index 1993-onderzoek-tijdvak		100	93	94	96
Index 1994-onderzoek-tijdvak			100	101	103

Pakistan	1992	1993	1994	1995	Onderzoek-tijdvak
Invoer in ton	20 221	21 874	18 925	21 438	21 514
Index	100	111	94	106	106
Marktaandeel	10,1 %	11,2 %	9,8 %	11,3 %	11,6 %
Index	100	111	97	112	114
ecu/kg	5,64	5,73	6,15	6,11	6,03
Eurostat					
Index	100	102	109	108	107
Index 1993-onderzoek-tijdvak		100	107	107	105
Index 1994-onderzoek-tijdvak			100	99	98

- (38) De invoer uit Egypte en Pakistan ontwikkelde zich anders dan de invoer uit India, zoals in de overwegingen (5), (6) en (7) beschreven. Uit beide landen tezamen werden steeds grotere hoeveelheden ingevoerd dan uit India. Terwijl de omvang van de invoer uit India in de beoordelingsperiode zowel absoluut als relatief sterk steeg, was de omvang van de invoer uit Pakistan in die periode betrekkelijk stabiel. De omvang van de invoer uit Egypte steeg zowel absoluut als relatief, maar aan het eind van de beoordelingsperiode werd uit Egypte veel minder ingevoerd dan uit India.
- (39) Wat de prijzen betreft: uit de Eurostat-statistieken bleek dat de prijzen van beddenlinnen uit Egypte, dat een tamelijk klein marktaandeel heeft in vergelijking met Pakistan en India, in de beoordelingsperiode iets waren gedaald, namelijk met 2 %, terwijl de prijzen van beddenlinnen uit Pakistan waren gestegen (zie overweging (80) van de voorlopige verordening). Bovendien waren de prijzen van Pakistaans beddenlinnen gemiddeld hoger dan die van beddenlinnen uit India. Bovendien, gebaseerd op gegevens over gelijkaardige soorten beddenlinnen die verkregen werden bij in de steekproef opgenomen ondernemingen, werd voor het onderzoekstijdvak in vele gevallen en voor grote hoeveelheden vastgesteld dat beddenlinnen uit Pakistan tegen hogere prijzen werd verkocht dan beddenlinnen uit India.
- (40) Uit de invoerstatistieken van Eurostat blijkt dat de Indiase prijzen in 1994 gemiddeld 7 % hoger waren dan de Pakistaanse prijzen; deze trend onderging in het onderzoekstijdvak een wijziging totdat de Indiase prijzen gemiddeld 18 % lager waren dan de Pakistaanse prijzen: de Pakistaanse prijzen waren van 1994 tot en met het onderzoekstijdvak met 2 % gedaald, terwijl de Indiase prijzen met 25 % waren gedaald. In dezelfde periode waren de Egyptische prijzen gemiddeld met 3 % gestegen.
- (41) In het laatste deel van de beoordelingsperiode, namelijk van 1994 tot het einde van het onderzoekstijdvak, steeg de omvang van de invoer uit India en het marktaandeel van beddenlinnen uit India het sterkst (zie overwegingen (17) en (26)). Het was in deze periode dat de financiële situatie van de bedrijfstak van de Gemeenschap achteruit ging.
- (42) De hoeveelheden die uit India werden ingevoerd kwamen in het onderzoekstijdvak, in zijn geheel genomen, overeen met meer dan 50 % van de verkoop door de bedrijfstak van de Gemeenschap en de prijsonderbieding door de Indiase exporteurs/producenten was aanmerkelijk (zie overwegingen (10) en (18)). Van 1993 tot en met het onderzoekstijdvak waren de Indiase prijzen, die tot de laagste op de prijsgevoelige EG-markt behoorden, met 18 % gedaald. De Indiase prijzen waren van 1994 tot en met het onderzoekstijdvak met 25 % gedaald, terwijl de financiële situatie van de bedrijfstak van de Gemeenschap zich in die periode zeer ongunstig ontwikkelde.
- (43) Bij de analyse van de aard en de omvang van de schade die de goedkope invoer uit India in de Gemeenschap veroorzaakte, moet rekening worden gehouden met de dramatische stijging van deze invoer in vergelijking met de omvang van de verkoop door de bedrijfstak van de Gemeenschap (zie overweging (18)) en de negatieve ontwikkeling van de Indiase verkoopprijzen in de beoordelingsperiode en in de periode van 1994 tot en met het onderzoekstijdvak, toen, zoals reeds vermeld, de situatie van de bedrijfstak van de Gemeenschap het sterkst achteruitging. Bij de beoordeling van de gevolgen van de toegenomen invoer en de ontwikkeling van de verkoopprijzen, als hierboven beschreven, voor de situatie van de bedrijfstak van de Gemeenschap moet ook rekening worden gehouden met de transparantie van de markt voor beddenlinnen en de prijsgevoeligheid van deze markt.
- (44) De afzonderlijke analyse van de gevolgen van de invoer uit Egypte en Pakistan en de gevolgen van deze invoer voor de prijzen van beddenlinnen in de Gemeenschap, hetgeen weer gevolgen had voor de bedrijfstak van de Gemeenschap, wijst erop dat deze invoer weliswaar nadelige gevolgen had, maar dat de nadelige gevolgen van de invoer met dumping uit India, op zich, niettemin aanzienlijk waren. Bij deze bevinding is rekening gehouden met de aard van de vastgestelde aanmerkelijke schade en met de steeds grotere hoeveelheden die tegen lage prijzen uit India werden ingevoerd.
- (45) Zoals blijkt uit de overwegingen (5) tot en met (10) steeg de invoer uit India in de beoordelingsperiode voortdurend. Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de invoer uit India zonder dumping en het aandeel van deze invoer in de totale invoer van beddenlinnen uit India. De ontwikkeling van de invoer uit India blijft dus aanzienlijk, zelfs indien de invoer zonder dumping buiten beschouwing wordt gelaten.

Invoer zonder dumping uit India	1992	1993	1994	1995	Onderzoekstijdvak
Invoer in ton	1 612	1 612	2 355	2 540	2 612
Index	100	100	146	158	162
% van de invoer uit India	16 %	15 %	22 %	16 %	17 %

- (46) Tenslotte blijkt uit deze tabel dat geringe hoeveelheden beddenlinnen zonder dumping vanuit India in de Gemeenschap werden ingevoerd. Deze invoer steeg van 1 612 ton in 1992 tot 2 611 ton in het onderzoekstijdvak. Uit de beschikbare gegevens bleek ook dat de prijzen van deze invoer in de beoordelingsperiode waren gestegen. De in overweging (34) omschreven ontwikkelingen zouden dus niet veel anders zijn indien daarbij rekening was gehouden met deze invoer zonder dumping.

Uit het bovenstaande blijkt dat indien de invoer zonder dumping uit India wordt opgenomen in de algemene analyse van de invoer van beddenlinnen uit andere derde landen, dit geen wijziging brengt in de conclusie in overweging (44).

3.4. Conclusie inzake oorzakelijk verband

- (47) Op grond van de overwegingen (52) tot en met (70) van Verordening (EG) nr. 1644/2001 en de bovenstaande nieuwe beoordeling van de bevindingen, is het duidelijk dat er een rechtstreeks verband is tussen de toename van de omvang van de invoer met dumping uit India alsmede de prijzen waartegen het Indiase product werd verkocht en de aanmerkelijke schade die de bedrijfstak van de Gemeenschap heeft geleden.
- (48) Dit verband blijkt met name uit de mate waarin de omvang van de invoer uit India en het marktaandeel van beddenlinnen uit India zijn gestegen in vergelijking met de invoer uit andere derde landen. Dit leidde tot een druk op de verkoopprijzen en tot een verslechtering van de winstgevendheid van de bedrijfstak van de Gemeenschap van 3,6 % in 1992 tot 1,6 % in het onderzoektijdvak.
- (49) Bovendien blijkt bij de analyse van de situatie van de bedrijfstak van de Gemeenschap in de periode 1994 — onderzoektijdvak en de invoer van beddenlinnen uit India dat de sterke verslechtering van de financiële situatie van de bedrijfstak van de Gemeenschap en de stijging, zowel relatief als absoluut, van de invoer met dumping uit India in de tijd duidelijk samenvielen.
- (50) Op grond van bovenstaande analyse werd geoordeeld dat de invoer van beddenlinnen uit India duidelijk nadelige gevolgen had voor de situatie van de bedrijfstak van de Gemeenschap en dat de gevolgen van andere factoren, met name de invoer uit andere derde landen, waaronder Pakistan en Egypte, geen wijziging konden brengen in de conclusie dat er een sterk oorzakelijk verband was tussen de invoer met dumping uit India en de aanmerkelijke schade die de bedrijfstak van de Gemeenschap heeft geleden. De invoer uit India had aan het einde van de beoordelingsperiode schadelijker gevolgen op de EG-markt dan alle andere factoren. In deze periode steeg de invoer en het marktaandeel van beddenlinnen uit India het sterkst, daalde de prijs van dit beddenlinnen met 25 %

en ging de financiële situatie van de bedrijfstak van de Gemeenschap sterk achteruit. Er is bijgevolg een oorzakelijk verband tussen de invoer met dumping uit India en de door de bedrijfstak van de Gemeenschap geleden aanmerkelijke schade.

C. ALGEMENE CONCLUSIE

- (51) Het gewijzigde definitieve recht dat bij Verordening (EG) nr. 1644/2001 werd ingesteld op beddenlinnen uit India wordt bevestigd.
- (52) De Indiase overheid, de Indiase exporteurs en hun organisaties, alle belanghebbenden in de Gemeenschap, en met name de bedrijfstak van de Gemeenschap, de importeurs en de gebruikers werden in kennis gesteld van de resultaten van de nieuwe beoordeling en werden in de gelegenheid gesteld om opmerkingen te maken en te worden gehoord. De mondelinge en schriftelijke opmerkingen van deze partijen werden onderzocht, maar hebben de conclusies die in het kader van deze verordening werden bereikt, niet gewijzigd.
- (53) Niettegenstaande de bevestigende aard van deze verordening moet zij in het belang van transparantie en rechtszekerheid zo spoedig mogelijk in werking treden,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Het definitieve antidumpingrecht op katoenachtig beddenlinnen uit India, dat werd ingesteld bij artikel 1 van Verordening (EG) nr. 2398/97, gewijzigd en geschorst bij Verordening (EG) nr. 1644/2001, wordt hierbij bevestigd.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende het door de Gemeenschap in te nemen standpunt in de ACS-EG-Raad van ministers met het oog op de verlenging van Besluit nr. 1/2000 van de ACS-EG-Raad van ministers van 27 juli 2000 inzake overgangsmatregelen die geldig zijn vanaf 2 augustus 2000 tot de inwerkingtreding van de ACS-EG-partnerschapsovereenkomst

(2002/C 203 E/08)

COM(2002) 174 def.

(Door de Commissie ingediend op 10 april 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 300, lid 2, tweede alinea, in samenhang met artikel 310,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij artikel 30 van de vierde ACS-EG-overeenkomst, gewijzigd bij de op 4 november 1995 in Mauritius ondertekende overeenkomst (hierna „de overeenkomst” genoemd) wordt een Raad van ministers ingesteld, die over de bij de overeenkomst ingestelde bevoegdheden beschikt.
- (2) Volgens artikel 366, lid 3, van de overeenkomst stelt de Raad van ministers de overgangsmatregelen vast die nodig zijn totdat een nieuwe overeenkomst in werking treedt.
- (3) Bij besluit van 27 juli 2000 stelde de ACS-EG-Raad van ministers de overgangsmatregelen vast die geldig zijn

vanaf 2 augustus 2000 tot de inwerkingtreding van de nieuwe ACS-EG-partnerschapsovereenkomst, doch uiterlijk tot 1 juni 2002. Gezien de vorderingen van het proces van ratificering van de overeenkomst, is verlenging van het besluit noodzakelijk.

- (4) Het standpunt van de Gemeenschap dat in het kader van de Raad van ministers moet worden vastgesteld met het oog op de vaststelling van een besluit van de Raad betreffende de verlenging van de overgangsmatregelen na afloop van de thans geldende overgangsmatregelen,

BESLUIT:

Artikel 1

Het standpunt dat de Gemeenschap in de Raad van ministers inneemt betreffende de verlenging van de overgangsmatregelen ter overbrugging van de periode van 2 juni 2002 tot de inwerkingtreding van de ACS-EG-partnerschapsovereenkomst, wordt gebaseerd op het ontwerpbesluit in de bijlage.

Ontwerpbesluit van de ACS-EG-Raad van ministers betreffende de verlenging van Besluit nr. 1/2000 van 27 juli 2000 inzake overgangsmaatregelen die geldig zijn vanaf 2 augustus 2000 tot de inwerkingtreding van de ACS-EG-partnerschapsovereenkomst

DE ACS-EG-RAAD VAN MINISTERS,

Gelet op de vierde ACS-EG-overeenkomst, ondertekend op 15 december 1989 te Lomé en gewijzigd op 4 november 1995 te Port Louis, hierna „de overeenkomst” genoemd, inzonderheid op artikel 366, lid 3,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De nieuwe ACS-EG-partnerschapsovereenkomst, hierna „de overeenkomst” genoemd, werd op 23 juni 2000 in Cotonou ondertekend. De overeenkomst treedt pas in werking wanneer aan de in artikel 93, lid 3, gestelde voorwaarden is voldaan.
- (2) De ACS-EG-Raad van ministers nam op 27 juli 2000 een besluit, waarbij overgangsmaatregelen werden vastgesteld die vanaf 2 augustus 2000 gelden tot de inwerkingtreding van de ACS-EG-partnerschapsovereenkomst.
- (3) Ingevolge artikel 7 van Besluit nr. 1/2000 is het besluit van toepassing tot de inwerkingtreding van de overeenkomst,

doch uiterlijk tot 1 juni 2002. Wanneer de overeenkomst op die datum nog niet in werking is getreden dient de Raad van ministers de toepassing van Besluit nr. 1/2000 voor een beperkte periode te verlengen.

BESLUIT:

Artikel 1

Besluit nr. 1/2000 wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 7 wordt vervangen door:

„Dit besluit treedt in werking op 2 augustus 2000. Het is van toepassing tot de inwerkingtreding van de overeenkomst, doch uiterlijk tot 31 juli 2003. De Raad van ministers kan besluiten de toepassing ervan te verlengen”.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt goedgekeurd.

Voorstel voor een beschikking van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een meerjarenprogramma voor acties op energiegebied: Programma „Intelligente energie voor Europa” (2003-2006)

(2002/C 203 E/09)

COM(2002) 162 def. — 2002/0082(COD)

(Door de Commissie ingediend op 11 april 2002)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

munautair beleid op dit gebied noodzakelijk, evenals een inspanning om de afstand tot de burgers en het bedrijfsleven te verkleinen, teneinde een verandering van de consumptie- en investeringspatronen te bewerkstelligen.

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 175, lid 1,

(3) De Europese Raad van Göteborg heeft een strategie voor duurzame ontwikkeling aangenomen en een milieudimensie toegevoegd aan het proces van Lissabon voor de werkgelegenheid, de economische hervorming en de sociale cohesie.

Gezien het voorstel van de Commissie,

(4) Energie-efficiëntie en duurzame energiebronnen vormen een belangrijk onderdeel van de maatregelen die nodig zijn om de bepalingen van het Protocol van Kyoto na te komen en die worden voorgesteld in het kader van het Europees Programma inzake klimaatverandering (EPK) ⁽²⁾.

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

(5) In het Groenboek „Op weg naar een Europese strategie voor een continue energievoorziening” ⁽³⁾ wordt vastgesteld dat de Europese Unie in toenemende mate afhankelijk wordt van externe energiebronnen, een afhankelijkheid die binnen 20 of 30 jaar zou kunnen oplopen van de huidige 50 % tot 70 %, wordt gewezen op de noodzaak het evenwicht in het aanbodbeleid te herstellen door middel van duidelijke maatregelen ten behoeve van een vraagbeleid en wordt opgeroepen tot een echte verandering in het gedrag van de verbruikers, teneinde de vraag af te stemmen op een beter beheerst en milieuvriendelijker verbruik, met name in de vervoers- en de bouwsector, alsmede tot het verlenen van prioriteit aan de ontwikkeling van nieuwe en duurzame energiebronnen ten aanzien van het energieaanbod, teneinde het hoofd te bieden aan de uitdaging van de klimaatverandering.

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

(6) In de mededeling van de Commissie over een actieplan voor energie-efficiëntie in de Europese Gemeenschap ⁽⁴⁾ wordt gerekend op een jaarlijkse verbetering van de energie-efficiëntie met één extra procentpunt per jaar boven de 0,6 %, die de tendens vormde in de afgelopen tien jaar. Indien deze doelstelling gehaald wordt, zal in 2010 twee derde van het beschikbare besparingspotentieel, geschat op 18 % van het totale energieverbruik, kunnen worden verwezenlijkt. In het actieplan worden zowel wetgevende maatregelen als ondersteunende acties voorgesteld. Voor de tenuitvoerlegging van het actieplan is tevens de invoering noodzakelijk van doeltreffende systemen voor de bewaking en de follow-up.

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De natuurlijke hulpbronnen, waarvan het behoedzaam en rationeel gebruik wordt genoemd in artikel 174 van het Verdrag, omvatten, naast de duurzame energiebronnen, aardolie, aardgas en vaste brandstoffen, die essentiële energiebronnen, maar tevens de voornaamste bronnen van kooldioxide-emissies zijn. De bevordering op internationaal vlak van maatregelen om het hoofd te bieden aan regionale of mondiale milieuproblemen vormt eveneens een van de doelstellingen die in genoemd artikel worden vermeld.

(2) In de tijdens de Europese Raad van Göteborg van 15 en 16 juni 2001 gepresenteerde mededeling van de Commissie „Duurzame ontwikkeling in Europa voor een betere wereld: Een strategie van de Europese Unie voor duurzame ontwikkeling” ⁽¹⁾ worden als belangrijkste obstakels voor duurzame ontwikkeling onder andere de emissies van broeikasgassen en de door het vervoer veroorzaakte problemen genoemd. Om het hoofd te kunnen bieden aan deze problemen, is een nieuwe aanpak van het com-

⁽²⁾ COM(2000) 88 def. van 8.3.2000.

⁽³⁾ COM(2000) 769 def.

⁽⁴⁾ COM(2000) 247 def.

⁽¹⁾ COM(2001) 264 van 15.5.2001.

- (7) In de mededeling van de Commissie „Energie voor de toekomst: duurzame energiebronnen — Witboek voor een communautaire strategie en een actieplan”⁽¹⁾ voor duurzame energiebronnen is een indicatieve doelstelling vastgelegd van een aandeel van 12 % voor duurzame energie in het bruto binnenlandse energieverbruik van Europa in het jaar 2010. De Raad, in zijn resolutie van 8 juni 1998 over duurzame energiebronnen⁽²⁾, en het Europees Parlement, in zijn resolutie over het Witboek, hebben de noodzaak onderstreept van een substantiële en duurzame verhoging van het gebruik van duurzame energiebronnen in de Gemeenschap, en beide hebben hun instemming betuigd met de strategie en het actieplan zoals voorgesteld door de Commissie, met inbegrip van de versterking van de programma's voor ondersteuning van duurzame energiebronnen. Dit actieplan voorziet in steunmaatregelen ten behoeve van de bevordering en ontwikkeling van duurzame energiebronnen. In de mededeling van de Commissie over de tenuitvoerlegging van de communautaire strategie en het actieplan voor duurzame energiebronnen (1998-2000)⁽³⁾ wordt geconstateerd dat vooruitgang is geboekt, maar tevens benadrukt dat meer inspanningen op Europees en nationaal niveau nodig zijn om de doelstellingen te verwezenlijken, in het bijzonder nieuwe wetgevende maatregelen ten gunste van duurzame energiebronnen, evenals de bevordering daarvan.
- (8) Gezien het feit dat de meeste wetgevende maatregelen op communautair niveau inzake energie-efficiëntie, in het bijzonder met betrekking tot de etikettering van elektrische en elektronische apparaten, kantoor en communicatie-apparatuur en de vaststelling van normen voor verlichtings-, verwarmings- en luchtbehandelingsapparatuur, geen dwingende verplichtingen voor de lidstaten inhouden, dient met behulp van specifieke programma's op communautair niveau een bevorderingsinspanning geleverd te worden, teneinde de voorwaarden te creëren voor de ontwikkeling naar duurzame energiesystemen.
- (9) Hetzelfde geldt voor de communautaire maatregelen die tot doel hebben een grotere marktpenetratie van duurzame energiebronnen te bereiken, met name wat betreft de normalisatie van apparatuur om duurzame energie te produceren en te verbruiken.
- (10) Beschikking 1999/21/EG, Euratom van de Raad van 14 december 1998 tot vaststelling van een meerjarenkaderprogramma voor acties in de energiesector (1998-2002) en begeleidende maatregelen⁽⁴⁾ alsmede de beschikkingen tot vaststelling van specifieke programma's, namelijk Beschikking 1999/22/EG van de Raad van 14 december 1998 tot vaststelling van een meerjarenprogramma voor studies, analyses, prognoses en andere verwante werkzaamheden in de energiesector (1998-2002) — ETAP-programma⁽⁵⁾, Beschikking 1999/23/EG van de Raad van 14 december 1998 tot vaststelling van een meerjarenprogramma ter bevordering van de internationale samenwerking in de energiesector (1998-2002) — Synergy-programma⁽⁶⁾, Beschikking 1999/24/EG, Euratom van de Raad van 14 december 1998 tot vaststelling van een meerjarenprogramma van technologische acties ter stimulering van een schoon en efficiënt gebruik van vaste brandstoffen (1998-2002) — Carnot-programma⁽⁷⁾, Beschikking 1999/25/Euratom van de Raad van 14 december 1998 tot vaststelling van een meerjarenprogramma (1998-2002) voor activiteiten in de nucleaire sector, met betrekking tot veiligheid van het vervoer van radioactieve stoffen en de veiligheidscontrole en industriële samenwerking, teneinde bepaalde veiligheidsaspecten van de kerninstallaties in de landen die nu aan het TACIS-programma deelnemen, te bevorderen — SURE-programma⁽⁸⁾, Beschikking 646/2000/EG van het Europees Parlement en de Raad van 28 februari 2000 tot vaststelling van een meerjarenprogramma ter bevordering van duurzame energiebronnen in de Gemeenschap (1998-2002) — Altener-programma⁽⁹⁾ en Beschikking 647/2000/EG van het Europees Parlement en de Raad van 28 februari 2000 tot vaststelling van een meerjarenprogramma ter bevordering van de energie-efficiëntie (1998-2002) — SAVE-programma⁽¹⁰⁾, lopen op 31 december 2002 ten einde.
- (11) Overeenkomstig artikel 5, lid 2, van Beschikking 1999/21/EG, Euratom heeft de Commissie door onafhankelijke deskundigen een externe evaluatie van genoemd kaderprogramma en de specifieke programma's laten verrichten. In het evaluatieverslag erkennen de beoordelaars het belang van met name de programma's Altener, SAVE, Synergy en ETAP voor de tenuitvoerlegging van de energiestrategie en de communautaire strategie voor duurzame ontwikkeling. Zij stellen vast dat de middelen voor deze programma's tekort schieten ten opzichte van de reële behoeften en zij stellen voor de middelen uit te breiden.
- (12) Gezien de communautaire strategie voor duurzame ontwikkeling en de resultaten van de evaluaties van het kaderprogramma blijkt het noodzakelijk de steun van de Gemeenschap op die energiegebieden die bijdragen tot duurzame ontwikkeling, te intensiveren en deze bijeen te brengen in een enkel programma, genaamd „Intelligente energie voor Europa”, dat vier specifieke gebieden omvat.
- (13) Het belang en het succes van de communautaire steun aan duurzame energiebronnen in het kader van het Altener-programma in de periode 1993-2002 vormen een goede reden om in het onderhavige programma een specifiek gebied voor duurzame energiebronnen, genaamd „Altener”, op te nemen.
- (14) De noodzaak om de steun van de Gemeenschap ten behoeve van rationeel energiegebruik te verhogen en het succes van het SAVE-programma in de periode 1991-2002 vormen een goede reden om in het onderhavige programma een specifiek gebied voor energie-efficiëntie, genaamd „SAVE”, op te nemen.

(1) COM(97) 599 def.

(2) PB C 198 van 24.6.1998, blz. 1.

(3) COM(2001) 69 def.

(4) PB L 7 van 13.1.1999, blz. 16.

(5) PB L 7 van 13.1.1999, blz. 20.

(6) PB L 7 van 13.1.1999, blz. 23.

(7) PB L 7 van 13.1.1999, blz. 28.

(8) PB L 7 van 13.1.1999, blz. 31.

(9) PB L 79 van 25.10.2000, blz. 1.

(10) PB L 79 van 25.10.2000, blz. 6.

(15) Verbetering van het energiegebruik in de vervoerssector is van groot belang voor de communautaire inspanningen om de negatieve milieueffecten van het vervoer te verminderen. In het onderhavige programma dient dan ook een specifiek gebied voor de energieaspecten van het vervoer, genaamd „Steer”, te worden opgenomen.

(16) De noodzaak om de beste praktijken die in de Gemeenschap op het gebied van duurzame energiebronnen en energie-efficiëntie zijn ontwikkeld, te bevorderen en, met name aan de ontwikkelingslanden, door te geven, vormt een van de prioriteiten van de internationale verbintenissen van de Gemeenschap, net zoals de intensivering van de samenwerking bij de toepassing van de flexibele mechanismen van het Protocol van Kyoto. Met het oog op voortzetting van het oude Synergy-programma voor acties op genoemde gebieden dient dan ook in het onderhavige programma een specifiek gebied voor de bevordering van duurzame energiebronnen en energie-efficiëntie in het kader van de internationale bevordering, genaamd „Coopener”, te worden opgenomen.

(17) Bij deze beschikking wordt voor de gehele looptijd van het programma het bedrag van de financiële middelen vastgesteld, dat voor de begrotingsautoriteit het voornaamste referentiepunt vormt in de zin van punt 33 van het interinstitutioneel akkoord van 6 mei 1999 tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie over de begrotingsdiscipline en de verbetering van de begrotingsprocedure.

(18) Aangezien de doelstellingen van dit programma, dat betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van de communautaire strategie op de energiegebieden die bijdragen tot duurzame ontwikkeling, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, omdat voor deze tenuitvoerlegging een promotieactie alsmede uitwisselingen op basis van nauwe samenwerking op Europese schaal tussen de verschillende actoren op nationaal, regionaal en lokaal niveau nodig zijn, en dus beter op communautair niveau kunnen worden gerealiseerd, kan de Gemeenschap overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel van artikel 5 van het Verdrag maatregelen treffen. Overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel dat in genoemd artikel is neergelegd, gaat deze beschikking niet verder dan wat nodig is om deze doelstellingen te bereiken.

(19) De bepalingen van deze beschikking doen geen afbreuk aan de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag, en met name aan het communautaire kader van steunmaatregelen van de staten ten behoeve van het milieu.

(20) De maatregelen die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van de onderhavige beschikking, dienen vastgesteld te worden overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaar-

den voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽¹⁾,

HEBBEN DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

1. Voor de periode 2003-2006 wordt een meerjarenprogramma voor acties op energiegebied, hierna „Intelligente energie voor Europa” genoemd, vastgesteld.

2. Dit programma draagt bij tot de tenuitvoerlegging van de communautaire energiestrategie op middellange en lange termijn en vooral tot de verwezenlijking van de volgende algemene doelstellingen:

- a) continuïteit van de energievoorziening,
- b) concurrentievermogen en
- c) milieubescherming.

Het doel is duurzame ontwikkeling, economische en sociale cohesie en milieubescherming te bevorderen en zodoende bij te dragen tot een doeltreffende koppeling tussen deze maatregelen en de uit hoofde van andere communautaire beleidsmaatregelen uitgevoerde acties.

Het programma draagt tevens bij tot vergroting van de transparantie, de samenhang en de coördinatie van alle acties en andere maatregelen op energiegebied.

Artikel 2

Dit programma heeft de volgende specifieke doelstellingen:

- a) de elementen verschaffen die nodig zijn voor het opstellen en ten uitvoer leggen van een energiebeleid op middellange en lange termijn, met name wat betreft beheersing van de vraag, meer gebruik van duurzame energiebronnen, diversificatie op energiegebied, mede in het vervoer, ontwikkeling van het potentieel van de regio's, met name de perifere regio's, alsmede voor het uitwerken van de nodige wetgevende maatregelen om deze strategische doelstellingen te bereiken;
- b) de instrumenten en middelen ontwikkelen die nodig zijn voor de follow-up, de bewaking en de evaluatie van het effect van de op communautair niveau en op het niveau van de lidstaten van de Unie aangenomen maatregelen op het gebied van energie-efficiëntie en duurzame energiebronnen, met inbegrip van de energieaspecten van het vervoer;

⁽¹⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

- c) een reële verandering van de gedragspatronen op energiegebied in de Gemeenschap bewerkstelligen door bewustmaking van de belangrijkste betrokken actoren, het bedrijfsleven en de burgers in het algemeen, teneinde de overgang tot stand te brengen naar doeltreffende en intelligente systemen voor energieproductie en -verbruik die op degelijkheid en duurzaamheid zijn gebaseerd, door bevordering van de uitwisseling van kennis en ervaring, door ondersteuning van acties gericht op uitbreiding van investeringen in nieuwe technologieën en door stimulering van de verspreiding van goede praktijken en de beste beschikbare technologieën, mede in het onderwijssysteem, alsmede van bevordering op internationaal niveau.

Artikel 3

1. Dit programma omvat vier specifieke gebieden:

- a) het „SAVE”-gebied dat betrekking heeft op verbetering van de energie-efficiëntie en van het beheer van de vraag, in het bijzonder in de bouw- en de industriële sector, met inbegrip van de voorbereiding van wetgevende maatregelen en de tenuitvoerlegging daarvan;
- b) het „Altener”-gebied dat betrekking heeft op bevordering van nieuwe en duurzame energiebronnen voor zowel gecentraliseerde als gedecentraliseerde energieproductie, alsmede de integratie ervan in het stedelijk milieu, met inbegrip van de voorbereiding van wetgevende maatregelen en de tenuitvoerlegging daarvan;
- c) het „Steer”-gebied dat betrekking heeft op ondersteuning van initiatieven gericht op de energieaspecten van het vervoer, de diversificatie van brandstoffen alsmede op de bevordering van duurzame brandstoffen en energie-efficiëntie in het vervoer, met inbegrip van het uitwerken van wetgevende maatregelen en de tenuitvoerlegging daarvan;
- d) het „Coopener”-gebied dat betrekking heeft op ondersteuning van initiatieven gericht op de bevordering van duurzame energiebronnen en energie-efficiëntie in ontwikkelingslanden.

2. Er kunnen initiatieven, „kernactiviteiten” genoemd, worden gestart waarin verschillende specifieke gebieden geïntegreerd zijn en/of die gericht zijn op bepaalde communautaire prioriteiten, bijvoorbeeld in de afgelegen en perifere regio's, zoals omschreven in artikel 299, lid 2, van het Verdrag.

Artikel 4

1. De communautaire financiering uit hoofde van het programma ten behoeve van elk van de in artikel 3, lid 1, genoemde gebieden is gericht op acties of projecten die betrekking hebben op:

- a) de tenuitvoerlegging van strategieën op middellange en lange termijn op energiegebied, die bijdragen tot duurzame ontwikkeling, continuïteit van de energievoorziening in het kader van de interne markt, concurrentievermogen en mi-

lieubescherming, met inbegrip van het uitwerken van normen, etiketterings- en certificeringssystemen en met de industrie overeen te komen vrijwillige afspraken voor de lange termijn, alsmede toekomstgerichte analyse, strategische studies op basis van gezamenlijke analyses, regelmatige follow-up van de marktontwikkeling en tendensen op energiegebied;

- b) de invoering of uitbreiding van structuren en instrumenten gericht op duurzame energieontwikkeling, met inbegrip van de planning en het beheer op energiegebied op lokaal en regionaal niveau, alsmede de ontwikkeling van adequate financiële producten en marktinstrumenten;
- c) de bevordering van systemen en apparatuur op het gebied van duurzame energie, teneinde de marktpenetratie ervan te versnellen en investeringen te stimuleren die de overgang van demonstratie naar commerciële exploitatie van beter presterende technologieën vergemakkelijken, met inbegrip van bewustmakingsacties en het zorgen voor de nodige bevoegdheden van de instellingen met het oog op de implementatie van het mechanisme voor een eigen ontwikkeling en de gezamenlijke toepassing in het kader van het Protocol van Kyoto;
- d) de ontwikkeling van structuren voor informatie, onderwijs en opleiding; de nuttige toepassing van resultaten; de bevordering en verspreiding van kennis en beste praktijken, mede onder alle verbruikers alsmede de versterking van de samenwerking met de lidstaten, zulks via operationele netwerken op communautair en internationaal niveau;
- e) de bewaking van de tenuitvoerlegging en het effect van het communautair beleid en de ondersteunende acties;
- f) de evaluatie van het effect van de uit hoofde van het programma gefinancierde acties en projecten.

2. De financiële steun die uit hoofde van dit programma wordt verleend aan de acties en maatregelen op de vier in artikel 3, lid 1, genoemde specifieke gebieden wordt vastgesteld op basis van de communautaire meerwaarde van de voorgestelde actie en is afhankelijk van het belang en het verwachte effect van het initiatief, alsmede van de oorsprong ervan.

De steun bedraagt maximaal 50 % van de totale kosten van de maatregel; het resterende deel van de kosten kan met openbare of particuliere middelen dan wel met een combinatie van beide bestreden worden. In sommige gevallen kan deze steun echter de totale kosten van de actie dekken, bijvoorbeeld in geval van studies en andere acties bedoeld om de communautaire strategie en communautaire beleidsmaatregelen voor te bereiden, aan te vullen en ten uitvoer te leggen en om het effect ervan te evalueren, en van door de Commissie voorgestelde maatregelen ter bevordering van de uitwisseling van kennis en ervaring met het oog op versterking van de coördinatie tussen de initiatieven op communautair, nationaal, internationaal of enig ander niveau.

Alle kosten die verband houden met uitsluitend op initiatief van de Commissie uitgevoerde acties of genomen maatregelen komen ten laste van de Gemeenschap.

Artikel 5

1. Binnen een half jaar na aanneming van de onderhavige beschikking stelt de Commissie in overleg met het comité als bedoeld in artikel 8, lid 1, een werkprogramma vast. Dit werkprogramma wordt opgesteld en ten uitvoer gelegd volgens de procedure van artikel 8, lid 2.

2. Het werkprogramma beschrijft in detail:

a) de richtsnoeren, de specifieke doelstellingen en de prioriteiten voor elk van de in artikel 3, lid 1, omschreven specifieke gebieden, rekening houdend met de meerwaarde van alle op het niveau van de Europese Unie voorgestelde maatregelen ten opzichte van de bestaande maatregelen;

b) de uitvoeringsmodaliteiten, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen de door de Commissie voorgestelde acties en de op initiatief van de sector en/of markt voorgenomen acties, alsmede de financieringsmodaliteiten en de aard van en voorwaarden voor deelname;

c) de selectiecriteria en de daarop betrekking hebbende toepassingsbepalingen voor elk type actie, evenals de methode en de instrumenten voor de follow-up en de toepassing van de resultaten van de acties en/of projecten, met inbegrip van de definitie van prestatie-indicatoren;

d) het indicatief tijdschema voor de tenuitvoerlegging van het werkprogramma, in het bijzonder met betrekking tot de inhoud van de oproepen tot het indienen van voorstellen;

e) de modaliteiten inzake de coördinatie en de koppeling met andere communautaire beleidsmaatregelen, alsmede de procedure voor de uitwerking en tenuitvoerlegging van acties en maatregelen die worden gecoördineerd met die van de lidstaten op het gebied van duurzame energie, teneinde een meerwaarde te creëren ten opzichte van de maatregelen die door iedere lidstaat afzonderlijk genomen worden en teneinde te komen tot een optimale combinatie van de verschillende instrumenten waarover de Europese Unie en de lidstaten beschikken;

f) voorzover nodig, de operationele modaliteiten gericht op bevordering van de deelname aan het programma van de afgelegen en perifere regio's, alsmede van het MKB.

Artikel 6

1. Het financiële referentiebedrag voor de uitvoering van dit programma belooft 215 miljoen euro.

De jaarlijkse kredieten worden binnen de grenzen van de financiële vooruitzichten door de begrotingsautoriteit goedgekeurd.

Voor ieder specifiek gebied worden ter indicatie financiële referentiebedragen vastgesteld. Een indicatieve verdeling van deze bedragen is opgenomen in de bijlage. Deze verdeling van de begrotingsmiddelen tussen de verschillende actiegebieden is flexibel, zodat beter ingespeeld kan worden op de ontwikkeling van de behoeften van de sector.

2. De regels voor financiële steun van de Gemeenschap aan de uit hoofde van dit programma ondernomen acties worden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het Financieel Reglement van 21 december 1977.

Artikel 7

De Commissie is belast met de uitvoering van dit programma en de vaststelling van de ontwerprichtsnoeren die van toepassing zijn op de in het kader van elk van de in artikel 3, lid 1, genoemde specifieke gebieden uit te voeren acties en te nemen maatregelen. Deze richtsnoeren worden aangenomen volgens de procedure van artikel 8, lid 2.

Artikel 8

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.

2. Ingeval naar dit lid verwezen wordt, zijn de artikelen 4 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van het bepaalde in artikel 8 van dat besluit.

De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt vastgesteld op drie maanden.

3. Het comité stelt zijn reglement van orde vast.

Artikel 9

1. De Commissie bestudeert jaarlijks de stand van uitvoering van dit programma en van de op de vier in artikel 3, lid 1, genoemde specifieke actiegebieden uitgevoerde acties.

2. Tijdens het derde jaar van de toepassingsperiode van het programma en ieder geval voordat ze voorstellen doet voor de vaststelling van een volgend programma laat de Commissie door onafhankelijke deskundigen een externe evaluatie verrichten van de algehele tenuitvoerlegging van de uit hoofde van dit programma ondernomen communautaire acties. De Commissie deelt de conclusies daarvan mede aan het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's.

Artikel 10

1. Onverminderd leden 2 en 3 staat deelname aan dit programma open voor iedere op het grondgebied van de Europese Unie gevestigde publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon.

2. Dit programma staat open voor deelname van de kandidaat-lidstaten in Midden- en Oost-Europa, overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgesteld in de Europa-overeenkomsten,

in de bijbehorende aanvullende protocollen en in de besluiten van de onderscheiden associatieraden. Het staat tevens open voor deelname van Cyprus, Malta en Turkije op basis van met deze landen gesloten bilaterale overeenkomsten.

3. Dit programma staat open voor deelname van de EVA/EER-landen, op basis van aanvullende kredieten en overeenkomstig met deze landen overeen te komen procedures.

Artikel 11

Deze beschikking treedt in werking op de twintigste dag volgend op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 12

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

BIJLAGE

INDICATIEVE VERDELING VAN HET NODIG GEACHTE BEDRAG ⁽¹⁾

Actiegebieden	in miljoen EUR (2003-2006)
1. Rationeel gebruik van energie en beheersing van de vraag	75
2. Nieuwe en duurzame energiebronnen en diversificatie van de energieproductie	86
3. Energieaspecten van het vervoer	35
4. Bevordering van duurzame energiebronnen en energie-efficiëntie op internationaal niveau, met name in de ontwikkelingslanden	19
Totaal	215 ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾

⁽¹⁾ Voor de specifieke actiegebieden „rationeel gebruik van energie en beheersing van de vraag”, „nieuwe en duurzame energiebronnen en diversificatie van de energieproductie” en „energieaspecten van het vervoer” zijn ter indicatie financiële referentiebedragen vastgesteld. Deze verdeling van de begrotingsmiddelen is flexibel teneinde beter te kunnen inspelen op de ontwikkeling van de behoeften van de sector.

⁽²⁾ De voor de acties inzake internationale bevordering bestemde kredieten vormen een vast bedrag en belopen 8,8 % van de totale kosten van het programma.

⁽³⁾ Vanaf 2004 kan na de toetreding van nieuwe lidstaten een aanvullende bijdrage worden verwacht.

⁽⁴⁾ De begroting voor het uitvoerend agentschap wordt door de begrotingsautoriteit vastgesteld als een percentage van de totale financiële toewijzing voor het programma.

Voorstel voor een besluit van de Raad tot ondertekening van de overeenkomst voor wetenschappelijke en technologische samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en Oekraïne

(2002/C 203 E/10)

COM(2002) 178 def.

(Door de Commissie ingediend op 15 april 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 170, lid 2, juncto artikel 300, lid 2, eerste alinea, eerste zin,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Een overeenkomst voor partnerschap en samenwerking tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds en Oekraïne anderzijds is ondertekend op 16 juni 1994 en is op 1 maart 1998 ⁽¹⁾ in werking getreden.
- (2) Een gezamenlijke strategie van de Europese Raad met betrekking tot Oekraïne is goedgekeurd op 11 december 1999 ⁽²⁾ tijdens de Europese Raad van Helsinki.
- (3) De Europese Gemeenschap en Oekraïne leggen specifieke OTO-programma's ten uitvoer op gebieden van gemeenschappelijk belang.

Op grond van de opgedane ervaring hebben beide Partijen de wens geuit een dieper en ruimer kader voor samenwerking op het gebied van wetenschap en technologie te creëren.

Deze samenwerkingsovereenkomst op het gebied van wetenschap en technologie is onderdeel van de algehele samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en Oekraïne.

- (4) Bij besluit van 8 oktober 2001 heeft de Raad de Commissie gemachtigd om namens de Europese Gemeenschap te onderhandelen over een overeenkomst voor wetenschappelijke en technologische samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en Oekraïne. Deze overeenkomstige desbetreffende richtlijnen gevoerde onderhandelingen hebben geresulteerd in aangehechte ontwerp-overeenkomst en de twee bijlagen.
- (5) Behoudens eventuele sluiting op een latere datum, moet de op 13 november 2001 te Kiev gearafeerde overeenkomst worden ondertekend,

BESLUIT:

Enig artikel

Onder voorbehoud van de eventuele sluiting op een later tijdstip wordt de voorzitter van de Raad hierbij gemachtigd om de persoon aan te wijzen die bevoegd is om de overeenkomst voor wetenschappelijke en technologische samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en Oekraïne namens de Europese Gemeenschap te ondertekenen.

⁽¹⁾ PB L 49 van 19.2.1998, blz. 3.

⁽²⁾ PB L 331 van 23.12.1999.

OVEREENKOMST

inzake samenwerking op het gebied van wetenschappen en technologie tussen de Europese Gemeenschap en Oekraïne

DE EUROPESE GEMEENSCHAP (hierna te noemen „de Gemeenschap”),

enerzijds, en

tussen

OEKRAÏNE

anderzijds,

hierna „de Partijen” te noemen,

OVERWEGENDE dat wetenschap en technologie voor beider economische en sociale ontwikkeling van belang zijn,

ERKENNENDE dat de Gemeenschap en Oekraïne zich bezighouden met onderzoek en technologische activiteiten op een aantal gebieden van gemeenschappelijk belang en dat deelname aan elkaars onderzoek- en ontwikkelingsactiviteiten op basis van wederkerigheid wederzijdse voordelen zal opleveren,

GELET op de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en Oekraïne anderzijds, getekend op 16 juni 1994, inzonderheid op artikel 58,

VERLANGENDE een formeel kader op te zetten voor samenwerking op het gebied van wetenschappelijk en technologisch onderzoek waardoor de uitvoering van samenwerkingsactiviteiten op gebieden van gemeenschappelijk belang wordt uitgebreid en versterkt en de toepassing van de resultaten van die samenwerking zodanig wordt bevorderd dat hun sociaal en economisch belang daardoor wordt gediend,

ZIJN OVEREENGEKOMEN ALS VOLGT:

Artikel 1

Doel

De Partijen bevorderen, ontwikkelen en vergemakkelijken samenwerkingsactiviteiten op gebieden van gemeenschappelijk belang waarop zij wetenschappelijke en technologische onderzoek- en ontwikkelingsactiviteiten ontplooiën.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze overeenkomst:

- a) wordt onder „samenwerkingsactiviteit” verstaan een activiteit die de Partijen ontplooiën of ondersteunen in het kader van deze overeenkomst, met inbegrip van gemeenschappelijk onderzoek;
- b) wordt onder „informatie” verstaan wetenschappelijke of technische gegevens, resultaten of onderzoek- en ontwikkelingsmethoden die voortvloeien uit gemeenschappelijk onderzoek, alsmede alle andere gegevens betreffende samenwerkingsactiviteiten;
- c) heeft „intellectuele eigendom” de betekenis gedefinieerd in artikel 2 van het Verdrag tot oprichting van de Wereldorganisatie voor intellectuele eigendom, gedaan te Stockholm op 14 juli 1967;

- d) wordt onder „gemeenschappelijk onderzoek” verstaan onderzoek dat wordt gevoerd met financiële steun van één van de Partijen of van beide Partijen, waarbij wordt samengewerkt door deelnemers uit zowel de Gemeenschap als Oekraïne;
- e) wordt onder „deelnemers” verstaan alle natuurlijke of rechtspersonen, universiteiten, onderzoekinstellingen of enigerlei andere instantie die aan samenwerkingsactiviteiten deelneemt, met inbegrip, waar van toepassing, van organisaties en officiële instanties van de Partijen zelf.

Artikel 3

Beginselen

De samenwerkingsactiviteiten worden uitgevoerd op basis van onderstaande beginselen:

- a) wederzijds voordeel;
- b) tijdige uitwisseling van informatie die van invloed kan zijn op de samenwerkingsactiviteiten;
- c) het nastreven van evenredige economische en sociale voordelen voor de Gemeenschap en Oekraïne gelet op de bijdragen van de respectieve deelnemers en/of partijen aan de samenwerkingsactiviteiten.

Artikel 4

Samenwerkingsgebieden

a) Samenwerkingsactiviteiten kunnen plaatsvinden in de sectoren onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie, waaronder fundamenteel onderzoek, met betrekking tot:

- milieu en klimaat, met inbegrip van aardobservatie,
- medische biologie en gezondheid,
- landbouw, bosbouw en visserij,
- industriële en productietechnologie,
- materiaalwetenschappen en metrologie,
- niet-nucleaire energie,
- vervoer,
- informatiemaatschappijtechnologie,
- sociale wetenschappen,
- wetenschaps- en technologiebeleid,
- opleiding en mobiliteit van wetenschappers.

b) Andere activiteiten kunnen na bestudering door en op aanbeveling van het in artikel 6 van deze overeenkomst genoemde gezamenlijk comité Gemeenschap-Oekraïne aan deze lijst worden toegevoegd.

Artikel 5

Vormen van samenwerking

a) De samenwerking kan de volgende activiteiten omvatten:

1. Enerzijds deelneming van Oekraïense instellingen aan projecten van de Gemeenschap op de door de samenwerkingsactiviteiten bestreken gebieden, en anderzijds deelneming van in de Gemeenschap gevestigde instellingen aan Oekraïense projecten op die gebieden. Een dergelijke deelneming is onderworpen aan de bij iedere Partij geldende wetten, voorschriften en procedures. Bij de uitvoering van de projecten mogen tevens de wetenschappelijke en technologische organisaties van een Partij worden betrokken; de projecten mogen ook in samenwerking met de organisaties en officiële instanties van de Partijen worden uitgevoerd.
2. Vrije toegang tot, en gezamenlijk gebruik van onderzoeksfaciliteiten, waaronder installaties en voorzieningen voor controle, waarneming en experimenteren, alsmede

de verzameling van gegevens met betrekking tot de samenwerkingsactiviteiten.

3. Bezoeken en uitwisselingen van wetenschappers, technici, ingenieurs en ander terzake bevoegd personeel met het oog op de deelneming aan studiedagen, symposia en workshops die relevant zijn voor de samenwerking in het kader van deze overeenkomst.

4. Uitwisseling van informatie over gebruiken, wetten, voorschriften en programma's die relevant zijn voor de samenwerking in het kader van deze overeenkomst.

5. Andere activiteiten die in onderling overleg door de Partijen kunnen worden vastgesteld overeenkomstig de geldende beleidslijnen en programma's van de Partijen.

b) De gemeenschappelijke onderzoeksprojecten in het kader van deze overeenkomst mogen pas een aanvang nemen nadat de deelnemers aan een project een gemeenschappelijk plan voor technologiebeheer hebben aangenomen, als aangegeven in bijlage 1 bij deze overeenkomst, welke hiervan integrerend onderdeel vormt.

c) De Partijen mogen gezamenlijk samenwerkingsactiviteiten met derden ontplooiën.

Artikel 6

Coördinatie en vergemakkelijking van samenwerkingsactiviteiten

a) Teneinde de samenwerkingsactiviteiten in het kader van deze overeenkomst te coördineren en te vergemakkelijken richten de Partijen een gezamenlijk comité Gemeenschap-Oekraïne voor samenwerking op het gebied van wetenschap en technologie op, hierna „comité” te noemen.

Het comité komt bijeen in het kader van het relevante subcomité dat is ingesteld uit hoofde van de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, en Oekraïne.

b) Het comité heeft onder meer tot taak:

1. de verschillende activiteiten als bedoeld in de overeenkomst te bevorderen en hierop toezicht uit te oefenen;
2. aanbevelingen te doen als bedoeld in artikel 4, onder b);
3. activiteiten voor te stellen op grond van artikel 5, lid 5, onder a);
4. de partijen te adviseren over de wijze waarop de samenwerking kan worden verbeterd in overeenstemming met de in deze overeenkomst neergelegde beginselen;

5. jaarlijks een verslag op te stellen over de stand van uitvoering en de doeltreffendheid van de in het kader van deze overeenkomst ontplooidde samenwerkingsactiviteiten;
6. te beoordelen of de overeenkomst doeltreffend functioneert;
7. de belangrijke regionale aspecten van de samenwerking mee te nemen bij de evaluatie.
- c) Het comité komt eenmaal per jaar bijeen, afwisselend in de Gemeenschap en in Oekraïne. Met wederzijds goedvinden kunnen buitengewone vergaderingen worden gehouden.
- d) Het comité bestaat uit een beperkt gelijk aantal officiële vertegenwoordigers van beide Partijen; het stelt, behoudens goedkeuring door de Partijen, zijn eigen reglement van orde vast. De besluiten van het comité worden bij consensus genomen. Van iedere vergadering worden notulen opgesteld, waarin de besluiten en de voornaamste besproken punten worden opgenomen. Deze notulen moeten worden goedgekeurd door de personen die voor elk van beide Partijen zijn gekozen om de vergadering gezamenlijk voor te zitten. Het jaarverslag van het comité zal worden voorgelegd aan de samenwerkingsraad en het samenwerkingscomité welke overeenkomstig de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, en Oekraïne, en terzake bevoegde autoriteiten van beide Partijen, zijn ingesteld.

Artikel 7

Financiering en belastingvrijstellingen

- a) De samenwerkingsactiviteiten zijn afhankelijk van de beschikbare middelen en onderworpen aan de van toepassing zijnde wetten en voorschriften en aan de geldende beleidslijnen en programma's van de Gemeenschap en Oekraïne. In de regel draagt iedere Partij de kosten van de uitvoering van haar taken in het kader van deze overeenkomst, met inbegrip van de kosten van deelname aan vergaderingen van het comité.
- b) Wanneer in het kader van specifieke vormen van wetenschappelijke en technologische samenwerking, hetzij direct, hetzij indirect via organisaties die met participatie van de Europese Gemeenschap zijn opgezet, ten behoeve van Oekraïense deelnemers in financiële steun van de Europese Gemeenschap wordt voorzien, zullen voor dergelijke subsidies, financiële of andere bijdragen van de Europese Gemeenschap aan Oekraïense deelnemers ter ondersteuning van hun wetenschappelijke en technologische activiteiten, belasting- en tariefvoordelen gelden. Voor dergelijke subsidies is Oekraïne vrijgesteld van de betaling van douanetarieven, alle accijnzen en heffingen, belasting over de toegevoegde

waarde, inkomensbelasting en eventuele andere belastingen en rechten met gelijkwaardige werking.

Artikel 8

Toelating van personeel en apparatuur

Elke Partij treft alle redelijke maatregelen en stelt alles in het werk om, in overeenstemming met haar wetten en voorschriften, de toegang tot, het verblijf op en het vertrek uit haar grondgebied te vergemakkelijken voor bij de samenwerkingsactiviteiten in het kader van deze overeenkomst betrokken c.q. gebruikte personen, materiaal, gegevens en apparatuur.

Artikel 9

Informatie en intellectuele eigendom

De verspreiding en het gebruik van informatie, alsmede het beheer, de toewijzing en uitoefening van intellectuele-eigendomsrechten, voortvloeiend uit het in het kader van deze overeenkomst verrichte gezamenlijke onderzoek, zijn onderworpen aan het bepaalde in bijlage 2 bij deze overeenkomst.

Artikel 10

Andere overeenkomsten en overgangsbepalingen

- Deze overeenkomst laat andere bestaande overeenkomsten of regelingen tussen de Partijen of enigerlei overeenkomst of regeling tussen de Partijen en derden onverlet.
- De partijen streven ernaar de bestaande regelingen voor wetenschappelijke en technologische samenwerking tussen de Gemeenschap en Oekraïne, die onder de werkingssfeer van artikel 4 vallen, in overeenstemming te brengen met deze overeenkomst.

Artikel 11

Territoriale toepassing van de overeenkomst

Deze overeenkomst is van toepassing, enerzijds, op de gebieden waar het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is en onder de in dat Verdrag neergelegde voorwaarden, en, anderzijds, op het grondgebied van Oekraïne. Dit belet echter niet dat samenwerkingsactiviteiten in volle zee, in de ruimte, of op het grondgebied van derde landen kunnen plaatsvinden in overeenstemming met het internationaal recht.

Artikel 12

Inwerkingtreding, beëindiging en regeling van geschillen

- a) Deze overeenkomst treedt in werking op de datum waarop de Partijen elkaar er schriftelijk van in kennis hebben gesteld dat hun onderscheiden interne procedures voor de inwerkingtreding van deze overeenkomst zijn voltooid.

- b) Deze overeenkomst wordt gesloten voor een eerste periode eindigend op 31 december 2002 en kan met instemming van beide Partijen telkens met vijf jaar worden verlengd.
- c) Deze overeenkomst kan te allen tijde door de ene Partij worden opgezegd, mits de andere Partij daarvan zes maanden tevoren schriftelijk in kennis wordt gesteld. Het aflopen of de beëindiging van deze overeenkomst heeft geen invloed op de geldigheid of de looptijd van enige in het kader van de overeenkomst getroffen regeling, noch op specifieke rechten en verplichtingen die uit hoofde van de bijlagen bij deze overeenkomst zijn ontstaan.
- d) Deze overeenkomst kan met wederzijdse schriftelijke instemming van partijen worden gewijzigd. Wijzigingen treden in werking op de datum waarop de Partijen elkaar er schriftelijk van in kennis hebben gesteld dat hun onderscheiden interne procedures voor de wijziging van deze overeenkomst zijn voltooid.
- e) Alle geschillen in verband met de interpretatie of tenuitvoerlegging van deze overeenkomst worden in onderlinge overeenstemming tussen de Partijen geregeld.

Artikel 13

Deze Overeenkomst is opgesteld in twee exemplaren in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Gedaan te ... op de ... dag van in het jaar ...

Voor de Commissie van de Europese Gemeenschappen

Voor Oekraïne

BIJLAGE 1

Globale kenmerken van een plan voor technologiebeheer (PTB)

Het PTB is een specifieke overeenkomst die de deelnemers sluiten over het verrichten van gezamenlijk onderzoek en de respectieve rechten en verplichtingen van de deelnemers.

Wat de intellectuele eigendom betreft, omvat het PTB doorgaans onder meer een regeling betreffende eigendom, bescherming, gebruikersrechten voor onderzoek en ontwikkelingsdoeleinden, exploitatie en verspreiding, met inbegrip van regelingen voor gezamenlijke publicatie, de rechten en verplichtingen van gastonderzoekers en procedures voor de beslechting van geschillen. Het PTB kan ook een regeling bevatten omtrent nieuwe en bestaande informatie, het verlenen van vergunningen en de te leveren prestaties.

Het PTB wordt ontwikkeld met inachtneming van de doelstellingen van het gemeenschappelijk onderzoek, de relatieve financiële of andere bijdragen van de Partijen of hun deelnemers, de voor- en nadelen van het verlenen van vergunningen per grondgebied of per toepassingsgebied, de gecontroleerde uitvoer van gegevens, goederen en diensten, de door de geldende wetgeving opgelegde voorwaarden en andere factoren die door de deelnemers relevant worden geacht.

BIJLAGE 2

Intellectuele-eigendomsrechten

Krachtens artikel 9 van deze overeenkomst worden uit hoofde van de overeenkomst gecreëerde of verschaftte rechten op informatie en intellectuele eigendom toegekend in overeenstemming met deze bijlage.

I. TOEPASSING

Deze bijlage is van toepassing op het gezamenlijk onderzoek dat de Partijen in het kader van deze overeenkomst verrichten, tenzij door de Partijen anderszins is overeengekomen.

II. EIGENDOM, TOEKENNING EN UITOEFENING VAN RECHTEN

- Deze bijlage heeft betrekking op de toekenning van rechten en belangen tussen de Partijen en hun deelnemers. Elke Partij en haar deelnemers zorgen ervoor dat de andere partij en haar deelnemers de rechten op intellectuele eigendom kunnen ontvangen die haar in overeenstemming met deze bijlage zijn toegekend. Deze bijlage houdt geen wijziging in van of doet geen afbreuk aan de toekenning van rechten, belangen en royalty's tussen een Partij en haar onderdanen of deelnemers, welke worden geregeld overeenkomstig de wetten en gebruiken van de Partij in kwestie.

2. De Partijen laten zich tevens leiden door de volgende, contractueel te regelen beginselen:
  - a) Voldoende bescherming van intellectuele eigendom. De Partijen en/of hun deelnemers, naar gelang van het geval, zorgen ervoor dat zij elkaar binnen een redelijke termijn in kennis stellen van enigerlei uit de tenuitvoerlegging van deze overeenkomst voortvloeiende intellectuele eigendom en tijdig de nodige voorzieningen treffen om deze intellectuele eigendom te beschermen.
  - b) Bij de vaststelling van de rechten en belangen van de Partijen en hun deelnemers wordt rekening gehouden met de bijdragen van de Partijen of hun deelnemers.
  - c) Doeltreffende exploitatie van de resultaten.
  - d) Niet-discriminerende behandeling van deelnemers van de andere partij in vergelijking met de behandeling die de eigen deelnemers genieten.
  - e) Bescherming van vertrouwelijke informatie.
3. De deelnemers ontwikkelen gezamenlijk een gemeenschappelijk plan inzake technologiebeheer (PTB) met betrekking tot de eigendom en het gebruik, inclusief publicatie, van informatie en intellectuele eigendom welke voortvloeien uit het gemeenschappelijk onderzoek. Welke globale kenmerken een PTB heeft wordt aangegeven in bijlage I bij deze overeenkomst. Het PTB moet door het verantwoordelijke financieringsorgaan of departement van de bij de financiering van het onderzoek betrokken Partij worden goedgekeurd, voordat de specifieke O&O-samenwerkingscontracten waaraan de PTB's gehecht zijn, worden gesloten.
4. Informatie of intellectuele eigendom welke voortvloeit uit gemeenschappelijk onderzoek en niet in het PTB is geregeld, wordt met instemming van de Partijen, overeenkomstig de beginselen van het PTB, toegewezen. In geval van betwisting komt de informatie of intellectuele eigendom toe aan alle deelnemers aan het gemeenschappelijk onderzoek dat de informatie of de intellectuele eigendom heeft voortgebracht. Elke deelnemer op wie deze bepaling van toepassing is heeft dan het recht die informatie of intellectuele eigendom zonder geografische beperking voor eigen commerciële doeleinden te gebruiken.
5. Met inachtneming van de concurrentievoorwaarden op de onder de overeenkomst vallende gebieden, streeft elke partij ernaar dat de krachtens deze overeenkomst en de daaruit voortvloeiende regelingen verkregen rechten zodanig worden uitgeoefend, dat met name:
  - a) de verspreiding en het gebruik van gegevens die in het kader van de Overeenkomst zijn ontstaan, bekendgemaakt, of anderszins beschikbaar gesteld, worden aangemoedigd;
  - b) de vaststelling en de uitvoering van internationale normen worden bevorderd.
6. De beëindiging of het aflopen van deze overeenkomst zullen van generlei invloed zijn op de uit deze bijlage voortvloeiende rechten of verplichtingen.

III. WERKEN DIE ONDER HET AUTEURSRECHT VALLEN

Contractuele en andere uitvoeringsregelingen voorzien in een behandeling van tot de Partijen of hun deelnemers behorende auteursrechten in overeenstemming met de Berner Conventie ter bescherming van litteraire en kunstwerken (Akte van Parijs 1971).

IV. WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

Behoudens het bepaalde in deel V en tenzij in het PTB anders is overeengekomen, geschiedt de publicatie van de onderzoeksresultaten gezamenlijk door de Partijen of de deelnemers aan dat onderzoek. Naast deze algemene regel is nog het volgende van toepassing:

1. Indien door een Partij of door de overheidsorganen van die Partij wetenschappelijke en technische tijdschriften, artikelen, rapporten, boeken, video-opnamen of computerprogramma's worden gepubliceerd die het resultaat zijn van gemeenschappelijk onderzoek in het kader van deze overeenkomst, ontstaat voor de andere Partij of overheidsinstanties van die Partij, binnen de in het PTB aangegeven grenzen, het wereldwijd geldende alomvattende, onherroepelijke recht met vrijstelling van royalty's, om die werken te vertalen, te reproduceren, te bewerken, te verspreiden en openbaar te maken.
2. De Partijen streven naar verspreiding op een zo groot mogelijke schaal van wetenschappelijke geschriften die het resultaat zijn van gemeenschappelijk onderzoek uit hoofde van deze overeenkomst.

3. Op alle voor publicatie bestemde exemplaren van een werk waarop auteursrechten rusten en dat volgens deze bepaling tot stand is gekomen, dient de naam van de auteur(s) van het werk te worden vermeld tenzij de auteur uitdrukkelijk wenst daar vanaf te zien. Ook moet op een duidelijk zichtbare plaats worden verwezen naar de medewerking en de steun van de partijen.

V. NIET OPENBAAR TE MAKEN INFORMATIE

A. *Schriftelijke niet openbaar te maken informatie*

1. Elke Partij en haar deelnemers, naar gelang van het geval, stelt (stellen) in een zo vroeg mogelijk stadium en bij voorkeur in het PTB, vast welke informatie zij niet openbaar wenst (wensen) te maken met betrekking tot deze overeenkomst. Daarbij moet onder meer rekening worden gehouden met:
  - a) het geheime karakter van de informatie, in die zin dat de gegevens — als geheel of in de gegeven samenstelling van de onderdelen — niet algemeen bekend zijn bij deskundigen en voor hen ook niet gemakkelijk toegankelijk zijn met wettige middelen;
  - b) de feitelijke of de potentiële handelswaarde van de informatie ingevolge het geheime karakter ervan;
  - c) de voorafgaande bescherming van de informatie, in die zin dat door de wettelijk bevoegde persoon onder de gegeven omstandigheden redelijke maatregelen zijn genomen om de geheimhouding van de gegevens te waarborgen.

De partijen en hun deelnemers mogen in bepaalde gevallen overeenkomen dat, tenzij anders aangegeven, de bij het gemeenschappelijk onderzoek in het kader van deze overeenkomst verschaft, uitgewisselde of gecreëerde informatie geheel of gedeeltelijk geheim moet blijven.

2. Elke partij zorgt ervoor dat niet openbaar te maken informatie door de andere partij gemakkelijk als zodanig kan worden herkend, bijvoorbeeld door een passend kenteken of een beperkend opschrift. Dit geldt ook voor de gehele of gedeeltelijke reproductie van de desbetreffende gegevens.

Een Partij en een deelnemer die niet openbaar te maken informatie ontvangen, respecteert het vertrouwelijke karakter van deze gegevens. Deze beperkingen worden automatisch opgeheven wanneer de gegevens in kwestie door de eigenaar worden vrijgegeven.

3. In het kader van de overeenkomst door één van de Partijen verstrekte niet openbaar te maken informatie mag door de ontvangende Partij worden verspreid onder personen die behoren tot of in dienst zijn van de ontvangende Partij en andere betrokken departementen of instellingen van de ontvangende Partij welke voor de specifieke doeleinden van het lopend gemeenschappelijk onderzoek gemachtigd zijn, mits deze geheime gegevens krachtens een akkoord inzake de vertrouwelijkheid worden verspreid en gemakkelijk — zoals boven vermeld — als zodanig kunnen worden herkend.
4. Indien de Partij die niet openbaar te maken gegevens verstrekt, hiermee schriftelijke instemt, mag de ontvangende Partij deze gegevens op een ruimere schaal verspreiden dan volgens punt 3 is toegestaan. De Partijen werken samen procedures uit voor het aanvragen en verkrijgen van voorafgaande schriftelijke toestemming voor de verspreiding op ruimere schaal; elke Partij verleent deze goedkeuring voorzover dit in het kader van haar binnenlands beleid en haar nationale voorschriften en wetten mogelijk is.

B. *Niet-schriftelijke niet openbaar te maken informatie*

Niet op schrift gestelde niet openbaar te maken gegevens of andere vertrouwelijke informatie die worden verstrekt tijdens studiedagen en andere bijeenkomsten welke in het kader van deze overeenkomst plaatsvinden, of gegevens verkregen door de indienstneming van personeel, het gebruik van voorzieningen of gemeenschappelijke projecten, worden door de Partijen of hun deelnemers behandeld conform de in deze bijlage voor schriftelijke informatie vastgestelde beginselen, mits de ontvanger van dergelijke niet openbaar te maken of anderszins vertrouwelijke gegevens is gewezen op het vertrouwelijke karakter van de medegedeelde informatie, op het tijdstip waarop deze mededeling plaatsvindt.

C. *Beheer*

Elke Partij probeert ervoor te zorgen dat niet openbaar te maken informatie die zij uit hoofde van deze overeenkomst ontvangt, wordt beheerd zoals in de overeenkomst is bepaald. Indien één van de Partijen zich realiseert dat zij niet in staat is, of redelijkerwijs verwacht niet in staat te zullen zijn, om de in de punten A en B vervatte bepalingen inzake niet-verspreiding na te leven, stelt zij de andere Partij daarvan onmiddellijk in kennis. De betrokken Partijen plegen vervolgens overleg om een passende gedragslijn vast te stellen.

Voorstel voor een verordening van de Raad tot instelling van een definitief antidumpingrecht op de invoer van cumarine van oorsprong uit de Volksrepubliek China

(2002/C 203 E/11)

COM(2002) 182 def.

(Door de Commissie ingediend op 15 april 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 384/96 van de Raad van 22 december 1995 betreffende beschermende maatregelen tegen invoer met dumping uit landen die geen lid zijn van de Europese Gemeenschap ⁽¹⁾, inzonderheid op artikel 11, lid 2,

Gezien het voorstel dat door de Commissie na overleg met het Raadgevend Comité is ingediend,

Overwegende hetgeen volgt:

A. VORIGE PROCEDURE EN BESTAANDE MAATREGELEN

- (1) In maart 1996 werden bij Verordening nr. 600/96 ⁽²⁾ van de Raad definitieve antidumpingmaatregelen goedgekeurd ten aanzien van de invoer van cumarine van oorsprong uit de Volksrepubliek China. De maatregelen werden ingesteld in de vorm van een specifiek recht van 3 479 ecu per ton.

B. HUIDIG ONDERZOEK

1. Verzoek om een nieuw onderzoek

- (2) Na de publicatie van een bericht van het naderend vervallen ⁽³⁾ van de antidumpingmaatregelen die van kracht zijn op de invoer van cumarine van oorsprong uit de Volksrepubliek China („betrokken land”) ontving de Commissie overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Verordening (EG) nr. 384/96 („de basisverordening”) een verzoek om een nieuw onderzoek.
- (3) Het verzoek werd op 4 januari 2001 ingediend door de European Chemical Industry Council (CEFIC) („de verzoeker”) namens de enige producent in de Gemeenschap die de volledige productie van de Gemeenschap van cumarine vertegenwoordigt.

- (4) In het verzoek om een nieuw onderzoek in verband met het naderend vervallen van de maatregelen werd aangevoerd dat het vervallen van de maatregelen waarschijnlijk zou leiden tot voortzetting of hervatting van dumping en schade als gevolg van invoer uit de Volksrepubliek China.

2. Bericht van inleiding

- (5) Na in overleg met het Raadgevend Comité te hebben vastgesteld dat er voldoende bewijsmateriaal was om een nieuw onderzoek in verband met het naderend vervallen van de maatregelen in te leiden, opende de Commissie overeenkomstig artikel 11, lid 2, van de basisverordening een onderzoek middels een bericht in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* ⁽⁴⁾.

3. Onderzoektijdvak

- (6) Het onderzoektijdvak (OT) waarin werd onderzocht of er sprake was van voortzetting of hervatting van dumping en schade bestreek de periode van 1 januari 2000 tot 31 december 2000. Het onderzoek naar de trends die van belang zijn voor de beoordeling van voortzetting of hervatting van schade bestreek de periode van 1 januari 1996 tot het eind van het OT („onderzochte periode”).

4. Bij het onderzoek betrokken partijen

- (7) De Commissie bracht de producent in de Gemeenschap die het verzoek had ingediend, de haar bekende producenten/exporteurs in de Volksrepubliek China en hun vertegenwoordigers, de Chinese autoriteiten en de importeurs, afnemers en organisaties officieel op de hoogte van de inleiding van het nieuwe onderzoek. De Commissie zond de haar bekende producenten/exporteurs, een producent in de Verenigde Staten (referentieland), de enige producent in de Gemeenschap, importeurs, afnemers en organisaties alsmede partijen die zichzelf binnen de hiervoor in het bericht van inleiding van een nieuw onderzoek vastgestelde termijn bekend hadden gemaakt vragenlijsten.
- (8) De communautaire producent, de producent in het referentieland, een organisatie van importeurs en vijf afnemers beantwoordden de vragenlijsten. De Commissie ontving uit de Volksrepubliek China geen antwoord op haar vragenlijsten.

⁽¹⁾ PB L 56 van 6.3.1996, blz. 1, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2238/2000 (PB L 257 van 11.10.2000, blz. 2).

⁽²⁾ PB L 86 van 4.4.1996, blz. 1.

⁽³⁾ PB C 271 van 22.9.2000, blz. 3.

⁽⁴⁾ PB C 104 van 4.4.2001, blz. 5.

5. Verificatie van de ontvangen informatie

- (9) De Commissie onderzocht alle informatie die zij noodzakelijk achtte in verband met de conclusies inzake voortzetting of hervatting van dumping en schade en van het belang van de Gemeenschap en controleerde deze. De Commissie gaf tevens alle rechtstreeks betrokken partijen de gelegenheid hun standpunt schriftelijk bekend te maken en te verzoeken om een onderhoud.
- (10) Ten kantore van de volgende ondernemingen werden controlebezoeken afgelegd:

Producent in de Gemeenschap:

— Rhodia, (Lyon) Frankrijk

Importeurs:

— Quest International, (Ashford) Verenigd Koninkrijk

Producent in referentieland:

— Rhodia, (Cranbury NJ) VS

C. PRODUCT EN SOORTGELIJK PRODUCT

1. Product

- (11) Het product in kwestie is hetzelfde product als in het oorspronkelijk onderzoek, d.w.z. cumarine, een wittig kristalachtig poeder met de kenmerkende geur van versgemaaid hooi. Het wordt voornamelijk gebruikt als een scheikundig aroma en als een hechtmiddel bij de bereiding van geurmengsels, waarbij deze mengsels bij de productie van wasmiddelen, cosmeticaproducten en verfijnde geuren worden gebruikt.
- (12) Cumarine, dat oorspronkelijk als natuurlijk product uit tonkabonen verkregen werd, wordt thans synthetisch vervaardigd. Het kan worden verkregen door een proces van synthese, door uit te gaan van fenol teneinde salicylaldehyde (de Perkin-reactie) te verkrijgen of door een synthese uit orthocresol (de Raschig-reactie). De voornaamste fysieke specificatie van cumarine is de zuiverheid ervan, met het smeltpunt als indicator. De standaardkwaliteit cumarine die in Europa wordt afgezet heeft een smeltpunt tussen 68 °C en 70 °C, hetgeen overeenkomt met een zuiverheidsgehalte van 99 %.

- (13) Het betrokken product wordt ingedeeld onder GN-code ex 2932 21 00.

2. Soortgelijk product

- (14) Evenals in het oorspronkelijk onderzoek werd vastgesteld dat cumarine dat op de binnenlandse markt in het referentieland (VS) werd vervaardigd en verkocht en cumarine dat vanuit de Volksrepubliek China naar de Gemeenschap werd uitgevoerd alsmede cumarine dat door de bedrijfstak in de Gemeenschap werd vervaardigd en verkocht op de communautaire markt in feite identieke fysieke kenmerken en toepassingen hebben en derhalve soortgelijke producten zijn in de zin van artikel 1, lid 4, van de basisverordening.

D. MOGELIJKE VOORTZETTING OF HERVATTING VAN DUMPING

- (15) Overeenkomstig artikel 11, lid 2, van de basisverordening moet worden onderzocht of het vervallen van de maatregelen waarschijnlijk zal leiden tot voortzetting van dumping.
- (16) Om na te gaan of dumping waarschijnlijk wordt voortgezet moet worden onderzocht of momenteel sprake is van dumping en of deze dumping waarschijnlijk wordt voortgezet.

1. Ter inleiding

- (17) De bevindingen inzake dumping moeten worden gezien in het licht van het feit dat de Chinese producenten/exporteurs geen medewerking hebben verleend aan het onderzoek zodat dit moest worden gebaseerd op de beschikbare feiten, d.w.z. Eurostat-gegevens, Chinese uitvoergegevens en informatie in de klacht.

2. Huidig dumpingniveau

a) Referentieland

- (18) De bestaande maatregelen houden een nationaal recht in voor alle invoer in de Gemeenschap van cumarine uit de Volksrepubliek China. Overeenkomstig artikel 11, lid 9, van de basisverordening hanteerde de Commissie dezelfde methode als in het oorspronkelijk onderzoek. De normale waarde werd dan ook vastgesteld op basis van de informatie die was verkregen in een derde land met een markteconomie (het „referentieland”).

(19) In het oorspronkelijk onderzoek werd voor het referentieland uitgegaan van de Verenigde Staten. In het bericht van inleiding van dit nieuw onderzoek in verband met het naderend vervallen van de maatregelen was de Commissie derhalve voornemens opnieuw uit te gaan van de Verenigde Staten als referentieland om de normale waarde vast te stellen. Omdat de redenen achter de keuze van de Verenigde Staten als referentieland, d.w.z. de omvang van de binnenlandse markt, de toegankelijkheid van de markt en de toegankelijkheid tot grondstoffen nog steeds gelden, is de Commissie van oordeel dat dit land een passende en niet-onredelijke keuze is voor een referentieland. Slechts één betrokken partij maakte bezwaar tegen deze keuze van referentieland, met name wat betreft het verschil bij de vervaardiging van het product, hoewel deze partij niet tijdig met een alternatief kwam. De producent in de Verenigde Staten bleek bereid te zijn volledig mee te werken en beschikte over voldoende representatieve verkoop op de binnenlandse markt zodat de Verenigde Staten overeenkomstig artikel 2, lid 7, van de basisverordening als een passende en niet-onredelijke keuze als referentieland werd beschouwd om de normale waarde ten opzichte van de Volksrepubliek China voor het betrokken product vast te stellen.

b) *Normale waarde*

(20) Vervolgens werd onderzocht of de binnenlandse verkoop van de medewerkende producent in de Verenigde Staten aan onafhankelijke afnemers plaatsvond binnen het kader van normale handelstransacties, overeenkomstig artikel 2, lid 4, van de basisverordening. De gewogen gemiddelde prijs van alle verkooptransacties tijdens het onderzoekstijdvak bleek boven de gemiddelde productiekosten per eenheid te liggen en de omvang van de individuele verkooptransacties onder de productiekosten per eenheid bedroeg meer dan 20 % doch minder dan 90 % van de verkooptransacties die waren gebruikt om de normale waarde vast te stellen; alle binnenlandse verkoop met winst werd derhalve beschouwd als te hebben plaatsgevonden in het kader van normale handelstransacties zodat hiervan gebruik werd gemaakt voor de vergelijking. De normale waarde werd derhalve overeenkomstig artikel 2, lid 1, van de basisverordening vastgesteld op basis van de daadwerkelijk betaalde of te betalen prijs in het kader van normale handelstransacties door onafhankelijke binnenlandse afnemers van de medewerkende producent in de Verenigde Staten tijdens het onderzoekstijdvak.

c) *Uitvoerprijs*

(21) Omdat de Chinese producenten/exporteurs geen medewerking verleenden moest voor de uitvoer naar de Gemeenschap worden uitgegaan van de beschikbare feiten, overeenkomstig artikel 18, lid 1, van de basisverordening. Een gemiddelde uitvoerprijs voor alle transacties werd derhalve vastgesteld op basis van Chinese handelsuitvoergegevens.

d) *Vergelijking*

(22) Met het oog op een billijke vergelijking en overeenkomstig artikel 2, lid 10, van de basisverordening werd in de vorm van aanpassingen naar behoren rekening gehouden met verschillen in verband met binnenlands vervoer, lading, overlading en lossing, transport- en kredietkosten die van invloed waren op de prijzen en de vergelijkbaarheid van de prijzen.

(23) Voor het binnenlandse vervoer werden de aanpassingen gebaseerd op de kosten in het referentieland.

e) *Dumpingmarge*

(24) De gewogen gemiddelde normale waarde, af-fabriek, werd overeenkomstig artikel 2, lid 11, van de basisverordening vergeleken met de gewogen gemiddelde uitvoerprijs, af-fabriek in China, in hetzelfde handelsstadium.

(25) Bovenstaande vergelijking wees uit dat er sprake was van belangrijke dumping. De dumpingmarge was aanzienlijk en lag net onder het niveau dat was vastgesteld in het oorspronkelijke tijdvak (ongeveer 50 %).

(26) Er waren geen aanwijzingen in het onderzoek dat deze dumping zou verdwijnen indien de maatregelen zouden worden ingetrokken. Vastgesteld werd derhalve dat de dumping waarschijnlijk wordt voortgezet. Gezien de geringe invoer uit de Volksrepubliek China tijdens het OT wilde de Commissie echter onderzoeken of de dumping zou worden hervat bij een toenemende uitvoer indien de bestaande maatregelen zouden worden ingetrokken.

3. **Ontwikkeling van de invoer uit de Volksrepubliek China**

(27) Om na te gaan of voortzetting of hervatting van dumping waarschijnlijk is werden de volgende factoren onderzocht: het bestaan van dumping, de ontwikkeling van de productie en de capaciteitsbezetting in de Volksrepubliek China en de evolutie van de uitvoer van China van cumarine in de gehele wereld.

a) *Dumping*

(28) De dumpingmarge die was vastgesteld in het oorspronkelijk onderzoek was hoog (meer dan 50 %, hetgeen leidde tot een recht van 3 479 ecu per ton). Het nieuwe onderzoek wees uit dat nog steeds sprake is van dumping die dicht in de buurt ligt van het niveau in het oorspronkelijk onderzoek.

b) *Ontwikkeling van productie en capaciteitsbezetting in de Volksrepubliek China*

(29) Op grond van beschikbare informatie, beschikt de Volksrepubliek China over een hoge productiecapaciteit die zelfs op korte termijn nog zou kunnen worden verhoogd gezien de aard van het product en het productieproces. De informatie wijst uit dat de Chinese productiecapaciteit ongeveer 1 900 ton bedraagt (hetgeen 40 % vertegenwoordigt van de mondiale capaciteit met zeven producenten en 18 potentiële producenten die zich opnieuw op de markt zouden kunnen wagen). Deze productiecapaciteit is aanzienlijk groter dan het totale EG-verbruik van 700 ton.

(30) Gezien de enorme onbenutte productiecapaciteit (50 à 60 % van de productiecapaciteit) hebben Chinese producenten/exporteurs een zeer hoge mate van flexibiliteit in het productieproces. Wanneer de maatregelen zouden worden ingetrokken, zouden zij de productie derhalve snel kunnen verhogen en deze op elke uitvoermarkt kunnen richten met inbegrip van de communautaire markt.

c) *Evolutie van de Chinese uitvoer naar derde landen*1. *Algemene uitvoertrend*

(31) Uit de Chinese uitvoerstatistieken blijkt dat hun prijzen op andere uitvoermarkten gemiddeld 11 % lager liggen dan de prijzen in de Gemeenschap en in bepaalde derde landen zoals Hong Kong en India zelfs 16 % lager zijn.

2. *Mogelijke ombuiging van de Chinese uitvoer als gevolg van de invoering van beperkingen in derde landen*

(32) De Verenigde Staten stelden in 1995 antidumpingrechten in op de invoer van cumarine uit de Volksrepubliek China en handhaafden de rechten in mei 2000 naar aanleiding van een nieuw onderzoek in verband met het naderend vervallen van de maatregelen. De rechten in de Verenigde Staten variëren van 31,02 % tot 160,80 %.

(33) Hieruit blijkt dat de Chinese producenten/exporteurs ertoe worden genoopt om alternatieve uitvoermarkten te vinden. Indien de Gemeenschap de bestaande antidumpingmaatregelen zou intrekken, dan zou de communautaire markt een aantrekkelijke optie zijn voor de Chinese producenten/exporteurs.

3. *Chinese uitvoer naar representatieve uitvoermarkten*

(34) Nadat de Raad in 1995 antidumpingrechten had ingesteld slaagden de producenten/exporteurs in de Volksrepubliek er niet in andere uitvoermarkten te penetreren of de uitvoer naar andere bestaande markten uit te breiden.

d) *Conclusie*

(35) Het onderzoek wees uit dat de hoeveelheden die in de Gemeenschap tijdens het onderzoektijdvak uit de Volksrepubliek China werden ingevoerd met dumping werden ingevoerd.

(36) Het onderzoek wees tevens uit dat de omvang van de invoer van cumarine uit China naar de Gemeenschap zeer waarschijnlijk belangrijke vormen zou aannemen indien de huidige maatregelen zouden worden ingetrokken. De Commissie kwam tot deze conclusie naar aanleiding van de belangrijke onbenutte productiecapaciteit in de Volksrepubliek China en de druk op de Chinese producenten/exporteurs om alternatieve uitvoermarkten te vinden voor de VS en andere uitvoermarkten. Uit dit alles blijkt dat de Chinese producenten/exporteurs zeer geïnteresseerd blijven in verkoop naar de Gemeenschap.

(37) Tevens werd vastgesteld dat een dergelijke belangrijke stijging van de uitvoer naar de Gemeenschap zeer waarschijnlijk tegen dumpingprijzen zou plaatsvinden. Dit blijkt uit de lage prijzen van de Chinese uitvoer naar andere belangrijke derdelandenmarkten.

(38) Kortom, het is waarschijnlijk dat de invoer naar de Gemeenschap uit de Volksrepubliek China in belangrijke hoeveelheden zal worden hervat en tegen belangrijke dumpingprijzen indien de maatregelen zouden worden ingetrokken.

E. **DEFINITIE VAN DE COMMUNAUTAIRE BEDRIJFSTAK**

(39) De onderneming die werd vertegenwoordigd door de indiener van het verzoek was tijdens het onderzoektijdvak de enige producent van cumarine in de Gemeenschap.

(40) Tijdens het onderzoekstijdvak voerde de producent in de Gemeenschap cumarine in uit een ander land dan de Volksrepubliek China. Er was als gevolg van technische redenen een productietekort ontstaan dat hij moest compenseren. Deze invoer vertegenwoordigde een gering deel van de totale verkochte hoeveelheid van de producent in de Gemeenschap. De voornaamste activiteit van de onderneming bleef, afgezien van deze verkoop van ingevoerde cumarine dan ook binnen de Gemeenschap en de invoer van deze producent deed geen afbreuk aan zijn status als producent in de Gemeenschap. Deze communautaire producent wordt derhalve geacht de bedrijfstak van de Gemeenschap te zijn in de zin van artikel 4, lid 1, en artikel 5, lid 4, van de basisverordening.

F. ANALYSE VAN DE SITUATIE IN DE COMMUNAUTAIRE MARKT

1. Communautair verbruik ⁽¹⁾

- (41) Het communautair verbruik werd vastgesteld op basis van de verkochte hoeveelheden van de communautaire bedrijfstak op de communautaire markt die deze in zijn antwoord op de vragenlijst had opgegeven, de ingevoerde hoeveelheden in de Gemeenschap uit het betrokken land en uit alle overige derde landen, op basis van Eurostat.
- (42) Het zichtbaar verbruik van cumarine steeg tijdens de betrokken periode met 92 %. De belangrijkste stijging vond plaats tussen 1996 en 1997, d.w.z. + 82 %. Dit moet echter worden gezien in het licht van de grote hoeveelheden cumarine die in 1994 en 1995, d.w.z. voordat de antidumpingmaatregelen werden ingesteld, hoofdzakelijk uit de Volksrepubliek China werden ingevoerd. Deze grote ingevoerde hoeveelheden werden opgeslagen en vervolgens verkocht/gebruikt in 1996 zodat de vraag naar cumarine en derhalve het zichtbaar gebruik in dat jaar kunstmatig werd verlaagd. In 1997 daalden de totale ingevoerde hoeveelheden weer tot een niveau dat vergelijkbaar was met het niveau in 1993.

2. Invoer uit het betrokken land

a) Omvang en marktaandeel

(43) De omvang van de Chinese invoer daalde tijdens de onderzochte periode drastisch met - 89 %, met name tussen 1996 en 1998, met - 87 %. Dit viel samen met de instelling van antidumpingmaatregelen en de opkomst van andere landen die hun uitvoer naar de Gemeenschap verhoogden. Het heeft er alle schijn van dat bepaalde invoer uit Japan in feite van Chinese oorsprong was waarmee de maatregelen werden ontweken. Dit wordt met name duidelijk vanaf 1997 toen de invoer uit Japan plotseling sterk steeg. Omdat de Verenigde Staten maatregelen troffen om dergelijke ontduiking op de VS-markt tegen te gaan staakte de Japanse exporteur in kwestie zijn uitvoer naar de EG en de invoer van Japan op de communautaire

markt (op basis van Eurostat) daalde gestaag tot het einde van het onderzoekstijdvak.

(44) Het marktaandeel van de invoer uit de Volksrepubliek China daalde met 25 procentpunten tijdens de onderzochte periode en vertegenwoordigde 1,5 à 3 %

b) Prijzen

(45) Nadat de maatregelen in 1995 waren vastgesteld stegen de gemiddelde cif-prijzen van de betrokken invoer volgens Eurostat met 23 % tussen 1996 en het OT, doch bleven onder de gemiddelde cif-prijzen van alle overige invoer tijdens de onderzochte periode en tevens onder die van de bedrijfstak van de Gemeenschap.

3. Economische situatie van de bedrijfstak van de Gemeenschap

a) Productie

(46) De productie van de bedrijfstak van de Gemeenschap verdubbelde tussen 1996 en het OT. Tussen 1996 en 1997 vond een belangrijke stijging plaats. Vervolgens daalde de productie licht tot 1999 om vervolgens tussen 1999 en het OT opnieuw omhoog te gaan.

b) Capaciteit en capaciteitsbenutting

(47) De totale productiecapaciteit van de bedrijfstak van de Gemeenschap daalde in de onderzochte periode met 29 %. Deze stijging is het gevolg van een modernisering van de bestaande productiefaciliteiten in 1999.

(48) De capaciteitsbenutting steeg tussen 1996 en het OT met 56 %. Deze stijging was bijzonder sterk tussen 1996 en 1997 alsmede tussen 1999 en het OT.

c) Verkoop in de Gemeenschap

(49) De verkochte hoeveelheden van de bedrijfstak van de Gemeenschap stegen aanzienlijk tijdens de onderzochte periode. Deze verdriedubbelde tussen 1996 en het OT. Deze ontwikkeling was mogelijk in een periode waarin de productie verdubbelde omdat tegelijkertijd de uitvoer daalde. De stijging van de verkoop was vooral opmerkelijk tussen 1996 en 1997, hoewel de verkoop tussen 1997 en het onderzoekstijdvak ook gestaag steeg. Zoals reeds bij overweging 42 werd uiteengezet was de vraag op de communautaire markt in 1996 bijzonder laag zodat de vergelijking enigszins wordt scheefgetrokken. Wanneer voor de vergelijking wordt uitgegaan van 1997 bedraagt de stijging van de verkochte hoeveelheden van de communautaire bedrijfstak tussen 1997 en het OT 41 %. Hiervoor zijn bepaalde redenen te vinden zoals de antidumpingmaatregelen die in 1995 werden ingesteld en de daling van de invoer van bepaalde derde landen waarvan reeds melding werd gemaakt in overweging 43.

⁽¹⁾ Met het oog op de vertrouwelijke aard van de gegevens, aangezien de communautaire bedrijfstak slechts uit één communautaire producent bestaat, zijn de cijfers in deze verordening geïndexeerd of bij benadering opgegeven.

d) *Voorraden*

- (50) De eindejaarsvoorraden van de bedrijfstak van de Gemeenschap daalden tijdens de onderzochte periode met 8 %. Zij stegen eerst tussen 1996 en 1997 om vervolgens tot 1999 te dalen alvorens tussen 1999 en het onderzoekstijdvak opnieuw te stijgen.

e) *Marktaandeel*

- (51) Het marktaandeel van de bedrijfstak van de Gemeenschap steeg tijdens de onderzochte periode met 27 procentpunten. Deze stijging was bijzonder sterk tussen 1996 en 1998 toen het marktaandeel met maar liefst 20 procentpunten toenam. In 1999 daalde het marktaandeel enigszins om tussen 1999 en het OT opnieuw 12 procentpunten terug te winnen.

f) *Prijzen*

- (52) De gemiddelde nettoverkoop prijs van de producent in de Gemeenschap daalde tussen 1996 en het OT met 14 %. Deze daling was met name opmerkelijk tussen 1996 en 1997 en vervolgens tussen 1999 en het OT.

- (53) Dit kan deels worden verklaard door het prijsniveau van de Chinese producten dat, zoals reeds vermeld bij overweging 45, onder de gemiddelde cif-prijzen lag van alle overige invoer tijdens de onderzochte periode. Hoewel de ingevoerde hoeveelheden tijdens het OT relatief laag bleven wees het onderzoek uit dat de Chinese exporteurs lage prijzen bleven aanbieden. Voorts was de druk op de prijzen van de invoer uit Japan tijdens de onderzochte periode niet te verwaarlozen ondanks het feit dat de hoeveelheden sedert 1997 waren gedaald. Deze ontwikkeling moet echter ook worden gezien in het licht van de inspanningen van de producent van de Gemeenschap om het productieproces doelmatiger te laten verlopen. De producent in de Gemeenschap kon dankzij de stijging van de productiecapaciteit, in combinatie met het effect van de antidumpingmaatregelen meer producten verkopen en zo de kosten per eenheid drukken.

g) *Winst*

- (54) De gewogen gemiddelde winst van de bedrijfstak van de Gemeenschap toonde tijdens de onderzochte periode een opmerkelijke verbetering, namelijk van belangrijke verliezen in 1996 tot een winst van 5 à 10 % in het OT. Deze stijging die vooral opmerkelijk was tussen 1998 en het OT moet worden gezien in het licht van de verbetering van de productiecapaciteit die reeds beschreven is bij overweging 47 waardoor de bedrijfstak van de Gemeenschap zijn productiecosten aanzienlijk kon verlagen.

h) *Cash flow en vermogen om kapitaal bijeen te brengen*

- (55) De ontwikkeling van de cash flow van de communautaire bedrijfstak in verband met de verkoop van cumarine vertoont grote overeenkomsten met die van de winst omdat ook deze vanaf 1999 uit de rode naar de zwarte cijfers kwam.

- (56) Het onderzoek wees uit dat de bedrijfstak van de Gemeenschap geen problemen ondervond om kapitaal bijeen te brengen. Dit betekent op zich echter niets omdat de bedrijfstak van de Gemeenschap een grote groep is en de cumarine-productie slechts een gering aandeel vormt van de totale productie terwijl het vermogen om kapitaal bijeen te brengen weer sterk verband houdt met de prestaties van de groep als geheel.

i) *Werkgelegenheid, productiviteit en lonen*

- (57) De werkgelegenheid in de bedrijfstak van de Gemeenschap steeg enigszins tijdens de onderzochte periode en steeg tussen 1996 en het OT met 9 %. De productiviteit van deze sector, gemeten in productiehoeveelheid per werknemer steeg in deze zelfde periode aanzienlijk met meer dan 80 %. De lonen stegen tussen 1996 en het OT over het geheel genomen met 27 % zodat het gemiddelde loon per werknemer tussen 1996 en het OT met 16 % steeg.

j) *Investerings en rendement van de investeringen*

- (58) De investeringen stegen tussen 1996 en 1999 aanzienlijk om vervolgens tijdens het OT weer te dalen. Het onderzoek wees uit dat het grootste deel van deze kapitaaluitgaven verband hield met de reeds bij overweging 47 vermelde capaciteitsverbetering alsmede met het onderhoud van de apparatuur.

- (59) Het rendement op de investeringen, uitgedrukt als de verhouding tussen de nettowinst van de bedrijfstak van de Gemeenschap en de netto-boekwaarde van de investeringen, volgde de trend van de winst op de voet en was positief vanaf 1999 en steeg tussen 1996 en het OT met 23 procentpunten.

k) *Groei*

- (60) Zoals hierboven vermeld vertoonde het verbruik in de Gemeenschap tijdens de onderzochte periode bijna een verdubbeling terwijl de verkochte hoeveelheden en het marktaandeel van de bedrijfstak van de Gemeenschap nog sterker stegen. De bedrijfstak van de Gemeenschap kon dan ook volledig profiteren van de groei van de markt.

l) *Omvang van de dumpingmarge*

- (61) De omvang van de dumpingmarge (zie overweging 28) kan gezien de geringe invoer tijdens het onderzoekstijdvak geen belangrijke gevolgen hebben gehad voor de bedrijfstak van de Gemeenschap.

4. Conclusie

- (62) Het vaststellen van antidumpingmaatregelen op de invoer van cumarine van oorsprong uit de Volksrepubliek China had positieve gevolgen voor de bedrijfstak van de Gemeenschap die zich kon herstellen van zijn verzwakte economische situatie. Alle schade-indicatoren, met uitzondering van de verkoopprijzen lieten een positieve ontwikkeling zien. Deze trend moet echter tevens worden gezien in het licht van inspanningen van de bedrijfstak van de Gemeenschap om zijn doelmatigheid te verbeteren en zijn productiekosten te verlagen. Tot slot moet worden opgemerkt dat de bedrijfstak van de Gemeenschap dankzij deze verbetering er alleen in slaagde zijn positie van net voor de aanvang van de dumpingpraktijken terug te winnen.

G. MOGELIJKE HERVATTING VAN SCHADE

Mogelijke hervatting van schade

- (63) Met het oog op de mogelijke gevolgen van het vervallen van maatregelen voor de bedrijfstak van de Gemeenschap werd rekening gehouden met de volgende factoren overeenkomstig de elementen die werden samengevat in de overwegingen 35 t/m 38.
- (64) Er zijn duidelijke aanwijzingen dat de invoer uit de Volksrepubliek China met dumping zal worden voortgezet. Voorts is het waarschijnlijk dat de ingevoerde hoeveelheden aanzienlijk zullen stijgen omdat de Chinese producenten/exporteurs over het potentieel beschikken om hun productie en uitvoer te verhogen gezien hun omvangrijke onbenutte productiecapaciteit. Hoewel het mondiale verbruik van cumarine volgens de prognoses de komende drie jaar een lichte stijging zal vertonen is het onwaarschijnlijk dat de niet-gebruikte Chinese capaciteit zal worden geabsorbeerd.
- (65) Gelet op het prijsgedrag van de Chinese exporteurs op de markten in derde landen waar de prijzen ongeveer 10 % lager liggen dan die op de communautaire markt, met name Hong Kong, India, Japan en Singapore, is het waarschijnlijk dat de Chinese producenten/exporteurs een agressief prijsgedrag aan de dag zullen leggen in de Gemeenschap om hun afgestane marktaandeel opnieuw in handen te krijgen. Deze lage prijzen op de markten van derde landen tonen aan dat de Chinese exporteurs er belang bij hebben tegen dergelijke prijzen te verkopen.

Dit zou weer leiden tot een hervatting van schade in de zin van een daling van de verkoopprijzen van de bedrijfstak van de Gemeenschap en een daling van de verkochte hoeveelheden alsmede de hieruit voortvloeiende negatieve gevolgen voor de winst.

- (66) De communautaire markt zal tevens waarschijnlijk aantrekkelijk blijven voor Chinese exporteurs. Enerzijds nam de communautaire markt 46 % van de Chinese uitvoer op in 1995, d.w.z. voordat de huidige maatregelen waren ingesteld, vergeleken met 10 % in 1999.
- (67) Anderzijds blijkt uit de vergelijking tussen de totale Chinese uitvoer op de wereldmarkt en de Chinese uitvoer naar de communautaire markt tijdens dezelfde periode dat de Chinese exporteurs er niet in waren geslaagd nieuwe markten te veroveren ter vervanging van hun verkoop naar de EG. De sterke daling van de Chinese uitvoer naar de communautaire markt tussen 1995 en 1999 (363 ton) werd slechts gecompenseerd door een stijging van de Chinese uitvoer naar andere derde landen van ongeveer 100 ton.
- (68) Omdat de communautaire markt en de markt van de VS ongeveer 50 % vertegenwoordigen van het mondiale verbruik van cumarine en de VS antidumpingmaatregelen hebben ingesteld op de invoer van cumarine uit de Volksrepubliek China is het bovendien zeer waarschijnlijk dat indien de maatregelen zouden worden ingetrokken, de communautaire markt grote aantrekkingskracht zal uitoefenen voor exporteurs uit de Volksrepubliek China.
- (69) Een organisatie van importeurs voerde aan dat het bestaan van capaciteit in de Volksrepubliek China op zichzelf niet betekent dat hervatting van schade waarschijnlijk is.
- (70) In dit onderzoek wordt echter nagegaan of hervatting van dumping en schade waarschijnlijk is indien de maatregelen worden opgeheven. Zelfs indien het bestaan van een grote productiecapaciteit in de Volksrepubliek China op zich niet betekent dat schadelijke dumping zal worden hervat, is het desalniettemin een belangrijke indicator waarmee rekening moet worden gehouden. In combinatie met de analyse van het gedrag van de Chinese exporteurs op andere derde markten en het feit dat dumping wordt voortgezet is dit een indicatie van het waarschijnlijke gedrag van de exporteurs indien de maatregelen worden ingetrokken en derhalve van de mogelijke gevolgen daarvan.
- (71) Op basis van het bovenstaande wordt vastgesteld dat het waarschijnlijk is dat de schade als gevolg van invoer van cumarine uit de Volksrepubliek China zal worden hervat indien de maatregelen worden ingetrokken.

H. BELANG VAN DE GEMEENSCHAP

1. Inleiding

- (72) Overeenkomstig artikel 21 van de basisverordening onderzocht de Commissie of verlenging van de antidumpingmaatregelen zou indruisen tegen het belang van de Gemeenschap als geheel. Voor het belang van de Gemeenschap werd uitgegaan van alle betrokken belangen d.w.z. die van de bedrijfstak van de Gemeenschap, de importeurs/handelaars alsmede de afnemers van het betrokken product. Om de mogelijke gevolgen van al dan niet handhaving van de maatregelen na te gaan vroeg de Commissie alle hierboven vermelde betrokken partijen om informatie.
- (73) In het vorige onderzoek werd geoordeeld dat goedkeuring van maatregelen niet zou indruisen tegen het belang van de Gemeenschap. Daar het nu om een nieuw onderzoek gaat, d.w.z. waarin een situatie wordt onderzocht waarin reeds sprake is van antidumpingmaatregelen, kunnen eventuele negatieve gevolgen voor de betrokken partijen door de bestaande antidumpingmaatregelen worden onderzocht.
- (74) Op deze basis werd nagegaan of, ondanks de conclusies inzake de waarschijnlijke hervatting van schadelijke dumping, er dwingende redenen zijn die tot de conclusie leiden dat het niet in het belang is van de Gemeenschap om in dit specifieke geval maatregelen te handhaven.

2. Belang van de bedrijfstak van de Gemeenschap

- (75) Vastgesteld wordt dat indien de in het vorige onderzoek ingestelde antidumpingmaatregelen zouden worden ingetrokken, schadelijke dumping waarschijnlijk zal worden hervat zodat de situatie van de bedrijfstak van de Gemeenschap die tijdens de onderzochte periode een verbetering liet zien achteruit zou gaan.

3. Belangen van de importeurs

- (76) Van de 26 verzonden vragenlijsten ontvingen de diensten van de Commissie slechts één ingevulde lijst van een organisatie van importeurs.
- (77) Deze organisatie voerde aan dat antidumpingmaatregelen leidden tot uitsluiting van de Chinese producenten en de producenten uit andere derde landen van de communautaire markt zodat de afnemers afhankelijk zouden worden van de enige producent in de Gemeenschap.
- (78) De wereldmarkt van cumarine is echter zeer geconcentreerd met slechts een aantal producenten die hoofdzake-

lijk in China en de Gemeenschap produceren. Marktaandeel dat producenten in een van beide landen zullen verliezen zal dan ook waarschijnlijk in handen komen van de andere producenten. Het doel van antidumpingmaatregelen is echter niet het aanbod aan banden te leggen maar om billijke concurrentievoorwaarden te herstellen op de communautaire markt en ervoor te zorgen dat cumarine van oorsprong uit de Volksrepubliek China nog steeds op de communautaire markt kan worden ingevoerd. Tijdens het onderzoektijdvak werd bovendien 25 % van alle invoer van cumarine ingevoerd uit andere landen dan China, met name uit Japan en India zodat er wel degelijk alternatieve bronnen zijn. Gezien de geringe medewerking en het feit dat importeurs over het algemeen een uitgebreid assortiment van chemische producten hebben waarvan cumarine er slechts één is, werd vastgesteld dat mogelijke negatieve gevolgen van voortzetting van de maatregelen voor de importeurs geen dwingende reden zou zijn om de maatregelen niet voort te zetten.

4. Belangen van de afnemers

- (79) Vragenlijsten en/of informatie werden ontvangen van vijf afnemers (van de 23 vragenlijsten die waren verzonden).
- (80) Een van deze ondernemingen is duidelijk voorstander van voortzetting van de maatregelen terwijl een ander meent dat al dan niet opheffing van de maatregelen niet van invloed zal zijn op zijn onderneming. Deze onderneming wijst er voorts op dat het niet in het belang zou zijn van de bedrijfstak wanneer de producent in de Gemeenschap zijn productie zou staken indien de invoer met dumping zou worden hervat.
- (81) Twee afnemers waarvan slechts een het betrokken product uit het betrokken land tijdens de onderzochte periode invoerde, waren tegen voortzetting van de maatregelen maar verklaarden beiden op de vragenlijst dat zij niet verwachten dat al dan niet opheffing van de maatregelen van invloed zal zijn op hun ondernemingen.
- (82) Een andere afnemer was tevens gekant tegen voortzetting van de maatregelen. Hij voerde aan dat de concurrentie van de Chinese exporteurs onontbeerlijk is om te zorgen voor continuïteit van het aanbod tegen concurrerende prijzen. Indien concurrerende prijzen niet zijn gewaarborgd, dan zou de afnemer in kwestie kunnen overwegen een deel van zijn geurstofproductie over te brengen naar de Volksrepubliek China hetgeen zou leiden tot verlies van banen in de Gemeenschap. Omdat cumarine echter slechts 1,5 % van de totale productiekosten van deze afnemer vertegenwoordigt is het niet waarschijnlijk dat de productie van bepaalde mengsels zal worden overgeplaatst buiten de Gemeenschap alleen als gevolg van voortzetting van de bestaande antidumpingmaatregelen met name omdat dit evenmin het geval was tijdens de periode van vijf jaar waarin de maatregelen nu van kracht zijn.

- (83) Dezelfde afnemer sprak verder over productiemoeilijkheden bij de producent van de Gemeenschap die hadden geleid tot belangrijke vertraging bij de levering. Hoewel de producent van de Gemeenschap tijdens de onderzochte periode inderdaad productiemoeilijkheden ondervond waren deze het gevolg van bijzondere omstandigheden die zich waarschijnlijk niet regelmatig zullen voordoen, zoals onder meer de verbetering van de bestaande faciliteiten zoals beschreven bij overweging 47. Voorts waren de gevolgen van de problemen bij de levering voor de afnemers verwaarloosbaar omdat, zoals beschreven bij overweging 40, de producent van de Gemeenschap het soortgelijk product kon invoeren om het tekort van zijn eigen productie van het betrokken product te compenseren.
- (84) Op basis van het bovenstaande en gezien de geringe medewerking die op zich reeds lijkt te bevestigen dat de afnemers nauwelijks negatieve gevolgen ondervonden voor hun economische situatie als gevolg van de huidige maatregelen, bleken de gevolgen voor de afnemers geen dwingende reden te vormen tegen voortzetting van de maatregelen omdat mogelijke negatieve gevolgen voor de afnemers waarschijnlijk niet zullen opwegen tegen de positieve gevolgen voor de communautaire bedrijfstak.

5. Concurrentieaspecten

- (85) Een aantal belanghebbende partijen voerden aan dat de huidige maatregelen hebben geleid tot het verdwijnen van Chinees cumarine op de communautaire markt zodat de communautaire bedrijfstak een monopoliepositie inneemt. Voortzetting van de maatregelen zou derhalve indruisen tegen het belang van de Gemeenschap.
- (86) Zoals reeds opgemerkt bij overweging 51 steeg het marktaandeel van de communautaire bedrijfstak die derhalve een sterke positie inneemt op de communautaire markt. Het huidige onderzoek wees echter tevens uit dat de bedrijfstak van de Gemeenschap als gevolg van de maatregelen het aandeel opnieuw kan veroveren dat voor de aanvang van de Chinese dumpingpraktijken bestond.
- (87) Voorts moet worden opgemerkt dat de wereldmarkt voor cumarine wordt gekenmerkt door het feit dat er slechts een aantal producenten zijn. In een dergelijke situatie moet bijzondere aandacht worden besteed aan de concurrentieaspecten omdat de gevolgen van de maatregelen voor deze leveranciers belangrijke gevolgen kunnen hebben. Het onderzoek wees echter niet uit dat de communautaire producent zich schuldig had gemaakt aan concurrentiebeperkende praktijken. In dit verband moet erop worden gewezen dat de verkoopprijzen van deze producent tijdens de onderzochte periode daalden. Voorts bestaan er verschillende andere leveranciers omdat cumarine wordt of kan worden ingevoerd uit verschillende landen waaronder Japan en India die nog steeds niet-geringe marktaandelen bezitten op de communautaire markt.

- (88) Op basis van het bovenstaande wordt vastgesteld dat eventuele negatieve gevolgen voor de concurrentie geen dwingende reden vormen tegen voortzetting van de maatregelen.

6. Conclusie inzake het belang van de Gemeenschap

- (89) Gezien het bovenstaande werd vastgesteld dat er geen dwingende redenen zijn in verband met het belang van de Gemeenschap tegen voortzetting van de maatregelen.

I. ANTIDUMPINGMAATREGELEN

- (90) Alle betrokken partijen werden op de hoogte gebracht van de fundamentele feiten en overwegingen op basis waarvan de Commissie voornemens is handhaving van het bestaande antidumpingrecht aan te bevelen ten aanzien van de invoer van cumarine van oorsprong uit de Volksrepubliek China. Tevens werd een periode vastgesteld waarbinnen zij opmerkingen konden maken naar aanleiding van deze bekendmaking. De Commissie ontving geen opmerkingen die van dien aard waren dat bovenstaande conclusies moesten worden gewijzigd.
- (91) Uit het bovenstaande volgt dat de antidumpingmaatregelen ten aanzien van de invoer van cumarine van oorsprong uit de Volksrepubliek China moeten worden gehandhaafd.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Op de invoer van cumarine van GN-code ex 2932 21 00 (Taric-code 2932 21 00 10) van oorsprong uit de Volksrepubliek China wordt een definitief antidumpingrecht ingesteld.
2. Het recht dat van toepassing is bedraagt 3 479 euro per ton.

Artikel 2

Mits anders bepaald zijn de bepalingen inzake douanerechten van toepassing.

Artikel 3

Deze verordening treedt in werking op de dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de energieprestaties van gebouwen ⁽¹⁾

(2002/C 203 E/12)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2002) 192 def. — 2001/0098(COD)

(Door de Commissie overeenkomstig artikel 250, lid 2, van het EG-Verdrag ingediend op 16 april 2002)⁽¹⁾ PB C 213 E van 31.7.2001, blz. 266.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Ongewijzigd

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 175,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Artikel 6 van het Verdrag vereist dat eisen inzake milieubescherming in de omschrijving en uitvoer van het beleid en het optreden van de Gemeenschap worden geïntegreerd.

(2) De natuurlijke hulpbronnen waarvan het behoedzame en rationele gebruik in artikel 174 van het Verdrag is vermeld, omvatten olieproducten, aardgas en vaste brandstoffen die essentiële energiebronnen, maar tevens de belangrijkste emissiebronnen van kooldioxide zijn.

(3) Verbetering van de energie-efficiëntie vormt een belangrijk onderdeel van het pakket beleid en maatregelen dat nodig is ter naleving van het Protocol van Kyoto, alsmede van elk pakket maatregelen om aan toekomstige verbintenissen te voldoen.

(4) Het beheren van de vraag naar energie is voor de Gemeenschap een belangrijk instrument om invloed uit te oefenen op de wereldenergiemarkt en derhalve op de continuïteit van de energievoorziening op middellange en lange termijn.

(2) Natuurlijke hulpbronnen waarvan het behoedzame en rationele gebruik in artikel 174 van het Verdrag is vermeld, omvatten olieproducten, aardgas en vaste brandstoffen die essentiële energiebronnen, maar tevens de belangrijkste emissiebronnen van kooldioxide zijn.

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

- (5) De Raad heeft in zijn conclusies van 30 mei 2000 en van 5 december 2000 ⁽¹⁾ het actieplan voor energie-efficiëntie van de Commissie onderschreven en verzocht om specifieke maatregelen in de bouwsector.
- (6) Meer dan 40 % van het eindverbruik van energie in de Gemeenschap komt voor rekening van de woon- en tertiaire sector, die grotendeels uit gebouwen bestaat en die zich nog steeds uitbreidt, een tendens die ongetwijfeld tot een hoger energieverbruik en derhalve tot meer uitstoot van kooldioxide van deze sector zal leiden.
- (7) Richtlijn 93/76/EEG van 13 september 1993 tot beperking van kooldioxide-emissies door verbetering van de energie-efficiëntie (SAVE) ⁽²⁾, die vereist dat lidstaten programma's op het gebied van energie-efficiëntie in de bouwsector opstellen en ten uitvoer leggen alsmede daarover verslag uitbrengen, begint nu een aantal belangrijke positieve effecten te sorteren. Er is echter een aanvullend wettelijk instrument nodig om concretere acties vast te stellen om het aanzienlijke, nog niet gerealiseerde potentieel voor energiebesparingen te benutten en de grote verschillen tussen de resultaten van de lidstaten in deze sector te verminderen.
- (8) Richtlijn 89/106/EEG ⁽³⁾ betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der Lid-Staten inzake voor de bouw bestemde producten schrijft voor dat bouwwerken en de temperatuurregelings- en ventilatie-installaties ervan zodanig moeten worden ontworpen en uitgevoerd dat een, gezien de plaatselijke klimatologische omstandigheden, gering energieverbruik voldoende is om het thermische comfort van de bewoners te verzekeren.
- (9) De energieprestaties van gebouwen dienen te worden berekend volgens een methode die behalve thermische isolatie ook andere factoren in aanmerking neemt, die een steeds belangrijker rol spelen, zoals installaties voor verwarming en airconditioning, de toepassing van hernieuwbare energiebronnen en het ontwerp van het gebouw. Een gemeenschappelijke benadering van dit proces, uit te voeren door gekwalificeerd personeel, zal bijdragen tot gelijke voorwaarden wat betreft de inspanningen die in de lidstaten worden gedaan om energie in de bouwsector te besparen en zal toekomstige eigenaars of gebruikers duidelijkheid verschaffen over de energieprestaties op de communautaire onroerendgoedmarkt.

GEWIJZIGD VOORSTEL

- (5) De Raad heeft in zijn conclusies 8835/2000 van 30 mei 2000 en 14000/2000 van 5 december 2000 het actieplan voor energie-efficiëntie van de Commissie onderschreven en verzocht om specifieke maatregelen in de bouwsector.
- (6) Meer dan 40 % van het eindverbruik van energie in de Gemeenschap komt voor rekening van de woon- en tertiaire sector, die het grootste deel van het gebouwenbestand in de Gemeenschap vertegenwoordigt en die zich nog steeds uitbreidt, een tendens die ongetwijfeld tot een hoger energieverbruik en derhalve tot meer uitstoot van kooldioxide van deze sector zal leiden.
- (7) Richtlijn 93/76/EEG van de Raad van 13 september 1993 tot beperking van kooldioxide-emissies door verbetering van de energie-efficiëntie (SAVE) ⁽¹⁾, die vereist dat lidstaten programma's op het gebied van energie-efficiëntie in de bouwsector opstellen en ten uitvoer leggen alsmede daarover verslag uitbrengen, begint nu een aantal belangrijke positieve effecten te sorteren. Er is echter een aanvullend wettelijk instrument nodig om concretere acties vast te stellen om het aanzienlijke, nog niet gerealiseerde potentieel voor energiebesparingen te benutten en de grote verschillen tussen de resultaten van de lidstaten in deze sector te verminderen.
- (8) Richtlijn 89/106/EEG ⁽²⁾ van de Raad van 21 september 1988 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der Lid-Staten inzake voor de bouw bestemde producten schrijft voor dat bouwwerken en de temperatuurregelings- en ventilatie-installaties ervan zodanig moeten worden ontworpen en uitgevoerd dat een, gezien de plaatselijke klimatologische omstandigheden, gering energieverbruik voldoende is om het thermische comfort van de bewoners te verzekeren.

Ongewijzigd

⁽¹⁾ Conclusie 8835/2000 van de Raad (30 mei 2000) en conclusie 14000/2000 van de Raad (5 december 2000).

⁽²⁾ PB L 237 van 22.9.1993, blz. 28.

⁽³⁾ PB L 40 van 11.2.1989, blz. 12.

⁽¹⁾ PB L 237 van 22.9.1993, blz. 28.

⁽²⁾ PB L 40 van 11.2.1989, blz. 12.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

- (10) Gebouwen zijn van invloed op het energieverbruik op lange termijn en nieuwe gebouwen moeten daarom voldoen aan minimumnormen inzake energieprestaties die zijn aangepast aan het plaatselijke klimaat. Aangezien de toepassing van alternatieve systemen van energievoorziening in het algemeen niet volledig is onderzocht, is een systematische beoordeling van de haalbaarheid van zulke systemen voor nieuwe gebouwen boven een bepaalde grootte op zijn plaats.
- (11) Ingrijpende renovaties van bestaande gebouwen boven een bepaalde grootte moeten worden beschouwd als een goede gelegenheid om kosteneffectieve maatregelen te nemen ter verbetering van de energieprestaties.
- (12) Door het verstrekken van objectieve informatie over de energieprestaties van gebouwen wanneer ze worden gebouwd, verkocht of verhuurd, zal energiecificering bijdragen tot verbetering van de transparantie van de onroerendgoedmarkt en derhalve tot bevordering van investeringen in energiebesparing. Dit zou ook het toepassen van stimuleringsregelingen moeten vergemakkelijken. Overheidsgebouwen en gebouwen die veelvuldig door het publiek worden bezocht, dienen een voorbeeldfunctie te vervullen op het gebied van zorg voor het milieu en energiegebruik en daarom dient voor die gebouwen regelmatig energiecificering plaats te vinden. De verspreiding van informatie over energieprestaties onder het publiek kan worden verbeterd door deze energiecertificaten een prominente plaats te geven. Bovendien dient het duidelijk aangeven van officieel aanbevolen binnentemperaturen, samen met de werkelijke gemeten temperatuur, het onjuiste gebruik van systemen voor verwarming, airconditioning en ventilatie tegen te gaan. Dit zal ertoe bijdragen dat onnodig energieverbruik wordt vermeden en comfortabele klimaatomstandigheden binnenshuis (thermisch comfort) ten opzichte van de buitentemperatuur worden gewaarborgd.

GEWIJZIGD VOORSTEL

- (11) Ingrijpende renovaties van bestaande gebouwen boven een bepaalde grootte moeten worden beschouwd als een goede gelegenheid om kosteneffectieve maatregelen te nemen ter verbetering van de energieprestaties. De vereiste investeringen moeten economisch rendabel zijn, wat betekent dat ze binnen een redelijke periode rendement opleveren.
- (12) Door het verstrekken van objectieve informatie over de energieprestaties van gebouwen wanneer ze worden gebouwd, verkocht of verhuurd, zal energiecificering bijdragen tot verbetering van de transparantie van de onroerendgoedmarkt en derhalve tot bevordering van investeringen in energiebesparing. Het certificeringsproces kan worden ondersteund door van overheidswege gefinancierde programma's om een gelijke toegang tot verbeterde energieprestatie te waarborgen, met name in geval van woongebouwen die worden gebouwd of beheerd in het kader van het sociale welzijnsbeleid. Dit zou ook het toepassen van stimuleringsregelingen moeten vergemakkelijken. Overheidsgebouwen en gebouwen die veelvuldig door het publiek worden bezocht, dienen een voorbeeldfunctie te vervullen op het gebied van zorg voor het milieu en energiegebruik en daarom dient voor die gebouwen regelmatig energiecificering plaats te vinden. De verspreiding van informatie over energieprestaties onder het publiek kan worden verbeterd door deze energiecertificaten een prominente plaats te geven. Bovendien dient het duidelijk aangeven van officieel aanbevolen binnentemperaturen, samen met de werkelijke gemeten temperatuur, het onjuiste gebruik van systemen voor verwarming, airconditioning en ventilatie tegen te gaan. Dit moet ertoe bijdragen dat onnodig energieverbruik wordt vermeden en comfortabele klimaatomstandigheden binnenshuis (thermisch comfort) ten opzichte van de buitentemperatuur worden gewaarborgd.
- (13) De laatste jaren is het aantal airconditioningsystemen in de zuidelijke landen van Europa toegenomen. Dit veroorzaakt in deze landen aanzienlijke problemen op het gebied van piekbelasting, waardoor de kostprijs voor elektriciteit stijgt en de energiebalans in deze landen in het gedrang komt. Er moet prioriteit worden verleend aan strategieën die bijdragen tot betere thermische prestaties van gebouwen tijdens de zomer. Met name technieken voor passieve koeling en in het bijzonder technieken die bijdragen tot het verbeteren van de kwaliteit van het binnenklimaat en van het microklimaat rond gebouwen moeten verder worden ontwikkeld.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

- (13) Regelmatig onderhoud van verwarmingsketels en centrale airconditioningsystemen door gekwalificeerd personeel draagt bij tot handhaving van de correcte afstelling ervan in overeenstemming met de productspecificatie en zal leiden tot optimale prestaties uit milieu-, veiligheids- en energieoogpunt. Een onafhankelijke beoordeling van de gehele verwarmingsinstallatie is op zijn plaats wanneer vervanging op basis van kosteneffectiviteit te overwegen zou zijn.
- (14) In overeenstemming met de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid zoals vastgesteld in artikel 5 van het Verdrag, dienen algemene beginselen die voorzien in een systeem van energieprestatienormen en de doelstellingen daarvan, op communautair niveau te worden vastgesteld, maar de gedetailleerde tenuitvoerlegging dient aan de lidstaten te worden overgelaten, waardoor elke lidstaat het systeem kan kiezen dat het meest met zijn specifieke situatie overeenkomt. Deze richtlijn is beperkt tot het minimum dat is vereist om deze doelstellingen te bereiken en gaat niet verder dan wat voor dat doel noodzakelijk is.

GEWIJZIGD VOORSTEL

- (14) Regelmatig onderhoud van verwarmingsketels en centrale airconditioningsystemen door gekwalificeerd personeel draagt bij tot handhaving van de correcte afstelling ervan in overeenstemming met de productspecificatie en zal leiden tot optimale prestaties uit milieu-, veiligheids- en energieoogpunt. Een onafhankelijke beoordeling van de gehele verwarmingsinstallatie is op zijn plaats wanneer vervanging op basis van kosteneffectiviteit te overwegen zou zijn.
- (15) Airconditioning- en verlichtingssystemen zijn niet opgenomen in norm EN832 en prEN 13790 inzake energie-efficiëntie; de Commissie dient EN832 en prEN 13790 daarom te verruimen, zodat ook airconditioning en verlichting eronder vallen.

Schrappen

- (16) De lidstaten moeten diverse middelen gebruiken om de verbetering van de energieprestatie te stimuleren, zoals belastingaftrek, kredietverlening tegen lage rente en de opnemings van de energieprestatie als relevante factor in het overheidsbeleid op het gebied van aankopen en contracten.
- (17) De facturering aan de gebruikers van de gebouwen van de kosten voor verwarming, klimaatregeling en warm water, berekend in verhouding tot het werkelijke verbruik, draagt bij tot energiebesparing in de woonsector. Het is wenselijk dat de gebruikers van deze gebouwen hun verbruik van warmte en warm water zelf kunnen regelen, voorzover de maatregelen die hen daartoe in staat stellen kosteneffectief zijn. In dit verband moet rekening worden gehouden met artikel 3 van Richtlijn 93/76/EEG en met Aanbevelingen nrs. 76/493/EEG ⁽¹⁾ en 77/712/EEG ⁽²⁾ van de Raad en met de resoluties van de Raad van 9 juni 1980 ⁽³⁾ en 15 januari 1985 ⁽⁴⁾ betreffende de facturering van deze kosten.

⁽¹⁾ PB L 140 van 28.5.1976, blz. 12.

⁽²⁾ PB L 295 van 18.11.1977, blz. 1.

⁽³⁾ PB C 149 van 18.6.1980, blz. 3.

⁽⁴⁾ PB C 20 van 22.1.1985, blz. 1.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

- (15) Er dient te worden voorzien in de mogelijkheid om de methode voor de berekening van de energieprestatie van gebouwen snel aan te passen aan de vooruitgang van de techniek en aan [toekomstige] ontwikkelingen op het gebied van de normalisatie.
- (14) In overeenstemming met de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid zoals vastgesteld in artikel 5 van het Verdrag, dienen algemene beginselen die voorzien in een systeem van energieprestatienormen en de doelstellingen daarvan, op communautair niveau te worden vastgesteld, maar de gedetailleerde tenuitvoerlegging dient aan de lidstaten te worden overgelaten, waardoor elke lidstaat het systeem kan kiezen dat het meest met zijn specifieke situatie overeenkomt. Deze richtlijn is beperkt tot het minimum dat is vereist om deze doelstellingen te bereiken en gaat niet verder dan wat voor dat doel noodzakelijk is.
- (16) Aangezien de voor de uitvoering van deze richtlijn vereiste maatregelen, maatregelen van algemene strekking zijn in de zin van artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie ⁽¹⁾ verleende uitvoeringsbevoegdheden, dienen zij te worden vastgesteld volgens de regelgevingsprocedure van artikel 5 van dat besluit,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Er wordt een gemeenschappelijk kader gecreëerd om de energieprestaties van gebouwen in de Gemeenschap te verbeteren, waarbij rekening wordt gehouden met klimatologische en plaatselijke omstandigheden.

Deze richtlijn voorziet in eisen met betrekking tot:

- het algemene kader van een gemeenschappelijke methode voor het berekenen van de geïntegreerde energieprestaties van gebouwen,
- de toepassing van minimumnormen voor de energieprestaties van nieuwe gebouwen,
- de toepassing van minimumnormen voor de energieprestaties van grote bestaande gebouwen die een ingrijpende renovatie ondergaan,
- energiecertificering van gebouwen en, voor openbare gebouwen, het op een opvallende plaats aanbrengen van het verleende certificaat en andere relevante informatie, en

⁽¹⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

GEWIJZIGD VOORSTEL

- (18) Er dient te worden voorzien in de mogelijkheid om de methode voor de berekening snel aan te passen en de minimumnormen inzake de energieprestatie van gebouwen regelmatig te herzien teneinde rekening te houden met de vooruitgang van de techniek en [toekomstige] ontwikkelingen op het gebied van de normalisatie.
- (19) In overeenstemming met de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid zoals vastgesteld in artikel 5 van het Verdrag, dienen algemene beginselen die voorzien in een systeem van energieprestatienormen en de doelstellingen daarvan, op communautair niveau te worden vastgesteld, maar de gedetailleerde tenuitvoerlegging dient aan de lidstaten te worden overgelaten, waardoor elke lidstaat het systeem kan kiezen dat het meest met zijn specifieke situatie overeenkomt. Deze richtlijn is beperkt tot het minimum dat is vereist om deze doelstellingen te bereiken en gaat niet verder dan wat voor dat doel noodzakelijk is.
- (20) De voor de uitvoering van deze richtlijn vereiste maatregelen moeten worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie ⁽¹⁾ verleende uitvoeringsbevoegdheden,

Ongewijzigd

Doel van deze richtlijn is de energieprestaties van gebouwen in de Gemeenschap te verbeteren, waarbij rekening wordt gehouden met klimatologische omstandigheden buiten gebouwen, de binnenklimaatseisen, plaatselijke omstandigheden en kosten-effectiviteit.

Ongewijzigd

⁽¹⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

- e) regelmatige keuring van verwarmingsketels en centrale air-conditioningsystemen in gebouwen en bovendien beoordeling van de verwarmingsinstallatie wanneer de ketels ouder zijn dan vijftien jaar.

Artikel 2

In deze richtlijn zijn de volgende definities van toepassing:

1. *gebouw*: een gebouw als geheel of, in de woonsector, delen van het gebouw die zijn ontworpen om gescheiden te worden gebruikt, zoals appartementen of halfvrijstaande huizen;
2. *energieprestatie van een gebouw*: de totale energie-efficiëntie van een gebouw, uitgedrukt in een of meer numerieke indicatoren, bij de berekening waarvan de volgende factoren in aanmerking zijn genomen: isolatie, installatiekenmerken, ontwerp en ligging, eigen energieopwekking en andere factoren die van invloed zijn op de nettovraag naar energie;
3. *minimumnorm voor de energieprestaties van een gebouw*: een genormaliseerde minimumeis ten aanzien van de energieprestaties van gebouwen;
4. *certificaat betreffende de energieprestatie van een gebouw*: een officieel erkend certificaat waarin het resultaat van de berekening van de energieprestatie van een gebouw volgens de methode van de bijlage wordt vermeld;
5. *openbare gebouwen*: bij de overheid in gebruik zijnde gebouwen of gebouwen die veelvuldig worden bezocht en gebruikt door het algemene publiek, zoals scholen, ziekenhuizen, gebouwen ten behoeve van het openbaar vervoer, sporthallen, overdekte zwembaden en gebouwen die in gebruik zijn bij de kleinhandel en groter zijn dan 1 000 m²;
6. *WKK (warmtekrachtkoppeling)*: de gelijktijdige omzetting van primaire brandstoffen in mechanische of elektrische energie en warmte;
7. *airconditioningsysteem*: installatie om de omgevingslucht te koelen en te conditioneren;
8. *ketel*: het geheel van het ketellichaam en brander dat de verbrandingswarmte op het water moet overbrengen;
9. *nominaal vermogen (uitgedrukt in kW)*: het door de fabrikant vastgestelde en gegarandeerde maximale verwarmingsvermogen dat in continubedrijf kan worden afgegeven, terwijl het door de fabrikant vermelde nuttige rendement wordt gehaald;

GEWIJZIGD VOORSTEL

1. *gebouw*: een overdekte constructie met muren, waarvoor energie gebruikt wordt om het binnenklimaat te regelen; de term „gebouw” kan verwijzen naar het gebouw als geheel of naar delen van de structuur die zijn ontworpen of veranderd om gescheiden te worden gebruikt;
2. *energieprestatie van een gebouw*: de totale energie-efficiëntie van een gebouw, uitgedrukt als de relatieve hoeveelheid energie die nodig wordt geacht en daadwerkelijk wordt verbruikt om te voldoen aan de verschillende behoeften die verband houden met het normale gebruik van het gebouw (met inbegrip van onder andere verwarming, warmwatervoorziening, koeling, ventilatie en verlichting, enz.). Deze hoeveelheid wordt uitgedrukt in een of meer numerieke indicatoren, bij de berekening waarvan factoren die van invloed zijn op de energiebehoefte in aanmerking zijn genomen, namelijk isolatie, luchtdichtheid, technische en installatiekenmerken, ontwerp en ligging in samenhang met de klimatologische aspecten, blootstelling aan de zon en gebruik, invloed van aangrenzende structuren, eigen en duurzame energieopwekking en andere factoren, met inbegrip van het binnenklimaat die van invloed zijn op de vraag naar energie;

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

10. *nuttig rendement (uitgedrukt in een percentage)*: de verhouding tussen de hoeveelheid warmte overgedragen op het water in de ketel en het product van de calorische benedewaarde bij constante druk van de brandstof en het brandstofverbruik per tijdseenheid;
11. *warmtepomp*: installatie die warmte aan de omringende lucht onttrekt en aan de geregelde omgeving afgeeft.

Artikel 3

De lidstaten keuren een methode voor het berekenen van de energieprestaties van gebouwen goed, waarvan het algemene kader in de bijlage bij deze richtlijn is beschreven.

Deze methode wordt verder ontwikkeld en omschreven volgens de in artikel 11, lid 2, bedoelde procedure.

De energieprestatie van een gebouw wordt op transparante en eenvoudige wijze tot uitdrukking gebracht en kan een indicatie van de CO₂-uitstoot omvatten.

Artikel 4

1. De lidstaten nemen de noodzakelijke maatregelen om ervoor te zorgen dat nieuwe gebouwen die bedoeld zijn om geregeld te worden gebruikt, voldoen aan minimumnormen voor de energieprestaties die zijn berekend overeenkomstig het in de bijlage beschreven kader voor een methode.

In deze normen moeten ook worden ingegaan op de algemene binnenklimaatssituatie, teneinde eventuele negatieve effecten, zoals onvoldoende ventilatie, te voorkomen. Deze normen voor de energieprestaties dienen regelmatig te worden aangepast aan de technische vooruitgang in de bouwsector. De lidstaten mogen historische gebouwen, tijdelijke gebouwen, industriepanden en werkplaatsen uitsluiten, alsmede woongebouwen die niet als zodanig worden gebruikt.

GEWIJZIGD VOORSTEL

1. De lidstaten passen een methode voor het berekenen van de energieprestaties van gebouwen toe, op basis van het kader dat in deel A van de bijlage bij deze richtlijn is beschreven.

De energieprestatie van een gebouw wordt op transparante en eenvoudige wijze tot uitdrukking gebracht en kan een indicator van de CO₂-uitstoot omvatten.

2. De delen 1 en 2 van dit kader worden aangepast aan de technische vooruitgang volgens de in artikel 12 bedoelde procedure.

Bij deze aanpassing moet rekening worden gehouden met standaarden en normen op nationaal niveau die een nuttige bijdrage kunnen leveren tot de bevordering van beste praktijken in de Gemeenschap.

Schrappen

Ongewijzigd

1. De lidstaten nemen de noodzakelijke maatregelen om ervoor te zorgen dat nieuwe gebouwen die bedoeld zijn om geregeld te worden gebruikt, voldoen aan minimumnormen voor de energieprestaties die zijn berekend overeenkomstig het in deel A van de bijlage beschreven algemene kader.

Bij het vaststellen van de eisen kunnen de lidstaten een onderscheid maken tussen nieuwe en bestaande gebouwen en tussen verschillende categorieën gebouwen. In de eisen moet rekening worden gehouden met de algemene binnenklimaatssituatie om eventuele negatieve effecten te voorkomen, en met de beste praktijken.

De eisen voor de energieprestaties worden regelmatig, en ten minste eenmaal in de 5 jaar getoetst, en zo nodig aan de technische vooruitgang in de bouwsector aangepast.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

Wat nieuwe gebouwen met een totaaloppervlakte van meer dan 1 000 m² betreft, zorgen de lidstaten ervoor dat de technische, milieutechnologische en economische haalbaarheid van het installeren van gedecentraliseerde systemen voor energievoorziening gebaseerd op hernieuwbare energiebronnen, WKK, stadsverwarming of, onder bepaalde omstandigheden, warmtepompen wordt beoordeeld, voordat de bouwvergunning wordt verleend. Het resultaat van een dergelijke beoordeling dient beschikbaar te zijn voor raadpleging door alle betrokkenen.

Artikel 5

De lidstaten nemen de noodzakelijke maatregelen om ervoor te zorgen dat de energieprestaties van bestaande gebouwen met een totaaloppervlakte van meer dan 1 000 m², die renovatie ondergaan, worden verbeterd om te voldoen aan de minimumnormen voor de energieprestaties, voor zover deze technisch haalbaar zijn en kosteneffectieve investeringen met zich meebrengen, dat wil zeggen extra kosten die op basis van de actuele gemiddelde hypotheekrente binnen een periode van acht jaar zijn terug te verdienen door de toegenomen energiebesparingen.

2. De lidstaten kunnen besluiten de in lid 1 bedoelde eisen niet vast te stellen voor of toe te passen op de volgende categorieën:

- a) gebouwen en monumenten die officieel beschermd zijn als onderdeel van een daartoe aangewezen omgeving, dan wel om hun bijzondere architectonische of historische waarde, indien toepassing van de normen hun karakter of aanzicht op onaanvaardbare wijze zou veranderen;
- b) gebouwen die worden gebruikt voor de eredienst en religieuze activiteiten;
- c) tijdelijke gebouwen die in principe niet langer dan twee jaar gebruikt worden, industriepanden, werkplaatsen en niet voor bewoning bestemde gebouwen van landbouwbedrijven met een lage energiebehoefte en niet voor bewoning bestemde gebouwen van landbouwbedrijven die in gebruik zijn bij een sector die onder een nationale sectorovereenkomst inzake energieprestatie valt;
- d) woongebouwen die in principe minder dan 4 maanden per jaar gebruikt worden;
- e) alleenstaande gebouwen met een totale bruikbare vloeroppervlakte van minder dan 50 m².

Artikel 5

1. Wat nieuwe gebouwen met een totaaloppervlakte van meer dan 1 000 m² betreft, zorgen de lidstaten ervoor dat de technische, milieutechnologische en economische haalbaarheid van het installeren van gedecentraliseerde systemen voor energievoorziening gebaseerd op hernieuwbare energiebronnen, WKK, stadsverwarming of, onder bepaalde omstandigheden, warmtepompen wordt beoordeeld, voordat de bouwvergunning wordt verleend. Het resultaat van een dergelijke beoordeling dient beschikbaar te zijn voor raadpleging door alle betrokkenen.

Schrappen

2. De lidstaten nemen de noodzakelijke maatregelen om ervoor te zorgen dat, wanneer bestaande gebouwen met een totale bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 1 000 m² een ingrijpende renovatie ondergaan, hun energieprestaties worden verbeterd om te voldoen aan de minimumeisen, voorzover dit technisch, functioneel en economisch haalbaar is en de vereiste investering economisch verantwoord is.

De lidstaten leiden deze minimumeisen voor de energieprestaties af uit de overeenkomstig artikel 3 vastgestelde eisen voor de energieprestaties van gebouwen.

De eisen kunnen worden vastgesteld voor hetzij het gerenoveerde gebouw in zijn geheel, hetzij voor de energieverbruikende systemen of bestanddelen, wanneer deze deel uitmaken van een renovatie die binnen een bepaald tijdsbestek moet worden uitgevoerd, met de doelstelling dat de totale energieprestatie van het gebouw moet worden verbeterd.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

Dit principe geldt voor zijn van toepassing op alle gevallen waarin de totale kosten van renovatie hoger zijn dan 25 % van de bestaande verzekerde waarde van het gebouw.

Artikel 6

1. De lidstaten zorgen ervoor dat wanneer gebouwen worden gebouwd, verkocht of verhuurd, aan de toekomstige koper of huurder een energieprestatiecertificaat ter beschikking wordt gesteld dat niet ouder is dan vijf jaar.

De lidstaten mogen historische gebouwen, tijdelijke gebouwen, industriepanden en werkplaatsen uitsluiten, alsmede woongebouwen die niet als zodanig worden gebruikt.

2. Het energieprestatiecertificaat voor gebouwen dient informatie te verschaffen die voor toekomstige gebruikers relevant is. Het dient referentiewaarden te bevatten, zoals vigerende wettelijke normen en beste praktijken, zodat consumenten in staat zijn de energieprestatie van een gebouw te vergelijken en te beoordelen.

Het certificaat dient vergezeld te gaan van aanbevelingen voor de verbetering van de energieprestatie.

3. De lidstaten stellen voor openbare gebouwen een energieprestatiecertificaat verplicht, dat niet ouder is dan vijf jaar; het certificaat dient op een prominente plaats te worden aangebracht die duidelijk zichtbaar is voor het algemene publiek.

Bovendien dient voor openbare gebouwen de volgende informatie duidelijk worden weergegeven:

- a) het bereik van binnentemperaturen en, indien van toepassing, andere relevante klimaatfactoren, zoals relatieve vochtigheid, die voor dat specifieke type gebouw door de autoriteiten worden aanbevolen;
- b) de actuele binnentemperatuur en andere relevante klimaatfactoren, die worden aangegeven door middel van een betrouwbaar instrument of betrouwbare instrumenten.

GEWIJZIGD VOORSTEL

3. Lid 1 en lid 2 zijn van toepassing op alle gevallen waarin de totale kosten van renovatie hoger zijn dan 25 % van de bestaande verzekerde waarde van het gebouw.

Ongewijzigd

De certificering van appartementen of voor apart gebruik ontwikkelde eenheden die deel uitmaken van een blok kan worden gebaseerd op:

- a) een gemeenschappelijke certificering van het gehele gebouw wanneer het gaat om blokken met een gemeenschappelijk verwarmingssysteem;
- b) de beoordeling van een ander representatief appartement van hetzelfde blok.

De lidstaten mogen de in artikel 4, lid 2, bedoelde categorieën van de toepassing van de eerste alinea uitsluiten.

2. Het energieprestatiecertificaat voor gebouwen dient informatie in de vorm van referentiewaarden te bevatten, zoals vigerende wettelijke normen en benchmarks, zodat consumenten in staat zijn de energieprestatie van een gebouw te vergelijken en te beoordelen.

Ongewijzigd

De informatie en aanbevelingen kunnen worden gewijzigd volgens de in artikel 12, lid 2, bedoelde procedure.

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

Artikel 7

De lidstaten stellen de noodzakelijke maatregelen vast voor het instellen van een regelmatige keuring van ketels met een nominaal vermogen van meer dan 10 kW, waarvan de voorschriften in de bijlage bij deze richtlijn zijn beschreven.

Deze voorschriften worden verder ontwikkeld en omschreven volgens de in artikel 11, lid 2, bedoelde procedure.

Artikel 8

De lidstaten stellen de nodige maatregelen vast voor het invoeren van een regelmatige keuring van centrale airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen van meer dan 12 kW, waarvan de voorschriften in de bijlage bij deze richtlijn zijn beschreven. Deze voorschriften worden verder ontwikkeld en omschreven volgens de in artikel 11, lid 2, bedoelde procedure.

Artikel 9

De lidstaten zorgen ervoor dat de certificering van gebouwen en de keuring van verwarmings- en airconditioningsystemen door gekwalificeerd en onafhankelijk personeel worden uitgevoerd.

GEWIJZIGD VOORSTEL

De lidstaten stellen de noodzakelijke maatregelen vast voor het instellen van een regelmatige keuring van:

- a) ketels met een nominaal vermogen van meer dan 10 kW, waarvan de voorschriften in deel B van de bijlage bij deze richtlijn zijn beschreven;
- b) centrale airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen van meer dan 12 kW, waarvan de voorschriften in deel C van de bijlage bij deze richtlijn zijn beschreven.

Deze voorschriften worden gewijzigd volgens de in artikel 12, lid 2, bedoelde procedure.

Schrappen

Artikel 8

De lidstaten zorgen ervoor dat de certificering van gebouwen, de opstelling van de bijbehorende aanbevelingen en de keuring van ketels en airconditioningsystemen — door overheidsinstanties of door daartoe gemachtigde particuliere instanties — op onafhankelijke wijze door gekwalificeerde en/of erkende deskundigen worden uitgevoerd.

Artikel 9

De Commissie voert, bijgestaan door het in artikel 12, lid 1, bedoelde comité, uiterlijk vijf jaar na inwerkingtreding van de richtlijn een evaluatie daarvan uit tegen de achtergrond van de ervaring die is opgedaan met de toepassing van de richtlijn, en stelt het Europees Parlement en de Raad zo nodig passende amendementen voor.

Bij deze evaluatie besteedt de Commissie aandacht aan:

- a) maatregelen om de vereisten van artikel 5 ook te laten gelden voor bestaande gebouwen met een totaaloppervlak van minder dan 1 000 m², die worden gerenoveerd;
- b) algemene stimulansen voor investeringen in energie-efficiëntie in gebouwen die geen ingrijpende renovatie ondergaan, teneinde de uiteenlopende belangen van eigenaar en huurder met elkaar in overeenstemming te brengen.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

Artikel 10

Wijzigingen die noodzakelijk zijn om de bijlage aan de technische vooruitgang aan te passen, worden volgens de in artikel 11, lid 2, bedoelde procedure vastgesteld.

Artikel 11

1. De Commissie wordt bijgestaan door het comité dat is ingesteld krachtens artikel 10 van Richtlijn 92/75/EEG ⁽¹⁾ van de Raad, hierna het „comité” te noemen, bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is de regelgevingsprocedure van artikel 5 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 7 en artikel 8 van dat besluit.

De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn bedraagt drie maanden.

Artikel 12

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 31 december 2003 aan deze richtlijn te voldoen.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van de bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de bepalingen van intern recht mede, die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 13

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 14

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

GEWIJZIGD VOORSTEL

Artikel 10

De lidstaten nemen de nodige maatregelen om de gebruikers van gebouwen te informeren over de verschillende methoden en praktijken die bijdragen aan de verbetering van de energieprestatie.

De Commissie helpt de lidstaten bij het opzetten van deze voorlichtingscampagnes, waaraan aandacht kan worden besteed in communautaire programma's.

Artikel 11

Wijzigingen die noodzakelijk zijn om de bijlage aan de technische vooruitgang aan te passen, worden volgens de in artikel 12, lid 2, bedoelde procedure vastgesteld.

Artikel 12

1. De Commissie wordt bijgestaan door het comité dat is ingesteld krachtens artikel 10 van Richtlijn 92/75/EEG ⁽¹⁾ van de Raad, bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van het bepaalde in artikel 7 en artikel 8 van dat besluit.

Ongewijzigd

3. Het comité stelt zijn reglement van orde vast.

Artikel 13

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op [...] aan deze richtlijn te voldoen.

Ongewijzigd

Artikel 14

Ongewijzigd

Artikel 15

Ongewijzigd

⁽¹⁾ PB L 297 van 13.10.1992, blz. 16.

⁽¹⁾ PB L 297 van 13.10.1992, blz. 16.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

BIJLAGE

A. Kader voor het berekenen van energieprestaties van gebouwen (artikel 3)

Ongewijzigd

1. Bij het hanteren van de methode voor het berekenen van de energieprestaties van gebouwen dienen de volgende aspecten in aanmerking te worden genomen:

- a) thermische isolatie (bouwschil en installaties)
- b) verwarmingsinstallatie en warmwatervoorziening
- c) airconditioninginstallatie
- d) ventilatiesysteem
- e) lichtinstallatie
- f) positie en oriëntatie van huizen en appartementen

g) de binnenklimaatssituatie

h) elementen, producten of bestanddelen waarvan de thermische of energiekenmerken zijn bepaald overeenkomstig de methode die wordt gebruikt in het kader van de Richtlijn Bouwproducten (89/106/EEG) of, wanneer er nog geen Europese normen zijn, nationale normen.

2. Bij deze berekening dient rekening te worden gehouden met de positieve invloed van de volgende aspecten:

Ongewijzigd

- a) zonnepanelen en andere verwarmings- en elektriciteitssystemen op basis van hernieuwbare energiebronnen
- b) elektriciteit geproduceerd door middel van warmtekrachtkoppeling en/of systemen voor stadsverwarming

3. Ten behoeve van deze berekening dienen gebouwen ten minste in de volgende categorieën te worden onderverdeeld:

- a) eengezinswoningen van verschillende typen
- b) appartementencomplexen
- c) kantoren
- d) onderwijsgebouwen
- e) ziekenhuizen
- f) hotels en restaurants

g) sporthallen

g) groot- en kleinhandelsgebouwen

h) groot- en kleinhandelsgebouwen

h) en andere typen energieverbruikende gebouwen.

i) en andere typen energieverbruikende gebouwen.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

B. Voorschriften voor de keuring van verwarmingsketels (artikel 7)

Bij de keuring wordt gelet op het energieverbruik en op vermindering van de uitstoot van kooldioxide.

Verwarmingsketels met een nominaal vermogen van meer dan 100 kW moeten ten minste iedere twee jaar gekeurd worden.

Voor verwarmingsinstallaties met ketels met een nominaal vermogen van meer dan 10 kW, die ouder zijn dan vijftien jaar, stellen de lidstaten de noodzakelijke maatregelen vast om een eenmalige keuring van de gehele verwarmingsinstallatie in te stellen. Aan de hand van deze keuring die een beoordeling van het rendement van de ketel bij vol- en deellast en van de ketelgrootte vergeleken met de verwarmings-eisen van het gebouw dient te omvatten, adviseren de autoriteiten de gebruikers over de vervanging van de ketels en over alternatieven.

C. Voorschriften voor de keuring van centrale airconditioningssystemen (artikel 8)

Bij de keuring wordt gelet op het energieverbruik en vermindering van de uitstoot van kooldioxide.

Aan de hand van deze keuring, die een beoordeling van het rendement van de airconditioning bij vol- en deellast en van de dimensionering vergeleken met de koelbehoefte van het gebouw dient te omvatten, adviseren de autoriteiten de gebruikers over mogelijke verbetering of vervanging van het airconditioningsysteem en over alternatieven.

GEWIJZIGD VOORSTEL

B. Voorschriften voor de keuring van verwarmingsketels (artikel 7, onder a))

Ongewijzigd

C. Voorschriften voor de keuring van centrale airconditioningssystemen (artikel 7, onder b))

Ongewijzigd

Voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van overgangsbepalingen voor de overeenkomstig de Beschikkingen nrs. 2277/96/EGKS en 1889/98/EGKS van de Commissie genomen antidumping- en antisubsidiemaatregelen, evenals voor de niet voltooide antidumping- en subsidieonderzoeken en de niet afgehandelde klachten en verzoeken uit hoofde van deze beschikkingen

(2002/C 203 E/13)

COM(2002) 194 def.

(Door de Commissie ingediend op 16 april 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met name op artikel 133,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal („EGKS-Verdrag”) verstrijkt op 23 juli 2002.

(2) Producten waarop momenteel het EGKS-Verdrag van toepassing is, vallen met ingang van 24 juli 2002 onder het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

(3) De Commissie heeft overeenkomstig Beschikking nr. 2277/96/EGKS van de Commissie betreffende beschermende maatregelen tegen invoer met dumping uit landen die geen lid zijn van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal („basis-antidumpingbeschikking”) ⁽¹⁾ een aantal antidumpingmaatregelen vastgesteld. Dergelijke maatregelen worden overeenkomstig artikel 11, lid 2, van de basis-antidumpingbeschikking in de regel opgelegd voor een periode van vijf jaar. Sommige van deze maatregelen zullen bij het verstrijken van het EGKS-Verdrag evenwel nog geen vijf jaar van toepassing zijn („EGKS-antidumpingmaatregelen”) en bepaalde overeenkomstig de basis-antidumpingbeschikking geopende onderzoeken zullen bij het verstrijken van het EGKS-Verdrag mogelijk niet voltooid zijn („onvoltooide antidumpingonderzoeken”). Bovendien is het mogelijk dat bepaalde overeenkomstig de basis-antidumpingbeschikking ingediende klachten of andere verzoeken tot opening van een onderzoek bij het verstrijken van het EGKS-Verdrag niet volledig afgehandeld zijn („niet afgehandelde antidumpingverzoeken”).

(4) Het is derhalve noodzakelijk te bepalen dat de EGKS-antidumpingmaatregelen na het verstrijken van het EGKS-Verdrag van kracht blijven op basis van Verordening (EG) nr. 384/96 van de Raad inzake bescherming tegen invoer met dumping uit landen die geen lid zijn van de Europese Gemeenschap („basis-antidumpingverordening”) ⁽²⁾ en vanaf dat tijdstip op dergelijke maatregelen de bepalingen van de basis-antidumpingverordening toe te passen. Alle onvoltooide antidumpingonderzoeken dienen na het verstrijken van het EGKS-Verdrag overeenkomstig de bepalingen van de basis-antidumpingverordening te worden voortgezet en beëindigd en alle uit dergelijke onderzoeken voortvloeiende antidumpingmaatregelen dienen onder de bepalingen van de basis-antidumpingverordening te vallen. Dit geldt eveneens voor de niet afgehandelde antidumpingverzoeken, die na het verstrijken van het EGKS-Verdrag overeenkomstig de bepalingen van de basis-antidumpingverordening dienen te worden afgehandeld.

(5) Opgemerkt zij wat dit betreft dat de bepalingen van de basis-antidumpingbeschikking, met uitzondering van die welke betrekking hebben op de besluitvormingsprocedure van de Gemeenschap, vrijwel identiek zijn met die van de basis-antidumpingverordening.

(6) De Commissie heeft bovendien een aantal compenserende maatregelen genomen overeenkomstig Beschikking nr. 1889/98/EGKS van de Commissie betreffende bescherming tegen invoer met subsidiëring uit landen die geen lid van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal zijn („basis-antisubsidiebeschikking”) ⁽³⁾. Dergelijke maatregelen worden in de regel voor een periode van vijf jaar opgelegd overeenkomstig artikel 8, lid 1, van de basis-antisubsidiebeschikking. Sommige van deze maatregelen zullen bij het verstrijken van het EGKS-Verdrag echter nog geen vijf jaar van toepassing zijn („compenserende maatregelen EGKS”) en bepaalde uit hoofde van de basis-antisubsidiebeschikking ingeleide onderzoeken zullen bij het verstrijken van het EGKS-Verdrag mogelijk niet voltooid zijn („onvoltooide antisubsidieonderzoeken”). Bovendien is het mogelijk dat bepaalde overeenkomstig de basis-antisubsidiebeschikking ingediende klachten of andere verzoeken tot opening van een onderzoek niet volledig afgehandeld zijn op de datum waarop het EGKS-Verdrag verstrijkt („niet afgehandelde antisubsidieonderzoeken”).

⁽¹⁾ PB L 308 van 29.11.1996, blz. 11. Beschikking laatstelijk gewijzigd bij Beschikking nr. 435/2001/EGKS van de Commissie (PB L 63 van 3.3.2001, blz. 14).

⁽²⁾ PB L 56 van 6.3.1996, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2238/2000 (PB L 257 van 11.10.2000, blz. 2).

⁽³⁾ PB L 245 van 4.9.1998, blz. 3.

(7) Het is derhalve eveneens noodzakelijk te bepalen dat de compenserende maatregelen EGKS na het verstrijken van het EGKS-Verdrag van toepassing blijven op basis van Verordening (EG) nr. 2026/97 van de Raad betreffende bescherming tegen invoer met subsidiëring uit landen die geen lid van de Europese Gemeenschap zijn („basis-antisubsidieverordening”) ⁽¹⁾ en vanaf dat tijdstip op dergelijke maatregelen de bepalingen van de basis-antisubsidieverordening toe te passen. Alle niet voltooide antisubsidieonderzoeken dienen na het verstrijken van het EGKS-Verdrag te worden voortgezet overeenkomstig de bepalingen van de basis-antisubsidieverordening en alle uit dergelijke onderzoeken voortvloeiende compenserende maatregelen dienen aan de bepalingen van de basis-antisubsidieverordening te worden onderworpen. Niet afgehandelde antisubsidieverzoeken dienen na het verstrijken van het EGKS-Verdrag eveneens overeenkomstig de bepalingen van de basis-antisubsidieverordening te worden afgehandeld.

(8) Opgemerkt zij wat dit betreft dat de bepalingen van de basis-antisubsidiebeschikking, met uitzondering van die welke betrekking hebben op de besluitvormingsprocedure van de Gemeenschap, vrijwel identiek zijn met die van de basis-antisubsidieverordening.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De overeenkomstig Beschikking nr. 2277/96/EGKS van de Commissie vastgestelde antidumpingmaatregelen die nog van kracht zijn op 23 juli 2002 (de in bijlage I vermelde antidumpingmaatregelen) worden gehandhaafd en vallen vanaf 24 juli 2002 onder de bepalingen van Verordening (EG) nr. 384/96 van de Raad.

2. Voor het bepalen van de datum waarop de in bijlage I vermelde antidumpingmaatregelen overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Verordening (EG) nr. 384/96 van de Raad verstrijken, wordt de oorspronkelijke datum van inwerkingtreding van deze maatregelen in aanmerking genomen.

3. Alle overeenkomstig Beschikking nr. 2277/96/EGKS van de Commissie geopende onderzoeken die op 23 juli 2002 nog niet voltooid zijn of alle klachten of verzoeken tot opening van dergelijke onderzoeken die op de vorengenoemde datum nog niet zijn afgehandeld, worden voortgezet en vallen met ingang van 24 juli 2002 onder de bepalingen van Verordening (EG) nr. 384/96 van de Raad. Alle uit dergelijke onvoltooide antidumpingonderzoeken en niet afgehandelde klachten of verzoeken voortvloeiende antidumpingmaatregelen vallen onder de bepalingen van Verordening (EG) nr. 384/96 van de Raad.

Artikel 2

1. De overeenkomstig Beschikking nr. 1898/98/EGKS van de Commissie opgelegde compenserende maatregelen die nog van kracht zijn op 23 juli 2002 (de in bijlage II vermelde compenserende maatregelen), worden gehandhaafd en vallen vanaf 24 juli 2002 onder de bepalingen van Verordening (EG) nr. 2026/97 van de Raad.

2. Voor het bepalen van de datum waarop de in bijlage II vermelde antisubsidiemaatregelen overeenkomstig artikel 18, lid 1, van Verordening (EG) nr. 2026/97 van de Raad verstrijken, wordt de oorspronkelijke datum van inwerkingtreding van deze maatregelen in aanmerking genomen.

3. Alle overeenkomstig Beschikking nr. 1898/98/EGKS van de Commissie geopende onderzoeken die op 23 juli 2002 niet voltooid zijn of alle klachten of verzoeken tot opening van dergelijke onderzoeken die op 23 juli 2002 niet zijn afgehandeld, worden voortgezet en vallen vanaf 24 juli 2002 onder de bepalingen van Verordening (EG) nr. 2026/97 van de Raad. Alle uit dergelijke onvoltooide antisubsidieonderzoeken en niet afgehandelde klachten of verzoeken voortvloeiende compenserende maatregelen vallen onder de bepalingen van Verordening (EG) nr. 2026/97.

Artikel 3

Deze verordening treedt in werking op 24 juli 2002.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

⁽¹⁾ PB L 288 van 21.10.1997, blz. 1.

BIJLAGE I

EGKS antidumpingmaatregelen die op 23 juli 2002 van toepassing waren

Product	Verordening	GN-Code (TARIC-code)	Oorsprong	Producenten (aanvullende Taric-code)	Recht
Cokes van steenkool in stukken met een diameter van meer dan 80 mm	Beschikking nr. 2730/2000/EGKS van de Commissie 14.12.2000 (PB L 316 van 15.12.2000)	2704 00 19 (2704 00 19 10)	V.R. China	Alle ondernemingen	32,6 EUR per ton droog nettogewicht
Gewalste, platte producten van ijzer of van niet-gelegeerd staal	Beschikking nr. 283/2000/EGKS van de Commissie 4.2.2000 (PB L 31 van 5.2.2000) (gerectificeerd bij Beschikking nr. 2009/2000/EGKS 22.9.2000) (PB L 240 van 23.9.2000) laatstelijk gewijzigd bij Beschikking nr. 1357/2001/EGKS van de Commissie 4.7.2001 (PB L 182 van 5.7.2001)	7208 10 00 7208 25 00 7208 26 00 7208 27 00 7208 36 00 7208 37 10 7208 37 90 7208 38 10 7208 38 90 7208 39 10 7208 39 90	Bulgarije	Alle ondernemingen (A999) Kremikovtzi Corp. (A082)	7,5 % Verbintenis
			India	Tata Iron & Steel Company Ltd. (A078) Alle andere ondernemingen (A999) Essar Steel Ltd. (A083) The Steel Authority of India Ltd. (A084) Jindal Vijayanagar Steel Ltd. (A270) Ispat Industries Ltd. (A204)	0 10,7 % Verbintenis/1,5 % Verbintenis/11,5 % 18,1 % Verbintenis/15 %
			Zuid-Afrika	Isacor Ltd. (A079) Alle andere ondernemingen (A999) Highveld Steel & Vanadium Corp. (A085)	5,2 % 37,8 % Verbintenis
			Taiwan	China Steel Corp. (A080) Yieh Loong Enterprise Co., Ltd. (A081) Alle andere ondernemingen (A999)	2,7 % 2,1 % 24,9 %
			Joegoslavië (VFR)	Alle ondernemingen	15,4 %
Elektroplaten met georiënteerde korrel	Beschikking nr. 303/96/EGKS van de Commissie 19.2.1996 (PB L 42 van 20.2.1996)	7225 11 00 7226 11 10	Rusland	Alle ondernemingen (8877) Novolipetsk Iron and Steel Corp. (8878) OOO VIZ-STAL (8878) VO „Promsyrimport” (8878)	40,1 % Verbintenis Verbintenis Verbintenis
Warmgewalste platte producten van niet-gelegeerd staal	Beschikking nr. 1758/2000/EGKS van de Commissie 9.8.2000 (PB L 202 van 10.8.2000)	ex 7208 51 30 (7208 51 30 10) ex 7208 51 50 (7208 51 50 10) ex 7208 51 91 (7208 51 91 10) ex 7208 51 99 (7208 51 99 10) ex 7208 52 91 (7208 52 91 10)	V.R. China	Alle ondernemingen	8,1 %
			India	Alle ondernemingen (A999) Steel Authority of India (A178)	22,3 % Verbintenis
			Roemenië	Sidex SA (A069) Alle andere ondernemingen (A999) Sidex Trading SRL (A179) Metalexportimport SA (A179) Metanef SA (A 179) Metagrimes Business Group SA (A179) Uzinsider SA (A179) Uzinexport SA (A179) Shiral Trading Impex SRL (A179) Metaltrade International '97 SRL (A179) Romilexim Trading Limited SRL (A179) Metal SA (A179)	Verbintenis/5,7 % 11,5 % Verbintenis Verbintenis Verbintenis Verbintenis Verbintenis Verbintenis Verbintenis Verbintenis Verbintenis Verbintenis

BIJLAGE II

EGKS antisubsidiemaatregelen die op 23 juli 2002 van toepassing zijn

Product	Verordening	GN-Code	Oorsprong	Producenten (aanvullende Taric-code)	Recht	
Gewalste platte producten van ijzer of van niet-gelegeerd staal (warmband)	Beschikking nr. 284/2000/EGKS van de Commissie 4.2.2000 (PB L 31 van 5.2.2000) gerectificeerd bij Beschikking nr. 2071/2000/EGKS 29.9.2000 (PB L 246 van 30.9.2000)	7208 10 00	India	Essar Steel Ltd. (A119)	4,9 %	
		7208 25 00		The Steel Authority of India Ltd. (A120)	12,3 %	
		7208 26 00		Tata Iron & Steel Company Ltd. (A121)	6,4 %	
		7208 27 00		Alle andere ondernemingen (A999)	13,1 %	
		7208 36 00		Essar Steel Ltd. (A083)	Verbintenis	
		7208 37 10		The Steel Authority of India Ltd. (A084)	Verbintenis	
		7208 37 90		Tata Iron & Steel Company Ltd. (A075)	Verbintenis	
		7208 38 10				
		7208 38 90				
		7208 39 10				
		7208 39 90				
			Taiwan		China Steel Corp. (A071)	4,4 %
				Yieh Loong Enterprise Co., Ltd. (A072)	0	
				Alle andere ondernemingen (A999)	4,4 %	

Voorstel voor een verordening van de Raad tot invoering van een Europese executoriale titel voor niet-betwiste schuldvorderingen

(2002/C 203 E/14)

COM(2002) 159 def. — 2002/0090(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 18 april 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met name op artikel 61, onder c),

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Gemeenschap heeft zich ten doel gesteld een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid te handhaven en te ontwikkelen waarin het vrije verkeer van personen gewaarborgd is. Daartoe dient de Gemeenschap onder meer de maatregelen aan te nemen op het gebied van justitiële samenwerking in burgerlijke zaken die nodig zijn voor de goede werking van de interne markt.
- (2) Op 3 december 1998 heeft de Raad een Actieplan van de Raad en de Commissie aangenomen over hoe de bepalingen van het Verdrag van Amsterdam inzake de totstandbrenging van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid het best kunnen worden uitgevoerd (Actieplan van Wenen ⁽¹⁾).
- (3) De Europese Raad van Tampere van 15 en 16 oktober 1999 onderschreef het beginsel van wederzijdse erkenning van gerechtelijke beslissingen als de hoeksteen van een ware rechtsruimte.
- (4) Op 30 november 2000 heeft de Raad een ontwerpprogramma van maatregelen voor de uitvoering van het beginsel van wederzijdse erkenning van beslissingen in burgerlijke en handelszaken aangenomen ⁽²⁾. Dit programma omvat in de eerste fase de afschaffing van het exequatur, dat wil zeggen de invoering van een Europese executoriale titel voor niet-betwiste schuldvorderingen.
- (5) Het begrip „niet-betwiste schuldvorderingen” heeft betrekking op alle situaties waarin een schuldeiser, gelet op het feit dat niet gebleken is dat de schuldenaar de aard of de omvang van een schuldvordering betwist, een gerechtelijke beslissing tegen deze schuldenaar heeft verkregen of een executoriale titel waarmee de schuldenaar uitdrukke-

lijk moet instemmen, in de vorm van een door een gerecht goedgekeurde schikking of een authentieke akte.

- (6) De toegang tot de tenuitvoerlegging in een andere lidstaat dan die waar de beslissing is gegeven, dient sneller en eenvoudiger te worden gemaakt, doordat de tussenmaatregelen die in de lidstaat van tenuitvoerlegging moeten worden genomen voordat de beslissing ten uitvoer kan worden gelegd, worden afgeschaft. Een beslissing die door het gerecht van oorsprong als Europese executoriale titel is gewaarmerkt, moet, wat de tenuitvoerlegging betreft, op dezelfde manier worden behandeld als een beslissing die in de lidstaat van tenuitvoerlegging is gegeven.
- (7) Een dergelijke procedure dient aanzienlijke voordelen te bieden in vergelijking met de exequaturprocedure volgens Verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken ⁽³⁾, omdat geen tussenkomen van het gerechtelijk apparaat in een tweede lidstaat met de daarmee gepaard gaande vertraging en kosten meer nodig is. Ook dient zij in het algemeen een vertaling overbodig te maken, omdat voor de waarmerking van meertalige standaardformulieren gebruik wordt gemaakt.
- (8) Wanneer een gerecht in een lidstaat een beslissing inzake een niet-betwiste schuldvordering heeft gegeven in een gerechtelijke procedure waarin de schuldenaar zich afzijdig heeft gehouden, is de afschaffing van elke vorm van controle in de lidstaat van tenuitvoerlegging onlosmakelijk verbonden met en afhankelijk van het bestaan van voldoende waarborgen voor de inachtneming van de rechten van de verdediging.
- (9) Deze verordening neemt de grondrechten in acht en gaat uit van de beginselen die met name in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie zijn vastgelegd. Daarbij wordt in het bijzonder het recht op een eerlijk proces, zoals dat wordt erkend in artikel 47 van het Handvest, volledig geëerbiedigd.
- (10) Minimumnormen dienen te worden vastgesteld voor de procedure die tot de beslissing leidt, teneinde ervoor te zorgen dat de schuldenaar in kennis wordt gesteld van de tegen hem ingestelde vordering, van de vereisten voor zijn actieve betrokkenheid bij de procedure indien hij de schuldvordering wenst te betwisten, en van de gevolgen indien hij niet tijdig en niet op zodanige wijze optreedt als met het oog op zijn verdediging nodig is.

⁽¹⁾ PB C 19 van 23.1.1999, blz. 1.

⁽²⁾ PB C 12 van 15.1.2001, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 12 van 16.1.2001, blz. 1.

- (11) Wegens de grote verschillen tussen de lidstaten op het gebied van de vormvoorschriften voor burgerlijke procedures, en met name de voorschriften inzake de betekening en kennisgeving van stukken, moet een specifieke en gedetailleerde autonome definitie van deze minimumnormen worden opgesteld. In het bijzonder kan een methode van betekening of kennisgeving waarbij wordt uitgegaan van een juridische fictie of een vermoeden, zonder bewijs ten aanzien van de naleving van deze minimumnormen, voor de erkenning van een beslissing als Europese executorialie titel niet als voldoende worden beschouwd.
- (12) De gerechten die bevoegd zijn inzake de procedure die tot de beslissing leidt, moeten controleren of de minimale procedurele normen volledig zijn nageleefd, voordat zij een gestandaardiseerd bewijs van waarmerking als Europese executorialie titel verstrekken dat deze controle en de resultaten ervan doorzichtig maakt.
- (13) Op grond van het wederzijdse vertrouwen in de rechtspleging in de Gemeenschap kan door een gerecht van een lidstaat worden vastgesteld dat aan alle voorwaarden voor erkenning als Europese executorialie titel is voldaan, zodat een beslissing in alle andere lidstaten ten uitvoer kan worden gelegd, zonder rechterlijke toetsing van de toepassing van de procedurele minimumnormen in de lidstaat waar de beslissing ten uitvoer moet worden gelegd.
- (14) Deze verordening behelst geen verplichting voor de lidstaten hun nationale wetgeving aan te passen aan de minimale procedurele normen die in deze verordening zijn vastgesteld. Zij verschaft daartoe wel een prikkel, door een snellere en efficiëntere tenuitvoerlegging van beslissingen in andere lidstaten slechts mogelijk te maken indien aan deze minimumnormen wordt voldaan.
- (15) Het verzoek om waarmerking als een Europese executorialie titel voor niet-betwiste schuldvorderingen is een keuzemogelijkheid voor schuldeisers, die in plaats daarvan ook voor het systeem van erkenning en tenuitvoerlegging krachtens Verordening (EG) nr. 44/2001 of krachtens andere Gemeenschapsinstrumenten kunnen kiezen.
- (16) Daar de doelstellingen van het overwogen optreden niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt en derhalve wegens de omvang of de gevolgen van het optreden beter door de Gemeenschap kunnen worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel naargelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (17) De nodige maatregelen ter uitvoering van deze verordening moeten worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽¹⁾.
- (18) [Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van het Protocol betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland dat aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap is gehecht, nemen het Verenigd Koninkrijk en Ierland niet aan de aanneming van deze verordening deel, die derhalve niet bindend voor noch van toepassing in deze twee landen is.]/[Overeenkomstig artikel 3 van het Protocol betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland dat aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap is gehecht, hebben het Verenigd Koninkrijk en Ierland schriftelijk kenbaar gemaakt dat zij wensen deel te nemen aan de aanneming en de toepassing van deze verordening.]
- (19) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van het Protocol betreffende de positie van Denemarken dat aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap is gehecht, neemt Denemarken niet aan de aanneming van deze verordening deel, die derhalve niet bindend voor noch van toepassing in Denemarken is.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

DOELSTELLING, WERKINGSSFEER EN DEFINITIES

Artikel 1

Voorwerp

Deze verordening is bedoeld om een Europese executorialie titel in het leven te roepen voor niet-betwiste schuldvorderingen, om het vrije verkeer van beslissingen, gerechtelijke schikkingen en authentieke akten in alle lidstaten mogelijk te maken. Daartoe worden minimumnormen vastgesteld die door de lidstaten moeten worden nageleefd en die alle tussenprocedures voorafgaand aan de erkenning en tenuitvoerlegging overbodig maken.

Artikel 2

Toepassingsgebied

1. Deze verordening wordt toegepast in burgerlijke en handelszaken, ongeacht de aard van het gerecht waarvoor deze zaken zich afspelen. Zij heeft inzonderheid geen betrekking op fiscale zaken, douanezaken of administratiefrechtelijke zaken.

2. Zij is niet van toepassing op:

a) de staat en de bevoegdheid van natuurlijke personen, het huwelijksgoederenrecht, testamenten en erfenissen;

⁽¹⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

- b) het faillissement, akkoorden en andere soortgelijke procedures;
  - c) de sociale zekerheid;
  - d) de arbitrage.
3. In deze verordening wordt onder „lidstaat” verstaan: alle lidstaten behalve Denemarken [Verenigd Koninkrijk, Ierland].

Artikel 3

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

1. „Beslissing”: elke door een gerecht van een lidstaat gegeven beslissing, ongeacht de daaraan gegeven benaming, zoals arrest, vonnis, bevel, beschikking of rechterlijk dwangbevel, alsmede de vaststelling door de griffier van het bedrag der proceskosten.
2. In Zweden wordt in het kader van de verkorte procedures betreffende betalingsbevelen (betalningsföreläggande) onder de term „gerecht” ook de Zweedse gerechtsdeurwaardersinstantie (kronofogdemyndighet) verstaan.
3. „Schuldvordering”: een opeisbare geldelijke vordering van een bepaald bedrag.
4. Een schuldvordering wordt als „niet-betwist” beschouwd indien de schuldenaar:
  - a) in de loop van de gerechtelijke procedure uitdrukkelijk met de schuldvordering heeft ingestemd, door het bestaan van de schuld toe te geven of door een schikking te treffen die is goedgekeurd door het gerecht; of
  - b) zich in de loop van de gerechtelijke procedure niet tegen de schuldvordering heeft verweerd; een verklaring van de schuldenaar uitsluitend op grond van feitelijke moeilijkheden bij het aflossen van de schuld kan niet als verweer worden beschouwd; of
  - c) ter terechtzitting over de schuldvordering niet is verschenen noch was vertegenwoordigd, nadat hij die schuldvordering in de loop van de procedure aanvankelijk had betwist; of
  - d) in een authentieke akte uitdrukkelijk met de schuldvordering heeft ingestemd.
5. Een beslissing heeft kracht van gewijsde wanneer
  - a) tegen deze beslissing geen gewoon rechtsmiddel kan worden ingesteld; of
  - b) de termijn voor de instelling van een gewoon rechtsmiddel tegen de beslissing is verstreken zonder dat een dergelijk rechtsmiddel is ingesteld.
6. „Gewoon rechtsmiddel”: elk rechtsmiddel dat tot vernietiging of wijziging van de beslissing die het voorwerp is van

de procedure tot waarmerking als Europese executoriale titel, kan leiden en welks instelling in de lidstaat van oorsprong is gebonden aan een wettelijk bepaalde termijn die tengevolge van diezelfde beslissing begint te lopen.

7. „Authentieke akte”:

- a) een document dat als authentieke akte is verleden of geregistreerd en welks authenticiteit:
  - i) betrekking heeft op de inhoud van de akte, en
  - ii) is vastgesteld door een openbare instantie of door een andere daartoe door de lidstaat van oorsprong gemachtigde instantie, of

b) een regeling inzake onderhoudsverplichtingen welke met bestuurlijke autoriteiten is getroffen of aan welke deze autoriteiten authenticiteit hebben verleend.

8. „Lidstaat van oorsprong”: de lidstaat waar de beslissing die als Europese executoriale titel moet worden gewaarmerkt, is gegeven.
9. „Lidstaat van tenuitvoerlegging”: de lidstaat waar de beslissing die als Europese executoriale titel moet worden gewaarmerkt, ten uitvoer moet worden gelegd.
10. „Gerecht van oorsprong”: het gerecht dat de beslissing die als Europese executoriale titel moet worden gewaarmerkt, heeft gegeven.

HOOFDSTUK II

DE EUROPESE EXECUTORIALE TITEL

Artikel 4

Afschaffing van het exequatur

Een beslissing inzake een niet-betwiste schuldvordering die in de lidstaat van oorsprong als Europese executoriale titel is gewaarmerkt, wordt in de andere lidstaten erkend en ten uitvoer gelegd zonder dat daarvoor in de lidstaat van tenuitvoerlegging een speciale procedure vereist is.

Artikel 5

Voorwaarden voor waarmerking als Europese executoriale titel

Een in een lidstaat gegeven beslissing inzake een niet-betwiste schuldvordering wordt op verzoek van de schuldeiser door het gerecht van oorsprong als Europese executoriale titel gewaarmerkt indien

- a) de beslissing in de lidstaat van oorsprong uitvoerbaar is en kracht van gewijsde heeft; en
- b) de beslissing niet strijdig is met de afdelingen 3, 4 of 6 van hoofdstuk II van Verordening (EG) nr. 44/2001; en

- c) in het geval van een niet-betwiste schuldvordering in de zin van artikel 3, punt 4, onder b) of c), van de onderhavige verordening de gerechtelijke procedure in de lidstaat van oorsprong aan de in hoofdstuk III vastgestelde vormvereisten voldoet; en
- d) de krachtens hoofdstuk III van de onderhavige verordening vereiste betekening of kennisgeving van de stukken, indien deze in een andere lidstaat dan de lidstaat van oorsprong moet geschieden, in overeenstemming met artikel 31 is geschied.

Artikel 6

Gedeeltelijke Europese executoriale titel

1. Het gerecht van oorsprong verstrekt een gedeeltelijk bewijs van waarmerking als Europese executoriale titel voor die gedeelten van de beslissing die aan de vereisten van deze verordening voldoen, wanneer een beslissing betrekking heeft op
- a) verschillende zaken en niet alle daarvan opeisbare geldelijke vorderingen van een bepaald bedrag betreffen, of
- b) een opeisbare geldelijke vordering van een bepaald bedrag die niet in haar geheel onbetwist is of niet in haar geheel aan de voorwaarden voor waarmerking als Europese executoriale titel voldoet.
2. Een verzoeker kan voor onderdelen van een beslissing om waarmerking als Europese executoriale titel verzoeken.

Artikel 7

Inhoud van het bewijs van waarmerking als Europese executoriale titel

1. Het gerecht van oorsprong verstrekt het bewijs van waarmerking als Europese executoriale titel in de vorm van het in bijlage I opgenomen standaardformulier.
2. Het standaardformulier wordt verstrekt in de taal van de beslissing.
3. Het aantal aan de schuldeiser te verstrekken echt verklaarde afschriften van het bewijs van waarmerking als Europese executoriale titel komt overeen met het aantal echt verklaarde afschriften van de beslissing dat overeenkomstig de wet van de lidstaat van oorsprong aan de schuldeiser moet worden verstrekt.

Artikel 8

Rechtsmiddelen

Tegen een beslissing inzake een verzoek om waarmerking als Europese executoriale titel kan geen rechtsmiddel worden ingesteld.

Artikel 9

Europese executoriale titel voor bewarende maatregelen

1. Wanneer een beslissing inzake een niet-betwiste schuldvordering nog geen kracht van gewijsde heeft maar aan alle andere voorwaarden van artikel 5 is voldaan, verstrekt het gerecht van oorsprong op verzoek van de schuldeiser een bewijs van waarmerking als Europese executoriale titel voor bewarende maatregelen, dat is opgesteld volgens het in bijlage II opgenomen standaardformulier.
2. Op grond van het bewijs van waarmerking als Europese executoriale titel voor bewarende maatregelen kunnen in de lidstaat van tenuitvoerlegging bewarende maatregelen tegen het vermogen van de schuldenaar worden genomen.
3. Niets belet de schuldeiser van voorlopige maatregelen, waaronder bewarende maatregelen, gebruik te maken overeenkomstig het recht van de lidstaat van tenuitvoerlegging, zonder dat hiervoor een bewijs van waarmerking als Europese executoriale titel noodzakelijk is.

HOOFDSTUK III

MINIMUMNORMEN VOOR PROCEDURES BETREFFENDE NIET-BETWISTE SCHULDVORDERINGEN

Artikel 10

Toepassingsgebied van de minimumnormen

Een beslissing inzake een schuldvordering die onbetwist is in de zin van artikel 3, punt 4, onder b) of c), wegens het ontbreken van verweer of wegens het niet ter terechtzitting verschijnen van de schuldenaar, kan alleen als Europese executoriale titel worden gewaarmerkt indien de gerechtelijke procedure in de lidstaat van oorsprong aan de in dit hoofdstuk vastgestelde procedurele vereisten voldoet.

Artikel 11

Methoden van betekening of kennisgeving van het stuk dat het geding inleidt

1. De betekening of kennisgeving aan de schuldenaar van het stuk dat het geding inleidt of van een gelijkwaardig stuk moet op een der volgende manieren zijn geschied:
- a) door persoonlijke betekening of kennisgeving blijkend uit een door de schuldenaar ondertekende bevestiging met de datum van ontvangst; of
- b) door persoonlijke betekening of kennisgeving blijkend uit een verklaring van de bevoegde ambtenaar die de betekening of kennisgeving heeft verricht, dat de schuldenaar het stuk in ontvangst heeft genomen; of

- c) door betekening of kennisgeving per post, blijkend uit een door de schuldenaar ondertekende en teruggezonden ontvangstbevestiging met de datum van ontvangst; of
- d) door betekening of kennisgeving langs elektronische weg, bijvoorbeeld door middel van een faxbericht of een elektronisch postbericht blijkend uit een door de schuldenaar ondertekende en teruggezonden ontvangstbevestiging met de datum van ontvangst.

2. Voor de toepassing van lid 1 kan de betekening of kennisgeving van het stuk geschieden aan de wettelijke vertegenwoordiger of de gevolmachtigde van de schuldenaar.

Artikel 12

Plaatsvervangende betekening of kennisgeving

1. Wanneer redelijke pogingen tot betekening of kennisgeving van het stuk dat het geding inleidt of van een gelijkwaardig stuk aan de schuldenaar persoonlijk overeenkomstig artikel 11, lid 1, onder a) of b), vruchteloos zijn verricht, kan in plaats daarvan de betekening of kennisgeving zijn geschied:

- a) persoonlijk ter persoonlijke woonplaats van de schuldenaar, aan een volwassene die woonplaats heeft in hetzelfde huishouden als de schuldenaar of die in dat huishouden werkzaam is;
  - b) wanneer de schuldenaar een zelfstandige, een vennootschap of een andere rechtspersoon is, persoonlijk ter woonplaats voor de beroepsdoeleinden van de schuldenaar, aan een volwassene die bij de schuldenaar werkzaam is;
  - c) wanneer de schuldenaar een zelfstandige, een vennootschap of een andere rechtspersoon is, door neerlegging van het stuk ter woonplaats van de schuldenaar in de brievenbus indien in die brievenbus veilig post kan worden achtergelaten;
  - d) wanneer de schuldenaar een zelfstandige, een vennootschap of een andere rechtspersoon is, door neerlegging van het stuk op het postkantoor of bij de bevoegde autoriteiten, en een schriftelijke mededeling ter woonplaats van de schuldenaar van de neerlegging in de brievenbus, mits in de brievenbus veilig post kan worden achtergelaten en in de schriftelijke mededeling duidelijk wordt vermeld dat het om een gerechtelijk stuk gaat en dat deze schriftelijke mededeling rechtsgeldig is als betekening of kennisgeving en de geldende termijnen doet ingaan.
2. Voor de toepassing van lid 1 kan de betekening of kennisgeving van het stuk geschieden aan de wettelijke vertegenwoordiger of de gevolmachtigde van de schuldenaar.

Artikel 13

Bewijs van de betekening of kennisgeving

Aan het gerecht van oorsprong wordt het bewijs verstrekt dat de betekening of kennisgeving overeenkomstig de artikelen 11 en 12 is geschied. Dit bewijs wordt geleverd:

- a) door een ontvangstbevestiging van de schuldenaar, in de in artikel 11, onder a), c) en d), bedoelde gevallen;
- b) in alle andere gevallen, door een door de bevoegde ambtenaar die de betekening of kennisgeving heeft verricht ondertekend document, waarin wordt vermeld:
  - i) de tijd en de plaats van de betekening of kennisgeving
  - ii) de methode van betekening of kennisgeving
  - iii) wanneer het stuk ter betekening of kennisgeving is aangeboden aan een andere persoon dan de schuldenaar, de naam van die persoon en zijn betrekking tot de schuldenaar.

Artikel 14

Methoden van betekening of kennisgeving van een dagvaarding voor een terechtzitting

Wanneer in het geval van een beslissing inzake een schuldvordering die niet-betwist is in de zin van artikel 3, punt 4, onder b) of c), omdat de schuldenaar niet ter terechtzitting is verschenen of was vertegenwoordigd, de betekening of kennisgeving van de dagvaarding voor die terechtzitting niet tegelijk is geschied met de betekening of kennisgeving van het stuk dat het geding inleidt of een gelijkwaardig stuk, moet de betekening of kennisgeving van de dagvaarding zijn geschied:

- a) overeenkomstig de artikelen 11, 12 en 13, of
- b) mondeling in een eerdere terechtzitting over dezelfde schuldvordering, hetgeen wordt bewezen door het verslag van die eerdere terechtzitting

Artikel 15

Betekening of kennisgeving zo tijdig als nodig is met het oog op de verdediging

1. De schuldenaar moet om zijn verdediging voor te bereiden en op de vordering te antwoorden, over een termijn hebben beschikt van tenminste veertien kalenderdagen of, indien hij woonachtig is in een andere lidstaat dan de lidstaat van oorsprong, van tenminste achtentwintig kalenderdagen, gerekend vanaf de datum van betekening of kennisgeving van het stuk dat het geding inleidt of van een gelijkwaardig stuk.

2. In het geval van een beslissing inzake een schuldvordering die niet betwist is in de zin van artikel 3, punt 4, onder b) of c), omdat de schuldenaar niet ter terechtzitting is verschenen of was vertegenwoordigd, moet wanneer de betekening of de kennisgeving van de dagvaarding voor die terechtzitting niet tegelijk met de betekening of kennisgeving van het stuk dat het geding inleidt of van een gelijkwaardig stuk is geschied, de betekening of kennisgeving van de dagvaarding tenminste veertien kalenderdagen of, indien de schuldenaar in een andere lidstaat dan de lidstaat van oorsprong woonplaats heeft, tenminste achtentwintig kalenderdagen vóór de terechtzitting zijn verricht, teneinde de schuldenaar in de gelegenheid te stellen te verschijnen of zich te laten vertegenwoordigen.

Artikel 16

Behoorlijke inlichting van de schuldenaar over de schuldvordering

Om te verzekeren dat de schuldenaar naar behoren over de schuldvordering wordt ingelicht, moet het stuk dat het geding inleidt of het gelijkwaardige stuk, de volgende gegevens bevatten:

- a) de namen en woonplaatsen van de partijen;
- b) het bedrag van de schuldvordering;
- c) wanneer rente over de vordering wordt gevorderd, de rentevoet en de termijn waarover rente wordt gevorderd, tenzij de hoofdsom krachtens de wetgeving van de lidstaat van oorsprong met wettelijke rente wordt vermeerderd zonder vordering daartoe;
- d) de oorzaak van de vordering, waaronder in ieder geval begrepen een korte beschrijving van de ter ondersteuning van de vordering ingeroepen omstandigheden.

Artikel 17

Behoorlijke inlichting van de schuldenaar over de ter betwisting van de schuldvordering noodzakelijk procedurele stappen

Om te verzekeren dat de schuldenaar naar behoren wordt ingelicht over de ter betwisting van de schuldvordering noodzakelijke procedurele stappen, moet in of tegelijk met het stuk dat het geding inleidt of een gelijkwaardig stuk, duidelijk zijn aangegeven:

- a) de uiterste termijn om de schuldvordering te betwisten en het adres waarnaar het verzet schriftelijk moest worden gezonden, alsmede aan welke vormvereisten de betwisting moet voldoen, zoals vertegenwoordiging door een advocaat, indien dat verplicht is;
- b) dat de beslissing in het voordeel van de schuldeiser kan uitvallen indien niet aan de vormvereisten voor de betwisting van de schuldvordering wordt voldaan;

- c) in de lidstaten waar dit het geval is, dat bij het ontbreken van verweer door de schuldenaar, een beslissing in het voordeel van de schuldeiser kan worden gegeven
  - zonder toetsing van de gegrondheid van de schuldvordering door de rechter, of
  - na een beperkte toetsing van de gegrondheid van de schuldvordering door de rechter.
- d) in de lidstaten waar dit het geval is, dat:
  - tegen een dergelijke beslissing geen gewoon rechtsmiddel kan worden ingesteld, of
  - dat de reikwijdte van rechterlijke toetsing bij een gewoon rechtsmiddel beperkt is,
- e) dat een dergelijke beslissing als Europese executoriale titel kan worden gewaarmerkt zonder dat tegen deze waarmerking een rechtsmiddel mogelijk is, en dat als gevolg daarvan de beslissing in alle lidstaten zonder verdere tussenmaatregelen in de lidstaat van tenuitvoerlegging ten uitvoer kan worden gelegd.

Artikel 18

Behoorlijke inlichting van de schuldenaar over de noodzakelijke procedurele stappen ter voorkoming van een bij verstek gegeven beslissing

Om te verzekeren dat de schuldenaar naar behoren wordt ingelicht over de noodzakelijke procedurele stappen ter voorkoming dat een beslissing wordt gegeven inzake een schuldvordering die als onbetwist wordt beschouwd doordat de schuldenaar ter terechtzitting verstek heeft laten gaan, moet de rechter in of tegelijk met de dagvaarding duidelijk hebben gemaakt:

- a) waar en wanneer de terechtzitting zou plaatsvinden;
- b) dat niet verschijnen van de schuldenaar ter terechtzitting de in artikel 17, onder b), c), d) en e), genoemde gevolgen kan hebben.

Artikel 19

Herstel van niet-naleving van de minimumnormen

1. Wanneer de procedure in de lidstaat van oorsprong niet aan de vormvereisten van de artikelen 11 tot en met 18 voldoet, worden deze vormgebreken hersteld en kan een beslissing als Europese executoriale titel worden gewaarmerkt, indien
  - a) de betekening of kennisgeving van de beslissing aan de schuldenaar is verricht overeenkomstig de vereisten van de artikelen 11 tot en met 14; en
  - b) de schuldenaar de mogelijkheid heeft gehad tegen de beslissing een gewoon rechtsmiddel in te stellen; en

- c) de termijn voor de instelling van een gewoon rechtsmiddel ten minste veertien kalenderdagen bedraagt, of, indien de schuldenaar in een andere lidstaat verblijft dan de lidstaat van oorsprong, ten minste achtentwintig kalenderdagen, gerekend vanaf de datum van betekening of kennisgeving van de beslissing; en
- d) de schuldenaar in of tegelijk met de beslissing naar behoren is ingelicht over
- i) de mogelijkheid een gewoon rechtsmiddel in te stellen; en
  - ii) de termijn voor het instellen van een gewoon rechtsmiddel; en
  - iii) de manier waarop en de plaats waar dit rechtsmiddel moet worden ingesteld; en
- e) de schuldenaar heeft verzuimd binnen de gestelde termijn tegen de beslissing een gewoon rechtsmiddel in te stellen.

2. Wanneer de procedure in de lidstaat van oorsprong niet aan de vormvereisten van de artikelen 11 tot en met 14 voldoet, worden deze vormgebreken hersteld en kan de beslissing als Europese executoriale titel worden gewaarmerkt, indien vaststaat dat de schuldenaar het stuk waarvan de betekening of kennisgeving krachtens artikel 15 en in overeenstemming met de artikelen 16, 17 en 18 zo tijdig als met het oog op zijn verdediging nodig is moet plaatsvinden, persoonlijk in ontvangst heeft genomen.

Artikel 20

Minimumnormen inzake de opheffing van de gevolgen van het verstrijken van termijnen

1. Wanneer een beslissing inzake een schuldvordering die niet-betwist is in de zin van artikel 3, punt 4, onder b), of van artikel 3, punt 4, onder c), wegens het ontbreken van verweer of wegens het niet-verschijnen ter terechtzitting van de schuldenaar, als Europese executoriale titel is gewaarmerkt, heeft de schuldenaar het recht op zijn verzoek van de gevolgen van het verstrijken van de termijn voor het instellen van een gewoon rechtsmiddel tegen de beslissing door het bevoegde gerecht in de lidstaat van oorsprong te worden ontheven, indien ten minste aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) de schuldenaar heeft buiten zijn schuld
  - i) niet tijdig genoeg van de beslissing tot instelling van een gewoon rechtsmiddel kennis kunnen nemen, of
  - ii) niet tijdig genoeg van het stuk dat het geding inleidt of van het gelijkwaardige stuk kennis kunnen nemen om zich te kunnen verdedigen, tenzij aan de voorwaarden van artikel 19, lid 1, is voldaan, of

- iii) niet tijdig genoeg van de dagvaarding kennis kunnen nemen om te kunnen verschijnen, tenzij aan de voorwaarden van artikel 19, lid 1, is voldaan, en

- b) de schuldenaar heeft zich aanvankelijk ten gronde tegen de rechtsovereenkomst verweerd.

2. Wanneer een beslissing krachtens lid 1 in de lidstaat van oorsprong niet openstaat voor volledige rechterlijke toetsing ingevolge een gewoon rechtsmiddel, heeft de schuldenaar op zijn verzoek het recht van de gevolgen van het verstrijken van de termijn voor het betwisten van de schuldvordering of van het niet ter terechtzitting verschijnen, te worden ontheven indien tenminste aan de in lid 1, onder a), punten ii) en iii), en b), genoemde voorwaarden is voldaan.

3. Voor de toepassing van dit artikel beschikt de schuldenaar voor een verzoek om ontheffing over een termijn van tenminste veertien kalenderdagen of, indien hij woonplaats heeft in een andere lidstaat dan de lidstaat van oorsprong, van tenminste achtentwintig kalenderdagen nadat hij van de beslissing kennis heeft genomen.

HOOFDSTUK IV

TENUITVOERLEGGING

Artikel 21

Tenuitvoerleggingsprocedure

1. Onverminderd de bepalingen van dit hoofdstuk worden de tenuitvoerleggingsprocedures beheerst door de wet van de lidstaat van tenuitvoerlegging.

2. De schuldeiser dient de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van tenuitvoerlegging de volgende stukken te verstrekken:

- a) een afschrift van de beslissing die aan de nodige voorwaarden voldoet om de echtheid ervan te kunnen vaststellen; en
- b) een afschrift van het certificaat van waarmerking als Europese executoriale titel die aan de nodige voorwaarden voldoet om de echtheid ervan te kunnen vaststellen; en
- c) indien nodig, een vertaling van de onderdelen van het bewijs van waarmerking als Europese executoriale titel die niet uit namen, adressen en getallen die moeten worden ingevuld of vakjes die moeten worden aangekruist bestaan, in de officiële taal of een der officiële talen van de lidstaat van tenuitvoerlegging of in een andere taal die de lidstaat van tenuitvoerlegging heeft aangegeven te aanvaarden. Iedere lidstaat geeft aan welke officiële talen van de Europese Unie, hij naast zijn eigen taal of talen, voor de invulling van het bewijs van waarmerking kan aanvaarden. De vertaling wordt door een daartoe in een van de lidstaten bevoegde persoon als officiële vertaling gewaarmerkt.

3. Van een schuldeiser die in een lidstaat om de tenuitvoerlegging van een in een andere lidstaat gegeven en als Europese executoriale titel gewaarmerkte beslissing verzoekt, mag geen bijkomende heffing, zekerheid, borg of pand, in welke vorm ook, worden gevraagd op grond van het feit dat hij een buitenlander is of zijn woon- of verblijfplaats niet in de lidstaat van tenuitvoerlegging heeft.

4. Voor de tenuitvoerlegging van een in een andere lidstaat als Europese executoriale titel gewaarmerkte beslissing behoeft de schuldeiser niet over een postadres in de lidstaat van tenuitvoerlegging te beschikken of door een gevolmachtigde te worden vertegenwoordigd.

Artikel 22

Toegang tot de rechter tijdens de tenuitvoerleggingsprocedure

1. De lidstaat van tenuitvoerlegging biedt de schuldenaar de mogelijkheid tot rechterlijke toetsing wanneer de beslissing onverenigbaar is met een in een van de lidstaten of een derde land gegeven eerdere beslissing indien:

- a) de eerdere beslissing tussen dezelfde partijen is gegeven in een geschil dat hetzelfde onderwerp betreft en op dezelfde oorzaak berust;
- b) de eerdere beslissing aan de voorwaarden voor erkenning in de lidstaat van tenuitvoerlegging voldoet;
- c) de onverenigbaarheid in de gerechtelijke procedure in de lidstaat van oorsprong niet als verweer had kunnen worden aangevoerd.

2. In geen geval wordt in de lidstaat van tenuitvoerlegging overgegaan tot de beoordeling van de juistheid van de beslissing of de waarmerking daarvan als Europese executoriale titel.

Artikel 23

Opschorting of beperking van de tenuitvoerlegging

Wanneer de schuldenaar op grond van artikel 20 om opheffing, om herziening of vernietiging van de beslissing in de lidstaat van oorsprong, of op grond van artikel 22, lid 1, om rechterlijke beoordeling in de lidstaat van tenuitvoerlegging heeft verzocht, kan het bevoegde gerecht of een andere instantie in de lidstaat van tenuitvoerlegging, op verzoek van de schuldenaar,

- a) de tenuitvoerleggingsprocedure opschorten; of
- b) de tenuitvoerleggingsprocedure tot bewarende maatregelen beperken; of
- c) de tenuitvoerlegging van het stellen van een door dit gerecht of deze instantie vast te stellen zekerheid afhankelijk maken.

Artikel 24

Voorlichting over tenuitvoerleggingsprocedures

1. Ten einde de tenuitvoerleggingsprocedures in de lidstaat van tenuitvoerlegging voor schuldeisers die een Europese executoriale titel hebben verkregen gemakkelijk toegankelijk te maken, werken de lidstaten samen om zowel het grote publiek als beroepsmatig betrokkenen voorlichting te verstrekken over

- a) de tenuitvoerleggingsmethoden en -procedures in de lidstaten, en
- b) de bevoegde tenuitvoerleggingsautoriteiten in de lidstaten,

2. Deze voorlichting wordt het publiek in het bijzonder ter beschikking gesteld in het kader van het bij Beschikking 2001/470/EG ⁽¹⁾ opgerichte Europese justitiële netwerk in burgerlijke en handelszaken.

HOOFDSTUK V

GERECHTELIJKE SCHIKKINGEN EN AUTHENTIEKE AKTEN

Artikel 25

Gerechtelijke schikkingen

1. Schikkingen betreffende vorderingen die in de loop van de procedure door het gerecht zijn goedgekeurd en die in de lidstaat waar de schikking werd getroffen uitvoerbaar zijn, worden op verzoek van de schuldeiser door de rechter die de schikking heeft goedgekeurd, als Europese executoriale titel gewaarmerkt.

2. Bij de afgifte van het bewijs van waarmerking als Europese executoriale titel wordt gebruik gemaakt van het in bijlage III opgenomen standaardformulier.

3. Waar nodig is het bepaalde in Hoofdstuk II, met uitzondering van artikel 5, en in Hoofdstuk IV, met uitzondering van artikel 22, lid 1, van toepassing.

Artikel 26

Authentieke akten

1. Authentieke akten betreffende vorderingen die in een van de lidstaten uitvoerbaar zijn, worden op verzoek van de schuldeiser door de instantie die aan de akte authenticiteit heeft verleend als Europese executoriale titel gewaarmerkt.

2. De instantie die de akte authenticiteit heeft verleend, gebruikt voor de afgifte van het bewijs van waarmerking als Europese executoriale titel het in bijlage IV opgenomen standaardformulier.

⁽¹⁾ PB L 174 van 27.6.2001, blz. 25.

3. Een authentieke akte kan alleen als Europese executorialie titel worden gewaarmerkt indien

- a) de instantie die de akte authenticiteit verleent, de schuldenaar, voordat hij met het verlijden of registreren van de akte heeft ingestemd, naar behoren over de rechtstreekse uitvoerbaarheid ervan in alle lidstaten heeft ingelicht; en
- b) het feit dat deze inlichting is verstrekt, blijkt uit een clausule in de door de schuldenaar ondertekende akte.

4. Waar nodig is het bepaalde in Hoofdstuk II, met uitzondering van artikel 5, en in Hoofdstuk IV, met uitzondering van artikel 22, lid 1, van toepassing.

HOOFDSTUK VI

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 27

Vaststelling van de woonplaats

1. Om vast te stellen of de schuldenaar zijn woonplaats heeft in de lidstaat van oorsprong, past het gerecht in de lidstaat van oorsprong zijn intern recht toe.
2. Indien de schuldenaar in de lidstaat van oorsprong geen woonplaats heeft, past het gerecht van oorsprong, voor de vaststelling of de schuldenaar een woonplaats heeft in een andere lidstaat, het recht van die lidstaat toe.

Artikel 28

Woonplaats van vennootschappen of andere rechtspersonen

1. Voor de toepassing van deze verordening hebben vennootschappen en andere rechtspersonen of verenigingen van natuurlijke of rechtspersonen woonplaats op de plaats van:

- a) hun statutaire zetel, of
- b) hun hoofdbestuur, of
- c) hun hoofdvestiging

[2. In Ierland en het Verenigd Koninkrijk wordt onder de statutaire zetel het „registered office” verstaan of, indien dat nergens bestaat, de „place of incorporation” (plaats van oprichting) of, indien die nergens bestaat, de plaats krachtens het recht waarvan de „formation” (vorming) is geschied.]

3. Om vast te stellen of een trust woonplaats heeft in de lidstaat van oorsprong, past het gerecht van oorsprong het voor hem geldende internationaal privaatrecht toe.

HOOFDSTUK VII

OVERGANGSBEPALING

Artikel 29

Overgangsbepaling

1. Deze verordening is slechts van toepassing op vorderingen die na haar inwerkingtreding worden ingesteld en op akten die na haar inwerkingtreding worden verleden of als authentieke akten worden geregistreerd.

2. Voor de toepassing van lid 1 wordt een vordering geacht te zijn ingesteld:

- a) op het tijdstip waarop het stuk dat het geding inleidt of een gelijkwaardig stuk bij het gerecht wordt ingediend, mits de schuldeiser vervolgens niet heeft nagelaten te doen wat hij met het oog op de betekening of de kennisgeving van het stuk aan de schuldenaar moest doen, of
- b) indien het stuk betekend of meegedeeld moet worden voordat het bij het gerecht wordt ingediend, op het tijdstip waarop de autoriteit die verantwoordelijk is voor de betekening of de kennisgeving het stuk ontvangt, mits de schuldeiser vervolgens niet heeft nagelaten te doen wat hij met het oog op de indiening van het stuk bij het gerecht moest doen.

HOOFDSTUK VIII

VERHOUDING TOT ANDERE INSTRUMENTEN

Artikel 30

Verhouding tot Verordening (EG) nr. 44/2001

1. Niets weerhoudt de schuldeiser ervan om de erkenning en tenuitvoerlegging te verzoeken.

- a) van een beslissing inzake een niet-betwiste schuldvordering, een door het gerecht goedgekeurde schikking of een authentieke akte op grond van de hoofdstukken III en IV van Verordening (EG) nr. 44/2001; of
- b) van een beslissing op grond van de bepalingen die, voor bijzondere onderwerpen, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen regelen en die opgenomen zijn in de besluiten van de Gemeenschap of in de nationale wetgevingen die ter uitvoering van deze besluiten zijn geharmoniseerd, overeenkomstig artikel 67 van Verordening (EG) nr. 44/2001 of
- c) van een beslissing op grond van de verdragen waarbij de lidstaten partij zijn en die voor bijzondere onderwerpen de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen regelen, overeenkomstig artikel 71 van Verordening (EG) nr. 44/2001.

2. Wanneer de schuldeiser om de erkenning van een beslissing, een authentieke akte of een door het gerecht goedgekeurde schikking als Europese executoriale titel verzoekt, komt deze verordening voor de toepassing van de desbetreffende procedures in de plaats van de hoofdstukken III, IV en V van Verordening (EG) nr. 44/2001 en van de bepalingen inzake de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen, authentieke akten en gerechtelijke schikkingen in de overeenkomsten en verdragen die in artikel 69 van Verordening (EG) nr. 44/2001 worden genoemd.

Artikel 31

Verhouding tot Verordening (EG) nr. 1348/2000

1. Onverminderd lid 2, laat deze verordening de toepassing van Verordening (EG) nr. 1348/2000⁽¹⁾ onverlet wanneer in een procedure in de lidstaat van oorsprong een gerechtelijk stuk ter betekening of kennisgeving van de ene lidstaat naar een andere moet worden gezonden.

2. Een overeenkomstig artikel 19, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1348/2000 gegeven beslissing kan niet als Europese executoriale titel worden erkend.

3. Wanneer een stuk dat het geding inleidt of een gelijkwaardig stuk, een dagvaarding of een beslissing ter betekening of kennisgeving van een bepaalde lidstaat naar een andere moet worden gezonden, geschiedt de betekening of kennisgeving in de zin van Verordening (EG) nr. 1348/2000 overeenkomstig de vereisten van hoofdstuk III van deze verordening, voorzover dat nodig is om erkenning als Europese executoriale titel mogelijk te maken.

4. In een in lid 3 bedoeld geval wordt het in artikel 10 van Verordening 1348/2000 bedoelde certificaat van betekening of

kennisgeving vervangen door het in bijlage V bij de onderhavige verordening opgenomen standaardformulier.

HOOFDSTUK IX

SLOTBEPALINGEN

Artikel 32

Uitvoeringsbepalingen

De in de bijlage opgenomen standaardformulieren worden bijgewerkt of gewijzigd overeenkomstig de in artikel 33, lid 2 bedoelde procedure.

Artikel 33

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij Verordening (EG) nr. 44/2001 ingestelde comité.

2. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 3 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing.

Artikel 34

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2004.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in de lidstaten overeenkomstig het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

⁽¹⁾ PB L 160 van 30.6.2000, blz. 37.

BIJLAGE I

BEWIJS VAN WAARMERKING ALS EUROPESE EXECUTORIALE TITEL — BESLISSING

1. Lidstaat van oorsprong: A B D E EL F FIN
I [IRL] L NL P S [UK]
2. Rechterlijke instantie die het certificaat van erkenning afgeeft:
Adres:
Tel./fax/e-mail
3. Beslissing
- 3.1. Datum:
- 3.2. Referentienummer:
- 3.3. Partijen
- 3.3.1. Naam en adres van de schuldeiser(s)
- 3.3.2. Naam en adres van de schuldenaar(aren):
4. Erkende geldelijke vordering:
- 4.1. Bedrag van de hoofdsom:
- 4.1.1. Valuta Euro
 Zweedse kroon
 [Engelse pond]
- 4.1.2. Indien de schuldvordering betrekking heeft op een periodieke betaling:
- 4.1.2.1. Hoofdsom van elke termijn:
- 4.1.2.2. Vervaldatum van de eerste termijn:
- 4.1.2.3. Vervaldata van de volgende termijnen:
wekelijks maandelijks anders, nl.:
- 4.1.2.4. Looptijd van de schuldvordering:
- 4.1.2.4.1. Onbepaald
- 4.1.2.4.2. Vervaldatum van de laatste termijn:
- 4.1.3. Is bij deze schuldvordering sprake van hoofdelijke en gezamenlijke aansprakelijkheid van de schuldenaren?
- 4.2. Rente
- 4.2.1. Rentevoet
- 4.2.1.1. %
- 4.2.1.2. % boven de basisrente van de ECB
- 4.2.2. Rente te betalen vanaf:
- 4.3. Bedrag van de terugvorderbare kosten, indien vermeld in de beslissing:
5. Is de beslissing uitvoerbaar in de lidstaat van oorsprong:
Ja Nee
6. Heeft de beslissing kracht van gewijsde overeenkomstig artikel 5, onder a)?
Ja Nee
7. Heeft de beslissing betrekking op een niet-betwiste schuldvordering in de zin van artikel 3, punt 4?
Ja Nee
8. Voldoet de beslissing aan artikel 5, onder b)?
Ja Nee

9. Indien van toepassing: voldoet de beslissing aan artikel 5, onder c)?

Ja Nee Niet van toepassing

10. Indien van toepassing: voldoet de beslissing aan artikel 5, onder d)?

Ja Nee Niet van toepassing

11. Betekening of kennisgeving van het stuk dat het geding inleidt overeenkomstig Hoofdstuk III, indien van toepassing

Ja Nee

11.1. Datum en adres van betekening of kennisgeving:

11.1.1. Woonplaats van de schuldenaar onbekend

11.2. Betekening of kennisgeving van het stuk is geschied:

11.2.1. Persoonlijk aan de schuldenaar (of zijn vertegenwoordiger), met bevestiging van ontvangst

11.2.2. Persoonlijk aan de schuldenaar, met officiële verklaring van de bevoegde ambtenaar

11.2.3. Per post aan de schuldenaar, met bevestiging van ontvangst

11.2.4. Per fax of elektronische post, met bevestiging van ontvangst

11.3. Plaatsvervangende betekening of kennisgeving

11.3.1. Zijn zonder resultaat pogingen tot persoonlijke betekening aan de geadresseerde in de zin van 11.2.1 of 11.2.2 ondernomen?

Ja Nee

11.3.2. Zo ja: werd het stuk vervolgens

11.3.2.1. overhandigd aan een volwassene die woonplaats heeft in hetzelfde huishouden als de schuldenaar

11.3.2.1.1. Naam

11.3.2.1.2. Betrekking tot schuldenaar

11.3.2.1.2.1. Familie

11.3.2.1.2.2. Werknemer in het huishouden van de geadresseerde

11.3.2.1.2.3. Anders, nl:

11.3.2.2. overhandigd aan een volwassene aan de woonplaats voor beroepsdoeleinden van de schuldenaar

11.3.2.2.1. Naam

11.3.2.2.2. Werknemer van de schuldenaar Ja Nee

11.3.2.3. neergelegd in de brievenbus van de schuldenaar, overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder c)

11.3.2.4. neergelegd bij een openbare instantie overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder d)

11.3.2.4.1. Naam en adres van de openbare instantie:

11.3.2.4.2. Kennisgeving van het feit dat het stuk werd neergelegd overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder d)

11.4. Bewijs van betekening of kennisgeving

11.4.1. Is de betekening of kennisgeving verricht overeenkomstig 11.2.2 of 11.3 Ja Nee

11.4.2. Zo ja, is er bewijs van de betekening of kennisgeving in de zin van artikel 13

Ja Nee

11.5. Herstel van betekening of kennisgeving in de zin van artikel 19, lid 2, bij niet-naleving van 11.2.-11.4.

11.5.1. Staat het vast dat de schuldenaar het stuk persoonlijk in ontvangst heeft genomen

Ja Nee

11.6. Betekening of kennisgeving zo tijdig als nodig is

Was de termijn voor de schuldenaar om te reageren op de schuldvordering in overeenstemming met artikel 15, lid 1?

Ja Nee

11.7. Behoorlijke informatie

Was de informatie aan de schuldenaar in overeenstemming met artikel 16 en 17?

Ja Nee

12. Betekening of kennisgeving van de dagvaarding, indien van toepassing, overeenkomstig artikel 14

Ja Nee

12.1. Datum en adres van betekening of kennisgeving:

12.1.1. Woonplaats van de schuldenaar onbekend

12.2. De betekening of kennisgeving van de dagvaarding is geschied:

12.2.1. Persoonlijk aan de schuldenaar (of zijn vertegenwoordiger), met bevestiging van ontvangst

12.2.2. Persoonlijk aan de schuldenaar, met officiële verklaring van de bevoegde ambtenaar

12.2.3. Per post aan de schuldenaar, met bevestiging van ontvangst

12.2.4. Per fax of elektronische post, met bevestiging van ontvangst

12.2.5. Mondeling in een eerdere terechtzitting

12.3. Plaatsvervangende betekening of kennisgeving

12.3.1. Zijn zonder resultaat pogingen tot persoonlijke betekening aan de geadresseerde in de zin van 12.2.1 of 12.2.2 ondernomen

Ja Nee

12.3.2. Zo ja: werd het stuk vervolgens

12.3.2.1. overhandigd aan een volwassene die woonplaats heeft in hetzelfde huishouden als de schuldenaar

12.3.2.1.1. Naam

12.3.2.1.2. Relatie tot schuldenaar

12.3.2.1.2.1. Familie

12.3.2.1.2.2. Werknemer in het huishouden van de geadresseerde

12.3.2.1.2.3. Anders, nl:

12.3.2.2. overhandigd aan een volwassene aan de woonplaats voor beroepsdoeleinden van de schuldenaar

12.3.2.2.1. Naam

12.3.2.2.2. Werknemer van de schuldenaar Ja Nee

12.3.2.3. neergelegd in de brievenbus van de schuldenaar, overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder c)

12.3.2.4. neergelegd bij een openbare instantie overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder d)

12.3.2.4.1. Naam en adres van de openbare instantie:

12.3.2.4.2. Kennisgeving van het feit dat het stuk werd neergelegd overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder d)

12.4. Bewijs van betekening of kennisgeving

12.4.1. Is de betekening of kennisgeving verricht overeenkomstig 12.2.2 of 12.3? Ja Nee

12.4.2. Zo ja, is er bewijs van de betekening of kennisgeving in de zin van artikel 13

Ja Nee

12.5. Herstel van betekening of kennisgeving in de zin van artikel 19, lid 2, bij niet-naleving van 12.2-12.4

12.5.1. Staat het vast dat de schuldenaar het stuk persoonlijk in ontvangst heeft genomen

Ja Nee

12.6. Betekening of kennisgeving zo tijdig als nodig is

Was de termijn tussen de betekening of kennisgeving van de dagvaarding en de terechtzitting in overeenstemming met artikel 15, lid 2?

Ja Nee

12.7. Behoorlijke informatie

Was de informatie aan de schuldenaar in overeenstemming met artikel 18?

Ja Nee

13. Herstel van niet-naleving van de procedurele minimumnormen overeenkomstig artikel 19, lid 1

13.1. Datum en adres van betekening of kennisgeving van de beslissing:

Woonplaats van de schuldenaar onbekend

13.2. Betekening of kennisgeving van de beslissing heeft plaatsgevonden:

13.2.1. Persoonlijk aan de schuldenaar (of zijn vertegenwoordiger), met bevestiging van ontvangst 13.2.2. Persoonlijk aan de schuldenaar, met officiële verklaring van de openbare ambtenaar 13.2.3. Per post aan de schuldenaar, met bevestiging van ontvangst 13.2.4. Per fax of elektronische post, met bevestiging van ontvangst

13.3. Plaatsvervangende betekening of kennisgeving

13.3.1. Zijn zonder resultaat pogingen tot persoonlijke betekening aan de geadresseerde in de zin van 13.2.1 of 13.2.2 ondernomen

Ja Nee

13.3.2. Zo ja: werd het stuk vervolgens

13.3.2.1. overhandigd aan een volwassene die woonplaats heeft in hetzelfde huishouden als de schuldenaar

13.3.2.1.1. Naam

13.3.2.1.2. Relatie tot schuldenaar

13.3.2.1.2.1. Familie 13.3.2.1.2.2. Werknemer in het huishouden van de geadresseerde 13.3.2.1.2.3. Anders, nl: 13.3.2.2. overhandigd aan een volwassene aan de woonplaats voor beroepsdoeleinden van de schuldenaar

13.3.2.2.1. Naam

13.3.2.2.2. Werknemer van de schuldenaar Ja Nee 13.3.2.3. neergelegd in de brievenbus van de schuldenaar, overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder c) 13.3.2.4. neergelegd bij een openbare instantie overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder d)

13.3.2.4.1. Naam en adres van de openbare instantie:

13.3.2.4.2. Kennisgeving van het feit dat het stuk werd gedeponereerd overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder d)

13.4. Bewijs van betekening of kennisgeving

13.4.1. Is de betekening of kennisgeving verricht overeenkomstig 13.2.2 of 13.3? Ja Nee

13.4.2. Zo ja, is er bewijs van de betekening of kennisgeving in de zin van artikel 13?

Ja Nee

13.5. Heeft de schuldenaar de mogelijkheid gehad om een gewoon rechtsmiddel in te stellen tegen de beslissing?

Ja Nee

13.6. Is de termijn voor het instellen van zo'n rechtsmiddel in overeenstemming met artikel 19, lid 1, onder c)?

Ja Nee

13.7. Is de schuldenaar naar behoren ingelicht over de mogelijkheid een rechtsmiddel in te stellen tegen de beslissing, overeenkomstig artikel 19, lid 1, onder d)?

Ja Nee

Gedaan te

datum

Handtekening en/of stempel

BIJLAGE II

BEWIJS VAN WAARMERKING ALS EUROPESE EXECUTORIALE TITEL VOOR BEWARENDE MAAT-
REGELEN

1. Lidstaat van oorsprong: A B D E EL F FIN
I [IRL] L NL P S [UK]
2. Rechterlijke instantie die het certificaat van erkenning afgeeft:
Adres:
Tel./fax/e-mail
3. Beslissing
  - 3.1. Datum:
  - 3.2. Referentienummer:
  - 3.3. Partijen
    - 3.3.1. Naam en adres van de schuldeiser(s)
    - 3.3.2. Naam en adres van de schuldenaar(aren):
4. Erkende geldelijke vordering:
  - 4.1. Bedrag van de hoofdsom:
    - 4.1.1. Valuta Euro
 Zweedse kroon
 [Engelse pond]
    - 4.1.2. Indien de schuldvordering betrekking heeft op een periodieke betaling:
      - 4.1.2.1. Hoofdsom van elke termijn:
      - 4.1.2.2. Vervaldatum van de eerste termijn:
      - 4.1.2.3. Vervaldata van de volgende termijnen:
wekelijks maandelijks tweemaandelijks anders, nl:
      - 4.1.2.4. Looptijd van de schuldvordering:
        - 4.1.2.4.1. Onbepaald of
        - 4.1.2.4.2. Vervaldatum van de laatste termijn:
    - 4.1.3. Is bij deze schuldvordering sprake van hoofdelijke en gezamenlijke aansprakelijkheid van de schuldenaren?
  - 4.2. Rente
    - 4.2.1. Rentevoet
      - 4.2.1.1. % of
      - 4.2.1.2. % boven de basisrente van de ECB
    - 4.2.2. Rente te betalen vanaf:
  - 4.3. Bedrag van de terugvorderbare kosten, indien gespecificeerd in de beslissing:
5. Is de beslissing uitvoerbaar in de lidstaat van oorsprong?
Ja Nee
6. Is de uitvoerbaarheid van de beslissing gekoppeld aan een tijdslimiet? Ja Nee
  - 6.1. Zo ja, uiterste datum van uitvoerbaarheid:
7. Heeft de beslissing betrekking op een niet-betwiste schuldvordering in de zin van artikel 3, punt 4?
Ja Nee
8. Voldoet de beslissing aan artikel 5, onder b)
Ja Nee

9. Indien van toepassing: voldoet de beslissing aan artikel 5, onder c)?

Ja Nee Niet van toepassing

10. Indien van toepassing: voldoet de beslissing aan artikel 5, onder d)?

Ja Nee Niet van toepassing

11. Betekening of kennisgeving van het stuk dat het geding inleidt overeenkomstig Hoofdstuk III, indien van toepassing

Ja Nee

11.1. Datum en adres van betekening of kennisgeving:

11.1.1. Woonplaats van de schuldenaar onbekend

11.2. Betekening of kennisgeving van het stuk heeft plaatsgevonden:

11.2.1. Persoonlijk aan de schuldenaar (of zijn vertegenwoordiger), met bevestiging van ontvangst

11.2.2. Persoonlijk aan de schuldenaar, met officiële verklaring van de bevoegde ambtenaar

11.2.3. Per post aan de schuldenaar, met bevestiging van ontvangst

11.2.4. Per fax of elektronische post, met bevestiging van ontvangst

11.3. Plaatsvervangende betekening of kennisgeving

11.3.1. Zijn zonder resultaat pogingen tot persoonlijke betekening aan de geadresseerde in de zin van 11.2.1 of 11.2.2 ondernomen

Ja Nee

11.3.2. Zo ja: werd het stuk vervolgens

11.3.2.1. overhandigd aan een volwassene die woonplaats heeft in hetzelfde huishouden als de schuldenaar

11.3.2.1.1. Naam

11.3.2.1.2. Betrekking tot schuldenaar

11.3.2.1.2.1. Familie

11.3.2.1.2.2. Werknemer in het huishouden van de geadresseerde

11.3.2.1.2.3. Anders, nl:

11.3.2.2. overhandigd aan een volwassene aan de woonplaats voor beroepsdoeleinden van de schuldenaar

11.3.2.2.1. Naam

11.3.2.2.2. Werknemer van de schuldenaar Ja Nee

11.3.2.3. neergelegd in de brievenbus van de schuldenaar, overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder c)

11.3.2.4. neergelegd bij een openbare instantie overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder d)

11.3.2.4.1. Naam en adres van de openbare instantie:

11.3.2.4.2. Kennisgeving van het feit dat het stuk werd neergelegd overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder d)

11.4. Bewijs van betekening of kennisgeving

11.4.1. Is de betekening of kennisgeving verricht overeenkomstig 11.2.2. of 11.3. Ja Nee

11.4.2. Zo ja, is er bewijs van de betekening of kennisgeving in de zin van artikel 13

Ja Nee

11.5. Herstel van betekening of kennisgeving in de zin van artikel 19, lid 2, bij niet-naleving van 11.2.-11.4.

11.5.1. Staat het vast dat de schuldenaar het stuk persoonlijk in ontvangst heeft genomen

Ja Nee

11.6. Betekening of kennisgeving zo tijdig als nodig is

Was de termijn voor de schuldenaar om te reageren op de schuldvordering in overeenstemming met artikel 15, lid 1?

Ja Nee

11.7. Behoorlijke informatie

Was de informatie aan de schuldenaar in overeenstemming met artikel 16 en 17?

Ja Nee

12. Betekening of kennisgeving van de dagvaarding, indien van toepassing

Ja Nee

12.1. Datum en adres van betekening of kennisgeving:

12.1.1. Woonplaats van de schuldenaar onbekend

12.2. De betekening of kennisgeving van de dagvaarding heeft plaatsgevonden:

12.2.1. Persoonlijk aan de schuldenaar (of zijn vertegenwoordiger), met bevestiging van ontvangst

12.2.2. Persoonlijk aan de schuldenaar, met officiële verklaring van de bevoegde ambtenaar

12.2.3. Per post aan de schuldenaar, met bevestiging van ontvangst

12.2.4. Per fax of e-mail, met bevestiging van ontvangst

12.2.5. Mondeling in een eerdere terechtzitting

12.3. Plaatsvervangende betekening of kennisgeving

12.3.1. Zijn zonder resultaat pogingen tot persoonlijke betekening aan de geadresseerde in de zin van 12.2.1 of 12.2.2 ondernomen

Ja Nee

12.3.2. Zo ja: werd het stuk vervolgens

12.3.2.1. overhandigd aan een volwassene die woonplaats heeft in hetzelfde huishouden als de schuldenaar

12.3.2.1.1. Naam

12.3.2.1.2. Relatie tot schuldenaar

12.3.2.1.2.1. Familie

12.3.2.1.2.2. Werknemer in het huishouden van de geadresseerde

12.3.2.1.2.3. Anders, nl:

12.3.2.2. overhandigd aan een volwassene aan de woonplaats voor beroepsdoeleinden van de schuldenaar

12.3.2.2.1. Naam

12.3.2.2.2. Werknemer van de schuldenaar Ja Nee

12.3.2.3. neergelegd in de brievenbus van de schuldenaar, overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder c)

12.3.2.4. neergelegd bij een openbare instantie overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder d)

12.3.2.4.1. Naam en adres van de openbare instantie:

12.3.2.4.2. Kennisgeving van het feit dat het stuk werd neergelegd overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder d)

12.4. Bewijs van betekening of kennisgeving

12.4.1. Is de betekening of kennisgeving verricht overeenkomstig 12.2.2 of 12.3 Ja Nee

12.4.2. Zo ja, is er bewijs van de betekening of kennisgeving in de zin van artikel 13?

Ja Nee

12.5. Herstel van betekening of kennisgeving in de zin van artikel 19, lid 2, bij niet-naleving van 12.2-12.4

12.5.1. Staat het vast dat de schuldenaar het stuk persoonlijk in ontvangst heeft genomen?

Ja Nee

12.6. Betekening of kennisgeving zo tijdig als nodig is

Was de termijn tussen de betekening of kennisgeving van de dagvaarding en de terechtzitting in overeenstemming met artikel 15, lid 2?

Ja Nee

12.7. Behoorlijke informatie

Was de informatie aan de schuldenaar in overeenstemming met artikel 18?

Ja Nee

13. Herstel van niet-naleving van de procedurele minimumnormen overeenkomstig artikel 19, lid 1
- 13.1. Datum en adres van betekening of kennisgeving van de beslissing:
Woonplaats van de schuldenaar onbekend
- 13.2. Betekening of kennisgeving van de beslissing heeft plaatsgevonden:
- 13.2.1. Persoonlijk aan de schuldenaar (of zijn vertegenwoordiger), met bevestiging van ontvangst
- 13.2.2. Persoonlijk aan de schuldenaar, met officiële verklaring van de openbare ambtenaar
- 13.2.3. Per post aan de schuldenaar, met bevestiging van ontvangst
- 13.2.4. Per fax of elektronische post, met bevestiging van ontvangst
- 13.3. Plaatsvervangende betekening of kennisgeving
- 13.3.1. Zijn zonder resultaat pogingen tot persoonlijke betekening aan de geadresseerde in de zin van 13.2.1 of 13.2.2 ondernomen
Ja Nee
- 13.3.2. Zo ja: werd het stuk vervolgens
- 13.3.2.1. overhandigd aan een volwassene die woonplaats heeft in hetzelfde huishouden als de schuldenaar
- 13.3.2.1.1. Naam
- 13.3.2.1.2. Relatie tot schuldenaar
- 13.3.2.1.2.1. Familie
- 13.3.2.1.2.2. Werknemer in het huishouden van de geadresseerde
- 13.3.2.1.2.3. Anders, nl:
- 13.3.2.2. overhandigd aan een volwassene aan de woonplaats voor beroepsdoeleinden van de schuldenaar
- 13.3.2.2.1. Naam
- 13.3.2.2.2. Werknemer van de schuldenaar Ja Nee
- 13.3.2.3. neergelegd in de brievenbus van de schuldenaar, overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder c)
- 13.3.2.4. neergelegd bij een openbare instantie overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder d)
- 13.3.2.4.1. Naam en adres van de openbare instantie:
- 13.3.2.4.2. Kennisgeving van het feit dat het stuk werd gedeponneerd overeenkomstig artikel 12, lid 1, onder d)
- 13.4. Bewijs van betekening of kennisgeving
- 13.4.1. Is de betekening of kennisgeving verricht overeenkomstig 13.2.2 of 13.3? Ja Nee
- 13.4.2. Zo ja, is er bewijs van de betekening of kennisgeving in de zin van artikel 13?
Ja Nee
- 13.5. Heeft de schuldenaar de mogelijkheid gehad om een gewoon rechtsmiddel in te stellen tegen de beslissing?
Ja Nee
- 13.6. Is de termijn voor het instellen van zo'n rechtsmiddel in overeenstemming met artikel 19, lid 1, onder c)?
Ja Nee
- 13.7. Is de schuldenaar naar behoren ingelicht over de mogelijkheid een rechtsmiddel aan te wenden tegen de beslissing, overeenkomstig artikel 19, lid 1, onder d)?
Ja Nee

Gedaan te

datum

Handtekening en/of stempel

BIJLAGE IV

BEWIJS VAN WAARMERKING ALS EUROPESE EXECUTORIALE TITEL — AUTHENTIEKE AKTE

1. Lidstaat van oorsprong: A   B   D   E   EL   F   FIN
    I   [IRL]   L   NL   P   S   [UK]
2. Instantie die het bewijs van waarmarking afgeeft:
- 2.1. Naam:
- 2.2. Adres:
- 2.3. Tel./fax/e-mail
- 2.4. Notaris
- 2.5. Bestuurlijke instantie
- 2.6. Rechterlijke instantie
- 2.7. Anders, nl:
3. Authentieke akte
- 3.1. Datum:
- 3.2. Referentienummer:
- 3.3. Partijen
- 3.3.1. Naam en adres van de schuldeiser(s)
- 3.3.2. Naam en adres van de schuldenaar(aren):
4. Erkende geldelijke vordering:
- 4.1. Bedrag van de hoofdsom:
- 4.1.1. Valuta Euro
 Zweedse kroon
 [Engelse pond]
- 4.1.2. Indien de schuldvordering betrekking heeft op een periodieke betaling:
- 4.1.2.1. Hoofdsom van elke termijn:
- 4.1.2.2. Vervaldatum van de eerste termijn:
- 4.1.2.3. Vervaldata van de volgende termijnen:
    wekelijks maandelijks anders, nl:
- 4.1.2.4. Looptijd van de schuldvordering:
- 4.1.2.4.1. Onbepaald of
- 4.1.2.4.2. Vervaldatum van de laatste termijn:
- 4.1.3. Is bij deze schuldvordering sprake van hoofdelijke en gezamenlijke aansprakelijkheid van de schuldenaren
- 4.2. Rente
- 4.2.1. Rentevoet
- 4.2.1.1.   % of
- 4.2.1.2.   % boven de basisrente van de ECB
- 4.2.2. Rente te betalen vanaf:
- 4.3. Bedrag van de terugvorderbare kosten, indien gespecificeerd in de gerechtelijke schikking:
5. Is de schuldenaar overeenkomstig artikel 26, lid 3, in kennis gesteld van de directe uitvoerbaarheid van de authentieke akte voordat hij met deze akte instemde?   Ja   Nee
6. Is de authentieke akte uitvoerbaar in de lidstaat van oorsprong?
 Ja   Nee

Gedaan te

datum

Handtekening en/of stempel

BIJLAGE V

CERTIFICAAT VAN BETEKENING OF KENNISGEVING OF VAN HET ACHTERWEGE BLIJVEN DAARVAN

(Artikel 10 van Verordening (EG) nr. 1348/2000 van de Raad)

12. BETEKENING OF KENNISGEVING WERD VERRICHT

12.1. Datum en adres van betekening of kennisgeving:

12.2. Betekening of kennisgeving van het stuk heeft plaatsgevonden:

12.2.1. persoonlijk aan de geadresseerde met bevestiging van ontvangst 12.2.2. Persoonlijk aan de geadresseerde, met officiële verklaring van de bevoegde ambtenaar 12.2.3. Per post aan de geadresseerde, met bevestiging van ontvangst 12.2.4. Via andere telecommunicatiemiddelen, met bevestiging van ontvangst 12.2.4.1. Fax 12.2.4.2. Electronische post 12.2.4.3. Anders, nl: 12.3. Plaatsvervangende betekening of kennisgeving

12.3.1. Zijn zonder resultaat pogingen tot persoonlijke betekening aan de geadresseerde in de zin van 12.2.1 of 12.2.2 ondernomen

Ja Nee

12.3.2. Zo ja: werd het stuk vervolgens

12.3.2.1. overhandigd aan een volwassene die woonplaats heeft in hetzelfde huishouden als de geadresseerde

12.3.2.1.1. Naam

12.3.2.1.2. Relatie tot de geadresseerde:

12.3.2.1.2.1. Familie 12.3.2.1.2.2. Werknemer in het huishouden van de geadresseerde 12.3.2.1.2.3. Anders, nl: 12.3.2.2. overhandigd aan een volwassene aan de woonplaats voor beroepsdoeleinden van de geadresseerde

12.3.2.2.1. Naam

12.3.2.2.2. Werknemer van de geadresseerde Ja Nee 12.3.2.3. neergelegd in de brievenbus van de geadresseerde 12.3.2.4. neergelegd bij een openbare instantie

12.3.2.4.1. Naam en adres van de openbare instantie:

12.3.2.4.2. Kennisgeving van het feit dat het stuk in de brievenbus van de geadresseerde is neergelegd

12.3.2.5. betekening of kennisgeving is verricht volgens een bijzondere methode, nl:

12.4. Werd het document via een van de in 12.2 of 12.3 genoemde methoden overhandigd (a.u.b. bij die punten aangeven via welke methode) aan de vertegenwoordiger van de geadresseerde? Ja Nee

12.4.1. Zo ja: naam en adres van de vertegenwoordiger

12.4.2. Status van de vertegenwoordiger

12.4.2.1. Gevolmachtigde, Advocaat 12.4.2.2. Statutaire wettelijke vertegenwoordiger van een rechtspersoon 12.4.2.3. Anders, nl: 12.5. Is de betekening of kennisgeving geschied overeenkomstig de wet van de lidstaat waar de betekening of kennisgeving heeft plaatsgevonden
Ja Nee 12.6. Is de geadresseerde (mondeling) (schriftelijk) in kennis gesteld van het feit dat hij of zij kan weigeren het stuk in ontvangst te nemen indien het niet is gesteld in een officiële taal van de plaats van betekening of kennisgeving of in een officiële taal van de verzendende staat die hij of zij begrijpt? Ja Nee

13. INFORMATIE OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 7, LID 2

De betekening of kennisgeving kon niet binnen een maand na de datum van ontvangst plaatsvinden.

14. WEIGERING VAN HET STUK

De geadresseerde heeft geweigerd het stuk in ontvangst te nemen vanwege de taal waarin het stuk is gesteld. De stukken zijn bij dit certificaat gevoegd

15. REDEN VOOR HET ACHTERWEGE BLIJVEN VAN DE BETEKENING OF KENNISGEVING

15.1. Adres onbekend

15.2. Geadresseerde is onvindbaar

15.3. Kennisgeving of betekening kon niet worden verricht binnen de in punt 6.2 gestelde termijn

15.4. Anders, nl:

De stukken zijn bij dit certificaat gevoegd.

Gedaan te

datum

Handtekening en/of stempel

Voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1334/2000 tot instelling van een communautaire regeling voor controle op de uitvoer van producten en technologie voor tweërlei gebruik

(2002/C 203 E/15)

COM(2002) 184 def. — 2002/0085(ACC)

(Door de Commissie ingediend op 18 april 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 133,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1334/2000 ⁽¹⁾ moeten producten voor tweërlei gebruik (met inbegrip van programmatuur en technologie) bij uitvoer uit de Gemeenschap aan een doeltreffende controle worden onderworpen.
- (2) Uit hoofde van artikel 21 van Verordening (EG) nr. 1334/2000 is voor de intracommunautaire overbrenging van producten en technologie voor tweërlei gebruik bedoeld in bijlage IV bij deze verordening een vergunning vereist. In deze bijlage zijn met name producten opgenomen die in het kader van de groep van nucleaire exportlanden (NSG) en de regeling van Wassenaar aan controle zijn onderworpen.
- (3) De politieke verbintenissen die de lidstaten in het kader van de NSG of de regeling van Wassenaar hebben aangegaan moeten worden uitgevoerd met strikte naleving van de beginselen vastgesteld door het Gemeenschapsrecht, met name het EG-Verdrag en het EGA-Verdrag. Deze twee verdragen stellen het beginsel van het vrije vrije verkeer van goederen in de Gemeenschap in, waaraan producten voor tweërlei gebruik zijn onderworpen.
- (4) Bijlage IV van Verordening (EG) nr. 1334/2000 vormt een uitzondering op het beginsel van het vrije intracommunautaire verkeer van producten voor tweërlei gebruik. Deze uitzondering vloeit met name voort uit de politieke verbintenissen die de lidstaten hebben aangegaan en uit de gevoeligheid van deze producten.
- (5) Aangezien een aantal van deze producten minder gevoelig zijn wat proliferatie betreft, lijkt de controle op hun overbrenging binnen de Gemeenschap krachtens Verordening (EG) nr. 1334/2000 niet verantwoord.

(6) Bijgevolg dient Verordening (EG) nr. 1334/2000 te worden gewijzigd.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Bijlage IV van Verordening (EG) nr. 1334/2000 wordt als volgt gewijzigd:

1. In deel I worden de rubrieken 3A002.g.2., 6A001.a.1.b.2., 6A001.a.1.b.3., 6A001.a.1.b.4., 6A001.a.1.b.5., 6A001.a.2.d., 8A002.o.3.a., 8A002.p. en 8D002 geschrapt.
2. Deel II wordt als volgt gewijzigd:
  - a) De rubrieken 1C012.a., 3A201.a., 3A228.c., 6A203.b. en 6E201 worden geschrapt.
  - b) Rubriek 1E001 wordt vervangen door de volgende tekst:

„1E001 „Technologie” overeenkomstig de algemene technologiënoot voor het „ontwikkelen” of „vervaardigen” van apparatuur of materialen bedoeld in 1C012.b.”
  - c) Rubriek 3E201 wordt vervangen door de volgende tekst:

„3E201 „Technologie” volgens de algemene technologiënoot voor het gebruik van apparatuur bedoeld in 3A228.a., 3A228.b., 3A229, 3A231 of 3A232.”

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de vijfde dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat

⁽¹⁾ PB L 159 van 30.6.2000, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2432/2001 (PB L 338 van 20.12.2001, blz. 1).

Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad over aanvallen op informatiesystemen

(2002/C 203 E/16)

COM(2002) 173 def. — 2002/0086(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 19 april 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name op artikel 29, artikel 30, lid 1, onder a), artikel 31 en artikel 34, lid 2, onder b),

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Er zijn gegevens die wijzen op aanvallen op informatiesystemen, in het bijzonder als gevolg van de dreiging van de georganiseerde criminaliteit, en de bezorgdheid over mogelijke terroristische aanvallen op informatiesystemen die deel uitmaken van de kritische infrastructuur van de lidstaten neemt toe. Dit vormt een bedreiging voor de totstandbrenging van een veiligere informatiemaatschappij en een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, en derhalve is een reactie op het niveau van de Europese Unie noodzakelijk.
- (2) Teneinde doeltreffend op deze bedreigingen te kunnen reageren, is een allesomvattende aanpak van de netwerk- en informatieveiligheid vereist, zoals is onderstreept in het Actieplan eEurope, in de mededeling van de Commissie „Netwerk- en informatieveiligheid: voorstel voor een Europese beleidsaanpak” ⁽¹⁾ en in de Resolutie van de Raad van 6 december 2001 betreffende een gemeenschappelijke aanpak en specifieke acties inzake netwerk- en informatiebeveiliging.
- (3) De noodzaak om meer bekendheid te geven aan de problemen in verband met informatieveiligheid en praktische bijstand te verlenen, is ook onderstreept in de resolutie van het Europees Parlement van 5 september 2001 ⁽²⁾.

(4) Een aantal grote lacunes en verschillen in de wetgeving van de lidstaten op dit gebied vormen een belemmering voor de bestrijding van georganiseerde criminaliteit en staan een doeltreffende politieke en justitiële samenwerking op het gebied van aanvallen op informatiesystemen in de weg. Het transnationale en grensoverschrijdende karakter van moderne elektronische communicatienetwerken houdt in dat aanvallen op informatiesystemen steeds vaker internationaal van aard zijn, waardoor wordt onderstreept dat er dringend behoefte bestaat aan verdere onderlinge afstemming van het strafrecht op dit gebied.

(5) In het actieplan van de Raad en de Commissie over hoe de bepalingen van het Verdrag van Amsterdam inzake de totstandbrenging van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid het best kunnen worden uitgevoerd ⁽³⁾, in de conclusies van de Europese Raad van Tampere van 15 en 16 oktober 1999, in de conclusies van de Europese Raad van Santa Maria da Feira van 19 en 20 juni 2000, in het scorebord van de Commissie ⁽⁴⁾ en in de resolutie van het Europees Parlement van 19 mei 2000 ⁽⁵⁾ zijn wetgevende maatregelen ter bestrijding van hightech-criminaliteit, waaronder gemeenschappelijke definities, strafbaarstellingen en straffen, aangegeven of wordt op dergelijke maatregelen aangedrongen.

(6) De door internationale organisaties verrichte werkzaamheden, in het bijzonder die van de Raad van Europa met het oog op de onderlinge afstemming van het strafrecht en die van de G8 met het oog op transnationale samenwerking op het gebied van hightech-criminaliteit moeten worden aangevuld met een gemeenschappelijke aanpak in de Europese Unie op dit gebied. De oproep daartoe is nader uitgewerkt in de mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's „De informatiemaatschappij veiliger maken door de informatie-infrastructuur beter te beveiligen en computercriminaliteit te bestrijden” ⁽⁶⁾.

(7) Er moet worden gezorgd voor een betere onderlinge afstemming van het strafrecht op het gebied van aanvallen op informatiesystemen teneinde een optimale politieke en justitiële samenwerking te garanderen op het gebied van strafbare feiten waarvan sprake is bij aanvallen op informatiesystemen en teneinde bij te dragen aan de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit en terrorisme.

⁽³⁾ PB C 19 van 23.1.1999.

⁽⁴⁾ COM (2001) 278 def.

⁽⁵⁾ A5-0127/2000.

⁽⁶⁾ COM(2000) 890.

⁽¹⁾ COM(2001) 298.

⁽²⁾ (2001/2098(INI)).

- (8) Het kaderbesluit van de Raad inzake het Europees arrestatiebevel, de bijlage bij de Europol-Overeenkomst en het besluit van de Raad betreffende de oprichting van Eurojust bevatten verwijzingen naar computercriminaliteit, die nader moet worden omschreven. Met het oog op dergelijke instrumenten moet computercriminaliteit worden verstaan in die zin dat deze ook aanvallen op informatiesystemen omvat zoals deze zijn gedefinieerd in dit kaderbesluit, dat zal zorgen voor een veel verdergaande onderlinge afstemming van de bestanddelen van dergelijke strafbare feiten. Dit kaderbesluit vult ook het kaderbesluit inzake de bestrijding van terrorisme aan, dat betrekking heeft op terroristische handelingen waardoor grootschalige vernielingen aan een infrastructurele voorziening, inclusief een informatiesysteem, worden aangebracht, het leven van mensen in gevaar kan worden gebracht of grote economische schade kan worden veroorzaakt.
- (9) Alle lidstaten hebben het Verdrag van de Raad van Europa van 28 januari 1981 tot bescherming van personen met betrekking tot de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens geratificeerd. De persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de tenuitvoerlegging van dit kaderbesluit, worden beschermd overeenkomstig de beginselen van genoemd Verdrag.
- (10) Gemeenschappelijke definities op dit gebied, in het bijzonder van informatiesystemen en computergegevens, zijn van belang om in de lidstaten bij de toepassing van dit kaderbesluit een coherente aanpak te garanderen.
- (11) Teneinde tot een gemeenschappelijke aanpak van de bestanddelen van strafbare feiten te komen, moet voor een gemeenschappelijke definitie van onrechtmatige toegang tot een informatiesysteem en van onrechtmatige verstoring van een informatiesysteem worden gezorgd.
- (12) Er moet worden voorkomen dat met name gedragingen te zwaar worden bestraft en dat handelingen van houders van rechten en bevoegde personen — zoals rechtmatige particuliere of zakelijke gebruikers, beheerders, controleurs en exploitanten van netwerken en systemen, personen die rechtmatig wetenschappelijk onderzoek verrichten en bevoegde personen die een systeem testen, ongeacht of het om een persoon binnen de onderneming gaat of dat daartoe een externe persoon wordt aangewezen die wordt gemachtigd de beveiliging van een systeem te testen — strafbaar worden gesteld.
- (13) De lidstaten zorgen ervoor dat aanvallen op informatiesystemen strafbaar worden gesteld met doeltreffende, evenredige en afschrikkende straffen, die in ernstige gevallen ook vrijheidsstraffen kunnen omvatten.
- (14) Voor gevallen waarin bepaalde, met een aanval op een informatiesysteem samengaan omstandigheden ertoe leiden dat deze een nog grotere bedreiging voor de samenleving vormt, moet in zwaardere straffen worden voorzien. In dergelijke gevallen moeten de aan de daders opgelegde straffen volstaan om aanvallen op informatiesystemen te bestrijden binnen de strekking van andere instrumenten die reeds werden goedgekeurd met het oog op de bestrijding van de georganiseerde misdaad, zoals Gemeenschappelijk optreden 98/733/JBZ van 21 december 1998 door de Raad aangenomen op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie inzake de strafbaarstelling van deelneming aan een criminele organisatie in de lidstaten van de Europese Unie ⁽¹⁾.
- (15) Er moeten maatregelen worden genomen om het mogelijk te maken dat rechtspersonen aansprakelijk worden gesteld voor strafbare feiten in de zin van dit kaderbesluit die te hunnen voordele zijn gepleegd, en om er voor te zorgen dat elke lidstaat in situaties waarin de dader fysiek op zijn grondgebied aanwezig is of waarin het informatiesysteem zich op zijn grondgebied bevindt, bevoegd is voor ten aanzien van informatiesystemen gepleegde strafbare feiten.
- (16) Er moeten ook maatregelen worden genomen met het oog op de samenwerking tussen de lidstaten teneinde een doeltreffend optreden tegen aanvallen op informatiesystemen mogelijk te maken. Er moeten operationele meldpunten worden ingesteld voor de uitwisseling van informatie.
- (17) Omdat de doelstellingen om aanvallen op informatiesystemen in alle lidstaten te bestraffen met doeltreffende, evenredige en afschrikkende straffen en om de justitiële samenwerking te verbeteren en te bevorderen door mogelijke belemmeringen weg te nemen, niet in voldoende mate door de lidstaten afzonderlijk kunnen worden verwezenlijkt omdat de regels gemeenschappelijk en met elkaar verenigbaar moeten zijn, en deze doelstellingen dus beter op het niveau van de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie maatregelen nemen, overeenkomstig het in artikel 2 van het Verdrag betreffende de EU en artikel 5 van het EG-Verdrag omschreven subsidiariteitsbeginsel. Overeenkomstig het eveneens in artikel 5 van het EG-Verdrag omschreven evenredigheidsbeginsel gaat dit kaderbesluit niet verder dan wat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (18) Dit kaderbesluit laat de bevoegdheden van de Europese Gemeenschap onverlet.
- (19) In dit kaderbesluit worden de grondrechten in acht genomen en de beginselen nageleefd die in het bijzonder zijn vastgelegd in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met name in de hoofdstukken II en VI,

HEEFT HET VOLGENDE KADERBESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Werkingsfeer en doelstelling van het kaderbesluit

Dit kaderbesluit heeft ten doel de samenwerking tussen de justitiële en andere bevoegde autoriteiten van de lidstaten, zoals de politie en andere gespecialiseerde rechtshandhavinginstanties, te verbeteren door middel van de onderlinge afstemming van de strafrechtelijke regels van de lidstaten inzake aanvallen op informatiesystemen.

⁽¹⁾ PB L 351 van 29.12.1998, blz. 1.

*Artikel 2***Definities**

In de zin van dit kaderbesluit gelden de volgende definities:

- a) „Elektronisch communicatienetwerk”: de transmissiesystemen en in voorkomend geval de schakel- of routeringsapparatuur en andere middelen die het mogelijk maken signalen over te brengen via draad, radiogolven, optische of andere elektromagnetische middelen waaronder satellietnetwerken, vaste (circuit- en pakketgeschakelde, met inbegrip van internet) en mobiele terrestrische netwerken, netten voor radio- en televisieomroep en kabeltelevisienetten, ongeacht de aard van de overgebrachte informatie.
- b) „Computer”: elk apparaat of groep van onderling verbonden of met elkaar verband houdende apparaten, waarvan er één of meer op basis van een programma automatisch computergegevens verwerkt.
- c) „Computergegevens”: elke weergave van feiten, gegevens of begrippen die is gemaakt of omgezet in een vorm die geschikt is voor verwerking in een informatiesysteem, met inbegrip van programma's die een informatiesysteem een bepaalde functie kunnen laten uitvoeren.
- d) „Informatiesysteem”: computers en elektronische communicatienetwerken, alsmede de computergegevens die daarmee worden opgeslagen, verwerkt, opgehaald of verzonden met het oog op de werking, het gebruik, de beveiliging en het onderhoud ervan.
- e) „Rechtspersoon”: ieder lichaam dat deze hoedanigheid krachtens het toepasselijke recht bezit, met uitzondering van staten of andere overheidslichamen in de uitoefening van hun openbaar gezag en van publiekrechtelijke internationale organisaties.
- f) „Bevoegde persoon”: elke natuurlijke of rechtspersoon die contractueel of wettelijk het recht heeft, of de rechtmatige toestemming, om een informatiesysteem te gebruiken, te beheren, te controleren, te testen, er rechtmatig wetenschappelijk onderzoek mee te doen of op een andere manier te exploiteren, en die in overeenstemming met dat recht of die toestemming handelt.
- g) „Onrechtmatig” betekent dat gedragingen door bevoegde personen of andere gedragingen die in het nationale recht als rechtmatig worden erkend, zijn uitgesloten.

*Artikel 3***Onrechtmatige toegang tot informatiesystemen**

De lidstaten zorgen ervoor dat de opzettelijke, onrechtmatige toegang tot een informatiesysteem of enig onderdeel daarvan, strafbaar wordt gesteld indien het feit is gepleegd:

- i) tegen een deel van een informatiesysteem waarvoor specifieke beveiligingsmaatregelen gelden; of
- ii) met het oogmerk een natuurlijke of een rechtspersoon schade te berokkenen; of
- iii) met het oogmerk economisch voordeel tot gevolg te hebben.

*Artikel 4***Onrechtmatige verstoring van informatiesystemen**

De lidstaten zorgen ervoor dat de volgende opzettelijke, onrechtmatige gedragingen strafbaar worden gesteld:

- a) het ernstig hinderen of onderbreken van de werking van een informatiesysteem door de invoer, de transmissie, het beschadigen, wissen, verminken, wijzigen, onderdrukken of ontoegankelijk maken van computergegevens;
- b) het wissen, verminken, wijzigen, onderdrukken of ontoegankelijk maken van computergegevens in een informatiesysteem met het oogmerk om een natuurlijke of een rechtspersoon schade te berokkenen.

*Artikel 5***Instigatie, hulp, aanstoking en poging**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de opzettelijke instigatie of aanstoking tot of hulp bij de feiten in de zin van de artikelen 3 en 4 strafbaar wordt gesteld.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat pogingen om de feiten in de zin van de artikelen 3 en 4 te plegen, strafbaar worden gesteld.

*Artikel 6***Straffen**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de strafbare feiten in de zin van de artikelen 3, 4 en 5 strafbaar worden gesteld met doeltreffende, evenredige en afschrikkende straffen, waaronder maximumgevangenisstraffen die in ernstige gevallen ten minste een jaar moeten bedragen. Het begrip „ernstige gevallen” moet aldus worden opgevat dat gedragingen die geen schade of economisch voordeel ten gevolge hebben gehad daar niet onder vallen.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat naast vrijheidsstraffen bijkomende of alternatieve straffen in de vorm van boetes kunnen worden opgelegd.

*Artikel 7***Verzwarende omstandigheden**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat op de strafbare feiten in de zin van de artikelen 3, 4 en 5 een maximumgevangenisstraf staat van niet minder dan vier jaar wanneer deze in de volgende omstandigheden zijn gepleegd:

- a) indien het strafbare feit werd gepleegd in het kader van een criminele organisatie in de zin van Gemeenschappelijk optreden 98/733/JBZ van 21 december 1998 inzake de strafbaarstelling van deelneming aan een criminele organisatie in de lidstaten van de Europese Unie, afgezien van het daarin aangegeven strafniveau;
- b) indien door het strafbare feit rechtstreeks of onrechtstreeks aanzienlijke economische schade of lichamelijk letsel werd toegebracht of aanzienlijke schade aan een deel van de kritische infrastructuur van de lidstaat werd veroorzaakt;
- c) indien door het strafbare feit aanzienlijke opbrengsten werden verkregen.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat op de strafbare feiten in de zin van de artikelen 3, 4 en 5 zwaardere vrijheidsstraffen staan dan die waarin artikel 6 voorziet, indien tegen de dader in een lidstaat voor een dergelijk strafbaar feit een eindvonnis is uitgesproken.

*Artikel 8***Bijzondere omstandigheden**

Onverminderd de artikelen 6 en 7, zorgen de lidstaten ervoor dat de in de artikelen 6 en 7 bedoelde straffen kunnen worden verlicht indien de dader naar de mening van de bevoegde justitiële autoriteit slechts onbeduidende schade heeft veroorzaakt.

*Artikel 9***Aansprakelijkheid van rechtspersonen**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat rechtspersonen aansprakelijke kunnen worden gesteld voor gedragingen in de zin van de artikelen 3, 4 en 5, waaraan zich te hunnen voordele personen schuldig maken die hetzij individueel, hetzij als lid van een orgaan van de rechtspersoon handelen en die in die rechtspersoon een leidende functie bekleden op grond van:

- a) de bevoegdheid om de rechtspersoon te vertegenwoordigen; of

b) de bevoegdheid om namens de rechtspersoon beslissingen te nemen; of

c) de bevoegdheid om binnen de rechtspersoon toezicht uit te oefenen.

2. Afgezien van de in lid 1 genoemde gevallen, zorgen de lidstaten ervoor dat de rechtspersoon aansprakelijk kan worden gesteld wanneer, bij gebreke van toezicht of controle door een in lid 1 bedoelde persoon, strafbare feiten in de zin van de artikelen 3, 4 en 5 konden worden gepleegd ten voordele van die rechtspersoon door een onder het gezag van die rechtspersoon staande persoon.

3. De aansprakelijkheid van een rechtspersoon krachtens de leden 1 en 2 sluit strafvervolgning van natuurlijke personen die strafbare feiten plegen of zich schuldig maken aan gedragingen in de zin van de artikelen 3, 4 en 5 niet uit.

*Artikel 10***Straffen tegen rechtspersonen**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat een rechtspersoon die volgens artikel 9, lid 1, aansprakelijk is, straffen kunnen worden opgelegd die doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. Deze straffen omvatten al dan niet strafrechtelijke geldboetes en kunnen andere maatregelen omvatten zoals:

- a) uitsluiting van uitkeringen of steun van de overheid;
- b) tijdelijk of permanent verbod op het uitoefenen van commerciële activiteiten;
- c) plaatsing onder toezicht van de rechter; of
- d) een gerechtelijk bevel tot liquidatie.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat tegen een rechtspersoon die volgens artikel 9, lid 2, aansprakelijk is, straffen kunnen worden vastgesteld of maatregelen kunnen worden getroffen die doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

*Artikel 11***Rechtsmacht**

1. Elke lidstaat vestigt zijn rechtsmacht ten aanzien van de strafbare feiten als bedoeld in de zin van de artikelen 3, 4 en 5 indien deze:

- a) geheel of gedeeltelijk op zijn grondgebied zijn gepleegd; of

b) door een van zijn onderdanen zijn gepleegd en de handeling is gericht tegen personen of groepen uit die staat; of

Artikel 12

c) zijn gepleegd ten voordele van een rechtspersoon die zijn hoofdkantoor op het grondgebied van die lidstaat heeft.

Uitwisseling van informatie

2. Bij het vestigen van de rechtsmacht overeenkomstig lid 1, onder a), zorgt elke lidstaat ervoor dat zijn rechtsmacht zich uitstrekt tot gevallen waarin:

1. Met het oog op de uitwisseling van informatie in verband met strafbare feiten in de zin van de artikelen 3, 4 en 5, stellen de lidstaten, met inachtneming van de regels inzake gegevensbescherming, operationele meldpunten in die 24 uur per dag en zeven dagen per week operationeel zijn.

a) de dader het strafbare feit pleegt terwijl hij zich fysiek op het grondgebied van die lidstaat bevindt, ongeacht of het strafbare feit is gericht tegen een informatiesysteem op het eigen grondgebied; of

2. Elke lidstaat stelt het Secretariaat-generaal van de Raad en de Commissie in kennis van het meldpunt dat is aangewezen met het oog op de uitwisseling van informatie over strafbare feiten waarvan sprake is bij aanvallen op informatiesystemen. Het Secretariaat-generaal brengt deze informatie ter kennis van de andere lidstaten.

b) het strafbare feit is gericht tegen een informatiesysteem op het eigen grondgebied, ongeacht of de dader het strafbare feit pleegt terwijl hij zich fysiek op het grondgebied van de betrokken lidstaat bevindt.

Artikel 13

3. Elke lidstaat kan besluiten de in lid 1, onder b) en c), beschreven regels inzake de rechtsmacht niet of slechts in specifieke gevallen of omstandigheden toe te passen.

Tenuitvoerlegging

4. Elke lidstaat neemt de nodige maatregelen om zijn rechtsmacht ook te vestigen voor de strafbare feiten in de zin van de artikelen 3, 4 en 5 in gevallen waarin hij weigert een persoon die van een dergelijk strafbaar feit wordt verdacht of daaraan schuldig is bevonden aan een andere lidstaat of een derde land over te dragen of uit te leveren.

1. De lidstaten treffen de noodzakelijke maatregelen om uiterlijk op 31 december 2003 aan dit kaderbesluit te voldoen.

2. Zij stellen het Secretariaat-generaal van de Raad en de Commissie in kennis van de tekst van de bepalingen die zij goedkeuren, alsmede van eventuele andere maatregelen die zij nemen om aan dit kaderbesluit te voldoen.

5. Indien een strafbaar feit onder de rechtsmacht van meer dan een lidstaat valt en indien elk van de betrokken lidstaten geldig vervolging kan instellen op grond van hetzelfde feit, werken de betrokken lidstaten samen om te beslissen wie van hen de daders zal vervolgen, teneinde de procedure zo mogelijk in een enkele lidstaat te centraliseren. Daartoe kunnen de lidstaten een beroep doen op elk orgaan of mechanisme dat in de Europese Unie is ingesteld om de samenwerking tussen hun rechterlijke instanties en de coördinatie van hun actie te vergemakkelijken.

3. Op basis daarvan dient de Commissie uiterlijk op 31 december 2004 bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de werking van dit kaderbesluit, zo nodig vergezeld van wetgevingsvoorstellen.

4. De Raad beoordeelt in hoeverre de lidstaten aan dit kaderbesluit voldoen.

Artikel 14

6. De lidstaten stellen het Secretariaat-generaal van de Raad en de Commissie op de hoogte wanneer zij besluiten lid 3 toe te passen, zo nodig onder vermelding van de specifieke gevallen of omstandigheden waarin het besluit van toepassing is.

Inwerkingtreding

Dit kaderbesluit treedt in werking op de twintigste dag na de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Voorstel voor een verordening van de Raad houdende instelling van aanvullende douanerechten op de invoer van bepaalde producten van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika

(2002/C 203 E/17)

COM(2002) 202 def. — 2002/0095(ACC)

(Door de Commissie ingediend op 19 april 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 133,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Verenigde Staten van Amerika hebben een vrijwaringsmaatregel ingesteld, die inhoudt dat met betrekking tot de invoer van ijzer- en staalproducten uit onder meer de Europese Gemeenschap vanaf 20 maart 2002 de douanerechten worden verhoogd of tariefcontingenten worden ingesteld.
- (2) Deze maatregel brengt aanzienlijke schade toe aan de betrokken producenten in de Gemeenschap en verstoort de balans van concessies en verplichtingen, zoals die voortvloeien uit de WTO-overeenkomst. De maatregel beperkt in aanzienlijke mate de uitvoer van de betrokken staalproducten van de Gemeenschap naar de Verenigde Staten van Amerika: de exportmogelijkheden van de Gemeenschap worden getroffen voor een bedrag van ten minste 2,407 miljard euro per jaar.
- (3) Het overleg dat is gevoerd tussen de Verenigde Staten van Amerika en de Gemeenschap op grond van de WTO-overeenkomst heeft niet tot een aanvaardbare oplossing geleid.
- (4) Op grond van de WTO-overeenkomst heeft een getroffen exporterend lid het recht de toepassing van in wezen gelijkwaardige concessies of andere verplichtingen op te schorten, indien de Raad voor de handel in goederen daarmee akkoord gaat.
- (5) Instelling van aanvullende douanerechten van 100 %, 30 %, 15 %, 13 % en 8 % op bepaalde ieder jaar in de Gemeenschap ingevoerde producten van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika komt overeen met opschorting van een in wezen gelijkwaardige handelsconcessie, aangezien de geïnde rechten niet meer zullen bedragen dan de rechten die zullen worden geheven op de producten van oorsprong uit de Gemeenschap die onder de vrijwaringsmaatregel van de VS vallen, namelijk 626 miljoen euro per jaar.
- (6) Deze opschorting van in wezen gelijkwaardige concessies moet in de eerste plaats worden toegepast op de sector ijzer en staal, en waar nodig op andere sectoren. De industrieproducten van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika die zijn gekozen, zijn producten van het aanbod waarvan de Gemeenschap niet in substantiële mate afhankelijk is voor zijn bevoorrading; het effect van de toepassing van bijkomende douanerechten op deze producten is echter in wezen gelijkwaardig met het effect van de vrijwaringsmaatregel van de Verenigde Staten van Amerika op de producten die de Gemeenschap uitvoert.
- (7) Wat sommige producten betreft, aangeduid als „bepaalde platte staalproducten”, is de vrijwaringsmaatregel van de Verenigde Staten van Amerika niet genomen naar aanleiding van een absolute toename van de invoer.
- (8) Op grond van de WTO-overeenkomst mag een gedeelte van de concessies van de Gemeenschap dat overeenstemt met het gedeelte van de vrijwaringsmaatregel dat niet is vastgesteld naar aanleiding van een absolute toename van de invoer, en dat een bedrag aan rechten van 377 miljoen euro vertegenwoordigt, worden opgeschort voor producten die voor de Verenigde Staten van Amerika van bijzonder belang zijn vanaf 18 juni 2002 totdat de vrijwaringsmaatregel van de Verenigde Staten van Amerika wordt ingetrokken.
- (9) Deze verordening is van toepassing ongeacht de verenigbaarheid van de vrijwaringsmaatregel van de Verenigde Staten van Amerika met de WTO-overeenkomsten. De opschorting van concessies moet in ieder geval volledig worden toegepast vanaf 20 maart 2005 totdat de vrijwaringsmaatregel van de Verenigde Staten wordt ingetrokken. De opschorting kan echter onmiddellijk worden toegepast indien het Orgaan voor Geschillenbeslechting van de WTO beslist dat de vrijwaringsmaatregel van de Verenigde Staten van Amerika onverenigbaar is met de WTO-overeenkomsten.
- (10) De Gemeenschap heeft de Raad voor de handel in goederen op 17 mei 2002 schriftelijk van de opschorting in kennis gesteld. De Raad voor de handel in goederen heeft zijn afkeuring niet uitgesproken.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De douanerechten die van toepassing zijn op bepaalde producten van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika, opgesomd in de bijlagen I en II, worden vermeerderd met een recht ad valorem van respectievelijk 100 %, 30 %, 15 %, 13 % en 8 %, overeenkomstig het bepaalde in die bijlagen.

Artikel 2

1. Deze verordening treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

2. Bijlage I is van toepassing met ingang van 18 juni 2002 totdat Bijlage II van toepassing is.

3. Bijlage II is van toepassing:

i) met ingang van 20 maart 2005, of

ii) met ingang van vijf dagen na de datum waarop het Orgaan voor Geschillenbeslechting van de WTO beslist dat de vrijwaringsmaatregel van de Verenigde Staten van Amerika on-

verenigbaar is met de WTO-overeenkomsten, indien dat eerder is. In dit geval maakt de Commissie de datum van het besluit van het Orgaan voor Geschillenbeslechting van de WTO bekend in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

4. De verordening is van toepassing tot de intrekking van de vrijwaringsmaatregel van de Verenigde Staten van Amerika. De Commissie publiceert in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* een bericht waarin wordt bekendgemaakt op welke datum de vrijwaringsmaatregel van de Verenigde Staten is ingetrokken.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in iedere lidstaat.

BIJLAGE I

PRODUCTEN OP DE INVOER WAARVAN MET INGANG VAN 18 JUNI 2002 AANVULLENDE DOUANERECHTEN VAN TOEPASSING ZIJN

Voor de toepassing van deze bijlage zijn uitsluitend de GN-codes bepalend voor de betrokken producten.

Omschrijving en GN-codes	Aanvullend recht
Citrusvruchten, vers of gedroogd vallende onder GN-code:	
0805 40 00	100 %
Appelen, peren en kweeperen, vers vallende onder GN-code:	
0808 10 90	100 %
Rijst vallende onder GN-code:	
1006 20 98	100 %
T-shirts, borstrokken en onderhemden, van brei- of haakwerk vallende onder GN-codes:	
6109 10 00	100 %
6109 90 10	100 %
6109 90 30	100 %
6109 90 90	100 %
Kostuums, ensembles, colbertjassen, blazers en dergelijke, lange en korte broeken (andere dan zwembroeken) en zogenaamde Amerikaanse overalls, voor heren of voor jongens vallende onder GN-codes:	
6203 42 90	100 %
6203 43 11	100 %
6203 43 19	100 %
Mantelpakken, broekpakken, ensembles, blazers en andere jasjes, japonnen, rokken, broekrokken, lange en korte broeken (andere dan zwembroeken) en zogenaamde Amerikaanse overalls, voor dames of voor meisjes vallende onder GN-code:	
6204 62 90	100 %
Overhemden voor heren of voor jongens vallende onder GN-code:	
6205 30 00	100 %
Dekens vallende onder GN-code:	
6301 30 10	100 %
Tafel-, bedden- en huishoudlinnen vallende onder GN-codes:	
6302 32 10	100 %
6302 32 90	100 %

Omschrijving en GN-codes	Aanvullend recht
Gewalste platte producten van roestvrij staal, met een breedte van 600 mm of meer vallende onder GN-codes:	
7219 32 10	100 %
7219 33 10	100 %
7219 33 90	100 %
7219 34 10	100 %
7219 34 90	100 %
7219 35 10	100 %
7219 35 90	100 %
7219 90 90	100 %
Gewalste platte producten van roestvrij staal, met een breedte van minder dan 600 mm vallende onder GN-codes:	
7220 20 10	100 %
7220 20 31	100 %
7220 20 51	100 %
7220 20 59	100 %
7220 20 91	100 %
7220 90 11	100 %
7220 90 39	100 %
7220 90 90	100 %
Staven en profielen van roestvrij staal vallende onder GN-codes:	
7222 20 11	100 %
7222 20 21	100 %
7222 20 81	100 %
7222 20 89	100 %
Brillen (voor de verbetering van de gezichtsscherpte, voor het beschermen van de ogen en andere) en dergelijke artikelen vallende onder GN-codes:	
9004 10 91	100 %
9004 10 99	100 %
Andere vuurwapens en dergelijke toestellen, waarbij de explosieve kracht van kruit benut wordt (bij voorbeeld geweren en karabijnen voor het jagen, vuurwapens die alleen via de loop kunnen worden geladen, pistolen voor lichtgranaten en andere toestellen uitsluitend vervaardigd voor het afvuren van waarschuwingsgranaten, pistolen en revolvers voor het afvuren van losse patronen, slachtpistolen, lijnwerptoestellen) vallende onder GN-code:	
9303 30 00	100 %
Stoelen, banken en andere zitmeubelen (andere dan die bedoeld bij post 9402), ook indien zij tot bed kunnen worden omgevormd, alsmede delen daarvan vallende onder GN-code:	
9401 61 00	100 %
Andere meubelen en delen daarvan vallende onder GN-code:	
9403 60 10	100 %
Articles for funfair, table or parlour games, including pintables, billiards, special tables for casino games and automatic bowling alley equipment vallende onder GN-code:	
9504 10 00	100 %
Kogelpennen; vilt- en merkstiften, alsmede andere pennen met poreuze punt; vulpennen; doorschrijfpennen; vulpotloden; penhouders, potloodhouders en dergelijke artikelen; delen (puntbeschermers en klemmen daaronder begrepen) van deze artikelen, andere dan die bedoeld bij post 9609 vallende onder GN-code:	
9608 10 10	100 %

BIJLAGE II

ANDERE WERKEN

Voor de toepassing van deze bijlage zijn uitsluitend de GN-codes bepalend voor de betrokken producten.

Omschrijving en GN-codes	Aanvullend recht
Gedroogde zaden van peulgroenten, ook indien gepeld (bijvoorbeeld spliterwten) vallende onder GN-codes:	
0713 33 90	13 %
0713 40 00	13 %
Andere noten, vers of gedroogd, ook zonder dop of schaal, al dan niet gepeld vallende onder GN-codes:	
0802 32 00	15 %
0802 50 00	15 %
Dadels, vijgen, ananassen, advocaten (avocado's), guaves, manga's en manggistans, vers of gedroogd vallende onder GN-code:	
0804 50 00	13 %
Citrusvruchten, vers of gedroogd vallende onder GN-code:	
0805 40 00	15 %
Appelen, peren en kweeperen, vers vallende onder GN-codes:	
0808 10 90	15 %
0808 20 50	8 %
Abrikozen, kersen, perziken (nectarines daaronder begrepen), pruimen en sleep pruimen, vers vallende onder GN-code:	
0809 20 95	15 %
Rijst vallende onder GN-codes:	
1006 20 98	8 %
1006 30 98	8 %
1006 40 00	8 %
Ongegiste vruchtensappen (druivenmost daaronder begrepen) en ongegiste groentesappen, zonder toegevoegde alcohol, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen vallende onder GN-codes:	
2009 11 99	15 %
2009 12 00	15 %
2009 19 98	15 %
2009 21 00	15 %
2009 29 99	15 %
2009 80 79	13 %
Papier en karton, aan een of aan beide zijden gestreken met kaolien of met andere anorganische stoffen, ook indien met bindmiddel, doch met uitzondering van elke andere deklaag, ook indien aan het oppervlak gekleurd of versierd, dan wel bedrukt, op rollen of in vierkantige of rechthoekige bladen, ongeacht het formaat vallende onder GN-codes:	
4810 13 19	15 %
4810 13 99	15 %
4810 14 99	15 %
4810 22 99	15 %
4810 29 19	15 %
4810 29 99	15 %
Papier, karton, cellulosewatten en vliezen van cellulosevezels, gestreken, van een deklaag voorzien, geïmpregneerd, bekleed, aan het oppervlak gekleurd of versierd, dan wel bedrukt, op rollen of in vierkantige of rechthoekige bladen, ongeacht het formaat, andere dan de producten omschreven in post 4803, 4809 of 4810 vallende onder GN-code:	
4811 59 00	15 %

Omschrijving en GN-codes	Aanvullend recht
Dozen, zakken, hoezen en andere verpakkingsmiddelen van papier, van karton, van cellulosewatten of van vliezen van cellulosevezels; kartonnagewerk voor kantoorgebruik, voor winkelgebruik en voor dergelijk gebruik vallende onder GN-codes:	
4819 10 00	15 %
4819 20 10	15 %
4819 40 00	15 %
4819 50 00	15 %
Ander papier en karton, alsmede andere cellulosewatten en vliezen van cellulosevezels, op maat gesneden; andere werken van papierstof, van papier, van karton, van cellulosewatten of van vliezen van cellulosevezels vallende onder GN-code:	
4823 90 14	15 %
Overjassen, jekkers, capes, anoraks, blousons en dergelijke artikelen, van brei- of haakwerk, voor heren of voor jongens, andere dan de artikelen bedoeld bij post 6103 vallende onder GN-codes:	
6101 30 10	30 %
6101 30 90	30 %
Mantels, capes, anoraks, blousons en dergelijke artikelen, van brei- of haakwerk, voor dames of voor meisjes, andere dan de artikelen bedoeld bij post 6104 vallende onder GN-codes:	
6102 30 10	30 %
6102 30 90	30 %
Kostuums, ensembles, colbertjassen, blazers en dergelijke, lange en korte broeken (andere dan zwembroeken) en zogenaamde Amerikaanse overalls, van brei- of haakwerk, voor heren of voor jongens vallende onder GN-codes:	
6103 42 10	30 %
6103 42 90	30 %
6103 43 10	30 %
6103 43 90	30 %
Mantelpakken, broekpakken, ensembles, blazers en andere jasjes, japonnen, rokken, broekrokken, lange en korte broeken (andere dan zwembroeken) en zogenaamde Amerikaanse overalls, van brei- of haakwerk, voor dames of voor meisjes vallende onder GN-codes:	
6104 43 00	30 %
6104 62 90	30 %
6104 63 10	30 %
6104 63 90	30 %
Overhemden van brei- of haakwerk, voor heren of voor jongens vallende onder GN-codes:	
6105 10 00	30 %
6105 20 10	30 %
6105 20 90	30 %
Blouses en hemdblouses, van brei- of haakwerk, voor dames of voor meisjes vallende onder GN-code:	
6106 10 00	30 %
Slips, onderbroeken, nachthemden, pyjama's, badjassen, kamerjassen en dergelijke artikelen, van brei- of haakwerk, voor heren of voor jongens vallende onder GN-code:	
6107 11 00	30 %
Onderjurken, onderrokken, slips, nachthemden, pyjama's, negligés, badjassen, kamerjassen en dergelijke artikelen, van brei- of haakwerk, voor dames of voor meisjes vallende onder GN-code:	
6108 22 00	30 %
T-shirts, borstrokken en onderhemden, van brei- of haakwerk vallende onder GN-codes:	
6109 10 00	30 %
6109 90 10	30 %
6109 90 30	30 %
6109 90 90	30 %

Omschrijving en GN-codes	Aanvullend recht
Truien, jumpers, pull-overs, slip-overs, vesten en dergelijke artikelen, van brei- of haakwerk vallende onder GN-codes:	
6110 11 10	30 %
6110 11 30	30 %
6110 11 90	30 %
6110 12 10	30 %
6110 12 90	30 %
6110 19 10	30 %
6110 19 90	30 %
6110 20 10	30 %
6110 20 91	30 %
6110 20 99	30 %
6110 30 10	30 %
6110 30 91	30 %
6110 30 99	30 %
6110 90 10	30 %
6110 90 90	30 %
Trainingspakken, skipakken, badpakken en zwembroeken, van brei- of haakwerk vallende onder GN-codes:	
6112 41 10	30 %
6112 41 90	30 %
Kleding vervaardigd van brei- of haakwerk bedoeld bij post 5903, 5906 of 5907 vallende onder GN-codes:	
6113 00 10	30 %
6113 00 90	30 %
Andere kleding van brei- of haakwerk vallende onder GN-codes:	
6114 20 00	30 %
6114 30 00	30 %
6114 90 00	30 %
Kousenbroeken, kousen, kniekousen, sokken en dergelijke artikelen, spataderkousen daaronder begrepen, van brei- of haakwerk vallende onder GN-codes:	
6115 11 00	30 %
6115 12 00	30 %
6115 19 00	30 %
6115 92 00	30 %
6115 93 10	30 %
6115 93 30	30 %
6115 93 91	30 %
6115 93 99	30 %
6115 99 00	30 %
Handschoenen en wanten van brei- of haakwerk vallende onder GN-codes:	
6116 10 20	30 %
6116 93 00	30 %
Overjassen, jekkers, capes, anoraks, blousons en dergelijke artikelen, voor heren of voor jongens, andere dan de artikelen bedoeld bij post 6203 vallende onder GN-codes:	
6201 12 10	30 %
6201 12 90	30 %
6201 13 10	30 %
6201 13 90	30 %
6201 92 00	30 %
6201 93 00	30 %
Mantels, capes, anoraks, blousons en dergelijke artikelen, voor dames of voor meisjes, andere dan de artikelen bedoeld bij post 6204 vallende onder GN-codes:	
6202 11 00	30 %
6202 93 00	30 %

Omschrijving en GN-codes	Aanvullend recht
Kostuums, ensembles, colbertjassen, blazers en dergelijke, lange en korte broeken (andere dan zwembroeken) en zogenaamde Amerikaanse overalls, voor heren of voor jongens vallende onder GN-codes:	
6203 11 00	30 %
6203 39 19	30 %
6203 39 90	30 %
6203 42 11	30 %
6203 42 31	30 %
6203 42 35	30 %
6203 42 90	30 %
6203 43 11	30 %
6203 43 19	30 %
6203 43 90	30 %
Mantelpakken, broekpakken, ensembles, blazers en andere jasjes, japonnen, rokken, broekrokken, lange en korte broeken (andere dan zwembroeken) en zogenaamde Amerikaanse overalls, voor dames of voor meisjes vallende onder GN-codes:	
6204 29 18	30 %
6204 29 90	30 %
6204 31 00	30 %
6204 33 90	30 %
6204 42 00	30 %
6204 43 00	30 %
6204 44 00	30 %
6204 49 10	30 %
6204 62 11	30 %
6204 62 31	30 %
6204 62 39	30 %
6204 62 90	30 %
6204 63 11	30 %
6204 63 18	30 %
6204 63 90	30 %
6204 69 18	30 %
6204 69 90	30 %
Overhemden voor heren of voor jongens vallende onder GN-codes:	
6205 20 00	30 %
6205 30 00	30 %
Blouses en hemdblouses, voor dames of voor meisjes vallende onder GN-codes:	
6206 30 00	30 %
6206 40 00	30 %
Kleding vervaardigd van de producten bedoeld bij post 5602, 5603, 5903, 5906 of 5907 vallende onder GN-codes:	
6210 10 99	30 %
6210 40 00	30 %
6210 50 00	30 %
Trainingspakken, skipakken, badpakken en zwembroeken; andere kleding vallende onder GN-codes:	
6211 32 10	30 %
6211 32 90	30 %
6211 33 10	30 %
6211 33 41	30 %
6211 33 90	30 %
6211 42 10	30 %
6211 42 90	30 %
6211 43 10	30 %
6211 43 41	30 %
6211 43 90	30 %
6211 49 00	30 %
Bustehouders, gaines (step-ins), korsetten, bretels, jarretelles, kousenbanden en dergelijke artikelen, alsmede delen daarvan, ook indien van brei- of haakwerk vallende onder GN-codes:	
6212 10 10	30 %
6212 10 90	30 %
6212 20 00	30 %
6212 90 00	30 %
Dassen, strikjes en sjaaldassen vallende onder GN-code:	
6215 10 00	30 %
Handschoenen en wanten vallende onder GN-code:	
6216 00 00	30 %

Omschrijving en GN-codes	Aanvullend recht
Ander geconfectioneerd kledingtoebehoren; delen (andere dan die bedoeld bij post 6212) van kleding of van kledingtoebehoren vallende onder GN-codes:	
6217 10 00	30 %
6217 90 00	30 %
Dekens vallende onder GN-codes:	
6301 30 10	30 %
6301 30 90	30 %
6301 40 10	30 %
6301 40 90	30 %
Tafel-, bedden- en huishoudlinnen vallende onder GN-codes:	
6302 10 10	30 %
6302 10 90	30 %
6302 31 10	30 %
6302 31 90	30 %
6302 32 10	30 %
6302 32 90	30 %
6302 60 00	30 %
6302 91 90	30 %
Dekkleed en zonneschermen voor winkelpuien en dergelijke; tenten; zeilen voor schepen, zeilplanken, zeilwagens en zeilsleden; kampeerartikelen vallende onder GN-code:	
6306 29 00	30 %
Andere geconfectioneerde artikelen, patronen voor kleding daaronder begrepen vallende onder GN-codes:	
6307 10 10	30 %
6307 10 90	30 %
6307 90 10	30 %
6307 90 99	30 %
Ander schoeisel met buitenzool en bovendeel van rubber of van kunststof vallende onder GN-codes:	
6402 19 00	30 %
6402 99 10	30 %
6402 99 39	30 %
6402 99 93	30 %
6402 99 96	30 %
6402 99 98	30 %
Schoeisel met buitenzool van rubber, van kunststof, van leder of van kunstleder en met bovendeel van leder vallende onder GN-codes:	
6403 19 00	30 %
6403 51 11	30 %
6403 51 15	30 %
6403 51 19	30 %
6403 51 95	30 %
6403 51 99	30 %
6403 59 35	30 %
6403 59 39	30 %
6403 59 95	30 %
6403 59 99	30 %
6403 91 11	30 %
6403 91 13	30 %
6403 91 16	30 %
6403 91 18	30 %
6403 91 93	30 %
6403 91 98	30 %
6403 99 11	30 %
6403 99 33	30 %
6403 99 36	30 %
6403 99 38	30 %
6403 99 50	30 %
6403 99 91	30 %
6403 99 93	30 %
6403 99 96	30 %
6403 99 98	30 %
Schoeisel, met buitenzool van rubber, van kunststof, van leder of van kunstleder en met bovendeel van textiel vallende onder GN-codes:	
6404 11 00	30 %
6404 19 10	30 %
6404 19 90	30 %

Omschrijving en GN-codes	Aanvullend recht
Ander schoeisel vallende onder GN-codes:	
6405 90 10	30 %
6405 90 90	30 %
Delen van schoeisel (daaronder begrepen bovendelen, al dan niet voorzien van zolen, andere dan buitenzolen); inlegzolen, hielkussens en dergelijke artikelen; slobkousen, beenkappen en dergelijke artikelen, alsmede delen daarvan vallende onder GN-codes:	
6406 99 50	30 %
6406 99 80	30 %
Gewalste platte producten, van ijzer of van niet-gelegeerd staal, met een breedte van 600 mm of meer, geplateerd of bekleed vallende onder GN-codes:	
7210 12 11	30 %
7210 30 10	30 %
Gewalste platte producten van roestvrij staal, met een breedte van 600 mm of meer vallende onder GN-codes:	
7219 32 10	30 %
7219 33 10	30 %
7219 33 90	30 %
7219 34 10	30 %
7219 34 90	30 %
7219 35 10	30 %
7219 35 90	30 %
7219 90 90	30 %
Gewalste platte producten van roestvrij staal, met een breedte van minder dan 600 mm vallende onder GN-codes:	
7220 20 10	30 %
7220 20 31	30 %
7220 20 51	30 %
7220 20 59	30 %
7220 20 91	30 %
7220 90 11	30 %
7220 90 39	30 %
7220 90 90	30 %
Staven en profielen van roestvrij staal vallende onder GN-codes:	
7222 20 11	30 %
7222 20 21	30 %
7222 20 81	30 %
7222 20 89	30 %
Constructiewerken en delen van constructiewerken (bij voorbeeld bruggen, brugdelen, sluisdeuren, vakwerkmasten en andere masten, pijlers, kolommen, kapconstructies, deuren en ramen, alsmede kozijnen daarvoor, drempels, luiken, balustraden), van gietijzer, van ijzer of van staal, andere dan de geprefabriceerde bouwwerken bedoeld bij post 9406; platen, staven, profielen, buizen en dergelijke, van gietijzer, van ijzer of van staal, gereedgemaakt voor gebruik in constructiewerken vallende onder GN-codes:	
7308 30 00	30 %
7308 90 99	30 %
Reservoirs, fusten, trommels, bussen, blikken en dergelijke bergingsmiddelen, voor ongeacht welke goederen (andere dan voor gecompriemd of vloeibaar gemaakt gas), van gietijzer, van ijzer of van staal, met een inhoudsruimte van niet meer dan 300 l, niet voorzien van een mechanische inrichting of van een inrichting om te koelen of te warmen, ook indien inwendig bekleed of voorzien van een warmte-isolerende bekleding vallende onder GN-code:	
7310 29 90	30 %
Bergingsmiddelen voor gecompriemd of vloeibaar gemaakt gas, van gietijzer, van ijzer of van staal vallende onder GN-codes:	
7311 00 10	30 %
7311 00 91	30 %
Schroeven, bouten, moeren, kraagschroeven, schroefhaken, massieve klinknagels en klinkbouten, splitpennen en splitbouten, stelpennen en stelbouten, spieën, sluitringen (veerringen en andere verende sluitringen daaronder begrepen) en dergelijke artikelen, van gietijzer, van ijzer of van staal vallende onder GN-codes:	
7318 14 99	30 %
7318 15 10	30 %
7318 15 59	30 %
7318 15 90	30 %
7318 16 99	30 %

Omschrijving en GN-codes	Aanvullend recht
Veren en veerbladen, van ijzer of van staal vallende onder GN-code:	
7320 90 90	30 %
Kachels, kookketels met vuurhaard, keukenfornuizen (die, welke mede dienen voor centrale verwarming daaronder begrepen), barbecues, vuurpotten, gaskomforen, bordenwarmers en dergelijke niet-elektrische toestellen voor huishoudelijk gebruik, alsmede delen daarvan, van giet-ijzer, van ijzer of van staal vallende onder GN-codes:	
7321 11 90	30 %
7321 13 00	30 %
Andere gegoten werken van ijzer of van staal vallende onder GN-code:	
7325 99 90	30 %
Andere werken van ijzer of van staal vallende onder GN-codes:	
7326 20 90	30 %
7326 90 93	30 %
7326 90 97	30 %
Machines en toestellen die gebruikt worden om met behulp van de bij post 8442 bedoelde drukletters, clichés, drukplaten, drukcilinders en dergelijke te drukken; inkstraaldrukkers, andere dan die bedoeld bij post 8471; hulptoestellen voor het drukken vallende onder GN-codes:	
8443 11 00	30 %
8443 19 90	30 %
Handgereedschap dat pneumatisch, hydraulisch of door een ingebouwde elektrische of niet-elektrische motor wordt aangedreven vallende onder GN-code:	
8467 21 99	15 %
Elektrische toestellen voor hoorbare of voor zichtbare signalen (bij voorbeeld bellen, sirenes, signaalborden, alarmtoestellen tegen diefstal of brand), andere dan die bedoeld bij de posten 8512 en 8530 vallende onder GN-code:	
8531 10 30	30 %
Toestellen voor het inschakelen, uitschakelen, omschakelen, aansluiten of verdelen van of voor het beveiligen tegen elektrische stroom (bij voorbeeld schakelaars, relais, zekeringen, golfafvlakkers, contactdozen en contactstoppen (stekkers), lamp- en buishouders, aansluitdozen en -kasten), voor een spanning van niet meer dan 1 000 v vallende onder GN-codes:	
8536 20 10	15 %
8536 30 10	15 %
8536 41 90	30 %
8536 49 00	30 %
Elektrische gloeilampen en -buizen en elektrische gasontladingslampen en -buizen, „sealed beam”-lampen en lampen en buizen voor ultraviolette of voor infrarode stralen daaronder begrepen; booglampen vallende onder GN-codes:	
8539 21 30	30 %
8539 21 92	30 %
8539 21 98	30 %
Automobielen voor bijzondere doeleinden (bijvoorbeeld takelwagens, kraanauto's, brandweerauto's, automobielen met menginstallatie voor beton, veegauto's, sproeiauto's, werkplaatsauto's, röntgenauto's), andere dan die hoofdzakelijk ontworpen voor het vervoer van personen of van goederen vallende onder GN-codes:	
8705 10 00	30 %
8705 90 90	30 %
Jachten en andere plezier- en sportvaartuigen; roeiboten en kano's vallende onder GN-codes:	
8903 10 10	30 %
8903 10 90	30 %
8903 91 10	30 %
8903 91 91	30 %
8903 91 93	30 %
8903 91 99	30 %
8903 92 10	30 %
8903 92 99	30 %
8903 99 10	30 %
8903 99 91	30 %
8903 99 99	30 %
Monturen voor brillen of voor dergelijke artikelen, alsmede delen daarvan vallende onder GN-code:	
9003 19 30	30 %

Omschrijving en GN-codes	Aanvullend recht
Brillen (voor de verbetering van de gezichtsscherpte, voor het beschermen van de ogen en andere) en dergelijke artikelen vallende onder GN-codes:	
9004 10 91	30 %
9004 10 99	30 %
Fotokopieerapparaten werkend met een optisch systeem of voor contactdruk, alsmede thermokopieerapparaten vallende onder GN-codes:	
9009 11 00	30 %
9009 12 00	30 %
Polshorloges, zakhorloges en dergelijke horloges (stophorloges daaronder begrepen), andere dan die bedoeld bij post 9101 vallende onder GN-code:	
9102 11 00	30 %
Slaginstrumenten (bij voorbeeld trommels, Turkse trommen, xylofonen, cimbalen, castagnetten, maraccas) vallende onder GN-code:	
9206 00 00	30 %
Revolvers en pistolen, andere dan bedoeld bij de posten 9303 en 9304 vallende onder GN-code:	
9302 00 10	30 %
Andere vuurwapens en dergelijke toestellen, waarbij de explosieve kracht van kruit benut wordt (bij voorbeeld geweren en karabijnen voor het jagen, vuurwapens die alleen via de loop kunnen worden geladen, pistolen voor lichtgranaten en andere toestellen uitsluitend vervaardigd voor het afvuren van waarschuwingsgranaten, pistolen en revolvers voor het afvuren van losse patronen, slachtpistolen, lijnwerptoestellen) vallende onder GN-code:	
9303 30 00	30 %
Bommen, granaten, torpedo's, mijnen, raketten, patronen en andere munitie en projectielen, alsmede delen daarvan, hagel en proppen voor patronen daaronder begrepen vallende onder GN-code:	
9306 90 90	30 %
Stoelen, banken en andere zitmeubelen (andere dan die bedoeld bij post 9402), ook indien zij tot bed kunnen worden omgevormd, alsmede delen daarvan vallende onder GN-codes:	
9401 61 00	30 %
9401 71 00	30 %
Andere meubelen en delen daarvan vallende onder GN-codes:	
9403 60 10	30 %
9403 60 90	30 %
Artikelen voor gezelschapsspellen, daaronder begrepen spellen met motor of met drijfwerk, biljarten, speciale tafels voor casinospellen en automatische bowlinginstallaties vallende onder GN-code:	
9504 10 00	30 %
Bezems en borstels, ook indien zij delen van machines, van toestellen of van voertuigen zijn, met de hand bediende mechanische vegers zonder motor, penselen, kwasten en plumeaus; gereede knotten voor borstelwerk; verfkussens en verfvrollen; wissers van rubber of van andere soepele stoffen vallende onder GN-code:	
9603 21 00	30 %
Kogelpennen; vilt- en merkstiften, alsmede andere pennen met poreuze punt; vulpennen; doorschrijfpennen; vulpotloden; penhouders, potloodhouders en dergelijke artikelen; delen (puntbeschermers en klemmen daaronder begrepen) van deze artikelen, andere dan die bedoeld bij post 9609 vallende onder GN-code:	
9608 10 10	30 %

Voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1255/96 houdende tijdelijke schorsing van de autonome rechten van het gemeenschappelijk douanetarief voor bepaalde industrie-, landbouw- en visserijproducten

(2002/C 203 E/18)

COM(2002) 198 def.

(Door de Commissie ingediend op 22 april 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 26,

Artikel 1

Gezien het voorstel van de Commissie,

De bijlage bij Verordening (EG) nr. 1255/96 wordt als volgt gewijzigd:

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Het is in het belang van de Gemeenschap de autonome rechten van het gemeenschappelijk douanetarief geheel of gedeeltelijk te schorsen voor een aantal nieuwe producten die niet zijn vermeld in de bijlage bij Verordening (EG) nr. 1255/96 ⁽¹⁾ van de Raad.

1. de in bijlage I bij de onderhavige verordening vermelde producten worden ingevoegd;

(2) De producten, waarvoor het niet meer in het belang van de Gemeenschap is de autonome rechten van het gemeenschappelijk douanetarief te schorsen of waarvan de omschrijving, gezien de technische ontwikkelingen, gewijzigd dient te worden, dienen van de lijst in de bijlage bij die genoemde verordening geschrapt te worden.

2. de in bijlage II bij de onderhavige verordening vermelde producten worden geschrapt.

(3) Het is wenselijk de producten waarvan de omschrijving gewijzigd dient te worden, als nieuwe producten te beschouwen.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

(4) Verordening (EG) nr. 1255/96 dient daarom te worden gewijzigd,

Zij is van toepassing met ingang van 1 juli 2002.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

⁽¹⁾ PB L 158 van 29.6.1996, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2499/2001 (PB L 340 van 21.12.2001, blz. 1).

BIJLAGE I

GN-code & Taric-code		Omschrijving	Autonoom recht (%)
0017	ex 0811 90 95 30	Ananas (<i>Ananas comosus</i>), in stukken, bevroren	0
0018	ex 0811 90 95 20	Boysenbessen, bevroren, zonder toegevoegde suiker, niet opgemaakt voor de verkoop in het klein	0
0021	ex 1511 90 19 10 ex 1511 90 91 10 ex 1513 11 10 10 ex 1513 19 30 10 ex 1513 21 11 10 ex 1513 29 30 10	Palmolie, kokosolie (kopraolie), palmpittenolie, bestemd voor de vervaardiging van: — industriële eenwaardige vetzuren bedoeld bij onderverdeling 3823 19 10, — mengsels van methylesters van vetzuren bedoeld bij onderverdeling 3824 90 95, — methylesters van vetzuren bedoeld bij post 2915 of 2916, — stearinezuur bedoeld bij onderverdeling 3823 11 00 of — producten bedoeld bij post 3401 ⁽⁴⁾	0
0028	ex 2005 90 80 70	Bamboescheuten, bereid of verduurzaamd, in reepjes gesneden, niet opgemaakt voor de verkoop in het klein	0
0060	ex 2850 00 20 20	Arsine	0
0117	ex 2914 29 00 20	Cyclohexadec-8-enon	0
0182	ex 2921 30 99 20	Cyclohex-1,3-yleenbis(methylamine), bestemd voor de vervaardiging van producten voor vaatwasmachines ⁽⁴⁾	0
0193	ex 2921 49 80 20	N-1-Naftylaniline	0
0219	ex 2922 39 00 40	1,4-Diamino-2,3-dichloorantrachinon	0
0234	ex 2924 29 95 65	2-(4-Hydroxyfenyl)aceetamide	0
0321	ex 2932 29 80 70	3',6'-Bis(ethylamino)-2',7'-dimethylspiro[isobenzofuraan-1(3H),9'-[9H]-xantheen]-3-on	0
0322	ex 2933 99 90 75	2,3-Dichloorpyrazine	0
0327	ex 2933 29 90 50	1,3-Dimethylimidazolidine-2-on	0
0341	ex 2933 59 95 60	2,6-Dichloor-4,8-dipiperidinopyrimido[5,4-d]pyrimidine	0
0342	ex 2933 59 95 70	N-(4-Ethyl-2,3-dioxopiperazine-1-ylcarbonyl)-D-2-fenylglycine	0
0343	ex 2933 59 95 80	N-(4-Ethyl-2,3-dioxopiperazine-1-ylcarbonyl)-D-2-(4-hydroxyfenyl)glycine	0
0354	ex 2933 99 90 80	1-Methyltetrazool-5-thiol	0
0371	ex 2934 20 80 20	S-(1,3-Benzothiazool-2-yl)-(Z)-2-(2-aminothiazool-4-yl)-2-(methoxyimino)thioacetaat	0
0372	ex 2934 99 90 60	DL-Homocysteïnethiolactonhydrochloride	0
0398a	ex 3204 19 00 15	4-[-[3-(4-Methoxyfenyl)-1,3,1,3-dimethyl-3,1,3-dihydrobenzo=[h]indeno[2,1-f]chromeen-3-yl]fenyl]morfoline ⁽⁴⁾	0
0398b	ex 3204 19 00 25	Cyclohexyl-8-methyl-2,2-difenyl-2H-benzo[h]chromeen-5-carboxylaate ⁽⁴⁾	0
0398c	ex 3204 19 00 35	1,3-Butyl-1,3-ethoxy-6,11-dimethoxy-3,3-bis(4-methoxyfenyl)-3,1,3-dihydrobenzo=[h]indeno[2,1-f]chromeen ⁽⁴⁾	0
0398d	ex 3204 19 00 45	6,7-Dimethoxy-3,3-bis(4-methoxyfenyl)-1,3,1,3-dimethyl-3,1,3-dihydrobenzo=[h]indeno[2,1-f]chromeen ⁽⁴⁾	0
0406	ex 3206 19 00 10	Preparaten op basis van titaandioxide, bevattende 66 of meer doch niet meer dan 71 gewichtspercenten titaandioxide en 1 of meer doch niet meer dan 2 gewichtspercenten isopropoxytitaantriisostearaat	0

GN-code & Taric-code		Omschrijving	Autonoom recht (%)
0416	ex 3208 90 99 20	Oplossingen op basis van chemisch gewijzigde natuurlijke polymeren, bevattende twee of meer van de volgende kleurstoffen: — 4-[4-(1,3,13-dimethyl-3-fenyl-3,13-dihydrobenzo=[h]indeno[2,1-f]chromeen-3-yl)fenyl]morfoline, — 4-[4-[3-(4-methoxyfenyl)-1,3,13-dimethyl-3,13-dihydrobenzo=[h]indeno[2,1-f]chromeen-3-yl]fenyl]morfoline, — cyclohexyl-8-methyl-2,2-difenyl-2H-benzo[h]chromeen-5-carboxylaar, — ethoxycarbonylmethyl-6-acetoxy-2,2-difenyl-2H-benzo[h]chromeen-5-carboxylaar, — 2-pentyl-7,7-difenyl-7,8-benzochromeno[6,5-d]-1,3-dioxin-4(7H)-on, — 13-butyl-1,3-ethoxy-6,11-dimethoxy-3,3-bis(4-methoxyfenyl)-3,13-dihydrobenzo=[h]indeno[2,1-f]chromeen, — 3-(4-methoxyfenyl)-1,3,13-dimethyl-3-fenyl-3,13-dihydrobenzo=[h]indeno[2,1-f]chromeen, — 6,7-dimethoxy-3,3-bis(4-methoxyfenyl)-1,3,13-dimethyl-3,13-dihydrobenzo=[h]indeno[2,1-f]chromeen	0
0443	ex 3808 20 80 30	Preparaten bestaande uit een suspensie van pyrrithionzink (INN) in water, bevattende 24 of meer doch niet meer dan 26 gewichtpercenten pyrrithionzink (INN)	0
0498	ex 3824 90 99 81	Zirkoonoxide, gestabiliseerd met calciumoxide, in brokken waarvan 94 of meer gewichtpercenten worden tegengehouden door een zeef met een maaswijdte van 16 mm, bevattende: — 92 of meer gewichtpercenten zirkoniumdioxide en — 2 of meer doch niet meer dan 6 gewichtpercenten calciumoxide	0
0499	ex 3824 90 99 82 ex 3907 40 00 20	α -(2,4,6-Tribroomfenyl)- ω -(2,4,6-tribroomfenoxy)poly[oxy(2,6-dibroom=1,4-fenyleen)isopropylideen(3,5-dibroom-1,4-fenyleen)oxycarbonyl]	0
0600	ex 3905 29 00 91	Copolymeren van vinylacetaat, dibutylmaleaat en acrylzuur, opgelost in isopropylacetaat en toluëen	0
0609	ex 3906 90 90 70	Copolymeren van ethyleendimethacrylaar en hetzij methylemethacrylaar hetzij dodecylmethacrylaar	0
0617	ex 3906 90 90 50	Polymeren van esters van acrylzuur met een of meer van de volgende monomeren in de keten: — chloormethylvinylether, — chloorethylvinylether, — chloormethylstyreen, — vinylchloracetaar, — methacrylzuur, bevattende niet meer dan 5 gewichtpercenten van elk van de monomeereenheden	0
0631	ex 3907 60 80 10	Copolymeren van tereftaalzuur en isoftaalzuur met ethyleenglycol, butaan-1,4-diol en hexaan-1,6-diol	0
0632	ex 3907 60 80 20	Zuurstofbindende copolymeren (volgens de methoden ASTM D 1434 en 3985), verkregen uit benzeendicarboxylzuren, ethyleenglycol en met hydroxygroepen gesubstitueerd polybutadieen	0
0639	ex 3906 90 90 80	Polydimethylsiloxaan-graft-(polyacrylaten; polymethacrylaten)	0
0643	ex 3911 90 99 60	Prepolymeren van koolwaterstof, verkregen door het reageren van cyclopentadieen en 1,3-pentadieen	0
0660	ex 3917 32 31 91 ex 3917 32 99 10 ex 3926 90 99 45	Assemblage van krimpkous van polyethyleen en poly(vinylacetaar), parallel op gelijke afstanden geplaatst en aan een of beide uiteinden bevestigd met geperforeerde strippen van kunststof, op rollen	0
0676	ex 3926 90 99 55	Plat product van polyethyleen, geperforeerd in tegengestelde richtingen, met een dikte van 600 μm of meer doch niet meer dan 1 200 μm en een gewicht van 21 g/m^2 of meer doch niet meer dan 42 g/m^2	0
0731	ex 3921 14 00 10	Folie met celstructuur van geregenereerde cellulose, met een dikte van niet meer dan 350 μm	0

GN-code & Taric-code		Omschrijving	Autonoom recht (%)
0744	ex 4007 00 00 20	Geëxtrudeerde draad van natuurlijke rubber, geen nitrosamine bevattend, bestemd om te worden gebruikt in de voedingsmiddelenindustrie ^(a)	0
0745	ex 4007 00 00 30	Geëxtrudeerde draad van natuurlijke rubber, bekleed met silicone en talk	0
0753	ex 4803 00 90 10 ex 5603 13 90 80 ex 5603 93 90 30	Gebonden textielvlies van polyethyleen, aan beide zijden bekleed met gebonden textielvlies van polypropyleen en houtpulp, bevattende 45 of meer doch niet meer dan 56 gewichtspercenten houtpulp, met een gewicht van 70 g/m ² of meer doch niet meer dan 90 g/m ² , op rollen, bestemd om te worden gebruikt bij de vervaardiging van vochtige doekjes ^(a)	0
0784	ex 5503 90 10 10 ex 5503 90 90 30	Geacetaliseerde multicomponentvezels met fibrillen in de massa (zogenaamde „matrix fibril structure”), bestaande uit het emulsiepolymeer van poly(vinylalcohol) en poly(vinylchloride)	0
0826	ex 7019 12 00 15	Rovings, van 650 tex of meer doch niet meer dan 2 500 tex, bekleed met een laag van polyurethaan, al dan niet gemengd met andere stoffen	0
0844	ex 7419 99 00 91 ex 7616 99 90 60	Trefplaten („targets”) met depositiemateriaal, van molybdeensilicide: — bevattende niet meer dan 1 mg/kg natrium en — aangebracht op een drager van koper of aluminium	0
0002	ex 8408 90 31 10	Dieselmotoren met een vermogen van niet meer dan 15 kW, met twee of drie cilinders, bestemd om te worden gebruikt bij de vervaardiging van temperatuurregelingssystemen in voertuigen ^(a)	0
0003	ex 8408 90 33 10	Dieselmotoren met een vermogen van niet meer dan 30 kW, met vier cilinders, bestemd om te worden gebruikt bij de vervaardiging van temperatuurregelingssystemen in voertuigen ^(a)	0
0004	ex 8414 30 99 10	Zuigercompressor met vrijliggende as, bestemd om te worden gebruikt bij de vervaardiging van temperatuurregelingssystemen in voertuigen ^(a)	0
0018	ex 8454 30 90 10	Machines voor het spuitgieten van metaallegeringen in thixotropische (halfvaste) toestand, bestemd voor de vervaardiging van metalen delen bedoeld bij onderverdelingen 8473 30 90 of 8529 90 40 ^(a)	0
0049	ex 8507 80 91 80	Nikkelhydrideaccumulatoren, in cilindrische vorm, met een diameter van niet meer dan 14,5 mm, bestemd voor de vervaardiging van oplaadbare batterijen ^(a)	0
0073	ex 8522 90 98 44	Samenstel voor optische schijven, uit ten minste een optische eenheid en gelijkstroommotoren bestaande, niet geschikt voor dubbellaagopnames	0
0113	ex 8537 10 99 93	Elektronische besturingseenheid voor een spanning van 12 V, bestemd om te worden gebruikt bij de vervaardiging van temperatuurregelingssystemen in voertuigen ^(a)	0
0159	ex 8543 90 80 40	Kathoden van roestvrij staal in de vorm van een plaat met een ophangstaaf, al dan niet met zijstroken van kunststof	0
0192	ex 9027 10 90 10	Sensorelement voor de analyse van gas of rook in motorvoertuigen, hoofdzakelijk bestaande uit een zirkoniumkeramielement in een behuizing van metaal	0
0193	ex 9031 80 34 30 ex 9031 80 39 50	Toestel voor het meten van de draaiingshoek en de draaiingsrichting van motorvoertuigen, bestaande uit ten minste een giersensor in de vorm van een monokristalkwarts, al dan niet in combinatie met een of meer meetsensoren, het geheel in een behuizing	0
0211	ex 9613 90 00 20	Piëzo-elektrische ontstekingsmechanismen, al dan niet voorzien van aanvullende elementen	0
0300	ex 8543 89 95 60	Oscillators met thermische compensatie, bevattende een gedrukte schakeling waarop ten minste een piëzo-elektrisch kristal en een regelbare condensator zijn aangebracht, geborgen in een omhulling	0
0301	ex 8543 89 95 61	Spanningsgestuurde oscillators (VCOs), met uitzondering van oscillators met thermische compensatie, bestaande uit actieve en passieve elementen aangebracht op een gedrukte schakeling, geborgen in een omhulling	0

^(a) De controle op het gebruik voor deze bijzondere bestemming geschiedt door toepassing van de op dit gebied geldende communautaire bepalingen.

BIJLAGE II

GN-code	Taric
ex 1511 90 19	10
ex 1511 90 91	10
ex 1513 11 10	10
ex 1513 19 30	10
ex 1513 21 11	10
ex 1513 29 30	10
ex 2005 90 80	70
ex 2922 19 80	20
ex 3815 90 90	55
ex 3901 90 90	97
ex 3906 90 90	50
ex 3911 90 19	20
ex 5503 90 10	10
ex 5503 90 90	30
ex 7019 12 00	15
ex 7019 12 00	20
ex 7019 12 00	25
ex 7419 99 00	91
ex 7616 99 90	60
ex 8507 80 91	20
ex 8507 80 91	30
ex 8507 80 91	40
ex 8507 80 91	50
ex 8507 80 91	60
ex 8507 80 91	70
ex 8522 90 98	32
ex 8522 90 98	40
ex 8522 90 98	41
ex 8522 90 98	42
ex 8543 89 95	57
ex 8543 90 80	40
ex 9031 80 34	20
ex 9613 90 00	20

Voorstel voor een verordening van de Raad houdende opening van een autonoom tariefcontingent voor de invoer van rundvlees van hoge kwaliteit

(2002/C 203 E/19)

COM(2002) 199 def. — 2002/0094(ACC)

(Door de Commissie ingediend op 22 april 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 133,

Gezien op het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Aangezien de Gemeenschap er belang bij heeft harmonieuze handelsrelaties met derde landen te ontwikkelen en een aantal leverende landen momenteel geconfronteerd wordt met ernstige economische en sociale problemen, moet worden voorzien in de opening, bij wijze van autonome maatregel, van een communautair tariefcontingent voor de invoer van 10 000 ton vers, gekoeld of bevroren rundvlees van hoge kwaliteit.

(2) De rundvleesmarkt is zich nu aan het stabiliseren. De vraag van de consumenten in de Gemeenschap neemt toe, vooral de vraag naar rundvlees van hoge kwaliteit. Een extra contingent voor rundvlees van hoge kwaliteit met een verlaagd tarief zal in het belang zijn van zowel de consumenten als de leveranciers.

(3) Het is dienstig alle betrokken marktdeelnemers in de Gemeenschap een gelijke en continue toegang tot het contingent te garanderen en voor een adequaat toezicht op het contingent te zorgen. Te dien einde moet voor het gebruik van het contingent worden gewerkt met een echtheidscertificaat dat aard en oorsprong van de producten garandeert.

(4) Op grond van artikel 32 van Verordening (EG) nr. 1254/1999 van de Raad van 17 mei 1999 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector rundvlees⁽¹⁾ moeten de contingenten voor de onder deze verordening vallende producten door de Commissie worden beheerd overeenkomstig volgens de procedure van artikel 43 van Verordening (EG) nr. 1254/1999 vastgestelde nadere bepalingen,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Hierbij wordt een jaarlijks communautair tariefcontingent geopend voor de invoer van 10 000 ton, uitgedrukt in productgewicht, rundvlees van hoge kwaliteit van de GN-codes 0201 30 00, 0202 30 90, 0206 10 95 en 0206 29 91 van het gemeenschappelijk douanetarief.

2. Voor dit contingent wordt een douanerecht van 20 % ad valorem toegepast.

3. Het contingent geldt slechts voor de periode van 1 juli 2002 tot en met 30 juni 2003.

Artikel 2

Nadere regels voor de toepassing van deze verordening, vastgesteld volgens de procedure van artikel 43 van Verordening (EG) nr. 1254/1999, moeten bepalingen omvatten die de toegang tot het in artikel 1 bedoelde contingent afhankelijk stellen van de overlegging van een echtheidscertificaat dat aard en oorsprong van het product garandeert.

Artikel 3

Deze verordening treedt in werking op de derde dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

⁽¹⁾ PB L 160 van 26.6.1999, blz. 21. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2345/2001 van de Commissie (PB L 315 van 1.12.2001, blz. 29).

Voorstel voor een besluit van de Raad inzake het door de Gemeenschap in te nemen standpunt ten aanzien van de oprichting van een Gemengd Raadgevend Comité waarover moet worden besloten door de Associatieraad die werd ingesteld bij de Europa-Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en Slowakije

(2002/C 203 E/20)

COM(2002) 200 def. — 2002/0093(ACC)

(Door de Commissie ingediend op 23 april 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom),

Gelet op artikel 300, lid 2, tweede alinea en derde alinea, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op artikel 2, lid 1, van het besluit van de Raad en van de Commissie van 19 december 1994 inzake de sluiting van de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en Slowakije, anderzijds,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Artikel 109 van genoemde Europa-Overeenkomst bepaalt dat de Associatieraad tot de oprichting kan besluiten van ieder ander speciaal comité of lichaam dat hem bij de uitvoering van zijn taken kan bijstaan.

(2) Dialoog en samenwerking tussen regionale en lokale autoriteiten in de Europese Gemeenschap en Slowakije kunnen een belangrijke bijdrage leveren tot de volledige tenuitvoerlegging van de Europa-Overeenkomst.

(3) Het lijkt gepast dat deze samenwerking plaatsvindt tussen de leden van het Comité van de Regio's van de Europese Gemeenschappen en van het Slowaakse verbindingscomité voor de samenwerking met het Comité van de Regio's van de Europese Gemeenschappen,

BESLUIT:

Enig artikel

Het door de Gemeenschap in te nemen standpunt in de Associatieraad die is opgericht krachtens artikel 104 van de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en Slowakije, anderzijds, inzake de oprichting van een Gemengd Raadgevend Comité, is gebaseerd op het aan dit besluit gehechte ontwerp-besluit van genoemde Associatieraad.

ONTWERP

Besluit nr. .../2002 van de Associatieraad tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en Slowakije, anderzijds tot wijziging, door de instelling van een Gemengd Raadgevend Comité tussen het Comité van de Regio's en Slowaakse verbindingscomité voor de samenwerking met het Comité van de Regio's, van besluit nr. 1/95 tot vaststelling van het reglement van orde van de Associatieraad

DE ASSOCIATIERAAD,

Gelet op de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en Slowakije, anderzijds⁽¹⁾, inzonderheid op artikel 109;

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Dat de dialoog en de samenwerking tussen de regionale en plaatselijke autoriteiten in de Europese Gemeenschap en Slowakije in belangrijke mate kunnen bijdragen aan de

ontwikkeling van hun betrekkingen en de integratie van Europa.

(2) Dat deze samenwerking gestalte dient te krijgen op het niveau van het Comité van de Regio's, enerzijds, en van het Slowaakse verbindingscomité voor de samenwerking met het Comité van de Regio's, anderzijds, door de instelling van een Gemengd Raadgevend Comité.

(3) Dat derhalve het reglement van orde van de Associatieraad, vastgesteld bij besluit nr. 1/95, dienovereenkomstig moet worden gewijzigd,

⁽¹⁾ PB L 360 van 31.12.1994, blz. 2.

BESLUIT:

Artikel 1

Het reglement van orde van de Associatieraad wordt aangevuld met de volgende artikelen:

„Artikel 19

Er wordt een Gemengd Raadgevend Comité ingesteld (hierna het „comité” genoemd), dat tot taak heeft de Associatieraad bij te staan met het oog op de bevordering van de dialoog en de samenwerking tussen de regionale en lokale autoriteiten in de Europese Gemeenschap en die in Slowakije. Deze dialoog en samenwerking concentreren zich met name op:

1. de voorbereiding van Slowaakse regio's en lokale autoriteiten op activiteiten in het kader van het toekomstig lidmaatschap van de Europese Unie;
2. de voorbereiding van de Slowaakse regionale en lokale autoriteiten op hun deelname aan de werkzaamheden van het Comité van de Regio's na de toetreding van Slowakije;
3. de uitwisseling van informatie over actuele vraagstukken van wederzijds belang, met name over de recente stand van zaken met betrekking tot het regionaal beleid van de EU en het toetredingsproces alsmede de voorbereiding van Slowaakse regionale en lokale autoriteiten op dit beleid;
4. het aanmoedigen van een multilaterale gestructureerde dialoog tussen a) Slowaakse regio's en lokale autoriteiten en b) regio's van de EU-lidstaten, door onder meer netwerken op te richten op specifieke gebieden waar rechtstreekse contacten en samenwerking tussen regionale en lokale autoriteiten uit Slowakije en EU-lidstaten de meest doelmatige methode zou kunnen zijn om specifieke problemen op te lossen;
5. de regelmatige uitwisseling van informatie over inter-regionale samenwerking tussen regionale en lokale autoriteiten uit Slowakije en de lidstaten;
6. het aanmoedigen van de uitwisseling van ervaring en kennis op het gebied van regionaal beleid en structurele maatregelen, tussen a) Slowaakse regionale en lokale autoriteiten en b) regio's en lokale autoriteiten uit EU-lidstaten, met name know-how en technieken met betrekking tot de voorbereiding van regionale en lokale ontwikkelingsplannen of -strategieën en het meest doelmatige gebruik van structuurfondsen;
7. het bijstand verlenen aan Slowaakse regionale en lokale autoriteiten door de uitwisseling van informatie over de praktische tenuitvoerlegging van het subsidiariteitsbeginsel in alle aspecten van het leven op regionaal en plaatselijk niveau;

8. de bespreking van overige relevante zaken die door beide zijden worden voorgesteld zoals deze zich kunnen voordoen in de context van de tenuitvoerlegging van de Europa-Overeenkomst en in het kader van de pretoetredingsstrategie.

Artikel 20

Het comité bestaat uit acht vertegenwoordigers van het Comité van de Regio's, enerzijds, en acht vertegenwoordigers van het Slowaakse verbindingscomité voor de samenwerking met het Comité van de Regio's, anderzijds. Een zelfde aantal plaatsvervangende leden wordt aangesteld.

Het comité voert zijn activiteiten uit op basis van raadpleging door de Associatieraad of, met betrekking tot de bevordering van de dialoog tussen de regionale en plaatselijke autoriteiten, op eigen initiatief.

Het comité kan aanbevelingen doen aan de Associatieraad.

De leden van het comité worden zodanig gekozen dat de samenstelling van dit orgaan een zo getrouw mogelijke afspiegeling is van de verschillende niveaus van regionale en lokale autoriteiten in de Europese Unie en Slowakije.

Het comité stelt zijn reglement van orde vast.

Het comité komt bijeen op regelmatige tijdstippen die het zelf zal bepalen in zijn reglement van orde.

Het comité wordt gezamenlijk voorgezeten door een lid van het Comité van de Regio's van de Europese Gemeenschap en een lid van het Slowaakse verbindingscomité voor de samenwerking met het Comité van de Regio's.

Artikel 21

Het Comité van de Regio's, enerzijds, en het Slowaakse verbindingscomité voor de samenwerking met het Comité van de Regio's van de Europese Gemeenschap, anderzijds, nemen elk hun uitgaven in verband met hun deelname aan de bijeenkomsten van het comité, zowel wat personeelsuitgaven, reis- en verblijfskosten, als wat de uitgaven inzake post en telecommunicatie betreft, voor hun rekening.

De uitgaven voor de vertolking tijdens de bijeenkomsten en voor de vertaling en het drukken van de documenten komen ten laste van het Comité van de Regio's, met uitzondering van de kosten voor vertolking of vertaling in of uit de Slowaakse taal, die voor rekening komen van het Slowaakse verbindingscomité voor de samenwerking met het Comité van de Regio's.

Andere uitgaven in verband met de materiële organisatie van de vergaderingen komen ten laste van de partij die optreedt als gastheer van de vergaderingen.”

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgende op de datum van zijn goedkeuring.

Voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Besluit nr. 253/2000/EG tot vaststelling van de tweede fase van het communautaire actieprogramma op onderwijsgebied „Socrates”

(2002/C 203 E/21)

COM(2002) 193 def. — 2002/0101(COD)

(Door de Commissie ingediend op 29 april 2002)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op de artikelen 149 en 150,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Afdeling IV, punt B.2, van de bijlage bij Besluit 253/2000/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ bepaalt dat de communautaire steun voor projecten die voor subsidiëring in het kader van het programma zijn geselecteerd, normaliter niet meer dan 75 % mag bedragen behalve wanneer het gaat om begeleidende maatregelen.

(2) Besluit nr. 819/95/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 1995 tot instelling van het communautaire actieprogramma Socrates ⁽²⁾ vereiste geen minimale medefinanciering.

(3) Projecten in het raam van gedecentraliseerde acties van het programma mogen niet zonder aanzienlijke bijdrage in de vorm van personeelstijd en steun van de infrastructuur van de organisaties die aan het project meedoen, worden uitgevoerd. De communautaire subsidie voor deze projecten dekt deze personeelskosten niet, maar kan wel 100 % van de andere kosten dekken die bij de uitvoering van het project gemaakt zijn.

⁽¹⁾ PB L 28 van 30.2.2000, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 87 van 20.4.1995, blz. 10. Besluit laatstelijk gewijzigd bij Besluit nr. 68/2000/EG (PB L 10 van 14.1.2000, blz. 1).

(4) De doelgroep voor deze projecten bestaat voornamelijk uit kleine instellingen, zoals scholen en onderwijsinstellingen voor volwassenen, die over het algemeen weinig administratief personeel hebben.

(5) De Gemeenschap heeft voorheen onderwijsinstellingen die aan projecten in het raam van gedecentraliseerde acties van het programma meedoen, nooit om gegevens gevraagd over de kosten van de bijdragen van het personeel dat aan de uitvoering van de projecten meewerkt.

(6) De bedragen die als communautaire subsidie in het kader van de gedecentraliseerde acties zijn toegekend, zijn gering, in 2000 gemiddeld 3 315 EUR.

(7) Het Europees Parlement heeft in zijn Resolutie van 28 februari 2002 betreffende de tenuitvoerlegging van het programma Socrates zijn bezorgdheid geuit over de onevenredig lastige administratie voor begunstigden van geringe subsidies, vooral uit hoofde van Comenius, en heeft de Commissie verzocht de nodige wetwijzigingen voor te stellen om het medefinancieringsvereiste voor deze subsidies af te schaffen.

(8) De Commissie heeft zich in haar witboek — deel II — Hervorming van de Commissie ⁽³⁾ ertoe verbonden haar interne en externe procedures met andere instellingen, de lidstaten en de burgers te verbeteren en te vereenvoudigen.

(9) Het strookt niet met de beginselen van vereenvoudiging en evenredigheid, aan de onderwijsinstellingen die aan projecten in het raam van gedecentraliseerde projecten deelnemen een nieuwe eis te stellen, te weten dat zij verantwoording moeten afleggen over de tijd die personeel van deze instellingen aan de uitvoering van het project besteedt, met als enige oogmerk aan te tonen dat de communautaire subsidie normaal niet meer bedraagt dan 75 % van de totale kosten van een project.

(10) Derhalve dient het bepaalde in de eerste alinea van afdeling IV, punt B.2, van de bijlage bij Besluit nr. 253/2000/EG te worden gewijzigd om de gewenste flexibiliteit bij de toepassing van het medefinancieringsvereiste mogelijk te maken,

⁽³⁾ COM(2000) 200 def.

BESLUITEN:

Artikel 1

De eerste alinea van afdeling IV, punt B 2, van de bijlage bij Besluit nr. 253/2000/EG komt als volgt te luiden:

„In het algemeen dient de communautaire financiële steun voor projecten uit hoofde van dit programma als tegemoetkoming in de geraamde kosten voor de uitvoering van de betreffende activiteiten. Overeenkomstig het medefinancieringsvereiste kan de bijdrage van de begunstigde bestaan uit de verstrekking van personeel en/of infrastructuur voor de uitvoering van het project. Financiële steun kan vooraf worden toegekend om voorbereidende bezoeken ten behoeve van de betrokken projecten mogelijk te maken”.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Voorstel voor een beschikking van de Raad tot wijziging van Beschikking 97/788/EG met betrekking tot de looptijd

(2002/C 203 E/22)

COM(2002) 216 def.

(Door de Commissie ingediend op 2 mei 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Richtlijn 70/457/EEG van de Raad van 29 september 1970 betreffende de gemeenschappelijke rassenlijst voor landbouwgewassen ⁽¹⁾, inzonderheid op artikel 21, lid 1, onder b),Gelet op Richtlijn 70/458/EEG van de Raad van 29 september 1970 betreffende het in de handel brengen van groentezaad ⁽²⁾, inzonderheid op artikel 32, lid 1, onder b),

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Beschikking 97/788/EG van de Raad van 17 november 1997 inzake de gelijkwaardigheid van in derde landen verrichte controles op de instandhouding van rassen ⁽³⁾ is bepaald dat de officiële controles op de voor de instandhouding van rassen gebruikte methodes die door bepaalde derde landen worden verricht, dezelfde garanties bieden als de door de lidstaten verrichte controles. De looptijd van die beschikking is voor bepaalde derde landen verstreken op 30 juni 1999 en zal voor andere derde landen verstrijken op 30 juni 2002.
- (2) Gebleken is dat de controles die overeenkomstig Beschikking 97/788/EEG in derde landen worden verricht, nog steeds dezelfde garanties bieden als de door de lidstaten verrichte controles.
- (3) Derhalve moet Beschikking 97/788/EG dienovereenkomstig worden aangepast,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

Artikel 3 van Beschikking 97/788/EG wordt vervangen door:

„Artikel 3

Deze beschikking geldt van 1 juli 1997 tot en met 30 juni 1999 en van (datum van goedkeuring van Beschikking .../2002/EG) tot en met 30 juni 2005 voor de Republiek Korea en de Federatieve Republiek Joegoslavië, en van 1 juli 1997 tot en met 30 juni 2005 voor de overige in de bijlage vermelde derde landen.”

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

⁽¹⁾ PB L 225 van 12.10.1970, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/96/EG (PB L 25 van 1.2.1999, blz. 27).

⁽²⁾ PB L 225 van 12.10.1970, blz. 7. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/96/EG.

⁽³⁾ PB L 322 van 25.11.1997, blz. 39.

Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van de Raad inzake het recht op gezinshereniging ⁽¹⁾

(2002/C 203 E/23)

COM(2002) 225 def. — 1999/0258(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 2 mei 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name artikel 63,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Met het oog op de geleidelijke totstandbrenging van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid voorziet het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap in de aanneming, enerzijds van maatregelen die erop gericht zijn het vrije verkeer van personen te waarborgen, in samenhang met begeleidende maatregelen met betrekking tot controles aan de buitengrenzen, asiel en immigratie, en anderzijds van maatregelen op het gebied van asiel, immigratie en de bescherming van de rechten van onderdanen van derde landen.
- (2) Artikel 63, punt 3, van het Verdrag bepaalt dat de Raad maatregelen aanneemt inzake immigratiebeleid. Onder a) van dit artikel wordt met name bepaald dat de Raad maatregelen aanneemt op het gebied van de voorwaarden voor toegang en verblijf, alsook normen voor de procedures voor de afgifte door de lidstaten van langlopende visa en verblijfstitels, met name met het oog op gezinshereniging.
- (3) Maatregelen op het gebied van gezinshereniging moeten in overeenstemming zijn met de verplichting om het gezin te beschermen en het gezinsleven te respecteren, die in veel internationale rechtsinstrumenten wordt opgelegd. In deze richtlijn worden de grondrechten en de beginselen die met name in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie worden erkend, in acht genomen.
- (4) De Europese Raad heeft tijdens zijn speciale bijeenkomst van 15 en 16 oktober 1999 in Tampere de noodzaak erkend van onderlinge afstemming van de nationale wetgevingen over de voorwaarden voor toelating en verblijf van onderdanen van derde landen, op basis van een gezamenlijke beoordeling van zowel de economische en demografische ontwikkeling in de Unie als de situatie in de landen van herkomst. Hiertoe heeft de Europese Raad de Raad verzocht snel besluiten aan te nemen op basis van voorstellen van de Commissie. Deze besluiten moeten niet alleen rekening houden met de opvangcapaciteit van elke lidstaat, maar ook met de historische en culturele banden die de lidstaten hebben met de landen van herkomst.
- (5) Met het oog op de beoordeling van de migratiestromen en op de voorbereiding van de aanneming van de maatregelen van de Raad, is het van belang dat de Commissie kan beschikken over statistische gegevens en informatie over de wettige immigratie van onderdanen van derde landen in iedere lidstaat, met name over het aantal afgegeven vergunningen, het soort vergunningen en de geldigheidsduur daarvan. Daartoe moeten de lidstaten de nodige gegevens en informatie geregeld en snel ter beschikking stellen van de Commissie.
- (6) De Europese Raad heeft tijdens zijn speciale bijeenkomst in Tampere bevestigd dat de Europese Unie moet zorgen voor een billijke behandeling van onderdanen van derde landen die legaal op het grondgebied van de lidstaten verblijven, en dat een krachtiger integratiebeleid erop gericht moet zijn hun rechten te verlenen en verplichtingen op te leggen die vergelijkbaar zijn met die van de burgers van de Europese Unie.
- (7) De Europese Raad van Laken van 14 en 15 december 2001 heeft opnieuw bevestigd dat hij belang hecht aan de in Tampere vastgestelde beleidslijnen en doelstellingen en heeft er nota van genomen dat nieuwe impulsen en richtsnoeren nodig zijn om de achterstand op sommige gebieden in te halen. De Raad heeft bevestigd dat gemeenschappelijke normen inzake gezinshereniging moeten worden vastgesteld om tot een werkelijk gemeenschappelijk immigratiebeleid te komen en heeft de Commissie verzocht een nieuw gewijzigd voorstel over dit onderwerp in te dienen.
- (8) Gezinsshereniging is een noodzakelijk middel om een gezinsleven mogelijk te maken, en draagt bij tot de vorming van een sociaal-culturele stabiliteit die de integratie van onderdanen van derde landen in de lidstaten bevordert, hetgeen bovendien de mogelijkheid biedt de economische en sociale samenhang te versterken, een fundamentele doelstelling van de Gemeenschap die in artikel 2 en artikel 3, eerste lid, onder k), van het Verdrag is vastgelegd.
- (9) Om de bescherming van het gezin te waarborgen en de mogelijkheid te bieden het gezinsleven voort te zetten of op te bouwen, moeten, op basis van gemeenschappelijke criteria, de materiële voorwaarden worden vastgesteld voor de uitoefening van het recht op gezinshereniging.

⁽¹⁾ PB C 62 E van 27.2.2001, blz. 99.

(10) De situatie van vluchtelingen vraagt bijzondere aandacht vanwege de redenen die hen ertoe hebben gedwongen hun land te ontvluchten en die hen beletten aldaar een gezinsleven te leiden. Om die reden moeten er voor hen gunstiger voorwaarden worden geschapen voor de uitoefening van hun recht op gezinshereniging.

(11) Gezinshereniging is gericht op de leden van het kerngezin, dat wil zeggen de echtgenoot en de minderjarige kinderen. Het is aan de lidstaten om te besluiten of zij deze kring al dan niet willen uitbreiden en dit recht ook willen laten gelden voor bloedverwanten in opgaande lijn, meerderjarige kinderen en de partner met wie de gezinshereniging niet gehuwd is.

(12) Het is van belang procedures in te stellen voor de behandeling van verzoeken tot gezinshereniging alsook voor de toegang en het verblijf van gezinsleden. Deze procedures moeten doelmatig zijn en naast de normale werklust van de overheidsinstanties van de lidstaten kunnen worden afgehandeld, en bovendien doorzichtig en billijk zijn, teneinde de betrokken personen voldoende rechtszekerheid te bieden.

(13) De integratie van de gezinsleden dient te worden bevorderd. Daarom dienen zij, na een bepaalde periode van verblijf in de lidstaat, een status te verkrijgen die onafhankelijk is van die van de gezinshereniger. Zij moeten op dezelfde voorwaarden als de gezinshereniger toegang hebben tot onderwijs, werk en beroepsopleiding.

(14) Er dienen passende, evenredige en afschrikkende maatregelen te worden getroffen teneinde misbruik van regels en procedures inzake gezinshereniging te voorkomen en te bestraffen.

(15) Overeenkomstig het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel, zoals neergelegd in artikel 5 van het Verdrag, kunnen de doelstellingen van deze richtlijn, te weten de instelling van een op grond van gemeenschappelijke regels uitgeoefend recht op gezinshereniging voor onderdanen van derde landen, niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt, en kunnen die doelstellingen wegens de omvang en de gevolgen van het overwogen optreden derhalve beter door de Gemeenschap worden verwezenlijkt. Deze richtlijn is beperkt tot het vereiste minimum om deze doelstellingen te bereiken, en gaat niet verder dan hetgeen hiertoe noodzakelijk is,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Deze richtlijn heeft ten doel de voorwaarden vast te stellen waaronder onderdanen van derde landen die legaal op het

grondgebied van de lidstaten verblijven, hun recht op gezinshereniging kunnen uitoefenen.

Artikel 2

In de zin van de richtlijn wordt verstaan onder:

- a) „onderdaan van een derde land”: eenieder die geen burger van de Unie is in de zin van artikel 17, eerste lid, van het Verdrag, met inbegrip van staatlozen;
- b) „vluchteling”: iedere onderdaan van een derde land of staatsloze met een vluchtelingenstatus in de zin van het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen van 28 juli 1951, gewijzigd bij het Protocol van New York van 31 januari 1967;
- c) „gezinshereniger”: een onderdaan van een derde land die legaal in een lidstaat verblijft en die verzoekt om aldaar te worden herenigd met leden van zijn gezin;
- d) „gezinshereniging”: toegang tot en verblijf in een lidstaat van de gezinsleden van een legaal in die lidstaat verblijvende onderdaan van een derde land, teneinde de eenheid van het gezin te behouden, ongeacht of de gezinsband tot stand is gekomen vóór of na de komst van de gezinshereniger;
- e) „verblijfstitel”: elk soort door een lidstaat verleende vergunning die recht van verblijf op zijn grondgebied geeft. Onder deze definitie valt niet de tijdelijke vergunning om op het grondgebied van een lidstaat te verblijven in verband met de behandeling van een asiolverzoek of van een aanvraag voor een verblijfstitel.

Artikel 3

1. Deze richtlijn is van toepassing indien de gezinshereniger een onderdaan van een derde land is die legaal in een lidstaat verblijft, houder is van een door die lidstaat afgegeven verblijfstitel met een geldigheidsduur van een jaar of langer, uitzicht heeft op een duurzame verblijfstitel, en zijn gezinsleden onderdaan van een derde land zijn, ongeacht hun rechtsstatus.

2. Deze richtlijn is niet van toepassing indien de gezinshereniger een onderdaan van een derde land is die:

- a) om erkenning als vluchteling verzoekt en over wiens verzoek nog geen definitief besluit is genomen;
- b) beschikt over een vergunning om uit hoofde van tijdelijke bescherming in een lidstaat te verblijven, of op die grond een verblijfsvergunning heeft aangevraagd en een beslissing aangaande zijn status afwacht;

- c) beschikt over een vergunning om uit hoofde van subsidiaire vormen van bescherming in een lidstaat te verblijven, overeenkomstig internationale verplichtingen, nationale wetgevingen of in de lidstaten gebruikelijke praktijken, of die op die grond een verblijfsvergunning heeft aangevraagd en een beslissing aangaande zijn status afwacht.
3. Deze richtlijn is niet van toepassing op gezinsleden van burgers van de Unie.
4. Deze richtlijn geldt onverminderd gunstiger bepalingen:
- a) van bilaterale of multilaterale overeenkomsten tussen de Gemeenschap of de Gemeenschap en haar lidstaten enerzijds en derde landen anderzijds;
- b) van het Europees Sociaal Handvest van 18 oktober 1961, het herziene Europees Sociaal Handvest van 3 mei 1987 en het Europees Verdrag inzake de rechtspositie van migrerende werknemers van 24 november 1977.
5. Deze richtlijn laat het recht van de lidstaten om gunstigere voorwaarden vast te stellen of te handhaven voor personen op wie deze richtlijn van toepassing is, onverlet.
6. Artikel 4, leden 1, 2 en 3 en artikel 7, eerste lid, onder c), tweede alinea, alsmede artikel 8 van deze richtlijn mogen niet leiden tot de invoering van voorwaarden die minder gunstig zijn dan die welke in de lidstaten bestaan op het moment dat de richtlijn wordt goedgekeurd.

HOOFDSTUK II

Gezinsleden

Artikel 4

1. De lidstaten geven uit hoofde van deze richtlijn, en onder voorbehoud dat aan de in hoofdstuk IV gestelde voorwaarden is voldaan, toestemming tot toegang en verblijf aan de volgende gezinsleden:
- a) de echtgenoot van de gezinshereniger;
- b) de minderjarige kinderen van de gezinshereniger en diens echtgenoot, met inbegrip van kinderen die zijn geadopteerd overeenkomstig de beslissing van de bevoegde autoriteit in de betrokken lidstaat, of een beslissing die van rechtswege uitvoerbaar is uit hoofde van internationale verplichtingen van die lidstaat of die overeenkomstig internationale verplichtingen moet worden erkend;
- c) de minderjarige kinderen, met inbegrip van geadopteerde kinderen van de gezinshereniger of diens echtgenoot, wanneer een van beiden het gezag over de kinderen heeft en dezen te zijnen laste komen; de lidstaten kunnen gezinshereniging toestaan voor kinderen die onder gedeeld gezag staan, mits degene die mede het gezag heeft, daarmee heeft ingestemd.

De onder b) en c) bedoelde minderjarige kinderen moeten jonger dan de in de betrokken lidstaat geldende wettelijke meerderjarigheidsleeftijd en ongehuwd zijn.

In afwijking hiervan kan de lidstaat voor een kind van boven de 12 jaar nagaan of het aan een ten tijde van de goedkeuring van deze richtlijn bestaand integratiecriterium voldoet, alvorens toestemming te geven voor toegang en verblijf op grond van deze richtlijn.

2. De lidstaten kunnen uit hoofde van deze richtlijn, en op voorwaarde dat aan de in hoofdstuk IV gestelde voorwaarden is voldaan, bij wet of bij besluit toestemming tot toegang en verblijf verlenen aan de volgende gezinsleden:

- a) ten laste komende bloedverwanten in rechtstreekse opgaande lijn van de eerste graad van de gezinshereniger of zijn echtgenoot, indien zij in het land van herkomst de nodige gezinssteun ontberen;
- b) de meerderjarige niet-gehuwde kinderen van de gezinshereniger of diens echtgenoot, indien zij wegens hun gezondheidstoestand kennelijk niet in staat zijn zelf in hun levensonderhoud te voorzien.

3. De lidstaten kunnen uit hoofde van deze richtlijn, en op voorwaarde dat aan de in hoofdstuk IV gestelde voorwaarden is voldaan, bij wet of bij besluit toestemming tot toegang en verblijf verlenen aan de levenspartner met wie de gezinshereniger niet gehuwd is, mits deze partner onderdaan is van een derde land en aantoonbaar een duurzame relatie onderhoudt met de gezinshereniger, of aan de onderdaan van een derde land die door een geregistreerd partnerschap met de gezinshereniger verbonden is, overeenkomstig artikel 5, tweede lid, alsmede aan de minderjarige niet-gehuwde kinderen, met inbegrip van geadopteerde kinderen, van deze personen.

4. In het geval van een polygaam huwelijk geeft de betrokken lidstaat, indien de gezinshereniger reeds met een echtgenoot samenwoont op het grondgebied van die lidstaat, geen toestemming voor de toegang en het verblijf van een andere echtgenoot, noch van de kinderen van deze laatste, onverminderd de bepalingen van het Verdrag inzake de rechten van het kind van 1989.

5. De lidstaten kunnen voor de gezinshereniger en zijn echtgenoot een minimumleeftijd vaststellen vanaf welke de echtgenoot zich bij de gezinshereniger mag voegen. Deze leeftijd mag niet hoger zijn dan de wettelijke meerderjarigheidsleeftijd.

HOOFDSTUK III

Indiening en behandeling van het verzoek

Artikel 5

1. De lidstaten bepalen of het verzoek tot toegang en verblijf in het kader van het recht op gezinshereniging door de gezinshereniger dan wel door het gezinslid of de gezinsleden bij de bevoegde instantie van de betrokken lidstaat moet worden ingediend.

2. Het verzoek gaat vergezeld van de reisdocumenten van het gezinslid of de gezinsleden, en van bewijsstukken waaruit blijkt dat de gezinsband bestaat en dat voldaan is aan de voorwaarden van de artikelen 4 en 6 en, indien van toepassing, van de artikelen 7 en 8.

Teneinde bewijs voor het bestaan van een gezinsband te verkrijgen, kunnen de lidstaten gesprekken houden met de gezinshereniger en diens gezinsleden en ander onderzoek verrichten dat nodig wordt geacht.

Bij de behandeling van een verzoek betreffende de levenspartner met wie de gezinshereniger niet is gehuwd, houden de lidstaten, als bewijs van het bestaan van een duurzame relatie, rekening met factoren als een gezamenlijk kind, samenwoning in het verleden, registratie van het partnerschap of andere betrouwbare bewijsmiddelen.

3. Het verzoek wordt ingediend wanneer de gezinsleden zich buiten het grondgebied van de lidstaat waar de gezinshereniger verblijft, bevinden.

In afwijking hiervan kan een lidstaat in bepaalde gevallen een verzoek inwilligen dat wordt ingediend wanneer de gezinsleden zich reeds op zijn grondgebied bevinden.

4. Zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk negen maanden na de datum van indiening van een verzoek, stellen de bevoegde instanties van de lidstaat de gezinshereniger/het gezinslid of de gezinsleden schriftelijk in kennis van de ten aanzien van hen genomen beslissing.

In bijzondere omstandigheden die verband houden met het complexe karakter van de behandeling van het verzoek, kan de in de eerste alinea genoemde termijn verlengd worden. Deze termijn kan echter in geen geval langer zijn dan twaalf maanden.

Een eventuele beslissing tot afwijzing van het verzoek wordt naar behoren gemotiveerd. De gevolgen van het uitblijven van een beslissing bij het verstrijken van de in de eerste alinea genoemde termijn moeten bij de nationale wetgeving van de betrokken lidstaat worden geregeld.

5. Bij de behandeling van het verzoek zorgen de lidstaten ervoor dat terdege rekening wordt gehouden met de belangen van het minderjarige kind, overeenkomstig het Verdrag inzake de rechten van het kind van 1989.

HOOFDSTUK IV

Voorwaarden voor de uitoefening van het recht op gezinshereniging

Artikel 6

1. De lidstaten kunnen een verzoek om toegang en verblijf van een van de gezinsleden afwijzen om redenen van openbare orde, binnenlandse veiligheid of volksgezondheid.

2. De lidstaten kunnen de verblijfstitel van een gezinslid intrekken of weigeren te verlengen om redenen van openbare orde of binnenlandse veiligheid.

3. De redenen van openbare orde of binnenlandse veiligheid kunnen uitsluitend worden aangevoerd op grond van het persoonlijke gedrag van het betrokken gezinslid.

4. Het ontstaan van ziekten of gebreken na afgifte van de verblijfstitel kan op zichzelf voor de bevoegde instantie van de lidstaat geen grond zijn om verlenging van de verblijfstitel te weigeren of om de betrokkene van het grondgebied van de lidstaat te verwijderen.

Artikel 7

1. Bij de indiening van het verzoek tot gezinshereniging kan de betrokken lidstaat de gezinshereniger of het gezinslid of de gezinsleden verzoeken het bewijs te leveren dat de gezinshereniger beschikt over:

- a) huisvesting die in de betrokken regio als normaal beschouwd wordt voor een gezin van vergelijkbare omvang en die voldoet aan de algemene normen inzake veiligheid en hygiëne welke in de betrokken lidstaat gelden;
- b) een ziektekostenverzekering die voor hemzelf en zijn gezinsleden in de betrokken lidstaat alle risico's dekt;
- c) stabiele inkomsten die ten minste gelijk zijn aan het niveau waaronder in de betrokken lidstaat sociale bijstand kan worden verstrekt. Wanneer deze alinea niet kan worden toegepast, moeten de inkomsten ten minste gelijk zijn aan de minimumuitkering die in de betrokken lidstaat uit hoofde van de sociale zekerheid wordt uitgekeerd. Of sprake is van stabiele inkomsten wordt bepaald door de aard en de regelmaat van die inkomsten.

De lidstaat kan van de gezinshereniger verlangen dat hij bij de eerste verlenging van de verblijfstitel van de gezinsleden aan in het eerste lid genoemde voorwaarden voldoet.

Indien de gezinshereniger niet aan deze voorwaarden voldoet, houden de lidstaten rekening met de bijdrage van de gezinsleden aan het inkomen van het huishouden.

2. De lidstaten mogen de in het eerste lid genoemde voorwaarden met betrekking tot huisvesting, ziektekostenverzekering en inkomsten alleen stellen om zich ervan te vergewissen dat de gezinshereniger in staat zal zijn in de levensbehoeften van de met hem herenigde gezinsleden te voorzien zonder een aanvullend beroep op overheidsmiddelen te doen. Deze bepalingen mogen niet leiden tot discriminatie tussen burgers van de lidstaten en onderdanen van derde landen.

Artikel 8

De lidstaten mogen bepalen dat de gezinshereniger gedurende een bepaalde periode, die ten hoogste twee jaar mag bedragen, legaal op hun grondgebied moet hebben verbleven voordat zijn gezinsleden zich bij hem kunnen voegen.

In afwijking hiervan kan een lidstaat waarvan de wetgeving inzake gezinshereniging op het moment dat de richtlijn wordt goedgekeurd rekening houdt met de opvangcapaciteit van die lidstaat, een wachttijd invoeren van ten hoogste drie jaar tussen de indiening van het verzoek tot gezinshereniging en de afgifte van een verblijfstitel aan de gezinsleden.

HOOFDSTUK V

Gezinshereniging van vluchtelingen

Artikel 9

1. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op gezinshereniging van vluchtelingen.
2. De lidstaten kunnen de toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk beperken tot vluchtelingen met gezinsbanden die al bestonden voordat zij als vluchteling werden erkend.

Artikel 10

1. Voor de definitie van de gezinsleden gelden de bepalingen van artikel 4, met uitzondering van het eerste lid, onder c), derde alinea, die niet van toepassing is op kinderen van vluchtelingen.
2. De lidstaten kunnen gezinshereniging toestaan voor andere gezinsleden dan die welke bedoeld zijn in artikel 4 wanneer zij ten laste van de vluchteling komen.
3. Wanneer de vluchteling een niet-begeleide minderjarige is:
  - a) staan de lidstaten de toegang en het verblijf uit hoofde van gezinshereniging toe aan zijn bloedverwanten in rechtstreeks opgaande lijn van de eerste graad, zonder de in artikel 4, tweede lid, onder a), genoemde voorwaarden toe te passen;
  - b) staan de lidstaten de toegang en het verblijf uit hoofde van gezinshereniging toe aan zijn wettelijke voogd of aan andere familieleden, indien de vluchteling geen bloedverwanten in rechtstreeks opgaande lijn heeft of indien deze onvindbaar zijn.

Artikel 11

1. Voor de indiening en de behandeling van het verzoek gelden de bepalingen van artikel 6, onverminderd het bepaalde in het tweede lid.
2. Wanneer een vluchteling geen bewijsstukken kan overleggen waaruit de gezinsband blijkt, nemen de lidstaten ook andere bewijzen voor het bestaan van een dergelijke band in aanmerking. Een beslissing tot afwijzing van het verzoek mag niet uitsluitend gebaseerd zijn op het ontbreken van bewijsstukken.

Artikel 12

1. In afwijking van artikel 7 kunnen de lidstaten van een vluchteling of zijn gezinslid of gezinsleden niet eisen dat bij

een verzoek betreffende de in artikel 4, eerste lid, bedoelde gezinsleden, het bewijs wordt geleverd dat de vluchteling voldoet aan de voorwaarden inzake huisvesting, ziektekostenverzekering en vaste inkomsten.

2. In afwijking van artikel 8 kunnen de lidstaten ten aanzien van een vluchteling niet eisen dat hij gedurende een bepaalde periode op hun grondgebied heeft verbleven, voordat zijn gezinsleden zich bij hem kunnen voegen.

HOOFDSTUK VI

Toegang en verblijf van gezinsleden

Artikel 13

1. Zodra het verzoek tot toegang met het oog op gezinshereniging is aanvaard, staat de betrokken lidstaat het gezinslid of de gezinsleden de toegang toe. De lidstaten bieden deze personen alle gelegenheid de benodigde visa te verkrijgen.
2. De betrokken lidstaat verstrekt de gezinsleden een verlengbare verblijfstitel met dezelfde geldigheidsduur als die van de gezinshereniger.

Indien de gezinshereniger houder is van de status van langdurig ingezetene, verstrekken de lidstaten de gezinsleden een verlengbare verblijfstitel met een beperkte geldigheidsduur van ten minste een jaar, totdat zij zelf voldoen aan de in Richtlijn .../EG gestelde voorwaarden voor het verkrijgen van de status van langdurig ingezetenen.

Artikel 14

1. De gezinsleden van de gezinshereniger hebben, op dezelfde wijze als de gezinshereniger, recht op:
  - a) toegang tot onderwijs;
  - b) toegang tot arbeid in loondienst of als zelfstandige;
  - c) toegang tot beroepskeuzebegeleiding, beroepsopleiding en bij- en nascholing.
2. De toegang tot arbeid in loondienst of als zelfstandige van bloedverwanten in opgaande lijn en van meerderjarige kinderen, zoals bedoeld in artikel 4, tweede lid, kan door de lidstaten worden beperkt.

Artikel 15

1. Uiterlijk na een verblijf van vijf jaar en voorzover de gezinsbanden blijven bestaan, hebben de echtgenoot of de levenspartner met wie de gezinshereniger niet is gehuwd en het meerderjarig geworden kind recht op een zelfstandige verblijfstitel, onafhankelijk van die van de gezinshereniger.
2. De lidstaten kunnen een zelfstandige verblijfstitel toekennen aan de meerderjarige kinderen en de bloedverwanten in opgaande lijn zoals bedoeld in artikel 4, tweede lid.

3. In geval van weduwnaar- of weduwschap, echtscheiding, scheiding of van overlijden van bloedverwanten in opgaande of neergaande lijn, kan een zelfstandige verblijfstitel worden afgegeven aan personen die uit hoofde van gezinshereniging zijn toegelaten. De lidstaten stellen bepalingen vast om te waarborgen dat er in geval van buitengewoon moeilijke omstandigheden een zelfstandige verblijfstitel wordt afgegeven.

HOOFDSTUK VII

Sancties en beroepsmogelijkheden

Artikel 16

1. De lidstaten kunnen in de volgende gevallen het verzoek tot toegang en verblijf met het oog op gezinshereniging afwijzen of de verblijfstitel van een gezinslid intrekken of weigeren te verlengen:

- a) wanneer de in deze richtlijn gestelde voorwaarden niet of niet meer worden vervuld;
- b) wanneer de gezinshereniger en het gezinslid of de gezinsleden geen werkelijk huwelijks- of gezinsleven (meer) onderhouden.
- c) wanneer wordt vastgesteld dat de gezinshereniger of de levenspartner met wie de gezinshereniger niet gehuwd is, met iemand anders gehuwd is of een duurzame relatie onderhoudt.

2. De lidstaten kunnen ook het verzoek tot toegang en verblijf met het oog op gezinshereniging afwijzen of de verblijfstitel van gezinsleden intrekken of weigeren te verlengen indien is vastgesteld dat:

- a) er valse of misleidende informatie is verstrekt, valse of vervalste documenten zijn gebruikt, of anderszins fraude is gepleegd of onwettige middelen zijn gebruikt;
- b) het huwelijk, het partnerschap of de adoptie uitsluitend tot stand zijn gebracht met het doel voor de betrokken persoon toegang tot of verblijf in een lidstaat te verkrijgen.

3. De lidstaten kunnen de verblijfstitel van een gezinslid intrekken of weigeren te verlengen wanneer er een einde komt aan het verblijf van de gezinshereniger en het gezinslid nog geen recht heeft op een zelfstandige verblijfstitel krachtens artikel 15.

4. De lidstaten kunnen specifieke controles verrichten wanneer er gegronde vermoedens bestaan dat er sprake is van fraude of een schijnhuwelijk, -partnerschap of -adoptie, zoals bedoeld in het tweede lid. Er kunnen ook gerichte controles uitgevoerd worden bij de verlenging van de verblijfstitel van gezinsleden.

Artikel 17

In geval van afwijzing van een verzoek, intrekking of niet-verlenging van een verblijfstitel, alsmede in geval van een verwijderingsmaatregel tegen de gezinshereniger of leden van diens gezin houden de lidstaten terdege rekening met de aard en de hechtheid van de gezinsbanden van de betrokken persoon en met de duur van zijn verblijf in de lidstaat, alsmede met het bestaan van familiebanden of culturele of sociale banden met zijn land van herkomst.

Artikel 18

De lidstaten waarborgen dat de gezinshereniger en/of de leden van zijn gezin het recht heeft/hebben bij de rechter beroep in te stellen, zowel op feitelijke als op juridische gronden, in geval van afwijzing van het verzoek tot gezinshereniging, van niet-verlenging of intrekking van de verblijfstitel of in geval van een verwijderingsmaatregel.

De lidstaten bepalen op welke manier het in de eerste alinea genoemde recht wordt uitgeoefend.

HOOFDSTUK VIII

Slotbepalingen

Artikel 19

De Commissie dient periodiek en voor het eerst uiterlijk twee jaar na het verstrijken van de in artikel 20 vastgestelde termijn, bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de toepassing van deze richtlijn in de lidstaten en stelt in voorkomend geval de nodige wijzigingen voor. Deze wijzigingsvoorstellen hebben in de eerste plaats betrekking op de artikelen 3, 4, 7, 8 en 13.

Artikel 20

De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op (31 december 2003) aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie hiervan onmiddellijk in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking ervan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

Artikel 21

Deze richtlijn treedt in werking op de (. . .) dag volgende op die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 22

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Organisatie van de Verenigde Naties voor hulpverlening aan Palestijnse vluchtelingen (UNRWA) inzake hulp aan vluchtelingen in de landen van het Nabije Oosten gedurende de periode 2002-2005

(2002/C 203 E/24)

COM(2002) 238 def. — 2002/0104(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 3 mei 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 181, in samenhang met artikel 300, lid 3, eerste alinea, en lid 4,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De tiende overeenkomst ⁽¹⁾ tussen de Europese Gemeenschap en de Organisatie van de Verenigde Naties voor hulpverlening aan Palestijnse vluchtelingen in het Nabije Oosten (UNRWA) is op 31 december 2001 verstreken.
- (2) De huidige crisis in het Midden-Oosten is een bijkomende belasting voor UNRWA.
- (3) De bijstand van de Gemeenschap aan UNRWA is een belangrijke factor voor de stabilisering van de situatie in het Midden-Oosten en is onderdeel van de maatregelen ter bestrijding van armoede in de ontwikkelingslanden, en draagt derhalve bij tot duurzame economische en sociale ontwikkeling van de betrokken bevolkingsgroep en van de landen waar die bevolkingsgroep verblijft.
- (4) Steun voor de activiteiten van UNRWA zal naar verwachting bijdragen tot de verwezenlijking van de in bovenstaande overweging genoemde doelstellingen van de Gemeenschap.
- (5) Er moet een nieuwe overeenkomst worden gesloten met UNRWA, zodat de Gemeenschap haar hulp kan blijven verlenen als onderdeel van een breed programma dat een zekere mate van continuïteit biedt.

(6) Teneinde de goede werking van de overeenkomst te waarborgen, dienen passende interne procedures tot stand te worden gebracht. De Commissie dient daarom de bevoegdheid te krijgen wijzigingen aan te brengen in die gevallen dat de overeenkomst voorziet in de vaststelling van wijzigingen volgens een vereenvoudigde procedure (door middel van een briefwisseling),

BESLUIT:

Artikel 1

De overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Organisatie van de Verenigde Naties voor hulpverlening aan Palestijnse vluchtelingen (UNRWA) inzake hulp aan vluchtelingen in de landen van het Nabije Oosten wordt namens de Gemeenschap goedgekeurd.

De tekst van de overeenkomst is aan dit besluit gehecht.

Artikel 2

Voor de uitvoering van het communautaire programma voor voedselhulp aan UNRWA geldt de procedure zoals vastgesteld in Verordening (EG) nr. 1292/96 ⁽²⁾.

Artikel 3

In die gevallen dat de overeenkomst voorziet in de vaststelling van wijzigingen van de overeenkomst volgens een vereenvoudigde procedure (door middel van een briefwisseling), worden wijzigingen goedgekeurd door de Commissie, in overleg met een speciaal comité.

Artikel 4

De voorzitter van de Raad wordt gemachtigd de personen aan te wijzen die de bevoegdheid hebben de overeenkomst namens de Gemeenschap te ondertekenen.

⁽¹⁾ PB L 261 van 7.11.1996, blz. 69.

⁽²⁾ PB L 166 van 5.7.1996, blz. 1.

OVEREENKOMST**tussen de Europese Gemeenschap en de Organisatie van de Verenigde Naties voor hulpverlening aan Palestijnse vluchtelingen (UNRWA) inzake hulp aan vluchtelingen in de landen van het Nabije Oosten***Artikel 1*

De Europese Gemeenschap, hierna „de Gemeenschap” genoemd, sluit deze overeenkomst met de Organisatie van de Verenigde Naties voor hulpverlening aan Palestijnse vluchtelingen, hierna „UNRWA” genoemd, teneinde haar verbintenis tot financiële ondersteuning van UNRWA te bevestigen. Deze financiële ondersteuning stekt zich uit over een periode van vier jaar, van 2002 tot en met 2005, en geschiedt in de vorm van geldelijke bijdragen aan het Algemeen Fonds van UNRWA.

De financiële bijdragen worden vastgelegd onder voorbehoud van de in de begroting beschikbare kredieten en met inachtneming van de financiële vooruitzichten van de Europese Gemeenschappen tot het jaar 2006.

*Artikel 2***Bijdrage van de Gemeenschap**

1. De Gemeenschap verstrekt UNRWA jaarlijks een bijdrage in geld aan het Algemeen Fonds.

Onverminderd het bepaalde in artikel 3 van deze overeenkomst is deze bijdrage ten hoogste 55 miljoen euro in 2002, 57,75 miljoen euro in 2003, 60 637 500 euro in 2004 en 63 669 375 euro in 2005.

2. Voor de verstrekking van de bijdrage aan het Algemeen Fonds worden tussen de Europese Commissie en UNRWA subsidieovereenkomsten gesloten met betrekking tot de jaren 2002 tot en met 2005. De subsidieovereenkomsten worden gesloten met volledige inachtneming van het bepaalde in de overeenkomst van 9 augustus 1999 tussen de Verenigde Naties en de Europese Gemeenschap over de beginselen die van toepassing zijn op de financiering of cofinanciering door de Gemeenschap van programma's en projecten die door de Verenigde Naties worden beheerd.

3. De bijdrage is onderworpen aan de procedures voor interne en externe audit, zoals die zijn neergelegd in de financiële reglementen, voorschriften en richtsnoeren van UNRWA, waarvan de resultaten aan de Europese Commissie worden medegedeeld.

*Artikel 3***Voedselhulp**

Aan de hand van de jaarlijkse evaluatie van de behoeften van de vluchtelingenbevolking kunnen ook andere communautaire middelen beschikbaar worden gesteld voor het voedselhulpprogramma van UNRWA, om aan de specifieke behoeften van kwetsbare groepen te voldoen. Voor de bedragen, hoeveelheden en kenmerken van de verstrekte producten en gelden en de verleende diensten en alle andere aspecten in verband met de ondersteuning van het voedselhulpprogramma, gelden afzonderlijk overeen te komen voorwaarden, die gebaseerd worden op de jaarlijkse aanvragen van UNRWA.

*Artikel 4***Aanpassingen**

Indien nodig kunnen de partijen gedurende de looptijd van de overeenkomst in onderlinge overeenstemming, bij briefwisseling tussen de Gemeenschap en UNRWA, die gedeelten van de bijdragen verhogen of verlagen die anders krachtens deze overeenkomst zijn vastgesteld.

Eind 2003 worden de politieke ontwikkelingen met betrekking tot de vluchtelingen door de betrokken partijen geëvalueerd, evenals door UNRWA opgestelde en/of reeds ten uitvoer gelegde plannen met betrekking tot de overdracht van haar taken aan het Palestijnse Gezag en/of een andere instantie.

Indien gedurende de looptijd van de overeenkomst bepaalde dan wel alle taken van UNRWA worden overgedragen aan het Palestijns Gezag en/of een andere instantie, worden bij briefwisseling tussen de Gemeenschap en UNRWA de nodige aanpassingen verricht van de gedeelten van de bijdrage van de Gemeenschap aan UNRWA zoals die bij deze overeenkomst zijn vastgesteld.

*Artikel 5***Arbitrageclausule**

1. Geschillen, onenigheden of vorderingen die voortvloeien uit of verband houden met de uitleg, de toepassing of de naleving van deze overeenkomst (waaronder het bestaan, de geldigheid of de beëindiging daarvan) die door de partijen niet in der minne kunnen worden geschikt, worden aan arbitrage onderworpen overeenkomstig het op het tijdstip van de ondertekening van deze overeenkomst van kracht zijnde Facultatief Reglement van het Permanente Hof van Arbitrage voor arbitrage waarbij internationale Organisaties en Staten betrokken zijn.

2. Er is één arbiter.

3. De voertaal voor de arbitrage is het Engels.

4. Komen de twee partijen niet tot overeenstemming, dan wordt de arbiter aangewezen door de President van het Internationale Hof van Justitie op schriftelijk verzoek van een der partijen.

5. De arbiter neemt zijn/haar besluit overeenkomstig de bepalingen en voorwaarden van het contract, met inachtneming van de algemene door de staten erkende rechtsbeginselen.

*Artikel 6***Overeenstemming inzake algemene regelingen**

Wanneer de besprekingen tussen de Verenigde Naties en de Commissie tot overeenstemming leiden over algemene regelingen voor het leveren van vrijwillige bijdragen, worden de desbetreffende bepalingen van die overeenstemming en deze overeenkomst onmiddellijk geëvalueerd en worden in de desbetref-

fende bepalingen van deze overeenkomst alle nodige wijzigingen aangebracht die UNRWA en de Commissie overeenkomen.

Artikel 7

Looptijd van de overeenkomst

De overeenkomst heeft een looptijd van vier kalenderjaren (2002, 2003, 2004 en 2005).

Artikel 8

Deze overeenkomst wordt door de partijen overeenkomstig hun eigen procedures goedgekeurd.

Deze overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de maand volgende op de datum waarop de partijen elkaar mededelen dat de in de eerste alinea bedoelde procedures zijn voltooid.

Artikel 9

Deze overeenkomst is opgesteld in twee exemplaren, in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Voorstel voor een besluit van de Raad tot vaststelling van het in het Comité voor voedselhulp namens de Gemeenschap in te nemen standpunt

(2002/C 203 E/25)

COM(2002) 219 def.

(Door de Commissie ingediend op 3 mei 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 181, juncto artikel 300, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

Het Voedselhulpverdrag 1999 is bij Besluit 2000/421/EG van de Raad door de Gemeenschap gesloten. Dit verdrag loopt af op 30 juni 2002, tenzij het bij besluit van het Comité voor voedselhulp nogmaals met ten hoogste twee jaar wordt verlengd. De verlenging van dit verdrag is in het belang van de Gemeenschap. Daarom moet de Commissie, die de Gemeenschap bij het Voedselhulpverdrag vertegenwoordigt, bij besluit van de Raad gemachtigd worden voor die verlenging te stemmen,

BESLUIT:

Enig artikel

1. De Europese Gemeenschap is voor verlenging van het Voedselhulpverdrag 1999 met nogmaals twee jaar.
  2. De Commissie wordt hierbij gemachtigd dit standpunt in het Comité voor voedselhulp naar voren te brengen.
-

Voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van concessies in de vorm van communautaire tariefcontingenten voor bepaalde landbouwproducten en tot aanpassing, via een autonome overgangsregeling, van bepaalde landbouwconcessies die zijn opgenomen in de Europaovereenkomst met Litouwen

(2002/C 203 E/26)

COM(2002) 221 def. — 2002/0102(ACC)

(Door de Commissie ingediend op 3 mei 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 133,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europaovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Litouwen, anderzijds ⁽¹⁾, voorziet in bepaalde concessies voor bepaalde landbouwproducten van oorsprong uit Litouwen.
- (2) In de eerste verbeteringen van de preferentiële regelingen van de Europaovereenkomst met Litouwen was voorzien bij het Protocol tot aanpassing van de handelsaspecten van de Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Litouwen, anderzijds, in verband met de toetreding van de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de resultaten van de landbouwonderhandelingen van de Uruguay-ronde, waaronder ook de verbeteringen van de bestaande preferentieregeling ⁽²⁾.
- (3) De preferentiële regelingen van de Europaovereenkomst met Litouwen zijn na een eerste onderhandelingsronde over de liberalisering van de handel in landbouwproducten ook verbeterd door middel van een overeenkomst in de vorm van een autonome overgangsregeling, in afwachting van de aanpassing van de relevante bepalingen in de Europaovereenkomst. De verbeteringen zijn op 1 januari 2001 in werking getreden in de vorm Verordening (EG) nr. 2766/2000 van de Raad tot vaststelling van bepaalde concessies in de vorm van communautaire tariefcontingenten voor bepaalde landbouwproducten en tot aanpassing, via een autonome overgangsregeling, van bepaalde landbouwconcessies die zijn opgenomen in de Europaovereenkomst met Litouwen ⁽³⁾. De tweede aanpassing van de relevante bepalingen in de Europaovereenkomst — die de vorm krijgt van een nieuw Aanvullend Protocol bij de Europaovereenkomst — is nog niet in werking getreden.
- (4) Er is onderhandeld over een nieuw Aanvullend Protocol bij de Europaovereenkomst inzake de liberalisering van de handel in landbouwproducten.
- (5) Een essentieel element van de resultaten van de onderhandelingen voor een nieuw Aanvullend Protocol bij de Euro-

paovereenkomst met Litouwen is dat de aanpassingen vlot hun beslag moeten kunnen krijgen. Derhalve moeten de bij de Europaovereenkomst met Litouwen vastgestelde landbouwconcessies worden aangepast via een autonome overgangsregeling.

- (6) Aangezien de maatregelen die voor de tenuitvoerlegging van deze verordening nodig zijn, beheersmaatregelen in de zin van artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽⁴⁾ zijn, moeten zij worden vastgesteld volgens de beheersprocedure waarin is voorzien bij artikel 4 van dat besluit.
- (7) Bij Verordening (EEG) nr. 2454/93 van de Commissie van 2 juli 1993 houdende vaststelling van enkele bepalingen ter uitvoering van Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad tot vaststelling van het communautair douanewetboek ⁽⁵⁾ zijn de voorschriften inzake het beheer van de tariefcontingenten vastgelegd die bepalen dat de chronologische volgorde van de data van de douaneaangiften moet worden gevolgd. De bij deze verordening vastgestelde tariefcontingenten moeten derhalve volgens deze voorschriften worden beheerd.
- (8) Door bovengenoemde onderhandelingen is Verordening (EG) nr. 2766/2000 overbodig geworden, en moet deze derhalve worden ingetrokken,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De voorwaarden voor de invoer in de Gemeenschap van bepaalde landbouwproducten van oorsprong uit Litouwen, als aangegeven in de bijlagen C a) en C b) bij deze verordening, komen in de plaats voor de in bijlage V a) bij de Europaovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds en de Republiek Litouwen anderzijds, hierna „de Europaovereenkomst”, vastgestelde invoerregeling.

2. Op de datum van inwerkingtreding van het Aanvullend Protocol tot aanpassing van de Europaovereenkomst om rekening te houden met de resultaten van de onderhandelingen over nieuwe wederzijdse landbouwconcessies, komen de in dat Protocol vastgestelde concessies in de plaats voor die welke in de bijlagen C a) en C b) bij deze verordening zijn vastgesteld.

⁽¹⁾ PB L 51 van 20.2.1998, blz. 3.

⁽²⁾ PB L 321 van 30.11.1998, blz. 3.

⁽³⁾ PB L 321 van 19.12.2000, blz. 8.

⁽⁴⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

⁽⁵⁾ PB L 253 van 11.10.1993, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 442/2002 van de Commissie (PB L 144 van 28.5.2001, blz. 1).

3. De Commissie stelt volgens de procedure van artikel 3, lid 2, de uitvoeringsbepalingen voor deze verordening vast.

Artikel 2

De tariefcontingenten met een volgnummer hoger dan 09.5100 worden beheerd door de Commissie overeenkomstig de artikelen 308 *bis*, 308 *ter* en 308 *quater* van Verordening (EEG) nr. 2454/93.

Artikel 3

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Comité van beheer voor granen dat is ingesteld bij artikel 23 van Verordening (EEG) nr. 1766/92 van de Raad ⁽¹⁾, of in voorkomend geval door het Comité dat is ingesteld bij de relevante bepalingen van de andere verordeningen betreffende gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten.

⁽¹⁾ PB L 181 van 1.7.1992, blz. 21.

2. Ingeval naar dit lid wordt verwezen, is de bij artikel 4 juncto artikel 7, lid 3, van Besluit 1999/468/EG vastgestelde beheersprocedure van toepassing.

3. De in artikel 4, lid 3, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn bedraagt één maand.

Artikel 4

Verordening (EG) nr. 2766/2000 van de Raad wordt ingetrokken.

Artikel 5

Deze verordening treedt in werking op de derde dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 juli 2002.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

BIJLAGE C a)

Producten van oorsprong uit Litouwen die in onbepaalde hoeveelheden tegen een preferentieel nultarief (0 % van MFN) in de Gemeenschap mogen worden ingevoerd.

GN-code ⁽¹⁾	GN-code	GN-code	GN-code	GN-code
0101 10 90	0210 99 80	0709 52 00	0711 90 10	0806 20 11
0101 90 19	0407 00 90	0709 59 00	0711 90 50	0806 20 12
0101 90 30	0409 00 00	0709 60 10	0711 90 80	0806 20 91
0101 90 90	0410 00 00	0709 60 99	0711 90 90	0806 20 92
0104 20 10	0601	0709 70 00	0712 20 00	0806 20 98
0106 19 10	0602	0709 90 10	0712 31 00	0808 20 90
0106 39 10	0603	0709 90 20	0712 32 00	0809 40 90
0205	0604	0709 90 50	0712 33 00	0810 40 30
0206 80 91	0701 10 00	0709 90 90	0712 39 00	0810 40 50
0206 90 91	0701 90 10	0710 10 00	0712 90 05	0810 40 90
0207 13 91	0703 10	0710 21 00	0712 90 30	0811 90 39
0207 14 91	0703 90 00	0710 22 00	0712 90 50	0811 90 50
0207 26 91	0704 20 00	0710 29 00	0712 90 90	0811 90 75
0207 27 91	0704 90 90	0710 30 00	0713 50 00	0811 90 80
0207 35 91	0705 19 00	0710 80 51	0713 90 10	0811 90 85
0207 36 89	0705 21 00	0710 80 59	0713 90 90	0811 90 95
0208	0705 29 00	0710 80 61	0802 11 90	0812 10 00
0210 91 00	0706	0710 80 69	0802 12 90	0812 90 40
0210 92 00	0707 00 90	0710 80 70	0802 21 00	0812 90 50
0210 93 00	0708 10 00	0710 80 80	0802 22 00	0812 90 60
0210 99 10	0708 90 00	0710 80 85	0802 31 00	0812 90 99
0210 99 31	0709 20 00	0710 80 95	0802 32 00	0813 10 00
0210 99 39	0709 30 00	0710 90 00	0802 40 00	0813 20 00
0210 99 59	0709 40 00	0711 40 00	0802 90 50	0813 30 00
0210 99 79	0709 51 00	0711 59 00	0802 90 85	0813 40 10

GN-code ⁽¹⁾	GN-code	GN-code	GN-code	GN-code
0813 40 30	1508 90 90	2001 90 75	2008 40 71	2009 50 90
0813 40 95	1511 10 90	2001 90 85	2008 40 79	2009 71 10
0813 50 15	1511 90 11	2003 20 00	2008 40 91	2009 71 91
0813 50 19	1511 90 19	2003 90 00	2008 40 99	2009 71 99
0813 50 91	1511 90 91	2004 10 10	2008 50 11	2009 79 19
0813 50 99	1511 90 99	2004 10 99	2008 60 11	2009 79 30
0901 12 00	1512	2004 90 30	2008 60 31	2009 79 93
0901 21 00	1513	2004 90 50	2008 60 39	2009 79 99
0901 22 00	1514	2004 90 91	2008 60 51	2009 80 19
0901 90 90	1515	2004 90 98	2008 60 59	2009 80 38
0902 10 00	1516 10 10	2005 10 00	2008 60 61	2009 80 50
0904 12 00	1516 10 90	2005 20 20	2008 60 69	2009 80 63
0904 20 10	1516 20 91	2005 20 80	2008 60 71	2009 80 69
0904 20 90	1516 20 95	2005 40 00	2008 60 79	2009 80 71
0907 00 00	1516 20 96	2005 51 00	2008 60 91	2009 80 79
0910 40 13	1516 20 98	2005 59 00	2008 60 99	2009 80 89
0910 40 19	1517 10 90	2005 60 00	2008 80 11	2009 80 95
0910 40 90	1517 90 99	2005 90 10	2008 80 31	2009 80 96
0910 91 90	1518 00 31	2005 90 50	2008 80 39	2009 80 99
0910 99 99	1518 00 39	2005 90 60	2008 80 50	2009 90 19
1001 90 10	1522 00 91	2005 90 70	2008 80 70	2009 90 29
1105	1602 10 00	2005 90 75	2008 80 91	2009 90 39
1106 10 00	1602 20 11	2005 90 80	2008 80 99	2009 90 51
1106 30	1602 20 19	2006 00 99	2008 92 14	2009 90 59
1108 20 00	1602 20 90	2007 10 91	2008 92 34	2009 90 96
1208 10 00	1602 31	2007 10 99	2008 92 38	2009 90 98
1209	1602 41 90	2007 99 10	2008 92 59	2204 30 10
1210	1602 42 90	2007 99 91	2008 92 74	2206 00 39
1211 90 30	1602 49 90	2007 99 98	2008 92 78	2206 00 59
1212 10 10	1602 90 10	2008 11 92	2008 92 93	2302 50 00
1212 10 99	1602 90 31	2008 11 94	2008 92 96	2306 90 19
1214 90 10	1602 90 41	2008 11 96	2008 92 98	2308 00 90
1501 00 90	1602 90 72	2008 11 98	2008 99 28	2309 10 51
1502 00 90	1602 90 74	2008 19 19	2008 99 37	2309 10 90
1503 00 19	1602 90 76	2008 19 93	2008 99 40	2309 90 10
1503 00 90	1602 90 78	2008 19 95	2008 99 45	2309 90 31
1504 10 10	1602 90 98	2008 19 99	2008 99 49	2309 90 41
1504 10 99	1603 00 10	2008 40 11	2008 99 55	2309 90 51
1504 20 10	1704 90 10	2008 40 21	2008 99 68	2309 90 91
1504 30 10	2001 10 00	2008 40 29	2008 99 72	
1507	2001 90 20	2008 40 39	2008 99 78	
1508 10 90	2001 90 50	2008 40 51	2008 99 99	
1508 90 10	2001 90 70	2008 40 59	2009 50 10	

⁽¹⁾ Als omschreven in Verordening (EG) nr. 2031/2001 van de Commissie van 6 augustus 2001 tot wijziging van bijlage I van Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief (PB L 279 van 23.10.2001, blz. 1).

BIJLAGE C b)

Voor invoer van de volgende producten van oorsprong uit Litouwen in de Gemeenschap gelden onderstaande concessies (MFN = recht voor meest begunstigde natie).

Volgnr.	GN-code	Omschrijving (1)	Geldend recht (% van MFN) (2)	Jaarlijkse hoeveelheid van 1.7.2002 t/m 30.6.2003 (ton)	Jaarlijkse toename vanaf 1.7.2003 (ton)	Specifieke bepalingen
09.4598	0102 90 05	Levende runderen (huisdieren) met een gewicht van niet meer dan 80 kg	20	178 000 stuks	0	(3)
09.4537	0102 90 21 0102 90 29 0102 90 41 0102 90 49	Levende runderen (huisdieren) met een gewicht van meer dan 80 kg doch niet meer dan 300 kg	20	153 000 stuks	0	(3)
09.4563	ex 0102 90	Vaarzen en koeien, niet voor de slacht, van de volgende berggrassen: de grijze, de bruine, de gele en de gevlekte Simmental- en Pinzgaurassen	6 % <i>ad valorem</i>	7 000 stuks	0	(4)
09.4861	0201 0202 0206 10 95 0206 29 91 0210 20 0210 99 51 0210 99 90 1602 50	Vlees van runderen, vers of gekoeld Vlees van runderen, bevroren Eetbare slachtafvallen van runderen, vers of gekoeld, longhaasjes en omlopen Eetbare slachtafvallen van runderen, bevroren, longhaasjes en omlopen Vlees van runderen, gezouten, gepekeld, gedroogd of gerookt Longhaasjes en omlopen van runderen Meel en poeder van vlees of van slachtafvallen, geschikt voor menselijke consumptie Andere bereidingen en conserven van vlees of van slachtafvallen van runderen	vrij	2 000	200	(8)
09.4542	ex 0203	Vlees van varkens (huisdieren), vers, gekoeld of bevroren, uitgezonderd de GN-codes 0203 11 90, 0203 12 90, 0203 19 90, 0203 21 90, 0203 22 90, 0203 29 90	vrij	1 800	150	(5) (8)
	0104 10 30 0104 10 80 0104 20 90 0204 0210 99 21 0210 99 29 0210 99 60	Levende schapen, lammeren tot de leeftijd van één jaar Levende schapen, andere Levende geiten, andere Vlees van schapen of geiten, vers, gekoeld of bevroren Vlees, geschikt voor menselijke consumptie, van schapen of geiten, met been Vlees, geschikt voor menselijke consumptie, van schapen of geiten, zonder been Slachtafvallen van schapen of geiten, geschikt voor menselijke consumptie	vrij	onbeperkt		(8)
09.6661	ex 0207	Vlees en eetbare slachtafvallen van pluimvee van post 0105, vers, gekoeld of bevroren, uitgezonderd de GN-codes 0207 13 91, 0207 14 91, 0207 26 91, 0207 27 91, 0207 34 10, 0207 34 90, 0207 35 91, 0207 36 81, 0207 36 85, 0207 36 89	vrij	1 200	100	(8)

Volgnr.	GN-code	Omschrijving (1)	Geldend recht (% van MFN) (2)	Jaarlijkse hoeveelheid van 1.7.2002 t/m 30.6.2003 (ton)	Jaarlijkse toename vanaf 1.7.2003 (ton)	Specifieke bepalingen
09.4862	0401	Melk en room, niet ingedikt, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	vrij	3 000	300	(8)
09.4863	0402	Melk en room, ingedikt of met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	vrij	6 350	635	(8)
09.4864	0403 10 11 tot en met 0403 10 39 0403 90 11 tot en met 0403 90 69	Yoghurt, niet gearomatiseerd noch met toegevoegde vruchten of cacao Karnemelk, gestremde melk en room, yoghurt, kefir en andere gegiste of aangezuurde melk en room, niet gearomatiseerd noch met toegevoegde vruchten of cacao	vrij	300	30	(8)
09.4865	0404	Wei, ook indien ingedikt of met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen; producten bestaande uit natuurlijke bestanddelen van melk, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, elders genoemd noch elders onder begrepen	vrij	2 000	200	(8)
09.4866	0405 10 11 0405 10 19 0405 10 30 0405 10 50 0405 10 90 0405 20 90 0405 90	Natuurlijke boter met een vetgehalte van niet meer dan 85 gewichtspercenten in verpakkingen met een netto-inhoud per onmiddellijke verpakking van niet meer dan 1 kg Natuurlijke boter met een vetgehalte van niet meer dan 85 gewichtspercenten, andere Gerecombineerde boter met een vetgehalte van niet meer dan 85 gewichtspercenten Weiboter Boter, andere Zuivelpasta's met een vetgehalte van meer dan 75 doch minder dan 80 gewichtspercenten Andere van melk afkomstige vetstoffen	vrij	2 100	210	(8)
09.4557	0406	Kaas en wrongel	vrij	7 200	600	(8)
09.6662	0407 00 11 0407 00 19 0407 00 30	Eieren van pluimvee	vrij	700	70	(8)
09.6663	0408 91 80	Eieren, gedroogd, andere	vrij	140	15	(8) (9)
09.6452	ex 0702 00 00 ex 0702 00 00	Tomaten, vers of gekoeld: 15 mei-31 oktober 1 november-14 mei	vrij vrij	400 onbeperkt	40	(7) (8)
09.6453	0703 20 00	Knoflook	vrij	60	5	
09.6664	ex 0707 00 05 ex 0707 00 05	Komkommers, vers of gekoeld, 1 maart-1 oktober Komkommers, vers of gekoeld, 1 november-eind februari	vrij vrij	100 onbeperkt	10	(7) (7)
	0709 10 00	Artisjokken, vers of gekoeld	vrij	onbeperkt		(7)

Volgnr.	GN-code	Omschrijving (1)	Geldend recht (% van MFN) (2)	Jaarlijkse hoeveelheid van 1.7.2002 t/m 30.6.2003 (ton)	Jaarlijkse toename vanaf 1.7.2003 (ton)	Specifieke bepalingen
	0709 90 70	Courgettes, vers of gekoeld	vrij	onbeperkt		(7)
09.6631	0808 10	Appels, vers	vrij	2 760	230	(7) (8)
	0808 20 50	Peren, vers (andere dan persperen, los verladen, van 1 augustus tot en met 31 december)	vrij	onbeperkt		(7)
	0809 20	Kersen, vers	vrij	onbeperkt		(7)
	ex 0809 40 05	Pruimen, vers, van 1 juli tot en met 30 september	vrij	onbeperkt		(7)
	0810 10 00	Aardbeien, vers	vrij	onbeperkt		(6)
	0810 30	Zwarte, witte of rode aalbessen en kruisbessen, vers	vrij	onbeperkt		(6)
	0811 10 19	Bevroren aardbeien, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten andere	vrij	onbeperkt		(6)
	0811 10 90	Aardbeien, bevroren, andere	vrij	onbeperkt		(6)
	0811 20 19	Frambozen, bramen, moerbeien, loganbessen, zwarte, witte of rode aalbessen en kruisbessen, bevroren, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten	vrij	onbeperkt		(6)
	0811 20 31	Bevroren frambozen, andere	vrij	onbeperkt		(6)
	0811 20 39	Bevroren zwarte aalbessen, andere	vrij	onbeperkt		(6)
	0811 20 51	Bevroren rode aalbessen, andere	vrij	onbeperkt		(6)
	0811 20 59	Bevroren bramen en moerbeien, andere	vrij	onbeperkt		
	0811 20 90	Andere, bevroren	vrij	onbeperkt		
09.6665	1001 10 00	Harde tarwe	vrij	25 000	2 500	(8)
	1001 90 91	Zachte tarwe en mengkoren, zaaigoed				
	1001 90 99	Andere				
	1101 00 11	Meel van harde tarwe				
	1101 00 15	Meel van zachte tarwe en spelt				
	1101 00 90	Meel van mengkoren				
	1103 11 10	Gries en griesmeel van harde tarwe				
	1103 11 90	Gries en griesmeel van zachte tarwe en spelt				
	1103 20 60	Pellets van granen				

Volgnr.	GN-code	Omschrijving (1)	Geldend recht (% van MFN) (2)	Jaarlijkse hoeveelheid van 1.7.2002 t/m 30.6.2003 (ton)	Jaarlijkse toename vanaf 1.7.2003 (ton)	Specifieke bepalingen
09.6666	1002 00 00	Rogge	vrij	6 000	600	(8)
	1102 10 00	Meel van rogge				
	1103 19 10	Gries en griesmeel van rogge				
	1103 20 10	Pellets van rogge				
09.6667	1004 00 00	Haver	vrij	500	50	(8)
	1102 90 30	Meel van haver				
	1103 19 40	Gries en griesmeel van haver				
	1103 20 30	Pellets van haver				
	1008 10 00	Boekweit	vrij	onbeperkt		(8)
	1008 20 00	Gierst				
	1008 30 00	Kanariezaad				
	1008 90 10	Triticale				
	1008 90 90	Granen, andere				
	1102 90 90	Meel van granen, andere				
	1103 19 90	Gries en griesmeel van andere granen				
	1103 20 90	Pellets van andere granen				
09.6668	1104 29 19	Granen, gepeld, al dan niet gesneden of gebroken, andere dan van haver, maïs, gerst, tarwe of rogge	vrij	1 000	100	
	1104 29 39	Granen, gepareld, andere dan van haver, maïs, gerst, tarwe of rogge				
	1104 29 59	Granen, enkel gebroken, andere dan van haver, maïs, gerst, tarwe of rogge				
09.4569	1601 00	Worst van alle soorten, van slachtafvallen of van bloed, bereidingen van deze producten	vrij	360	30	(8)
	ex 1602 41	Andere bereidingen en conserven, van vlees, van slachtafvallen of van bloed, van varkens: Hammen en delen daarvan, uitgezonderd GN-code 1602 41 90				
	ex 1602 42	Andere bereidingen en conserven, van vlees, van slachtafvallen of van bloed, van varkens: Hammen en delen daarvan, uitgezonderd GN-code 1602 42 90				
	ex 1602 49	Andere bereidingen en conserven, van vlees, van slachtafvallen of van bloed, van varkens: Andere, met inbegrip van mengsels, uitgezonderd GN-code 1602 49 90				
09.6669	1602 32	Andere bereidingen en conserven, van vlees, van slachtafvallen of van bloed: van pluimvee bedoeld bij post 0105; van hanen of van kippen	vrij	240	20	(8)
	1602 39	Andere bereidingen en conserven, van vlees, van slachtafvallen of van bloed: van pluimvee bedoeld bij post 0105; niet van hanen en niet van kippen, niet van kalkoenen				

Volgnr.	GN-code	Omschrijving (1)	Geldend recht (% van MFN) (2)	Jaarlijkse hoeveelheid van 1.7.2002 t/m 30.6.2003 (ton)	Jaarlijkse toename vanaf 1.7.2003 (ton)	Specifieke bepalingen
	1703	Melasse verkregen bij de extractie of de raffinage van suiker	vrij	onbeperkt		(8)
09.6670	2001 90 93 2001 90 96	Uien, bereid of verduurzaamd in azijn of azijnzuur Andere groenten, vruchten en andere eetbare plantendelen, bereid of verduurzaamd in azijn of azijnzuur	vrij	100	10	
	2002	Tomaten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur	vrij	onbeperkt		(8)
09.6671	ex 2302 2302 30 2302 40	Afvallen van zetmeelfabrieken en dergelijke afvallen, bietenpulp, uitgeperst suikerriet (ampas) en andere afvallen van de suikerindustrie, bostel (brouwerijafval), afvallen van branderijen, ook indien in pellets — van tarwe — van andere granen	vrij	300	30	
09.6672	ex 2309 90 2309 90 33 2309 90 43 2309 90 53	Bereidingen van de soort gebruikt voor het voederen van dieren, andere dan honden- en kattenvoer, opgemaakt voor de verkoop in het klein Andere, geen zetmeel bevattend of met een zetmeelgehalte van niet meer dan 10 gewichtspercenten, met een gehalte aan zuivelproducten van 10 of meer doch minder dan 50 gewichtspercenten Andere, met een zetmeelgehalte van meer dan 10 doch niet meer dan 30 gewichtspercenten, met een gehalte aan zuivelproducten van 10 of meer doch minder dan 50 gewichtspercenten Andere, met een zetmeelgehalte van meer dan 30 gewichtspercenten, met een gehalte aan zuivelproducten van 10 of meer doch minder dan 50 gewichtspercenten	vrij	200	20	

(1) Ongeacht de bepalingen voor de uitlegging van de gecombineerde nomenclatuur, wordt de omschrijving van de goederen geacht slechts een indicatieve waarde te hebben, aangezien in het kader van deze bijlage de GN-codes het preferentiestelsel bepalen. Voor ex GN-codes geschiedt dit op basis van de GN-code en de betrokken omschrijving, gezamenlijk beschouwd.

(2) Indien een MFN-minimumrecht bestaat, is het geldende minimumrecht gelijk aan het MFN-minimumrecht vermenigvuldigd met het in deze kolom vermelde percentage.

(3) Het contingent voor dit product is geopend voor de Tsjechische republiek, de Slowaakse republiek, Bulgarije, Roemenië, Hongarije, Polen, Estland, Letland en Litouwen. Ingeval de invoer van levende runderen in de Gemeenschap voor een gegeven jaar meer bedraagt dan 500 000 stuks mag de Gemeenschap de nodige beheersmaatregelen nemen om haar markt te beschermen, niettegenstaande andere volgens de overeenkomst gegeven rechten.

(4) Het contingent voor dit product is geopend voor de Tsjechische republiek, de Slowaakse republiek, Bulgarije, Roemenië, Hongarije, Polen, Estland, Letland en Litouwen.

(5) Behalve varkenshaas, apart aangeboden.

(6) Onderworpen aan regelingen inzake minimuminvoerprijzen, die zijn vermeld in de bijlage bij deze bijlage.

(7) De reductie is alleen van toepassing op het ad valorem-gedeelte van het recht.

(8) Deze concessie geldt enkel voor producten die niet voor een uitvoerrestitutie in aanmerking komen.

(9) In gedroogd-ei-equivalent (100 kg vloeibaar ei = 25,7 kg gedroogd ei).

Bijlage bij bijlage C b)

Regelingen inzake minimuminvoerprijzen voor bepaalde soorten voor verwerking bestemd kleinfruit

1. In onderstaande tabel worden de minimumprijzen vastgesteld voor de volgende voor verwerking bestemde producten van oorsprong uit Litouwen:

GN-code	Omschrijving	Minimumprijs bij invoer (EUR/t netto)
ex 0810 10	Aardbeien, vers, voor verwerking	514
ex 0810 30 10	Zwarte aalbessen, vers, voor verwerking	385
ex 0810 30 30	Rode aalbessen, vers, voor verwerking	233
ex 0811 10 19	Bevroren aardbeien, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten: gehele vruchten	750
ex 0811 10 19	Bevroren aardbeien, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten: andere	576
ex 0811 10 90	Bevroren aardbeien, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: gehele vruchten	750
ex 0811 10 90	Bevroren aardbeien, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	576
ex 0811 20 19	Bevroren frambozen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten: gehele vruchten	995
ex 0811 20 19	Bevroren frambozen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten: andere	796
ex 0811 20 31	Bevroren frambozen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: gehele vruchten	995
ex 0811 20 31	Bevroren frambozen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	796
ex 0811 20 39	Bevroren zwarte aalbessen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: zonder steel	628
ex 0811 20 39	Bevroren zwarte aalbessen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	448
ex 0811 20 51	Bevroren rode aalbessen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: zonder steel	390
ex 0811 20 51	Bevroren rode aalbessen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	295

2. De minimuminvoerprijzen bedoeld in punt 1 worden per zending toegepast. Wanneer de in de douane-aangifte vermelde waarde lager is dan de minimuminvoerprijs, wordt een compenserend recht geheven dat gelijk is aan het verschil tussen de minimuminvoerprijs en de in de douane-aangifte vermelde waarde.
3. Wanneer de invoerprijzen van een onder deze bijlage vallend product een tendens vertonen die erop wijst dat deze prijzen op korte termijn onder het niveau van de minimuminvoerprijs kunnen dalen, stelt de Europese Commissie de autoriteiten van Litouwen daarvan in kennis ten einde hen in staat te stellen corrigerende maatregelen te nemen.
4. Op verzoek van de Gemeenschap of van Litouwen stelt het Associatiecomité een onderzoek in naar de werking van het systeem of de herziening van de minimuminvoerprijzen. Het Associatiecomité neemt, indien nodig, passende besluiten.
5. Ter bevordering van het handelsverkeer en in het belang van alle betrokken partijen kan drie maanden voor de aanvang van elk verkoopseizoen in de Europese Gemeenschap een overlegvergadering worden georganiseerd. Dit overleg vindt plaats tussen de Europese Commissie en de belanghebbende verenigingen van Europese producenten van de betrokken producten, enerzijds, en de autoriteiten en verenigingen van producenten en exporteurs van al de geassocieerde exportlanden, anderzijds.

Tijdens deze overlegbijeenkomsten wordt van gedachten gewisseld over de marktsituatie voor kleinfruit, met inbegrip van, in het bijzonder, de ramingen van de productie, de voorraadsituatie, de prijsontwikkeling en de marktbeveging, alsmede over de maatregelen die moeten worden getroffen om vraag en aanbod met elkaar in overeenstemming te brengen.

Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid, tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1347/2000 en tot wijziging, wat betreft onderhoudsverplichtingen, van Verordening (EG) nr. 44/2001

(2002/C 203 E/27)

COM(2002) 222 def. — 2002/0110(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 3 mei 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 61, onder c), en artikel 67, lid 1,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europese Gemeenschap heeft zich tot doel gesteld een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid tot stand te brengen, waarin het vrije verkeer van personen gewaarborgd is. Te dien einde moet de Gemeenschap onder meer maatregelen op het gebied van de justitiële samenwerking in burgerlijke zaken aannemen, voorzover deze nodig zijn voor de goede werking van de interne markt.
- (2) De Europese Raad van Tampere heeft bevestigd dat het beginsel van de wederzijdse erkenning van rechterlijke beslissingen de hoeksteen voor de totstandbrenging van een werkelijke justitiële ruimte vormt, en heeft het omgangsrecht aangemerkt als een prioriteit.
- (3) Verordening (EG) nr. 1347/2000 van de Raad van 29 mei 2000 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid voor gemeenschappelijke kinderen ⁽¹⁾ voorziet in regels betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en van naar aanleiding van procedures in huwelijkszaken gegeven beslissingen inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid voor de gemeenschappelijke kinderen van de echtgenoten.
- (4) Op 3 juli 2000 heeft Frankrijk een initiatief met het oog op de aanneming van een verordening van de Raad inzake de wederzijdse tenuitvoerlegging van beslissingen betreffende het omgangsrecht ingediend ⁽²⁾.

(5) Ter vergemakkelijking van de toepassing van de regels betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid, die vaak in het kader van procedures in huwelijkszaken aan de orde komt, is het passender over één enkel rechtsinstrument te beschikken dat zowel betrekking heeft op huwelijkszaken als op zaken betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid.

(6) Het toepassingsgebied van deze verordening moet burgerlijke procedures omvatten, met inbegrip van procedures die met gerechtelijke procedures worden gelijkgesteld, en met uitsluiting van zuiver religieuze procedures. De verwijzing naar „rechterlijke instanties” moet bijgevolg alle, gerechtelijke of andere, autoriteiten omvatten die bevoegd zijn terzake van de in deze verordening geregelde onderwerpen.

(7) Authentieke akten en gerechtelijke schikkingen die in een lidstaat uitvoerbaar zijn, moeten met „beslissingen” worden gelijkgesteld.

(8) Wat betreft beslissingen betreffende echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk, mag deze verordening uitsluitend van toepassing zijn op de ontbinding van de huwelijksband, met terzijdestelling van kwesties zoals de schuld van de echtgenoten, de vermogensrechtelijke gevolgen van het huwelijk, onderhoudsverplichtingen of andere bijkomende maatregelen.

(9) Ter waarborging van de gelijke behandeling van alle kinderen moet deze verordening van toepassing zijn op alle beslissingen betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid, met uitsluiting van vorderingen betreffende onderhoudsverplichtingen, die onder toepassing van Verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken ⁽³⁾ vallen, en met uitsluiting van maatregelen, genomen ten gevolge van door kinderen begane strafbare feiten.

(10) De regeling in deze verordening van de in zaken betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid geldende bevoegdheidsgronden moet zodanig zijn opgezet dat zij in het belang van het kind is. Dit betekent dat de bevoegdheid in de eerste plaats bij de lidstaat van de gewone verblijfplaats van het kind moet berusten, behalve in bepaalde gevallen van wijziging van de verblijfplaats van het kind of wanneer er een overeenkomst bestaat tussen de personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid dragen.

⁽¹⁾ PB L 160 van 30.6.2000, blz. 19.

⁽²⁾ PB C 234 van 15.8.2000, blz. 7.

⁽³⁾ PB L 12 van 16.1.2001, blz. 1.

- (11) Verordening (EG) nr. 1348/2000 van de Raad van 29 mei 2000 inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken ⁽¹⁾ moet van toepassing zijn op de betekening en kennisgeving van stukken in overeenkomstig deze verordening ingestelde procedures.
- (12) Deze verordening mag niet in de weg staan dat de rechterlijke instanties van een lidstaat in spoedeisende gevallen voorlopige en beschermende maatregelen nemen met betrekking tot personen of vermogensbestanddelen die zich in die staat bevinden.
- (13) In gevallen van ontvoering van kinderen moeten de rechterlijke instanties van de lidstaat waarnaar het kind is ontvoerd of waar het wordt vastgehouden, bij wege van voorlopige beschermende maatregel kunnen beslissen het kind niet terug te zenden, welke beslissing ongedaan moet kunnen worden gemaakt door een beslissing betreffende het gezag, gegeven door de rechterlijke instanties van de lidstaat van de vroegere gewone verblijfplaats van het kind. Brengt deze laatste beslissing de terugzending van het kind met zich, dan moet het kind worden teruggezonden zonder dat enigerlei bijzondere procedure vereist is voor de erkenning en tenuitvoerlegging van die beslissing in de lidstaat waarnaar het kind is ontvoerd.
- (14) Voor het horen van het kind kan gebruik worden gemaakt van Verordening (EG) nr. 1206/2001 van de Raad van 28 mei 2001 betreffende de samenwerking tussen de gerechten van de lidstaten op het gebied van bewijsverkrijging in burgerlijke en handelszaken ⁽²⁾.
- (15) De erkenning en tenuitvoerlegging van in een lidstaat gegeven beslissingen zijn gebaseerd op het beginsel van wederzijds vertrouwen, en de gronden tot weigering van de erkenning moeten tot het noodzakelijke minimum beperkt blijven. Deze gronden hebben betrekking op de eerbiediging van de openbare orde in de aangezochte lidstaat, op de waarborging van de rechten van de verdediging en de rechten van de partijen, met inbegrip van de rechten van het kind, en op de niet-erkenning van tegenstrijdige beslissingen.
- (16) Er mag in de aangezochte lidstaat geen bijzondere procedure worden vereist voor de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen betreffende het omgangsrecht en beslissingen betreffende de terugzending van een kind, die in de lidstaat van herkomst overeenkomstig de bepalingen van deze verordening zijn gecertificeerd.
- (17) De centrale autoriteiten moeten zowel op algemene wijze als in specifieke gevallen met elkaar samenwerken, onder meer ter bevordering van de minnelijke regeling van gezinsconflicten. Te dien einde moeten de centrale autoriteiten gebruikmaken van hun deelneming aan het Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken, in het leven geroepen bij Beschikking 2001/470/EG van de Raad van 28 mei 2001 betreffende de oprichting van een Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken ⁽³⁾.
- (18) Aan de Commissie moet de bevoegdheid worden toegekend om de bijlagen I, II en III, betreffende de bevoegde rechterlijke instanties en de beschikbare rechtsmiddelen, aan te passen op basis van de haar door de betrokken lidstaat verstrekte inlichtingen.
- (19) Overeenkomstig artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽⁴⁾ moeten wijzigingen in de bijlagen IV tot en met VII worden aangenomen volgens de in artikel 3 van dat besluit geregelde adviesprocedure.
- (20) Gelet op het voorgaande, moet Verordening (EG) nr. 1347/2000 worden ingetrokken en vervangen.
- (21) Verordening (EG) nr. 44/2001 moet in die zin worden gewijzigd dat de rechterlijke instantie die overeenkomstig de bepalingen van de onderhavige verordening bevoegd is terzake van de ouderlijke verantwoordelijkheid, over onderhoudsverplichtingen kan beslissen.
- (22) Het Verenigd Koninkrijk en Ierland hebben overeenkomstig artikel 3 van het Protocol betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, gevoegd bij het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, de wens te kennen gegeven aan de aanneming en toepassing van deze verordening deel te nemen.
- (23) Denemarken neemt overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van het Protocol betreffende de positie van Denemarken, gevoegd bij het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, niet deel aan de aanneming van deze verordening, zodat deze niet verbindend, noch van toepassing op Ierland is.
- (24) In overeenstemming met de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid, zoals neergelegd in artikel 5 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, kunnen de doelstellingen van deze verordening niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt en kunnen ze derhalve beter door de Gemeenschap worden verwezenlijkt. Deze verordening gaat niet verder dan wat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (25) Deze verordening eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen, erkend bij het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, in acht. Zij beoogt inzonderheid de grondrechten van het kind, zoals in artikel 24 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie erkend, ten volle te eerbiedigen.

⁽¹⁾ PB L 160 van 30.6.2000, blz. 37.

⁽²⁾ PB L 174 van 27.6.2001, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 174 van 27.6.2001, blz. 25.

⁽⁴⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

TOEPASSINGSGBIED, DEFINITIES EN GRONDBEGINSELEN

Artikel 1

Toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op burgerlijke procedures betreffende:

a) echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk;

en

b) de toekenning, uitoefening, overdracht, beperking of beëindiging van de ouderlijke verantwoordelijkheid.

2. Onverminderd het bepaalde in lid 1, is deze verordening niet van toepassing op burgerlijke procedures betreffende:

a) onderhoudsverplichtingen;

en

b) maatregelen, genomen ten gevolge van door kinderen begane strafbare feiten.

3. Met gerechtelijke procedures worden gelijkgesteld de andere in een lidstaat officieel erkende procedures.

Artikel 2

Definities

Voor de doeleinden van deze verordening gelden de volgende definities:

1. onder „rechterlijke instantie” wordt verstaan: alle autoriteiten in de lidstaten die bevoegd zijn ter zake van de aangelegenheden die overeenkomstig artikel 1 binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen;

2. onder „lidstaat” wordt verstaan: alle lidstaten met uitzondering van Denemarken;

3. onder „beslissing” wordt verstaan: een door een rechterlijke instantie van een lidstaat uitgesproken echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk, alsmede een door een rechterlijke instantie van een lidstaat gegeven beslissing betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid, ongeacht de benaming van die beslissing, zoals maatregel, bevel of beschikking;

4. onder „lidstaat van herkomst” wordt verstaan: de lidstaat waar de ten uitvoer te leggen beslissing is gegeven;

5. onder „aangezochte lidstaat” wordt verstaan, de lidstaat waar om tenuitvoerlegging van de beslissing wordt verzocht;

6. onder „ouderlijke verantwoordelijkheid” wordt verstaan: de ingevolge een beslissing, van rechtswege of bij een rechtsgeldige overeenkomst aan een natuurlijke persoon of rechtspersoon toegekende rechten en opgelegde verplichtingen, die betrekking hebben op de persoon of het vermogen van een kind. De term omvat inzonderheid de gezagsrechten en het omgangsrecht;

7. onder „persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt” wordt verstaan: elke persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid voor een kind draagt;

8. de term „gezagsrechten” omvat de rechten en verplichtingen die betrekking hebben op de zorg voor de persoon van een kind, en inzonderheid het recht van inspraak bij het bepalen van de verblijfplaats van het kind;

9. de term „omgangsrecht” omvat het recht om een kind voor een beperkte tijd mee te nemen naar een andere plaats dan zijn of haar gewone verblijfplaats;

10. onder „ontvoering van een kind” wordt verstaan: het meenemen of niet terugzenden van een kind:

a) wanneer dit geschiedt in strijd met de gezagsrechten, ingevolge een beslissing, van rechtswege of bij een rechtsgeldige overeenkomst toegekend overeenkomstig het recht van de lidstaat waar het kind onmiddellijk voordat het werd meegenomen of niet teruggezonden, zijn of haar gewone verblijfplaats had;

en

b) indien deze gezagsrechten op het tijdstip waarop het kind werd meegenomen of niet teruggezonden, alleen of gezamenlijk, daadwerkelijk werden uitgeoefend, dan wel zouden zijn uitgeoefend indien een zodanige gebeurtenis niet had plaatsgevonden.

Artikel 3

Recht van het kind op contact met beide ouders

Een kind heeft er recht op regelmatig persoonlijke betrekkingen en rechtstreekse contacten met beide ouders te onderhouden, tenzij dit tegen zijn of haar belangen indruist.

Artikel 4

Recht van het kind om te worden gehoord

Een kind heeft het recht om te worden gehoord over aangelegenheden betreffende de over hem of haar uitgeoefende ouderlijke verantwoordelijkheid, in overeenstemming met zijn of haar leeftijd en rijpheid.

HOOFDSTUK II

BEVOEGDHEID

Afdeling 1

Echtscheiding, scheiding van tafel en bed en nietigverklaring van het huwelijk

Artikel 5

Algemene bevoegdheid

1. Terzake van echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk zijn bevoegd de rechterlijke instanties van de lidstaat:

- a) op het grondgebied waarvan:
- de echtgenoten hun gewone verblijfplaats hebben; of
  - zich de laatste gewone verblijfplaats van de echtgenoten bevindt, indien een van hen daar nog verblijft; of
  - de verweerder zijn of haar gewone verblijfplaats heeft; of
  - in geval van een gemeenschappelijk verzoek, zich de gewone verblijfplaats van een van de echtgenoten bevindt; of
  - zich de gewone verblijfplaats van de verzoeker bevindt, indien hij of zij daar sedert ten minste een jaar onmiddellijk voorafgaand aan de indiening van het verzoek verblijft; of
  - zich de gewone verblijfplaats van de verzoeker bevindt, indien hij of zij daar sedert ten minste zes maanden onmiddellijk voorafgaand aan de indiening van het verzoek verblijft en hetzij onderdaan van de betrokken lidstaat is, hetzij, in het geval van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, daar zijn of haar „domicile” (woonplaats) heeft;
- b) waarvan beide echtgenoten de nationaliteit bezitten of, in het geval van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, waar beide echtgenoten hun „domicile” (woonplaats) hebben.

2. Voor de toepassing van deze verordening heeft „woonplaats” dezelfde betekenis als volgens het recht van het Verenigd Koninkrijk of Ierland.

Artikel 6

Wedereis

De rechterlijke instantie waarvoor een procedure op grond van artikel 5 aanhangig is, is ook bevoegd om kennis te nemen van een wedereis, mits hij binnen het toepassingsgebied van deze verordening valt.

Artikel 7

Omzetting van scheiding van tafel en bed in echtscheiding

Onverminderd het bepaalde in artikel 5, is de rechterlijke instantie van een lidstaat die een beslissing inzake scheiding van tafel en bed heeft gegeven, ook bevoegd om die scheiding om te zetten in echtscheiding, indien de wet van die lidstaat daarin voorziet.

Artikel 8

Exclusieve aard van de bevoegdheden op grond van de artikelen 5, 6 en 7

Een echtgenoot die:

- a) zijn of haar gewone verblijfplaats op het grondgebied van een lidstaat heeft, of
- b) onderdaan van een lidstaat is of, in het geval van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, zijn of haar „domicile” (woonplaats) op het grondgebied van een van die lidstaten heeft,

kan slechts op grond van de artikelen 5, 6 en 7 voor een rechterlijke instantie van een andere lidstaat worden gedaagd.

Artikel 9

Residuele bevoegdheid

1. Indien geen enkele rechterlijke instantie van een lidstaat op grond van de artikelen 5, 6 en 7 bevoegd is, wordt de bevoegdheid in elke lidstaat bepaald overeenkomstig de wetgeving van die lidstaat.

2. Jegens een verweerder die zijn of haar gewone verblijfplaats niet op het grondgebied van een lidstaat heeft en die hetzij niet de nationaliteit van een lidstaat bezit, hetzij, in het geval van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, zijn of haar „domicile” (woonplaats) niet op het grondgebied van een van die lidstaten heeft, kan een onderdaan van een lidstaat die zijn of haar gewone verblijfplaats op het grondgebied van een andere lidstaat heeft, evenals de onderdanen van die lidstaat, een beroep doen op de aldaar geldende bevoegdheidsregels.

Afdeling 2

Ouderlijke verantwoordelijkheid

Artikel 10

Algemene bevoegdheid

1. Terzake van de ouderlijke bevoegdheid zijn de rechterlijke instanties bevoegd van de lidstaat op het grondgebied waarvan het kind op het ogenblik dat de zaak bij de rechterlijke instantie aanhangig wordt gemaakt, zijn of haar gewone verblijfplaats heeft.

2. Het bepaalde in lid 1 geldt onder voorbehoud van het bepaalde in de artikelen 11, 12 en 21.

Artikel 11

Voortgezette bevoegdheid van de lidstaat van de vorige verblijfplaats van het kind

1. In geval van wijziging van de verblijfplaats van een kind blijven de rechterlijke instanties van de lidstaat van de vorige verblijfplaats van het kind bevoegd, indien:

- a) deze rechterlijke instanties overeenkomstig artikel 10 een beslissing hebben gegeven;
- b) het kind op het ogenblik waarop de zaak bij de rechterlijke instantie aanhangig wordt gemaakt, sedert minder dan zes maanden in de staat van zijn of haar nieuwe verblijfplaats verblijft;

en

- c) een van de personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid dragen, zijn of haar verblijfplaats behoudt in de lidstaat van de vorige verblijfplaats van het kind.

2. Lid 1 is niet van toepassing, indien de nieuwe verblijfplaats van het kind zijn of haar gewone verblijfplaats is geworden en de in lid 1, onder c), bedoelde persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, de bevoegdheid van de rechterlijke instanties van die lidstaat heeft aanvaard.

3. Voor de toepassing van dit artikel wordt uit het enkele feit dat een persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, voor een rechterlijke instantie verschijnt, niet afgeleid dat deze persoon de bevoegdheid van die rechterlijke instantie aanvaardt.

Artikel 12

Uitbreiding van rechtsmacht

1. De rechterlijke instanties van een lidstaat zijn, in de uitoefening van hun bevoegdheid op grond van artikel 5 ter zake van een verzoek om echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk, bevoegd terzake van de ouderlijke verantwoordelijkheid voor een gemeenschappelijk kind van de echtgenoten:

- a) indien het kind zijn of haar gewone verblijfplaats in een van de lidstaten heeft;

- b) indien ten minste één van de echtgenoten de ouderlijke verantwoordelijkheid voor het kind draagt;

en

- c) indien de bevoegdheid van de rechterlijke instanties door de echtgenoten is aanvaard en door het belang van het kind wordt gerechtvaardigd.

2. De rechterlijke instanties van een lidstaat zijn bevoegd, wanneer:

- a) de bevoegdheid op het ogenblik waarop de zaak bij de rechterlijke instantie aanhangig wordt gemaakt, is aanvaard door alle personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid dragen;

- b) het kind een nauwe band met die lidstaat heeft, met name omdat een van de personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid dragen, zijn of haar gewone verblijfplaats in die lidstaat heeft of omdat het kind een onderdaan van die lidstaat is;

en

- c) de bevoegdheid door het belang van het kind wordt gerechtvaardigd.

3. De in lid 1 bedoelde bevoegdheid geldt:

- a) totdat de beslissing houdende toewijzing of afwijzing van het verzoek om echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk definitief is geworden;

of

- b) ingeval nog een procedure betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid aanhangig is op het onder a) bedoelde tijdstip, totdat een beslissing in die procedure definitief is geworden;

of

- c) totdat de onder a) en b) bedoelde procedures om een andere reden zijn beëindigd.

4. Voor de toepassing van dit artikel wordt uit het enkele feit dat een persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, voor een rechterlijke instantie verschijnt, niet afgeleid dat deze persoon de bevoegdheid van die rechterlijke instantie aanvaardt.

Artikel 13

Bevoegdheid op grond van de plaats waar het kind zich bevindt

1. Wanneer de gewone verblijfplaats van een kind niet kan worden vastgesteld en geen enkele rechterlijke instantie van een lidstaat op grond van artikel 11 of artikel 12 bevoegd is, zijn de rechterlijke instanties van de lidstaat op het grondgebied waarvan het kind zich bevindt, bevoegd.

2. Lid 1 is ook van toepassing op vluchtelingenkinderen en kinderen die ten gevolge van onlusten die in hun land plaatsvinden, naar een ander land zijn verplaatst.

*Artikel 14***Residuele bevoegdheid**

Indien geen enkele rechterlijke instantie van een lidstaat op grond van de artikelen 10 tot en met 13 of artikel 21 bevoegd is, wordt de bevoegdheid in elke lidstaat bepaald overeenkomstig de wetgeving van die lidstaat.

*Artikel 15***Verwijzing naar een rechterlijke instantie die beter in staat is de zaak te behandelen**

1. De rechterlijke instanties van een lidstaat die in de betrokken zaak ten gronde bevoegd is, kunnen op verzoek van een persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, in uitzonderlijke omstandigheden in het belang van het kind de zaak verwijzen naar de rechterlijke instanties van een andere lidstaat:

- a) waar het kind voorheen zijn of haar gewone verblijfplaats had; of
- b) waarvan het kind de nationaliteit bezit; of
- c) waar een persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, zijn of haar gewone verblijfplaats heeft; of
- d) waar zich vermogensbestanddelen van het kind bevinden.

Te dien einde houden de rechterlijke instanties van de lidstaat die in de betrokken zaak ten gronde bevoegd is, hun uitspraak aan en stellen zij een termijn vast binnen welke de zaak bij de rechterlijke instanties van de andere lidstaat aanhangig moet worden gemaakt.

De rechterlijke instanties van die andere lidstaat kunnen, wanneer dit in het belang van het kind is, de bevoegdheid aanvaarden binnen een maand nadat de zaak bij hen aanhangig is gemaakt. De rechterlijke instantie waarbij de zaak het eerst aanhangig was gemaakt, verklaart zich in dit geval onbevoegd. In het andere geval oefent de rechterlijke instantie waarbij de zaak het eerst aanhangig was gemaakt, haar bevoegdheid uit.

2. De rechterlijke instanties werken met het oog op de toepassing van dit artikel met elkaar samen, hetzij direct, hetzij door tussenkomst van de overeenkomstig artikel 55 aangevoerde centrale autoriteiten.

*Afdeling 3***Gemeenschappelijke bepalingen***Artikel 16***Aanhangigmaking van een zaak bij een rechterlijke instantie**

Een zaak wordt geacht bij een rechterlijke instantie aanhangig te zijn gemaakt:

- a) op het tijdstip waarop het stuk waarmee het geding wordt ingeleid of een gelijkwaardig stuk bij de rechterlijke instantie wordt ingediend, mits de verzoeker vervolgens niet heeft nagelaten te doen wat hij of zij met het oog op de beteke-

ning of kennisgeving van het stuk aan de verweerder behoorde te doen;

of

- b) indien betekening of kennisgeving van dit stuk moet plaatsvinden voordat het bij de rechterlijke instantie wordt ingediend, op het tijdstip waarop de autoriteit die verantwoordelijk voor de betekening of kennisgeving is, het stuk ontvangt, mits de verzoeker vervolgens niet heeft nagelaten te doen wat hij of zij met het oog op de indiening van het stuk bij de rechterlijke instantie behoorde te doen.

*Artikel 17***Toetsing van de bevoegdheid**

Een rechterlijke instantie van een lidstaat waarbij een zaak aanhangig wordt gemaakt waarvoor overeenkomstig deze verordening niet deze rechterlijke instantie maar een rechterlijke instantie van een andere lidstaat bevoegd is, verklaart zich ambtshalve onbevoegd.

*Artikel 18***Toetsing van de ontvankelijkheid**

1. Wanneer een verweerder die zijn of haar gewone verblijfplaats in een andere lidstaat heeft dan de lidstaat waar de zaak aanhangig is gemaakt, niet verschijnt, houdt de bevoegde rechterlijke instantie haar uitspraak aan zolang niet vaststaat dat de verweerder in de gelegenheid is gesteld het stuk waarmee het geding is ingeleid of een gelijkwaardig stuk zo tijdig als met het oog op zijn of haar verdediging noodzakelijk was, te ontvangen, of dat daartoe al het nodige is gedaan.

2. Artikel 19 van Verordening (EG) nr. 1348/2000 is in plaats van het bepaalde in lid 1 van toepassing, indien het stuk waarmee het geding is ingeleid of een gelijkwaardig stuk overeenkomstig het bepaalde in die verordening door een lidstaat aan een andere lidstaat diende te worden toegezonden.

3. Wanneer de bepalingen van Verordening (EG) nr. 1348/2000 niet van toepassing zijn, wordt artikel 15 van het Verdrag van 's-Gravenhage van 15 november 1965 inzake de betekening en de kennisgeving in het buitenland van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke en handelszaken toegepast, indien het stuk waarmee het geding is ingeleid of een gelijkwaardig stuk overeenkomstig dat verdrag aan een andere staat diende te worden toegezonden.

*Artikel 19***Aanhangigheid en onderling afhankelijke vorderingen**

1. Wanneer voor rechterlijke instanties van verschillende lidstaten tussen dezelfde partijen vorderingen terzake van echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk aanhangig zijn, houdt de rechterlijke instantie waarbij de zaak het laatst is aangebracht, haar uitspraak ambtshalve aan totdat de bevoegdheid van de rechterlijke instantie waarbij de zaak het eerst is aangebracht, vaststaat.

2. Wanneer voor rechterlijke instanties van verschillende lidstaten vorderingen ter zake van de ouderlijke verantwoordelijkheid voor hetzelfde kind aanhangig zijn, houdt de rechterlijke instantie waarbij de zaak het laatst is aangebracht, haar uitspraak ambtshalve aan totdat de bevoegdheid van de rechterlijke instantie waarbij de zaak het eerst is aangebracht, vaststaat.

3. Wanneer de bevoegdheid van de rechterlijke instantie waarbij de zaak het eerst is aangebracht, vaststaat, verwijst de rechterlijke instantie waarbij de zaak het laatst is aangebracht, partijen naar die rechterlijke instantie.

In dit geval kan de partij die de vordering aanhangig heeft gemaakt bij de rechterlijke instantie waarbij de zaak het laatst is aangebracht, die vordering aanhangig maken bij de rechterlijke instantie waarbij de zaak het eerst is aangebracht.

Artikel 20

Voorlopige en bewarende maatregelen

1. Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk III, staan in spoedeisende gevallen de bepalingen van deze verordening niet in de weg dat de rechterlijke instanties van een lidstaat met betrekking tot personen of goederen die zich in die staat bevinden, voorlopige en bewarende maatregelen nemen waarin de wetgeving van die lidstaat voorziet, zelfs indien overeenkomstig deze verordening een rechterlijke instantie van een andere lidstaat bevoegd is om ten gronde van de zaak kennis te nemen.

2. De in lid 1 bedoelde maatregelen houden op van toepassing te zijn, zodra de rechterlijke instanties van de lidstaat die bevoegd zijn om ten gronde van de zaak kennis te nemen, een beslissing hebben genomen.

HOOFDSTUK III

ONTVOERING VAN KINDEREN

Artikel 21

Bevoegdheid

1. In gevallen van ontvoering van kinderen blijven de rechterlijke instanties van de lidstaat waar het kind onmiddellijk voordat het werd meegenomen of niet teruggezonden, zijn of haar gewone verblijfplaats had, bevoegd.

2. Lid 1 is niet van toepassing, indien het kind in een andere lidstaat een gewone verblijfplaats heeft verkregen en:

a) indien alle personen die gezagsrechten bezitten, in de mededeneming of niet-terugzending hebben berust;

of

b) indien aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

i) het kind heeft gedurende ten minste een jaar nadat de persoon die gezagsrechten bezit, wist of had moeten weten waar het zich bevond, in die andere lidstaat verbleven;

ii) er is gedurende de onder i) bedoelde periode geen verzoek om terugzending overeenkomstig artikel 22, lid 1, ingediend of er is overeenkomstig artikel 24, lid 3, een beslissing gegeven die niet de terugzending met zich brengt, of er is binnen een jaar nadat de zaak overeenkomstig artikel 24, lid 2, bij de rechterlijke instantie aanhangig is gemaakt, geen beslissing betreffende het gezag gegeven;

en

iii) het kind is in zijn of haar nieuwe omgeving geworteld.

Artikel 22

Terugzending van het kind

1. Onverminderd andere beschikbare rechtsmiddelen, kan een persoon die gezagsrechten bezit, een verzoek om terugzending van een ontvoerd kind indienen bij de centrale autoriteit van de lidstaat waarnaar het kind is ontvoerd, hetzij direct, hetzij door tussenkomst van een andere centrale autoriteit.

2. Na ontvangst van een verzoek om terugzending als bedoeld in lid 1 dient de centrale autoriteit van de lidstaat waarnaar het kind is ontvoerd:

a) de noodzakelijke maatregelen te nemen om vast te stellen waar het kind zich bevindt;

en

b) ervoor te zorgen dat het kind binnen een maand nadat is vastgesteld waar het zich bevindt, wordt teruggezonden, tenzij een overeenkomstig lid 3 ingestelde procedure aanhangig is.

De centrale autoriteit van de lidstaat waarnaar het kind is ontvoerd, verstrekt de centrale autoriteit van de lidstaat waar het kind onmiddellijk voordat het werd meegenomen of niet teruggezonden, zijn of haar gewone verblijfplaats had, alle nuttige informatie en doet passende aanbevelingen ter vergemakkelijking van de terugzending van het kind, of verstrekt alle nuttige informatie en onderhoudt het contact gedurende de in lid 3 bedoelde procedure.

3. De terugzending van het kind kan slechts worden geweigerd, indien bij de rechterlijke instanties van de lidstaat waarnaar het is ontvoerd, binnen de in lid 2 vastgestelde termijn een verzoek om een beschermende maatregel wordt ingediend.

*Artikel 23***Niet-terugzending van het kind bij wege van voorlopige beschermende maatregel**

1. De rechterlijke instanties van de lidstaat waarnaar het kind is ontvoerd, beslissen onverwijld over een verzoek om een beschermende maatregel als bedoeld in artikel 22, lid 3.

Het kind wordt gedurende de procedure gehoord, tenzij dit vanwege zijn of haar leeftijd of mate van rijpheid niet raadzaam wordt geacht.

2. De rechterlijke instanties kunnen slechts bij wege van beschermende maatregel beslissen het kind niet overeenkomstig lid 1 terug te zenden, indien:

a) er een ernstig risico bestaat dat het kind door zijn of haar terugzending aan een lichamelijk of geestelijk gevaar wordt blootgesteld, dan wel op enigerlei andere wijze in een ondraaglijke toestand wordt gebracht;

of

b) het kind zich tegen zijn of haar terugzending verzet en een leeftijd en mate van rijpheid heeft bereikt die rechtvaardigen dat met zijn of haar mening rekening wordt gehouden.

3. De overeenkomstig lid 1 genomen maatregel heeft een voorlopig karakter. De rechterlijke instanties die deze maatregel hebben genomen, kunnen te allen tijde beslissen dat hij niet langer van kracht is.

De overeenkomstig lid 1 genomen maatregel wordt ongedaan gemaakt door een overeenkomstig artikel 24, lid 3, gegeven beslissing betreffende het gezag.

*Artikel 24***Beslissing betreffende het gezag**

1. De centrale autoriteit van de lidstaat waarnaar het kind is ontvoerd, brengt de centrale autoriteit van de lidstaat waar het kind onmiddellijk voordat het werd meegenomen of niet teruggezonden, zijn of haar gewone verblijfplaats had, op de hoogte van elke op grond van artikel 23, lid 1, genomen beschermende maatregel binnen twee weken nadat die maatregel is genomen, en verstrekt alle nuttige informatie, inzonderheid, indien het kind is gehoord, een afschrift van het desbetreffende proces-verbaal.

2. De centrale autoriteit van de lidstaat waar het kind onmiddellijk voordat het werd meegenomen of niet teruggezonden, zijn of haar gewone verblijfplaats had, wendt zich binnen een maand na ontvangst van de in lid 1 bedoelde informatie tot de rechterlijke instanties van die lidstaat ter verkrijging van een beslissing betreffende het gezag.

Ook elke persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, kan zich met hetzelfde doel tot de rechterlijke instanties wenden.

3. De overeenkomstig lid 2 geadieerde rechterlijke instanties geven onverwijld een beslissing betreffende het gezag.

Tijdens de procedure blijft de rechterlijke instantie, hetzij direct, hetzij door tussenkomst van de centrale autoriteiten, in contact met de rechterlijke instantie die op grond van artikel 23, lid 1, bij wege van beschermende maatregel heeft besloten het kind niet terug te zenden, teneinde toezicht te houden op de situatie van het kind.

Het kind wordt tijdens de procedure gehoord, tenzij dit vanwege zijn of haar leeftijd of mate van rijpheid niet raadzaam wordt geacht. Te dien einde houdt de rechterlijke instantie rekening met de overeenkomstig lid 1 verstrekte informatie en maakt zij in voorkomend geval gebruik van de bepalingen inzake samenwerking van Verordening (EG) nr. 1206/2001.

4. De centrale autoriteit van de lidstaat waar het kind onmiddellijk voordat het werd meegenomen of niet teruggezonden, zijn of haar gewone verblijfplaats had, stelt de centrale autoriteit van de lidstaat waarnaar het kind is ontvoerd, in kennis van de overeenkomstig lid 3 gegeven beslissing, verstrekt alle nuttige informatie en doet passende aanbevelingen.

5. Een overeenkomstig lid 3 gegeven beslissing die de terugzending van het kind met zich brengt en die overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk IV, afdeling 3, is gecertificeerd, wordt erkend en ten uitvoer gelegd zonder dat enigerlei bijzondere procedure vereist is met het enkele doel het kind terug te zenden.

Voor de toepassing van dit lid is de overeenkomstig lid 3 gegeven beslissing bij voorraad uitvoerbaar.

*Artikel 25***Kosten**

1. De door de centrale autoriteiten verleende bijstand is kosteloos.

2. De rechterlijke instanties kunnen een persoon die een kind heeft ontvoerd, verwijzen in alle kosten, met inbegrip van de gerechtskosten, die in verband met de opsporing en terugzending van het kind zijn gedaan.

HOOFDSTUK IV

ERKENNING EN TENUITVOERLEGGING

Afdeling 1

Erkenning*Artikel 26***Erkenning van een beslissing**

1. Een in een lidstaat gegeven beslissing wordt in de andere lidstaten erkend zonder dat daartoe enigerlei bijzondere procedure vereist is.

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn ook van toepassing op het bepalen van de hoogte van de proceskosten uit hoofde van overeenkomstig deze verordening aangespannen procedures en op de tenuitvoerlegging van elke beslissing betreffende die kosten.

Authentieke akten, verleden en uitvoerbaar in een lidstaat, en gerechtelijke schikkingen, in de loop van een geding tot stand gekomen en uitvoerbaar in de lidstaat van herkomst, worden onder dezelfde voorwaarden erkend en uitvoerbaar verklaard als beslissingen.

2. Inzonderheid is, onverminderd het bepaalde in lid 3, geen bijzondere procedure vereist om de akten van de burgerlijke stand van een lidstaat aan te passen overeenkomstig een in een andere lidstaat gegeven beslissing terzake van echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk, waartegen volgens de wetgeving van die lidstaat geen rechtsmiddel meer openstaat.

3. Onverminderd het bepaalde in afdeling 3 van dit hoofdstuk, kan elke belanghebbende overeenkomstig de procedures van afdeling 2 van dit hoofdstuk om erkenning of niet-erkenning van de beslissing verzoeken.

De relatieve bevoegdheid van de in de lijst in bijlage I genoemde rechterlijke instantie wordt bepaald overeenkomstig het nationale recht van de lidstaat waar een verzoek om erkenning of niet-erkenning wordt ingediend.

4. Indien de kwestie van de erkenning van een beslissing voor een rechterlijke instantie van een lidstaat bij wege van incident wordt opgeworpen, kan die rechterlijke instantie daarover uitspraak doen.

Artikel 27

Gronden tot weigering van de erkenning van beslissingen terzake van echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk

Een beslissing terzake van echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk wordt niet erkend:

- a) indien de erkenning kennelijk strijdig zou zijn met de openbare orde van de aangezochte lidstaat;
- b) indien het stuk waarmee het geding is ingeleid of een gelijkwaardig stuk niet voldoende tijdig en op zodanige wijze als met het oog op zijn of haar verdediging noodzakelijk was, aan de verweerder tegen wie verstek werd verleend, is betekend of ter kennis is gebracht, tenzij vaststaat dat deze persoon ondubbelzinnig met de beslissing instemt;

c) indien de beslissing onverenigbaar is met een tussen dezelfde partijen in de aangezochte lidstaat gegeven beslissing; of

d) indien de beslissing onverenigbaar is met een beslissing die vroeger in een andere lidstaat of in een derde land tussen dezelfde partijen is gegeven, mits die vroegere beslissing voldoet aan de voorwaarden voor erkenning in de aangezochte lidstaat.

Artikel 28

Gronden tot weigering van de erkenning van beslissingen terzake van de ouderlijke verantwoordelijkheid

Een beslissing terzake van de ouderlijke verantwoordelijkheid wordt niet erkend:

- a) indien de erkenning, gelet op het belang van het kind, kennelijk strijdig zou zijn met de openbare orde van de aangezochte lidstaat;
  - b) behalve in spoedeisende gevallen, indien de beslissing is gegeven zonder dat het kind, in strijd met de fundamentele procesregels van de aangezochte lidstaat, de gelegenheid heeft gekregen te worden gehoord;
  - c) indien het stuk waarmee het geding is ingeleid of een gelijkwaardig stuk niet voldoende tijdig en op zodanige wijze als met het oog op zijn of haar verdediging noodzakelijk was, aan de persoon tegen wie verstek werd verleend, is betekend of ter kennis is gebracht, tenzij vaststaat dat deze persoon ondubbelzinnig met de beslissing instemt;
  - d) op verzoek van eenieder die beweert dat de beslissing in de weg staat aan de uitoefening van zijn of haar ouderlijke verantwoordelijkheid, indien zij is gegeven zonder dat deze persoon in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord;
  - e) indien de beslissing onverenigbaar is met een latere beslissing betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid, gegeven in de aangezochte lidstaat;
- of
- f) indien de beslissing onverenigbaar is met een latere beslissing betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid, gegeven in een andere lidstaat of in een derde land van de gewone verblijfplaats van het kind, mits die latere beslissing voldoet aan de voorwaarden voor erkenning in de aangezochte lidstaat.

*Artikel 29***Geen toetsing van de bevoegdheid van de rechterlijke instantie van de lidstaat van herkomst**

Er wordt niet overgegaan tot een toetsing van de bevoegdheid van de rechterlijke instantie van de lidstaat van herkomst. Het criterium van de openbare orde, bedoeld in artikel 27, onder a), en artikel 28, onder a), wordt niet toegepast op de bevoegdheidsregels van de artikelen 5 tot en met 9, de artikelen 10 tot en met 14 en artikel 21.

*Artikel 30***Verschillen in de toepasselijke wetgeving**

De erkenning van een beslissing kan niet worden geweigerd om reden dat volgens de wetgeving van de aangezochte lidstaat echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk op dezelfde gronden niet mogelijk zou zijn.

*Artikel 31***Geen toetsing ten gronde**

Er wordt in geen geval overgegaan tot een toetsing ten gronde van de beslissing.

*Artikel 32***Aanhouding van de uitspraak**

1. Een rechterlijke instantie van een lidstaat waar de erkenning van een in een andere lidstaat gegeven beslissing wordt gevorderd, kan haar uitspraak aanhouden, indien tegen deze beslissing een gewoon rechtsmiddel is ingesteld.

2. Een rechterlijke instantie van een lidstaat waar de erkenning wordt gevorderd van een in het Verenigd Koninkrijk of Ierland gegeven beslissing waarvan de tenuitvoerlegging door een daartegen in de lidstaat van herkomst ingesteld rechtsmiddel is opgeschort, kan haar uitspraak aanhouden.

*Afdeling 2***Verzoek om uitvoerbaarverklaring***Artikel 33***Uitvoerbare beslissingen**

1. Een beslissing betreffende de uitoefening van de ouderlijke verantwoordelijkheid voor een kind, die in een lidstaat is gegeven en aldaar uitvoerbaar is, en die betekend is, wordt in een andere lidstaat ten uitvoer gelegd nadat zij aldaar op verzoek van een belanghebbende uitvoerbaar is verklaard.

2. In het Verenigd Koninkrijk wordt een dergelijke beslissing in Engeland en Wales, in Schotland of in Noord-Ierland echter eerst ten uitvoer gelegd na op verzoek van een belanghebbende in het betrokken gebiedsdeel van het Verenigd Koninkrijk voor tenuitvoerlegging te zijn geregistreerd.

*Artikel 34***Relatief bevoegde rechterlijke instantie**

1. Het verzoek om uitvoerbaarverklaring wordt bij de in de lijst in bijlage I genoemde rechterlijke instantie ingediend.

2. De relatief bevoegde rechterlijke instantie is die van de gewone verblijfplaats van de persoon jegens wie de tenuitvoerlegging wordt gevorderd, of van de gewone verblijfplaats van een kind waarop het verzoek betrekking heeft.

Wanneer geen van de in de vorige alinea genoemde plaatsen zich in de aangezochte lidstaat bevindt, is de relatief bevoegde rechterlijke instantie die van de plaats van tenuitvoerlegging.

*Artikel 35***Procedure**

1. De wetgeving van de aangezochte lidstaat bepaalt volgens welke procedure het verzoek moet worden ingediend.

2. De verzoeker moet woonplaats kiezen binnen het rechtsgebied van de rechterlijke instantie die van het verzoek kennis neemt. Kent de wetgeving van de aangezochte lidstaat echter geen woonplaatskeuze, dan wijst de verzoeker een procesgemachtigde aan.

3. De in de artikelen 42 en 44 bedoelde documenten worden bij het verzoek gevoegd.

*Artikel 36***Beslissing van de rechterlijke instantie**

1. De rechterlijke instantie waarbij het verzoek is ingediend, doet daarover onverwijld uitspraak. De persoon jegens wie de tenuitvoerlegging wordt gevorderd, wordt in deze stand van de procedure niet gehoord.

2. Het verzoek kan slechts om een van de in de artikelen 27, 28 en 29 genoemde redenen worden afgewezen.

3. Er wordt in geen geval overgegaan tot een toetsing ten gronde van de beslissing.

*Artikel 37***Kennisgeving van de beslissing**

De op het verzoek gegeven beslissing wordt door de griffier onverwijld ter kennis van de verzoeker gebracht op de in de wetgeving van de aangezochte lidstaat bepaalde wijze.

*Artikel 38***Rechtsmiddelen tegen de beslissing**

1. Elke partij kan tegen de beslissing over het verzoek om uitvoerbaarverklaring een rechtsmiddel instellen.

2. Het rechtsmiddel wordt ingesteld bij de in de lijst in bijlage II genoemde rechterlijke instantie.

3. Het rechtsmiddel wordt behandeld volgens de regels van de procedure op tegenspraak.

4. Indien het rechtsmiddel wordt ingesteld door de partij die om uitvoerbaarverklaring verzoekt, wordt de partij jegens wie de tenuitvoerlegging wordt gevorderd, opgeroepen voor de rechterlijke instantie waarbij het rechtsmiddel is ingesteld. Indien deze persoon niet verschijnt, zijn de bepalingen van artikel 18 van toepassing.

5. Een rechtsmiddel tegen een beslissing tot uitvoerbaarverklaring moet worden ingesteld binnen een maand na de betekening daarvan. Indien de partij jegens wie de tenuitvoerlegging wordt gevorderd, gewoonlijk in een andere lidstaat verblijft dan die waar de beslissing tot uitvoerbaarverklaring is gegeven, bedraagt de termijn voor het instellen van het rechtsmiddel twee maanden, te rekenen vanaf de datum van de betekening aan deze partij in persoon of op zijn of haar adres. De termijn wordt niet op grond van de afstand verlengd.

*Artikel 39***Hogere voorziening en terzake bevoegde rechterlijke instanties**

Tegen de op het rechtsmiddel gegeven beslissing kunnen slechts de in bijlage III genoemde rechtsmiddelen worden aangewend.

*Artikel 40***Aanhouding van de uitspraak**

1. De rechterlijke instantie waarbij overeenkomstig artikel 38 of artikel 39 het rechtsmiddel wordt ingesteld, kan op

verzoek van de partij jegens wie de tenuitvoerlegging wordt gevorderd, haar uitspraak aanhouden, indien in de lidstaat van herkomst een gewoon rechtsmiddel is ingesteld of de termijn daartoe nog niet is verstreken. In dit laatste geval kan de rechterlijke instantie een termijn vaststellen binnen welke het rechtsmiddel moet worden ingesteld.

2. Indien de beslissing in het Verenigd Koninkrijk of Ierland is gegeven, wordt elk rechtsmiddel dat in de lidstaat van herkomst kan worden ingesteld, voor de toepassing van lid 1 als een gewoon rechtsmiddel beschouwd.

*Artikel 41***Gedeeltelijke tenuitvoerlegging**

1. Wanneer in de beslissing uitspraak is gedaan over meerdere punten en de tenuitvoerlegging niet voor al die punten kan worden toegestaan, staat de rechterlijke instantie de tenuitvoerlegging voor één of meer van die punten toe.

2. De verzoeker kan de tenuitvoerlegging van een gedeelte van de beslissing vorderen.

*Artikel 42***Documenten**

1. De partij die de erkenning van een beslissing vordert of betwist, dan wel om uitvoerbaarverklaring verzoekt, legt over:

a) een afschrift van de beslissing dat voldoet aan de voorwaarden tot vaststelling van de echtheid ervan;

en

b) een certificaat als bedoeld in artikel 44.

2. Indien het een beslissing bij verstek betreft, legt de partij die de erkenning vordert of om uitvoerbaarverklaring verzoekt, voorts over:

a) het origineel of een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift van het document waaruit blijkt dat het stuk waarmee het geding is ingeleid of een gelijkwaardig stuk aan de niet-verschenen partij is betekend of ter kennis is gebracht;

of

b) een document waaruit blijkt dat de verweerder ondubbelzinnig met de beslissing instemt.

*Artikel 43***Ontbrekende documenten**

1. Bij gebreke van overlegging van de in artikel 42, lid 1, onder b), of lid 2, bedoelde documenten kan de rechterlijke instantie een termijn voor de overlegging daarvan vaststellen of gelijkwaardige documenten aanvaarden, dan wel, indien zij zich voldoende ingelicht acht, vrijstelling van de overlegging verlenen.

2. Indien de rechterlijke instantie dit verlangt, wordt een vertaling van de documenten overgelegd. De vertaling wordt gewaarmerkt door een persoon die in een van de lidstaten daartoe gemachtigd is.

*Artikel 44***Certificaten betreffende beslissingen in huwelijkszaken en certificaten betreffende beslissingen inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid**

De bevoegde rechterlijke instantie of de bevoegde autoriteit van een lidstaat waar een beslissing is gegeven, geeft op verzoek van elke belanghebbende een certificaat af volgens het modelformulier in bijlage IV (beslissingen in huwelijkszaken) of in bijlage V (beslissingen inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid).

*Afdeling 3***Tenuitvoerlegging van het omgangsrecht en de terugzending van een kind***Artikel 45***Toepassingsgebied**

1. Deze afdeling is van toepassing op:

a) het aan een van de ouders van een kind toegekende omgangsrecht;

en

b) de terugzending van een kind ingevolge een overeenkomstig artikel 24, lid 3, gegeven beslissing betreffende het gezag.

2. De bepalingen van deze afdeling staan er niet aan in de weg dat een persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, overeenkomstig de bepalingen van de afdelingen 1 en 2 van dit hoofdstuk de erkenning en tenuitvoerlegging vordert.

*Artikel 46***Omgangsrecht**

1. Het in artikel 45, lid 1, onder a), bedoelde omgangsrecht, toegekend bij een in een lidstaat gegeven, uitvoerbare beslissing, wordt in alle andere lidstaten erkend en ten uitvoer gelegd zonder dat daartoe enigerlei bijzondere procedure vereist is, indien de beslissing aan de procedurele vereisten voldoet en in de lidstaat van herkomst overeenkomstig lid 2 van dit artikel is gecertificeerd.

2. De rechterlijke instantie van de lidstaat van herkomst geeft het in lid 1 bedoelde certificaat slechts af, indien:

a) de beslissing niet bij verstek is gegeven;

en

b) het kind in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord, tenzij dit vanwege zijn of haar leeftijd of mate van rijpheid niet raadzaam werd geacht.

De rechterlijke instantie van de lidstaat van herkomst geeft bedoeld certificaat af op verzoek van een persoon die een omgangsrecht bezit, en met gebruikmaking van het in bijlage VI opgenomen modelformulier (certificaat betreffende het omgangsrecht).

Het certificaat wordt in de taal van de beslissing gesteld.

*Artikel 47***Terugzending van een kind**

1. De in artikel 45, lid 1, onder b), bedoelde terugzending van een kind ingevolge een in een lidstaat gegeven, uitvoerbare beslissing wordt in alle andere lidstaten erkend en ten uitvoer gelegd zonder dat daartoe enigerlei bijzondere procedure vereist is, indien de beslissing aan de procedurele vereisten voldoet en in de lidstaat van herkomst overeenkomstig lid 2 van dit artikel is gerectificeerd.

2. De rechterlijke instantie van de lidstaat van herkomst geeft het in lid 1 bedoelde certificaat slechts af, indien het kind in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord, tenzij dit vanwege zijn of haar leeftijd of mate van rijpheid niet raadzaam werd geacht.

De rechterlijke instantie van de lidstaat van herkomst geeft bedoeld certificaat ambtshalve af, met gebruikmaking van het in bijlage VII opgenomen modelformulier (certificaat betreffende de terugzending).

Het certificaat wordt gesteld in de taal van de beslissing.

*Artikel 48***Hoger beroep**

Tegen de afgifte van een certificaat overeenkomstig artikel 46, lid 1, of artikel 47, lid 1, staat geen hoger beroep open.

*Artikel 49***Documenten**

1. Een partij die de tenuitvoerlegging van een beslissing vordert, legt over:

- a) een afschrift van de beslissing dat voldoet aan de noodzakelijke voorwaarden om de echtheid ervan te kunnen vaststellen;

en

- b) het in artikel 46, lid 1, of artikel 47, lid 1, bedoelde certificaat.

2. Voor de toepassing van dit artikel wordt bij het in artikel 46, lid 1, bedoelde certificaat een vertaling van punt 10 inzake de regelingen betreffende het omgangsrecht gevoegd.

De vertaling wordt gesteld in de officiële taal of een van de officiële talen van de aangezochte lidstaat of in een andere taal die de aangezochte lidstaat uitdrukkelijk aanvaardt. De vertaling wordt gewaarmerkt door een persoon die daartoe in een van de lidstaten gemachtigd is.

Er wordt geen vertaling van het in artikel 47, lid 1, bedoelde certificaat vereist.

*Afdeling 4***Overige bepalingen***Artikel 50***Procedure van tenuitvoerlegging**

De procedure van tenuitvoerlegging wordt geregeld bij de wetgeving van de aangezochte lidstaat.

*Artikel 51***Praktische regelingen betreffende de uitoefening van het omgangsrecht**

1. De rechterlijke instanties van de aangezochte lidstaat kunnen praktische regelingen betreffende de wijze van uitoefening van het omgangsrecht treffen, indien de noodzakelijke regelingen daartoe niet zijn getroffen in de beslissing van de lidstaat die in de betrokken zaak ten gronde bevoegd is, mits de wettelijke bestanddelen van die beslissing worden geëerbiedigd.

2. De overeenkomstig lid 1 getroffen praktische regelingen houden op van toepassing te zijn, wanneer later een beslissing terzake wordt gegeven door de rechterlijke instanties van de lidstaat die in de betrokken zaak ten gronde bevoegd is.

*Artikel 52***Rechtsbijstand**

Een verzoeker die in de lidstaat van herkomst in aanmerking kwam voor gehele of gedeeltelijke kosteloze rechtsbijstand of vrijstelling van kosten en uitgaven, komt in de procedures, bedoeld in de artikelen 26, 33 en 51, in aanmerking voor de gunstigste bijstand of de ruimste vrijstelling waarin de wetgeving van de aangezochte lidstaat voorziet.

*Artikel 53***Cautie of andere zekerheid**

Van een partij die in een lidstaat de tenuitvoerlegging van een in een andere lidstaat gegeven beslissing vordert, kan geen cautie of andere zekerheid, onder welke benaming ook, worden geëist op grond dat:

- a) hij of zij geen gewone verblijfplaats heeft in de lidstaat waar de tenuitvoerlegging wordt gevorderd; of
- b) hij of zij vreemdeling is of, wanneer in het Verenigd Koninkrijk of Ierland de tenuitvoerlegging wordt gevorderd, hij of zij zijn of haar „domicile” (woonplaats) niet in een van die lidstaten heeft.

*Artikel 54***Geen legalisatie of soortgelijke formaliteit**

Er wordt geen legalisatie of soortgelijke formaliteit vereist met betrekking tot de in de artikelen 42, 43 en 49 bedoelde documenten, noch, in voorkomend geval, met betrekking tot de procesvolmacht.

HOOFDSTUK V

SAMENWERKING TUSSEN CENTRALE AUTORITEITEN*Artikel 55***Aanwijzing**

Elke lidstaat wijst een centrale autoriteit aan om behulpzaam te zijn bij de toepassing van deze verordening.

Een lidstaat waar met betrekking tot de onderwerpen die in deze verordening zijn geregeld, twee of meer rechtsstelsels of regelingen van toepassing zijn in verschillende gebiedsdelen, kan, naast de overeenkomstig de eerste alinea aangewezen centrale autoriteit, een autoriteit in ieder gebiedsdeel aanwijzen en de territoriale bevoegdheid van elk van deze autoriteiten omschrijven. In dit geval kunnen mededelingen worden toegezonden hetzij direct aan de bevoegde autoriteit van het betrokken gebiedsdeel, hetzij aan de centrale autoriteit, die deze aan de bevoegde autoriteit van het betrokken gebiedsdeel doorzendt en de verzender daarvan in kennis stelt.

*Artikel 56***Algemene taken**

De centrale autoriteiten zetten een informatiesysteem betreffende de nationale wetten en procedures op en nemen algemene maatregelen om de toepassing van deze verordening te verbeteren en hun onderlinge samenwerking te bevorderen, met inbegrip van de ontwikkeling van grensoverschrijdende, op bemiddeling berustende samenwerkingsmechanismen.

Te dien einde wordt gebruik gemaakt van het bij Beschikking 2001/470/EG in het leven geroepen Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken.

*Artikel 57***Samenwerking in specifieke gevallen**

De centrale autoriteiten werken in specifieke gevallen met elkaar samen, met name teneinde te waarborgen dat de ouderlijke verantwoordelijkheid voor een kind daadwerkelijk wordt uitgeoefend. Te dien einde, en overeenkomstig hun wetgeving direct of door tussenkomst van openbare autoriteiten of andere organen optredend:

- a) wisselen zij informatie uit:
    - i) over de situatie van het kind,
    - ii) over lopende procedures, of
    - iii) over beslissingen die betrekking hebben op het kind;
  - b) doen zij passende aanbevelingen, met name teneinde een beschermende maatregel, genomen in de lidstaat waar het kind zich bevindt, in overeenstemming te brengen met een beslissing, gegeven in de lidstaat die in de betrokken zaak ten gronde bevoegd is;
  - c) nemen zij alle noodzakelijke maatregelen om vast te stellen waar het kind zich bevindt, en om de terugkeer van het kind te bewerkstelligen, met inbegrip van de instelling te dien einde van procedures overeenkomstig de artikelen 22, 23 en 24;
  - d) verstrekken zij informatie en verlenen zij bijstand aan personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid voor een kind dragen en die op hun grondgebied beslissingen willen doen erkennen en ten uitvoer leggen, met name wat betreft het omgangsrecht en de terugzending van het kind;
  - e) ondersteunen zij de communicatie tussen rechterlijke instanties, met name teneinde overeenkomstig artikel 15 een zaak naar een andere rechterlijke instantie te doen verwijzen of teneinde overeenkomstig de artikelen 22, 23 en 24 over gevallen van ontvoering van kinderen te doen beslissen;
- en
- f) bevorderen zij door bemiddeling of anderszins overeenstemming tussen de personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid voor een kind dragen, en organiseren zij daartoe grensoverschrijdende samenwerking.

*Artikel 58***Werkwijze**

1. Een persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid voor een kind draagt, kan bij de centrale autoriteit van de lidstaat waar hij of zij zijn of haar gewone verblijfplaats heeft of bij de centrale autoriteit van de lidstaat waar het kind zijn of haar gewone verblijfplaats heeft of op het grondgebied waarvan het zich bevindt, een verzoek om bijstand indienen. Indien in het verzoek om bijstand naar een overeenkomstig deze verordening gegeven beslissing wordt verwezen, voegt de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, het relevante certificaat, bedoeld in artikel 44, artikel 46, lid 1, of artikel 47, lid 1, bij het verzoek.
2. Elke lidstaat deelt de Commissie mee welke andere officiële taal of talen van de Europese Unie dan zijn eigen taal of talen hij voor mededelingen aan zijn centrale autoriteit kan aanvaarden.
3. De door de centrale autoriteiten overeenkomstig artikel 57 verleende bijstand is kosteloos.
4. Elke centrale autoriteit draagt haar eigen kosten.

*Artikel 59***Vergaderingen**

De Commissie roept vergaderingen van de centrale autoriteiten bijeen en maakt daartoe gebruik van het bij Beschikking 2001/470/EG in het leven geroepen Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken.

HOOFDSTUK VI

VERHOUDING TOT ANDERE INSTRUMENTEN*Artikel 60***Verhouding tot andere instrumenten**

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 63 en in lid 2 van het onderhavige artikel, treedt deze verordening tussen de lidstaten in de plaats van de op het tijdstip van de inwerking-treding ervan bestaande overeenkomsten tussen twee of meer lidstaten, die betrekking hebben op onderwerpen welke in deze verordening zijn geregeld.
2. a) Finland en Zweden hebben de mogelijkheid te verklaren dat de Overeenkomst van 6 februari 1931 tussen Denemarken, Finland, IJsland, Noorwegen en Zweden houdende internationaal-privatrechtelijke bepalingen ter zake van huwelijk, adoptie en voogdij, met bijbehorend slotprotocol, in hun onderlinge betrekkingen geheel of gedeeltelijk toepasselijk is in plaats van deze verordening. Een dergelijke verklaring wordt als bijlage bij deze verordening in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* bekendgemaakt. Voornoemde lidstaten kunnen te allen tijde hun verklaring geheel of gedeeltelijk intrekken.

- b) Het verbod van discriminatie op grond van nationaliteit van burgers van de Unie wordt geëerbiedigd.
- c) In alle toekomstige overeenkomsten tussen de onder a) genoemde lidstaten worden de bevoegdheidsregels die betrekking hebben op een in deze verordening geregeld onderwerp, in overeenstemming gebracht met de regels van deze verordening.
- d) Beslissingen die in een van de Noordse staten die een verklaring als bedoeld onder a) heeft afgelegd, zijn gegeven op een bevoegdheidsgrond die overeenkomt met een van de gronden waarin de hoofdstukken II en III van deze verordening voorzien worden in de overige lidstaten overeenkomstig de regels van hoofdstuk IV van deze verordening erkend en ten uitvoer gelegd.
3. Door de lidstaten wordt aan de Commissie:
- a) een afschrift toegezonden van de in lid 2, onder a) en c), bedoelde overeenkomsten en van de eenvormige wetten ter uitvoering daarvan;
- b) mededeling gedaan van elke opzegging van of wijziging in deze overeenkomsten of eenvormige wetten.

Artikel 61

Verhouding tot bepaalde multilaterale verdragen

In de betrekkingen tussen de lidstaten heeft deze verordening voorrang boven de volgende verdragen, voorzover zij betrekking hebben op onderwerpen die in deze verordening zijn geregeld:

- a) het Verdrag van 's-Gravenhage van 5 oktober 1961 betreffende de bevoegdheid der autoriteiten en de toepasselijke wet inzake de bescherming van minderjarigen;
- b) het Verdrag van Luxemburg van 8 september 1967 inzake de erkenning van beslissingen betreffende de huwelijksband;
- c) het Verdrag van 's-Gravenhage van 1 juni 1970 inzake de erkenning van echtscheidingen en scheidingen van tafel en bed;
- d) het Europees Verdrag van 20 mei 1980 betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen inzake het gezag over kinderen en betreffende het herstel van het gezag over kinderen;
- e) het Verdrag van 's-Gravenhage van 25 oktober 1980 inzake de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen;
- en
- f) het Verdrag van 's-Gravenhage van 19 oktober 1996 inzake de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning, de

tenuitvoerlegging en de samenwerking op het gebied van ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen.

Artikel 62

Verdragen met de Heilige Stoel

1. Deze verordening laat onverlet het op 7 mei 1940 te Vaticaanstad ondertekende internationale verdrag (concordaat) tussen de Heilige Stoel en de Portugese Republiek.

2. Elke beslissing terzake van de nietigverklaring van een huwelijk, gegeven krachtens het in lid 1 genoemde concordaat, wordt in de lidstaten erkend onder de in hoofdstuk IV, afdeling 1, vastgestelde voorwaarden.

3. Het bepaalde in de leden 1 en 2 is tevens van toepassing op de volgende internationale verdragen (concordaten) met de Heilige Stoel:

- a) het Verdrag van Lateranen van 11 februari 1929 tussen de Italiaanse Republiek en de Heilige Stoel, gewijzigd bij de op 18 februari 1984 te Rome ondertekende overeenkomst met bijbehorend protocol;
- b) de Overeenkomst van 3 januari 1979 tussen de Heilige Stoel en Spanje over juridische kwesties.

4. De in lid 2 voorziene erkenning van beslissingen kan in Italië en in Spanje worden onderworpen aan dezelfde procedures en controles als van toepassing zijn ten aanzien van beslissingen van kerkelijke rechterlijke instanties op grond van de in lid 3 genoemde internationale verdragen met de Heilige Stoel.

5. De betrokken lidstaten:

- a) zenden de Commissie een afschrift van de in de leden 1 en 3 genoemde verdragen toe;
- b) doen haar mededeling van elke opzegging van of wijziging in deze verdragen.

HOOFDSTUK VII

OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 63

1. De bepalingen van deze verordening zijn slechts van toepassing op rechtsvorderingen ingesteld, authentieke akten verleden en gerechtelijke schikkingen in de loop van een geding tot stand gekomen na de datum vanaf welke deze verordening overeenkomstig artikel 71 van toepassing is.

2. Beslissingen, gegeven na de datum vanaf welke de onderhavige verordening van toepassing is, naar aanleiding van vóór die datum maar na de datum van inwerkingtreding van Verordening (EG) nr. 1347/2000 ingestelde vorderingen, worden overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk IV van de onderhavige verordening erkend en ten uitvoer gelegd, indien de toegepaste bevoegdheidsregels overeenkomen met die waarin wordt voorzien door hoofdstuk II of hoofdstuk III van de onderhavige verordening, door Verordening (EG) nr. 1347/2000 of door een overeenkomst tussen de lidstaat van herkomst en de aangezochte lidstaat die van kracht was toen de vordering werd ingesteld.

3. Beslissingen, gegeven vóór de datum vanaf welke de onderhavige verordening van toepassing is, naar aanleiding van na de datum van inwerkingtreding van Verordening (EG) nr. 1347/2000 ingestelde vorderingen, worden overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk IV van de onderhavige verordening erkend en ten uitvoer gelegd, indien zij betrekking hebben op echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk, dan wel, ter gelegenheid van dergelijke vorderingen in huwelijkszaken, op de ouderlijke verantwoordelijkheid voor gemeenschappelijke kinderen.

4. Beslissingen, gegeven vóór de datum vanaf welke de onderhavige verordening van toepassing is, maar na de datum van inwerkingtreding van Verordening (EG) nr. 1347/2000, naar aanleiding van vóór de datum van inwerkingtreding van Verordening (EG) nr. 1347/2000 ingestelde vorderingen, worden overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk IV van de onderhavige verordening erkend en ten uitvoer gelegd, indien zij betrekking hebben op echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk, dan wel, ter gelegenheid van dergelijke vorderingen in huwelijkszaken, op de ouderlijke verantwoordelijkheid voor gemeenschappelijke kinderen, en indien de toegepaste bevoegdheidsregels overeenkomen met die waarin wordt voorzien door hoofdstuk II of hoofdstuk III van de onderhavige verordening, door Verordening (EG) nr. 1347/2000 of door een overeenkomst tussen de lidstaat van herkomst en de aangezochte lidstaat die van kracht was toen de vordering werd ingesteld.

HOOFDSTUK VIII

SLOTBEPALINGEN

Artikel 64

Lidstaten met twee of meer rechtsstelsels

Ten aanzien van een lidstaat waar met betrekking tot de onderwerpen die in deze verordening zijn geregeld, twee of meer rechtsstelsels of regelingen van toepassing zijn in verschillende gebiedsdelen:

- a) wordt met de gewone verblijfplaats in die lidstaat de gewone verblijfplaats in een gebiedsdeel bedoeld;
- b) heeft de term „nationaliteit” of, in het geval van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, de term „domicile” (woonplaats) betrekking op het gebiedsdeel dat in de wetgeving van die staat is aangeduid;

- c) wordt met de autoriteit van een lidstaat de autoriteit van het betrokken gebiedsdeel van die staat bedoeld;
- d) worden met de bepalingen van de aangezochte lidstaat de bepalingen van het gebiedsdeel bedoeld waar de kwestie van de bevoegdheid, erkenning of tenuitvoerlegging wordt opgeworpen.

Artikel 65

Inlichtingen betreffende de centrale autoriteiten en het taalgebruik

De lidstaten delen de Commissie binnen drie maanden na de inwerkingtreding van deze verordening mee:

- a) de namen, adressen en communicatiemiddelen van de overeenkomstig artikel 55 aangewezen centrale autoriteiten;
  - b) de overeenkomstig artikel 58, lid 2, voor mededelingen aan de centrale autoriteiten aanvaarde talen;
- en
- c) de overeenkomstig artikel 49, lid 2, voor het certificaat betreffende het omgangsrecht aanvaarde talen.

De lidstaten brengen de Commissie op de hoogte van elke wijziging in deze inlichtingen.

De Commissie maakt deze inlichtingen openbaar.

Artikel 66

Wijzigingen in de bijlagen I, II en III

De lidstaten stellen de Commissie in kennis van de teksten tot wijziging van de in de bijlagen I, II en III opgenomen lijsten van rechterlijke instanties en rechtsmiddelen.

De Commissie past de betrokken bijlagen dienovereenkomstig aan.

Artikel 67

Wijzigingen in de bijlagen IV tot en met VII

Elke wijziging in de in de bijlagen IV tot en met VII opgenomen modelformulieren wordt aangenomen volgens de in artikel 68, lid 2, gereguleerde procedure.

*Artikel 68***Comité**

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en voorgezeten door de vertegenwoordigers van de Commissie.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is de adviesprocedure, geregeld in artikel 3 van Besluit 1999/468/EG, van toepassing, overeenkomstig artikel 7, lid 3, van dat besluit.
3. Het comité stelt zijn reglement van orde vast.

*Artikel 69***Intrekking van Verordening (EG) nr. 1347/2000**

1. Verordening (EG) nr. 1347/2000 wordt ingetrokken met ingang van de datum vanaf welke de onderhavige verordening overeenkomstig artikel 71 van toepassing is.
2. Elke verwijzing naar Verordening (EG) nr. 1347/2000 wordt gelezen als een verwijzing naar de onderhavige verordening, overeenkomstig de concordantietabel in bijlage VIII.

*Artikel 70***Wijziging van Verordening (EG) nr. 44/2001**

Artikel 5, lid 2, van Verordening (EG) nr. 44/2001 wordt gelezen als volgt:

- „2. ten aanzien van onderhoudsverplichtingen: voor het gerecht van de plaats waar de tot onderhoud gerechtigde zijn of haar woonplaats of gewone verblijfplaats heeft, of, indien het een bijkomende eis betreft die is verbonden met een vordering betreffende de staat van personen, voor het gerecht dat volgens zijn eigen recht bevoegd is daarvan kennis te nemen, behalve in het geval dat deze bevoegdheid uitsluitend berust op de nationaliteit van een der partijen, of, indien het een bijkomende eis betreft die is verbonden met een vordering betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid, voor het gerecht dat overeenkomstig Verordening (EG) nr. . . . van de Raad (betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid) (*) bevoegd is daarvan kennis te nemen.

(*) PB L . . .”

*Artikel 71***Inwerkingtreding**

Deze verordening treedt in werking op 1 juli 2003.

Deze verordening is van toepassing met ingang van 1 juli 2004, met uitzondering van artikel 65, dat van toepassing is met ingang van 1 juli 2003.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat overeenkomstig het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

BIJLAGE I

De in de artikelen 26 en 33 bedoelde verzoeken worden ingediend bij de volgende rechterlijke instanties:

- in België, de Rechtbank van eerste aanleg/het „Tribunal de première instance”/het „erstinstanzliches Gericht”;
- in Duitsland:
  - in het district van het „Kammergericht” (Berlin), het „Familiengericht Pankow/Weißensee”;
  - in de districten van de nog bestaande „Oberlandesgerichte”, het „Familiengericht” ter zetel van het betrokken „Oberlandesgericht”;
- in Griekenland, de „Μονομελές Πρωτοδικείο”;
- in Spanje, de „Juzgado de Primera Instancia”;
- in Frankrijk, de president van het „Tribunal de grande instance”;
- in Ierland het „High Court”;
- in Italië, het „Corte d'appello”;
- in Luxemburg, de president van het „Tribunal d'arrondissement”;
- in Nederland, de president van de arrondissementsrechtbank;
- in Oostenrijk, het „Bezirksgericht”;
- in Portugal, het „Tribunal de Comarca” of het „Tribunal de familia”;
- in Finland, het „käräjäoikeus”/„tingsrätt”;
- in Zweden de „Svea hovrätt”;
- in het Verenigd Koninkrijk:
  - a) in Engeland en Wales, het „High Court of Justice”;
  - b) in Schotland, het „Court of Session”;
  - c) in Noord-Ierland, het „High Court of Justice”;
  - d) in Gibraltar, het „Supreme Court”.

BIJLAGE II

Het in artikel 38 bedoelde rechtsmiddel wordt ingesteld bij de volgende rechterlijke instanties:

- in België:
  - a) door de persoon die om uitvoerbaarverklaring heeft verzocht, bij het Hof van beroep/het „Cour d'appel”;
  - b) door de persoon jegens wie de tenuitvoerlegging is gevorderd, bij de Rechtbank van eerste aanleg/het „Tribunal de première instance”/het „erstinstanzliches Gericht”;
- in Duitsland, het „Oberlandesgericht”;
- in Griekenland, het „Εφετείο”;
- in Spanje, de „Audiencia Provincial”;

- in Frankrijk, het „Cour d'appel”;
- in Ierland, het „High Court”;
- in Italië, het „Corte d'appello”;
- in Luxemburg, het „Cour d'appel”;
- in Nederland:
  - a) door de verzoeker of door de verweerder die is verschenen, bij het gerechtshof;
  - b) door de verweerder tegen wie verstek is verleend, bij de arrondissementsrechtbank;
- in Oostenrijk, het „Bezirksgericht”;
- in Portugal, het „Tribunal da Relação”;
- in Finland, het „hovioikeus”/„hovrätt”;
- in Zweden, de „Svea hovrätt”;
- in het Verenigd Koninkrijk:
  - a) in Engeland en Wales, het „High Court of Justice”;
  - b) in Schotland, het „Court of Session”;
  - c) in Noord-Ierland, het „High Court of Justice”;
  - d) in Gibraltar: het „Court of Appeal”.

BIJLAGE III

Tegen de beslissing, gegeven op het in artikel 39 bedoelde rechtsmiddel, kan:

- in België, Griekenland, Spanje, Frankrijk, Italië, Luxemburg en Nederland slechts beroep in cassatie worden ingesteld;
  - in de Bondsrepubliek Duitsland slechts het rechtsmiddel van „Rechtsbeschwerde” worden aangewend;
  - in Ierland slechts het rechtsmiddel van beroep over een rechtsvraag bij het „Supreme Court” worden aangewend;
  - in Oostenrijk slechts het rechtsmiddel van „Revisionsrekurs” worden aangewend;
  - in Portugal slechts het rechtsmiddel van beroep over een rechtsvraag worden aangewend;
  - in Finland slechts beroep bij het „korkein oikeus/högsta domstolen” worden ingesteld;
  - in Zweden slechts beroep bij het „Högsta domstolen” worden ingesteld;
  - in het Verenigd Koninkrijk slechts één enkel rechtsmiddel van hogere voorziening over een rechtsvraag worden aangewend.
-

BIJLAGE IV

Certificaat betreffende beslissingen in huwelijkszaken, bedoeld in artikel 44

1. Land van herkomst
2. Rechterlijke instantie of autoriteit die het certificaat afgeeft
  - 2.1. Naam
  - 2.2. Adres
  - 2.3. Tel./fax/e-mail
3. Huwelijk
  - 3.1. Vrouw
    - 3.1.1. Volledige naam
    - 3.1.2. Geboorteland en -plaats
    - 3.1.3. Geboortedatum
  - 3.2. Man
    - 3.2.1. Volledige naam
    - 3.2.2. Geboorteland en -plaats
    - 3.2.3. Geboortedatum
  - 3.3. Land, plaats (indien bekend) en datum van het huwelijk
    - 3.3.1. Land van het huwelijk
    - 3.3.2. Plaats van het huwelijk (indien bekend)
    - 3.3.3. Datum van het huwelijk
4. Rechterlijke instantie die de beslissing heeft gegeven
  - 4.1. Naam van de rechterlijke instantie
  - 4.2. Plaats van de rechterlijke instantie
5. Beslissing
  - 5.1. Datum
  - 5.2. Referentienummer
  - 5.3. Soort beslissing
    - 5.3.1. Echtscheiding
    - 5.3.2. Nietigverklaring van het huwelijk
    - 5.3.3. Scheiding van tafel en bed
  - 5.4. Is de beslissing bij verstek gegeven?
    - 5.4.1. Neen
    - 5.4.2. Ja ⁽¹⁾
6. Namen van de partijen aan wie rechtsbijstand is toegekend.
7. Staat tegen de beslissing hoger beroep open volgens de wet van de lidstaat van herkomst?
  - 7.1. Neen
  - 7.2. Ja
8. Datum van het rechtsgevolg in de lidstaat waar de beslissing is gegeven
  - 8.1. Echtscheiding
  - 8.2. Scheiding van tafel en bed

Gedaan te ..., datum ... Handtekening en/of stempel

_____

⁽¹⁾ De in artikel 42, lid 2, bedoelde documenten moeten worden bijgevoegd.

BIJLAGE V

Certificaat betreffende beslissingen inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid, bedoeld in artikel 44

1. Land van herkomst
2. Rechterlijke instantie of autoriteit die het certificaat afgeeft
  - 2.1. Naam
  - 2.2. Adres
  - 2.3. Tel./fax/e-mail
3. Personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid dragen
  - 3.1. Moeder
    - 3.1.1. Volledige naam
    - 3.1.2. Geboortedatum en -plaats
  - 3.2. Vader
    - 3.2.1. Volledige naam
    - 3.2.2. Geboortedatum en -plaats
  - 3.3. Andere
    - 3.3.1. Volledige naam
    - 3.3.2. Geboortedatum en -plaats
4. Rechterlijke instantie die de beslissing heeft gegeven
  - 4.1. Naam van de rechterlijke instantie
  - 4.2. Plaats van de rechterlijke instantie
5. Beslissing
  - 5.1. Datum
  - 5.2. Referentienummer
  - 5.3. Is de beslissing bij verstek gegeven?
    - 5.3.1. Neen
    - 5.3.2. Ja ⁽¹⁾
6. Kinderen op wie de beslissing betrekking heeft ⁽²⁾
  - 6.1. Volledige naam en geboortedatum
  - 6.2. Volledige naam en geboortedatum
  - 6.3. Volledige naam en geboortedatum
  - 6.4. Volledige naam en geboortedatum
7. Namen van de partijen aan wie rechtsbijstand is toegekend.
8. Uitvoerbaarheid en betekening
  - 8.1. Is de beslissing volgens de wet van de lidstaat van herkomst uitvoerbaar?
    - 8.1.1. Ja
    - 8.1.2. Neen
  - 8.2. Is de beslissing betekend aan de partij jegens wie de tenuitvoerlegging wordt gevorderd?
    - 8.2.1. Ja
      - 8.2.1.1. Volledige naam van de partij
      - 8.2.1.2. Datum van de betekening
    - 8.2.2. Neen

Gedaan te . . . , datum . . . Handtekening en/of stempel

_____

⁽¹⁾ De in artikel 42, lid 2, bedoelde documenten moeten worden bijgevoegd.

⁽²⁾ Indien de beslissing betrekking heeft op meer dan vier kinderen moet een tweede formulier worden gebruikt.

BIJLAGE VI

Certificaat betreffende beslissingen inzake het omgangsrecht, bedoeld in artikel 46, lid 1

1. Land van herkomst
2. Rechterlijke instantie of autoriteit die het certificaat afgeeft
  - 2.1. Naam
  - 2.2. Adres
  - 2.3. Tel./fax/e-mail
3. Ouders
  - 3.1. Moeder
    - 3.1.1. Volledige naam
    - 3.1.2. Geboortedatum en -plaats
  - 3.2. Vader
    - 3.2.1. Volledige naam
    - 3.2.2. Geboortedatum en -plaats
4. Rechterlijke instantie die de beslissing heeft gegeven
  - 4.1. Naam van de rechterlijke instantie
  - 4.2. Plaats van de rechterlijke instantie
5. Beslissing
  - 5.1. Datum
  - 5.2. Referentienummer
6. Kinderen op wie de beslissing betrekking heeft (!)
  - 6.1. Volledige naam en geboortedatum
  - 6.2. Volledige naam en geboortedatum
  - 6.3. Volledige naam en geboortedatum
  - 6.4. Volledige naam en geboortedatum
7. De beslissing is uitvoerbaar volgens de wet van de lidstaat van herkomst
8. De beslissing is niet bij verstek gegeven
9. De kinderen zijn in de gelegenheid gesteld te worden gehoord, tenzij dit vanwege hun leeftijd of mate van rijpheid niet raadzaam werd geacht
10. Regelingen betreffende de uitoefening van het omgangsrecht
  - 10.1. Datum
  - 10.2. Plaats
  - 10.3. Specifieke verplichtingen van de personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid dragen met betrekking tot het ophalen en terugbrengen van de kinderen
    - 10.3.1. Aansprakelijkheid voor de vervoerkosten
    - 10.3.2. Overige
  - 10.4. Eventuele beperkingen van de uitoefening van het omgangsrecht
11. Namen van de partijen aan wie rechtsbijstand is toegekend.

Gedaan te . . . , datum . . . Handtekening en/of stempel

_____

(!) Indien de beslissing betrekking heeft op meer dan vier kinderen moet een tweede formulier worden gebruikt.

BIJLAGE VII

Certificaat betreffende de terugzending, bedoeld in artikel 47, lid 1

1. Land van herkomst
2. Rechterlijke instantie of autoriteit die het certificaat afgeeft
  - 2.1. Naam
  - 2.2. Adres
  - 2.3. Tel./fax/e-mail
3. Personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid dragen
  - 3.1. Moeder
    - 3.1.1. Volledige naam
    - 3.1.2. Geboortedatum en -plaats
  - 3.2. Vader
    - 3.2.1. Volledige naam
    - 3.2.2. Geboortedatum en -plaats
  - 3.3. Andere
    - 3.3.1. Volledige naam
    - 3.3.2. Geboortedatum en -plaats
4. Rechterlijke instantie die de beslissing heeft gegeven
  - 4.1. Naam van de rechterlijke instantie
  - 4.2. Plaats van de rechterlijke instantie
5. Beslissing
  - 5.1. Datum
  - 5.2. Referentienummer
6. Kinderen op wie de beslissing betrekking heeft ⁽¹⁾
  - 6.1. Volledige naam en geboortedatum
  - 6.2. Volledige naam en geboortedatum
  - 6.3. Volledige naam en geboortedatum
  - 6.4. Volledige naam en geboortedatum
7. De kinderen zijn in de gelegenheid gesteld te worden gehoord, tenzij dit vanwege hun leeftijd of mate van rijpheid niet raadzaam werd geacht
8. De beslissing brengt de terugzending van de kinderen met zich
9. Persoon die het gezag over de kinderen heeft.
10. Namen van de partijen aan wie rechtsbijstand is verleend.

Gedaan te . . . , datum . . . Handtekening en/of stempel

_____

⁽¹⁾ Indien de beslissing betrekking heeft op meer dan vier kinderen moet een tweede formulier worden gebruikt.

BIJLAGE VIII

Concordantie met Verordening (EG) nr. 1347/2000

Vervallen artikelen	Overeenkomstige artikelen van de nieuwe tekst
1	1, 2
2	5
3	12
4	
5	6
6	7
7	8
8	9
9	17
10	18
11	16, 19
12	20
13	2, 26
14	26
15	27, 28
16	
17	29
18	30
19	31
20	32
21	33
22	26, 34
23	35
24	36
25	37
26	38
27	39
28	40
29	41
30	52
31	53
32	42
33	44
34	43
35	54
36	60
37	61
38	
39	
40	62
41	64
42	63
43	
44	66, 67
45	68
46	71
bijlage I	bijlage I
bijlage II	bijlage II
bijlage III	bijlage III
bijlage IV	bijlage IV
bijlage V	bijlage V

Voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2505/96 betreffende de opening en de wijze van beheer van autonome communautaire tariefcontingenten voor bepaalde landbouw- en industrieproducten

(2002/C 203 E/28)

COM(2002) 224 def.

(Door de Commissie ingediend op 6 mei 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 26,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De Raad heeft bij Verordening (EG) nr. 2505/96⁽¹⁾ communautaire tariefcontingenten geopend voor bepaalde landbouw- en industrieproducten; er moet in de levering van deze producten aan de Gemeenschap worden voorzien en deze levering dient tegen de meest gunstige voorwaarden plaats te vinden; daarom dienen tariefcontingenten te worden geopend op grond waarvan voldoende hoeveelheden van deze producten tegen verlaagd recht of nulrecht kunnen worden ingevoerd, en moet in bepaalde gevallen de hoeveelheid worden verhoogd en de geldigheid van bepaalde bestaande tariefcontingenten worden verlengd zonder de markt van deze producten te verstoren.

(2) Verordening (EG) nr. 2505/96 moet derhalve worden gewijzigd,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Bijlage I van Verordening (EG) nr. 2505/96 wordt voor de contingentperiode van 1 januari tot en met 30 juni 2002 als volgt gewijzigd:

— de omvang van het tariefcontingent met volgnummer 09.2935 wordt 80 000 ton.

Artikel 2

Bijlage I van Verordening (EG) nr. 2505/96 wordt voor de contingentperiode van 1 januari tot en met 31 december 2002 als volgt gewijzigd:

— de omvang van het tariefcontingent met volgnummer 09.2799 wordt 50 000 ton;

— de omvang van het tariefcontingent met volgnummer 09.2950 wordt 6 500 ton.

Artikel 3

De tariefcontingenten die zijn opgenomen in de bijlage van onderhavige verordening worden toegevoegd aan bijlage I van Verordening (EG) nr. 2505/96 en gelden vanaf 1 juli 2002.

Artikel 4

Deze verordening treedt in werking op de derde dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

⁽¹⁾ PB L 345 van 31.12.1996, blz. 1; laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2559/2001 (PB L 344 van 28.12.2001, blz. 5).

BIJLAGE

Volgnummer	GN-code	TARIC- onder- verdeling	Omschrijving	Omvang van het contingent	Toepasselijk recht (in %)	Contingentsperiode
09.2882	ex 2908 90 00	20	2,4-Dichloor-3-ethyl-6-nitrofenol, in poedervorm	43 ton	0	1.7.-31.12.2002
09.2890	ex 4819 40 00	10	Zakken van papier, bedrukt, waarvan de afmetingen 139 × 303 mm (± 5 mm) bedragen, bestemd voor het verpakken van microgolf-popcorn ^(a)	33 000 000 stuks	0	1.7.-31.12.2002
09.2902	ex 8540 11 15	91	Kathodestraalbuizen voor het weergeven van beelden in kleur, met een vlak scherm, met een verhouding breedte/hogte van het beeldscherm van 4/3, een diagonaal van het beeldscherm van 59 of meer doch niet meer dan 61 cm en een krommingstraal van 50 m of meer	13 000 stuks	7	1.7.-31.12.2002
09.2904	ex 8540 11 19	95	Kathodestraalbuizen voor het weergeven van beelden in kleur, met een vlak scherm, met een verhouding breedte/hogte van het beeldscherm van 4/3, een diagonaal van het beeldscherm van 79 of meer doch niet meer dan 81 cm en een krommingstraal van 50 m of meer	3 600 stuks	0	1.7.-31.12.2002
09.2995	ex 8536 90 85 ex 8538 90 99	95 93	Toetsenborden — bevattende een laag siliconen en toetsen van polycarbonaat of — geheel van siliconen of geheel van polycarbonaat, met bedrukte toetsen, bestemd voor de vervaardiging of de reparatie van zogenaamde zaktelefoons bedoeld bij onderverdeling 8525 20 91 ^(a)	10 000 000 stuks	0	1.7.-31.12.2002
09.2998	ex 2924 29 95	80	5'-Chloor-3-hydroxy-2',4'-dimethoxy-2-naftanilide	8 ton	0	1.7.-31.12.2002

^(a) De controle op het gebruik voor deze bijzondere bestemming geschiedt door toepassing van de op dit gebied geldende communautaire bepalingen.

Voorstel voor een verordening van de Raad tot beëindiging van de antidumpingprocedure met betrekking tot de invoer van rijwielen van oorsprong uit Indonesië, Maleisië en Thailand

(2002/C 203 E/29)

COM(2002) 226 def.

(Door de Commissie ingediend op 6 mei 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 384/96 van de Raad van 22 december 1995 betreffende beschermende maatregelen tegen invoer met dumping uit landen die geen lid zijn van de Europese Gemeenschap ⁽¹⁾ („basisverordening”), inzonderheid op de artikelen 9 en 11, lid 2,

Gezien het voorstel dat door de Commissie na overleg met het Raadgevend Comité werd ingediend,

Overwegende hetgeen volgt:

A. PROCEDURE

- (1) Bij Verordening (EG) nr. 648/96 van 28 maart 1996 ⁽²⁾ stelde de Raad een definitief antidumpingrecht in op de invoer van niet-gemotoriseerde rijwielen en andere fietsen (met inbegrip van bakfietsen), vallende onder GN-codes 8712 00 10, 8712 00 30 en 8712 00 80 van oorsprong uit Indonesië, Maleisië en Thailand.
- (2) Na bekendmaking van een bericht in verband met het naderend vervallen van de antidumpingmaatregelen die van toepassing zijn op de invoer van rijwielen van oorsprong uit Indonesië, Maleisië en Thailand ⁽³⁾ ontving de Commissie op 12 januari 2001 een verzoek om deze maatregelen overeenkomstig artikel 11, lid 2, van de basisverordening opnieuw te onderzoeken.
- (3) Dit verzoek werd ingediend door de European Bicycle Manufacturers Association „EBMA” namens producenten die een belangrijk deel van de totale communautaire productie vertegenwoordigen.
- (4) Het verzoek bevatte voorlopig bewijsmateriaal waaruit bleek dat schadelijke dumping zou worden voortgezet of hervat indien de maatregelen zouden komen te vervallen hetgeen voldoende werd geacht om inleiding van een nieuw onderzoek in verband met het naderend vervallen van de maatregelen te rechtvaardigen.

⁽¹⁾ PB L 56 van 6.3.1996, blz. 1. Laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2238/2000 (PB L 257 van 11.10.2000, blz. 2).

⁽²⁾ PB L 91 van 12.4.1996, blz. 1.

⁽³⁾ PB C 271 van 22.9.2000, blz. 5.

(5) De Commissie opende, na overleg met het Raadgevend Comité, dan ook middels een bericht in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* ⁽⁴⁾ op 11 april 2001 een nieuw onderzoek in in verband met het naderend vervallen van de maatregelen met betrekking tot de invoer van rijwielen van oorsprong uit Indonesië, Maleisië en Thailand.

(6) De Commissie bracht de haar bekende producenten/exporteurs, importeurs, de vertegenwoordigers van het exporterend land en de producenten in de Gemeenschap officieel op de hoogte van de inleiding van het nieuw onderzoek. Belanghebbende partijen werden in de gelegenheid gesteld hun standpunt schriftelijk bekend te maken en te verzoeken om te worden gehoord binnen de in het bericht tot inleiding vermelde termijn.

B. INTREKKING VAN HET VERZOEK EN BEËINDIGING VAN DE PROCEDURE

- (7) In een brief van 6 februari 2002 aan de Commissie trok de EBMA haar verzoek met betrekking tot het nieuw onderzoek naar de antidumpingmaatregelen die van toepassing zijn op de invoer van rijwielen van oorsprong uit Indonesië, Maleisië en Thailand officieel in.
- (8) Overeenkomstig de artikelen 9, lid 1, en 11, lid 2, van de basisverordening kan de procedure worden beëindigd wanneer het verzoek wordt ingetrokken, mits een dergelijke beëindiging zou indruisen tegen het belang van de Gemeenschap.
- (9) De Commissie was van oordeel dat de huidige procedure moet worden beëindigd omdat het onderzoek niet had uitgewezen dat dit zou indruisen tegen het belang van de Gemeenschap. De belanghebbende partijen werden hiervan op de hoogte gebracht en werden in de gelegenheid gesteld opmerkingen in te dienen. De Commissie ontving echter slechts een gering aantal opmerkingen. Onderzoek naar deze opmerkingen wees uit dat er geen aanwijzingen zijn dat beëindiging van de maatregelen zou indruisen tegen het belang van de Gemeenschap.
- (10) Vastgesteld werd derhalve dat de antidumpingprocedure ten aanzien van de invoer in de Gemeenschap van rijwielen van oorsprong uit Indonesië, Maleisië en Thailand moet worden beëindigd en dat de bestaande maatregelen moeten vervallen,

⁽⁴⁾ PB C 110 van 11.4.2001, blz. 6.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 2

Artikel 1

De antidumpingmaatregelen met betrekking tot de invoer van rijwielen die momenteel worden ingedeeld onder GN-codes 8712 00 10, 8712 00 30 en 8712 00 80 van oorsprong uit Indonesië, Maleisië en Thailand, worden hierbij ingetrokken en de procedure ten aanzien van deze invoer wordt beëindigd.

Deze verordening treedt in werking op de dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten ⁽¹⁾

(2002/C 203 E/30)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2002) 235 def. — 2000/0117(COD)

(Door de Commissie overeenkomstig artikel 250, lid 2, van het EG-Verdrag ingediend op 6 mei 2002)

1. Achtergrond

Indiening van het voorstel bij de Raad en het Europees Parlement (COM(2000) 276 definitief — 2000/0117(COD)) overeenkomstig artikel 175, lid 1, van het Verdrag: 11 juli 2000

Advies van het Economisch en Sociaal Comité: 26 april 2001

Advies van het Comité van de Regio's: 13 december 2000

Advies van het Europees Parlement — eerste lezing: 17 januari 2002

2. Doel van het voorstel van de Commissie

Met de richtlijn houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening en vervoer wordt het drieledige doel modernisering, vereenvoudiging en flexibiliteit van het bestaande rechtskader nagestreefd. Modernisering om rekening te houden met nieuwe technologieën en veranderingen in de economische omgeving, met inbegrip van de momenteel aan de gang zijnde of toekomstige liberalisering van sommige van de bedoelde activiteiten, vereenvoudiging om de bestaande teksten voor de gebruikers beter begrijpelijk te maken zodat de opdrachten volledig in overeenstemming met de terzake geldende normen en beginselen worden geplaatst en de betrokken entiteiten (zowel aanbestedende diensten als leveranciers) in staat zijn beter hun rechten te kennen, en flexibiliteit van de procedures om te voorzien in de behoeften van aanbestedende diensten en economische subjecten.

3. Advies van de Commissie over de door het Parlement goedgekeurde amendementen

De Commissie heeft 47 amendementen van de 83 door het Europees Parlement goedgekeurde amendementen in hun geheel of gedeeltelijk, in voorkomend geval in andere bewoordingen, overgenomen.

3.1. Amendementen die als zodanig, of wegens zuiver formele redenen geherformuleerd, door de Commissie worden aanvaard (amendementen 111, 7, 8, 67, 68 en 69)

Amendement 111 voegt een nieuwe overweging in waarbij erop wordt gewezen dat de richtlijn niet belet dat aanbestedende

dende diensten maatregelen voorschrijven of toepassen die noodzakelijk zijn ter bescherming van eisen van algemeen belang: openbare orde, zedelijkheid, veiligheid en volksgezondheid, het leven van mensen, dieren en planten. De Commissie aanvaardt dit amendement, maar wijst erop dat het op zodanige wijze wordt opgesteld dat de bepalingen van het Verdrag (artikel 30) erin worden weergegeven:

overweging: „(2 quater) Niets in deze richtlijn belet dat aanbestedende diensten maatregelen voorschrijven of toepassen die noodzakelijk zijn ter bescherming van de openbare orde, zedelijkheid en veiligheid, de gezondheid en het leven van mensen, dieren of planten, in het bijzonder met het oog op duurzame ontwikkeling, op voorwaarde dat deze maatregelen niet discriminerend zijn en niet in strijd zijn met het streven naar opening van de markten op het gebied van overheidsopdrachten, noch met het Verdrag.”

Amendement 7 wijzigt overweging 34 teneinde uitdrukkelijk te vermelden dat inschrijvingen die gebaseerd zijn op andere oplossingen dan die welke door de aanbestedende dienst worden aangegeven, in aanmerking moeten worden genomen wanneer ze gelijkwaardig zijn, en dat de aanbestedende diensten elke beslissing dat er geen sprake is van gelijkwaardigheid, dienen te motiveren.

Amendement 7 moet worden gecombineerd met andere amendementen betreffende dezelfde problematiek — zie commentaar bij de amendementen 35, 36, 38, 40, 95 et 99/118.

Amendement 8 wijzigt overweging 42. Daardoor worden de prestaties van ingenieurs toegevoegd aan de voorbeelden van prestaties waarvan de beloning wordt geregeld door nationale bepalingen, waaraan geen afbreuk mag worden gedaan.

De amendementen 67, 68 en 69 schrappen de zeer gedetailleerde bepalingen betreffende de wijze waarop de weging moet worden aangegeven van elk van de criteria die worden gehanteerd om te bepalen welke inschrijving de economisch voordeligste is. De schrapping van de drie leden is aanvaardbaar omdat aldus de wijze van opgave van de weging wordt vereenvoudigd.

⁽¹⁾ PB C 29 E van 30.1.2001, blz. 112.

3.2. *Gedeeltelijk of inhoudelijk in andere bewoordingen door de Commissie aanvaarde amendementen (amendementen 89-96, 4, 33, 9, 70, 35, 36, 38, 40, 95, 99-118, 64, 18, 57, 109, 60, 43, 47, 13, 16, 21, 22, 26, 27, 29, 30, 117, 51, 53, 56, 66, 75, 76, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 85 en 86)*

De amendementen 89-96 voegen een nieuwe overweging in met het doel het milieubeleid in het beleid inzake overheidsopdrachten te integreren. Artikel 6 van het Verdrag legt de verplichting op de milieubescherming in de andere beleidsvormen te integreren: dit houdt in dat het milieubeleid en het beleid inzake overheidsopdrachten met elkaar in overeenstemming moeten worden gebracht. De Commissie is derhalve van oordeel dat de aanbestedende diensten in staat moeten worden gesteld om tegen de beste prijs-kwaliteitverhouding „groene” producten/diensten aan te kopen. Zij neemt het amendement over in de volgende bewoordingen:

Overweging: „(2 ter) Overeenkomstig artikel 6 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap moeten de eisen inzake milieubescherming worden geïntegreerd in de omschrijving en uitvoering van het beleid en het optreden van de Gemeenschap, als bedoeld in artikel 3 van genoemd Verdrag, in het bijzonder met het oog op het bevorderen van duurzame ontwikkeling.

Deze richtlijn verduidelijkt derhalve hoe de aanbestedende diensten kunnen bijdragen tot de bescherming van het milieu en de bevordering van duurzame ontwikkeling op een wijze die de aanbestedende diensten niettemin in staat stelt voor hun opdrachten de beste prijs-kwaliteitverhouding te krijgen.”

Amendement 4 voegt een nieuwe overweging in teneinde te preciseren dat de aanbestedende diensten voorwaarden kunnen stellen inzake de uitvoering van de opdracht, met name inzake de bevordering van doelstellingen op sociaal gebied, voorzover deze bepalingen verenigbaar zijn met het Gemeenschapsrecht. Om de samenhang tussen de twee richtlijnen overheidsopdrachten te waarborgen, dient deze mogelijkheid te worden uitgebreid tot de voorwaarden betreffende milieubescherming ⁽¹⁾.

Amendement 33 tot wijziging van artikel 33, derde alinea, heeft tot doel te preciseren dat de uitvoeringsvoorwaarden voorwaarden kunnen omvatten die verband houden met de bevordering van doelstellingen op het gebied van het sociaal beleid; het amendement is bovendien bedoeld om de eerbiediging van de beginselen van gelijke behandeling, non-discriminatie en doorzichtigheid te versterken wanneer de aanbestedende diensten bijzondere voorwaarden voor de uitvoering van opdrachten stellen. In feite preciseert dit amendement in een specifieke bepaling wat reeds is vervat in de bepaling van artikel 9, die een algemene draagwijdte heeft.

⁽¹⁾ Zie amendement 10 van het Europees Parlement op het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken.

De Commissie neemt de amendementen 4 en 33 dan ook in de volgende tekst over:

Overweging: „(32) De uitvoeringsvoorwaarden van een opdracht zijn met de richtlijn verenigbaar indien zij niet direct of indirect discriminerend zijn en indien zij in de aankondiging die als oproep tot mededinging wordt gebruikt, of in het bestek, worden vermeld. Zij kunnen tot doel hebben de beroepsopleiding op de werkplek of de arbeidsparticipatie van moeilijk in het arbeidsproces te integreren personen te bevorderen, de werkloosheid te bestrijden of het milieu te beschermen, en aanleiding geven tot voor de uitvoering van de opdracht geldende verplichtingen zoals met name de aanwerving van langdurig werklozen of de uitvoering van opleidingsacties voor werklozen of jongeren, de inhoudelijke naleving van de belangrijkste verdragen van de IAO indien deze niet in het nationale recht zijn omgezet, en de aanwerving van een groter dan het bij de nationale wetgeving voorgeschreven aantal gehandicapten.”

„Artikel 37 bis

Voorwaarden waaronder de opdracht wordt uitgevoerd

Aanbestedende diensten kunnen speciale voorwaarden verbinden aan de uitvoering van een opdracht, mits dergelijke voorwaarden met het Gemeenschapsrecht verenigbaar zijn en in de aankondiging die als oproep tot mededinging wordt gebruikt, of in het bestek worden vermeld. De voorwaarden waaronder de opdracht wordt uitgevoerd, kunnen met name verband houden met sociale of milieuoverwegingen.”

Amendement 9 voegt een nieuwe overweging 42 bis in teneinde te preciseren dat aanbestedende diensten offertes die vanwege de niet-naleving van het sociaal recht abnormaal laag zijn, kunnen afwijzen. Deze mogelijkheid bestaat reeds in het bestaande recht, zodat ermee kan worden volstaan ze op passende wijze te expliciteren.

Amendement 70 wijzigt artikel 55 betreffende abnormaal lage offertes door de uitdrukking „in verhouding tot de prestatie” te veranderen in „in verhouding tot de levering, prestatie of werken”. De motivering (dat deze bepaling ook moet gelden voor leveringen en werken en niet alleen voor diensten) maakt duidelijk dat het amendement berust op een misverstand dat aan een vertaalprobleem te wijten is. De bepaling is inderdaad van toepassing op de drie soorten opdrachten. Omwille van de samenhang met de klassieke richtlijn en om later uiteenlopende interpretaties te vermijden, is het raadzaam het bestaande recht niet te wijzigen in de Franse versie, die voldoende duidelijk maakt dat de bepaling op de drie soorten opdrachten van toepassing is. Bovendien moet ervoor worden gezorgd dat dit in alle taalversies het geval is ⁽²⁾.

⁽²⁾ In de Engelse versie zal derhalve „goods, works or services” moeten staan.

De Commissie neemt de amendementen 9 en 70 over als volgt:

„Artikel 55

Abnormaal lage offertes

1. Indien voor een bepaalde opdracht offertes worden gedaan die in verhouding tot de uit te voeren opdracht abnormaal laag lijken, verzoekt de aanbestedende dienst, voordat hij deze inschrijvingen kan afwijzen, schriftelijk om de door hem dienstig geachte preciseringen over de samenstelling van de desbetreffende offerte.

Deze preciseringen kunnen met name verband houden met:

- a) de doelmatigheid van het productieproces van de producten, van de dienstverlening of van het bouwproces;
- b) de gekozen technische oplossingen en/of uitzonderlijk gunstige omstandigheden waarvan de inschrijver kan profiteren bij de levering van de producten, de verlening van de diensten of de uitvoering van de werken;
- c) de originaliteit van de door de inschrijver voorgestelde leveringen, diensten of werken;
- c bis) de naleving van de bepalingen inzake arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden die gelden op de plaats waar de opdracht moet worden uitgevoerd;
- d) de eventuele ontvangst van staatssteun door de inschrijver.

2. De aanbestedende dienst onderzoekt in overleg met de inschrijver de samenstelling aan de hand van de ontvangen motiveringen.

3. De aanbestedende dienst die vaststelt dat een offerte abnormaal laag is doordat de inschrijver staatssteun ontvangt, kan deze inschrijving alleen afwijzen indien hij de inschrijver raadpleegt en deze niet in staat is binnen een door de aanbestedende dienst vastgestelde, voldoende lange termijn aan te tonen dat de desbetreffende steun op rechtmatige wijze is toegekend. De aanbestedende dienst die in dat geval een inschrijving afwijst, dient de Commissie daarvan op de hoogte te brengen.”

De amendementen 35, 36, 38, 40, 95 en 99/118 hebben betrekking op artikel 34 betreffende de technische specificaties.

Amendement 35 bepaalt dat de technische specificaties kunnen worden geformuleerd uit het oogpunt van de invloed die het

product tijdens zijn levenscyclus op het milieu uitoefent. De Commissie stemt met deze benadering in.

Amendement 36 voert een nieuwe definitie in, namelijk die van „norm van gelijkwaardige aard”, terwijl het daarentegen om een inschrijving gaat die een gelijkwaardige oplossing aanbiedt. Zelfs indien het amendement op zodanige wijze wordt opgevat dat het over gelijkwaardige oplossingen handelt, is de opneming van de kosten in de definitie van gelijkwaardige oplossingen niet aanvaardbaar, omdat het prijselement een rol moet spelen in het stadium van de beoordeling van de inschrijvingen op grond van de aanbestedingscriteria en niet om op andere oplossingen gebaseerde inschrijvingen te kunnen uitsluiten als zijnde niet in overeenstemming met de technische specificaties van de aanbestedende dienst.

De amendementen 99-118 wijzigen artikel 34 teneinde te verduidelijken dat de aanbestedende dienst geen inschrijving kan afwijzen indien de inschrijver heeft aangetoond dat deze op gelijkwaardige wijze aan de eisen van de opdracht voldoet.

Amendement 38 preciseert enerzijds dat een beproevingsverslag van een erkende organisatie een passend bewijsmiddel kan zijn, en anderzijds dat de aanbestedende diensten die een oplossing als niet-gelijkwaardig afwijzen, deze beslissing moeten motiveren en desgevraagd aan de betrokken economische subjecten moeten meedelen. Met de verplichting om de redenen mee te delen, wordt in artikel 48, lid 2, in het algemeen rekening gehouden.

Amendement 40 is bedoeld om het mogelijk te maken dat in buitengewone gevallen wordt verwezen naar bijzondere productiewijzen of naar bepaalde producenten of leveranciers.

De mogelijkheid om naar een bijzondere productiewijze te verwijzen, kan aanvaardbaar zijn in zoverre dit er niet toe leidt dat de opdracht voor een bepaalde leverancier wordt bestemd.

Amendement 95, dat bijlage XX wijzigt, heeft tot doel de definitie van technische specificaties te wijzigen door eraan toe te voegen dat ook milieueffecten, gebruiksaanwijzingen en productiemethoden of -processen in aanmerking worden genomen.

Dit gedeelte van het amendement verduidelijkt de tekst in de zin van de Mededeling van de Commissie van 4 juli 2001 betreffende overheidsopdrachten en het milieu⁽¹⁾, zodat het in een nieuwe formulering aanvaardbaar is.

Bovendien wordt door het amendement een ontwerp dat aan alle vereisten voldoet, met inbegrip van de toegankelijkheid voor gehandicapten, ingevoegd.

⁽¹⁾ „Interpretatieve mededeling van de Commissie betreffende het Gemeenschapsrecht van toepassing op overheidsopdrachten en de mogelijkheden om milieuoverwegingen hierin te integreren”, COM(2001) 274 def. (PB C 333 van 29.11.2001, blz. 13).

Voorts rekening houdend met amendement 7, waarvan in punt 3.1 hierboven sprake is, neemt de Commissie de amendementen 35, 36, 38, 40, 95 en 99/118 over in overweging 34, artikel 34, artikel 48, lid 2, en bijlage XX in de volgende herformulering:

Overweging: „(34) De door de aanbestedende diensten opgestelde technische specificaties moeten de openstelling van overheidsopdrachten voor mededinging mogelijk maken. Daartoe moet het mogelijk zijn inschrijvingen in te dienen waarin de diversiteit van de technische oplossingen tot uiting komt. Te dien einde moeten enerzijds de technische specificaties kunnen worden opgesteld uit het oogpunt van prestaties en functionele eisen en moet anderzijds, bij verwijzing naar de Europese — of bij ontstentenis de nationale — norm, door de aanbestedende diensten rekening worden gehouden met inschrijvingen die gebaseerd zijn op andere gelijkwaardige oplossingen die aan de eisen van de aanbestedende diensten beantwoorden en uit veiligheidsoogpunt gelijkwaardig zijn. Om de gelijkwaardigheid aan te tonen, moeten de inschrijvers elk bewijsmiddel kunnen gebruiken. De aanbestedende dienst moet iedere beslissing dat er geen sprake is van gelijkwaardigheid, kunnen motiveren.

Aanbestedende diensten die in de technische specificaties van een bepaalde opdracht milieueisen wensen op te nemen, kunnen de specifieke milieukeukenmerken en/of milieueffecten van groepen producten of diensten voorschrijven. Zij kunnen, maar zijn daartoe niet verplicht, passende specificaties gebruiken om de verlangde leveringen of prestaties te omschrijven, zoals vastgesteld in milieukeuren zoals de Europese milieukeur, de (multi)nationale milieukeur of elke andere milieukeur, dan wel delen van deze specificaties. Deze mogelijkheid mag echter alleen worden toegestaan indien de eisen voor de keur op basis van wetenschappelijke gegevens zijn ontwikkeld en goedgekeurd via een proces waaraan alle betrokken partijen zoals overheidsinstanties, consumenten, fabrikanten, distributeurs of milieuorganisaties kunnen deelnemen, en in zoverre de keur voor alle belanghebbende partijen toegankelijk en beschikbaar is.”

„Artikel 34

Technische specificaties

1. De technische specificaties zoals omschreven in punt 1 van bijlage XX maken deel uit van de aanbestedingsstukken, zoals de aankondiging van de opdracht, het bestek of de aanvullende stukken.

2. De technische specificaties moeten de inschrijvers gelijke toegang bieden en mogen niet tot gevolg hebben dat ongerechtvaardigde belemmeringen voor de openstelling van overheidsopdrachten voor mededinging worden geschapen.

3. Onverminderd wettelijk bindende technische voorschriften, voorzover verenigbaar met het Gemeenschapsrecht, worden de technische specificaties als volgt aangegeven:

a) hetzij door verwijzing naar de specificaties van bijlage XX en — in volgorde van voorkeur — naar de nationale nor-

men waarin Europese normen zijn omgezet, de Europese technische goedkeuringen, de gemeenschappelijke technische specificaties, internationale normen, andere door de Europese normalisatie-instellingen opgestelde technische referentiesystemen of, bij ontstentenis daarvan, de nationale normen, de nationale technische goedkeuringen dan wel de nationale technische specificaties inzake het ontwerpen, het berekenen en het uitvoeren van werken en het gebruik van producten. Elke verwijzing gaat vergezeld van de woorden „of gelijkwaardig”;

b) hetzij uit het oogpunt van prestaties of functionele eisen; deze kunnen milieukeukenmerken bevatten. Zij moeten echter voldoende nauwkeurig zijn opdat de inschrijvers het voorwerp van de opdracht kunnen bepalen en de aanbestedende diensten de opdracht kunnen gunnen;

c) hetzij uit het oogpunt van prestaties of functionele eisen als bedoeld onder b), waarbij onder vermoeden van overeenstemming met deze prestaties of eisen wordt verwezen naar de onder a) bedoelde specificaties;

d) hetzij door verwijzing naar de onder a) genoemde specificaties voor bepaalde kenmerken, en door verwijzing naar de onder b) genoemde prestaties of functionele eisen voor andere kenmerken.

4. Wanneer de aanbestedende diensten gebruikmaken van de mogelijkheid te verwijzen naar de in lid 3, onder a), bedoelde specificaties, kunnen zij echter geen inschrijving afwijzen met als reden dat de aangeboden producten en diensten niet beantwoorden aan de specificaties waarnaar zij hebben verwezen, indien de inschrijver in zijn inschrijving met elk passend middel tot voldoening van de aanbestedende dienst aantoonde dat de door hem voorgestelde oplossingen op gelijkwaardige wijze voldoen aan de eisen die in de technische specificaties zijn bepaald.

Een passend middel kan een technisch dossier van de fabrikant zijn of een testverslag van een erkende organisatie.

5. Wanneer de aanbestedende diensten gebruik maken van de in lid 3 geboden mogelijkheid om specificaties uit het oogpunt van prestaties of functionele eisen vast te stellen, mogen zij geen aanbod van producten, diensten of werken afwijzen die beantwoorden aan een nationale norm waarin een Europese norm is omgezet, aan een Europese technische goedkeuring, aan een gemeenschappelijke technische specificatie, aan een internationale norm, of aan een door een Europese normalisatie-instelling opgesteld technisch referentiesysteem, wanneer deze specificaties betrekking hebben op de prestaties of functionele eisen die zij hebben voorgeschreven.

In zijn inschrijving moet de inschrijver tot voldoening van de aanbestedende dienst met elk passend middel aantonen dat de aan de norm beantwoordende producten, diensten of werken aan de functionele eisen of prestatie-eisen van de aanbestedende dienst voldoen.

Een passend middel kan een technisch dossier van de fabrikant zijn of een testverslag van een erkende organisatie.

5 bis Aanbestedende diensten die milieukeurmerken voorschrijven door verwijzing naar prestaties of functionele eisen, kunnen gebruik maken van de gedetailleerde specificaties of van delen daarvan, zoals vastgesteld in Europese of (multi)nationale milieukeuren of elke andere milieukeur, indien deze geschikt zijn om de verlangde leveringen of prestaties te omschrijven, de eisen voor de keur zijn ontwikkeld op grond van wetenschappelijke gegevens, de milieukeuren zijn goedgekeurd via een proces waaraan alle betrokken partijen zoals overheidsinstanties, consumenten, fabrikanten, distributeurs en milieuorganisaties kunnen deelnemen, en de milieukeuren voor alle belanghebbende partijen toegankelijk zijn.

De aanbestedende diensten kunnen aangeven dat de van een milieukeur voorziene producten of diensten worden geacht te voldoen aan de technische specificaties van het bestek; zij dienen elk ander passend bewijsmiddel zoals een technisch dossier van de fabrikant of een testverslag van een erkende organisatie, te aanvaarden.

6. „Erkende organisaties” in de zin van dit artikel zijn testlaboratoria, ijklaboratoria en inspectie- en certificatie-organisaties die voldoen aan de toepasselijke Europese normen.

De aanbestedende diensten aanvaarden certificaten van in andere lidstaten gevestigde erkende organisaties.

7. Behalve indien dit door het voorwerp van de opdracht gerechtvaardigd is, mag in de technische specificaties geen melding worden gemaakt van een bepaald fabrikaat of een bepaalde herkomst of van een specifiek procédé, noch mogen deze een verwijzing bevatten naar een merk, een octrooi of een type, een bepaalde oorsprong of een bepaalde productie, waardoor bepaalde ondernemingen of bepaalde producten worden bevoordeeld of geëlimineerd. Deze vermelding of verwijzing is bij wijze van uitzondering toegestaan wanneer een voldoende nauwkeurige en begrijpelijke beschrijving van het voorwerp van de opdracht niet mogelijk is door toepassing van de leden 3 en 4; deze vermelding of verwijzing moet vergezeld gaan van de woorden „of gelijkwaardig”.

„Artikel 48

Informatieverstrekking aan indieners van een aanvraag tot erkenning, aan gegadigden en aan inschrijvers

1. ...

2. De aanbestedende diensten delen ten spoedigste iedere afgewezen gegadigde of inschrijver desgevraagd de redenen voor de afwijzing mee, en aan iedere inschrijver die een aan de eisen beantwoordende inschrijving heeft gedaan, de kenmerken en relatieve voordelen van de uitgekozen inschrijving, alsmede de naam van de begunstigde, of de partijen bij de raamovereenkomst. De termijnen mogen in geen geval langer lopen dan 15 dagen, te rekenen vanaf de datum van ontvangst van het schriftelijk verzoek terzake.

De aanbestedende diensten kunnen evenwel besluiten bepaalde, in de eerste alinea genoemde gegevens betreffende de gunning

van de opdracht of de sluiting van de raamovereenkomst niet mee te delen indien openbaarmaking ervan de toepassing van de wet in de weg zou staan, met het openbaar belang in strijd zou zijn of aan de rechtmatige handelsbelangen van publiek- of privaatrechtelijke economische subjecten, met inbegrip van die van het economische subject waaraan de opdracht is gegund, schade zou toebrengen dan wel de eerlijke mededinging tussen economische subjecten zou kunnen schaden.

3. ...

4. ...

5. ...”

„BIJLAGE XX

DEFINITIE VAN ENKELE TECHNISCHE SPECIFICATIES

In de zin van deze richtlijn wordt verstaan onder:

1. a) „technische specificatie”, in geval van overheidsopdrachten voor leveringen of voor diensten: een specificatie die voorkomt in een document ter omschrijving van de vereiste kenmerken van een product of dienst, zoals het kwaliteitsniveau, het niveau van milieuvriendelijkheid, een ontwerp dat aan alle vereisten voldoet (met inbegrip van de toegankelijkheid voor gehandicapten), het gebruik, de veiligheid of de afmetingen van het product, met inbegrip van de voor het product geldende voorschriften inzake handelsbenaming, terminologie, symbolen, proefnemingen en proefnemingsmethoden, verpakking, markering en etikettering, gebruiksaanwijzingen, productieprocedures en -methoden, alsmede de overeenstemmingsbeoordelingsprocedures;

b) „technische specificaties”, in geval van overheidsopdrachten voor werken: alle technische voorschriften, met name die welke zijn opgenomen in het bestek, die een omschrijving geven van de vereiste kenmerken van een materiaal, een product of een levering en aan de hand waarvan deze zodanig kunnen worden omschreven dat ze beantwoorden aan het gebruik waarvoor ze door de aanbestedende dienst zijn bestemd. Tot deze kenmerken behoren ook het niveau van milieuvriendelijkheid, een ontwerp dat aan alle vereisten voldoet (met inbegrip van de toegankelijkheid voor gehandicapten), het niveau van overeenstemmingsbeoordeling, de gebruiksgeschiktheid, de veiligheid of de afmetingen, met inbegrip van kwaliteitsbewakingsprocedures, terminologie, symbolen, proefnemingen en proefnemingsmethoden, verpakking, markering, etikettering en gebruiksaanwijzingen, alsmede productieprocedures en -methoden. Zij omvatten eveneens de voorschriften voor het ontwerpen en het berekenen van de werken, de voorwaarden voor proefnemingen, controle en oplevering van de werken, alsmede de bouwtechnieken of bouwwijzen en alle andere technische voorwaarden die de aanbestedende dienst bij algemene dan wel bijzondere maatregel kan voorschrijven met betrekking tot de voltooiden werken en tot de materialen of bestanddelen waaruit deze werken zijn samengesteld;

2. „norm”: een technische specificatie die door een erkende normalisatie-instelling voor herhaalde of voortdurende toepassing is goedgekeurd, waarvan de inachtneming niet verplicht is en die tot een van de volgende categorieën behoort:
- internationale normen, zijnde normen die door een internationale normalisatie-instelling worden aangenomen en ter beschikking van het publiek worden gesteld;
  - Europese normen, zijnde normen die door een Europese normalisatie-instelling worden aangenomen en ter beschikking van het publiek worden gesteld;
  - nationale normen, zijnde normen die door een nationale normalisatie-instelling worden aangenomen en ter beschikking van het publiek worden gesteld;
3. „Europese technische goedkeuring”: op de bevinding dat aan de essentiële eisen wordt voldaan gebaseerde, gunstig uitte gevallen technische beoordeling waarbij een product, gezien zijn intrinsieke eigenschappen en de voor de toepassing en het gebruik ervan vastgestelde voorwaarden, geschikt wordt verklaard voor het gebruik voor bouwdoeleinden. De Europese technische goedkeuring wordt afgegeven door de te dien einde door de lidstaat erkende instelling;
4. „gemeenschappelijke technische specificaties”: technische specificaties die zijn opgesteld volgens een door de lidstaten erkende procedure en die in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* zijn bekendgemaakt.
5. „technisch referentiekader”: ieder ander product dan de officiële normen, dat door de Europese normalisatie-instellingen is opgesteld volgens procedures die aan de marktontwikkeling zijn aangepast.”

Amendement 64 voert een nieuw artikel 53 bis in dat bepaalt dat, indien een aanbestedende dienst een verklaring betreffende een milieubeheersysteem verlangt, hij de EMAS-certificaten moet aanvaarden, alsmede die welke aan de internationale normen beantwoorden en elk ander gelijkwaardig bewijsmiddel. In bepaalde passende gevallen — bijvoorbeeld wat betreft de bekwaamheid om bij de uitvoering van een openbaar werk een ecosysteem te respecteren ⁽¹⁾ — kan een milieubeheersysteem immers tot bewijs van de technische bekwaamheid dienen. Voor deze gevallen is het nuttig te voorzien in de mogelijke bewijsmiddelen en in de erkenning van de gelijkwaardigheid teneinde te waarborgen dat opdrachten niet uitsluitend aan de houders van bepaalde certificaten worden gegund. Dit amendement neemt inhoudelijk de bepalingen van artikel 51, lid 2, betreffende verklaringen inzake kwaliteitsbewaking over. Gezien deze verwantschap kan dit amendement in artikel 51 worden ingevoegd en worden geherformuleerd om het parallelisme tussen de twee bepalingen te verzekeren. De Commissie neemt derhalve amendement 64 over als volgt:

⁽¹⁾ Zie de bovenvermelde interpretatieve mededeling.

Overweging: „(39 bis) In passende gevallen, waarin het gezien de aard van de werken en/of diensten gerechtvaardigd is dat bij de uitvoering van de overheidsopdracht milieubeheermaatregelen of -systemen worden toegepast, kan de toepassing van dergelijke maatregelen of systemen worden verlangd. Milieubeheersystemen kunnen, onafhankelijk van hun registratie overeenkomstig de communautaire instrumenten (EMAS-regeling), het bewijs leveren van de technische bekwaamheid van het economische subject om de opdracht uit te voeren. Voorts moet een beschrijving van de door het economische subject toegepaste maatregelen om hetzelfde niveau van milieubescherming te waarborgen, als alternatief bewijsmiddel voor geregistreerde milieubeheersystemen worden aanvaard.”

„Artikel 51

Onderlinge erkenning op het gebied van administratieve, technische of financiële voorwaarden en inzake certificaten, proeven en bewijzen

1. ...

2. Ingeval zij de overlegging verlangen van een door een onafhankelijke instantie opgestelde verklaring dat het economische subject aan bepaalde kwaliteitsnormen voldoet, dienen de aanbestedende diensten te verwijzen naar kwaliteitsbewakingsregelingen die op de Europese normenreeks op dit gebied zijn gebaseerd en die zijn gecertificeerd door instanties welke aan de Europese normenreeks voor certificering voldoen.

De aanbestedende diensten erkennen gelijkwaardige verklaringen van in andere lidstaten gevestigde instanties. Zij aanvaarden eveneens andere bewijzen inzake gelijkwaardige maatregelen op het gebied van kwaliteitsbewaking die door economische subjecten worden voorgelegd.

3. In het geval van overheidsopdrachten voor werken en diensten, en uitsluitend in passende gevallen, kunnen de aanbestedende diensten eisen dat opgave wordt gedaan van de milieubeheermaatregelen die het economische subject bij de uitvoering van de opdracht kan nemen. Indien de aanbestedende diensten in deze gevallen de overlegging verlangen van een door een onafhankelijke instantie opgestelde verklaring dat het economische subject aan bepaalde normen inzake milieubeheer voldoet, dienen zij te verwijzen naar het communautair milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS) of naar normen inzake milieubeheer die gebaseerd zijn op de desbetreffende Europese of internationale normen die gecertificeerd zijn door instanties die beantwoorden aan het Gemeenschapsrecht of aan de Europese of internationale normen voor certificatie.

De aanbestedende diensten erkennen gelijkwaardige verklaringen van in andere lidstaten gevestigde instanties. Zij aanvaarden eveneens andere bewijzen inzake gelijkwaardige milieubeheermaatregelen die door economische subjecten worden voorgelegd.”

Amendement 18 beoogt de economische subjecten die aan een combinatie deelnemen in staat te stellen bij de selectie gebruik te maken van hun samengevoegde capaciteiten op het gebied van: de bevoegdheid de beroepsactiviteit uit te oefenen, de economische en financiële draagkracht en de technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid. De duur van de eventueel vereiste ervaring mag echter niet worden gecumuleerd. Het amendement maakt het bovendien mogelijk minimumeisen te stellen aan de leider van de combinatie.

Het amendement ligt in de lijn van de jurisprudentie. Van iedere deelnemer aan de combinatie moet echter geëist kunnen worden dat deze bevoegd is de beroepsactiviteit uit te oefenen die hij bij de uitvoering van de opdracht zal uitoefenen. Ten aanzien van de minimumeisen die de aanbestedende dienst aan de leider van de combinatie kan stellen, moet worden gewaarborgd dat het woord „minimumeisen” zo wordt uitgelegd dat de aanbestedende dienst er zeker van kan zijn dat ten minste één deelnemer aan de combinatie over de vakkundigheid beschikt die nodig is om de opdracht uit te voeren.

Deze problematiek kan zich in verschillende contexten voordoen (zowel bij het beheer van een erkenningsregeling als bij openbare procedures, niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen met voorafgaande oproep tot mededinging, voor elk van deze situaties zowel voor combinaties van economische subjecten in eigenlijke zin als voor economische subjecten die alleen optreden, maar die van plan zijn zich te beroepen op de capaciteiten van andere entiteiten zoals gecontroleerde ondernemingen, onderaannemers, enz.). Er moet dus rekening mee worden gehouden bij de herformulering van de artikelen 52 en 53.

Bij deze herformulering moet ook rekening worden gehouden met de amendementen 57 en 109 die, zonder onderscheid te maken tussen de verplichte uitsluitingscriteria en de facultatieve criteria, alle in artikel 46 van het voorstel voor de klassieke richtlijn genoemde uitsluitingscriteria verplicht stellen, respectievelijk bij het beheer van erkenningsregelingen en bij de selectie van deelnemers in het kader van openbare procedures, niet-openbare procedures of procedures van gunning door onderhandelingen met voorafgaande oproep tot mededinging.

Met betrekking tot de toepassing van de in artikel 46, lid 2, van de klassieke richtlijn genoemde facultatieve criteria (faillissement, ernstige beroepsfouten, ...) moeten deze amendementen anders worden geformuleerd teneinde het facultatieve karakter van deze uitsluitingsgevallen te bewaren.

Wat betreft de in artikel 46, lid 1, van de klassieke richtlijn bedoelde verplichte uitsluitingscriteria (in het geval van veroordelingen bij definitieve rechterlijke uitspraak voor bepaalde bijzonder zware misdaden zoals deelneming aan een misdaadorganisatie) is het aanvaardbaar deze bepalingen te doen gelden wanneer de aanbestedende diensten opdrachten plaatsen die onder de richtlijn „nutsbedrijven” vallen, temeer daar het vaak voorkomt dat eenzelfde aanbestedende dienst zowel in de sector „nutsbedrijven” als in de „klassieke” sectoren werkzaam is.

Wat daarentegen de andere aanbestedende diensten dan overheidsdiensten betreft (dat wil zeggen overheidsbedrijven en particuliere ondernemingen die op grond van bijzondere of uitsluitende rechten handelen), is een dergelijke verplichting om

deze uitsluitingscriteria toe te passen niet aanvaardbaar, aangezien de naleving van deze verplichtingen door andere entiteiten dan overheidsdiensten noodzakelijkerwijs zou veronderstellen dat deze entiteiten toegang kunnen krijgen tot uit strafregisters afkomstige informatie, hetgeen ernstige problemen in verband met de gegevensbescherming zou kunnen opleveren. Bovendien moet rekening worden gehouden met het feit dat deze informatie betrekking kan hebben op concurrerende ondernemingen.

Amendement 60 zou een lijst van facultatieve uitsluitingscriteria opnemen in artikel 53 betreffende de selectie van deelnemers in het kader van openbare procedures, niet-openbare procedures of procedures van gunning door onderhandelingen met voorafgaande oproep tot mededinging. Het amendement kan niet worden overgenomen zoals het is geformuleerd, aangezien bepaalde gevallen ongerechtvaardigde verschillen zouden doen ontstaan ten opzichte van de in de „klassieke” richtlijn bedoelde gevallen (de lijst omvat bijvoorbeeld de mogelijkheid tot uitsluiting wegens „milieudelicten”, terwijl dit geval niet uitdrukkelijk in artikel 46, lid 2, van de klassieke richtlijn wordt genoemd). Teneinde de samenhang tussen de twee richtlijnen te waarborgen, is het wenselijk de inhoud van dit amendement over te nemen door verwijzing naar artikel 46, lid 2, van de klassieke richtlijn.

In de mate zoals hierboven is aangegeven, kan de Commissie derhalve de amendementen 18, 57, 109 en 60 overnemen in de artikelen 52 (herwerkt) en 53 in de volgende bewoordingen:

„Artikel 52

Erkeningsregelingen

1. Desgewenst mogen de aanbestedende diensten een regeling voor de erkenning van economische subjecten invoeren en beheren.

De aanbestedende diensten die een erkenningsregeling invoeren of beheren, zorgen ervoor dat de economische subjecten te allen tijde een erkenning kunnen aanvragen.

2. De in lid 1 bedoelde regeling kan verscheidene fasen van erkenning van geschiktheid omvatten.

De regeling moet worden beheerd op basis van door de aanbestedende dienst omschreven objectieve criteria en regels.

Wanneer deze criteria en regels technische specificaties bevatten, is artikel 34 van toepassing. Deze criteria en regels kunnen zo nodig worden bijgewerkt.

2 bis De in lid 2 bedoelde criteria en regels kunnen de in artikel 46 van Richtlijn .../EG (betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken) genoemde uitsluitingscriteria omvatten.

Indien de aanbestedende dienst een overheidsdienst is in de zin van artikel 2, lid 1, onder a), omvatten deze criteria en regels de in artikel 46, lid 1, van Richtlijn .../EG genoemde verplichte uitsluitingscriteria.

2 ter Indien de in lid 2 bedoelde criteria en regels eisen betreffende de economische en financiële draagkracht van het economische subject omvatten, kan het subject in voorkomend geval gebruikmaken van de capaciteiten van andere entiteiten, ongeacht de juridische aard van zijn banden met die entiteiten. In dat geval moet het economische subject de aanbestedende dienst aantonen over deze middelen te kunnen beschikken gedurende de gehele geldigheidsduur van de erkenningsregeling, bijvoorbeeld door overlegging van de verbintenis daartoe van deze entiteiten.

Onder dezelfde voorwaarden kan een combinatie van economische subjecten als bedoeld in artikel 10 gebruikmaken van de capaciteiten van de deelnemers aan de combinatie of van andere entiteiten.

2 quater Indien de in lid 2 bedoelde criteria en regels eisen betreffende de technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid van het economische subject omvatten, kan het subject in voorkomend geval gebruikmaken van de capaciteiten van andere entiteiten, ongeacht de juridische aard van zijn banden met die entiteiten. In dat geval moet het economische subject de aanbestedende dienst aantonen over deze middelen te kunnen beschikken gedurende de gehele geldigheidsduur van de erkenningsregeling, bijvoorbeeld door overlegging van de verbintenis van deze entiteiten dat zij de noodzakelijke middelen ter beschikking van het economische subject zullen stellen.

Onder dezelfde voorwaarden kan een combinatie van economische subjecten als bedoeld in artikel 10 gebruikmaken van de capaciteiten van de deelnemers aan de combinatie of van andere entiteiten.

3. De in lid 2 bedoelde criteria en regels worden de belangstellende economische subjecten desgevraagd ter beschikking gesteld. Wanneer deze criteria en regels worden bijgewerkt, wordt dit de belangstellende economische subjecten medegedeeld.

Wanneer een aanbestedende dienst van oordeel is dat de erkenningsregeling van bepaalde derde diensten of lichamen aan de voorwaarden voldoet, deelt zij de belangstellende economische subjecten de namen van deze derde diensten of lichamen mede.

4. Er wordt een lijst van de erkende economische subjecten bijgehouden, die volgens het type opdrachten waarvoor de erkenning geldt in categorieën kan worden ingedeeld.

5. Wanneer een oproep tot mededinging plaatsvindt door een mededeling inzake het bestaan van een erkenningsregeling, worden de inschrijvers bij een niet-openbare procedure of de deelnemers aan een procedure van gunning door onderhandelingen gekozen uit de volgens een dergelijke regeling in aanmerking komende gegadigden.”

„Artikel 53

Kwalitatieve selectiecriteria

1. De aanbestedende diensten die selectiecriteria bij een openbare procedure opstellen, doen dit volgens objectieve regels en criteria die de belangstellende economische subjecten ter beschikking worden gesteld.

2. De aanbestedende diensten die de gegadigden selecteren voor een niet-openbare aanbestedingsprocedure of een procedure van gunning door onderhandelingen, doen dit in overeenstemming met de door hen omschreven objectieve regels en criteria, die de belangstellende economische subjecten ter beschikking worden gesteld.

3. Bij een niet-openbare procedure of een procedure van gunning door onderhandelingen kunnen de criteria gebaseerd zijn op de objectieve noodzaak voor de aanbestedende dienst de gegadigden te beperken tot een aantal dat door het noodzakelijke evenwicht tussen enerzijds de specifieke kenmerken van de aanbestedingsprocedure en anderzijds de daarvoor vereiste middelen wordt gerechtvaardigd. Bij de vaststelling van het aantal gegadigden dient echter rekening te worden gehouden met de noodzaak voldoende concurrentie te waarborgen.

4. De in de leden 1 en 2 bedoelde criteria kunnen de in artikel 46 van Richtlijn .../EG (betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken) genoemde uitsluitingscriteria omvatten.

Indien de aanbestedende dienst een overheidsdienst is in de zin van artikel 2, lid 1, onder a), omvatten de in de leden 1 en 2 van dit artikel bedoelde criteria de in artikel 46, lid 1, van Richtlijn .../EG genoemde verplichte uitsluitingscriteria.

5. Indien de in de leden 1 en 2 bedoelde criteria eisen betreffende de economische en financiële draagkracht van het economische subject omvatten, kan het subject in voorkomend geval en voor een bepaalde opdracht gebruikmaken van de capaciteiten van andere entiteiten, ongeacht de juridische aard van zijn banden met die entiteiten. In dat geval moet het economische subject de aanbestedende dienst aantonen over de noodzakelijke middelen te kunnen beschikken, bijvoorbeeld door overlegging van de verbintenis daartoe van deze entiteiten.

Onder dezelfde voorwaarden kan een combinatie van economische subjecten als bedoeld in artikel 10 gebruikmaken van de capaciteiten van de deelnemers aan de combinatie of van andere entiteiten.

6. Indien de in de leden 1 en 2 bedoelde criteria eisen betreffende de technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid van het economische subject omvatten, kan het subject in voorkomend geval en voor een bepaalde opdracht gebruikmaken van de capaciteiten van andere entiteiten, ongeacht de juridische aard van zijn banden met die entiteiten. In dat geval moet het economische subject de aanbestedende dienst aantonen over de voor de uitvoering van de opdracht noodzakelijke middelen te kunnen beschikken, bijvoorbeeld door overlegging van de verbintenis van deze entiteiten dat zij het economische subject de noodzakelijke middelen ter beschikking zullen stellen.

Onder dezelfde voorwaarden kan een combinatie van economische subjecten als bedoeld in artikel 10 gebruikmaken van de capaciteiten van de deelnemers aan de combinatie of van andere entiteiten.”

Amendement 43 voegt een verwijzing naar de verplichtingen ten aanzien van milieubescherming toe aan de titel van artikel 38. Dit heeft tot gevolg dat de diensten kunnen aangeven bij welke instanties de economische subjecten informatie kunnen krijgen over de verplichtingen op dit gebied die gelden op de plaats waar de werken moeten worden uitgevoerd of de diensten moeten worden verleend.

Hoewel de met dit amendement beoogde wijziging van de titel niet overeenkomt met de inhoud van de bepaling doordat de amendementen tot wijziging van de inhoud van dit artikel zijn verworpen, kan het inhoudelijk niettemin worden overgenomen, aangezien de inhoud van artikel 38 moet worden gewijzigd om ongerechtvaardigde verschillen tussen deze bepaling en die van de klassieke richtlijn (artikel 27), als gewijzigd (zie amendement 50 van de „klassieke” richtlijn), te vermijden.

Amendement 47 betreft de invoeging van een nieuwe alinea in artikel 41, lid 1, om de doorzichtigheid omtrent de aan de economische subjecten te verstrekken inlichtingen over de verplichtingen krachtens de sociale wetgeving, overeenkomstig artikel 38, te vergroten. Hoewel het amendement ervan uitging dat de (verworpen) amendementen tot wijziging van artikel 38 zouden worden goedgekeurd, is het beginsel dat economische subjecten op de hoogte moeten zijn van de wetgeving die zij bij het uitvoeren van de opdracht moeten naleven, zodat zij hiermee bij de voorbereiding van hun inschrijving rekening kunnen houden, aanvaardbaar. Deze inlichtingen mogen echter niet worden beperkt tot de verplichtingen krachtens de sociale wetgeving, aangezien eveneens rekening moet worden gehouden met de andere wetgeving die vermeld is in artikel 38 (milieu- en belastingwetgeving). Indien een oproep tot mededinging wordt gedaan door middel van een periodieke indicatieve aankondiging of een mededeling inzake het bestaan van een erkenningsregeling, die vele afzonderlijke opdrachten kunnen betreffen, kan de hoeveelheid te verstrekken inlichtingen te groot worden. Bovendien kunnen deze aankondigingen of mededelingen lang (soms meer dan een jaar) voor de aanvang van de afzonderlijke opdracht worden gepubliceerd, waardoor de inlichtingen achterhaald kunnen zijn. Daarom wordt er de voorkeur aan gegeven de verplichting deze inlichtingen te verstrekken te beperken tot opdrachten waarvoor door middel van een aankondiging tot mededinging wordt opgeroepen. In de overige gevallen wordt de nodige doorzichtigheid toch gewaarborgd, aangezien het bestek van de afzonderlijke opdrachten de noodzakelijke inlichtingen moet bevatten, zodat de economische subjecten over terzake doende en actuele informatie kunnen beschikken.

De Commissie kan de amendementen 43 en 47 in de volgende bewoordingen overnemen in artikel 38, lid 1, en bijlage XII:

„Artikel 38

Verplichtingen ten aanzien van belastingen, milieubescherming en bepalingen inzake arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden

De aanbestedende dienst geeft in het bestek aan bij welke organisatie of organisaties de gegadigden of inschrijvers de terzake dienende inlichtingen kunnen verkrijgen over belastingen,

milieubescherming en over de verplichtingen die ten aanzien van de bepalingen inzake de arbeidsbescherming en de arbeidsvoorwaarden gelden in de lidstaat, het gebied of de plaats waar de opdracht moet worden uitgevoerd en die gedurende de uitvoering van de opdracht op de op de arbeidsplaats uitgevoerde werken of verleende diensten van toepassing zullen zijn.”

„BIJLAGE XII

INLICHTINGEN DIE IN AANKONDIGINGEN VAN OPDRACHTEN MOETEN WORDEN OPGENOMEN

A. OPENBARE PROCEDURES

1. Naam, adres, telegramadres, e-mailadres, telefoon-, telex- en faxnummer van de aanbestedende dienst.
- 1 bis Bij overheidsopdrachten voor werken, voor leveringen met inbegrip van werkzaamheden voor het aanbrengen en installeren en voor diensten: naam, adres, telefoon- en faxnummer en e-mailadres van de diensten waar terzake doende informatie kan worden verkregen over de voorschriften betreffende belastingen, milieubescherming, arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden die gelden op de plaats waar de opdracht wordt uitgevoerd.

...

B. NIET-OPENBARE PROCEDURES

1. Naam, adres, telegramadres, e-mailadres, telefoon-, telex- en faxnummer van de aanbestedende dienst.
- 1 bis Bij overheidsopdrachten voor werken, voor leveringen met inbegrip van werkzaamheden voor het aanbrengen en installeren en voor diensten: naam, adres, telefoon- en faxnummer en e-mailadres van de diensten waar terzake doende informatie kan worden verkregen over de voorschriften betreffende belastingen, milieubescherming, arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden die gelden op de plaats waar de opdracht wordt uitgevoerd.

...

C. PROCEDURES VAN GUNNING DOOR ONDERHANDELINGEN

1. Naam, adres, telegramadres, e-mailadres, telefoon-, telex- en faxnummer van de aanbestedende dienst.
- 1 bis Bij overheidsopdrachten voor werken, voor leveringen met inbegrip van werkzaamheden voor het aanbrengen en installeren en voor diensten: naam, adres, telefoon- en faxnummer en e-mailadres van de diensten waar terzake doende informatie kan worden verkregen over de voorschriften betreffende belastingen, milieubescherming, arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden die gelden op de plaats waar de opdracht wordt uitgevoerd.

...”

Amendement 13 is verbonden met amendement 16. Zij betreffen aanbestedende diensten in de postsector, waarvoor nu de klassieke richtlijn geldt, te onderwerpen aan de flexibeler voorschriften van de richtlijn nutsbedrijven om rekening te houden met de liberalisering die in deze sector plaatsvindt.

Amendement 13 voegt daarom een verwijzing naar activiteiten betreffende het verlenen van postdiensten toe aan de definitie van het toepassingsgebied van deze richtlijn, zowel voor overheidsdiensten als voor overheidsbedrijven en privaatrechtelijke bedrijven die activiteiten betreffende het verlenen van postdiensten uitvoeren op grond van bijzondere of uitsluitende rechten.

Amendement 16 bepaalt onder meer in lid 2 dat de richtlijn niet van toepassing is op postdiensten die andere entiteiten vrij mogen verlenen of waarvoor zij slechts een machtigingsprocedure moeten volgen. Lid 3 kan moeilijk worden samengevat omdat de diverse taalversies aanzienlijk verschillen. Volgens de schijnbare gemene deler van de meeste versies vult lid 3 het amendement aan met de bepaling dat de richtlijn niet geldt voor opdrachten ten behoeve van het eigen bedrijf van entiteiten die een activiteit betreffende het verlenen van postdiensten uitoefenen (en niet uit hoofde van lid 2 uitgesloten zijn) indien de mogelijkheid bestaat dat andere entiteiten onder grotendeels dezelfde voorwaarden in hetzelfde gebied alle postdiensten van niet uitsluitend ondergeschikte of te verwaarlozen economische betekenis kunnen aanbieden.

De Commissie kan het beginsel aanvaarden dat de postsector wordt gelijkgesteld met alle andere soorten activiteiten die onder deze richtlijn vallen. Het betreft namelijk een sector die wordt gekenmerkt door een activiteit die door zowel publiekrechtelijke als privaatrechtelijke entiteiten, veelal in de vorm van een monopolie of oligopolie, via een netwerk wordt uitgevoerd en waarvan de markt in de Gemeenschap verder voor mededinging wordt opengesteld. Bij de overdracht moet worden gewaarborgd dat de definitie van de onder de richtlijn vallende activiteiten enerzijds alle direct of indirect met de traditionele activiteit van het verlenen van postdiensten verbonden activiteiten omvat en anderzijds geen vrijbrief geeft voor een overdracht van activiteiten die niet direct of indirect met de traditionele activiteit van het verlenen van postdiensten verbonden zijn. De definities van Richtlijn 97/67/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 1997 betreffende gemeenschappelijke regels voor de ontwikkeling van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap en de verbetering van de kwaliteit van de dienst⁽¹⁾ zijn hiervoor een goed uitgangspunt. Opgemerkt zij dat de gedeeltelijke overname van amendement 16 in artikel 5 bis de in amendement 13 voorgestelde wijzigingen van artikel 2, lid 2, overbodig maakt, zonder dat dit inhoudelijke gevolgen heeft.

De Commissie kan de in amendement 16 voorgestelde uitsluitingen niet aanvaarden omdat lid 2 ingaat tegen de algemene benadering van haar voorstel om te waarborgen dat er één mechanisme is voor hetgeen onder het toepassingsgebied valt, dat onder gelijke voorwaarden op alle onder de richtlijn vallende activiteiten van toepassing is. Het idee dat exploitanten, ongeacht hun rechtsvorm, van het toepassingsgebied kunnen worden uitgesloten wanneer de huidige liberalisering voldoende effect heeft gehad, kan echter worden overgenomen. Zie voor de wijzigingen van artikel 29 die beogen dat artikel van toepassing te verklaren op overheidsdiensten die een geliberaliseerde activiteit uitoefenen de opmerkingen over amendement 117. In verband daarmee wordt overweging 14 geschrapt. Ook moet worden opgemerkt dat de algemene economie van de tekst waarborgt dat privaatrechtelijke entiteiten die in de postsector actief zijn slechts aan deze voorschriften gebonden zijn indien zij over bijzondere of uitsluitende rechten voor de uitvoering van die activiteiten beschikken. Lid 3 is in de voorgestelde vorm niet aanvaardbaar omdat de toepassing ervan uitsluitend verbonden is aan de mogelijkheid dat andere entiteiten postdiensten met een zeker economisch belang zouden kunnen aanbieden. Benadrukt moet echter worden dat de bestaande uitsluitingen, waaronder met name die van artikel 20 betreffende opdrachten die zijn geplaatst voor verkoop of verhuur aan derden, ook voor de postsector gelden.

De Commissie kan bijgevolg de inhoud van de amendementen 13 en 16 als volgt overnemen:

Titel: „RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten”.

Overweging: „(2) De procedures voor het plaatsen van opdrachten die door de in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten werkzame entiteiten worden gehanteerd, maken een coördinatie noodzakelijk die gebaseerd is op de consequenties van de artikelen 14, 28 en 49 van het EG-Verdrag en artikel 97 van het Euratom-Verdrag, dat wil zeggen de beginselen van gelijke behandeling, waarvan het beginsel van non-discriminatie een bijzondere uiting is, van wederzijdse erkenning, van evenredigheid en van doorzichtigheid, alsmede op een openstelling voor mededinging van de opdrachten. Deze coördinatie moet, zonder aan de genoemde beginselen afbreuk te doen, een kader voor loyale handelspraktijken scheppen en ruimte laten voor de grootst mogelijke flexibiliteit.”

⁽¹⁾ PB L 15 van 21.1.1998, blz. 14.

Overweging: „(2 bis) Gezien de verdere openstelling van de postmarkt voor mededinging en gezien het feit dat postdiensten via een netwerk door zowel overheidsdiensten, overheidsbedrijven als andere bedrijven worden verleend, moeten, zolang het liberaliseringsproces nog niet zover is gevorderd dat uitsluiting uit hoofde van het hiervoor ingestelde algemene mechanisme mogelijk is, voor opdrachten die worden geplaatst door aanbestedende diensten die postdiensten aanbieden, voorschriften gelden die, zonder aan de toepassing van de in overweging 2 bedoelde beginselen afbreuk te doen, een kader voor loyale handelspraktijken scheppen en ruimte laten voor meer flexibiliteit dan geboden wordt door de bepalingen van Richtlijn 2002/00/EG van het Europees Parlement en de Raad van ... [titel van de richtlijn werken enz.]. Voor de definitie van de onder de richtlijn vallende activiteiten moet rekening worden gehouden met de bepalingen van Richtlijn 97/67/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 1997 betreffende gemeenschappelijke regels voor de ontwikkeling van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap en de verbetering van de kwaliteit van de dienst⁽¹⁾, als gewijzigd bij Richtlijn .../.../EG van het Europees Parlement en de Raad van ... tot wijziging van Richtlijn 97/67/EG met betrekking tot de verdere openstelling van de postmarkt in de Gemeenschap voor mededinging, die echter aan de doeleinden van deze richtlijn moeten worden aangepast.”

Overweging: „(8) Gezien de noodzaak te zorgen voor een werkelijke openstelling van de markt en voor een evenwichtige toepassing van de voorschriften voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten, moeten de betrokken entiteiten op een andere wijze worden gedefinieerd dan door verwijzing naar hun rechtsvorm. Er moet derhalve voor worden gezorgd dat geen afbreuk wordt gedaan aan de gelijke behandeling van de aanbestedende diensten uit de overheidssector en die uit de particuliere sector. Bovendien moet er overeenkomstig artikel 295 van het Verdrag ook voor worden gezorgd dat de regeling van het eigendomsrecht in de lidstaten onverlet wordt gelaten.”

Overweging (14): geschrapt.

„Artikel 5 bis

Bepalingen betreffende postdiensten

1. Deze richtlijn is van toepassing op activiteiten die het verlenen van basispostdiensten, overige postdiensten of nevensdiensten van postdiensten beogen.

2. Voor de toepassing van dit artikel wordt, onverminderd Richtlijn 97/67/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 1997 betreffende gemeenschappelijke regels voor de ontwikkeling van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap en de verbetering van de kwaliteit van de dienst⁽¹⁾, als gewijzigd bij Richtlijn .../.../EG van het Europees Parlement en de Raad van ... tot wijziging van Richtlijn 97/67/EG met betrekking tot de verdere openstelling van de postmarkt in de Gemeenschap voor mededinging, verstaan onder:

- a) „postzending”: een geadresseerde zending in de definitieve vorm waarin deze moet worden vervoerd, ongeacht het gewicht ervan. Naast brievenpost worden bijvoorbeeld als postzending aangemerkt: boeken, catalogi, kranten, tijdschriften en postpakketten die goederen met of zonder handelswaarde bevatten, ongeacht het gewicht ervan. Ook andere soorten zendingen, zoals ongeadresseerde direct mail, worden hieronder begrepen;
- b) „basispostdiensten”: diensten, bestaande uit het ophalen, het sorteren, het vervoeren en het bestellen van postzendingen, die op grond van artikel 7 van Richtlijn 97/67/EG worden of kunnen worden voorbehouden;
- c) „overige postdiensten”: andere diensten dan bedoeld onder b), bestaande uit het ophalen, het sorteren, het vervoeren en het bestellen van postzendingen; en
- d) „nevensdiensten van postdiensten”: diensten op de volgende gebieden:
  - beheerdiensten van postdiensten (zowel diensten voorafgaand als volgend op de verzending, zoals de postbehandeling voor bedrijven); en
  - diensten met toegevoegde waarde in verband met elektronische post (met inbegrip van de veilige elektronische overdracht van gecodeerde documenten);
  - financiële diensten; en
  - logistieke diensten,

indien deze diensten worden verleend door een entiteit die tevens postdiensten in de zin van de punten b) of c) verleent.”

„BIJLAGE V bis

AANBESTEDENDE DIENSTEN IN DE POSTDIENSTENSECTOR

BELGIË

De Post/La Poste

DENEMARKEN

Post Danmark

DUITSLAND

Deutsche Post AG

GRIEKENLAND

ELTA

⁽¹⁾ PB L 15 van 21.1.1998, blz. 14.

SPANJE

„BIJLAGE X

Correos y Telégrafos, SA

LIJST VAN DE IN ARTIKEL 29, LID 3, BEDOELDE WETGEVING

FRANKRIJK

La Poste

G bis AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN POSTDIENSTEN

Richtlijn 97/67/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 1997 betreffende gemeenschappelijke regels voor de ontwikkeling van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap en de verbetering van de kwaliteit van de dienst ⁽¹⁾.”

IERLAND

An Post

De amendementen 21 en 22 wijzigen artikel 19 betreffende methoden voor de berekening van de geraamde waarde van opdrachten voor diensten.

ITALIË

Poste Italiane SpA

Amendement 21 beoogt bij de berekening van het bedrag van opdrachten voor verzekeringsdiensten rekening te houden met andere vormen van beloning die vergelijkbaar zijn met verzekeringspremies.

LUXEMBURG

Entreprise des Postes et Télécommunications Luxembourg

Dit amendement is gezien het soort prestaties en de wijze van beloning gerechtvaardigd.

NEDERLAND

TNT Post Groep (TPG)

Amendement 22 regelt specifiek de berekening van het bedrag van opdrachten met een stilzwijgende verlengingsclausule.

OOSTENRIJK

Österreichische Post AG

Het amendement beoogt ongerechtvaardigde versnippering om opdrachten aan de verplichtingen van de richtlijn te onttrekken te voorkomen; het doel is dus prijzenswaardig. Verlengingen die de mededinging beperken, moeten echter worden vermeden.

PORTUGAL

CTT — Correios de Portugal

Om overeenstemming tussen de medewetgevers te vergemakkelijken, is de Commissie van mening dat de vier artikelen over de berekeningsmethoden — artikel 16 inzake algemene voorschriften, artikel 17 voor opdrachten voor werken, artikel 18 voor opdrachten voor leveringen en artikel 19 voor opdrachten voor diensten — moeten worden samengevoegd. Zij neemt de amendementen 21 en 22 daarom als volgt over:

Soumen Posti OYJ

„Artikel 16

ZWEDEN

Posten Sverige AB

Methoden voor de berekening van de geraamde waarde van opdrachten en raamovereenkomsten

Posten Logistik AB

1. De berekening van de geraamde waarde van een opdracht is gebaseerd op het totale te betalen bedrag, exclusief BTW, dat door de aanbestedende dienst wordt geraamd. Bij deze berekening wordt rekening gehouden met het totale geraamde bedrag, inclusief eventuele opties en eventuele stilzwijgende verlengingen van de overeenkomst.

VERENIGD KONINKRIJK

Consignia plc”

⁽¹⁾ PB L 15 van 21.1.1998, blz. 14. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn . . . /EG van het Europees Parlement en de Raad van . . . tot wijziging van Richtlijn 97/67/EG met betrekking tot de verdere openstelling van de postmarkt in de Gemeenschap voor mededinging (PB L . . .).

Nog aan te vullen lijst

Indien de aanbestedende dienst voornemens is premies of betalingen ten gunste van gegadigden of inschrijvers te verstrekken, houdt hij hiermee bij de berekening van de geraamde waarde van de opdracht rekening.

2. De aanbestedende diensten mogen de toepassing van deze richtlijn niet omzeilen door voorgenomen werken of voorgenomen aankopen ter verkrijging van bepaalde hoeveelheden leveringen en/of diensten te splitsen of bijzondere regels te gebruiken voor de berekening van de waarde van de opdrachten.

3. De berekening van de waarde van een raamovereenkomst wordt op de geraamde maximale waarde, exclusief BTW, van alle voor de gegeven periode voorgenomen opdrachten gebaseerd.

4. Voor de toepassing van artikel 15 houden de aanbestedende diensten bij de bepaling van de geraamde waarde van opdrachten voor werken rekening met de waarde van het werk en van alle leveringen of diensten die voor de uitvoering van het werk noodzakelijk zijn en door de aanbestedende diensten ter beschikking van de aannemer worden gesteld.

5. De waarde van leveringen of diensten die niet noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een bepaalde opdracht voor werken, mag niet bij de waarde van deze opdracht voor werken worden opgeteld met als gevolg dat de verkrijging van deze leveringen of van deze diensten aan de toepassing van deze richtlijn wordt onttrokken.

6. Wanneer een levering, dienst of werk in verscheidene kavels is verdeeld, moet de totale geraamde waarde van die kavels in aanmerking worden genomen. Wanneer de opgetelde waarde van de kavels gelijk is aan of meer bedraagt dan de in artikel 15 vastgestelde drempel, zijn de bepalingen van dat artikel op alle kavels van toepassing.

De aanbestedende diensten mogen bij opdrachten voor werken echter van artikel 15 afwijken voor kavels waarvan de geraamde waarde, exclusief BTW, minder dan 1 miljoen euro bedraagt, mits het opgetelde bedrag van die kavels niet meer dan 20 % van de totale waarde van alle kavels bedraagt.

7. Wanneer het gaat om een verkrijging van leveringen of diensten voor een bepaalde periode door middel van een reeks opdrachten die aan een of meer leveranciers of dienstverleners zullen worden gegund of van vervolgoopdrachten, wordt de waarde van de opdracht berekend op basis van:

- a) de totale waarde van de opdrachten die tijdens het voorafgaande boekjaar of de voorafgaande twaalf maanden zijn geplaatst en soortgelijke kenmerken vertoonden, indien mogelijk gecorrigeerd op grond van verwachte wijzigingen in hoeveelheid of waarde gedurende de volgende twaalf maanden;
- b) de opgetelde waarde van de opdrachten die zullen worden geplaatst tijdens de twaalf maanden volgend op de gunning

van de eerste opdracht, of tijdens de gehele looptijd van de opdracht, indien deze langer is dan twaalf maanden.

8. De geraamde waarde van een opdracht die zowel diensten als leveringen omvat, wordt berekend op basis van de totale waarde van de diensten en de leveringen, ongeacht het respectieve aandeel ervan. Deze berekening omvat de waarde van de plaatsing en installatie.

9. Wanneer het gaat om opdrachten voor leveringen die betrekking hebben op leasing, huur of huurkoop, wordt de waarde van de opdracht op de volgende grondslag berekend:

- a) in geval van opdrachten met een vaste looptijd: de totale geraamde waarde voor de gehele looptijd wanneer die twaalf maanden of minder bedraagt, dan wel de totale waarde van de opdracht met inbegrip van de geraamde residuwaarde wanneer de looptijd meer dan twaalf maanden bedraagt;
- b) in geval van opdrachten van onbepaalde duur of wanneer de looptijd niet kan worden bepaald: het verwachte totaalbedrag van de tijdens de eerste vier jaar te verrichten betalingen.

10. Voor de berekening van het geraamde bedrag van opdrachten voor financiële diensten worden de volgende bedragen in aanmerking genomen:

- a) voor verzekeringsdiensten: de te betalen premie en andere vormen van beloning;
- b) voor bankdiensten en andere financiële diensten: de honoraria, provisies en rente, alsmede andere vormen van beloning;
- c) voor opdrachten die een ontwerp inhouden: de te betalen honoraria en provisies, alsmede andere vormen van beloning.

11. Wanneer het gaat om opdrachten voor diensten zonder opgave van een totale prijs, wordt het geraamde bedrag van de opdracht op de volgende grondslag berekend:

- a) in geval van opdrachten met een vaste looptijd van 48 maanden of minder: de totale waarde voor de gehele looptijd;
- b) in geval van opdrachten van onbepaalde duur of met een looptijd van meer dan 48 maanden: het verwachte totaalbedrag van de tijdens de eerste vier jaar te verrichten betalingen."

De amendementen 26 en 27 wijzigen respectievelijk de titel en lid 1 van artikel 26 betreffende de mogelijkheid opdrachten voor diensten te gunnen aan een verbonden onderneming of aan een aanbestedende dienst die deel uitmaakt van een gemeenschappelijke onderneming.

Deze amendementen beogen in de eerste plaats de bepaling uit te breiden tot opdrachten voor leveringen en werken.

Vervolgens bevatten ze de volgende uitsluitingen voor opdrachten die worden geplaatst bij:

1. een onderneming die aan de aanbestedende dienst is verbonden of
2. een gemeenschappelijke onderneming die door verscheidene aanbestedende diensten is opgericht met het oog op een van de onder deze richtlijn vallende activiteiten.

In beide gevallen beoogt het amendement de vereiste omzet te verlagen naar 50 %. Ook wordt bepaald dat aan deze voorwaarde kan worden voldaan indien de onderneming waarbij de opdracht wordt geplaatst nog geen drie jaar bestaat, maar te verwachten valt dat de vereiste omzet na de eerste drie jaar wordt bereikt.

Het amendement voorziet tevens in uitsluitingen voor opdrachten die een gemeenschappelijke onderneming plaatst:

3. bij een van de aanbestedende diensten die haar hebben opgericht, of
4. bij een onderneming die met een van deze aanbestedende diensten verbonden is.

In de laatste twee gevallen wordt geen andere voorwaarde gesteld.

De uitbreiding tot opdrachten voor werken en leveringen is onaanvaardbaar, aangezien hiermee, zonder geldige reden, de communautaire verworvenheden opnieuw ter discussie worden gesteld doordat opdrachten die nu onder de richtlijn vallen, van het toepassingsgebied van de richtlijn worden uitgesloten. Bovendien zou een eventuele aanvaarding van deze uitbreiding de mededinging kunnen belemmeren doordat hiermee het verwerven van inkomsten en ervaring die als referentie kan dienen wordt beperkt tot bepaalde ondernemingen, die zich hierop kunnen beroepen bij de aanbesteding — door andere aanbestedende diensten — van vergelijkbare opdrachten, ten koste van concurrerende ondernemingen die niet in de gelegenheid zijn deze inkomsten en ervaring te verwerven.

Om dezelfde redenen zijn ook de verlaging van de omzet die voor de uitsluiting vereist is van 80 % naar 50 % en het schrappen van iedere voorwaarde ingeval een gemeenschappelijke onderneming een opdracht plaatst bij een onderneming die verbonden is aan een van de aanbestedende diensten die de gemeenschappelijke onderneming hebben opgericht (geval nr. 4), onaanvaardbaar.

Het beginsel om het mogelijk te maken dat opdrachten worden gegund aan verbonden ondernemingen die nog geen drie jaar bestaan kan daarentegen in andere bewoordingen worden overgenomen. De mogelijkheid dat een aanbestedende dienst opdrachten plaatst bij een gemeenschappelijke onderneming (geval nr. 2) strookt met de logica van de bepaling en kan bijgevolg worden overgenomen. In de gevallen 1 en 3 wordt door de bestaande wetgeving reeds voorzien en deze leveren dus geen wezenlijke problemen op.

De Commissie neemt de amendementen 26 en 27 dan ook als volgt over:

Overweging: „(28) Sommige opdrachten voor diensten die worden gegund aan een verbonden onderneming waarvan de voornaamste activiteit op het gebied van diensten erin bestaat diensten te verlenen aan de groep waarvan zij deel uitmaakt en niet diensten op de markt te verhandelen, moeten worden uitgesloten. Ook sommige opdrachten voor diensten die een aanbestedende dienst gunt aan een gemeenschappelijke onderneming die door verscheidene aanbestedende diensten voor de uitoefening van de onder deze richtlijn vallende activiteiten is opgericht en waarvan die aanbestedende dienst deel uitmaakt, moeten worden uitgesloten.”

„Artikel 26

Opdrachten voor diensten gegund aan een verbonden onderneming, aan een gemeenschappelijke onderneming of aan een aanbestedende dienst die deel uitmaakt van een gemeenschappelijke onderneming

1. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder „verbonden onderneming” verstaan, elke onderneming waarvan de jaarrekening is geconsolideerd met die van de aanbestedende dienst overeenkomstig de voorschriften van Richtlijn 83/349/EEG van de Raad ⁽¹⁾ of, in het geval van entiteiten die niet onder deze richtlijn vallen, ondernemingen waarop de aanbestedende dienst direct of indirect overheersende invloed kan uitoefenen in de zin van artikel 2, lid 1, onder b), of ondernemingen die een overheersende invloed op de aanbestedende dienst kunnen uitoefenen of die, tezamen met de aanbestedende dienst, onder overheersende invloed staan van een andere onderneming uit hoofde van eigendom, financiële deelneming of van de voor deze laatste onderneming geldende voorschriften.

2. Deze richtlijn is niet van toepassing op opdrachten voor diensten:

- a) die een aanbestedende dienst plaatst bij een verbonden onderneming;
- b) die een gemeenschappelijke onderneming die door verscheidene aanbestedende diensten voor de uitoefening van de in de artikelen 3 tot en met 6 bedoelde activiteiten is opgericht, plaatst bij een met een van deze aanbestedende diensten verbonden onderneming

indien ten minste 80 % van de gemiddelde omzet die deze onderneming de laatste drie jaar op het gebied van diensten heeft behaald, afkomstig is van het verlenen van deze diensten aan de ondernemingen waarmee zij is verbonden.

Wanneer, afhankelijk van de oprichtingsdatum of van de datum waarop de verbonden onderneming met haar bedrijvigheid is begonnen, de omzet over de laatste drie jaar niet beschikbaar is, volstaat het dat deze onderneming aantoont dat het waarschijnlijk is dat de in de eerste alinea bedoelde omzet wordt behaald, in het bijzonder aan de hand van verwachte activiteiten.

⁽¹⁾ PB L 193 van 18.7.1983, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 90/605/EEG (PB L 317 van 16.11.1990, blz. 60).

Wanneer dezelfde dienst of soortgelijke diensten door meer dan een met de aanbestedende dienst verbonden ondernemingen worden verleend, moet rekening worden gehouden met de totale omzet die voortvloeit uit het verlenen van diensten door deze ondernemingen.

3. Deze richtlijn is niet van toepassing op opdrachten voor diensten:

- a) die een gemeenschappelijke onderneming die door verscheidene aanbestedende diensten voor de uitoefening van de in de artikelen 3 tot en met 6 bedoelde activiteiten is opgericht, plaatst bij een van deze aanbestedende diensten;
- b) die een aanbestedende dienst plaatst bij een dergelijke gemeenschappelijke onderneming waarvan hij deel uitmaakt.

4. De aanbestedende diensten verstrekken de Commissie desgevraagd de volgende inlichtingen betreffende de toepassing van de bepalingen van de leden 2 en 3:

- a) de namen van de betrokken ondernemingen of gemeenschappelijke ondernemingen;
- b) de aard en de waarde van de desbetreffende opdrachten voor diensten;
- c) de gegevens die de Commissie noodzakelijk acht voor het bewijs dat de betrekkingen tussen de aanbestedende dienst en de onderneming of gemeenschappelijke onderneming waaraan de opdrachten worden gegund, aan de in dit artikel gestelde eisen voldoen."

Amendement 29, tot wijziging van artikel 27, lid 1, beoogt een in de huidige richtlijn opgenomen uitsluiting voor de aankoop van energie of van brandstoffen bestemd voor de opwekking van energie door aanbestedende diensten die werkzaam zijn in de energiesector in ruime zin (de productie, het vervoer en de distributie van elektriciteit, gas of warmte alsook de exploratie en de winning van aardolie, aardgas, steenkool of andere vaste brandstoffen), opnieuw op te nemen. Een strikt technische herformulering is echter noodzakelijk: de verwijzing naar de bijlagen, die een verwijzing naar de aanbestedende diensten inhoudt, moet worden vervangen door een verwijzing naar de artikelen waarin de bedoelde activiteiten worden gedefinieerd.

Amendement 30 beoogt te waarborgen dat een eventuele wijziging van de in lid 1 bedoelde uitsluiting in overleg met het Europees Parlement plaatsvindt. Aangezien ieder eventueel voorstel tot wijziging van deze bepaling volgens de in het Verdrag neergelegde medebeslissingsprocedure moet plaatsvinden en de Commissie altijd een nieuw onderzoek van de bepaling door de twee medewetgevers kan verkrijgen door passende en met redenen omklede voorstellen in te dienen, wordt het amendement niet expliciet overgenomen, maar kan het inhoudelijk worden overgenomen door lid 2 van artikel 27 te schrappen.

De Commissie neemt de amendementen 29 en 30 als volgt over in artikel 27:

„Artikel 27

Door bepaalde aanbestedende diensten geplaatste opdrachten voor de aankoop van water en voor de levering van energie of brandstoffen bestemd voor de opwekking van energie

Deze richtlijn is niet van toepassing op:

- a) opdrachten voor de aankoop van water die worden geplaatst door aanbestedende diensten die de in artikel 4 bedoelde activiteit uitoefenen;
- b) opdrachten voor de levering van energie of van brandstoffen bestemd voor de opwekking van energie die worden geplaatst door aanbestedende diensten die een activiteit als bedoeld in artikel 3, lid 1, in artikel 3, lid 3, of in artikel 6, onder a), uitoefenen."

Amendement 117 beoogt het mogelijk te maken dat aanbestedende diensten zelf kunnen verzoeken om een vrijstellingsprocedure krachtens artikel 29 in te leiden. De Commissie kan deze mogelijkheid aanvaarden. Bij de overname van amendement 117 kan tevens rekening worden gehouden met de vrees, die aan amendement 31 ten grondslag ligt, dat de besluitvormingsprocedure krachtens artikel 29 te ingewikkeld en te lang wordt. Amendement 117 kan bijgevolg als volgt worden overgenomen:

Overweging (14): geschrapt.

„Artikel 29

Algemeen mechanisme voor de uitsluiting van rechtstreeks aan mededinging blootgestelde activiteiten

1. De richtlijn is niet van toepassing op opdrachten voor de in de artikelen 3 tot en met 6 bedoelde diensten indien de activiteit in de lidstaat waar zij wordt uitgeoefend rechtstreeks aan mededinging blootstaat op markten tot welke de toegang niet beperkt is.

2. Voor de toepassing van lid 1 moet, om te bepalen of een activiteit rechtstreeks aan mededinging blootstaat, worden uitgegaan van criteria zoals de kenmerken van de betrokken goederen of diensten, het voorhanden zijn van alternatieve goederen of diensten, de prijzen en de werkelijke of mogelijke aanwezigheid van meer dan een leverancier van de betrokken goederen of diensten.

3. Voor de toepassing van lid 1 wordt de toegang tot een markt als niet-beperkt beschouwd indien de lidstaat de bepalingen van de in bijlage X vermelde communautaire wetgeving ten uitvoer heeft gelegd en heeft toegepast.

Wanneer op grond van de eerste alinea niet van vrije toegang tot een markt kan worden uitgegaan, moet de lidstaat of de aanbestedende dienst die om vrijstelling verzoekt aantonen dat de toegang tot de betrokken markt rechtens en feitelijk vrij is.

4. Om vrijstelling op grond van lid 1 te kunnen verkrijgen, verzoeken de lidstaten of aanbestedende diensten de Commissie een besluit tot vrijstelling te nemen. Indien een aanbestedende dienst een verzoek indient, stelt de Commissie de betrokken lidstaat hiervan onverwijld in kennis.

De betrokken lidstaat stelt de Commissie, rekening houdende met de leden 2 en 3, in kennis van alle terzake dienende feiten, en met name van alle wetten, voorschriften, bestuursrechtelijke bepalingen of overeenkomsten betreffende de overeenstemming met de in lid 1 vermelde voorwaarden.

De Commissie kan ook op eigen initiatief besluiten de procedure voor het nemen van een vrijstellingsbesluit in te leiden.

De Commissie beschikt over een termijn van drie maanden, gerekend vanaf de eerste werkdag volgend op de datum waarop zij het verzoek om vrijstelling ontvangt, om volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure een besluit krachtens dit artikel te nemen. Deze termijn kan in naar behoren gemotiveerde gevallen eenmalig met een, twee of drie maanden worden verlengd, in het bijzonder wanneer de informatie in het verzoek of in de bijgevoegde documenten onvolledig of onjuist is of wanneer de in het verzoek vermelde feiten wezenlijk veranderen.

Wanneer de Commissie na het verstrijken van deze termijn geen besluit betreffende de vrijstelling heeft genomen, wordt lid 1 geacht van toepassing te zijn.

Voor het vaststellen van de regels voor de uitvoering van dit lid volgt de Commissie de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure."

Amendement 51 verduidelijkt dat de verplichting van de koper om de vertrouwelijkheid en de integriteit van de bij hem ingediende gegevens te waarborgen van toepassing is op de gehele operationele cyclus van de procedure: opslag, verwerking en bewaring.

De voorgestelde preciseringen zullen in andere bewoordingen in de desbetreffende bepalingen van de tekst worden opgenomen, zodat rekening wordt gehouden met de eisen van de verschillende wijzen om elektronische inschrijvingen in te dienen.

De Commissie neemt amendement 51 over en wijzigt artikel 47 als volgt:

„Artikel 47

Regels voor mededelingen

1. Elke in deze titel genoemde mededeling en uitwisseling van informatie kan, naar keuze van de aanbestedende dienst, per post, per fax, overeenkomstig de leden 4 en 5 elektronisch,

in de gevallen en onder de voorwaarden die in lid 6 worden bedoeld, per telefoon of via een combinatie van deze middelen geschieden.

2. De gekozen communicatiemiddelen moeten algemeen beschikbaar zijn en mogen de toegang van de economische subjecten tot de gunningsprocedure niet beperken.

3. Mededeling, uitwisseling en opslag van informatie vinden op zodanige wijze plaats dat de integriteit van de gegevens en de vertrouwelijkheid van de inschrijvingen en van de aanvragen tot deelneming worden gewaarborgd en dat de aanbestedende diensten pas bij het verstrijken van de uiterste termijn voor de indiening kennisnemen van de inhoud van de inschrijvingen en de aanvragen tot deelneming.

4. De middelen die voor elektronische communicatie worden gebruikt, alsmede de technische kenmerken ervan mogen niet discriminerend zijn, moeten redelijkerwijze voor het publiek beschikbaar zijn en moeten compatibel zijn met de algemeen gebruikte informatie- en communicatietechnologieën.

5. De volgende regels zijn van toepassing op de middelen voor de elektronische ontvangst van inschrijvingen en aanvragen tot deelneming:

- a) de informatie betreffende de benodigde specificaties voor het elektronisch indienen van inschrijvingen en aanvragen tot deelneming, inclusief encryptie, moet voor de belanghebbende partijen beschikbaar zijn. Bovendien moeten de middelen voor de elektronische ontvangst van inschrijvingen en aanvragen tot deelneming aan de eisen van bijlage XXII voldoen;
- b) de lidstaten kunnen vrijwillige accreditatieregelingen ter verbetering van het niveau van de voor deze middelen verleende certificeringsdienst instellen of handhaven;
- c) de inschrijvers of gegadigden verplichten zich ertoe voor het verstrijken van de uiterste termijn voor de indiening van de inschrijvingen of de aanvragen tot deelneming de in artikel 51, lid 2, en in de artikelen 52 en 53 genoemde documenten, certificaten, getuigschriften en verklaringen in te dienen als deze niet elektronisch beschikbaar zijn.

6. Regels voor de verzending van aanvragen tot deelneming:

- a) aanvragen tot deelneming aan een procedure voor het plaatsen van een overheidsopdracht kunnen schriftelijk of telefonisch worden gedaan;
- b) indien een aanvraag tot deelneming telefonisch wordt gedaan, moet voor het verstrijken van de ontvangstermijn een schriftelijke bevestiging worden verzonden;

- c) de aanbestedende diensten kunnen, indien noodzakelijk om over een wettig bewijs te beschikken, verlangen dat per fax ingediende aanvragen tot deelneming, per brief of elektronisch worden bevestigd. In dit geval vermelden zij deze eis en de uiterste termijn voor bevestiging in de aankondiging die als oproep tot mededinging wordt gebruikt of in het in artikel 46, lid 3, bedoelde verzoek.”

Amendement 53, tot wijziging van artikel 48, lid 4, voegt een maximumtermijn van twee maanden in om de economische subjecten ervan in kennis te stellen dat een aanvraag tot erkenning in het kader van een erkenningsregeling is geweigerd. De huidige bepaling bevat hiervoor geen termijn. Het beginsel van een termijn kan nuttig zijn. Een maximumtermijn van twee maanden zou echter zeer lang kunnen zijn in het licht van de nationale termijnen om beroep aan te tekenen. Aangezien dezelfde problemen in verband met het ontbreken van een termijn waarbinnen de economische subjecten van een voor hen negatieve beslissing in kennis moeten worden gesteld zich ook elders voordoen, kan de Commissie dit amendement als volgt overnemen:

„Artikel 48

Informatieverstrekking aan indieners van een aanvraag tot erkenning, aan gegadigden en aan inschrijvers

1. De aanbestedende diensten stellen de deelnemende economische subjecten ten spoedigste en in ieder geval binnen 15 dagen desgevraagd schriftelijk in kennis van de besluiten die zijn genomen inzake de sluiting van een raamovereenkomst of de gunning van de opdracht, met inbegrip van de redenen waarom zij hebben besloten geen raamovereenkomst te sluiten, een opdracht waarvoor een oproep tot mededinging was gedaan niet te plaatsen, of de procedure opnieuw te beginnen.

2. De aanbestedende diensten delen ten spoedigste iedere afgewezen gegadigde of inschrijver desgevraagd de redenen voor de afwijzing mee, en aan iedere inschrijver die een aan de eisen beantwoordende inschrijving heeft gedaan, de kenmerken en relatieve voordelen van de uitgekozen inschrijving, alsmede de naam van de begunstigde, of de partijen bij de raamovereenkomst. De termijnen mogen in geen geval langer lopen dan 15 dagen, te rekenen vanaf de datum van ontvangst van het schriftelijk verzoek terzake.

De aanbestedende diensten kunnen evenwel besluiten bepaalde, in de eerste alinea genoemde gegevens betreffende de gunning van de opdracht of de sluiting van de raamovereenkomst niet mee te delen indien openbaarmaking ervan de toepassing van de wet in de weg zou staan, met het openbaar belang in strijd zou zijn of aan de rechtmatige handelsbelangen van publiek- of privaatrechtelijke economische subjecten, met inbegrip van die van het economische subject waaraan de opdracht is gegund, schade zou toebrengen dan wel de eerlijke mededinging tussen economische subjecten zou kunnen schaden.

3. Aanbestedende diensten die een erkenningsregeling invoeren en beheren, moeten de indieners van de aanvraag binnen een redelijke termijn van het besluit inzake hun erkenning in kennis stellen.

Wanneer niet binnen zes maanden na de indiening van de aanvraag tot erkenning een erkenningsbesluit kan worden genomen, moet de aanbestedende dienst de indiener van de aanvraag binnen twee maanden na deze indiening in kennis stellen van de redenen waarom deze termijn langer moet zijn en van de datum waarop zijn aanvraag zal worden aanvaard dan wel afgewezen.

4. Indieners van een aanvraag tot erkenning wie erkenning wordt geweigerd, worden ten spoedigste en in ieder geval binnen 15 dagen van dit besluit en van de redenen voor deze weigering in kennis gesteld. Deze redenen moeten gebaseerd zijn op de in artikel 52, lid 2, vermelde erkenningscriteria.

5. Aanbestedende diensten die een erkenningsregeling invoeren en beheren, kunnen de erkenning van een economisch subject slechts beëindigen om redenen gegrond op de in artikel 52, lid 2, vermelde criteria. Het voornemen een erkenning te beëindigen, alsmede de redenen daarvoor, moeten het economische subject schriftelijk ter kennis worden gebracht. Deze kennisgeving moet ten spoedigste en in ieder geval binnen 15 dagen te rekenen vanaf de datum waarop de erkenning zou worden beëindigd, plaatsvinden.”

Amendement 56 beoogt in artikel 50, betreffende het verloop van de procedure, de verplichting in te voegen dat gecontroleerd moet worden of de inschrijvers of gegadigden hun verplichtingen ten aanzien van milieu-, sociale en belastingwetgeving, die worden gedefinieerd door verwijzing naar artikel 38, in acht nemen. Uit het verband met de amendementen die tijdens de stemming zijn verworpen blijkt duidelijk dat het amendement hoofdzakelijk betrekking heeft op gevallen waarin de sociale wetgeving niet wordt nageleefd. Het amendement ging er dus op zichzelf van uit dat de (verworpen) amendementen betreffende artikel 38 zouden worden goedgekeurd.

Niettemin blijft het waar dat niet-naleving van het arbeidsrecht aanleiding kan geven tot een rechterlijke uitspraak die uitsluiting van inschrijvers in het kader van de door de Commissie voorgestelde bepalingen mogelijk maakt, zonder dat deze mogelijkheid expliciet in het dispositief hoeft te worden genoemd; niet-naleving kan ook aanleiding geven tot uitsluitingen wegens „ernstige beroepsfouten” in de zin van artikel 46, lid 2, van de klassieke richtlijn, waarnaar aanbestedende diensten expliciet kunnen verwijzen (zie de bovenstaande opmerkingen over de amendementen 57, 109 en 60). In haar mededeling van 15 oktober 2001 over sociale overwegingen bij de aanbesteding van overheidsopdrachten ⁽¹⁾ heeft de Commissie duidelijk omschreven in hoeverre deze mogelijkheden door de bestaande wetgeving zijn geregeld. Dat geldt ook voor dit voorstel; daarom is een nadere toelichting aanvaardbaar. De Commissie kan amendement 56 dan ook als volgt overnemen:

⁽¹⁾ „Interpretatieve mededeling van de Commissie betreffende het Gemeenschapsrecht van toepassing op overheidsopdrachten en de mogelijkheden om sociale aspecten hierin te integreren”, COM(2001) 566 def. (PB C 333 van 28.11.2001, blz. 13).

Overweging: „(32 bis) Tijdens de uitvoering van een overheidsopdracht zijn zowel de nationale als de communautaire wetten, regelingen en collectieve overeenkomsten inzake sociale zekerheid en veiligheid van kracht, op voorwaarde dat deze regels en hun toepassing in overeenstemming zijn met het Gemeenschapsrecht. Voor grensoverschrijdende situaties, waarbij werknemers van een lidstaat voor de uitvoering van een overheidsopdracht in een andere lidstaat diensten verlenen, worden in Richtlijn 96/71/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten ⁽¹⁾ de minimumvoorwaarden bepaald waaraan het land van ontvangst ten aanzien van deze ter beschikking gestelde werknemers moet voldoen. De niet-naleving van deze verplichtingen kan, volgens het toepasselijke nationale recht, door de aanbestedende diensten worden beschouwd als een ernstige fout of als een delict dat in strijd is met de beroepsgebruiksregels van het economische subject.”

Amendement 66 beoogt in de eerste plaats de verplichting te schrappen dat aanbestedende diensten het relatieve gewicht moeten vermelden van alle criteria die zij voor de bepaling van de economisch voordeligste inschrijving toepassen. In plaats daarvan schrijft het amendement slechts voor dat de volgorde van het belang van de criteria moet worden vermeld.

De invoeging van een bepaling die het vermelden van een relatief gewicht voorschrijft is een belangrijk element van het voorstel ter vermijding van manipulatie ten gunste van bepaalde ondernemingen, zoals in de praktijk is voorgekomen, dat alle inschrijvers in staat stelt redelijkerwijze geïnformeerd te zijn overeenkomstig de beginselen die het Hof in het SIAC-arrest ⁽²⁾ heeft uiteengezet. Het van tevoren aangeven van een relatief gewicht is essentieel.

Amendement 66 beoogt bovendien de wijzen waarop economische subjecten over de criteria moeten worden geïnformeerd te vereenvoudigen.

De Commissie kan amendement 66 als volgt gedeeltelijk overnemen in de samengevoegde overwegingen 40 en 41, alsook in artikel 54, lid 2:

Overweging: „(40) Ook de gunning van de opdracht moet op basis van objectieve criteria plaatsvinden waarbij het discriminatieverbod en de beginselen van transparantie en gelijke behandeling in acht worden genomen en de beoordeling van de inschrijvingen onder voorwaarden van daadwerkelijke mededinging wordt gegarandeerd. Derhalve mogen slechts twee gunningscriteria worden toegepast, namelijk het criterium van de „laagste prijs” en het criterium van de „economisch voordeligste inschrijving”.

Teneinde de inachtneming van het beginsel van gelijke behandeling bij de gunning van opdrachten te garanderen, moet bovendien de verplichting worden gecodificeerd om de nodige

transparantie te waarborgen zodat iedere inschrijver voldoende geïnformeerd kan zijn over de gekozen criteria ter bepaling van de economisch voordeligste inschrijving. Daarom moeten de aanbestedende diensten tijdig het relatieve gewicht van elk van deze criteria aangeven, zodat de economische subjecten daarvan reeds bij de opstelling van hun inschrijving op de hoogte zijn. Dit mag in geen geval worden beperkt tot het aangeven van een eenvoudige afnemende volgorde van belangrijkheid van de criteria. In uitzonderlijke gevallen, als het aangeven van een relatief gewicht met name vanwege het onderwerp van de opdracht niet mogelijk is, kan echter met zo'n volgorde worden volstaan.”

„Artikel 54

Gunningscriteria

1. ...

2. In het in lid 1, onder a), bedoelde geval specificeert de aanbestedende dienst het relatieve gewicht dat hij aan ieder van de voor de bepaling van de economisch voordeligste inschrijving gekozen criteria toekent.

Voor het uitdrukken van dit relatieve gewicht kan een marge met passende boven- en ondergrenzen worden vastgesteld.

Indien in uitzonderlijke gevallen, met name vanwege het onderwerp van de opdracht, het aangeven van een relatief gewicht niet mogelijk is, geeft de aanbestedende dienst de volgorde van belangrijkheid van de criteria aan.

Dit relatieve gewicht of deze volgorde van belangrijkheid wordt vermeld in de aankondiging die gebruikt wordt als oproep tot mededinging, in het in artikel 46, lid 3, bedoelde verzoek om de belangstelling te bevestigen, in de uitnodiging tot inschrijving of tot onderhandeling, of in het bestek.”

Amendement 75 verduidelijkt dat de verplichting van de koper om de vertrouwelijkheid en de integriteit van de bij hem ingediende gegevens te waarborgen van toepassing is op de gehele operationele cyclus van de procedure: opslag, verwerking en bewaring.

De voorgestelde preciseringen zullen in andere bewoordingen in de desbetreffende bepalingen van de tekst worden opgenomen om rekening te houden met de eisen van de verschillende wijzen om inschrijvingen elektronisch in te dienen. De Commissie neemt het amendement als volgt over:

„Artikel 62

Communicatiemiddelen

1. Artikel 47, leden 1, 2 en 4, is van toepassing op alle mededelingen betreffende prijsvragen.

⁽¹⁾ PB L 18 van 21.1.1997, blz. 1.

⁽²⁾ Arrest van 18 oktober 2001 in zaak C-19/2000, Jurispr. 2001, blz. I-7725.

2. Mededelingen, uitwisseling en opslag van informatie vinden op zodanige wijze plaats dat de integriteit en vertrouwelijkheid van alle door de deelnemers aan de prijsvragen verstrekte informatie worden gewaarborgd en de jury pas bij het verstrijken van de uiterste termijn voor de indiening van de inhoud van de plannen en ontwerpen kennisneemt.

3. De volgende regels zijn van toepassing op de middelen voor de elektronische ontvangst van plannen en ontwerpen:

- a) de informatie betreffende de benodigde specificaties voor het elektronisch indienen van plannen en ontwerpen, inclusief encryptie, moet voor de belanghebbende partijen beschikbaar zijn. Bovendien moeten de middelen voor de elektronische ontvangst van plannen en ontwerpen aan de eisen van bijlage XXII voldoen;
- b) de lidstaten kunnen vrijwillige accreditatieregelingen ter verbetering van het niveau van de voor deze middelen verleende certificeringsdienst instellen of handhaven."

Amendement 76, dat met name voor een feitelijke, specifiek Duitse situatie bedoeld is, zou het rechtsvermoeden introduceren van vrije toegang tot activiteiten bestaande uit de exploratie en de winning van kolen of andere vaste brandstoffen voor het geval een lidstaat een richtlijn (94/22/EG) betreffende vergunningen voor de exploitatie van koolwaterstoffen⁽¹⁾ vrijwillig van toepassing zou maken op de kolensector. Dit amendement houdt verband met het in artikel 29 vastgelegde algemene mechanisme voor uitsluiting.

De introductie van een rechtsvermoeden in verband met de vrijwillige toepassing van een communautaire richtlijn die verdergaat dan het eigenlijke toepassingsgebied ervan, leidt tot ernstige problemen op het gebied van de rechtszekerheid en houdt geen rekening met verschillen tussen de sector van de koolwaterstoffen en die van de kolen en andere vaste brandstoffen. Een dergelijke vrijwillige toepassing mag echter niet worden genegeerd. De Commissie neemt amendement 76 dan ook over in de als volgt gewijzigde overweging 13:

Overweging: „(13) De rechtstreekse openstelling voor mededinging moet worden beoordeeld aan de hand van objectieve criteria waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke eigenschappen van de betrokken sector. De tenuitvoerlegging en de toepassing van de passende communautaire wetgeving waarmee een bepaalde sector of een deel ervan wordt geliberaliseerd, worden als voldoende beschouwd voor het vermoeden van vrije toegang tot de desbetreffende markt. Een dergelijke passende wetgeving dient te worden omschreven in een bijlage die door de Commissie kan worden bijgewerkt. Wanneer de toegang tot een markt niet door communautaire wetgeving is vrijgemaakt, dienen de lidstaten aan te tonen dat deze toegang reeds en feitelijk vrij is. De vrijwillige toepassing in het nationale recht van een richtlijn waarmee een bepaalde sector wordt geliberaliseerd, op een andere sector is een feit

⁽¹⁾ Richtlijn 94/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 1994 betreffende de voorwaarden voor het verlenen en het gebruikmaken van vergunningen voor de prospectie, de exploratie en de productie van koolwaterstoffen (PB L 164 van 30.6.1994, blz. 3).

waarmee ter fine van artikel 29 rekening moet worden gehouden."

De amendementen 78, 79 en 80 verplichten de aanbestedende diensten, voor de openbare procedure, de niet-openbare procedure en procedure van gunning door onderhandelingen waarvoor via een aankondiging van een opdracht wordt opgeroepen tot mededinging, ertoe in deze aankondiging de adresgegevens te vermelden van de instanties die bevoegd zijn op het gebied van beroepsprocedures betreffende de gunning van overheidsopdrachten.

Op dit gebied is grotere doorzichtigheid wenselijk.

De Commissie neemt de amendementen 78, 79 en 80 dan ook als volgt over:

„BIJLAGE XII

INLICHTINGEN DIE IN AANKONDIGINGEN VAN OPDRACHTEN MOETEN WORDEN OPGENOMEN

A. OPENBARE PROCEDURES

...

19 bis Naam en adres van de instantie die bevoegd is voor beroepsprocedures en eventueel bemiddelingsprocedures. Precieze aanduidingen van de termijnen voor het instellen van beroep.

...

B. NIET-OPENBARE PROCEDURES

...

17 bis Naam en adres van de instantie die bevoegd is voor beroepsprocedures en eventueel bemiddelingsprocedures. Precieze aanduidingen van de termijnen voor het instellen van beroep.

...

C. PROCEDURES VAN GUNNING DOOR ONDERHANDELINGEN

...

18 bis Naam en adres van de instantie die bevoegd is voor beroepsprocedures en eventueel bemiddelingsprocedures. Precieze aanduidingen van de termijnen voor het instellen van beroep.

..."

De amendementen 81 en 82 hebben betrekking op opdrachten waarvoor respectievelijk door een mededeling inzake het bestaan van een erkenningsregeling en door een periodieke indicatieve aankondiging wordt opgeroepen tot mededinging, en verplichten de aanbestedende diensten ertoe in deze aankondigingen de adresgegevens te vermelden van de instanties die bevoegd zijn op het gebied van beroepsprocedures betreffende de gunning van overheidsopdrachten. Wat de periodieke indicatieve aankondiging betreft, moet deze nieuwe verplichting tot doorzichtigheid worden beperkt tot de gevallen waarin de periodieke indicatieve aankondiging als oproep tot mededinging wordt gebruikt of een grond vormt voor een verkorting van de termijnen voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming of inschrijvingen. Wanneer de aankondiging hieraan niet voldoet, is de toegevoegde waarde van de verplichte verstrekking van inlichtingen over beroepsmogelijkheden niet aangetoond.

Amendement 83 voegt dezelfde verplichting toe voor aankondigingen van geplaatste opdrachten.

Op dit gebied is grotere doorzichtigheid wenselijk.

De Commissie neemt de amendementen 81, 82 en 83 dan ook als volgt over:

„BIJLAGE XIII

INLICHTINGEN DIE IN MEDEDELINGEN INZAKE HET BESTAAN VAN EEN ERKENNINGSREGELING MOETEN WORDEN OPGENOMEN

...

6 bis Naam en adres van de instantie die bevoegd is voor beroepsprocedures en eventueel bemiddelingsprocedures. Precieze aanduidingen van de termijnen voor het instellen van beroep.

...”

„BIJLAGE XIV

INLICHTINGEN DIE IN PERIODIEKE AANKONDIGINGEN MOETEN WORDEN OPGENOMEN

I. RUBRIEKEN DIE IN ELK GEVAL MOETEN WORDEN INGEVULD

...

II. INLICHTINGEN DIE MOETEN WORDEN VERSTREKT WANNEER DE AANKONDIGING DIENST ALS OPROEP TOT MEDEDINGING OF EEN GROND VORMT VOOR EEN VERKORTING VAN DE TERMIJNEN VOOR DE ONTVANGST VAN DE AANVRAGEN TOT DEELNEMING OF INSCHRIJVINGEN

...

14 bis Naam en adres van de instantie die bevoegd is voor beroepsprocedures en eventueel bemiddelingsprocedures. Precieze aanduidingen van de termijnen voor het instellen van beroep.

...”

„BIJLAGE XV

GEGEVENS DIE IN AANKONDIGINGEN VAN GEPLAATSTE OVERHEIDSOPDRACHTEN MOETEN WORDEN OPGENOMEN

I. In het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* te publiceren gegevens ⁽¹⁾

...

11 bis Naam en adres van de instantie die bevoegd is voor beroepsprocedures en eventueel bemiddelingsprocedures. Precieze aanduidingen van de termijnen voor het instellen van beroep.

12. Facultatieve gegevens:

...”

De amendementen 85 en 86 verplichten de aanbestedende diensten, respectievelijk voor aankondigingen van prijsvragen en aankondigingen van uitslagen van prijsvragen, ertoe in deze aankondiging de adresgegevens te vermelden van de instanties die bevoegd zijn op het gebied van beroepsprocedures betreffende de gunning van overheidsopdrachten.

Op dit gebied is grotere doorzichtigheid wenselijk.

De Commissie neemt de amendementen 85 en 86 dan ook als volgt over:

„BIJLAGE XVII

INLICHTINGEN DIE IN AANKONDIGINGEN VAN PRIJSVRAGEN MOETEN WORDEN OPGENOMEN

...

13 bis Naam en adres van de instantie die bevoegd is voor beroepsprocedures en eventueel bemiddelingsprocedures. Precieze aanduidingen van de termijnen voor het instellen van beroep.

...”

⁽¹⁾ De in punt 6, 9 en 11 bedoelde gegevens worden als niet voor publicatie bestemde gegevens beschouwd wanneer de aanbestedende instantie van oordeel is dat publicatie in strijd zou zijn met een gevoelig commercieel belang.

„BIJLAGE XVIII

GEGEVENS DIE IN AANKONDIGINGEN VAN UITSLAGEN VAN PRIJSVRAGEN MOETEN WORDEN OPGENOMEN

...

8 bis Naam en adres van de instantie die bevoegd is voor beroepsprocedures en eventueel bemiddelingsprocedures. Precieze aanduidingen van de termijnen voor het instellen van beroep.

...”

3.3. *Door de Commissie verworpen amendementen (de amendementen 1, 5, 6, 123, 124, 10, 11, 106, 14, 19, 23, 25, 28, 31, 32, 91-98, 100, 120, 45, 48, 49, 50, 103, 52, 54, 55, 58, 61, 62, 125, 71, 73, 74, 77, 84 en 88)*

Amendement 1 is bedoeld om de garantie „van betrouwbare diensten van algemeen belang tegen billijke prijzen” toe te voegen aan de door de richtlijn nagestreefde doelstellingen. Dit amendement is onaanvaardbaar, omdat de richtlijn slechts tot doel heeft de procedures voor het plaatsen van opdrachten te coördineren en niet gericht is op het niveau van diensten van algemeen belang die in de verschillende lidstaten worden aangeboden.

Amendement 5 wijzigt overweging 8 en voegt eraan toe dat „de reden om de sectoren water- en energievoorziening en vervoer in deze richtlijn te reguleren is dat de diensten die zich op dit terrein bewegen in sommige gevallen onder het publiekrecht, in andere gevallen onder het privaatrecht vallen.”

Het lijkt geen twijfel dat de activiteiten waarop de richtlijn betrekking heeft, zowel door publieke als private diensten worden uitgeoefend. Het is niettemin onaanvaardbaar om de bestaansgrond van de wetgeving voor de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten te beperken tot de toepassing ervan op alle diensten, ongeacht hun rechtsvorm. De redenen voor de regelgeving betreffende procedures voor het plaatsen van opdrachten in deze sectoren houden verband met de totstandbrenging van de interne markt in sectoren die worden gekenmerkt door een activiteit die zowel door publieke als door private diensten via een net, vaak in de vorm van een monopolie of oligopolie, worden uitgeoefend, waar belemmeringen voor de goede werking van deze interne markt kunnen blijven bestaan. Het feit dat in deze sectoren werkzame diensten zowel onder het publiekrecht, als onder het privaatrecht vallen, is op zich dan ook geen argument voor invoering van deze regelgeving, maar heeft tot gevolg dat het toepassingsgebied van de richtlijn anders moet worden omschreven dan door eenvoudigweg naar de rechtsvorm van deze diensten te verwijzen.

Amendement 6 is bedoeld om de uitbreiding, tot opdrachten voor leveringen en werken, van de in artikel 26 bedoelde uitzondering (verbonden onderneming), zoals gewijzigd, te rechtvaardigen. Een dergelijke uitbreiding is niet aanvaardbaar om de hierboven uiteengezette redenen betreffende de amendementen 26 en 27.

De amendementen 123 en 124 zijn bedoeld om respectievelijk in de definities van artikel 1 en in artikel 13 dat het gebruik ervan regelt, het begrip „raamovereenkomst”, waarvan de juridische betekenis vaststaat, te wijzigen in dat van „algemeen contract” ⁽¹⁾. Deze amendementen zijn onaanvaardbaar; enerzijds zouden ze zonder enige reden tot een belangrijk verschil tussen de twee richtlijnen voor overheidsopdrachten leiden (een definitie van raamovereenkomsten die in hoge mate op die van de huidige richtlijn „nutsbedrijven” is gebaseerd, zal immers in de klassieke richtlijn worden ingevoegd), anderzijds zou de aanbestedende diensten een flexibel en nuttig instrument worden ontnomen.

Amendement 10 regelt specifiek de algemene contracten ⁽²⁾ op het gebied van vertaal- en tolkdiensten.

Dit amendement is eveneens onaanvaardbaar. Enerzijds kunnen aanbestedende diensten die vertaal- en tolkdiensten moeten kopen, behoefte aan dezelfde flexibiliteit hebben als andere aanbestedende diensten, anderzijds is er geen enkele reden om voor opdrachten of raamovereenkomsten voor deze categorie diensten van bijlage XVI B andere gedetailleerde procedurevoorschriften te doen gelden dan de voorschriften die op andere diensten van dezelfde bijlage van toepassing zijn.

Amendement 11 wijzigt de definitie van „prijsvragen” door deze te beperken tot enkel prijsvragen met toekenning van prijzen om de toekenning van prijzen aan de deelnemers van prijsvragen verplicht te stellen.

Het beginsel om de toekenning van prijzen aan deelnemers verplicht te stellen kan gerechtvaardigd zijn wanneer de prijsvraag betrekking heeft op projecten waarvoor werkelijke kosten worden gemaakt, zoals prijsvragen die worden georganiseerd met het oog op de uitvoering van een werk, een stedelijk of een landschapsproject. Er kunnen echter ook prijsvragen worden georganiseerd op andere gebieden waarvoor deze verplichte toekenning niet gerechtvaardigd is. Bovendien lijkt de door het amendement voorgestelde definitie, die uitsluitend prijsvragen met prijzen verplicht stelt, niet geschikt om dit doel te bereiken. Een dergelijke definitie zou immers niet verhinderen dat er prijsvragen zonder prijzen worden georganiseerd, maar ertoe leiden dat deze prijsvragen buiten het toepassingsgebied van de richtlijn vallen.

Amendement 106 voegt „centrale inkoopdiensten” toe aan de aanbestedende diensten om de rechtszekerheid te vergroten ten opzichte van de gemeenschappelijke inkoopdiensten (centrale inkoopdiensten) die al door vele lidstaten zijn opgericht. Te dien einde voegt het amendement enerzijds een expliciete verwijzing naar dergelijke centrale inkoopdiensten toe en wijzigt het anderzijds de tweede alinea, eerste streepje, te weten het eerste cumulatieve criterium dat het begrip publiekrechtelijke instelling definieert, door de woorden „andere [. . .] dan die van industriële of commerciële aard” te schrappen.

⁽¹⁾ Volgens de originele versie (DE) en acht andere taalversies. De Italiaanse versie is daarentegen ongewijzigd. In het Fins kan naar het schijnt geen onderscheid tussen de beide begrippen worden gemaakt.

⁽²⁾ Er zij echter opgemerkt dat de originele versie (IT) raamovereenkomsten vermeldt en negen andere taalversies algemene contracten. In het Fins kan naar het schijnt geen onderscheid tussen de beide begrippen worden gemaakt.

Het amendement is om verschillende redenen niet op zijn plaats:

- de wijziging van de definitie van „publiekrechtelijke diensten” zou tot een ongerechtvaardigd verschil tussen beide richtlijnen leiden, aangezien de stemming per onderdeel over de amendementen 126 en 172 op de klassieke richtlijn erin heeft geresulteerd dat deze wijziging van het begrip publiekrechtelijke instelling is verworpen. Dit deel van het amendement zou bovendien tot een zeer grote rechtsonzekerheid leiden bij de afbakening tussen de „overheidsdiensten”, met inbegrip van met name publiekrechtelijke instellingen, en „overheidsbedrijven”. Deze rechtsonzekerheid zou des te groter zijn, daar bepaalde regels van toepassing zijn op „overheidsdiensten” en niet op „overheidsbedrijven” en andersom;
- de toevoeging van centrale inkoopdiensten aan de aanbestedende diensten heeft geen enkel juridisch gevolg, aangezien bepalingen die een passend kader bieden voor de betrekkingen tussen de aanbestedende diensten en de centrale inkoopdiensten, totaal ontbreken;
- de centrale inkoopdiensten die momenteel bij de Commissie bekend zijn, oefenen geen enkele in deze richtlijn bedoelde activiteit uit en zijn dan ook niet aan deze regels onderworpen;
- afgezien van dit amendement, waarvan de motivering aantoonde dat het eerder bedoeld is voor situaties die onder de klassieke richtlijn vallen, is noch uit de debatten in het Europees Parlement, noch uit die in de Raad een werkelijke behoefte gebleken aan specifieke regels op dit gebied in het kader van deze richtlijn.

Amendement 14 verwerpt de wijzigingen van de definitie van de door de Commissie voorgestelde uitsluitende en bijzondere rechten en leidt dus tot terugkeer naar de bestaande wetgeving.

Wijziging van de definitie van uitsluitende en bijzondere rechten is wenselijk, enerzijds om de definitie beter in overeenstemming te brengen met andere definities van hetzelfde begrip in andere onderdelen van de Gemeenschapswetgeving (met name bepaalde richtlijnen op het gebied van telecommunicatie en de richtlijn „doorzichtigheid”⁽¹⁾), anderzijds omdat uit de praktijk is gebleken dat de huidige definitie te ruim is. Terugkeer naar de bestaande wetgeving op dit punt is voor de Commissie derhalve onaanvaardbaar.

Amendement 19 zou in het dispositief een nieuwe bepaling

⁽¹⁾ Richtlijn 2000/52/EG van de Commissie van 26 juli 2000 tot wijziging van Richtlijn 80/723/EEG betreffende de doorzichtigheid in de financiële betrekkingen tussen lidstaten en openbare bedrijven (PB L 193 van 27.7.2000, blz. 75).

invoegen die benadrukt dat de richtlijn niet belet dat een aanbestedende dienst maatregelen voorschrijft of toepast die noodzakelijk zijn voor de bescherming van eisen van algemeen belang: openbare orde, zedelijkheid, veiligheid en volksgezondheid, het leven van mensen, dieren en planten.

Dit amendement, waarvan de inhoud in hoofdzaak gelijk is aan hetgeen wordt voorgesteld in amendement 111, is overbodig aangezien de Commissie dit laatste amendement heeft aanvaard.

Amendement 23 zou de Commissie de mogelijkheid bieden de lidstaten om informatie te verzoeken betreffende de toepassing van de in artikel 22 bepaalde uitsluiting in geval van geheim verklaarde opdrachten. Het amendement is overbodig en zou bovendien aanleiding kunnen geven tot contraire conclusies voor alle bepalingen waarin een dergelijke mogelijkheid niet zou zijn genoemd, en zou derhalve de mogelijkheid kunnen aantasten dat de Commissie de lidstaten vragen stelt uit hoofde van artikel 10 of artikel 226 van het Verdrag.

In amendement 25 wordt een uitsluiting die slechts op opdrachten voor diensten betrekking heeft, uitgebreid tot opdrachten voor leveringen en werken. Deze uitbreiding van de in artikel 25 bepaalde uitsluiting is onaanvaardbaar, aangezien hiermee, zonder geldige reden, de communautaire verworvenheden opnieuw ter discussie worden gesteld doordat opdrachten die nu onder de richtlijn vallen, van het toepassingsgebied van de richtlijn worden uitgesloten.

Amendement 28 tot wijziging van lid 3, punt b), van artikel 26 is een direct gevolg van de in de amendementen 26 en 27 voorgestelde uitbreiding tot opdrachten voor leveringen en werken van de uitsluiting die in artikel 26, lid 1, alleen voor diensten is vastgelegd. Aangezien dit gedeelte van de amendementen 26 en 27 voor de Commissie onaanvaardbaar is, is amendement 28 dat ook.

Amendement 31 wijzigt het in artikel 29 vastgelegde algemene mechanisme voor uitsluiting. Het brengt de essentiële voorwaarden om ervan te kunnen profiteren terug tot de enkele voorwaarde dat de toegang tot de bedoelde activiteit niet beperkt is, en voegt eraan toe dat wettelijk van deze vrije toegang wordt uitgegaan wanneer de communautaire wetgeving ter liberalisering van deze activiteit is omgezet. Bovendien zou het amendement de mogelijkheid uitsluiten bij besluit van de Commissie een liberalisering vast te stellen die de toepassing van de regels voor overheidsopdrachten overbodig maakt.

Het amendement is voor de Commissie enerzijds onaanvaardbaar wegens het totale gebrek aan rechtszekerheid, zowel voor de desbetreffende aanbestedende diensten — zij zouden met een overvloed aan geschillen kunnen worden geconfronteerd als gevolg van een besluit om de regels voor overheidsopdrachten niet of, vooral, niet meer toe te passen —, als voor de economische subjecten die niet meer op de hoogte zouden zijn van het wettelijk kader dat hun betrekkingen met de aanbestedende diensten regelt. Bovendien zouden hieruit concurrentievervalsingen kunnen voortvloeien in geval van beoordelingsverschillen — bijvoorbeeld al naar gelang deze beoordeling door „historische” economische subjecten of door onlangs tot de sector toegetreden ondernemingen wordt gemaakt — betreffende de stand van de liberalisering in een bepaalde sector, vooral in geval van een activiteit die niet onder de Gemeenschapswetgeving op het gebied van de liberalisering valt.

Dit amendement is anderzijds ook onaanvaardbaar omdat het de voorwaarde schrapt volgens welke door volledige openstelling van de desbetreffende activiteit voor mededinging de vrije toegang tot stand moet zijn gebracht. Een verschil in tijd tussen de goedkeuring van wetgeving op het gebied van liberalisering en het moment waarop deze feitelijk tot uiting komt, is niet ongebruikelijk, vooral wanneer er sprake is van via netten geleverde diensten. Men kan zich ook gevallen voorstellen waarin de bestaande exploitanten al gedurende een lange periode van dusdanige voordelen hebben geprofiteerd dat toetreding van andere exploitanten tot de markt lange tijd puur theoretisch zou kunnen blijven.

Amendement 32 verandert de mogelijkheid, die in artikel 33 van het oorspronkelijke voorstel van de Commissie wordt geboden en is overgenomen uit de bestaande wetgeving, in een verplichting voor de aanbestedende diensten om de inschrijvers naar hun plannen voor onderaanneming te vragen.

Het amendement houdt ook de verplichting in om voorwaarden vast te stellen ten aanzien van arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden. Bovendien voegt het amendement voorwaarden inzake milieubescherming aan deze bepaling toe.

Zie voor het eerste punt het commentaar over het tweede punt van amendement 120 hieronder.

Het tweede deel van het amendement is overbodig aangezien de mogelijkheid om voorwaarden inzake milieubescherming vast te stellen elders in het voorstel uitdrukkelijk zijn omschreven (zie het commentaar bij de amendementen 3 en 33), terwijl in de nieuwe overweging 32 bis, die wordt genoemd in het commentaar bij amendement 56, wordt herinnerd aan de verplichting om de sociale wetgeving na te leven. Onder deze omstandigheden is een verplichting om voorwaarden te stellen die verdergaan dan de voorwaarden die uit de wetgeving of uit de toepasselijke CAO's voortvloeien, niet passend.

De amendementen 91-98 voegen in het bijzonder milieukeuren en milieubeheersystemen toe aan de instrumenten die bij de vaststelling van de technische specificaties als technisch referentiesysteem kunnen dienen. Zij geven hierbij overigens de voorkeur aan Europese milieukeuren.

De voorkeur voor Europese milieukeuren is niet op zijn plaats, aangezien deze keuren nationale of multinationale keuren niet vervangen. De verwijzing naar milieubeheersystemen is niet op zijn plaats, omdat het niet om een technische specificatie gaat die voor een product of een dienst kenmerkend is. Wanneer een aanbestedende dienst daarentegen een zekere milieuvriendelijkheid voorschrijft, kan hij criteria gebruiken die afkomstig zijn van Europese of nationale milieukeuren of van elke andere milieukeur, indien deze met alle belanghebbende partijen is opgesteld en beschikbaar is (zie boven — overneming van de amendementen 35, 36, 38, 40, 95, 99 en 118).

Amendement 100 betreft de bewijsmiddelen die economische subjecten tot hun beschikking hebben om tot tevredenheid van de aanbestedende dienst te bewijzen dat de voorgestelde technische oplossingen gelijkwaardig zijn. Het schrapt elke expliciete verwijzing naar andere bewijsmiddelen, zoals beproevingsverslagen die door een als derde optredende onpartijdige organisatie zijn opgesteld — verslagen waarvan de opstelling zeer kostbaar kan zijn.

Hoewel het amendement dubbelzinnig is omdat het aangeeft dat een dergelijk verslag als passend middel „kan” worden beschouwd, blijft er ernstige twijfel bestaan over het feit of andere middelen zoals een technisch dossier van de fabrikant niet aanvaardbaar zouden kunnen zijn. Het amendement druist dus in tegen het doel van verduidelijking dat aan het voorstel van de Commissie ten grondslag ligt, en is, als het inderdaad bedoeld is om andere bewijsmiddelen uit te sluiten, tegenstrijdig.

Amendement 120 is bedoeld om:

1. ervoor te zorgen dat de aanbestedende dienst „geen kwantitatieve beperkingen [oplegt] aan de uitoefening door de ondernemingen van het recht op vrije organisatie van hun productiefactoren”;
2. de aanbestedende dienst ertoe te verplichten de inschrijver te verzoeken aan te geven welk gedeelte van de opdracht in onderaanneming wordt gegeven en de naam van de onderaannemers te vermelden;
3. de aanbestedende dienst ertoe te verplichten het in onderaanneming geven aan een onderneming die zich in een van de in artikel 46 van de klassieke richtlijn genoemde gevallen bevindt en/of „niet (voldoet) aan de vereisten vervat in de artikelen 47, 48 en 49”, te verbieden;
4. uitbesteding van „intellectuele diensten, met uitzondering van vertaal- en tolkdiensten, managementdiensten en aanverwante diensten” te verbieden.

De Commissie kan dit amendement om de volgende redenen niet aanvaarden:

1. Indien een economisch subject kan aantonen dat het werkelijk gebruik kan maken van de capaciteiten van andere instanties, bijvoorbeeld door een onderaannemingsovereenkomst, heeft dit subject volgens de jurisprudentie het recht zich bij de selectie hierop te beroepen. In de huidige wetgeving staat daarentegen niets dat een aanbestedende dienst ervan weerhoudt te verbieden dat een opdracht in het stadium van de uitvoering van de overeenkomst (verder) wordt uitbesteed.

2. Via deze verplichting zouden de inschrijvers in hun inschrijving zowel moeten vastleggen welk gedeelte wordt uitbesteed als wie de gekozen onderaannemers zijn. Het lijkt overdreven om dit op communautair niveau op te leggen, gelet op het feit dat de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de opdracht nog steeds bij de begunstigde van de opdracht berust. Gelet op het subsidiariteitsbeginsel is het aan de lidstaten om zonodig vast te leggen dat de onderaannemers moeten worden geïdentificeerd.
3. Wat betreft opdrachten van aanbestedende diensten die overheidsdiensten zijn, lijkt de mogelijkheid om onderaannemers uit te sluiten legitiem met betrekking tot ondernemingen/personen die zijn veroordeeld voor bepaalde delicten (georganiseerde criminaliteit/corruptie/fraude ten nadele van de financiële belangen van de Gemeenschap, vgl. artikel 46, lid 1, van de klassieke richtlijn), of in andere gevallen (niet-naleving van het arbeidsrecht, vgl. lid 2 van hetzelfde artikel), maar dit leidt niettemin tot toepassingsproblemen. Deze mogelijkheid houdt namelijk kennis (zie punt 2) en controle vooraf van de onderaannemers in, waardoor de aanbestedingsprocedures zeer veel langer zouden worden.

Er kan echter overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel rekening mee worden gehouden (zonodig door de lidstaten opgelegde verplichting).

Naast de problemen die in de commentaren bij de amendementen 57 en 109 hierboven worden genoemd over de verplichte toepassing van de verplichte uitsluitingscriteria die in lid 1 van artikel 46 van de klassieke richtlijn worden opgesomd, zou, wat betreft opdrachten van aanbestedende diensten die geen overheidsdiensten zijn, de toepassing van een dergelijke verplichting voor onderaannemers onuitvoerbaar zijn.

Een eventuele verplichte uitsluiting van onderaannemers in andere gevallen (niet-naleving van het arbeidsrecht, vgl. lid 2 van hetzelfde artikel) zou overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel (zonodig door de lidstaten opgelegde verplichting) in overweging kunnen worden genomen, maar zou tot dezelfde problemen leiden als wanneer de aanbestedende dienst een overheidsdienst is.

Voor wat betreft de aspecten van punt 3 met betrekking tot de economische en financiële draagkracht en de technische en beroepsbekwaamheid in de zin van de artikelen 48 en 49 van de klassieke richtlijn, zou dit betekenen dat de onderaannemers over dezelfde draagkracht en bekwaamheid moeten beschikken als de hoofdcontractant, waardoor het MKB op ongerechtvaardigde wijze wordt uitgesloten. Deze aspecten kunnen dus niet in aanmerking worden genomen, daar de aanbestedende diensten geenszins verplicht zijn dergelijke criteria in de regels en criteria op te nemen die zij voor de selectie van de hoofdcontractanten of bij het beheer van een erkenningsregeling toepassen.

Wat artikel 47 van de klassieke richtlijn betreft, wordt in het amendement voorgesteld voor onderaannemers een strengere regeling te doen gelden dan voor gegadigden en inschrijvers is bepaald (voor de laatsten hoeven de aanbestedende diensten dergelijke eisen niet op te nemen in de regels en criteria die zij voor de selectie van gegadigden en inschrijvers of bij het beheer van erkenningsregelingen toepassen, noch inlichtingen te vragen, terwijl ze dit voor de onderaannemers wel systematisch zouden moeten doen). Wanneer bepaald in de regels en criteria betreffende de selectie van de deelnemers of betreffende het beheer van een erkenningsregeling, is de mogelijkheid om artikel 47 van de klassieke richtlijn voor selectiedoeleinden op onderaannemers toe te passen echter al aanwezig, indien de inschrijver zich verlaat op de middelen die hem door onderaannemers ter beschikking zijn gesteld (arrest-Holst Italia⁽¹⁾).

4. Het lijkt niet gerechtvaardigd een dergelijk algemeen verbod vast te stellen: de aanbestedende diensten, die belanghebbende partij zijn, kunnen, als zij dat willen, nu al onderaanneming verbieden door voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht vast te leggen en dit geldt voor alle soorten opdrachten en niet alleen voor bepaalde diensten. Vanuit dezelfde optiek moeten zij de vrijheid hebben onderaanneming toe te staan.

Amendement 45 is bedoeld om de mogelijkheden uit te breiden om zonder oproep tot mededinging opdrachten ten behoeve van onderzoek, proefneming of ontwikkeling te plaatsen door de in de bestaande wetgeving bepaalde voorwaarden te schrappen volgens welke deze opdrachten niet mogen worden geplaatst „met het doel de rendabiliteit te verzekeren dan wel de kosten van onderzoek en ontwikkeling te dekken en voorzover de plaatsing van een dergelijke opdracht niet verhindert dat een oproep tot mededinging wordt gedaan voor latere opdrachten die dit doel in het bijzonder beogen”.

Door deze voorwaarden te schrappen zou het amendement tot gevolg hebben dat opdrachten die nu onder de richtlijn vallen, van het toepassingsgebied van de richtlijn worden uitgesloten, en zou het aldus de communautaire verworvenheden opnieuw ter discussie stellen. Bovendien zou het amendement opdrachten kunnen creëren die zeer lange tijd voor concurrentie gesloten blijven, aangezien de toepassing van deze uitzondering gemakkelijk zou kunnen worden gevolgd door de toepassing van een andere uitzondering om technische redenen (bijvoorbeeld op het gebied van interoperabiliteit) om opdrachten te blijven gunnen aan degene die de oorspronkelijke onderzoeksopdracht heeft gekregen. Het amendement is dus onaanvaardbaar.

Amendement 48 voegt de verduidelijking toe dat eventuele „andere bijzondere voorwaarden voor deelneming” die in de uitnodiging tot inschrijven of onderhandelen, respectievelijk in de niet-openbare procedure en de procedure van gunning door onderhandelingen, moeten zijn vermeld, „geen ongerechtvaardigde discriminatie tussen aanbieders” mogen vormen.

⁽¹⁾ Arrest van het Hof van 2 december 1999, Holst Italia SpA tegen Comune di Cagliari in tegenwoordigheid van Ruhrwasser AG International Water Management, zaak C-176/98, Jurispr. 1999, blz. I-8607.

Het door dit amendement nagestreefde doel ligt in de lijn van het voorstel voor een richtlijn. Deze toevoeging is echter overbodig, aangezien dit aspect al in artikel 9 over de grondbeginselen die in het algemeen in acht moeten worden genomen, wordt behandeld.

Amendement 49 is bedoeld om te verhinderen dat de aanbestedende dienst de middelen mag kiezen die in het kader van een aanbestedingsprocedure of van het beheer van een erkenningsregeling voor de verzending van mededelingen en de uitwisseling van informatie moeten worden gebruikt.

Dit amendement zou tot gevolg hebben dat aanbestedende diensten ertoe worden verplicht inschrijvingen via ongeacht welk middel te ontvangen, zonder rekening te houden met het feit dat zij niet over de middelen beschikken om deze te ontvangen. Het amendement moet dus worden verworpen.

Amendement 50 verplicht de aanbestedende diensten elektronische inschrijvingen te weigeren als hierbij geen gebruik is gemaakt van een geavanceerde elektronische handtekening in de zin van Richtlijn 1999/93/EG en van betrouwbare encryptie van de inhoud van de inschrijvingen.

Dit amendement neemt de huidige situatie op het gebied van elektronische handtekeningen over. De technische ontwikkelingen op dit gebied zijn echter snel. Het amendement zou ertoe leiden dat de richtlijn bij elke ontwikkeling moet worden gewijzigd. Garanties betreffende elektronische handtekeningen kunnen worden verkregen door naar de nationale bepalingen op dit gebied te verwijzen (waarmee latere wijzigingen van de tekst worden vermeden als de Gemeenschapswetgeving zich ontwikkelt). Anderzijds is encryptie niet noodzakelijk, omdat er andere middelen zijn om de toegang tot de inschrijvingen te beschermen zonder dat encryptie wordt gebruikt. Bovendien zou verplichte encryptie zowel voor de koper als voor de inschrijvers extra kosten met zich brengen. Dit amendement kan dus niet worden aanvaard.

Amendement 103 is bedoeld om de aanbestedende diensten ertoe te verplichten een geaccrediteerd derde orgaan in te schakelen om de betrouwbaarheid van de door de inschrijvers doorgezonden gegevens te garanderen.

Het communautaire beleid is erop gericht een accreditatieregeling niet verplicht te stellen wegens de risico's van verstoring en vergroting van de verschillen tussen de lidstaten.

Amendement 52 is bedoeld om te verduidelijken dat een aanbestedende dienst een economisch subject binnen een termijn van uiterlijk twee maanden van zijn besluit inzake een aanvraag tot erkenning in kennis moet stellen.

Indien het amendement bedoeld is om aanbestedende diensten te verplichten hun beoordeling van een aanvraag tot erkenning binnen een termijn van uiterlijk twee maanden af te ronden, is het onaanvaardbaar, aangezien de erkenningsregelingen onder andere in deze richtlijn zijn ingevoegd om rekening te houden

met het feit dat aanbestedende diensten zeer ingewikkelde industriële installaties (bijvoorbeeld rollend materieel voor de spoorwegen) nodig hebben, waarvan de technische beoordeling lange testperiodes, analyses enz. kan vereisen. Als het amendement echter alleen bedoeld is om ervoor te zorgen dat de economische subjecten binnen deze termijn van twee maanden informatie krijgen, is het overbodig, aangezien in de tweede alinea al het volgende is bepaald: „Wanneer het erkenningsbesluit meer dan zes maanden vanaf de indiening van het verzoek om erkenning in beslag neemt, moet de aanbestedende dienst de verzoeker binnen twee maanden na deze indiening mededeling doen van de redenen waarom deze termijn langer moet zijn en van de datum waarop zijn verzoek zal worden aanvaard dan wel afgewezen.”

Amendement 54 is bedoeld om de periode waarin de aanbestedende diensten gegevens over het verloop van een aanbestedingsprocedure moeten bewaren, van vier tot zes jaar te verlengen.

De bepaling in kwestie is ingevoegd „opdat de aanbestedende dienst gedurende dat tijdvak aan de Commissie de noodzakelijke inlichtingen kan verstrekken, indien deze daarom verzoekt”. Gezien de regels voor de behandeling van klachten en de gedragscode lijkt het onevenredig een dergelijke verlenging te eisen, eveneens gelet op de niet te verwaarlozen kosten die deze maatregel voor de aanbestedende diensten met zich brengt (vooral in termen van archiefruimte). Het staat een lidstaat vrij om een langere periode vast te stellen indien dat noodzakelijk mocht blijken om de rechten van de economische subjecten te beschermen (of bijvoorbeeld om deze periode in overeenstemming te brengen met de nationale bepalingen op het gebied van verjaring).

Amendement 55 is bedoeld om een beroepsregeling in te voeren voor de besluiten van de aanbestedende diensten en ervoor te zorgen dat deze openstaat voor werknemers en hun vertegenwoordigers.

Beroepsprocedures op het gebied van overheidsopdrachten worden al door een aparte specifieke richtlijn geregeld (voor nutsbedrijven Richtlijn 92/13/EEG en niet 89/665/EEG). De beroepsmogelijkheden voor werknemers en hun vertegenwoordigers met betrekking tot naleving van de sociale wetgeving in het kader van overheidsopdrachten bestaan overigens al. Specifieke beroepsmogelijkheden voor ter beschikking gestelde werknemers zijn immers vastgelegd in de richtlijn „terbeschikkingstelling van werknemers” (96/71/EEG). De twee beroepsregelingen kunnen niet worden gecombineerd. Een identiek amendement (artikel 41 bis) is door de Commissie juridische zaken verworpen zonder dat het ook voor de „klassieke” richtlijn is ingediend, waardoor ongerechtvaardigde verschillen tussen beide richtlijnen zouden zijn ontstaan, als het amendement op deze richtlijn was gehandhaafd.

Amendement 58 is bedoeld om de regel in te voegen volgens welke sectorspecifieke normen in geval van strijdigheid moeten prevaleren op de regels voor overheidsopdrachten.

Volgens de motivering zou het amendement vooral bedoeld zijn voor de spoorwegsector (voorstel voor een verordening betreffende het personenvervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren ⁽¹⁾).

Het amendement moet worden verworpen, omdat het in strijd is met de benadering van de Commissie met name in het kader van het voorstel voor een verordening, dat de sectorale regels zonder afbreuk te doen aan de algemene regels van toepassing zijn op alle overheidsopdrachten in die zin dat zij geen procedurevoorschriften mogen invoeren voor opdrachten waarvoor volgens de gedetailleerde voorschriften van de richtlijnen voor overheidsopdrachten een oproep tot mededinging moet worden gedaan. Het amendement zou bovendien tot ongerechtvaardigde verschillen tussen beide richtlijnen leiden, omdat er geen overeenkomstig amendement voor de klassieke richtlijn is ingediend, waar zich hetzelfde probleem kan voordoen.

Amendement 61 zou de regeling van officiële lijsten van erkende economische subjecten, als bedoeld in het kader van de klassieke richtlijn, van toepassing maken op de aanbestedende diensten.

Eenzijds weerhoudt niets een aanbestedende dienst ervan een bewijs van inschrijving op een dergelijke lijst als bewijs van bekwaamheid te aanvaarden. Anderzijds moeten, zelfs in het kader van de klassieke richtlijn, ook andere bewijsmiddelen worden aanvaard. Het amendement is ook in strijd met de algemene benadering van deze richtlijn die, behalve in gevallen waarin de grondbeginselen van de Gemeenschapswetgeving dezelfde regels vereisen, soepeler regels hanteert dan de klassieke richtlijn om rekening te houden met het toepassingsgebied dat zowel overheidsbedrijven als particuliere ondernemingen omvat.

Amendement 62 is bedoeld om vast te leggen dat de voor de selectie van de deelnemers gebruikte regels en criteria geen afbreuk mogen doen aan eventuele uitvoeringsvoorwaarden.

Uitvoeringsvoorwaarden zijn, zoals de benaming al aangeeft, voorwaarden voor de uitvoering van een opdracht en dus noch selectiecriteria, noch gunningscriteria, hetgeen bovendien door de jurisprudentie is bevestigd. Overneming van dit amendement zou voorts tot een onaanvaardbaar verschil tussen de beide richtlijnen leiden, aangezien er geen soortgelijk amendement voor de klassieke richtlijn is voorgesteld.

Amendement 125 betreffende het gunningscriterium van „de economisch voordeligste inschrijving” is bedoeld om:

1. de verduidelijking te schrappen volgens welke het gaat om de „voor de aanbestedende diensten” economisch voordeligste inschrijving;
2. te verduidelijken dat de milieukeurmerken ook „productiemethoden” kunnen omvatten;

3. het criterium van het „gelijkekansenbeleid” toe te voegen.

Aangaande punt 1: het schrappen van de woorden „voor de aanbestedende diensten” zou het mogelijk maken rekening te houden met vage, vaak niet meetbare elementen in verband met een mogelijk nut voor de „maatschappij” in ruime zin. Dergelijke gunningscriteria schieten aan hun doel voorbij terwijl ze het in feite mogelijk moeten maken de intrinsieke kwaliteiten van de inschrijvingen te beoordelen om te bepalen welke inschrijving de koper de beste prijs-kwaliteitverhouding biedt. Dit zou een ingrijpende verandering zijn van de doelstelling van de richtlijnen overheidsopdrachten, het zou erop neerkomen dat deze wetgeving tot instrument wordt gemaakt ten behoeve van het sectorale beleid en bovendien zou het een ernstig risico van ongelijke behandeling met zich brengen.

Aangaande punt 2: de gunning van de opdracht is niet de geschikte fase om een minder vervuilende productiemethode te kiezen. Minder vervuilende productiemethoden kunnen vanaf de omschrijving van het voorwerp van de opdracht in de technische specificaties worden voorgeschreven indien de koper ervoor kiest het minst vervuilende te kopen. Als hij verschillende oplossingen wil vergelijken en de voordelen/kosten van meer of minder vervuilende oplossingen wil beoordelen, kan hij de indiening van varianten toestaan of opleggen.

Aangaande punt 3: het concept van gelijke behandeling heeft een bijzondere betekenis in de context van overheidsopdrachten (= alle gegadigden/inschrijvers op dezelfde wijze behandelen), terwijl het amendement van het Parlement betrekking lijkt te hebben op het discriminatieverbod in de zin van artikel 13 van het Verdrag. Aangezien het om een criterium gaat dat betrekking heeft op het beleid van de onderneming en niet op de kwaliteit van een inschrijving, kan het niet om een gunningscriterium gaan. De invoering van criteria betreffende de onderneming zou ertoe leiden dat bepaalde ondernemingen tijdens de gunningsfase op grond van niet-meetbare elementen de voorkeur krijgen, zelfs als hun inschrijving niet de beste prijs-kwaliteitverhouding voor de koper biedt.

Amendement 71 heeft betrekking op artikel 57. Deze bepaling, die nu alleen van toepassing is op opdrachten voor diensten, is gericht op eventuele problemen van Europese economische subjecten om toegang te krijgen tot opdrachten voor diensten van derde landen. De bepaling verplicht de Commissie ertoe zich te beijveren om problemen met de toegang tot opdrachten van derde landen op te lossen. Het amendement zou enerzijds de huidige bepalingen tot de drie soorten opdrachten uitbreiden en bovendien de verplichting invoegen om in te grijpen in geval van eventuele niet-naleving van bepaalde IAO-verdragen door derde landen.

De uitbreiding van de bestaande verplichting om in te grijpen tot opdrachten voor leveringen en werken wordt niet gemotiveerd. Voor dit soort opdrachten bestaan andere instrumenten, hetzij in deze richtlijn (zie bv. artikel 56), hetzij in het kader van bilaterale of multilaterale overeenkomsten of onderhandelingen. Dit aspect van het amendement is dus onaanvaardbaar.

⁽¹⁾ PB C 365 E van 19.12.2000, blz. 169.

Wat de nieuwe aanleiding tot ingrijpen betreft, is een richtlijn voor overheidsopdrachten niet het geschikte instrument om verplicht toezicht van de Commissie op naleving van het internationale arbeidsrecht door derde landen in te voeren.

Amendement 73 schrapt in artikel 62, lid 1, het deel van de zin dat duidelijk aangeeft dat de aanbestedende dienst bepaalt welke communicatiemiddelen bij de afwikkeling van een prijsvraag worden gebruikt.

Indien dit deel van de zin ontbreekt, biedt de tekst de deelnemers de mogelijkheid zelf een communicatiemiddel te kiezen, wat dezelfde gevolgen zou hebben als amendement 49.

Amendement 74 voegt aan artikel 62 een nieuw lid 1 bis toe dat de verplichting oplegt een geavanceerde elektronische handtekening en een betrouwbare encryptie te gebruiken indien in het kader van een prijsvraag voor diensten een ontwerp of plan elektronisch wordt ingediend.

Zie de redenen waarom amendement 50 wordt verworpen, en de tekst van het geamendeerde artikel 62 (amendement 75).

Amendement 77 zou een rechtsvermoeden introduceren van vrije toegang tot de spoorwegsector in geval van omzetting en correcte toepassing van Richtlijn 91/440/EEG betreffende de ontwikkeling van de spoorwegen in de Gemeenschap ⁽¹⁾. Het amendement houdt verband met het in artikel 29 vastgelegde algemene mechanisme voor uitsluiting.

Het amendement is onaanvaardbaar, aangezien Richtlijn 91/440/EEG strikt genomen geen liberaliseringsrichtlijn is.

Amendement 84 is bedoeld om bankdiensten volledig uit te sluiten van het toepassingsgebied van de richtlijn.

Dit amendement is onaanvaardbaar, aangezien de communautaire verworvenheden opnieuw ter discussie worden gesteld doordat opdrachten die nu onder de richtlijn vallen, worden uitgesloten. Bovendien kunnen de redenen die vaak worden aangedragen om deze uitsluiting te rechtvaardigen (het is onmogelijk om de procedures toe te passen wegens de volatiliteit van de rentepercentages), niet worden aanvaard; de richtlijn biedt immers mogelijkheden (gebruik van erkenningsregelingen, raamovereenkomsten, elektronische middelen ...) die aan de behoeften voor het plaatsen van deze opdrachten kunnen voldoen.

Amendement 88 voegt een nieuwe bijlage toe met de lijst van internationale verdragen op het gebied van arbeidsvoorwaarden ten behoeve van de toepassing van amendement 71.

Aangezien deze bijlage slechts in het kader van amendement 71 op artikel 57 van nut is en amendement 71 om de bovengenoemde redenen onaanvaardbaar is, is ook amendement 88 om dezelfde redenen onaanvaardbaar.

3.4. Gewijzigd voorstel

Overeenkomstig artikel 250, lid 2, van het EG-Verdrag wijzigt de Commissie haar voorstel in bovengenoemde zin.

⁽¹⁾ PB L 237 van 24.8.1991, blz. 25.

Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken ⁽¹⁾

(2002/C 203 E/31)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2002) 236 def. — 2000/0115(COD)

(Door de Commissie overeenkomstig artikel 250, lid 2, van het EG-Verdrag ingediend op 6 mei 2002)

1. Achtergrond

Indiening van de voorstellen bij de Raad en het Europees Parlement (COM(2000) 275 definitief 2000/0115(COD)) overeenkomstig artikel 175, lid 1, van het Verdrag: 12 juli 2000

Advies van het Economisch en Sociaal Comité: 26 april 2001

Advies van het Comité van de Regio's: 13 december 2000

Advies van het Europees Parlement — eerste lezing: 17 januari 2002

2. Doel van het voorstel van de Commissie

Het voorstel heeft tot doel de communautaire wetgeving op het gebied van overheidsopdrachten te herschikken. Met deze wetgeving wordt beoogd een echte Europese interne markt op het gebied van overheidsaankopen tot stand te brengen. Zij heeft niet tot doel het nationale recht te vervangen, maar ervoor te zorgen dat bij het plaatsen van overheidsopdrachten in alle lidstaten de beginselen van gelijke behandeling, non-discriminatie en doorzichtigheid in acht worden genomen.

Met dit voorstel, dat aansluit op het debat dat door het Groenboek over overheidsopdrachten op gang is gebracht, wordt het driedelige doel modernisering, vereenvoudiging en grotere flexibiliteit van het bestaande rechtskader terzake nagestreefd: modernisering om rekening te houden met nieuwe technologieën en veranderingen in de economische omgeving, vereenvoudiging om de bestaande teksten voor de gebruikers beter begrijpelijk te maken zodat de opdrachten volledig in overeenstemming met de terzake geldende normen en beginselen worden geplaatst en de betrokken ondernemingen in staat zijn beter hun rechten te kennen, en flexibiliteit van de procedures om te voorzien in de behoeften van aanbestedende diensten en economische subjecten.

Bovendien zullen de economische subjecten, de aanbestedende diensten en de Europese burger door de herschikking van de drie geldende rechtsinstrumenten de beschikking krijgen over één enkele duidelijke en doorzichtige tekst.

3. Advies van de Commissie over de door het Parlement goedgekeurde amendementen

De Commissie heeft 63 amendementen van de 103 door het Europees Parlement goedgekeurde amendementen in hun ge-

heel, gedeeltelijk, naar de geest of in andere bewoordingen overgenomen.

3.1. *Amendementen die als zodanig, of wegens zuiver formele redenen geherformuleerd, door de Commissie worden aanvaard (amendementen 1, 141, 4, 13, 125, 17, 50, 85, 88, 97 en 112)*

Amendement 1 stelt een nieuwe overweging voor waarbij wordt erkend dat de deelname van publiekrechtelijke lichamen aan een aanbestedingsprocedure kan leiden tot concurrentievervalsingen, en derhalve wordt bepaald dat de lidstaten regels kunnen vaststellen voor de wijze waarop de berekening van de reële prijs/kosten van de inschrijvingen dient te geschieden.

Amendement 141 voegt een nieuwe overweging in waarbij erop wordt gewezen dat de richtlijn niet belet dat aanbestedende diensten maatregelen voorschrijven of toepassen die noodzakelijk zijn ter bescherming van eisen van algemeen belang: openbare orde, zedelijkheid, veiligheid en volksgezondheid, het leven van mensen, dieren en planten. De Commissie aanvaardt dit amendement, maar wijst erop dat het op zodanige wijze moet worden opgesteld dat de bepalingen van het Verdrag (artikel 30) erin worden weergegeven: overweging:

„(6) Niets in deze richtlijn belet dat aanbestedende diensten maatregelen voorschrijven of toepassen die noodzakelijk zijn ter bescherming van de openbare orde, zedelijkheid en veiligheid, de gezondheid en het leven van mensen, dieren of planten, in het bijzonder met het oog op duurzame ontwikkeling, op voorwaarde dat deze maatregelen niet discriminerend zijn en niet in strijd zijn met het streven naar openstelling van de markten op het gebied van overheidsopdrachten, noch met het Verdrag.”

Amendement 4 voegt een nieuwe overweging in die verband houdt met amendement 40. Ze is bedoeld om in de zin van de jurisprudentie van het Hof (arrest-Teckal ⁽²⁾) de voorwaarden te verduidelijken waaronder aanbestedende diensten overheidsopdrachten rechtstreeks kunnen gunnen aan een formeel afzonderlijke instantie, waarover ze echter een soortgelijk toezicht uitoefenen als het toezicht dat ze op hun eigen diensten uitoefenen.

⁽¹⁾ PB C 29 E van 30.1.2001, blz. 11.

⁽²⁾ Arrest van 18 november 1999 in zaak C-107/98, Jurispr. 1999, blz. I-8121.

Amendement 13 voegt een nieuwe overweging in waarbij wordt gewezen op de verplichting van de lidstaten om de nodige maatregelen te treffen voor de handhaving en tenuitvoerlegging van de richtlijn en om in overweging te nemen of het noodzakelijk is een onafhankelijke instantie voor overheidsaanbestedingen in het leven te roepen.

Amendement 125 wijzigt overweging 31. Daardoor worden de prestaties van ingenieurs toegevoegd aan de voorbeelden van prestaties waarvan de beloning wordt geregeld door nationale bepalingen, waaraan geen afbreuk mag worden gedaan.

Amendement 17 voegt een nieuwe overweging in waarbij de Commissie wordt verzocht de mogelijkheid te onderzoeken een voorstel voor een richtlijn aan te nemen met het oog op een regeling voor concessies en project financiering.

Dit amendement wordt aanvaard met een lichte wijziging om institutionele redenen:

„(46) De Commissie wordt verzocht de mogelijkheid te onderzoeken de rechtszekerheid in de sector concessies en publiek — private partnerschappen te versterken en, indien zij dit noodzakelijk acht, een wetgevingsvoorstel goed te keuren.”

Amendement 50 wijzigt artikel 27 — de titel en lid 1 — teneinde ervoor te zorgen dat de inschrijvers over de nodige informatie beschikken betreffende de milieuwetgeving, de belastingwetgeving en de sociale wetgeving op de plaats waar de opdracht moet worden uitgevoerd, en de aanbestedende diensten te verplichten in het bestek aan te geven bij welke instantie of instanties de terzake dienende informatie over deze wetgeving kan worden verkregen.

Amendement 85 wijzigt artikel 46, lid 2, letter c), — betreffende de mogelijkheid om een gegadigde of een inschrijver uit te sluiten vanwege een delict dat in strijd is met zijn beroepsgebruiksregels — opdat de uitsluiting pas plaatsvindt na een rechterlijke uitspraak die in kracht van gewijsde is gegaan overeenkomstig het toepasselijke nationale recht.

Amendement 88 schrapt artikel 46, lid 2, letter h), waarbij wordt voorzien in de „mogelijkheid” om een gegadigde of een inschrijver uit te sluiten die is veroordeeld wegens fraude of enige andere onwettige activiteit in de zin van artikel 280 van het Verdrag, met uitzondering van die welke in lid 1 (verplichting tot uitsluiting) zijn bedoeld.

Amendement 97 voegt een nieuw artikel 50 bis in dat bepaalt dat, indien een aanbestedende dienst een verklaring betreffende een milieubeheersysteem verlangt, hij de EMAS-certificaten moet aanvaarden, alsmede die welke aan de internationale normen beantwoorden en elk ander gelijkwaardig bewijsmiddel. Dit amendement moet samen met amendement 93 betreffende de technische bekwaamheid worden gelezen; in bepaalde passende gevallen — bijvoorbeeld wat betreft de bekwaamheid om bij de uitvoering van een openbaar werk een ecosysteem te

respecteren — kan een milieubeheersysteem immers tot bewijs van de technische bekwaamheid dienen. Voor deze gevallen is het nuttig te voorzien in de mogelijke bewijsmiddelen en in de erkenning van de gelijkwaardigheid teneinde te waarborgen dat opdrachten niet uitsluitend aan de houders van bepaalde certificaten worden gegund. Dit amendement neemt inhoudelijk de bepalingen van artikel 50 betreffende verklaringen inzake kwaliteitsbewaking over.

Met amendement 112 wordt voorgesteld bijlage VII A, aankondiging van overheidsopdrachten, punt 11, letter a), — betreffende naam en adres van de dienst waar het bestek en aanvullende documentatie kunnen worden aangevraagd — aan te vullen met het telefoon- en faxnummer en het e-mailadres.

3.2. *Gedeeltelijk of inhoudelijk in andere bewoordingen door de Commissie aanvaarde amendementen (amendementen 2, 5, 168, 126-172, 21, 175, 7, 142, 171-145, 9, 137, 138, 45, 46, 47-123, 109, 10, 127, 11, 51, 15, 100, 170, 23, 54, 65, 24, 30, 93, 95, 31, 147, 34, 35, 36, 121, 38, 40, 5, 150, 70, 74, 77-132, 80, 86, 87, 89, 153, 104, 110, 113, 114)*

Amendement 2 voegt een nieuwe overweging in met het doel het milieubeleid in het beleid inzake overheidsopdrachten te integreren. Artikel 6 van het Verdrag legt de verplichting op de milieubescherming in de andere beleidsvormen te integreren: dit houdt in dat het milieubeleid en het beleid inzake overheidsopdrachten met elkaar in overeenstemming moeten worden gebracht. De Commissie is derhalve van oordeel dat de aanbestedende diensten in staat moeten worden gesteld om tegen de beste prijs-kwaliteitverhouding „groene” producten/diensten aan te kopen. Zij neemt het amendement over in de volgende bewoordingen.

Overweging: „(5) Overeenkomstig artikel 6 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap moeten de eisen inzake milieubescherming geïntegreerd worden in de omschrijving en uitvoering van het beleid en het optreden van de Gemeenschap als bedoeld in artikel 3 van genoemd Verdrag, in het bijzonder met het oog op het bevorderen van duurzame ontwikkeling.

Deze richtlijn verduidelijkt derhalve hoe de aanbestedende diensten kunnen bijdragen tot de bescherming van het milieu en de bevordering van duurzame ontwikkeling op een wijze die de aanbestedende diensten niettemin in staat stelt voor hun opdrachten de beste prijs-kwaliteitverhouding te krijgen.”

Amendement 5 is verbonden met de amendementen 168, 126-172 en 21: met al deze amendementen worden bepalingen ingevoegd die de aanbestedende diensten in staat stellen om voor hun aankopen gebruik te maken van een centrale inkoopdienst.

Amendement 5 voorziet in een nieuwe overweging waarbij de invoering wordt gerechtvaardigd van een definitie en een regeling voor de vrijstelling van procedures voor de aanbestedende diensten wanneer zij inkopen via centrale inkoopdiensten die zelf aanbestedende diensten zijn.

Amendement 168 voert een nieuwe overweging in met de bedoeling de aankopen van leveringen en diensten bij centrale inkoopdiensten te rechtvaardigen, voorzover deze de procedurevoorschriften van de richtlijn in acht hebben genomen. De Commissie is van oordeel dat ook voor werken van dergelijke instanties gebruik moet kunnen worden gemaakt.

De Commissie aanvaardt deze gewijzigde en als volgt in één overweging samengevoegde amendementen:

„(13) In een aantal lidstaten hebben zich bepaalde technieken voor gecentraliseerde aankopen ontwikkeld. Verschillende aanbestedende diensten zijn belast met het doen van aankopen of het plaatsen van opdrachten die voor andere aanbestedende diensten bestemd zijn. In verband met de omvang van de op die manier verrichte aankopen maken deze technieken het mogelijk om de mededinging te vergroten en de doeltreffendheid van de overheidsopdrachten te verbeteren. Er dient derhalve een communautaire definitie te worden vastgesteld voor centrale inkoopdiensten die werkzaam zijn voor de aanbestedende diensten. Ook dienen de voorwaarden te worden vastgesteld waaronder aanbestedende diensten die voor het verwerven van werken, leveringen en/of diensten gebruik maken van een centrale inkoopdienst, met inachtneming van de beginselen van non-discriminatie en gelijke behandeling kunnen worden geacht aan de bepalingen van deze richtlijn te hebben voldaan.”

De amendementen 126-172, 21 en 175 voegen specifieke bepalingen betreffende centrale inkoopdiensten in.

Door de amendementen 126-172 worden de door aanbestedende diensten opgerichte centrale inkoopdiensten gerekend tot de aanbestedende diensten in de zin van de richtlijn.

Amendement 21 voegt een definitie van centrale inkoopdienst in en legt de verplichting op de Commissie van deze inkoopdiensten in kennis te stellen.

Het met de amendementen 126-172 en 21 nagestreefde doel is gerechtvaardigd, want de centrale inkoopdiensten kunnen eraan bijdragen schaalvoordelen te verkrijgen, door middel van publicaties op Europees niveau de mededinging te versterken gezien de omvang van de opdrachten, en plaatselijke lichamen te helpen. De in de lidstaten bestaande structuren dienen echter in een zo ruim mogelijk kader te worden geplaatst.

Amendement 175 heeft tot doel centrale inkoopdiensten te verplichten de richtlijn volledig na te leven en aanbestedende diensten in staat te stellen rechtstreeks of via een derde diensten en leveringen bij deze inkoopdiensten te verwerven zonder dat zij naderhand zelf ook de richtlijn moeten toepassen.

Het amendement kan in beginsel worden aanvaard wat de gebruikmaking van een centrale inkoopdienst betreft, met uitbreiding van deze mogelijkheid tot opdrachten voor werken teneinde overeenstemming tussen de mededewetgevers te vergemakkelijken.

Bijgevolg neemt de Commissie deze amendementen naar de geest over door middel van een definitie van centrale inkoopdienst en van een artikel dat, overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel, de lidstaten de mogelijkheid laat om van deze inkoopdiensten gebruik te maken en, in voorkomend geval, dit gebruik tot bepaalde opdrachten te beperken.

„Artikel 1

Definities

1. Voor de toepassing van deze richtlijn gelden de in de leden 2 tot en met 12 neergelegde definities.

...

7 bis. Een centrale inkoopdienst is een aanbestedende dienst die:

- leveringen en/of diensten verwerft die voor aanbestedende diensten bestemd zijn en/of
- overheidsopdrachten plaatst of raamovereenkomsten sluit voor werken, leveringen of diensten die voor aanbestedende diensten bestemd zijn.”

„Artikel 7 bis

Overheidsopdrachten en raamovereenkomsten geplaatst of gesloten door centrale inkoopdiensten

1. De lidstaten kunnen aanbestedende diensten de mogelijkheid bieden om voor het verwerven van werken, leveringen en/of diensten gebruik te maken van centrale inkoopdiensten.

2. Aanbestedende diensten die voor het verwerven van werken, leveringen en/of diensten gebruik maken van een centrale inkoopdienst onder de in artikel 1, lid 7 bis, bedoelde voorwaarden, worden geacht aan de bepalingen van deze richtlijn te hebben voldaan, mits de inkoopdienst aan die bepalingen heeft voldaan.”

De amendementen 7, 142 en 171-145 hebben betrekking op gemengde opdrachten „diensten-werken”.

Amendement 7 is verbonden met de amendementen 171-145; het voegt een nieuwe overweging in met de bedoeling uitdrukkelijk te bepalen dat de keuze tussen een gemeenschappelijke opdracht, die zowel de planning als de uitvoering van uitvoeringswerken omvat, en de gunning van gescheiden opdrachten wordt gemaakt door de aanbestedende diensten en niet door de richtlijn kan worden voorgeschreven. Het amendement preciseert dat de keuze van de aanbestedende dienst op kwalitatieve en economische criteria moet worden gebaseerd, en bepaalt dat de keuze van de gemeenschappelijke gunning door de aanbestedende dienst moet worden gemotiveerd.

De Commissie erkent dat het wenselijk is aan te geven dat de vrijheid van keuze tussen gemeenschappelijke gunning en gescheiden gunning op kwalitatieve en economische criteria moet worden gebaseerd. Zij stemt echter niet in met de verplichting om de keuze van een opdracht voor ontwerp-uitvoering te motiveren. Aangezien deze verplichting immers alleen wordt opgelegd wanneer voor „gemeenschappelijke” gunning wordt gekozen, wordt daardoor in feite het gebruik van de gescheiden gunning bevoorreed, een gunningsmethode waarvan wordt aangenomen dat ze automatisch aan de kwalitatieve en economische criteria voldoet. Enerzijds staat het niet vast dat deze veronderstelling juist is, en anderzijds is ze in tegenspraak met de vrijheid van keuze, die een uiting is van het subsidiariteitsbeginsel. Tenslotte lijkt het niet geschikt de „gemeenschappelijke” gunning te benadelen, want met deze methode worden gemakkelijker de drempels bereikt vanaf welke de procedure-regels van de richtlijn moeten worden toegepast doordat de planningdiensten en de uitvoeringswerken worden samen-gevoegd.

Amendement 142 is verbonden met de amendementen 171-145; het voegt een nieuwe overweging in met het doel een duidelijker onderscheid te maken tussen overheidsopdrachten voor werken en overheidsopdrachten voor diensten (opdrachten voor onroerendgoedbeheer die werken met een navolgend of aanvullend karakter omvatten, en opdrachten voor werken die diensten omvatten die nodig zijn voor de uitvoering van de werken). Dit amendement ligt in de lijn van de jurisprudentie van het Hof (arrest-Gestión Hotelera (1)).

De amendementen 171-145 wijzigen artikel 1 teneinde de gemengde opdrachten werken/diensten en diensten/werken te specificeren. Zo wordt met name uitgelegd onder welke voorwaarden een opdracht voor diensten in de onroerendgoedsector die werken omvat, niet als overheidsopdracht voor werken mag worden beschouwd. Bovendien wordt voorzien in een bepaling betreffende het afzonderlijk of gemeenschappelijk aanbesteden van werken/diensten (criteria voor de keuze van de aanbestedingsmethode en verplichting tot motivering van de gemeenschappelijke aanbesteding). De situaties waarin een opdracht zowel diensten als werken omvat, worden geregeld aan de hand van het criterium van het hoofdvoorwerp van de opdracht zoals vermeld in het voorstel van de Commissie. Bovendien omschrijft het amendement uitdrukkelijk deze regel in het specifieke geval van diensten in de onroerendgoedsector die werken omvatten; de inhoud ervan zou dus beter in een overweging kunnen worden weergegeven. Bovendien zij erop gewezen dat de beperking tot alleen „uitvoeringswerken” niet is gerechtvaardigd.

Bijgevolg herschrijft de Commissie de amendementen 7, 142, en 171-145 in één overweging:

„(10) Gezien de verscheidenheid van overheidsopdrachten voor werken moeten aanbestedende diensten zowel in de gescheiden gunning als in de gemeenschappelijke gunning van de werken en de planningdiensten kunnen voorzien. Met de richtlijn wordt niet beoogd een gemeenschappelijke of een geschei-

den gunning voor te schrijven. Het besluit of een gescheiden of een gemeenschappelijke gunning van de opdracht plaatsvindt, dient te worden gebaseerd op kwalitatieve en economische criteria die door de nationale wetgevingen kunnen worden vastgesteld.

Een opdracht kan slechts als overheidsopdracht voor werken worden beschouwd indien het voorwerp ervan specifiek gericht is op de uitvoering van de in bijlage I bedoelde werkzaamheden, zelfs indien de opdracht andere diensten kan omvatten die nodig zijn voor de uitvoering van deze werkzaamheden. Overheidsopdrachten voor diensten, waaronder diensten inzake eigendomsbeheer, kunnen onder bepaalde omstandigheden ook werken omvatten. Indien dergelijke werken ten opzichte van het hoofdvoorwerp van de opdracht van bijkomende aard zijn en daarvan een uitvloeisel zijn of daarop een aanvulling vormen, is het feit dat die werken deel uitmaken van de opdracht geen reden om de opdracht als een overheidsopdracht voor werken aan te merken.”

De amendementen 9 en 137 hebben betrekking op de concurrentiële dialoog en amendement 138 op een nieuwe mogelijkheid van exclusieve dialoog.

Amendement 9 wijzigt overweging 18 teneinde te preciseren dat bij een concurrentiële dialoog de onderhandelingen eindigen met het afronden van de raadplegingen zonder dat er (noodzakelijkerwijs) een definitief bestek wordt opgesteld.

Amendement 137 heeft hoofdzakelijk tot doel:

1. de ontwerp-oplossing verplicht te stellen. De Commissie is na raadpleging van de betrokken kringen van oordeel dat de verplichting om ontwerp-oplossingen te verlangen, zou leiden tot complicaties op wetgevingsgebied en het risico van „cherry picking” (intellectuele „diefstal” waartegen geen bescherming kan worden geboden) zou inhouden. Bijgevolg aanvaardt de Commissie deze verplichting niet;
2. het vertrouwelijke karakter van de door de economische subjecten verstrekte gegevens te versterken. Teneinde overeenstemming tussen de medewetgevers te vergemakkelijken, dient voor de aanbestedende diensten te mogelijkheid te worden behouden om door een deelnemer verstrekte gegevens aan de andere deelnemers te verstrekken, met dien verstande dat deze mogelijkheid uitsluitend wordt geboden in gevallen waarbij de betrokken deelnemer zijn toestemming voor deze verstrekking heeft gegeven;
3. de onderhandelingen tijdens de dialoofase te beperken tot andere dan economische aspecten. In zoverre het amendement werkelijk tot doel zou hebben de onderwerpen die tijdens de dialoofase kunnen worden behandeld, te beperken tot niet-economische aspecten, is dit gedeelte van het amendement niet aanvaardbaar. De Commissie is immers van oordeel dat de procedure maar nuttig kan zijn indien tijdens de dialoofase alle aspecten van het project kunnen worden besproken;

(1) Arrest van 19 april 1994 in zaak C-331/92, Jurispr. 1994, blz. I-1329.

4. te zorgen voor de verruiming van de reeds geboden mogelijkheden of de invoering van nieuwe mogelijkheden voor de aanbestedende dienst om de specificaties van de opdracht, de gunningscriteria en de weging van deze criteria te wijzigen; (met betrekking tot dit laatste aspect is het amendement onsamenhangend, daar het zowel uitdrukkelijk naar de weging verwijst als naar een eenvoudige volgorde van belangrijkheid van de criteria). Het oorspronkelijke voorstel van de Commissie voorziet in de mogelijkheid om de gunningscriteria te wijzigen wanneer zij niet meer zouden beantwoorden aan de in het definitieve bestek gekozen oplossing. Het is echter gebleken dat — om rekening te houden met de wijdverbreide vrees voor „cherry picking” en om de goedkeuring door de medewetgevers te vergemakkelijken — het idee dat het bestek aan het eind van de dialoofase definitief kan worden vastgesteld, eventueel op basis van een combinatie van diverse oplossingen, moet worden opgegeven. Als gevolg daarvan zou de mogelijkheid om de gunningscriteria tijdens de procedure te wijzigen, ernstige risico's van manipulatie opleveren;
5. een verplichte vergoeding (die in totaal niet meer dan 15 % van de geraamde waarde van de opdracht mag bedragen) van de deelnemers in te voeren. Het principe van een verplichte vergoeding van de deelnemers kan worden aanvaard, temeer daar de aan het voeren van een dialoog verbonden kosten de aanbestedende diensten ertoe kunnen brengen deze nieuwe procedure alleen toe te passen voor bijzonder complexe opdrachten. Daarentegen is het, mede in verband met de subsidiariteit, wenselijk de te betalen bedragen niet wettelijk vast te stellen.

Amendement 138 voegt een nieuw artikel 30 bis in dat voor „opdrachten die gericht zijn op de totstandbrenging van een publiek-privaat partnerschap” bepaalt dat de aanbestedende dienst een „exclusieve dialoog” kan voeren met de inschrijver die de economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend, in zoverre deze dialoog niet leidt tot een ingrijpende wijziging van de fundamentele aspecten van deze inschrijving of tot concurrentievervalsing. Hoewel het amendement op dit punt dubbelzinnig is, lijkt het deze mogelijkheid te willen invoeren ongeacht de gekozen aanbestedingsprocedure.

Indien in het gedeelte van het amendement alle procedures worden bedoeld en niet alleen de laatste fase van een concurrentiële dialoog, zou het niet aanvaardbaar zijn. De nieuwe procedure van de concurrentiële dialoog is immers juist ingevoerd om onder andere rekening te houden met de behoeften inzake flexibiliteit die verbonden kunnen zijn aan projecten die de totstandbrenging van publiek-private partnerschappen impliceren.

Daarentegen kan het aan dit amendement ten grondslag liggende idee volgens hetwelk het noodzakelijk kan zijn bepaalde aspecten van de als economisch voordeligste aangewezen inschrijving te verduidelijken of daarin opgenomen verbintenissen

te bevestigen, wel worden aanvaard indien tegelijk passende waarborgen worden geboden, met name om te garanderen dat dit niet tot gevolg heeft dat wezenlijke elementen van de inschrijving of van de opdracht zoals hij in de oproep tot mededinging wordt beschreven, worden gewijzigd, de concurrentie wordt vervalst of discriminatie ontstaat. Voorts dient men zich ervan te vergewissen dat bij deze verduidelijkingen geen andere inschrijvers worden betrokken dan die welke de economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend. In die mate kan het idee van het amendement in passende bewoordingen worden overgenomen in overweging (18) en in artikel 30 zelf.

De Commissie houdt rekening met de amendementen 9, 137 en 138, maar past de formulering ervan aan als volgt:

Overweging: „(27) Voor aanbestedende diensten die buitengewoon complexe projecten uitvoeren, kan het, zonder dat hen iets valt te verwijten, objectief onmogelijk zijn te bepalen welke middelen aan hun behoeften kunnen voldoen of te beoordelen wat de markt te bieden heeft op het stuk van technische en/of financiële/juridische oplossingen. Dat kan met name het geval zijn bij de uitvoering van omvangrijke geïntegreerde vervoersinfrastructuurprojecten, grote computernetwerken, of projecten met een complexe en gestructureerde financiering waarvan de financiële en juridische onderbouwing niet vooraf kan worden voorgeschreven. Daarom moet, voorzover de toepassing van openbare of niet-openbare procedures de plaatsing van dergelijke opdrachten niet mogelijk maakt, worden voorzien in een flexibele procedure die de mededinging tussen de ondernemers vrijwaart, en tegelijk de behoefte van de aanbestedende diensten in acht neemt om met elke gegadigde alle aspecten van de opdracht te bespreken. Deze procedure mag evenwel niet op concurrentie beperkende of verstorende wijze worden toegepast, met name door baselementen voor de inschrijvingen te wijzigen, door nieuwe inhoudelijke elementen op te leggen aan de gekozen inschrijver of door een andere inschrijver dan die welke de economisch voordeligste inschrijving heeft ingediend, in de procedure te betrekken.”

„Artikel 1

Definities

1. Voor de toepassing van deze richtlijn gelden de in de leden 2 tot en met 12 neergelegde definities.

8. ...

De „concurrentiële dialoog” is een procedure waaraan elk economisch subject kan verzoeken deel te nemen en waarbij de aanbestedende dienst een dialoog voert met de tot deze procedure toegelaten gegadigden, teneinde een of meer oplossingen te zoeken die aan zijn behoeften beantwoorden en op grond waarvan de geselecteerde gegadigden worden uitgenodigd om in te schrijven.

...”

„Artikel 30

Concurrentiële dialoog

1. De lidstaten kunnen bepalen dat de aanbestedende dienst, in zoverre deze van oordeel is dat de toepassing van de openbare en de niet-openbare procedure het niet mogelijk maakt de opdracht te gunnen, gebruik kan maken van de concurrentiële dialoog overeenkomstig de bepalingen van dit artikel:

- a) wanneer hij objectief niet in staat is in overeenstemming met artikel 24, lid 3, onder b, c) of d), de technische middelen te bepalen die aan zijn behoeften en zijn doelstellingen kunnen voldoen en/of
- b) wanneer hij objectief niet in staat is de juridische en/of financiële onderbouwing van een project te specificeren.

De gunning van de overheidsopdracht geschiedt uitsluitend op basis van het criterium van de economisch voordeligste inschrijving.

2. De aanbestedende diensten maken een aankondiging van een opdracht bekend waarin zij hun behoeften en eisen kenbaar maken, die zij in die aankondiging en/of in een beschrijvend document omschrijven.

3. De aanbestedende diensten leiden met de overeenkomstig de toepasselijke bepalingen van de artikelen 43 bis tot en met 52 geselecteerde gegadigden een dialoog in met het doel na te gaan en te bepalen welke middelen geschikt zijn om zo goed mogelijk aan de behoeften van de aanbestedende diensten te voldoen. Tijdens deze dialoog kunnen zij met de in aanmerking genomen gegadigden alle aspecten van de opdracht bespreken.

Tijdens de dialoog waarborgen de aanbestedende diensten de gelijke behandeling van alle inschrijvers. Met name geven zij geen — discriminerende — informatie die sommige inschrijvers kan bevoordelen boven andere.

De aanbestedende diensten mogen de voorgestelde oplossingen of andere door een deelnemer aan de dialoog verstrekte vertrouwelijke inlichtingen niet aan de andere deelnemers bekendmaken zonder de instemming van eerstgenoemde deelnemer.

4. De aanbestedende diensten kunnen bepalen dat de procedure in opeenvolgende fasen verloopt, zodat het aantal tijdens de dialoofase te bespreken oplossingen kan worden beperkt aan de hand van de gunningscriteria die in de aankondiging van de opdracht of in het beschrijvend document zijn vermeld. Deze mogelijkheid wordt vermeld in de aankondiging van de opdracht of in het beschrijvend document.

5. De aanbestedende dienst zet de dialoog voort totdat hij, zo nodig na vergelijking, kan aangeven welke oplossing of oplossingen aan zijn behoeften kan of kunnen voldoen.

6. Nadat de aanbestedende diensten de dialoog voor beëindigd hebben verklaard en de deelnemers daarvan op de hoogte hebben gebracht, verzoeken de aanbestedende diensten de deelnemers hun definitieve inschrijvingen in te dienen op basis van de tijdens de dialoog voorgelegde en gespecificeerde oplossing of oplossingen. Die inschrijvingen moeten alle vereiste en noodzakelijke elementen voor de uitvoering van het project bevatten.

De aanbestedende dienst kan verzoeken de inschrijvingen toe te lichten en te preciseren. Die preciseringen, toelichtingen of aanvullingen mogen de basiselementen van de inschrijving of de aanbesteding evenwel niet wijzigen, aangezien zulks de mededinging kan verstoren of een discriminerend effect kan hebben.

7. De aanbestedende diensten beoordelen de ontvangen inschrijvingen op basis van de in de aankondiging van de opdracht bepaalde gunningscriteria en kiezen de economisch voordeligste inschrijving overeenkomstig artikel 53.

De aanbestedende dienst kan de inschrijver wiens inschrijving als de economisch voordeligste is aangewezen, verzoeken aspecten van zijn inschrijving te verduidelijken of in de inschrijving vervatte verbintenissen te bevestigen, op voorwaarde dat dit de inhoudelijke aspecten van de inschrijving of van de aanbesteding ongewijzigd laat en niet dreigt te leiden tot concurrentievervalsing of discriminatie.

8. De aanbestedende diensten stellen prijzen of betalingen voor de deelnemers aan de dialoog vast.”

De amendementen 45, 46, 47-123 en 109 hebben betrekking op artikel 24 betreffende de technische specificaties die moeten worden gebruikt om de door de aanbestedende dienst verlangde werken, leveringen en/of diensten te omschrijven.

Amendement 45 voegt een verwijzing naar Europese milieukeuren in als verplichte verwijzing, hetgeen niet kan worden aanvaard omdat het communautaire beleid inzake milieukeuren geen hiërarchie vaststelt ten aanzien van Europese, multinationale en nationale milieukeuren.

Bovendien wordt bepaald dat de technische specificaties kunnen worden geformuleerd uit het oogpunt van de invloed die het product tijdens zijn levenscyclus op het milieu uitoefent. De Commissie stemt met deze benadering in.

Voorts voert het amendement een nieuwe definitie in, namelijk die van „norm van gelijkwaardige aard”, terwijl het daarentegen om een inschrijving gaat die een gelijkwaardige oplossing aanbiedt.

Amendement 46 wijzigt artikel 24 teneinde te verduidelijken dat de aanbestedende dienst geen inschrijving kan afwijzen indien de inschrijver heeft aangetoond dat deze op gelijkwaardige wijze aan de eisen van de opdracht voldoet, te zorgen voor een zo groot mogelijke verscheidenheid van bewijsmiddelen en de inschrijver te waarborgen dat hij de nodige informatie over de non-conformiteit van zijn inschrijving ontvangt. Met dit laatste punt wordt in artikel 41, lid 2, in het algemeen rekening gehouden.

De amendementen 47-123 zijn bedoeld om discriminatie te voorkomen als gevolg van specificaties waarin naar bepaalde producenten, leveranciers of economische subjecten wordt verwezen.

Amendement 109 neemt de begrippen milieuvriendelijkheid en gevolgen voor het milieu, productieprocessen of -methoden op in de definitie van technische specificaties als bedoeld in bijlage VI.

Dit gedeelte van het amendement verduidelijkt de tekst in de zin van de Mededeling van de Commissie ⁽¹⁾ betreffende overheidsopdrachten en het milieu, zodat het in een nieuwe formulering aanvaardbaar is.

De verenigbaarheid met het milieu is daarentegen geen specificatie als zodanig; zij kan echter aanleiding geven tot de definitie van technische specificaties uit het oogpunt van milieuvriendelijkheid. Hetzelfde geldt voor de gevolgen voor het milieu.

Bovendien wordt door het amendement een ontwerp dat aan alle vereisten voldoet, met inbegrip van de toegankelijkheid voor gehandicapten, ingevoegd.

De Commissie neemt de amendementen 45, 46, 47-123 en 109 over in overweging 25 (ex 17), artikel 24, artikel 41 (anders gestructureerd) en bijlage VI in de volgende bewoordingen:

Overweging: „(25) De door de aanbestedende diensten opgestelde technische specificaties moeten de openstelling van overheidsopdrachten voor mededinging mogelijk maken. Daartoe moet het mogelijk zijn inschrijvingen in te dienen waarin de diversiteit van de technische oplossingen tot uiting komt. Te dien einde moeten enerzijds de technische specificaties kunnen worden opgesteld uit het oogpunt van prestaties en functionele eisen en moet anderzijds, bij verwijzing naar de Europese — of bij ontstentenis daarvan naar de nationale — norm, door de aanbestedende diensten rekening worden gehouden met inschrijvingen die gebaseerd zijn op andere gelijkwaardige oplossingen. Om de gelijkwaardigheid aan te tonen, moeten de inschrijvers elk bewijsmiddel kunnen gebruiken. De aanbestedende dienst moet iedere beslissing dat er geen sprake is van gelijkwaardigheid, kunnen motiveren.

⁽¹⁾ „Interpretatieve mededeling van de Commissie betreffende het Gemeenschapsrecht van toepassing op overheidsopdrachten en de mogelijkheden om milieuoverwegingen hierin te integreren” (PB C 333 van 28.11.2001, blz. 13).

Aanbestedende diensten die in de technische specificaties van een bepaalde opdracht milieueisen wensen op te nemen, kunnen de specifieke milieukeukenmerken en/of milieueffecten van groepen producten of diensten voorschrijven. Zij kunnen, maar zijn daartoe niet verplicht, gedetailleerde specificaties of delen daarvan gebruiken die geschikt zijn om de verlangde leveringen of prestaties te omschrijven, zoals vastgesteld in milieukeuren zoals de Europese milieukeur, de (multi)nationale milieukeur of elke andere milieukeur indien de eisen voor de keur op basis van wetenschappelijke gegevens zijn ontwikkeld en goedgekeurd via een proces waaraan de betrokken partijen zoals overheidsinstanties, consumenten, fabrikanten, distributeurs of milieuorganisaties kunnen deelnemen, en in zoverre de keur voor alle belanghebbende partijen toegankelijk en beschikbaar is.”

„Artikel 24

Technische specificaties

1. De technische specificaties zoals omschreven in punt 1 van bijlage VI maken deel uit van de aanbestedingsstukken, zoals de aankondiging van de opdracht, het bestek of de aanvullende stukken.

2. De technische specificaties moeten de inschrijvers gelijke toegang bieden en mogen niet tot gevolg hebben dat ongeachtvaardigde belemmeringen voor de openstelling van overheidsopdrachten voor mededinging worden geschapen.

3. Onverminderd wettelijk bindende technische voorschriften, voorzover verenigbaar met het Gemeenschapsrecht, worden de technische specificaties als volgt aangegeven:

a) hetzij door verwijzing naar de specificaties van bijlage VI en — in volgorde van voorkeur — naar de nationale normen waarin Europese normen zijn omgezet, de Europese technische goedkeuringen, de gemeenschappelijke technische specificaties, internationale normen, andere door de Europese normalisatie-instellingen opgestelde technische referentiesystemen of, bij ontstentenis daarvan, de nationale normen, de nationale technische goedkeuringen dan wel de nationale technische specificaties inzake het ontwerpen, het berekenen en het uitvoeren van werken en het gebruik van producten. Elke verwijzing gaat vergezeld van de woorden „of gelijkwaardig”;

b) hetzij uit het oogpunt van prestaties of functionele eisen; deze kunnen milieukeukenmerken bevatten. Zij moeten voldoende nauwkeurig zijn opdat de inschrijvers het voorwerp van de opdracht kunnen bepalen en de aanbestedende diensten de opdracht kunnen gunnen;

c) hetzij uit het oogpunt van prestaties of functionele eisen als bedoeld onder b), waarbij onder vermoeden van overeenstemming met deze prestaties of eisen wordt verwezen naar de onder a) bedoelde specificaties;

d) hetzij door verwijzing naar de onder a) genoemde specificaties voor bepaalde kenmerken, en door verwijzing naar de onder b) genoemde prestaties of functionele eisen voor andere kenmerken.

4. Wanneer de aanbestedende diensten gebruikmaken van de mogelijkheid te verwijzen naar de in lid 3, onder a), bedoelde specificaties, kunnen zij echter geen inschrijving afwijzen met als reden dat de aangeboden producten en diensten niet beantwoorden aan de specificaties waarnaar zij hebben verwezen, indien de inschrijver in zijn inschrijving met elk passend middel tot voldoening van de aanbestedende dienst aantoonde dat de door hem voorgestelde oplossingen op gelijkwaardige wijze voldoen aan de eisen die in de technische specificaties zijn bepaald.

Een passend middel kan een technisch dossier van de fabrikant zijn of een testverslag van een erkende organisatie.

5. Wanneer de aanbestedende diensten gebruik maken van de in lid 3 geboden mogelijkheid prestaties of functionele eisen voor te schrijven, mogen zij geen aanbod van producten, diensten of werken afwijzen die beantwoorden aan een nationale norm waarin een Europese norm is omgezet, aan een Europese technische goedkeuring, aan een gemeenschappelijke technische specificatie, aan een internationale norm, of aan een door een Europese normalisatie-instelling opgesteld technisch referentiesysteem, wanneer deze specificaties betrekking hebben op de prestaties of functionele eisen die zij hebben voorgeschreven.

In zijn inschrijving moet de inschrijver tot voldoening van de aanbestedende dienst met elk passend middel aantonen dat de aan de norm beantwoordende producten, diensten of werken aan de functionele eisen of prestatie-eisen van de aanbestedende dienst voldoen.

Een passend middel kan een technisch dossier van de fabrikant zijn of een testverslag van een erkende organisatie.

5 bis. Aanbestedende diensten die milieukeurmerken voorschrijven door verwijzing naar prestaties of functionele eisen als bedoeld in lid 3, onder b), kunnen gebruik maken van de gedetailleerde specificaties of, indien nodig, van delen daarvan, zoals vastgesteld in Europese of (multi)nationale milieukeuren of elke andere milieukeur, indien deze geschikt zijn om de verlangde leveringen of prestaties te omschrijven, de eisen voor de keur zijn ontwikkeld op grond van wetenschappelijke gegevens, de milieukeuren zijn goedgekeurd via een proces waaraan alle betrokken partijen zoals overheidsinstanties, consumenten, fabrikanten, distributeurs en milieuorganisaties kunnen deelnemen, en de milieukeuren voor alle belanghebbende partijen toegankelijk zijn.

De aanbestedende diensten kunnen aangeven dat de van een milieukeur voorziene producten of diensten worden geacht te voldoen aan de technische specificaties van het bestek; zij die-

nen elk ander passend bewijsmiddel zoals een technisch dossier van de fabrikant of een testverslag van een erkende organisatie, te aanvaarden.

6. „Erkende organisaties” in de zin van dit artikel zijn testlaboratoria, ijklaboratoria en inspectie- en certificatie-organisaties die voldoen aan de toepasselijke Europese normen.

De aanbestedende diensten aanvaarden certificaten van in andere lidstaten gevestigde erkende organisaties.

7. Behalve indien dit door het voorwerp van de opdracht gerechtvaardigd is, mag in de technische specificaties geen melding worden gemaakt van een bepaald fabrikaat of een bepaalde herkomst of van een specifiek procédé, noch mogen deze een verwijzing bevatten naar een merk, een octrooi of een type, een bepaalde oorsprong of een bepaalde productie, waardoor bepaalde ondernemingen of bepaalde producten worden bevoordeeld of geëlimineerd. Deze vermelding of verwijzing is bij wijze van uitzondering toegestaan wanneer een voldoende nauwkeurige en begrijpelijke beschrijving van het voorwerp van de opdracht niet mogelijk is door toepassing van de leden 3 en 4; deze vermelding of verwijzing moet vergezeld gaan van de woorden „of gelijkwaardig”.

„Artikel 41

Informatieverstrekking aan gegadigden en inschrijvers

1. De aanbestedende diensten stellen de gegadigden en inschrijvers ten spoedigste en desgevraagd schriftelijk in kennis van de besluiten die zijn genomen inzake de sluiting van een raamovereenkomst of de gunning van de opdracht, met inbegrip van de redenen waarom zij hebben besloten geen raamovereenkomst te sluiten, een opdracht waarvoor een oproep tot mededinging was gedaan niet te plaatsen, of de procedure opnieuw te beginnen.

2. De aanbestedende dienst deelt ten spoedigste aan iedere afgewezen gegadigde of inschrijver die daarom verzoekt, de redenen voor de afwijzing mee, en aan iedere inschrijver die een aan de eisen beantwoordende inschrijving heeft gedaan, de kenmerken en relatieve voordelen van de uitgekozen inschrijving, alsmede de naam van de begunstigde of de partijen bij de raamovereenkomst. De termijnen mogen in geen geval langer lopen dan 15 dagen, te rekenen vanaf de datum van ontvangst van het schriftelijk verzoek terzake.

De aanbestedende diensten kunnen evenwel besluiten bepaalde, in de eerste alinea bedoelde gegevens betreffende de gunning van de opdrachten of de sluiting van raamovereenkomsten niet mee te delen indien openbaarmaking ervan de toepassing van de wet in de weg zou staan, met het openbaar belang in strijd zou zijn of aan de rechtmatige handelsbelangen van publiek- of privaatrechtelijke economische subjecten schade zou toebrengen, dan wel de eerlijke mededinging tussen hen zou kunnen schaden.”

„BIJLAGE VI

DEFINITIE VAN ENKELE TECHNISCHE SPECIFICATIES

In de zin van deze richtlijn wordt verstaan onder:

1. a) „technische specificatie”, in geval van overheidsopdrachten voor leveringen of voor diensten: een specificatie die voorkomt in een document ter omschrijving van de vereiste kenmerken van een product of dienst, zoals het kwaliteitsniveau, de milieuvriendelijkheid, een ontwerp dat aan alle vereisten voldoet (met inbegrip van de toegankelijkheid voor gehandicapten), het niveau van overeenstemmingsbeoordeling, de gebruiksgeschiktheid, het gebruik, de veiligheid of de afmetingen van het product, met inbegrip van de voor het product geldende voorschriften inzake handelsbenaming, terminologie, symbolen, proefnemingen en proefnemingsmethoden, verpakking, markering en etikettering, gebruiksaanwijzingen, productieprocedures en -methoden, alsmede de overeenstemmingsbeoordelingsprocedures;
- b) „technische specificaties”, in geval van overheidsopdrachten voor werken: alle technische voorschriften, met name die welke zijn opgenomen in het bestek, die een omschrijving geven van de vereiste kenmerken van een materiaal, een product of een levering en aan de hand waarvan deze op zodanige wijze kunnen worden omschreven dat ze beantwoorden aan het gebruik waarvoor ze door de aanbestedende dienst zijn bestemd. Tot deze kenmerken behoren ook het niveau van milieuvriendelijkheid, een ontwerp dat aan alle vereisten voldoet (met inbegrip van de toegankelijkheid voor gehandicapten), het niveau van overeenstemmingsbeoordeling, de gebruiksgeschiktheid, de veiligheid of de afmetingen, met inbegrip van kwaliteitsbewakingsprocedures, terminologie, symbolen, proefnemingen en proefnemingsmethoden, verpakking, markering en etikettering, alsmede productieprocedures en -methoden. Zij omvatten eveneens de voorschriften voor het ontwerpen en het berekenen van de werken, de voorwaarden voor proefnemingen, controle en oplevering van de werken, alsmede de bouwtechnieken of bouwwijzen en alle andere technische voorwaarden die de aanbestedende dienst bij algemene dan wel bijzondere maatregel kan voorschrijven met betrekking tot de voltooide werken en tot de materialen of bestanddelen waaruit deze werken zijn samengesteld;
2. „norm”: een technische specificatie die door een erkende normalisatie-instelling voor herhaalde of voortdurende toepassing is goedgekeurd, waarvan de inachtneming niet verplicht is en die tot een van de volgende categorieën behoort:
  - internationale normen, zijnde normen die door een internationale normalisatie-instelling worden aangenomen en ter beschikking van het publiek worden gesteld;
  - Europese normen, zijnde normen die door een Europese normalisatie-instelling worden aangenomen en ter beschikking van het publiek worden gesteld;

— nationale normen, zijnde normen die door een nationale normalisatie-instelling worden aangenomen en ter beschikking van het publiek worden gesteld;

3. „Europese technische goedkeuring”: op de bevinding dat aan de essentiële eisen wordt voldaan gebaseerde, gunstig uitgevallen technische beoordeling waarbij een product, gezien zijn intrinsieke eigenschappen en de voor de toepassing en het gebruik ervan vastgestelde voorwaarden, geschikt wordt verklaard voor het gebruik voor bouwdoeleinden. De Europese technische goedkeuring wordt afgegeven door de te dien einde door de lidstaat erkende instelling;
4. „gemeenschappelijke technische specificatie”: technische specificatie die is opgesteld volgens een door de lidstaten erkende procedure die in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* wordt bekendgemaakt;
5. „technisch referentiekader”: ieder ander product dan de officiële normen, dat door de Europese normalisatie-instellingen is opgesteld volgens procedures die aan de ontwikkeling van de marktbehoeften zijn aangepast.”

De amendementen 10 en 127 betreffen de voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht.

Amendement 10 bevat wijzigingen in overweging 22 teneinde te verduidelijken dat de voorwaarden voor de uitvoering van een opdracht niet mogen leiden tot discriminatie en gericht mogen zijn op de verwezenlijking van onder andere specifieke milieudoelstellingen.

Het eerste deel van het amendement wijzigt de formulering van de Commissie („zij mogen niet direct of indirect discriminerend zijn”). De formulering van de Commissie is ontleend aan de jurisprudentie van het Hof (arrest-Beentjes⁽¹⁾) en zou dus niet mogen worden gewijzigd, temeer daar zij geen beperkend effect heeft op het in aanmerking nemen van milieuoverwegingen als bedoeld in het tweede deel van het amendement, waarvan het beginsel volkomen aanvaardbaar is.

Amendement 127 is bedoeld om de inachtneming van de principes van gelijke behandeling, non-discriminatie en doorzichtigheid te versterken wanneer de aanbestedende diensten bijzondere voorwaarden betreffende de uitvoering van de opdracht stellen. In feite preciseert dit amendement in een specifieke bepaling wat reeds is vervat in de bepaling van artikel 2, die een algemene draagwijdte heeft.

De Commissie neemt bijgevolg de amendementen 10 en 127 over in de volgende teksten, waarin eveneens rekening wordt gehouden met de wenselijkheid om overeenstemming tussen de mededewetgevers te vergemakkelijken.

⁽¹⁾ Arrest van 20 september 1988 in zaak 31/87, Jurispr. 1988, blz. 4635.

Overweging: „(29) De voorwaarden voor de uitvoering van een opdracht zijn verenigbaar met de richtlijn, mits zij niet direct of indirect discriminerend zijn en mits zij in de aankondiging van de opdracht of in het bestek worden vermeld. Zij kunnen tot doel hebben de beroepsopleiding op de werkplek of de arbeidsparticipatie van moeilijk in het arbeidsproces te integreren personen te bevorderen, de werkloosheid te bestrijden of het milieu te beschermen, en aanleiding geven tot voor de uitvoering van de opdracht geldende verplichtingen zoals met name de aanwerving van langdurig werklozen of de uitvoering van opleidingsacties voor werklozen of jongeren, de inhoudelijke naleving van de belangrijkste verdragen van de IAO indien deze niet in het nationale recht zijn omgezet, en de aanwerving van een groter dan het bij de nationale wetgeving voorgeschreven aantal gehandicapten.”

„Artikel 26 bis

Voorwaarden waaronder de opdracht wordt uitgevoerd

De aanbestedende diensten kunnen bijzondere voorwaarden bepalen waaronder de opdracht wordt uitgevoerd, mits deze verenigbaar zijn met het Gemeenschapsrecht en in de aankondiging van de opdracht of in het bestek worden vermeld. De voorwaarden waaronder de opdracht wordt uitgevoerd, kunnen met name verband houden met sociale of milieuoverwegingen.”

De amendementen 11 en 51 betreffen de naleving van bepalingen inzake sociale bescherming.

Amendement 11 voegt een nieuwe overweging in waarin eraan wordt herinnerd dat de richtlijn terbeschikkingstelling van werknemers (96/71/EG), die de minimumvoorwaarden inzake arbeidsbescherming vastlegt waaraan door de inschrijvers moet worden voldaan in het land waar de opdracht wordt uitgevoerd, van toepassing is. Dit amendement sluit aan bij datgene waarop de Commissie zelf heeft gewezen in haar mededeling van 15 oktober 2001 betreffende de sociale aspecten van overheidsopdrachten ⁽¹⁾. Het draagt bij tot de informatieverstrekking aan de inschrijvers en levert bijgevolg een toegevoegde waarde.

Amendement 51 heeft tot doel de inschrijvers te verplichten de sociale wetgeving na te leven, met inbegrip van individuele en collectieve rechten, gerechtelijke besluiten en algemeen bindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomsten. Deze verplichtingen mogen geen beletsel vormen voor de toepassing van gunstiger bepalingen inzake de arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden.

Het lijkt geen twijfel dat de ondernemingen die voor overheidsopdrachten inschrijven, zich moeten houden aan de sociale wetgeving die geldt in het land van vestiging en in voorkomend geval op de plaats waar de opdracht wordt uitgevoerd (zie de mededeling van de Commissie van 15 oktober 2001

⁽¹⁾ „Interpretatieve mededeling van de Commissie betreffende het Gemeenschapsrecht van toepassing op overheidsopdrachten en de mogelijkheden om sociale aspecten hierin te integreren” (PB C 333 van 28.11.2001, blz. 27).

betreffende de sociale aspecten van overheidsopdrachten). Deze herinnering aan het toepasselijke recht zou in een overweging kunnen worden opgenomen; ze zou echter niet in het dispositief mogen voorkomen, omdat de richtlijnen overheidsopdrachten tot doel hebben de procedures voor het plaatsen van opdrachten te coördineren en het niet de bedoeling is specifieke verplichtingen betreffende de sociale of andere wetgeving aan de ondernemingen op te leggen.

De Commissie is van oordeel dat met de bezorgdheid die tot dit amendement aanleiding heeft gegeven, voldoende rekening wordt gehouden in voornoemde overweging 29 en in overweging 30 hierna.

Bijgevolg neemt de Commissie de amendementen 11 en 51 over door toevoeging van de volgende overweging:

„(30) Tijdens de uitvoering van een overheidsopdracht zijn zowel de nationale als de communautaire wetten, regelingen en collectieve overeenkomsten inzake sociale zekerheid en veiligheid van kracht, op voorwaarde dat deze regels en hun toepassing in overeenstemming zijn met het Gemeenschapsrecht. Voor grensoverschrijdende situaties, waarbij werknemers van een lidstaat ter verwezenlijking van een opdracht in een andere lidstaat diensten verrichten, worden in Richtlijn 96/71/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten ⁽²⁾ de minimumvoorwaarden bepaald waaraan het land van ontvangst ten aanzien van deze ter beschikking gestelde werknemers moet voldoen. De niet-naleving van deze verplichtingen kan volgens het toepasselijke nationale recht worden beschouwd als een ernstige fout of als een delict dat in strijd is met de beroepsgebruiksregels van het economische subject.”

De amendementen 15 en 100 hebben betrekking op abnormaal lage offertes.

Amendement 15, dat met amendement 100 is verbonden, voegt een nieuwe overweging 31 bis in teneinde te preciseren dat aanbestedende diensten offertes die vanwege de niet-naleving van het sociaal recht abnormaal laag zijn, kunnen afwijzen. Deze mogelijkheid bestaat reeds in het bestaande recht, zodat ermee kan worden volstaan ze op passende wijze te expliciteren.

Amendement 100 heeft, wat het eerste deel betreft, tot doel de woorden te schrappen waarmee wordt bepaald dat de offerte in verhouding tot de te verrichten dienst abnormaal laag moet zijn. Door schrapping van de in de geldende richtlijn opgenomen woorden „in verhouding tot de te verrichten dienst” zou een kernpunt van de bepaling worden verwijderd. Daarom kan dit deel van het amendement niet worden aanvaard.

⁽²⁾ PB L 18 van 21.1.1997, blz. 1.

In het tweede deel voegt amendement 100 aan de motiveringen (voor de te laag lijkende prijs), die de aanbestedende dienst in aanmerking moet nemen om te bepalen of het om een abnormaal lage offerte gaat, de naleving van de bepalingen inzake arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden door de inschrijver en de onderaannemers toe, waaronder, in het geval van levering van goederen en diensten uit derde landen, de verenigbaarheid van de productie daarvan met de in bijlage IX ter genoemde internationaal overeengekomen basisarbeidsnormen, zoals voorgesteld door amendement 116.

De aanbestedende diensten kunnen het wenselijk achten na te gaan of de prijs niet te laag is vanwege de niet-toepassing van het arbeidsrecht; te dien einde neemt de Commissie dit amendement over waarbij in de tekst wordt verduidelijkt dat de lijst van motiveringen niet exhaustief is.

Met betrekking tot de internationale overeenkomsten inzake arbeidsrecht zij erop gewezen dat de naleving van deze overeenkomsten niet behoort tot het voorwerp van de richtlijn „overheidsopdrachten”. Indien deze overeenkomsten echter in nationaal recht zijn omgezet, kan bij de selectie van de gegadigden of de inschrijvers worden nagegaan of ze worden nageleefd.

De Commissie neemt de amendementen 15 en 100 over als volgt:

„Artikel 54

Abnormaal lage offertes

1. Indien voor een bepaalde opdracht offertes worden gedaan die in verhouding tot de uit te voeren opdracht abnormaal laag lijken, verzoekt de aanbestedende dienst, voordat hij deze inschrijvingen kan afwijzen, schriftelijk om de door hem dienstig geachte preciseringen over de samenstelling van de desbetreffende offerte.

Deze preciseringen kunnen met name verband houden met:

- a) de doelmatigheid van het productieproces van de producten, van de dienstverlening of van het bouwproces;
- b) de gekozen technische oplossingen en/of uitzonderlijk gunstige omstandigheden waarvan de inschrijver kan profiteren bij de levering van de producten, de verlening van de diensten of de uitvoering van de werken;
- c) de originaliteit van de door de inschrijver voorgestelde leveringen, diensten of werken;
- c bis) de naleving van de bepalingen inzake arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden die gelden op de plaats waar de opdracht moet worden uitgevoerd;
- d) de eventuele ontvangst van staatssteun door de inschrijver.

2. De aanbestedende dienst onderzoekt in overleg met de inschrijver de samenstelling aan de hand van de ontvangen motiveringen.

3. De aanbestedende dienst die vaststelt dat een offerte abnormaal laag is doordat de inschrijver staatssteun ontvangt, kan deze inschrijving alleen afwijzen indien hij de inschrijver raadpleegt en deze niet in staat is binnen een door de aanbestedende dienst vastgestelde, voldoende lange termijn aan te tonen dat de desbetreffende steun op rechtmatige wijze is toegekend. De aanbestedende dienst die in dat geval een inschrijving afwijst, dient de Commissie daarvan op de hoogte te brengen.”

Amendement 170 voegt een nieuwe overweging 33 bis in waarin de redenen voor de verplichte uitsluiting van inschrijvers die zijn veroordeeld voor deelneming aan georganiseerde criminaliteit, fraude en corruptie, worden vermeld en tot veroordelingen wegens milieudelicten en niet-naleving van de sociale wetgeving worden uitgebreid. Voorts legt het uit dat ook met sancties wegens onwettige afspraken rekening zou moeten worden gehouden, alsmede met ernstige beroepsfouten waardoor uitsluiting kan worden gerechtvaardigd.

Dit amendement maakt het mogelijk om in een overweging de gevallen van artikel 46, lid 1 (verplichte uitsluitingen), zoals voorgesteld door de Commissie, te rechtvaardigen; het voegt er echter andere elementen aan toe die beter bij de gevallen van artikel 46, lid 2 (facultatieve uitsluitingen) kunnen worden ondergebracht, aangezien ze reeds impliciet onder dit lid vallen.

De Commissie neemt het amendement over in de volgende overweging:

„(39) Voorkomen moet worden dat overheidsopdrachten worden gegund aan economische subjecten die hebben deelgenomen aan een criminele organisatie of die zich schuldig hebben gemaakt aan corruptie of aan fraude ten nadele van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen of aan het witwassen van geld. Zulke economische subjecten moeten worden uitgesloten zodra de aanbestedende dienst kennis heeft van een overeenkomstig het nationale recht uitgesproken definitieve rechterlijke beslissing met betrekking tot dergelijke delicten.

Daartoe kunnen de aanbestedende diensten de gegadigden/inschrijvers verzoeken de passende documenten te verstrekken en, indien zij twijfels hebben over de persoonlijke situatie van deze gegadigden/inschrijvers, de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaat verzoeken hun medewerking te verlenen.

Indien het nationale recht bepalingen terzake bevat, kunnen de niet-naleving van de milieuwetgeving die is bestraft door een rechterlijke beslissing die kracht van gewijsde heeft, alsmede veroordelingen of sancties wegens onwettige afspraken bij overheidsopdrachten worden beschouwd als respectievelijk delicten die in strijd zijn met de beroepsgedragsregels van het economische subject, of als ernstige fouten.”

De amendementen 23, 54 en 65 betreffen elektronische veilingen.

Amendement 23 geeft een definitie van een omgekeerde veiling met het oog op de invoering van elektronische veilingen. Deze definitie beperkt het gebruik van deze veilingen tot aanbestedingsprocedures waarbij de opdracht op grond van de laagste prijs wordt gegund.

Om elektronische overheidsaankopen te bevorderen is het wenselijk de invoering van dergelijke veilingen te aanvaarden. Daarom moet een definitie worden opgenomen; de formulering moet worden aangepast aan de werkzaamheden van de Raad, die ook het gebruik van veilingen voor andere variabelen dan de prijs toelaten.

Amendement 54 maakt het mogelijk opdrachten door middel van een elektronische veiling te gunnen. De tekst betreffende de invoering van elektronische veilingen moet echter anders worden geformuleerd om ook veilingen mogelijk te maken ingeval de opdracht aan de economisch voordeligste inschrijving wordt gegund en om de nodige procedurele en technische garanties op te nemen.

Amendement 65 maakt het mogelijk opdrachten door middel van een elektronische veiling te gunnen. Deze mogelijkheid wordt echter als een afzonderlijke procedure gepresenteerd, hetgeen in strijd is met het beoogde doel van vereenvoudiging en flexibiliteit van het voorstel van de Commissie.

Bijgevolg neemt de Commissie de amendementen 23, 54 en 65 over, maar neemt zij deze als volgt gewijzigd op in de volgende teksten:

„Artikel 1

Definities

1. Voor de toepassing van deze richtlijn gelden de in de leden 2 tot en met 12 neergelegde definities.

...

5 ter. Een „elektronische veiling” is een iteratief proces voor de elektronische presentatie van nieuwe, verlaagde prijzen en/of van nieuwe waarden van bepaalde elementen van de inschrijvingen, dat plaatsvindt na een eerste volledige beoordeling van de inschrijvingen en dat automatische beoordeling van de inschrijvingen mogelijk maakt.

...”

„Artikel 53 bis

Gebruik van elektronische veilingen

1. De lidstaten kunnen aanbestedende diensten de mogelijkheid bieden om elektronische veilingen te houden.

2. Bij openbare procedures, niet-openbare procedures en procedures van gunning via onderhandelingen en in het geval bedoeld in artikel 29, lid 1, onder a), kunnen de aanbestedende diensten beslissen dat de gunning van de overheidsopdracht zal worden voorafgegaan door een elektronische veiling, wanneer de opdracht betrekking heeft op werken, leveringen of diensten waarvoor voldoende nauwkeurige specificaties kunnen worden opgesteld. De elektronische veiling kan in verschillende opeenvolgende fasen verlopen.

Onder dezelfde voorwaarden kan een elektronische veiling worden gebruikt bij het opnieuw tot mededinging oproepen van de partijen bij een raamovereenkomst, als bedoeld in artikel 32, lid 3, tweede alinea, tweede streepje.

3. De aanbestedende diensten die beslissen een opdracht elektronisch te veilen, maken daarvan melding in de aankondiging van de opdracht. Het bestek bevat onder meer de volgende informatie:

- a) de elementen waarvan de waarden het voorwerp van de elektronische veiling vormen, voorzover deze elementen kwantificeerbaar zijn en in getallen of percentages kunnen worden uitgedrukt;
- b) de grenswaarden die kunnen worden gesteld, zoals deze blijken uit de specificatie van het voorwerp van de opdracht;
- c) de informatie die tijdens de elektronische veiling ter beschikking van de inschrijvers zal worden gesteld en het tijdstip waarop die informatie ter beschikking zal worden gesteld;
- d) relevante informatie betreffende het verloop van de elektronische veiling;
- e) de voorwaarden waaronder de inschrijvers een bod kunnen doen en inzonderheid de vereiste minimumverschillen;
- f) relevante informatie betreffende het gebruikte elektronische systeem en de technische bepalingen en specificaties voor de verbinding.

4. Alvorens de elektronische veiling te houden, beoordelen de aanbestedende diensten de inschrijvingen op grond van het gekozen gunningscriterium of de gekozen gunningscriteria.

De elektronische veiling betreft:

- a) hetzij alleen de prijs, indien de opdracht op grond van de laagste prijs wordt gegund;
- b) hetzij de prijs en/of de nieuwe waarden van de in het bestek vermelde elementen van de inschrijvingen, indien de opdracht op grond van de economisch voordeligste inschrijving wordt gegund.

Alle inschrijvers die een aan de eisen beantwoordende inschrijving hebben gedaan, worden tegelijkertijd langs elektronische weg uitgenodigd om nieuwe prijzen en/of nieuwe waarden in te dienen; het verzoek bevat alle relevante informatie voor de individuele verbinding met het gebruikte elektronische systeem en preciseert de datum en het tijdstip waarop de elektronische veiling begint. De elektronische veiling kan niet vroeger beginnen dan twee werkdagen na de datum van verzending van de uitnodigingen.

5. Wanneer voor de gunning het criterium van de economisch voordeligste inschrijving wordt gehanteerd, gaat de uitnodiging vergezeld van het resultaat van de volledige beoordeling van de inschrijving van de betrokken inschrijver, uitgevoerd overeenkomstig de in artikel 53, lid 2, eerste alinea, bepaalde wegingscriteria.

De uitnodiging vermeldt tevens de wiskundige formule die tijdens de elektronische veiling de automatische herklasseringen van de inschrijvers naar gelang van de ingediende nieuwe prijzen en/of nieuwe waarden zal bepalen. Deze formule geeft het relatieve gewicht weer dat aan elk gekozen criterium is toegekend om de economisch voordeligste inschrijving te bepalen, zoals dat in de aankondiging van de opdracht of in het bestek is aangegeven; eventuele marges moeten evenwel tot een bepaalde waarde worden teruggebracht.

Wanneer varianten zijn toegestaan, moeten voor elke variant afzonderlijke formules worden verstrekt.

6. Tijdens elke fase van de elektronische veiling delen de aanbestedende diensten voortdurend en ogenblikkelijk aan alle inschrijvers ten minste de informatie mee die hen in staat stelt op elk moment hun respectieve klassering te kennen; de aanbestedende diensten mogen ook andere informatie betreffende andere ingediende prijzen meedelen indien dat in het bestek is vermeld; zij mogen tevens op ieder ogenblik meedelen hoeveel inschrijvers aan de fase van de veiling deelnemen; zij mogen tijdens het verloop van de fasen van de elektronische veiling evenwel in geen geval de identiteit van de inschrijvers bekendmaken.

7. De aanbestedende diensten kunnen de elektronische veiling op een of meer van de onderstaande wijzen afsluiten:

- a) zij kunnen in de uitnodiging tot deelname aan de veiling een vooraf vastgestelde datum en een vooraf vastgesteld tijdstip voor de sluiting aangeven;
- b) zij kunnen de veiling afsluiten wanneer zij geen nieuwe prijzen meer ontvangen die beantwoorden aan de vereisten betreffende de minimumverschillen of wanneer zij geen nieuwe waarden meer ontvangen. In dit geval preciseren de aanbestedende diensten in de uitnodiging tot deelname aan de veiling de termijn die zij na ontvangst van de laatste aanbieding in acht zullen nemen alvorens de elektronische veiling te sluiten;
- c) zij kunnen de veiling afsluiten wanneer alle fasen van de veiling die in de uitnodiging tot deelname aan de veiling zijn vermeld, afgehandeld zijn.

Wanneer de aanbestedende diensten besloten hebben om de elektronische veiling overeenkomstig punt c) af te sluiten, in voorkomend geval in combinatie met de in punt b) bepaalde regelingen, vermeldt de uitnodiging tot deelname aan de veiling het tijdschema voor elk van de fasen van de veiling.

8. Na de sluiting van de elektronische veiling gunnen de aanbestedende diensten de opdracht overeenkomstig artikel 53, op basis van de resultaten van de elektronische veiling.

9. De aanbestedende diensten mogen geen oneigenlijk gebruik van elektronische veilingen maken en deze evenmin gebruiken om de mededinging te hinderen, te beperken of te vervalsen of om het voorwerp van de opdracht, waarvoor tot mededinging is opgeroepen door de bekendmaking van een aankondiging van een opdracht en zoals gedefinieerd in het bestek, te wijzigen."

Amendement 24 beoogt de definitie van een raamovereenkomst in overeenstemming te brengen met die van Richtlijn 93/38/EEG („nutsbedrijven"). De definitie van het amendement kan worden overgenomen, mits de formulering ervan zodanig wordt aangepast dat meerdere aanbestedende diensten tegelijkertijd een raamovereenkomst kunnen sluiten.

Het amendement wordt in de volgende bewoordingen overgenomen:

„Artikel 1

Definities

1. Voor de toepassing van deze richtlijn gelden de in de leden 2 tot en met 12 neergelegde definities.

...

5. Een „raamovereenkomst" is een overeenkomst tussen een of meer aanbestedende diensten en een of meer economische subjecten met het doel gedurende een bepaalde periode de voorwaarden inzake te gunnen opdrachten vast te leggen, met name wat betreft de prijs en eventueel de beoogde hoeveelheid.

..."

De amendementen 30, 93 en 95 betreffen de economische en financiële draagkracht en de technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid.

Amendement 30 beoogt de economische subjecten die aan een combinatie deelnemen in staat te stellen bij de selectie gebruik te maken van hun samengevoegde capaciteiten op het gebied van: de bevoegdheid de beroepsactiviteit uit te oefenen, de economische en financiële draagkracht en de technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid. De duur van de eventueel vereiste ervaring mag echter niet worden gecumuleerd. Het amendement maakt het bovendien mogelijk minimumeisen te stellen aan de leider van de combinatie.

Het amendement ligt in de lijn van de jurisprudentie. Van iedere deelnemer aan de combinatie moet echter geëist kunnen worden dat deze bevoegd is de beroepsactiviteit uit te oefenen die hij bij de uitvoering van de opdracht zal uitoefenen. Ten aanzien van de minimumeisen die de aanbestedende dienst aan de leider van de combinatie kan stellen, moet worden gewaarborgd dat het woord „minimumeisen” zo wordt uitgelegd dat de aanbestedende dienst er zeker van kan zijn dat ten minste een deelnemer aan de combinatie over de vakkundigheid beschikt die nodig is om de opdracht uit te voeren.

De Commissie is van mening dat dit amendement naar de geest moet worden overgenomen in de artikelen 48 en 49, die in het bijzonder betrekking hebben op de economische en financiële draagkracht en op de technische bekwaamheid en beroepsbekwaamheid.

Amendement 93 breidt de middelen om de technische bekwaamheid en beroepsbekwaamheid voor diensten aan te tonen uit met een opgave van de technici of organen die belast zijn met het milieubeheer en de bescherming van de veiligheid en gezondheid van werknemers.

Amendement 95 bevat dezelfde toevoeging als amendement 93, maar dan voor werken.

De amendementen 93 en 95 betreffen de beoordeling van de technische bekwaamheid van een economisch subject om diensten te verlenen of werken uit te voeren met respect voor het milieu en de gezondheid en de bescherming van werknemers. Deze elementen zijn hetzij opgenomen in de beschrijving van de specificaties van de dienst of maken deel uit van de naleving van de sociale of milieuwetgeving, die aan de orde komen tijdens andere fasen van de gunningsprocedure. „Milieubeheermaatregelen” kunnen echter, in passende gevallen, een „milieutechnische bekwaamheid” aantonen.

Daarom neemt de Commissie de amendementen 30, 93 en 95 als volgt gewijzigd over in de artikelen 48 en 49:

„Artikel 48

Economische en financiële draagkracht

1. In het algemeen kan de economische en financiële draagkracht van de ondernemer worden aangetoond door een of meer van de volgende referenties:

- a) passende bankverklaringen of, in voorkomend geval, het bewijs van een verzekering tegen beroepsrisico's;
- b) overlegging van balansen of van balansuittreksels, indien de wetgeving van het land waar het economische subject is gevestigd, de bekendmaking van balansen voorschrijft;
- c) een verklaring betreffende de totale omzet en, in voorkomend geval, de omzet van de bedrijfsactiviteit die het voorwerp van de opdracht is, over ten hoogste de laatste

drie beschikbare boekjaren, afhankelijk van de oprichtingsdatum of van de datum waarop het economische subject met zijn bedrijvigheid is begonnen, voor zover de betrokken omzetcijfers beschikbaar zijn.

2. Een economisch subject kan in voorkomend geval en voor een welbepaalde opdracht gebruikmaken van de capaciteiten van andere entiteiten, ongeacht de juridische aard van zijn banden met die entiteiten. In dat geval moet het economische subject de aanbestedende dienst aantonen over de noodzakelijke middelen te kunnen beschikken, bijvoorbeeld door overlegging van de verbintenis daartoe van deze entiteiten.

2 bis. Onder dezelfde voorwaarden kan een combinatie van economische subjecten als bedoeld in artikel 3 gebruikmaken van de capaciteiten van de deelnemers aan de combinatie of van andere entiteiten.

3. De aanbestedende diensten vermelden in de aankondiging van de opdracht of in de uitnodiging tot inschrijving de door hen verlangde referentie of referenties, als bedoeld in lid 1, evenals de andere bewijsstukken die moeten worden overgelegd.

4. Wanneer het economische subject om gegronde redenen niet in staat is de door de aanbestedende dienst gevraagde referenties over te leggen, kan het zijn economische en financiële draagkracht aantonen met andere bescheiden die de aanbestedende dienst geschikt acht.”

Overweging: „(40) In passende gevallen, waarin het gezien de aard van de werken en/of diensten gerechtvaardigd is dat bij de uitvoering van de overheidsopdracht milieubeheermaatregelen of -systemen worden toegepast, kan de toepassing van dergelijke maatregelen of systemen worden verlangd. Milieubeheersystemen kunnen, onafhankelijk van hun registratie overeenkomstig de communautaire instrumenten (EMAS-regeling), het bewijs leveren van de technische bekwaamheid van het economische subject om de opdracht uit te voeren. Voorts moet een beschrijving van de door het economische subject toegepaste maatregelen om hetzelfde niveau van milieubescherming te waarborgen, als alternatief bewijsmiddel voor geregistreerde milieubeheersystemen worden aanvaard.”

„Artikel 49

Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid

1. De technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid van de economische subjecten worden beoordeeld en gecontroleerd overeenkomstig de leden 2 en 3.

2. De technische bekwaamheid van het economische subject kan op een of meer van de volgende manieren worden aangetoond, afhankelijk van de aard, de hoeveelheid of de omvang en het doel van de levering, diensten of werken:

1. a) aan de hand van een lijst van in de laatste vijf jaar uitgevoerde werken; deze lijst wordt voor de belangrijkste werken gestaafd door verklaringen inzake de goede uitvoering. In deze verklaringen worden het bedrag alsmede de tijd en de plaats van uitvoering van de werken vermeld; voorts wordt aangegeven of de werken vakkundig zijn uitgevoerd en tot een goed einde zijn gebracht; in voorkomend geval worden de verklaringen door de bevoegde instantie rechtstreeks aan de aanbestedende dienst toegezonden;

de onderneming en in het bijzonder van degenen die met de dienstverlening of de leiding van de werken zijn belast;
- b) aan de hand van een lijst van de voornaamste in de laatste drie jaar verrichte leveringen of diensten, met vermelding van het bedrag en de datum en van de publiek- of privaatrechtelijke instanties waarvoor zij bestemd waren. De leveringen en diensten worden aangetoond:
  - in het geval van leveringen of diensten voor een aanbestedende dienst: door verklaringen die de bevoegde autoriteit heeft afgegeven of medeondertekend;
  - in het geval van leveringen of diensten voor een privaatrechtelijke afnemer: door verklaringen van de koper of, bij ontstentenis daarvan, eenvoudigweg door een verklaring van het economische subject;
2. aan de hand van een opgave van de al dan niet tot de onderneming van het economische subject behorende technici of technische organen, in het bijzonder van die welke belast zijn met de kwaliteitscontrole en, in het geval van overheidsopdrachten voor werken, van die welke de aannemer ter beschikking zullen staan om de werken uit te voeren;
3. aan de hand van een beschrijving van de technische uitrusting, van maatregelen die de leverancier of dienstverlener heeft getroffen om de kwaliteit te waarborgen en van de mogelijkheden van zijn onderneming ten aanzien van ontwerpen en onderzoek;
4. in het geval van complexe producten of diensten of wanneer deze bij wijze van uitzondering aan een bijzonder doel moeten beantwoorden, aan de hand van een controle door de aanbestedende dienst of, in diens naam, door een officieel bevoegd orgaan van het land waarin de leverancier of de dienstverlener gevestigd is, onder voorbehoud van instemming door dit orgaan; deze controle heeft betrekking op de productiecapaciteit van de leverancier of op de technische bekwaamheid van de dienstverlener en, zo nodig, op de mogelijkheden inzake ontwerpen en onderzoek waarover hij beschikt en de maatregelen die hij treft om de kwaliteit te waarborgen;
5. aan de hand van de studie- en beroepsdiploma's van de dienstverlener of de aannemer en/of het stafpersoneel van
  - 5 bis. in het geval van overheidsopdrachten voor werken en diensten, en uitsluitend in passende gevallen, aan de hand van de milieubeheermaatregelen die het economische subject bij de uitvoering van de opdracht kan nemen;
  6. aan de hand van een verklaring betreffende de gemiddelde jaarlijkse personeelsbezetting van de onderneming van de dienstverlener of de aannemer, en de omvang van haar staf gedurende de laatste drie jaar;
  7. aan de hand van een verklaring welke de outillage, het materieel en de technische uitrusting vermeldt waarover de dienstverlener of de aannemer voor de uitvoering van de opdracht beschikt;
  8. aan de hand van de omschrijving van het gedeelte van de opdracht dat de dienstverlener eventueel in onderaanneming wil geven;
  9. wat de te leveren producten betreft:
    - a) aan de hand van monsters, beschrijvingen en/of foto's, waarvan op verzoek van de aanbestedende dienst de echtheid moet kunnen worden aangetoond;
    - b) aan de hand van verklaringen van als bevoegd erkende officiële instituten of diensten voor kwaliteitscontrole waarmee de conformiteit van producten duidelijk wordt aangetoond door verwijzingen naar bepaalde specificaties of normen.
3. Een economisch subject kan in voorkomend geval en voor welbepaalde opdrachten gebruikmaken van de capaciteiten van andere entiteiten, ongeacht de juridische aard van zijn banden met die entiteiten. In dat geval moet het economische subject de aanbestedende dienst aantonen over de voor de uitvoering van de opdracht noodzakelijke middelen te kunnen beschikken, bijvoorbeeld door overlegging van de verbintenis van deze entiteiten dat zij het economische subject de nodige middelen ter beschikking zullen stellen.
- 3 bis. Onder dezelfde voorwaarden kan een combinatie van economische subjecten als bedoeld in artikel 3 gebruikmaken van de capaciteiten van de deelnemers aan de combinatie of van andere entiteiten.
4. Bij procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor het verlenen van diensten en/of het uitvoeren van werken kan de geschiktheid van economische subjecten om die diensten te verlenen of die werken uit te voeren worden beoordeeld aan de hand van met name hun vakkundigheid, doelmatigheid, ervaring en betrouwbaarheid.

5. De aanbestedende dienst geeft in de aankondiging of in de uitnodiging tot inschrijving aan, welke van de in lid 2 genoemde referenties hij verlangt."

Amendement 31 beoogt de verplichting van de aanbestedende dienst om de vertrouwelijkheid van de door economische subjecten verstrekte inlichtingen te eerbiedigen, te versterken, in het bijzonder door een lijst van dergelijke inlichtingen of documenten op te nemen en door te bepalen dat deze verplichting tijdens en na de aanbestedingsprocedure geldt.

De opstelling van een lijst van inlichtingen en documenten, waarin het amendement voorziet, lijkt niet noodzakelijk, maar een dergelijke lijst kan bij wijze van voorbeeld worden overgenomen. Artikel 30 (lid 3, derde alinea) bevat reeds bepalingen in dit opzicht voor technische oplossingen die in het kader van een concurrentiële dialoog worden voorgesteld. Het absolute karakter van de bepaling „tijdens en na de aanbestedingsprocedure” kan echter de mededinging belemmeren: de onderneming die in het kader van een opdracht voor diensten een project heeft ontworpen, zou vervolgens de enige zijn die dit project zou kunnen uitvoeren, aangezien de plannen niet aan een andere gegadigde of inschrijver zouden mogen worden doorgegeven. Overigens zou een conflict kunnen ontstaan tussen de verplichting van doorzichtigheid, bijvoorbeeld jegens controlerende instanties, en de verplichting van vertrouwelijkheid.

Gezien amendement 31, waarin wordt erkend dat economische subjecten overeenkomstig het toepasselijke nationale recht mogen eisen dat de vertrouwelijkheid van de door hen verstrekte inlichtingen wordt geëerbiedigd, wijzigt de Commissie artikel 5 als volgt:

„Artikel 5

Vertrouwelijkheid

Deze richtlijn beperkt niet het recht van economische subjecten om van een aanbestedende dienst in overeenstemming met het nationale recht te verlangen dat hij de vertrouwelijkheid van de door hen verstrekte inlichtingen eerbiedigt; deze inlichtingen omvatten met name fabrieks- of bedrijfsgeheimen en offertes."

Amendement 147 voegt een nieuwe bepaling in die eraan herinnert dat de beginselen van het Verdrag op alle overheidsopdrachten van toepassing zijn, met inbegrip van de opdrachten die onder de drempels voor de toepassing van de richtlijn liggen. Wat het discriminatieverbod betreft, verduidelijkt deze bepaling dat dit een verplichting tot doorzichtigheid impliceert; deze doorzichtigheid houdt in dat een zodanig niveau van openbaarheid wordt gewaarborgd dat overheidsopdrachten voor dienstverlening voor mededinging kunnen worden opengesteld, en dat de onpartijdigheid van de aanbestedingsprocedures wordt gewaarborgd. Om naleving van deze verplichting te waarborgen moeten de lidstaten naar de desbetreffende bepalingen van de richtlijn verwijzen.

Een herinnering aan de verplichting om de Verdragregels na te leven bij het plaatsen van overheidsopdrachten die onder de

drempels voor de toepassing van de richtlijn liggen ligt in de lijn van het Gemeenschapsrecht en de jurisprudentie van het Hof. Het is echter geenszins gerechtvaardigd de consequenties van het doorzichtigheidsbeginsel slechts tot overheidsopdrachten voor diensten te beperken, zoals in het amendement wordt voorgesteld.

Het is evenmin aangewezen te bepalen dat de lidstaten voor de uitvoering van de verplichting tot doorzichtigheid moeten verwijzen „naar de desbetreffende bepalingen van de richtlijn”, aangezien dit enerzijds rechtsonzekerheid kan scheppen en anderzijds verdergaat dan naleving van de Verdragsbeginselen. Deze beginselen houden immers geen zo duidelijke verplichtingen inzake openbaarheid en procedure in als omschreven in de richtlijn, en het lijkt ook niet gerechtvaardigd, noch passend om voor opdrachten van welke waarde dan ook deze regels toe te passen.

De Commissie neemt het amendement over en past de formulering van overweging 2 van haar voorstel als volgt aan:

„(2) De beginselen van het vrije verkeer van goederen, van de vrijheid van vestiging en van het vrij verrichten van diensten en de hieruit voortvloeiende beginselen, zoals de beginselen van gelijke behandeling, waarvan het discriminatieverbod slechts een bijzondere uitdrukking is, van wederzijdse erkenning, van evenredigheid en van doorzichtigheid, zijn van toepassing op de opdrachten die door instanties die het Verdrag moeten naleven, of in naam of voor rekening van deze instanties worden geplaatst. Deze beginselen zijn van toepassing ongeacht de waarde van de opdrachten. Teneinde echter de toepassing ervan voor opdrachten van aanzienlijke waarde te vergemakkelijken moeten in deze richtlijn de nationale aanbestedingsprocedures worden gecoördineerd. Deze coördinatiebepalingen moeten overeenkomstig voornoemde regels en beginselen, alsmede overeenkomstig de andere Verdragsregels worden uitgelegd.”

De amendementen 34 en 35 hebben betrekking op de methoden om de geraamde waarde van opdrachten voor diensten te berekenen.

Amendement 34 is bedoeld om bij de berekening van het bedrag van opdrachten voor verzekeringsdiensten rekening te houden met andere vormen van beloning die vergelijkbaar zijn met verzekeringspremies.

Dit amendement wordt gerechtvaardigd door het soort prestaties en de wijze van beloning.

Amendement 35 regelt specifiek de berekening van het bedrag van opdrachten met een stilzwijgende verlengingsclausule.

Het amendement is bedoeld om ongerechtvaardigde versnippering om opdrachten aan de verplichtingen van de richtlijn te onttrekken te voorkomen; het doel is dus prijzenswaardig. Verlengingen die de mededinging beperken, moeten echter worden vermeden.

De Commissie neemt de amendementen 34 en 35 over, maar in andere bewoordingen die ook bedoeld zijn om de tekst te vereenvoudigen, en voegt de vier artikelen over de berekeningsmethoden — artikel 10 voor raamovereenkomsten, artikel 11 voor leveringen, artikel 12 voor diensten en artikel 13 voor werken — als volgt samen:

„Artikel 10

Methoden voor de berekening van de geraamde waarde van overheidsopdrachten en raamovereenkomsten

1. De berekening van de geraamde waarde van een overheidsopdracht is gebaseerd op het totale te betalen bedrag, exclusief BTW, dat door de aanbestedende dienst wordt geraamd. Bij deze berekening wordt rekening gehouden met het geraamde totale bedrag, inclusief eventuele opties en eventuele stilziggende verlengingen van de overeenkomst.

Indien de aanbestedende dienst voornemens is premies of betalingen ten gunste van gegadigden of inschrijvers te verstrekken, houdt hij hiermee bij de berekening van de geraamde waarde van de opdracht rekening.

2. Deze raming moet gelden op het tijdstip van de bekendmaking van de aankondiging van een opdracht zoals bedoeld in artikel 34, lid 2, of, ingeval een dergelijke aankondiging niet vereist is, op het moment waarop de aanbestedende dienst met de gunningsprocedure begint.

3. Een voorgenomen werk of voorgenomen aankoop ter verkrijging van een bepaalde hoeveelheid goederen en/of diensten mag niet worden gesplitst teneinde deze aan de toepassing van deze richtlijn te onttrekken.

4. Voor overheidsopdrachten voor leveringen inzake leasing, huur of huurkoop van producten moet de volgende waarde als grondslag voor de berekening van de geraamde waarde van de opdracht worden genomen:

- a) bij overheidsopdrachten met een vaste looptijd, de totale geraamde waarde voor de gehele looptijd wanneer die ten hoogste twaalf maanden bedraagt, dan wel de totale waarde met inbegrip van de geraamde restwaarde wanneer de looptijd meer dan twaalf maanden bedraagt;
- b) bij overheidsopdrachten voor onbepaalde duur of waarvan de looptijd niet kan worden bepaald, het maandelijks te betalen bedrag vermenigvuldigd met 48.

5. Voor overheidsopdrachten voor diensten moet voor de berekening van de geraamde waarde van de opdracht, zonodig, de volgende grondslag worden genomen:

- a) voor de onderstaande soorten diensten:
  - i) verzekeringsdiensten: de te betalen premie en andere vormen van beloning;
  - ii) bankdiensten en andere financiële diensten: honoraria, provisies en rente, alsmede andere vormen van beloning;

- iii) opdrachten die een ontwerp inhouden: te betalen honoraria en provisies, alsmede andere vormen van beloning;
- b) voor opdrachten voor diensten waarvoor geen totale prijs is vastgesteld:

- i) bij opdrachten met een vaste looptijd die gelijk is aan of korter dan 48 maanden: de totale waarde voor de gehele looptijd;
- ii) bij opdrachten voor onbepaalde duur of waarvan de looptijd langer is dan 48 maanden: het maandelijks te betalen bedrag vermenigvuldigd met 48.

6. Voor overheidsopdrachten voor werken moet bij de berekening van de geraamde waarde rekening worden gehouden met het bedrag van het werk en met de totale geraamde waarde van de voor de uitvoering van het werk noodzakelijke goederen welke door de aanbestedende dienst ter beschikking van de aannemer zijn gesteld.

- 7. a) Wanneer een voorgenomen werk of een voorgenomen aankoop van diensten aanleiding kan geven tot opdrachten die gelijktijdig in afzonderlijke kavels worden geplaatst, moet de totale geraamde waarde van deze kavels als grondslag worden genomen.

Wanneer de samengetelde waarde van de kavels gelijk is aan of meer bedraagt dan de in artikel 8 vastgestelde drempel, is de richtlijn van toepassing op de aanbesteding van elke kavel.

De aanbestedende diensten mogen hiervan echter afwijken voor kavels waarvan de geraamde waarde, exclusief BTW, minder dan 80 000 euro voor diensten en minder dan 1 miljoen euro voor werken bedraagt, mits het samengetelde bedrag van de kavels waarvoor is afgeweken niet meer dan 20 % van de totale waarde van alle kavels beloopt.

- b) Wanneer een voorgenomen aankoop van homogene goederen aanleiding kan geven tot opdrachten die gelijktijdig in afzonderlijke partijen worden geplaatst, moet voor de toepassing van artikel 8, onder a) en b), de geraamde totale waarde van deze partijen als grondslag worden genomen.

Wanneer de samengetelde waarde van de partijen gelijk is aan of meer bedraagt dan de in artikel 8 vastgestelde drempel, is de richtlijn van toepassing op de aanbesteding van elke partij.

8. In het geval van overheidsopdrachten voor leveringen of diensten die met een zekere regelmaat worden verleend of die bestemd zijn om gedurende een bepaalde periode te worden hernieuwd, moet voor de berekening van de geraamde waarde van de opdracht de volgende grondslag worden genomen:

a) de totale reële waarde van de tijdens het voorafgaande boekjaar of tijdens de voorafgaande twaalf maanden geplaatste soortgelijke opeenvolgende opdrachten, indien mogelijk gecorrigeerd op grond van verwachte wijzigingen in hoeveelheid of waarde gedurende de twaalf maanden volgende op de eerste opdracht, of

b) de geraamde totale waarde van de opeenvolgende opdrachten over de twaalf maanden volgende op de eerste levering of over het boekjaar, indien dit zich over meer dan twaalf maanden uitstrekt.

Er mag niet voor een bepaalde methode voor de berekening van de geraamde waarde van een overheidsopdracht worden gekozen met de bedoeling om de opdracht aan de toepassing van deze richtlijn te onttrekken.

9. De berekening van de waarde van een raamovereenkomst wordt op de geraamde maximale waarde, exclusief BTW, van alle voor de gegeven periode voorgenomen opdrachten gebaseerd."

Amendement 36 voorziet in de mogelijkheid dat de lidstaten opdrachten aan werkgelegenheidsregelingen of sociale werkplaatsen voorbehouden.

Dit amendement kan worden aanvaard na wijziging om nog duidelijker te maken dat voorbehoud geen ontheffing van de toepassing van alle andere voor overheidsopdrachten geldende bepalingen van de richtlijn inhoudt.

De Commissie neemt dit amendement als volgt over:

„Artikel 19 ter

Voorbehouden opdrachten

De lidstaten kunnen de deelneming aan procedures voor de gunning van overheidsopdrachten voorbehouden aan sociale werkplaatsen of de uitvoering ervan voorbehouden in het kader van een sociale werkgelegenheidsregeling, wanneer de meerderheid van de betrokken werknemers gehandicapt zijn die wegens de aard of ernst van hun handicap geen beroepsactiviteit in normale omstandigheden kunnen uitoefenen.

Deze bepaling moet in de aankondiging van de opdracht worden vermeld."

Amendement 121 tot wijziging van artikel 18, punt b), vindt zijn oorsprong in de verschillende taalversies van Richtlijn 92/50/EEG („diensten") en onderstreept de noodzaak van een betere overeenstemming tussen de talen. Dit is nuttig, maar vereist herformulering van de tekst van het amendement om ervoor te zorgen dat het overeenkomstig het beginsel van het vrije verkeer van goederen wordt geïnterpreteerd.

De Commissie neemt dit amendement, als volgt gewijzigd, over:

„Artikel 18

Specifieke uitsluitingen

Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten voor diensten:

...

b) betreffende de aankoop, de ontwikkeling, de productie of de coproductie van programma's door radio-omroeporganisaties en overeenkomsten betreffende zendtijd. Deze uitsluiting is niet van toepassing op de levering van de technische uitrusting die voor de productie, de coproductie en de uitzending van deze programma's nodig is;

..."

In amendement 38 wordt een uitsluiting die slechts op opdrachten voor diensten betrekking heeft, uitgebreid tot opdrachten voor leveringen en werken. Deze uitbreiding is onaanvaardbaar, aangezien hiermee, zonder geldige reden, de communautaire verworvenheden opnieuw ter discussie worden gesteld doordat opdrachten die nu onder de richtlijn vallen, van het toepassingsgebied van de richtlijn worden uitgesloten.

Anderzijds verduidelijkt het amendement het begrip „van een instantie die zelf een aanbestedende dienst is"; dit gedeelte kan worden overgenomen, want hierin worden de communautaire verworvenheden niet opnieuw ter discussie gesteld, maar wordt de bepaling juist duidelijker gemaakt.

De Commissie neemt amendement 38 dan ook als volgt over:

„Artikel 19

Op basis van een alleenrecht gegunde opdrachten voor diensten

Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten voor diensten die door een aanbestedende dienst worden gegund aan een andere aanbestedende dienst of aan een samenwerkingsverband van aanbestedende diensten op basis van een alleenrecht dat deze uit hoofde van bekendgemaakte wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen genieten, op voorwaarde dat deze bepalingen verenigbaar zijn met het Verdrag."

Amendement 40 voegt een nieuw artikel in dat bedoeld is om opdrachten die door een aanbestedende dienst worden geplaatst bij een volledig onder zijn gezag geplaatste instantie of bij een door de aanbestedende dienst samen met andere aanbestedende diensten gevormde „joint venture", van het toepassingsgebied van de richtlijn uit te sluiten.

Dit amendement sluit aan bij de geest van de huidige jurisprudentie (arrest-Teckal). Het moet opnieuw worden geformuleerd om de onderdelen van het arrest precies over te nemen, deze aan de situatie van een combinatie van aanbestedende diensten aan te passen en ze op de geschikte plaats in de richtlijn op te nemen.

„Artikel 19 bis

Oprachten gegund aan instanties die het eigendom zijn van een aanbestedende dienst

1. Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten die een aanbestedende dienst plaatst bij een instantie met eigen rechtspersoonlijkheid die exclusief het eigendom van deze aanbestedende dienst is, voorzover:

— deze instantie ten opzichte van de aanbestedende dienst niet autonoom is om besluiten te nemen, omdat de aanbestedende dienst over deze instantie een soortgelijke controle uitoefent als over zijn eigen diensten;

— deze instantie al haar werkzaamheden verricht in samenwerking met de aanbestedende dienst die haar in eigendom heeft.

2. Wanneer een dergelijke instantie zelf een aanbestedende dienst is, moet zij om aan haar eigen behoeften te voldoen de door deze richtlijn vastgestelde voorschriften voor het plaatsen van opdrachten naleven.

3. Wanneer een dergelijke instantie geen aanbestedende dienst is, moeten de lidstaten de nodige maatregelen treffen, zodat zij om aan haar eigen behoeften te voldoen de door deze richtlijn vastgestelde voorschriften voor het plaatsen van opdrachten toepast.”

Amendement 57 is bedoeld om:

1. een nieuwe mogelijkheid in te voeren om voor overheidsopdrachten voor leveringen een procedure van gunning door onderhandelingen met voorafgaande bekendmaking te gebruiken;
2. te verduidelijken dat de huidige bepaling toepasbaar is op het gebied van „intellectuele” diensten.

Deel 1 van het amendement is onaanvaardbaar, aangezien hiermee de communautaire verworvenheden opnieuw ter discussie worden gesteld door, zonder geldige reden, de mogelijkheden om over de inschrijvingen te onderhandelen tot opdrachten voor leveringen uit te breiden. Op grond van de mogelijkheden die door het vaststellen van de technische specificaties aan de hand van prestaties en door varianten worden geboden, is het voor de aanbestedende diensten slechts in gevallen waarvoor de procedure van de concurrentiële dialoog bedoeld is, nog onmogelijk de leveringen die zij zoeken in voldoende mate te omschrijven.

Deel 2 van het amendement wordt daarentegen in de volgende herformulering aanvaard:

„Artikel 29

Gevalen waarin de toepassing van de procedure van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht gerechtvaardigd is

De aanbestedende diensten kunnen in de volgende gevallen voor het plaatsen van hun overheidsopdrachten gebruik maken van een procedure van gunning door onderhandelingen na

voorafgaande bekendmaking van een aankondiging van een opdracht:

...

- c) op het gebied van diensten, met name in de zin van categorie 6 van bijlage II A, en op het gebied van intellectuele diensten, zoals het ontwerp van een werk, wanneer wegens de aard van de te verlenen prestatie de specificaties voor de opdracht niet voldoende nauwkeurig kunnen worden vastgesteld om de opdracht overeenkomstig de voorschriften inzake de openbare of de niet-openbare procedure door de keuze van de beste inschrijving te gunnen.

...”

De Commissie acht het nuttig om de volgorde „leveringen, diensten en werken” te wijzigen in „werken, leveringen en diensten” teneinde aan te sluiten op de voorgeschiedenis die samenhangt met de data van goedkeuring van de eerste richtlijnen. Derhalve is bijlage I A bijlage II A geworden.

Amendement 150 is bedoeld om ervoor te zorgen dat concessieverleners gebruik kunnen maken van een procedure van gunning door onderhandelingen zonder bekendmaking van een aankondiging van een opdracht om de concessiehouder rechtstreeks aanvullende werken te gunnen die niet in het oorspronkelijke project zijn opgenomen, maar als gevolg van onvoorziene omstandigheden voor de uitvoering van het werk noodzakelijk zijn geworden, en die uit technisch of economisch oogpunt niet zonder ernstige bezwaren van het hoofdwerk kunnen worden gescheiden, of werken die, hoewel zij van de uitvoering van het hoofdwerk kunnen worden gescheiden, voor de vervolmaking ervan strikt noodzakelijk zijn.

Dit amendement kan slechts in deze vorm worden aanvaard:

„Artikel 73 bis

Gevalen waarin de rechtstreekse gunning van aanvullende opdrachten aan de concessiehouder gerechtvaardigd is

De aanbestedende diensten kunnen de concessiehouder rechtstreeks overheidsopdrachten gunnen betreffende aanvullende werken die noch in het oorspronkelijk geplande project van de concessie noch in de oorspronkelijke overeenkomst waren opgenomen en die als gevolg van onvoorziene omstandigheden voor de uitvoering van het werk zoals dit daarin is beschreven, noodzakelijk zijn geworden, mits zij worden gegund aan het economisch subject dat deze dienst verleent of dit werk uitvoert:

- wanneer deze aanvullende diensten of werken uit technisch of economisch oogpunt niet zonder overwegende bezwaren voor de aanbestedende diensten van de oorspronkelijke opdracht kunnen worden gescheiden,

of

- wanneer deze diensten of werken, hoewel zij van de uitvoering van de oorspronkelijke opdracht kunnen worden gescheiden, voor de vervolmaking ervan strikt noodzakelijk zijn.

Het totale bedrag van de voor aanvullende werken geplaatste opdrachten mag echter niet hoger zijn dan 50 % van het bedrag van het oorspronkelijke werk waarvoor de concessie is verleend."

Amendement 70 is bedoeld om:

1. de bepalingen betreffende de termijnen die van toepassing zijn op de verschillende stadia van de gunningsprocedures, te vereenvoudigen;
2. de verkorting van de termijnen in geval van bekendmaking van een periodieke indicatieve aankondiging te schrappen;
3. elke mogelijkheid te schrappen om bij het gebruik van elektronische middelen deze termijnen te verkorten.

Aangaande punt 1: om een rechtvacuüm betreffende de termijnen voor de ontvangst van inschrijvingen in niet-openbare procedures te vermijden moet het amendement, waarvan aanvaarding voor sommige termijnen tot een verlenging met drie dagen leidt, worden geherformuleerd.

Aangaande punt 2: het amendement is niet gerechtvaardigd, omdat het twee problemen oplevert: enerzijds leidt het tot omgekeerde discriminatie ten koste van Europese aanbestedende diensten in vergelijking met hun tegenhangers in derde landen die tot de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten van de WTO zijn toegetreden, anderzijds kan hierdoor informatie over bedoelingen van de aanbestedende diensten aan de ondernemingen worden onthouden.

Aangaande punt 3: het schrappen van de mogelijkheden om de termijnen te verkorten, die op generlei wijze de ondernemingen benadelen, zou tegen de doelstelling ingaan om kopers te stimuleren elektronische middelen te gebruiken, zoals de Raad van Lissabon wenst.

De Commissie neemt amendement 70 als volgt over:

„Artikel 37

Termijnen voor aanvragen tot deelneming en ontvangst van de inschrijvingen

1. Bij de vaststelling van de termijnen voor de ontvangst van inschrijvingen en aanvragen tot deelneming moeten de aanbestedende diensten in het bijzonder rekening houden met de complexiteit van de opdracht en met de voor het opstellen van de inschrijvingen benodigde tijd, onverminderd de in dit artikel vastgestelde minimumtermijnen.
2. Voor openbare procedures bedraagt de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen minimaal 52 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht.
3. Voor niet-openbare procedures, procedures van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht, zoals bedoeld in artikel 29, en in geval van de concurrentiële dialoog:

a) bedraagt de termijn voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming minimaal 40 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht;

b) voor niet-openbare procedures bedraagt de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen minimaal 40 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de uitnodiging.

4. In de gevallen waarin de aanbestedende diensten een vooraankondiging hebben bekendgemaakt, kan de in lid 2 en in lid 3, onder b), bedoelde termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen in de regel worden verkort tot 36 dagen, maar in geen geval tot minder dan 22 dagen.

Deze termijn loopt bij openbare procedures vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht en bij niet-openbare procedures vanaf de verzenddatum van de uitnodiging tot inschrijving.

De in de eerste alinea bedoelde kortere termijn is toegestaan mits de vooraankondiging alle informatie bevat die in het in bijlage VII A opgenomen model voor een aankondiging van een opdracht wordt verlangd, voorzover deze informatie op het moment van de bekendmaking van de aankondiging beschikbaar is, en mits deze minimaal 52 dagen en maximaal 12 maanden voor de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht ter bekendmaking is verzonden.

5. Wanneer de aankondigingen in het formaat en op de wijze die in bijlage VIII, lid 3, zijn vermeld, met elektronische middelen worden opgesteld en verzonden, kunnen de in de leden 2 en 4 bedoelde termijnen voor de ontvangst van de inschrijvingen bij openbare procedures en de in lid 3, onder a), bedoelde termijn voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming bij niet-openbare procedures, procedures van gunning door onderhandelingen en in geval van de concurrentiële dialoog met zeven dagen worden verkort.

6. De in lid 2 en lid 3, onder b), bedoelde termijnen voor de ontvangst van de inschrijvingen kunnen met vijf dagen worden verkort indien de aanbestedende dienst het bestek en alle aanvullende documenten vanaf de bekendmaking van de aankondiging overeenkomstig bijlage VIII vrij, rechtstreeks en volledig met elektronische middelen toegankelijk maakt door in de tekst van de aankondiging het internetadres te vermelden waar deze documenten kunnen worden geraadpleegd.

Deze verkorting kan met de in lid 5 bedoelde verkorting worden gecumuleerd.

7. Wanneer het bestek en de aanvullende stukken of inlichtingen tijdig zijn aangevraagd, maar om enigerlei reden niet binnen de in artikel 38 gestelde termijnen zijn verstrekt, of wanneer de inschrijvingen slechts na een bezichtiging ter plaatse, of na inzage ter plaatse van de bij het bestek behorende stukken kunnen worden ingediend, moeten de termijnen voor de ontvangst van de inschrijvingen zodanig worden verlengd dat alle betrokken economische subjecten van alle nodige informatie voor de opstelling van de inschrijvingen kennis kunnen nemen.

8. Wanneer het om dringende redenen onmogelijk is de in dit artikel voorgeschreven minimumtermijnen in acht te nemen, kunnen de aanbestedende diensten bij niet-openbare procedures en bij de in artikel 29 bedoelde procedures van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht de volgende termijnen vaststellen:

- a) een termijn voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming van minimaal vijftien dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht, of tien dagen indien de aankondiging overeenkomstig het formaat en de wijze van verzending die in bijlage VIII, punt 3, zijn vermeld, elektronisch is verzonden;
- b) en, bij niet-openbare procedures, een termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen van minimaal tien dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de uitnodiging tot inschrijving."

Amendement 74 verduidelijkt dat de verplichting van de koper om de vertrouwelijkheid en de integriteit van de bij hem ingediende gegevens te waarborgen van toepassing is op de gehele operationele cyclus van de procedure: opslag, verwerking en bewaring.

De voorgestelde preciseringen zullen in andere bewoordingen in de desbetreffende bepalingen van de tekst worden opgenomen om rekening te houden met de eisen van de verschillende wijzen om inschrijvingen elektronisch in te dienen.

De Commissie neemt amendement 74 over en wijzigt artikel 42 van haar voorstel als volgt:

„Artikel 42

Regels voor mededelingen

1. Elke in deze titel genoemde mededeling en uitwisseling van informatie kan, naar keuze van de aanbestedende dienst, per post, per fax, overeenkomstig de leden 4 en 5 elektronisch, in de gevallen en onder de voorwaarden die in lid 6 worden bedoeld, per telefoon of via een combinatie van deze middelen geschieden.

2. De gekozen communicatiemiddelen moeten algemeen beschikbaar zijn en mogen de toegang van de economische subjecten tot de gunningsprocedure niet beperken.

3. Mededeling, uitwisseling en opslag van informatie vinden op zodanige wijze plaats dat de integriteit van de gegevens en de vertrouwelijkheid van de inschrijvingen en van de aanvragen tot deelneming worden gewaarborgd en dat de aanbestedende diensten pas bij het verstrijken van de uiterste termijn voor de indiening kennisnemen van de inhoud van de inschrijvingen en de aanvragen tot deelneming.

4. De middelen die voor elektronische communicatie worden gebruikt, alsmede de technische kenmerken ervan mogen niet discriminerend zijn, moeten voor het publiek redelijkerwijs beschikbaar zijn en moeten compatibel zijn met de algemeen gebruikte informatie- en communicatietechnologieën.

5. De volgende regels zijn van toepassing op de middelen voor de elektronische ontvangst van inschrijvingen en aanvragen tot deelneming:

- a) de informatie betreffende de benodigde specificaties voor het elektronisch indienen van inschrijvingen en aanvragen tot deelneming, inclusief encryptie, moet voor de belanghebbende partijen beschikbaar zijn. Bovendien moeten de middelen voor de elektronische ontvangst van inschrijvingen en aanvragen tot deelneming voldoen aan de eisen van bijlage X;
- b) de lidstaten kunnen vrijwillige accreditatieregelingen ter verbetering van het niveau van de voor deze middelen verleende certificeringsdienst instellen of handhaven;
- c) de inschrijvers of gegadigden moeten de in de artikelen 46 tot en met 50 en 52 genoemde documenten, certificaten, getuigschriften en verklaringen, als deze niet elektronisch beschikbaar zijn, indienen vóór het verstrijken van de uiterste termijn voor de indiening van de inschrijvingen of de aanvragen tot deelneming.

6. Regels voor de verzending van de aanvragen tot deelneming:

- a) de aanvragen tot deelneming aan een procedure voor de plaatsing van een overheidsopdracht kunnen schriftelijk of telefonisch worden gedaan;
- b) indien een aanvraag tot deelneming telefonisch wordt gedaan, moet voor het verstrijken van de ontvangstermijn een schriftelijke bevestiging worden verzonden;
- c) de aanbestedende diensten kunnen, indien noodzakelijk om over een wettig bewijs te beschikken, verlangen dat per fax ingediende aanvragen tot deelneming, per brief of elektronisch worden bevestigd. In dit geval vermelden zij deze eis en de uiterste termijn voor bevestiging in de aankondiging van de opdracht."

De amendementen 77 en 132 zijn bedoeld om:

1. te verduidelijken dat de eisen voor de selectie van de deelnemers in verhouding moeten staan tot het voorwerp van de opdracht;
2. de verplichtingen van de aanbestedende dienst betreffende de eerbiediging van de vertrouwelijkheid van de door de economische subjecten doorgegeven informatie te bevestigen.

Wat het eerste punt betreft, sluiten de amendementen aan op de strekking van het voorstel en kunnen ze in die geest worden aanvaard. Het tweede punt is daarentegen overbodig, aangezien het al aan de orde is gesteld door amendement 31 betreffende artikel 5.

De Commissie neemt de amendementen 77 en 132 als volgt in andere bewoordingen over en voegt de artikelen 44 en 45 samen om de tekst te vereenvoudigen en overeenstemming tussen de medewetgevers te vergemakkelijken:

„Artikel 43 bis

Beoordeling van de geschiktheid en selectie van de deelnemers, gunning van de opdrachten

1. Opdrachten worden gegund op basis van de in de artikelen 53 en 54 bepaalde criteria, rekening houdend met artikel 25, nadat de aanbestedende diensten de geschiktheid van de niet uit hoofde van de artikelen 46 en 47 uitgesloten economische subjecten hebben geverifieerd overeenkomstig de in de artikelen 48 tot en met 52 vermelde criteria betreffende economische en financiële draagkracht, kennis of technische en beroepsbekwaamheid en, in voorkomend geval, overeenkomstig de in lid 3 vermelde niet-discriminerende regels en criteria.

2. De aanbestedende diensten specificeren in de aankondiging van de opdracht de minimumeisen voor de draagkracht en bekwaamheid overeenkomstig de artikelen 48, 49 en 50 waaraan de gegadigden en de inschrijvers moeten voldoen.

De omvang van in de artikelen 48 en 49 bedoelde inlichtingen en de minimumeisen inzake draagkracht en bekwaamheid voor een bepaalde opdracht moeten verband houden met en in verhouding staan tot het voorwerp van de opdracht.

3. Bij niet-openbare procedures, bij procedures van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht en bij een concurrentiële dialoog mogen de aanbestedende diensten het aantal geschikte gegadigden dat zij uitnodigen tot inschrijving, onderhandelingen of dialoog, beperken op voorwaarde dat er voldoende geschikte gegadigden beschikbaar zijn. De aanbestedende diensten moeten in de aankondiging van de opdracht vermelden welke objectieve en niet-discriminerende criteria of regels zij van plan zijn te gebruiken en hoeveel gegadigden zij minimaal en, indien van toepassing, maximaal van plan zijn uit te nodigen.

4. Bij niet-openbare procedures is het minimumaantal gegadigden vijf. Bij procedures van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht en bij een concurrentiële dialoog is het minimumaantal gegadigden drie. In ieder geval moet het aantal uitgenodigde gegadigden groot genoeg zijn om daadwerkelijke mededinging te waarborgen.

De aanbestedende diensten nodigen een aantal gegadigden uit dat ten minste gelijk is aan het vooraf vastgestelde minimumaantal. Indien het aantal gegadigden dat aan de selectiecriteria en aan de minimumeisen voldoet lager is dan het minimumaantal, mag de aanbestedende dienst de procedure voortzetten en de gegadigde of gegadigden uitnodigen die over de vereiste draagkracht en bekwaamheden beschikken. De aanbestedende dienst mag in dezelfde procedure geen andere economische subjecten die geen aanvraag tot deelneming hebben ingediend, of gegadigden die niet over de vereiste draagkracht of bekwaamheden beschikken, betrekken.

5. Wanneer de aanbestedende diensten gebruik maken van de in artikel 30, lid 4, en artikel 29, lid 4, vastgelegde mogelijkheid om het aantal te bespreken oplossingen of inschrijvingen waarover moet worden onderhandeld, te beperken, moeten zij hierbij de gunningscriteria toepassen die zij in de aankondiging van de opdracht, het bestek of het beschrijvend document hebben vermeld. In de eindfase moet dit aantal een daadwerkelijke mededinging kunnen waarborgen, voorzover het aantal oplossingen of het aantal geschikte gegadigden toereikend is.”

Amendement 80 geeft een aanvulling op de in artikel 46, lid 1, bedoelde verplichte uitsluitingen en voegt hieraan het witwassen van geld in de zin van artikel 1 van Richtlijn 91/308/EEG van de Raad van 10 juni 1991 toe.

Teneinde overeenstemming tussen de medewetgevers te vergemakkelijken neemt de Commissie het amendement als volgt over:

„Artikel 46

Persoonlijke situatie van de gegadigde of inschrijver

1. Wordt uitgesloten van deelneming aan een overheidsopdracht elke gegadigde of inschrijver die bij een definitieve rechterlijke uitspraak veroordeeld is geweest, waarvan de aanbestedende dienst op de hoogte is, wegens een of meer van de hieronder vermelde redenen:

- a) deelneming aan een criminele organisatie in de zin van artikel 2, lid 1, van het Gemeenschappelijk Optreden van 21 december 1998;
- b) omkoping in de zin van artikel 3 van het besluit van de Raad van 26 mei 1997, respectievelijk artikel 3, lid 1, van het Gemeenschappelijk Optreden van 22 december 1998;
- c) fraude in de zin van artikel 1 van de Overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen, vastgesteld bij Akte van de Raad van 26 juli 1995;
- d) witwassen van geld in de zin van artikel 1 van Richtlijn 91/308/EEG van de Raad van 10 juni 1991 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld ⁽¹⁾, gewijzigd bij Richtlijn 2001/97/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 december 2001 ⁽²⁾.

...”

De amendementen 86, 87 en 89 wijzigen artikel 46, lid 2.

Amendement 86 wijzigt artikel 46, lid 2, onder d), door te voorzien in de mogelijkheid een economisch subject op grond van een ernstige fout uit te sluiten wegens overtreding van de internationale arbeidsverdragen en niet-naleving van de „fundamentele” Europese wetgeving op het gebied van arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden.

⁽¹⁾ PB L 166 van 28.6.1991, blz. 77.

⁽²⁾ PB L 344 van 28.12.2001, blz. 76.

Niet-naleving van het arbeidsrecht kan aanleiding geven tot een rechterlijke uitspraak die uitsluiting in het kader van de door de Commissie voorgestelde bepalingen mogelijk maakt, zonder dat het noodzakelijk is deze mogelijkheid expliciet in het dispositief te noemen; niet-naleving kan ook aanleiding geven tot uitsluitingen wegens „ernstige beroepsfouten” in de zin van artikel 46, lid 2, zoals voorgesteld. In haar mededeling van 15 oktober 2001 over sociale overwegingen bij de aanbesteding van overheidsopdrachten heeft de Commissie duidelijk omschreven in hoeverre deze mogelijkheden door de bestaande wetgeving zijn geregeld. Dat geldt ook voor dit voorstel; de Commissie heeft dit nu expliciet geformuleerd in overweging (30) die in amendement 51 hierboven is vermeld.

Amendement 87 voert de mogelijkheid in een economisch subject uit te sluiten dat niet heeft voldaan aan de verplichtingen inzake arbeidsbescherming jegens de werknemers en inzake de arbeidsrechtelijke verplichtingen jegens de vertegenwoordigers van de werknemers overeenkomstig de geldende wetgeving of sociale overeenkomsten; de overtreding moet zijn vastgesteld via een besluit van een rechtbank.

In dit amendement wordt expliciet de mogelijkheid geformuleerd die al door artikel 46, lid 2, onder c), van het voorstel wordt geboden om een inschrijver uit te sluiten jegens welke een rechterlijke uitspraak is gedaan wegens een delict dat in strijd is met zijn beroepsgedragsregels; deze expliciete formulering wordt al in de bovengenoemde overweging (30) gegeven.

Amendement 89 voert de mogelijkheid in tot uitsluiting wegens niet-naleving van de sociale wetgeving, vastgesteld bij rechterlijke uitspraak of op enige andere wijze.

Net als met de amendementen 86 en 87 heeft de Commissie met dit amendement rekening gehouden in de bovengenoemde overweging (30).

Amendement 153 is bedoeld om de lidstaten in staat te stellen het toezicht op de naleving van de in de artikelen 46, 47, 48, 49, 50 en 50 bis genoemde vereisten toe te vertrouwen aan privaatrechtelijke certificeringsorganen.

Het staat de lidstaten vrij deze taak aan hetzij private, hetzij publieke certificeringsorganen toe te vertrouwen om het toezicht op de naleving van de uitsluitings- en selectiecriteria te vergemakkelijken. Dit mag er echter niet toe leiden dat om aan aanbestedingen in een lidstaat deel te nemen certificering door uitsluitend nationale organen wordt opgelegd.

De Commissie neemt dit amendement als volgt geformuleerd over:

„Artikel 52

Officiële lijsten van erkende economische subjecten en certificering door publiek- of privaatrechtelijke organen

1. De lidstaten kunnen hetzij officiële lijsten van erkende aannemers, leveranciers of dienstverleners instellen, hetzij certificering door publiek- of privaatrechtelijke certificeringsorganen invoeren.

Zij passen de voorwaarden voor inschrijving op deze lijsten, alsmede voor de afgifte van certificaten door de certificeringsorganen aan aan de bepalingen van artikel 46, lid 1 en lid 2, onder a) tot en met d) en onder g), artikel 47, artikel 48, leden 1, 3 en 4, artikel 49, leden 1, 2, 4 en 5, en de artikelen 50 en 50 bis.

Voor verzoeken tot inschrijving op de lijst door economische subjecten die deel uitmaken van een groep en die middelen willen gebruiken die hun door andere ondernemingen van de groep ter beschikking zijn gesteld, passen zij de voorwaarden ook aan aan de bepalingen van artikel 48, lid 2, en artikel 49, lid 3. In dit geval moeten deze subjecten de autoriteit die de officiële lijst opstelt, bewijzen dat zij gedurende de gehele geldigheidsduur van het bewijs van inschrijving op de officiële lijst over deze middelen zullen beschikken.

2. De economische subjecten die op een officiële lijst zijn opgenomen of een certificaat hebben, kunnen bij elke opdracht een door de bevoegde autoriteit afgegeven bewijs van inschrijving of het door het bevoegde certificeringsorgaan afgegeven certificaat aan de aanbestedende dienst overleggen. Op dit bewijs of dit certificaat worden de referenties vermeld op grond waarvan de inschrijving op de lijst of de certificering mogelijk was, alsmede de classificatie op de lijst.

3. De door de bevoegde autoriteit bevestigde opneming op een officiële lijst van leveranciers of het door het certificeringsorgaan afgegeven certificaat vormt ten aanzien van de aanbestedende diensten van de andere lidstaten slechts een vermoeden van geschiktheid met betrekking tot artikel 46, lid 1 en lid 2, onder a) tot en met d) en onder g), artikel 47, artikel 48, lid 1, onder b) en c), en artikel 49, lid 2, onder 1) a), 2), 5), 6) en 7) voor aannemers, lid 2, onder 1) b), 2), 3), 4) en 9) voor leveranciers en lid 2, onder 1) b) en 3) tot en met 8) voor dienstverleners.

4. De gegevens die uit de opneming op een officiële lijst of de certificering kunnen worden afgeleid, kunnen niet zonder reden ter discussie worden gesteld. Niettemin kan met betrekking tot de betaling van de socialezekerheidsbijdragen en de betaling van belastingen van elk ingeschreven economisch subject bij elke opdracht een aanvullende verklaring worden verlangd.

Lid 3 en de eerste alinea van dit lid worden door de aanbestedende diensten van de andere lidstaten alleen toegepast op economische subjecten die zijn gevestigd in de lidstaat die de officiële lijst heeft opgesteld.

5. Voor de opneming van economische subjecten uit andere lidstaten op een officiële lijst of voor hun certificering door de in lid 1 bedoelde organen mogen geen andere bewijzen en verklaringen worden verlangd dan van nationale economische subjecten worden gevraagd en in geen geval andere dan die welke zijn vermeld in de artikelen 46 tot en met 50 bis.

Een dergelijke inschrijving of certificering mag echter niet met het oog op deelneming aan een overheidsopdracht worden opgelegd aan de economische subjecten uit andere lidstaten. De aanbestedende diensten erkennen gelijkwaardige certificaten van in andere lidstaten gevestigde organen. Zij aanvaarden eveneens andere gelijkwaardige bewijsmiddelen.

6. De in lid 1 bedoelde certificeringsorganen zijn organen die voldoen aan de Europese normen op het gebied van certificering.

7. De lidstaten die officiële lijsten hebben, of de in lid 1 bedoelde certificeringsorganen delen de andere lidstaten het adres van de instantie mee waaraan verzoeken tot inschrijving kunnen worden gericht."

Amendement 104 verduidelijkt dat de verplichting van de koper om de vertrouwelijkheid en de integriteit van de gegevens die bij hem zijn ingediend, te waarborgen gedeeltelijk van toepassing is op de operationele cyclus van de procedure: opslag, verwerking en bewaring.

De voorgestelde preciseringen zijn geherformuleerd om rekening te houden met de eisen van de verschillende wijzen om inschrijvingen elektronisch in te dienen en zijn als volgt overgenomen:

„Artikel 61

Communicatiemiddelen

1. De bepalingen van artikel 42, leden 1, 2 en 4, zijn van toepassing op alle mededelingen betreffende prijsvragen.

2. Mededelingen, uitwisseling en opslag van informatie vinden op zodanige wijze plaats dat de integriteit en vertrouwelijkheid van alle door de deelnemers aan de prijsvragen doorgegeven informatie worden gewaarborgd en de jury pas bij het verstrijken van de uiterste termijn voor de indiening van de inhoud van de plannen en ontwerpen kennisneemt.

3. De volgende regels zijn van toepassing op de middelen voor de elektronische ontvangst van plannen en ontwerpen:

a) de informatie betreffende de benodigde specificaties voor het elektronisch indienen van plannen en ontwerpen, inclusief encryptie, moet voor de belanghebbende partijen beschikbaar zijn. Bovendien moeten de middelen voor de elektronische ontvangst van plannen en ontwerpen in overeenstemming zijn met de eisen van bijlage X;

b) de lidstaten kunnen vrijwillige accreditatieregelingen ter verbetering van het niveau van de voor deze middelen verleende certificeringsdienst instellen of handhaven."

De amendementen 110 en 113 wijzigen bijlage VII A betreffende de aankondigingen van opdrachten.

Amendement 110 legt de aanbestedende dienst de verplichting op in de vooraankondiging de instantie te vermelden waar inlichtingen over de wetgeving op het gebied van belastingen, sociale zaken en het milieu kunnen worden verkregen.

De economische subjecten moeten over de kennis beschikken van de elementen die nodig zijn om hun inschrijving op te

stellen. Sommige elementen vallen onder de nationale wetgeving, wanneer een opdracht voor werken of diensten in het land van de aanbestedende dienst wordt uitgevoerd. Het is derhalve gerechtvaardigd dat de aanbestedende diensten worden verplicht te vermelden waar de economische subjecten deze inlichtingen kunnen verkrijgen. Het is echter nuttiger als deze informatie in de aankondiging van een opdracht is vermeld.

Amendement 113 verplicht de aanbestedende dienst in de aankondiging van een opdracht de adresgegevens te vermelden van de instanties die bevoegd zijn op het gebied van beroepsprocedures betreffende de gunning van overheidsopdrachten.

Op dit gebied is grotere doorzichtigheid wenselijk.

De Commissie neemt de amendementen 110 en 113 dan ook als volgt over:

„AANKONDIGING VAN OVERHEIDSOPDRACHTEN

OPENBARE EN NIET-OPENBARE PROCEDURE, CONCURRENTIËLE DIALOOG EN PROCEDURE VAN GUNNING DOOR ONDERHANDELINGEN:

1. Naam, adres, telefoon- en faxnummer en e-mailadres van de aanbestedende dienst.

1 bis Bij overheidsopdrachten voor werken, leveringen met inbegrip van werkzaamheden voor het aanbrengen en installeren van diensten: naam, adres, telefoon- en faxnummer en e-mailadres van de diensten waar terzake doende informatie kan worden verkregen over de voorschriften betreffende belastingen, milieubescherming, arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden die gelden op de plaats waar de opdracht wordt uitgevoerd.

...

23 bis Naam en adres van de instantie die bevoegd is voor beroepsprocedures en eventueel bemiddelingsprocedures. Precieze aanduidingen van de termijnen voor het instellen van beroep.

..."

Amendement 114 verplicht de aanbestedende dienst in de aankondiging van geplaatste opdrachten de adresgegevens te vermelden van de instanties die bevoegd zijn op het gebied van beroepsprocedures betreffende de gunning van overheidsopdrachten.

Op dit gebied is grotere doorzichtigheid wenselijk. De Commissie neemt dit amendement derhalve als volgt over:

„AANKONDIGING VAN GEPLAATSTE OPDRACHTEN

...

12 bis Naam en adres van de instantie die bevoegd is voor beroepsprocedures en eventueel bemiddelingsprocedures. Precieze aanduidingen van de termijnen voor het instellen van een beroep."

3.3. Door de Commissie verworpen amendementen (162, 8, 173, 25, 29, 32, 37, 159, 49, 151, 68, 78, 63, 139, 66, 69, 161, 71, 72, 131, 73, 75, 76, 81, 82, 83, 84, 90, 92, 94, 176, 99, 102, 103, 107, 108, 111, 115, 117 en 116)

Amendement 162 voert een nieuwe overweging 1 bis in die bedoeld is om in de aanbestedingsprocedures rekening te houden met Richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten.

Dit amendement is overbodig, aangezien het buiten het toepassingsgebied van deze richtlijn valt; het bevestigt de toepasselijkheid van een richtlijn die de particuliere en openbare sector vóór de start van elk project en derhalve vóór elke gunningsprocedure verplichtingen oplegt.

Amendement 8 is een aanvulling op de overweging over de technische specificaties en onderstreept dat de aanbestedende dienst bij gebrek aan Europese specificaties de mogelijkheid moet hebben om bepaalde nationale normen voor te schrijven om de kosten van onderhoud en reparaties zo laag mogelijk te houden. Dit amendement moet in samenhang met amendement 45 worden bekeken dat een aanbestedende dienst de mogelijkheid biedt een gelijkwaardige — in voorkomende gevallen nationale — oplossing te verwerpen met als reden dat deze oplossing tot hogere kosten zou leiden. Aangezien dit gedeelte van amendement 45 onaanvaardbaar is omdat het in strijd is met artikel 28 van het Verdrag, is amendement 8 het ook. Bovendien hebben de aanbestedende diensten niet de bevoegdheid om nationale normen met een algemene strekking vast te stellen. Wat de verwijzing naar een nationale norm betreft, is de overweging van het oorspronkelijke voorstel van de Commissie al duidelijk.

Amendement 173 wijzigt artikel 1 en geeft, in dit artikel in plaats van in artikel 30 waar de procedure uitvoerig wordt beschreven, een definitie van bijzonder complexe opdrachten die in een concurrentiële dialoog kunnen worden behandeld, in de vorm van een niet-uitputtende lijst van voorbeelden. Eigenlijk gaat het meer om een opsomming van gevallen waarin toepassing van de concurrentiële dialoog is toegestaan, namelijk wanneer de aanbestedende dienst niet in staat is de technische of andere middelen te omschrijven die aan zijn behoeften kunnen voldoen, of kan voorzien welke oplossingen de markt kan bieden, dan om een definitie. Het feit dat het onmogelijk is om de middelen te omschrijven, mag niet zijn toe te schrijven aan het ontbreken van een voorafgaande prijsvraag of aan het feit dat een opdracht met functionele eisen had kunnen volstaan.

De Commissie is van mening dat het begrip complexe opdracht onnodig is en dat het de voorkeur verdient — in artikel 30 — de objectieve voorwaarden vast te leggen om de concurrentiële dialoog te kunnen toepassen.

Wat de voorwaarde betreft volgens welke het organiseren van een voorafgaande prijsvraag de aanbestedende dienst niet in staat heeft gesteld de passende middelen te omschrijven om aan zijn behoeften te voldoen, is het amendement onaanvaardbaar, omdat het in termen van subsidiariteit dezelfde problemen oplevert als de amendementen 142, 7 en 171-145 die bedoeld zijn om een verplichte scheiding in te voeren tussen het ontwerpen en het uitvoeren van werken.

Amendement 25 regelt specifiek de raamovereenkomsten op het gebied van vertaal- en tolkdiensten.

De in dit amendement bedoelde diensten vallen onder bijlage IB en zijn derhalve niet onderworpen aan alle procedurele regels van de richtlijn (oproep tot mededinging en gedetailleerde regels). Dientengevolge zou het amendement, door specifieke regels voor raamovereenkomsten vast te stellen, de op deze overeenkomsten toepasselijke wetgeving strenger maken dan de wetgeving die van toepassing is op overheidsopdrachten die in dezelfde sector worden geplaatst.

Amendement 29 wijzigt de definitie van „prijsvragen” door deze te beperken tot enkel prijsvragen met toekenning van prijzen om de toekenning van prijzen aan de deelnemers van prijsvragen verplicht te stellen.

Het beginsel om de toekenning van prijzen aan deelnemers verplicht te stellen kan gerechtvaardigd zijn wanneer de prijsvraag betrekking heeft op projecten waarvoor werkelijke kosten worden gemaakt, zoals prijsvragen die worden georganiseerd met het oog op de uitvoering van een werk, een stedelijk of een landschapsproject. Er kunnen echter ook prijsvragen worden georganiseerd op andere gebieden waarvoor deze verplichte toekenning niet gerechtvaardigd is. Bovendien lijkt de door het amendement voorgestelde definitie, die uitsluitend prijsvragen met prijzen verplicht stelt, niet geschikt om dit doel te bereiken. Een dergelijke definitie zou immers niet verhinderen dat er prijsvragen zonder prijzen worden georganiseerd, maar ervoor zorgen dat deze prijsvragen buiten het toepassingsgebied van de richtlijn zouden vallen.

Amendement 32 voorziet in een verhoging van de in het voorstel van de Commissie vermelde drempels met ongeveer 50 %.

De drempels van de geldende richtlijnen zijn zodanig vastgesteld dat de communautaire regelgeving nu al slechts van toepassing is op de omvangrijkste opdrachten in termen van waarde. Een verhoging van de drempels van de richtlijn zou een ongerechtvaardigde vermindering betekenen van de garanties die de economische subjecten van de Unie momenteel worden geboden voor de openstelling van overheidsopdrachten. De zogenaamde ingewikkeldheid van de procedures overeenkomstig de richtlijnen en de bijbehorende administratieve kosten kunnen een verhoging niet rechtvaardigen; deze kosten zijn immers vergelijkbaar met de ingewikkeldheid en kosten van andere nationale gunningsprocedures die voor opdrachten onder deze drempels gelden.

Bovendien zou een eenzijdige verhoging van de drempels door de Europese Unie onvereenigbaar zijn met de internationale verplichtingen binnen de WTO. Anderzijds zou een Europees verzoek om de drempels in het huidige kader van de herziening van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten te verhogen tot een duidelijk verlies aan geloofwaardigheid voor Europa leiden in het kader van de onderhandelingen die inherent zijn aan deze herziening, waarvoor het onderhandelingsmandaat duidelijk de doelstelling omvat om het terrein waarop de overeenkomst betrekking heeft, te vergroten. Bovendien zou een dergelijk verzoek daartegenover een verzoek tot compensatie van onze partners of een wederzijdse sluiting van de internationale markten teweegbrengen.

Voorts kan het mechanisme van tweejaarlijkse herziening van de drempels, dat is vastgesteld om ze aan de wijzigingen in de pariteiten van de Europese valuta's/BTR aan te passen, al tot een aanzienlijke verhoging van de drempels leiden, zoals momenteel het geval is voor de drempels voor de periode 2002-2004.

Amendement 37 voegt een uitsluiting toe betreffende financiële diensten om leningen aan te gaan die bedoeld zijn voor investeringen en kasbehoeften.

Deze uitsluiting zou tot gevolg hebben dat iedere overeenkomst voor de financiering van een project van een, met name lokale, overheidsinstantie kan worden gesloten zonder een oproep tot mededinging op Europees niveau. Dit druist in tegen de doelstellingen op het gebied van de liberalisering van de financiële diensten en wordt niet gerechtvaardigd door het argument van de volatiliteit van de rentepercentages dat wordt aangevoerd. Er bestaan immers procedures die voldoende soepel zijn om met deze volatiliteit rekening te kunnen houden, bijvoorbeeld raamovereenkomsten in combinatie met elektronische middelen en met name omgekeerde veilingen.

Amendement 159 is bedoeld om:

1. ervoor te zorgen dat de aanbestedende dienst „geen kwantitatieve beperkingen (oplegt) aan de uitoefening door de ondernemingen van het recht op vrije organisatie van hun productiefactoren”;
2. de aanbestedende dienst ertoe te verplichten de inschrijver te verzoeken aan te geven welk gedeelte van de opdracht in onderaanneming wordt gegeven en de naam van de onderaannemers te vermelden;
3. de aanbestedende dienst ertoe te verplichten het in onderaanneming geven te verbieden aan een onderneming die zich in een van de in artikel 46 genoemde gevallen bevindt en/of „niet (voldoet) aan de vereisten als bedoeld in de artikelen 47, 48 en 49”;
4. uitbesteding van „intellectuele diensten, met uitzondering van vertaal- en tolkdiensten, managementdiensten en aanverwante diensten” te verbieden.

De Commissie kan dit amendement om de volgende redenen niet aanvaarden:

1. Indien een economisch subject kan aantonen dat het werkelijk gebruik kan maken van de capaciteiten van andere instanties, bijvoorbeeld door een onderaannemingsovereenkomst, heeft dit subject volgens de jurisprudentie het recht zich bij de selectie hierop te beroepen. In de huidige wetgeving staat daarentegen niets dat een aanbestedende dienst ervan weerhoudt te verbieden dat de opdracht geheel of gedeeltelijk wordt uitbesteed.
2. Via deze verplichting zouden de inschrijvers in hun inschrijving zowel moeten vastleggen welk gedeelte wordt uitbesteed als wie de gekozen onderaannemers zijn. Het vastleggen van een dergelijke verplichting op communautair niveau lijkt overdreven, gelet op het feit dat de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de opdracht nog steeds bij de begunstigde van de opdracht berust. Gelet op het subsidiariteitsbeginsel is het aan de lidstaten om zonodig vast te leggen dat om de namen van de onderaannemers moet worden gevraagd.
3. De mogelijkheid om onderaannemers uit te sluiten lijkt legitiem met betrekking tot ondernemingen/personen die zijn veroordeeld voor bepaalde delicten (georganiseerde criminaliteit/corruptie/fraude ten nadele van de financiële belangen van de Gemeenschap, vgl. art. 46, lid 1, of in andere gevallen (niet-naleving van het arbeidsrecht, vgl. art. 46, lid 2, maar leidt niettemin tot toepassingsproblemen. Deze mogelijkheid houdt namelijk kennis (zie punt 2) en controle vooraf van de onderaannemers in, hetgeen de aanbestedingsprocedures zeer veel langer zou maken. Er kan echter overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel rekening mee worden gehouden (zonodig door de lidstaten opgelegde verplichting).

Voor wat betreft de aspecten van punt 3 met betrekking tot de economische en financiële draagkracht en de technische en beroepsbekwaamheid in de zin van de artikelen 48 en 49, zou dit betekenen dat de onderaannemers over dezelfde draagkracht en bekwaamheid moeten beschikken als de hoofdcontractant, waardoor het MKB op ongerechtvaardigde wijze wordt uitgesloten. Deze aspecten kunnen dus niet in aanmerking worden genomen.

Wat artikel 47 betreft, wordt in het amendement voorgesteld voor onderaannemers een strengere regeling te doen gelden dan voor gegadigden en inschrijvers is bepaald (voor de laatsten hoeven de aanbestedende diensten geen inlichtingen te vragen, terwijl ze dit voor de onderaannemers wel systematisch zouden moeten doen). De mogelijkheid om artikel 47 voor selectiedoeleinden op onderaannemers toe te passen is echter al aanwezig, indien de inschrijver zich verlaat op de middelen die hem door onderaannemers ter beschikking zijn gesteld (arrest-Holst Italia⁽¹⁾).

⁽¹⁾ Arrest van 2 december 1999 in zaak C-176/98, Jurispr. 1999, blz. I-8607.

4. Het lijkt niet gerechtvaardigd een dergelijk algemeen verbod vast te stellen: de aanbestedende diensten, die belanghebbende partij zijn, kunnen, als zij dat willen, nu al onderaanneming verbieden door voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht vast te leggen en dit geldt voor alle soorten opdrachten en niet alleen voor bepaalde diensten. Vanuit dezelfde optiek moeten zij de vrijheid hebben onderaanneming toe te staan.

Amendement 49 voegt aan artikel 26 een nieuwe alinea toe waarin aan de onderaannemers dezelfde eisen op het gebied van economische, financiële en sociale draagkracht worden gesteld als aan de gegadigden of inschrijvers.

Amendement 49 kan om dezelfde redenen als vermeld in het commentaar bij amendement 159 (punt 3, tweede en derde alinea) niet worden aanvaard.

De amendementen 151, 68 en 78 zijn voornamelijk bedoeld om erkenningsregelingen in te voeren als vastgelegd in Richtlijn 93/38/EEG „nutsbedrijven”.

Amendement 151 voegt aan artikel 32 een nieuw lid 2 bis toe om de aanbestedende diensten de mogelijkheid te bieden een erkenningsregeling in te voeren waarvoor, wanneer de regeling langer dan drie jaar duurt, jaarlijks een aankondiging moet worden opgesteld en in de andere gevallen een eenmalige aankondiging volstaat.

Amendement 68 voert de mogelijkheid in een oproep tot mededinging te doen via een aankondiging over het bestaan van een erkenningsregeling.

Amendement 78 voert regels in die van toepassing zijn op erkenningsregelingen. Deze bepalingen zijn in hoge mate gebaseerd op de overeenkomstige bepalingen van de geldende richtlijn „nutsbedrijven”; het amendement neemt echter noch de bepalingen betreffende de verplichtingen om de beslissingen op het gebied van erkenning te motiveren, noch die waarin wederzijdse erkenning en gelijke behandeling in het kader van erkenningsregelingen verplicht worden gesteld, over. Wat de selectie van de economische subjecten betreft, vermeldt het amendement slechts dat de regeling wordt toegepast volgens „door de aanbestedende diensten omschreven objectieve criteria en regels” zonder enige verwijzing naar de algemene regels op het gebied van kwalitatieve selectie.

De amendementen 151, 68 en 78 (artikel 45 bis) moeten samen worden geanalyseerd. Als gevolg ervan wordt de regeling van de richtlijn „nutsbedrijven”, namelijk de mogelijkheid om een — voor elke aanbestedende dienst specifieke — erkenningsregeling te gebruiken, ingevoerd als middel om tot mededinging op te roepen voor verschillende afzonderlijke opdrachten die moeten worden geplaatst tijdens de periode waarin de regeling van kracht is. Met andere woorden, in plaats van evenveel aankondigingen als gunningsprocedures, is er hetzij één aankondiging per jaar waarbij een oproep tot mededinging wordt gedaan voor alle opdrachten gedurende dat jaar die onder de regeling vallen, hetzij, indien de regeling langer dan een jaar van kracht is, een enkele aankondiging waarbij een

oproep tot mededinging wordt gedaan voor alle opdrachten die gedurende die periode moeten worden geplaatst. De erkenningsregeling staat theoretisch gezien elk moment open. In de praktijk hangt de mogelijkheid om tot de regeling toe te treden erg van het toeval af, aangezien dit zou moeten inhouden dat de economische subjecten kennis nemen van het bestaan van de regeling, via een aankondiging die maanden, soms zelfs jaren eerder is bekendgemaakt. Dit gaat ten koste van de mededingingsprocedures voor opdrachten en van nieuw opgerichte ondernemingen. Het amendement zou dus tot een onaanvaardbaar verlies van doorzichtigheid leiden en het gevaar met zich brengen van reserveringen van opdrachten ten gunste van ondernemingen die op de hoogte zijn van de oorspronkelijke aankondiging. Het zou anders kunnen zijn ingeval dergelijke regelingen en de opdrachten die op basis hiervan worden gegund, gepaard zouden gaan met een passende oproep tot mededinging en zouden worden toegepast via elektronische middelen waardoor de doorzichtigheid en de gelijke behandeling kunnen worden gewaarborgd. Bovendien is de invoering van erkenningsregelingen in strijd met de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten indien deze van toepassing zouden zijn op centrale aanbestedende diensten.

Amendement 63 is bedoeld om de toepassing van raamovereenkomsten op intellectuele diensten te verbieden en specifieke regels voor vertaal- en tolkdiensten in te voeren.

Het eerste gedeelte van het amendement is achterhaald omdat het amendement dat de scheiding tussen intellectuele en andere diensten beoogde, niet in stemming is gebracht. Het tweede gedeelte van het amendement vindt zijn oorsprong in problemen die door de vertaaldiensten van de Europese instellingen, met name van het Parlement, aan de orde zijn gesteld en die inmiddels tot volle tevredenheid van deze diensten zijn opgelost.

Bovendien zijn de in het amendement bedoelde diensten, die onder bijlage IB vallen, niet onderworpen aan alle procedurele regels van de richtlijn (oproep tot mededinging en gedetailleerde regels). Dientengevolge zou het amendement, door specifieke regels voor raamovereenkomsten vast te stellen, de op deze overeenkomsten toepasselijke wetgeving strenger maken dan de wetgeving die van toepassing is op overheidsopdrachten die in dezelfde sector worden geplaatst.

Amendement 139 verbiedt het gebruik van raamovereenkomsten voor overheidsopdrachten voor werken.

Raamovereenkomsten kunnen nuttig zijn voor opdrachten voor werken, met name voor „standaard”-werken als de asfaltering of reparatie van wegen. De door het amendement voorziene uitsluiting is dus onaanvaardbaar.

Amendement 66 wijzigt artikel 33 teneinde het toepassingsgebied van de bijzondere procedure, betreffende de bouw van sociale woningen, uit te breiden tot alle „openbare werken waarbij om redenen van omvang, complexiteit, duur en/of omvang van de financiering bij de projectplanning samenwerking vereist is . . .”.

Dit amendement is volstrekt onaanvaardbaar, aangezien het, bovendien op zeer vage wijze, de mogelijkheden om over opdrachten te onderhandelen uitbreidt. Anderzijds kan een groot deel van de door dit amendement beoogde gevallen reeds aan de hand van artikel 30 worden behandeld.

Amendement 69 voegt aan artikel 35, lid 1, eerste alinea, de expliciete verwijzing naar het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* toe voor de bekendmaking van de aankondigingen.

Dit amendement zou de wijze van bekendmaking strikt vaststellen en verhinderen dat rekening wordt gehouden met de technologische ontwikkeling die in de toekomst bekendmaking van de aankondigingen via andere wegen geschikter zou kunnen maken.

Amendement 161 schrapt de bepaling waarin wordt vastgelegd dat de termijnen voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming en voor de indiening van de inschrijvingen zodanig moeten worden vastgesteld dat de economische subjecten daadwerkelijk over de benodigde tijd beschikken.

Aangezien het doel van deze bepaling is om bij te dragen aan een betere en werkelijke mededingingsprocedure voor overheidsopdrachten, is dit amendement niet aanvaardbaar.

Amendement 71 wijzigt artikel 40 om te verduidelijken dat de bijzondere voorwaarden voor deelneming niet discriminerend tussen deelnemers mogen zijn. Het brengt deze verduidelijking aan bij de voorwaarden die in de uitnodiging tot inschrijving zijn vermeld.

Het door dit amendement nagestreefde doel ligt in de lijn van het voorstel voor een richtlijn. Deze toevoeging is echter overbodig, aangezien dit aspect al in artikel 2 over de grondbeginselen die gedurende de gehele aanbestedingsprocedure in acht moeten worden genomen, wordt behandeld.

Amendement 72 beperkt de mogelijkheden om een aanbestedingsprocedure vóór de gunning te beëindigen tot twee situaties: wanneer geen inschrijving is ingediend die strookt met de inschrijvingsvoorwaarden, en wanneer er andere zwaarwegende gronden voorhanden zijn die niet onder de verantwoordelijkheid van de aanbestedende dienst vallen.

Qua doelstellingen is dit een prijzenswaardig amendement (voorkomen van eventuele manipulaties en bijdragen aan de programmeringszekerheid van de ondernemingen), maar wat de vorm betreft, is het onaanvaardbaar, omdat het op drastische, onevenredige en niet passende wijze de mogelijkheden beperkt om van de gunning van een opdracht af te zien.

De redenen om van gunning af te zien kunnen niet uitputtend worden opgesomd, aangezien de aanbestedende diensten als kopers optreden en derhalve over mogelijkheden moeten beschikken die aan zeer uiteenlopende situaties zijn aangepast die de richtlijn niet zou kunnen afbakenen. Er moet worden opgemerkt dat de voortijdige beëindiging van een procedure wegens

schending van het toepasselijke Gemeenschapsrecht onder de mogelijkheden valt die het amendement wil uitsluiten, hetgeen in strijd is met de richtlijn „beroepsprocedures” (1).

Bovendien is de aanbestedende dienst al verplicht de deelnemers in te lichten over de redenen waarom hij van de gunning van een opdracht heeft afgezien. Dit is nu juist bedoeld om willekeurige manipulaties te voorkomen en stelt de deelnemers ertoe in staat na te gaan of het besluit van de aanbestedende dienst gegrond is.

Amendement 131 is bedoeld om te verhinderen dat de aanbestedende dienst de middelen mag kiezen die in het kader van een aanbestedingsprocedure voor de verzending van mededelingen en de uitwisseling van informatie moeten worden gebruikt.

Dit amendement zou tot gevolg hebben dat aanbestedende diensten ertoe worden verplicht inschrijvingen via ongeacht welk middel te ontvangen, zonder rekening te houden met het feit dat zij niet over de middelen beschikken om deze te ontvangen. Het amendement moet dus worden verworpen.

Amendement 73 verplicht de aanbestedende diensten elektronische inschrijvingen te weigeren als hierbij geen gebruik is gemaakt van een geavanceerde elektronische handtekening in de zin van Richtlijn 1999/93/EG en van betrouwbare encryptie van de inhoud van de inschrijvingen.

Dit amendement neemt de huidige situatie op het gebied van elektronische handtekeningen over. De technische ontwikkelingen op dit gebied zijn echter snel. Het amendement zou ertoe leiden dat de richtlijn bij elke ontwikkeling moet worden gewijzigd. Garanties betreffende elektronische handtekeningen kunnen worden verkregen door naar de nationale bepalingen op dit gebied te verwijzen (waarmee latere wijzigingen van de tekst worden vermeden als de Gemeenschapswetgeving zich ontwikkelt). Anderzijds is encryptie niet noodzakelijk, omdat er andere middelen zijn om de toegang tot de inschrijvingen te beschermen zonder dat encryptie wordt gebruikt. Bovendien zou verplichte encryptie extra kosten voor zowel de koper als de inschrijvers met zich brengen. Dit amendement kan dus niet worden aanvaard.

Amendement 75 is bedoeld om de aanbestedende diensten ertoe te verplichten een geaccrediteerd derde orgaan in te schakelen om de betrouwbaarheid van de door de inschrijvers doorgezonden gegevens te garanderen.

Het communautaire beleid is er nu juist altijd op gericht nooit een accreditatieregeling verplicht te stellen wegens de risico's van verstoring en vergroting van de verschillen tussen de lidstaten.

(1) Richtlijn 89/665/EEG van de Raad van 21 december 1989 houdende de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toepassing van de beroepsprocedures inzake het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen en voor de uitvoering van werken (PB L 395 van 30.12.1989, blz. 33), gewijzigd bij Richtlijn 92/50/EEG van de Raad van 18 juni 1992 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor dienstverlening (PB L 209 van 24.7.1992, blz. 1).

Amendement 76 betreft het voorstel in het kader van de vaststelling van specifieke minimumeisen voor een bepaalde opdracht het gebrek aan ervaring te compenseren door het aantonen van „een speciale bekwaamheid”.

Een speciale bekwaamheid alleen kan ervaring feitelijk niet vervangen, noch de aanbestedende dienst voldoende garanties bieden voor de goede uitvoering van de opdracht (studiegetuigschriften zijn geen vervanging voor praktijkervaring). Bovendien zijn de opdrachten die onder de richtlijnen vallen, gelet op de drempels, grote opdrachten waarvoor derhalve passende garanties nodig zijn. Voorts is de door het amendement genoemde „speciale bekwaamheid” niet omschreven en de middelen om deze aan te tonen evenmin. Dit zou een belangrijke bron van geschillen voor de aanbestedende diensten kunnen vormen.

Amendement 81 vult artikel 46, lid 1, aan met de toevoeging: „wegens fraude en andere vormen van concurrentievervalsing bij het gunnen van overheidsopdrachten binnen de gemeenschappelijke markt”.

In het huidige Gemeenschapsrecht is in het kader van de derde pijler geen sprake van harmonisatie van aanklachten in verband met deze verschijnselen en bestaan er evenmin in alle lidstaten regelingen voor strafrechtelijke maatregelen. Onder deze omstandigheden kan het bij lid 1 van artikel 46 ingestelde mechanisme niet worden uitgevoerd.

Amendement 82 vult artikel 46, lid 1, aan door aan de verplichte uitsluitingen de niet-naleving van CAO-voorschriften en andere arbeids- en sociaalrechtelijke voorschriften en wetten in een land waarin het gevestigd is of in een ander betrokken land, toe te voegen.

Het amendement wordt niet aanvaard om dezelfde redenen als het vorige amendement; aanklachten/overtredingen van het arbeidsrecht vallen immers niet onder harmonisatie in het kader van de derde pijler.

Artikel 46, lid 2, biedt al de mogelijkheid voor uitsluitingen op dergelijke gronden waarvan het principe in een overweging kan worden verduidelijkt (zie amendement 86).

Amendement 83 vult artikel 46, lid 1, aan en voegt hieraan het drugsdelict volgens het Verdrag van de Verenigde Naties (Wenen, 19 december 1988) toe.

In het huidige Gemeenschapsrecht is in het kader van de derde pijler geen sprake van harmonisatie van aanklachten in verband met deze verschijnselen en bestaan er evenmin in alle lidstaten regelingen voor strafrechtelijke maatregelen. Onder deze omstandigheden kan de bij lid 1 ingestelde regeling niet worden uitgevoerd.

Amendement 84 is bedoeld om de huidige mogelijkheid voor de aanbestedende diensten te schrappen om inschrijvers en gegadigden van de aanbestedingsprocedure uit te sluiten wanneer zij in staat van faillissement of van liquidatie verkeren, hun werkzaamheden zijn gestaakt, voor hen een surseance van betaling of een akkoord geldt of zij in een andere vergelijkbare toestand verkeren. Uit hoofde van amendement 90 wordt deze mogelijkheid een verplichting.

Amendement 90 voorziet in de verplichte uitsluiting van elk economisch subject dat in staat van faillissement of van liquidatie verkeert, welks werkzaamheden zijn gestaakt, voor hetwelk een surseance van betaling of een akkoord geldt.

De amendementen 84 en 90 zouden ertoe leiden dat aan elke aanbestedende dienst in de EU wordt verboden eventueel een overeenkomst te sluiten met een onderneming voor welke een akkoord geldt, zonder deze onderneming enige kans te bieden, waardoor ze ambtshalve tot sluiting wordt veroordeeld. Daarom lijkt het beter elke koper de keuze van een uitsluitingsmogelijkheid te laten voor het uitsluiten van economische subjecten die zich in deze situatie bevinden.

Amendement 92 vult de bewijsmiddelen voor technische bekwaamheid bij leveringen aan met maatregelen die de leverancier treft om milieubescherming en bescherming van de veiligheid en gezondheid van de werknemers te waarborgen, en met de opgave van de technici of organen die zijn belast met het milieubeheer en de bescherming van de veiligheid en gezondheid van de werknemers.

Het amendement is bedoeld om de technische bekwaamheid van een onderneming te beoordelen om een product te leveren dat milieuvriendelijk is en de gezondheid en veiligheid van de werknemers niet schaadt. Deze elementen hangen hetzij samen met de beschrijving van de productspecificaties (een minder vervuilend productieproces voorschrijven), hetzij met de naleving van de sociale of milieuwetgeving (door de uitsluiting van een inschrijver die deze overtreedt) die in andere fasen van de aanbestedingsprocedure een plaats hebben.

Amendement 94 voert betrouwbaarheid in als element dat naast de technische en beroepsbekwaamheid van een aannemer moet worden toegevoegd.

Aangezien betrouwbaarheid een buitengewoon subjectief element is, kan het niet aan de bekwaamheden worden toegevoegd. Daarom is dit amendement niet aanvaardbaar.

Amendement 176 betreffende het gunningscriterium van „de economisch voordeligste inschrijving” is bedoeld om:

1. de verduidelijking te schrappen volgens welke het gaat om de „voor de aanbestedende diensten” economisch voordeligste inschrijving;
2. te verduidelijken dat de milieukeurmerken ook „productiemethoden” kunnen omvatten;
3. het criterium van het „gelijkekansenbeleid” toe te voegen.

Aangaande punt 1: het schrappen van de woorden „voor de aanbestedende diensten” zou het mogelijk maken rekening te houden met vage, vaak niet meetbare elementen in verband met een mogelijk nut voor de „maatschappij” in ruime zin. Dergelijke gunningscriteria schieten aan hun doel voorbij terwijl ze het in feite mogelijk moeten maken de intrinsieke kwaliteiten van de inschrijvingen te beoordelen om te bepalen welke inschrijving de koper de beste prijs-kwaliteitverhouding biedt. Dit zou een ingrijpende verandering zijn van de doelstelling van de richtlijnen overheidsopdrachten, het zou erop neerkomen dat deze wetgeving tot instrument wordt gemaakt ten behoeve van het sectorale beleid en bovendien zou het een ernstig risico van ongelijke behandeling met zich brengen.

Aangaande punt 2: de gunning van de opdracht is niet de geschikte fase om een minder vervuilende productiemethode te kiezen. Minder vervuilende productiemethoden kunnen vanaf de omschrijving van het voorwerp van de opdracht in de technische specificaties worden voorgeschreven indien de koper ervoor kiest het minst vervuilende te kopen. Als hij verschillende oplossingen wil vergelijken en de voordelen/kosten van meer of minder vervuilende oplossingen wil beoordelen, kan hij de indiening van varianten toestaan of opleggen.

Aangaande punt 3: het concept van gelijke behandeling heeft een bijzondere betekenis in de context van overheidsopdrachten (= alle gegadigden/inschrijvers op dezelfde wijze behandelen), terwijl het amendement van het Parlement betrekking lijkt te hebben op het discriminatieverbod in de zin van artikel 13 van het Verdrag. Indien het om een criterium gaat dat betrekking heeft op het beleid van de onderneming en niet op de kwaliteit van een inschrijving, kan het niet om een gunningscriterium gaan. De invoering van criteria betreffende de onderneming zou ertoe leiden dat bepaalde ondernemingen tijdens de gunningsfase op grond van niet-meetbare elementen de voorkeur krijgen, zelfs als hun inschrijving niet de beste prijs-kwaliteitverhouding voor de koper biedt.

Amendement 99 schrapt de verplichting een relatief gewicht aan de gunningscriteria toe te kennen en bepaalt in plaats daarvan dat deze criteria in volgorde van hun belang moeten worden vermeld.

De invoering van een bepaling die het vermelden van een relatief gewicht voorschrijft is een belangrijk element van het voorstel ter vermijding van manipulatie ten gunste van bepaalde ondernemingen, zoals in de praktijk is voorgekomen, dat alle inschrijvers in staat stelt redelijkerwijze geïnformeerd te zijn overeenkomstig de beginselen die het Hof in het SIAC-arrest⁽¹⁾ heeft uiteengezet. Het van tevoren aangeven van een relatief gewicht is essentieel.

Amendement 102 schrapt in artikel 61, lid 1, het deel van de zin dat duidelijk aangeeft dat de aanbestedende dienst bepaalt welke communicatiemiddelen bij een prijsvraag worden gebruikt.

Indien dit deel van de zin ontbreekt, biedt de tekst de deelnemers de mogelijkheid zelf een communicatiemiddel te kiezen, wat dezelfde gevolgen zou hebben als amendement 131.

Amendement 103 voegt aan artikel 61 een nieuw lid 1 bis toe dat de verplichting oplegt een geavanceerde elektronische handtekening en een betrouwbare codering te gebruiken indien in het kader van een prijsvraag voor diensten een ontwerp of plan elektronisch wordt ingediend.

Zie de redenen waarom amendement 73 wordt verworpen en de tekst van artikel 61, waarop amendement 104 betrekking heeft.

Amendement 107 schrapt bepaalde gedelegeerde bevoegdheden die de Commissie in staat stellen, na raadpleging van het Raadgevend Comité inzake overheidsopdrachten, aspecten van de richtlijn te wijzigen die noodzakelijk zijn voor haar goede werking. Deze gedelegeerde bevoegdheden betreffen aanpassingen van de nodige drempels om rekening te houden met de fluctuatie van de verhouding BTR/euro, eventuele wijzigingen van de regels voor het opstellen, het verzenden en het bekendmaken van aankondigingen en statistische overzichten en wijzigingen van bijlage VIII om rekening te kunnen houden met technologische ontwikkelingen alsook wijzigingen van de nomenclaturen die in de bijlagen I en II zijn opgenomen.

Hierbij zij opgemerkt dat het amendement een aantal bevoegdheden schrapt die door de geldende wetgeving reeds aan de Commissie zijn gedelegeerd. De nieuwe bevoegdheden betreffen uitsluitend terreinen waarop de technologie (het gebruik van elektronische middelen) zich zo snel ontwikkelt dat de richtlijn zonder aanpassing, alsook door de medebeslissingsprocedure, gezien de duur ervan, snel achterhaald zou zijn.

Amendement 108 betreft de invoering van een nieuw artikel om de lidstaten te verplichten doeltreffende, openbare en transparante mechanismen vast te stellen ter waarborging van de tenuitvoerlegging van de richtlijn. Vervolgens wordt bepaald dat de lidstaten hiervoor onafhankelijke instanties voor overheidsopdrachten kunnen oprichten met ruime bevoegdheden, met inbegrip van de ongeldigverklaring en de heropening van aanbestedingsprocedures.

Richtlijn 89/665/EEG schrijft reeds voor dat de lidstaten op nationaal niveau doeltreffende beroepsprocedures moeten bieden ten aanzien van de gunning van opdrachten, met inbegrip van voorlopige maatregelen en de bevoegdheid om onwettige besluiten nietig te verklaren en schadevergoedingen toe te kennen. De lidstaten kunnen zich van deze verplichting kwijten door te waarborgen dat de nationale gerechten over deze bevoegdheden beschikken, dan wel door instanties op te richten die over de juiste bevoegdheden beschikken. De door het amendement ingevoerde verplichting vormt dus al een onderdeel van de geldende communautaire wetgeving en hoeft niet nogmaals te worden opgenomen. Krachtens de geldende wetgeving is het ook reeds mogelijk om onafhankelijke instanties op te richten; in de nieuwe overweging 30 bis, waarop het door de Commissie overgenomen amendement 13 betrekking heeft, wordt expliciet op deze mogelijkheid gewezen. Deze herhaling is dan ook overbodig.

⁽¹⁾ Arrest van 18 oktober 2001 in zaak C-19/00, Jurispr. 2001, blz. I-7725.

Amendement 111 beoogt de verplichting in te voeren in de vooraankondiging de gegevens, met inbegrip van het e-mailadres, van de voor de gunning van overheidsopdrachten bevoegde beroepsinstanties te vermelden.

Hoewel grotere doorzichtigheid ten aanzien van de beroepsmogelijkheden wenselijk is, zijn vooraankondigingen hiervoor niet het juiste instrument.

Amendement 115 legt, volgens de meeste taalversies, de verplichting op dat websites van de overheid met informatie over aanbestedingen in overeenstemming moeten zijn met de Web Accessibility Initiative Guidelines. (Opgemerkt zij dat de Franstalige versie sterk afwijkt.)

Er is geen enkele reden om een specifieke wettelijke regeling voor deze websites te treffen. Een dergelijk onderwerp moet aan de orde komen in de horizontale wetgeving, en niet worden geharmoniseerd in de richtlijn „overheidsopdrachten”.

Amendement 117 betreft de invoeging van een nieuwe bijlage om te waarborgen dat het met behulp van elektronische com-

municatiemiddelen indienen van inschrijvingen of van aanvragen tot deelneming op zodanige wijze gebeurt dat de vertrouwelijkheid ervan wordt geëerbiedigd.

Hoewel de bezorgdheid die aan deze amendementen ten grondslag ligt gerechtvaardigd is, kan de nieuwe bijlage niet worden ingevoegd zonder dat ernaar wordt verwezen in het dispositief, zoals gewijzigd. Anders zou nog steeds geen sprake zijn van een juridische regeling.

Amendement 116 betreft de invoeging van een nieuwe bijlage in verband met een nieuw punt c) bis van artikel 54, tweede alinea, zoals voorgesteld in amendement 100. Aangezien amendement 100 niet is overgenomen, wordt ook dit amendement niet overgenomen; zie de bovenstaande opmerkingen over amendement 100.

3.4. *Gewijzigd voorstel*

Overeenkomstig artikel 250, lid 2, van het EG-Verdrag wijzigt de Commissie haar voorstel in bovengenoemde zin.

Voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van concessies in de vorm van communautaire tariefcontingenten voor bepaalde landbouwproducten en tot aanpassing, via een autonome overgangsregeling, van bepaalde landbouwconcessies die zijn opgenomen in de Europaovereenkomst met Letland

(2002/C 203 E/32)

COM(2002) 227 def. — 2002/0103(ACC)

(Door de Commissie ingediend op 7 mei 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 133,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Letland, anderzijds⁽¹⁾, voorziet in bepaalde concessies voor bepaalde landbouwproducten van oorsprong uit Letland.

(2) In de eerste verbeteringen van de preferentiële regelingen van de Europaovereenkomst met Letland was voorzien bij het Protocol tot aanpassing van de handelsaspecten van de Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Letland, anderzijds, in verband met de toetreding van de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de resultaten van de landbouwonderhandelingen van de Uruguay-ronde, waaronder ook de verbeteringen van de bestaande preferentieregeling⁽²⁾.

(3) De preferentiële regelingen van de Europaovereenkomst met Letland zijn na een eerste onderhandelingsronde over de liberalisering van de handel in landbouwproducten ook verbeterd door middel van een overeenkomst. De verbeteringen zijn op 1 juli 2000 in werking getreden in de vorm Verordening (EG) nr. 2341/2000 van de Raad tot vaststelling van bepaalde concessies in de vorm van communautaire tariefcontingenten voor bepaalde landbouwproducten en tot aanpassing, via een autonome overgangsregeling, van bepaalde landbouwconcessies die zijn opgenomen in de Europaovereenkomst met Letland⁽³⁾. De tweede aanpassing van de relevante bepalingen in de Europaovereenkomst — die de vorm krijgt van een nieuw Aanvullend Protocol bij de Europaovereenkomst — is nog niet in werking getreden.

(4) Er is onderhandeld over een nieuw Aanvullend Protocol bij de Europaovereenkomst inzake de liberalisering van de handel in landbouwproducten.

(5) Een essentieel element van de resultaten van de onderhandelingen voor een nieuw Aanvullend Protocol bij de Europaovereenkomst met Letland is dat de aanpassingen vlot hun beslag moeten kunnen krijgen. Derhalve moeten de bij de Europaovereenkomst met Letland vastgestelde landbouwconcessies worden aangepast via een autonome overgangsregeling.

(6) Aangezien de maatregelen die voor de tenuitvoerlegging van deze verordening nodig zijn, beheersmaatregelen in de zin van artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽⁴⁾ zijn, moeten zij worden vastgesteld volgens de beheersprocedure waarin is voorzien bij artikel 4 van dat besluit.

(7) Bij Verordening (EEG) nr. 2454/93 van de Commissie van 2 juli 1993 houdende vaststelling van enkele bepalingen ter uitvoering van Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad tot vaststelling van het communautair douanewetboek⁽⁵⁾ zijn de voorschriften inzake het beheer van de tariefcontingenten vastgelegd die bepalen dat de chronologische volgorde van de data van de douaneaangiften moet worden gevolgd. De bij deze verordening vastgestelde tariefcontingenten moeten derhalve volgens deze voorschriften worden beheerd.

(8) Derhalve moet Verordening (EG) nr. 2341/2000 worden ingetrokken,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De voorwaarden voor de invoer in de Gemeenschap van bepaalde landbouwproducten van oorsprong uit Letland, als aangegeven in de bijlagen C a) en C b) bij deze verordening, komen in de plaats voor de in bijlage V a bij de Europaovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds en de Republiek Letland anderzijds, hierna „de Europaovereenkomst”, vastgestelde invoerregelingen.

⁽¹⁾ PB L 26 van 2.2.1998, blz. 3.

⁽²⁾ PB L 317 van 10.12.1999, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 271 van 24.10.2000, blz. 7.

⁽⁴⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

⁽⁵⁾ PB L 253 van 11.10.1993, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 444/2002 (PB L 68 van 12.3.2002, blz. 11).

2. Op de datum van inwerkingtreding van het Aanvullend Protocol tot aanpassing van de Europaovereenkomst om rekening te houden met de resultaten van de onderhandelingen over nieuwe wederzijdse landbouwconcessies, komen de in dat Protocol vastgestelde concessies in de plaats voor die welke in de bijlagen C a) en C b) bij deze verordening zijn vastgesteld.

3. De Commissie stelt volgens de procedure van artikel 3, lid 2, de uitvoeringsbepalingen voor deze verordening vast.

Artikel 2

1. De tariefcontingenten met een volgnummer hoger dan 09.5100 worden beheerd door de Commissie overeenkomstig de artikelen 308 bis, 308 ter en 308 quater van Verordening (EEG) nr. 2454/93.

2. Onder tariefcontingenten vallende hoeveelheden goederen die vanaf 1 juli 2002 in het vrije verkeer worden gebracht in het kader van de concessies die zijn vastgesteld in bijlage A b) van Verordening (EG) nr. 2341/2000 van de Raad worden volledig afgeboekt op de hoeveelheden die zijn vastgesteld in bijlage C b) van deze verordening, behalve voor hoeveelheden waarvoor vóór 1 juli 2002 een invoercertificaat is afgegeven.

Artikel 3

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Comité van beheer voor granen dat is ingesteld bij artikel 23 van Verorde-

ning (EEG) nr. 1766/92 ⁽¹⁾, of in voorkomend geval door het Comité dat is ingesteld bij de relevante bepalingen van de andere verordeningen betreffende gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten.

2. Ingeval naar dit lid wordt verwezen, is Besluit 1999/468/EG van toepassing.

3. De in artikel 4, lid 3, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn bedraagt één maand.

Artikel 4

Verordening (EG) nr. 2341/2000 wordt ingetrokken.

Artikel 5

Deze verordening treedt in werking op de derde dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 juli 2002.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

⁽¹⁾ PB L 181 van 1.7.1992, blz. 21.

BIJLAGE C a)

Producten van oorsprong uit Letland die in onbeperkte hoeveelheden tegen een preferentieel nultarief (0 % van MFN) in de Gemeenschap mogen worden ingevoerd.

GN-code ⁽¹⁾	GN-code	GN-code	GN-code	GN-code
0101 10 90	0208 10 19	0210 99 80	0709 30 00	0710 80 85
0101 90 19	0208 20 00	0407 00 90	0709 40 00	0711 40 00
0101 90 30	0208 30 00	0410 00 00	0709 52 00	0711 59 00
0101 90 90	0208 40 10	0601 10	0709 59 00	0711 90 10
0104 20 10	0208 40 90	0601 20	0709 60	0711 90 50
0106 19 10	0208 90 10	0602	0709 70 00	0711 90 80
0106 39 10	0208 90 55	0603	0709 90 10	0711 90 90
0205	0208 90 60	0604	0709 90 20	0712 20 00
0206 80 91	0208 90 95	0701 10 00	0709 90 50	0712 32 00
0206 90 91	0210 91 00	0701 90 10	0709 90 70	0712 33 00
0207 13 91	0210 92 00	0703 10	0709 90 90	0712 39 00
0207 14 91	0210 93 00	0703 90 00	0710 29 00	0713 50 00
0207 26 91	0210 99 10	0707 00 90	0710 30 00	0713 90 10
0207 27 91	0210 99 31	0708 10 00	0710 80 51	0713 90 90
0207 35 91	0210 99 39	0708 90 00	0710 80 59	0802 11 90
0207 36 89	0210 99 59	0709 10 00	0710 80 69	0802 12 90
0208 10 11	0210 99 79	0709 20 00	0710 80 80	0802 21 00

GN-code ⁽¹⁾	GN-code	GN-code	GN-code	GN-code
0802 22 00	0901 90 90	1602 31	2008 40 59	2008 99 99
0802 31 00	0902 10 00	1602 90 10	2008 40 71	2009 31 11
0802 32 00	0904 12 00	1602 90 31	2008 40 79	2009 39 31
0802 40 00	0904 20 10	1602 90 41	2008 40 91	2009 41 10
0802 90 50	0904 20 90	1602 90 72	2008 40 99	2009 49 30
0802 90 85	0907 00 00	1602 90 74	2008 50 11	2009 50 10
0806 20 11	0910 40 13	1602 90 76	2008 60 11	2009 50 90
0806 20 12	0910 40 19	1602 90 78	2008 60 31	2009 80 19
0806 20 91	0910 40 90	1602 90 98	2008 60 39	2009 80 38
0806 20 92	0910 91 90	1603 00 10	2008 60 51	2009 80 50
0806 20 98	0910 99 99	1704 90 10	2008 60 59	2009 80 63
0808 20 90	1106 10 00	2001 90 20	2008 60 61	2009 80 69
0809 40 90	1106 30	2001 90 70	2008 60 69	2009 80 71
0810 40 30	1208 10 00	2001 90 75	2008 60 71	2009 80 79
0810 40 50	1209	2001 90 85	2008 60 79	2009 80 89
0810 40 90	1210	2003 20 00	2008 60 91	2009 80 95
0811 90 39	1211 90 30	2003 90 00	2008 60 99	2009 80 96
0811 90 50	1212 10 10	2004 90 50	2008 80 11	2009 80 99
0811 90 75	1212 10 99	2004 90 91	2008 80 31	2009 90 19
0811 90 80	1214 90 10	2004 90 98	2008 80 39	2009 90 29
0811 90 85	1502 00 90	2005 10 00	2008 92 12	2009 90 39
0811 90 95	1503 00 19	2005 60 00	2008 92 14	2009 90 51
0812 10 00	1503 00 90	2005 90 10	2008 92 34	2009 90 59
0812 90 40	1504	2005 90 50	2008 92 38	2009 90 96
0812 90 50	1507	2006 00 99	2008 92 51	2009 90 97
0812 90 60	1508	2007 10 91	2008 92 59	2009 90 98
0812 90 99	1511	2007 10 99	2008 92 74	2204 30 10
0813 10 00	1512	2008 11 92	2008 92 78	2302 50 00
0813 20 00	1513	2008 11 94	2008 92 93	2306 90 19
0813 30 00	1514	2008 11 96	2008 92 96	2308 00 90
0813 40 10	1515	2008 11 98	2008 92 98	2309 10 51
0813 40 30	1516 10 10	2008 19 19	2008 99 28	2309 10 90
0813 40 95	1516 10 90	2008 19 93	2008 99 37	2309 90 10
0813 50 15	1516 20 91	2008 19 95	2008 99 40	2309 90 31
0813 50 19	1516 20 95	2008 19 99	2008 99 45	2309 90 41
0813 50 91	1516 20 96	2008 40 11	2008 99 49	2309 90 51
0813 50 99	1516 20 98	2008 40 21	2008 99 55	
0901 12 00	1518 00 31	2008 40 29	2008 99 68	
0901 21 00	1518 00 39	2008 40 39	2008 99 72	
0901 22 00	1522 00 91	2008 40 51	2008 99 78	

⁽¹⁾ Als omschreven in Verordening (EG) nr. 2031/2001 van de Commissie van 6 augustus 2001 tot wijziging van bijlage I van Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief (PB L 279 van 23.10.2001, blz. 1).

BIJLAGE C b)

Voor invoer van de volgende producten van oorsprong uit Letland in de Gemeenschap gelden onderstaande concessies (MFN = recht voor meest begunstigde natie).

Volgnr.	GN-code	Omschrijving (1)	Geldend recht (% van MFN) (2)	Jaarlijkse hoeveelheid van 1.7.2002 t/m 30.6.2003 (ton)	Jaarlijkse toename vanaf 1.7.2003 (ton)	Specifieke bepalingen
09.4598	0102 90 05	Levende runderen (huisdieren) met een gewicht van niet meer dan 80 kg	20	178 000 stuks	0	(3)
09.4537	0102 90 21 0102 90 29 0102 90 41 0102 90 49	Levende runderen (huisdieren) met een gewicht van meer dan 80 kg doch niet meer dan 300 kg	20	153 000 stuks	0	(3)
09.4563	ex 0102 90	Vaarzen en koeien, niet voor de slacht, van de volgende bergrassen: de grijze, de bruine, de gele en de gevlekte Simmental- en Pinzgaurassen	6 % ad valorem	7 000 stuks	0	(4)
09.4871	0201 0202 0206 10 95 0206 29 91 0210 20 0210 99 51 0210 99 90 1602 50	Vlees van runderen, vers of gekoeld Vlees van runderen, bevroren Eetbare slachtafvallen van runderen, vers of gekoeld, longhaasjes en omlopen Eetbare slachtafvallen van runderen, bevroren, longhaasjes en omlopen Vlees runderen, gezouten, ingepekelde, gedroogd of gerookt Longhaasjes en omlopen van runderen Meel en poeder van vlees of van slachtafvallen, geschikt voor menselijke consumptie Andere bereidingen en conserven van vlees of slachtafvallen van runderen	vrij	675	75	(8)
09.4540	ex 0203	Vlees van varkens (huisdieren), vers, gekoeld of bevroren, uitgezonderd de GN-codes 0203 11 90, 0203 12 90, 0203 19 90, 0203 21 90, 0203 22 90, 0203 29 90	vrij	1 500	125	(5) (8)
	0104 10 30 0104 10 80 0104 20 90 0204 0210 99 21 0210 99 29 0210 99 60	Levende schapen, lammeren tot de leeftijd van één jaar Levende schapen, andere Levende geiten, andere Vlees van schapen of geiten, vers, gekoeld of bevroren Voor menselijke consumptie geschikt schapen- of geitenvlees, met bot Voor menselijke consumptie geschikt schapen- of geitenvlees, zonder bot Eetbare slachtafvallen van schapen of geiten	vrij	onbeperkt		(8)
09.6676	ex 0207	Vlees en eetbare slachtafvallen van pluimvee van post 0105, vers, gekoeld of bevroren, uitgezonderd de GN-codes 0207 13 91, 0207 14 91, 0207 26 91, 0207 27 91, 0207 34 10, 0207 34 90, 0207 35 91, 0207 36 81, 0207 36 85, 0207 36 89	vrij	755	65	(8)
09.4872	0401	Melk en room, niet ingedikt, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	vrij	200	20	(8)

Volgnr.	GN-code	Omschrijving (1)	Geldend recht (% van MFN) (2)	Jaarlijkse hoeveelheid van 1.7.2002 t/m 30.6.2003 (ton)	Jaarlijkse toename vanaf 1.7.2003 (ton)	Specifieke bepalingen
09.4873	0402	Melk en room, ingedikt of met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	vrij	3 800	0	(8)
09.4874	0403 10 11 tot en met 0403 10 39 0403 90 11 tot en met 0403 90 69	Yoghurt, niet gearomatiseerd, noch met toegevoegde vruchten of cacao Karnemelk, gestremde melk en room, yoghurt, kefir en andere gegiste of aangezuurde melk en room, niet gearomatiseerd noch met toegevoegde vruchten of cacao	vrij	100	10	(8)
09.4551	0405 10 11 0405 10 19 0405 10 30 0405 10 50 0405 10 90 0405 20 90 0405 90	Natuurlijke boter met een vetgehalte van niet meer dan 85 gewichtspercenten in verpakkingen met een netto-inhoud per onmiddellijke verpakking van niet meer dan 1 kg Natuurlijke boter met een vetgehalte van niet meer dan 85 gewichtspercenten, andere Gerecombineerde boter met een vetgehalte van niet meer dan 85 gewichtspercenten Weiboter Boter, andere Zuivelpasta's met een vetgehalte van meer dan 75 doch minder dan 80 gewichtspercenten Andere van melk afkomstige vetstoffen	vrij	2 255	190	(8)
09.4552	0406	Kaas en wrongel	vrij	5 000	500	(8)
09.6677	0409 00 00	Natuurhoning	vrij	100	10	(8)
09.6621	ex 0702 00 00	Tomaten, vers of gekoeld, 15 mei-31 oktober	vrij	250	50	(7) (8)
09.6623	0703 20 00	Knoflook, vers of gekoeld	vrij	60	5	
09.6456	0704 90	Rode kool, witte kool, bloemkool, spruitjes, koolrabi, boerenkool en dergelijke eetbare kool van het geslacht „Brassica”, vers of gekoeld, andere	vrij	550	50	
09.6457	ex 0706 10 00	Wortelen, vers of gekoeld:	20	250	0	
09.6678	0706 90	Wortelen, rapen, krotten, schorseneren, knolselderij, radijs en dergelijke eetbare wortelen en knollen, vers of gekoeld, andere	vrij	200	20	
09.6679	0707 00 05	Komkommers, vers of gekoeld:	vrij	500	50	(7)
09.6680	0709 40 00	Selderij, andere dan knolselderij, vers of gekoeld	vrij	50	5	
09.6458	0710 10 00	Aardappelen, bevroren	20	250	0	
09.6681	0712 90 50 0712 90 90	Wortelen, ook indien in stukken of in schijven gesneden, dan wel fijngemaakt of in poedervorm, doch niet op andere wijze bereid Groenten en mengsels van groenten, gedroogd, ook indien in stukken of in schijven gesneden, dan wel fijngemaakt of in poedervorm, doch niet op andere wijze bereid, andere	vrij	200	20	

Volgnr.	GN-code	Omschrijving (1)	Geldend recht (% van MFN) (2)	Jaarlijkse hoeveelheid van 1.7.2002 t/m 30.6.2003 (ton)	Jaarlijkse toename vanaf 1.7.2003 (ton)	Specifieke bepalingen
09.6682	ex 0714 90 90	Bevroren of gedroogde aardperen	vrij	100	10	
	0806 10 10	Druiven voor tafelgebruik, vers	vrij	onbeperkt		(7)
09.6625	0808 10	Appelen, vers	vrij	250	50	(7) (8)
	0808 20 50	Peren, vers (andere dan persperen, los verladen, van 1 augustus tot en met 31 december)	vrij	onbeperkt		(7)
	0809 20	Kersen, vers	vrij	onbeperkt		(7)
	0809 40 05	Pruimen, vers	vrij	onbeperkt		(7)
	ex 0810 10 00	Aardbeien, vers, 1 augustus-14 juni	vrij	onbeperkt		(6)
	0810 20	Frambozen, bramen, moerbeien en loganbessen, vers	vrij	onbeperkt		(6)
	0810 30	Zwarte, witte of rode aalbessen en kruisbessen, vers	vrij	onbeperkt		(6)
09.6683	08111 10 11	Aardbeien, bevroren, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen met een suikergehalte van meer dan 13 gewichtspercenten	20	250	0	(6)
	0811 10 19	Bevroren aardbeien, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten	vrij	onbeperkt		(6)
	0811 10 90	Aardbeien, bevroren, andere	vrij	onbeperkt		(6)
	0811 20 19	Frambozen, bramen, moerbeien, loganbessen, zwarte, witte of rode aalbessen en kruisbessen, bevroren, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten	vrij	onbeperkt		(6)
	0811 20 31	Bevroren frambozen, andere	vrij	onbeperkt		(6)
	0811 20 39	Bevroren zwarte aalbessen, andere	vrij	onbeperkt		(6)
	0811 20 51	Bevroren rode aalbessen, andere	vrij	onbeperkt		(6)
	0811 20 59	Bevroren bramen en moerbeien, andere	vrij	onbeperkt		(6)
	0811 20 90	Bevroren, andere	vrij	onbeperkt		(6)
09.6684	1001 10 00 1001 90 10 1001 90 91 1001 90 99	Harde tarwe Zaaitarwe Zachte tarwe en mengkoren, zaaigoed Andere	vrij	26 000	2 600	(8)
09.6685	1101 00 11 1101 00 15 1101 00 90 1103 11 10 1103 11 90 1103 20 60	Meel van harde tarwe Meel van zachte tarwe en spelt Meel van mengkoren Gries en griesmeel van harde tarwe Gries en griesmeel van zachte tarwe en spelt Pellets van granen	vrij	9 000	900	(8)

Volgnr.	GN-code	Omschrijving (1)	Geldend recht (% van MFN) (2)	Jaarlijkse hoeveelheid van 1.7.2002 t/m 30.6.2003 (ton)	Jaarlijkse toename vanaf 1.7.2003 (ton)	Specifieke bepalingen
09.6686	1002 00 00	Rogge	vrij	3 750	375	(8)
09.6687	1102 10 00 1103 19 10 1103 20 10	Meel van rogge Gries en griesmeel van rogge Pellets van rogge	vrij	1 250	125	(8)
09.6688	1003 00	Gerst	vrij	7 500	750	(8)
09.6689	1102 90 10 1103 19 30 1103 20 20	Gerstmeel Gries en griesmeel van gerst Pellets van gerst	vrij	2 500	250	(8)
09.6690	1004 00 00	Haver	vrij	2 250	225	(8)
09.6691	1102 90 30 1103 19 40 1103 20 30	Meel van haver Gries en griesmeel van haver Pellets van haver	vrij	750	75	(8)
09.6692	ex 1104	Granen, op andere wijze bewerkt, uitgezonderd CN 1104 19 50 en CN 1104 23	vrij	900	90	
09.6473	1108 13 00	Aardappelzetmeel	vrij	500	0	
09.4564	1601 00 1602 41 1602 42 1602 49	Worst van alle soorten, van vlees, van slachtafval- len of van bloed: bereidingen van deze producten, voor menselijke consumptie Andere bereidingen en conserven, van vlees, van slachtafval- len of van bloed, van varkens: Hammen en delen daarvan Andere bereidingen en conserven, van vlees, van slachtafval- len of van bloed, van varkens: Schouders en delen daarvan Andere bereidingen en conserven, van vlees, van slachtafval- len of van bloed, van varkens: Andere, waaronder mengsels	vrij	180	15	(8)
09.6693	1602 32 tot en met 1602 39	Andere bereidingen en conserven, van vlees, van slachtafval- len of van bloed: van pluimvee bedoeld bij post 0105 van hanen of van kippen Andere bereidingen en conserven, van vlees, van slachtafval- len of van bloed: van pluimvee bedoeld bij post 0105; niet van hanen en niet van kippen en niet van kalkoenen	vrij	120	10	(8)
	1703	Melasse verkregen bij de extractie of de raffinage van suiker	vrij	onbeperkt		(8)
09.6694	ex 2001	Groenten, vruchten, noten en andere eetbare plantendelen, bereid of verduurzaamd in azijn of azijnzuur, uitgezonderd CN 2001 90 30, 2001 90 40, 2001 90 60, 2001 90 65 en 2001 90 91	vrij	600	60	
09.6695	ex 2005	Andere groenten, bereid of verduurzaamd op an- dere wijze dan in azijn of azijnzuur, niet bevro- ren, uitgezonderd CN 2005 20 10, 2005 70 en 2005 80 00	vrij	300	30	

Volgnr.	GN-code	Omschrijving ⁽¹⁾	Geldend recht (% van MFN) ⁽²⁾	Jaarlijkse hoeveelheid van 1.7.2002 t/m 30.6.2003 (ton)	Jaarlijkse toename vanaf 1.7.2003 (ton)	Specifieke bepalingen
09.6696	2009 71	Appelsap, met een brix-waarde van niet meer dan 20	vrij	1 000	100	
09.6697	ex 2009 79	Appelsap, met een brix-waarde van meer dan 20, uitgezonderd CN 2009 79 11 en 2009 79 91	vrij	1 000	100	

⁽¹⁾ Ongeacht de bepalingen voor de uitlegging van de gecombineerde nomenclatuur, wordt de omschrijving van de goederen geacht slechts een indicatieve waarde te hebben, aangezien in het kader van deze bijlage de GN-codes het preferentiestelsel bepalen. Voor ex GN-codes geschiedt dit op basis van de GN-code en de betrokken omschrijving, gezamenlijk beschouwd.

⁽²⁾ Indien een MFN-minimumrecht bestaat, is het geldende minimumrecht gelijk aan het MFN-minimumrecht vermenigvuldigd met het in deze kolom vermelde percentage.

⁽³⁾ Het contingent voor dit product is geopend voor de Tsjechische republiek, de Slowaakse republiek, Bulgarije, Roemenië, Hongarije, Polen, Estland, Letland en Litouwen. Ingeval de invoer van levende runderen in de Gemeenschap voor een gegeven jaar meer dan 500 000 stuks bedraagt, mag de Gemeenschap de nodige beheersmaatregelen nemen om haar markt te beschermen, niettegenstaande andere volgens de overeenkomst gegeven rechten.

⁽⁴⁾ Het contingent voor dit product is geopend voor de Tsjechische republiek, de Slowaakse republiek, Bulgarije, Roemenië, Hongarije, Polen, Estland, Letland en Litouwen.

⁽⁵⁾ Behalve varkenshaas, apart aangeboden.

⁽⁶⁾ Onderworpen aan regelingen inzake minimuminvoerprijzen, die zijn vermeld in de bijlage bij deze bijlage.

⁽⁷⁾ De reductie is alleen van toepassing op het ad valorem-gedeelte van het recht.

⁽⁸⁾ Deze concessie geldt enkel voor producten die niet voor een uitvoerrestitutie in aanmerking komen.

Bijlage bij bijlage C b)

Regelingen inzake minimuminvoerprijzen voor bepaalde soorten voor verwerking bestemd kleinfruit

1. In onderstaande tabel worden de minimumprijzen vastgesteld voor de volgende voor verwerking bestemde producten van oorsprong uit Letland:

GN-code	Omschrijving	Minimum prijs bij invoer (EUR/t netto)
ex 0810 10	Aardbeien, vers, voor verwerking	514
ex 0810 30 10	Zwarte aalbessen, vers, voor verwerking	385
ex 0810 30 30	Rode aalbessen, vers, voor verwerking	233
ex 0811 10 11	Bevroren aardbeien, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van meer dan 13 gewichtspercenten: gehele vruchten	750
ex 0811 10 11	Bevroren aardbeien, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van meer dan 13 gewichtspercenten: andere	576
ex 0811 10 19	Bevroren aardbeien, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten: gehele vruchten	750
ex 0811 10 19	Bevroren aardbeien, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten: andere	576
ex 0811 10 90	Bevroren aardbeien, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: gehele vruchten	750
ex 0811 10 90	Bevroren aardbeien, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	576
ex 0811 20 19	Bevroren frambozen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten: gehele vruchten	995
ex 0811 20 19	Bevroren frambozen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten: andere	796
ex 0811 20 31	Bevroren frambozen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: gehele vruchten	995
ex 0811 20 31	Bevroren frambozen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	796
ex 0811 20 39	Bevroren zwarte aalbessen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: zonder steel	628
ex 0811 20 39	Bevroren zwarte aalbessen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	448
ex 0811 20 51	Bevroren rode aalbessen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: zonder steel	390
ex 0811 20 51	Bevroren rode aalbessen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	295

2. De minimuminvoerprijzen bedoeld in punt 1 worden per zending toegepast. Wanneer de in de douane-aangifte vermelde waarde lager is dan de minimuminvoerprijs, wordt een compenserend recht geheven dat gelijk is aan het verschil tussen de minimuminvoerprijs en de in de douane-aangifte vermelde waarde.
3. Wanneer de invoerprijzen van een onder deze bijlage vallend product een tendens vertonen die erop wijst dat deze prijzen op korte termijn onder het niveau van de minimuminvoerprijs kunnen dalen, stelt de Europese Commissie de autoriteiten van Letland daarvan in kennis ten einde hen in staat te stellen corrigerende maatregelen te nemen.
4. Op verzoek van de Gemeenschap of van Letland stelt het Associatiecomité een onderzoek in naar de werking van het systeem of de herziening van de minimuminvoerprijzen. Het Associatiecomité neemt, indien nodig, passende besluiten.
5. Ter bevordering van het handelsverkeer en in het belang van alle betrokken partijen kan drie maanden voor de aanvang van elk verkoopseizoen in de Europese Gemeenschap een overlegvergadering worden georganiseerd. Dit overleg vindt plaats tussen de Europese Commissie en de belanghebbende verenigingen van Europese producenten van de betrokken producten, enerzijds, en de autoriteiten en verenigingen van producenten en exporteurs van al de geassocieerde exportlanden, anderzijds.

Tijdens deze overlegbijeenkomsten wordt van gedachten gewisseld over de marktsituatie voor kleinfruit, met inbegrip van, in het bijzonder, de ramingen van de productie, de voorraadsituatie, de prijsontwikkeling en de marktbeveiliging, alsmede over de maatregelen die moeten worden getroffen om vraag en aanbod met elkaar in overeenstemming te brengen.

**Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende het standpunt van de Gemeenschap in de
Gezamenlijke Raad EG-Mexico inzake het reglement van orde van de speciale comités**

(2002/C 203 E/33)

COM(2002) 228 def.

(Door de Commissie ingediend op 7 mei 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Artikel 49 van de Overeenkomst inzake economisch partnerschap, politieke coördinatie en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Verenigde Mexicaanse Staten, anderzijds, bepaalt dat de Gezamenlijke Raad kan besluiten om speciale comités op te richten om hem bij de uitvoering van zijn taken bij te staan.
- (2) Door artikel 17 van Besluit nr. 2/2000 van de Gezamenlijke Raad EU-Mexico van 23 maart 2000, hierna „Besluit nr. 2/2000” genoemd, wordt een speciaal comité voor de samenwerking op douanegebied en de regels van oorsprong ingesteld.
- (3) Door artikel 19 van Besluit nr. 2/2000 wordt een speciaal comité voor normen en technische voorschriften ingesteld.
- (4) Door artikel 20 van Besluit nr. 2/2000 wordt een speciaal comité voor sanitaire en fytosanitaire maatregelen ingesteld.

(5) Door artikel 24 van Besluit nr. 2/2000 wordt een speciaal comité voor staalproducten ingesteld.

(6) Door artikel 32 van Besluit nr. 2/2000 wordt een speciaal comité voor overheidsopdrachten ingesteld.

(7) Door artikel 40 van Besluit nr. 2/2000 wordt een speciaal comité voor vraagstukken inzake intellectuele eigendom ingesteld.

(8) Door artikel 23 van Besluit nr. 2/2001 van de Gezamenlijke Raad EU-Mexico van 27 februari 2001, hierna „Besluit nr. 2/2001” genoemd, wordt een speciaal comité voor financiële diensten ingesteld.

(9) Overeenkomstig artikel 49 van de Overeenkomst stelt de Gezamenlijke Raad in zijn reglement van orde de werkwijze van de speciale comités vast,

BESLUIT:

Enig artikel

Het hierbij gevoegde ontwerp-besluit wordt als het standpunt van de Gemeenschap in de Gezamenlijke Raad EG-Mexico goedgekeurd.

BIJLAGE

BESLUIT Nr. .../2002 VAN DE GEZAMENLIJKE RAAD MEXICO-EUROPESE GEMEENSCHAP

van ... 2002

ingesteld bij de Overeenkomst van 8 december 1997 inzake economisch partnerschap, politieke coördinatie en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Verenigde Mexicaanse Staten, anderzijds

REGLEMENT VAN ORDE VAN DE SPECIALE COMITÉS

DE GEZAMENLIJKE RAAD,

Gelet op de op 8 december 1997 in Brussel ondertekende Overeenkomst inzake economisch partnerschap, politieke coördinatie en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Verenigde Mexicaanse Staten, anderzijds, (hierna „de Overeenkomst” genoemd), inzonderheid op artikel 49,

In artikel 49 van de Overeenkomst is bepaald dat de Gezamenlijke Raad kan besluiten om speciale comités in te stellen om hem bij de uitvoering van zijn taken bij te staan.

Door artikel 17 van Besluit nr. 2/2000 van de Gezamenlijke Raad EU-Mexico van 23 maart 2000, hierna „Besluit nr. 2/2000” genoemd, wordt een speciaal comité voor de samenwerking op douanegebied en de regels van oorsprong ingesteld.

Door artikel 19 van Besluit nr. 2/2000 wordt een speciaal comité voor normen en technische voorschriften ingesteld.

Door artikel 20 van Besluit nr. 2/2000 wordt een speciaal comité voor sanitaire en fytosanitaire maatregelen ingesteld.

Door artikel 24 van Besluit nr. 2/2000 wordt een speciaal comité voor staalproducten ingesteld.

Door artikel 32 van Besluit nr. 2/2000 wordt een speciaal comité voor overheidsopdrachten ingesteld.

Door artikel 40 van Besluit nr. 2/2000 wordt een speciaal comité voor vraagstukken inzake intellectuele eigendom ingesteld.

Door artikel 23 van Besluit nr. 2/2001 van de Gezamenlijke Raad EU-Mexico van 27 februari 2001, hierna „Besluit nr. 2/2001” genoemd, wordt een speciaal comité voor financiële diensten ingesteld.

Overeenkomstig artikel 49 van de Overeenkomst stelt de Gezamenlijke Raad in zijn reglement van orde de werkwijze van de speciale comités vast,

BESLUIT:

Artikel 1

Het reglement van orde van de speciale comités wordt in de bijlage bij dit besluit vastgelegd en als aanhangsel bij het reglement van orde van de Gezamenlijke Raad in bijlage bij Besluit nr. 1/2001 van de Gezamenlijke Raad EU-Mexico gevoegd.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op ...

BIJLAGE

REGLEMENT VAN ORDE VAN DE SPECIALE COMITÉS EG-MEXICO*Artikel 1***Voorzitterschap**

De speciale comités worden bij toerbeurt voorgezeten door een vertegenwoordiger van de Europese Commissie en een vertegenwoordiger van de Mexicaanse regering, gewoonlijk op het niveau van hoge ambtenaren.

*Artikel 2***Zittingen**

De speciale comités komen bijeen overeenkomstig de bepalingen in de respectieve artikelen van Besluit nr. 2/2000 en Besluit nr. 2/2001 waardoor ze ingesteld werden.

*Artikel 3***Delegaties**

De voorzitter van de speciale comités wordt voor elke zitting op de hoogte gesteld van de voorgenomen samenstelling en van het hoofd van de delegatie van elke partij.

*Artikel 4***Secretariaat**

1. Een ambtenaar van de Europese Commissie, enerzijds, en een ambtenaar van de regering van Mexico, anderzijds, treden gezamenlijk op als secretarissen van het speciale comité.

2. Alle correspondentie aan en van de voorzitter van de in dit reglement van orde bedoelde speciale comités wordt aan de secretarissen van de speciale comités en aan de secretarissen en de voorzitter van de Gemengde Commissie toegezonden en, voorzover passend, aan de leden van de Gemengde Commissie.

Artikel 5

Documenten

Wanneer de besprekingen van de speciale comités gebaseerd zijn op schriftelijke documenten, worden de betreffende documenten door de twee secretarissen van een nummer voorzien en als documenten van het speciale comité verspreid.

Artikel 6

Openbaarheid

De zittingen van de speciale comités zijn niet openbaar, tenzij anders wordt beslist.

Artikel 7

Agenda van de zittingen

1. Uiterlijk 30 dagen voor de zitting stellen de secretarissen van de speciale comités voor elke zitting een voorlopige agenda vast met de desbetreffende documentatie. De agenda wordt uiterlijk 15 dagen voor de begindatum van de zitting aan de voorzitter, de secretarissen en de leden van de Gemengde Commissie toegezonden. De agenda wordt aan het begin van elke zitting door de speciale comités goedgekeurd. Punten die niet op de voorlopige agenda vermeld staan kunnen eraan toegevoegd worden als beide partijen daarmee instemmen.

2. In overleg met de partijen kunnen de in lid 1 vermelde termijnen worden ingekort als dat in een bepaald geval vereist is.

Artikel 8

Notulen

Elke zitting dient te worden genotuleerd. De notulen van de zittingen zijn gebaseerd op de opsomming door de voorzitter van de conclusies van de speciale comités:

1. De partijen stellen onmiddellijk na de zitting van de speciale comités gezamenlijk een eerste versie van de notulen op.
2. Daarop hebben de partijen 20 werkdagen de tijd om de notulen intern te verspreiden en de intern goedgekeurde versies met elkaar te vergelijken.
3. Na de goedkeuring door de speciale comités worden de notulen binnen tien werkdagen na de afsluiting van de in

punt 2 bedoelde interne goedkeuringsprocedure door de voorzitter en de secretarissen ondertekend.

4. Een kopie van de notulen wordt aan de voorzitter en de secretarissen van de Gemengde Commissie toegezonden.

Artikel 9

Aanbevelingen

1. In de gevallen waarin het speciale comité gemachtigd is aanbevelingen te formuleren overeenkomstig Besluit nr. 2/2000 of Besluit nr. 2/2001, worden deze voorzien van de vermelding „aanbeveling”, gevolgd door een volgnummer, de datum van goedkeuring en een omschrijving van het onderwerp.

2. Wanneer het speciale comité een aanbeveling formuleert zijn de bepalingen van artikel 10, 11 en 12 van Besluit nr. 1/2001 van de Gezamenlijke Raad tot vaststelling van het reglement van orde van de Gezamenlijke Raad van overeenkomstige toepassing.

3. De aanbevelingen van het speciale comité worden aan de secretarissen van de Gemengde Commissie toegezonden.

Artikel 10

Uitgaven

1. De Verenigde Mexicaanse staten en de Europese Gemeenschap dragen bij deelneming aan zittingen van de speciale comités elk hun eigen personeels-, reis- en verblijfkosten en de kosten voor post en telecommunicatie.

2. De kosten die verbonden zijn aan de materiële organisatie van de zittingen, het tolken op zittingen en het vertalen en reproduceren van documenten komen ten laste van de partij die gastheer is van de zittingen.

Artikel 11

Jaarverslag

De speciale comités brengen jaarlijks verslag uit aan de Gemengde Commissie.

Artikel 12

Andere speciale comités

Dit reglement van orde geldt voor alle andere speciale comités of organen die in overeenstemming met artikel 49 van de Overeenkomst worden opgericht om de Gezamenlijke Raad bij de uitvoering van zijn taken bij te staan.

Voorstel voor een besluit van de Raad inzake het standpunt van de Gemeenschap ten aanzien van de oprichting van een Gemengd Raadgevend Comité waarover moet worden besloten door de Associatieraad die werd ingesteld bij de Europa-Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en de Republiek Bulgarije

(2002/C 203 E/34)

COM(2002) 231 final — 2002/0107(ACC)

(Door de Commissie ingediend op 13 mei 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom),

Gelet op artikel 300 (2), tweede en derde subparagraaf, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op artikel 2, lid 1, van het besluit van de Raad en van de Commissie van 19 december 1995 ⁽¹⁾ inzake de sluiting van de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Bulgarije, anderzijds,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Artikel 110 van genoemde Europa-Overeenkomst bepaalt dat de Associatieraad tot de oprichting kan besluiten van ieder ander speciaal comité of lichaam dat hem bij de uitvoering van zijn taken kan bijstaan.

(2) Dialoog en samenwerking tussen regionale en lokale autoriteiten in de Europese Unie en de Republiek Bulgarije kunnen een belangrijke bijdrage leveren tot de volledige tenuitvoerlegging van de Europa-Overeenkomst.

(3) Het lijkt gepast dat deze samenwerking plaatsvindt tussen de leden van het Comité van de Regio's van de Europese Gemeenschappen en van het Bulgaarse verbindingscomité voor samenwerking met het Comité van de Regio's van de Europese Gemeenschappen,

BESLUIT:

Het door de Gemeenschap in te nemen standpunt in de Associatieraad die is opgericht krachtens artikel 110 van de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Bulgarije, anderzijds, inzake de oprichting van een Gemengd Raadgevend Comité, is gebaseerd op het aan dit besluit gehechte ontwerp-besluit van genoemde Associatieraad.

⁽¹⁾ PB L 358 van 31.12.1994, blz. 1.

ONTWERP-BESLUIT Nr. .../2002 VAN DE ASSOCIATIERAAD

tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Bulgarije, anderzijds

tot wijziging, door de instelling van een gemengd raadgevend comité tussen het Comité van de Regio's en het Bulgaarse verbindingscomité voor de samenwerking met het Comité van de Regio's, van Besluit nr. 1/95 ⁽¹⁾ tot vaststelling van het reglement van orde van de Associatieraad

DE ASSOCIATIERAAD,

Gelet op de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Bulgarije, anderzijds ⁽²⁾, inzonderheid op artikel 110;

Overwegende dat de dialoog en de samenwerking tussen de regionale en lokale autoriteiten in de Europese Gemeenschap en die in de Republiek Bulgarije in belangrijke mate kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van hun betrekkingen en de integratie van Europa;

Overwegende dat deze samenwerking gestalte dient te krijgen op het niveau van het Comité van de Regio's, enerzijds, en van het Bulgaarse verbindingscomité voor de samenwerking met het Comité van de Regio's, anderzijds, door de instelling van een Gemengd Raadgevend Comité;

Overwegende dat derhalve het reglement van orde van de Associatieraad, vastgesteld bij Besluit nr. 1/95, dienovereenkomstig moet worden gewijzigd,

BESLUIT:

Artikel 1

Het reglement van orde van de Associatieraad wordt aangevuld met de volgende artikelen:

„Artikel 15

Er wordt een Gemengd Raadgevend Comité ingesteld (hierna het „comité” genoemd), dat tot taak heeft de Associatieraad bij te staan met het oog op de bevordering van de dialoog en de samenwerking tussen de regionale en lokale autoriteiten in de Europese Gemeenschap en die in de Republiek Bulgarije. Deze dialoog en samenwerking concentreren zich met name op:

1. de voorbereiding van Bulgaarse regio's en lokale autoriteiten op activiteiten in het kader van het toekomstig lidmaatschap van de Europese Unie;
2. de voorbereiding van de Bulgaarse regionale en lokale autoriteiten op hun deelname aan de werkzaamheden van het Comité van de Regio's na de toetreding van de Republiek Bulgarije;
3. de uitwisseling van informatie over actuele vraagstukken van wederzijds belang, met name over de recente stand van zaken met betrekking tot het regionaal beleid van de EU en het toetredingsproces alsmede de voorberei-

ding van Bulgaarse regionale en lokale autoriteiten op dit beleid;

4. het aanmoedigen van een multilaterale gestructureerde dialoog tussen a) Bulgaarse regio's en lokale autoriteiten en b) regio's van de EU-lidstaten, door onder meer netwerken op te richten betreffende specifieke terreinen waar rechtstreekse contacten en samenwerking tussen regionale en lokale autoriteiten uit de Republiek Bulgarije en EU-lidstaten de meest doelmatige methode zou kunnen zijn om specifieke problemen op te lossen;
5. de regelmatige uitwisseling van informatie over inter-regionale samenwerking tussen regionale en lokale autoriteiten uit de Republiek Bulgarije en de lidstaten;
6. het aanmoedigen van de uitwisseling van ervaring en kennis op het gebied van regionaal beleid en structurele maatregelen, tussen a) Bulgaarse regionale en lokale autoriteiten en b) regio's en lokale autoriteiten uit EU-lidstaten, met name know-how en technieken met betrekking tot de voorbereiding van regionale en lokale ontwikkelingsplannen of -strategieën en het meest doelmatige gebruik van structuurfondsen;
7. bijstand aan Bulgaarse regionale en lokale autoriteiten door de uitwisseling van informatie over de praktische tenuitvoerlegging van het subsidiariteitsbeginsel in alle aspecten van het leven op regionaal en lokaal niveau;

⁽¹⁾ PB L 255 van 25.10.1995, blz. 19.

⁽²⁾ PB L 358 van 31.12.1994, blz. 3.

8. andere relevante vraagstukken die door één van beide zijden naar voren worden gebracht bespreken zoals deze zich kunnen voordoen in de context van de tenuitvoerlegging van de Europa-Overeenkomst en in het kader van de pretoetredingsstrategie.

Artikel 16

Het comité bestaat uit acht vertegenwoordigers van het Comité van de Regio's, enerzijds, en acht vertegenwoordigers van het Bulgaarse verbindingscomité voor de samenwerking met het Comité van de Regio's, anderzijds. Een zelfde aantal plaatsvervangende leden wordt aangesteld.

Het comité voert zijn activiteiten uit op basis van raadpleging door de Associatieraad of, met betrekking tot de bevordering van de dialoog tussen de regionale en plaatselijke autoriteiten, op eigen initiatief.

Het comité kan aanbevelingen doen aan de Associatieraad.

De leden van het comité worden zodanig gekozen dat de samenstelling van dit orgaan een zo getrouw mogelijke afspiegeling is van de verschillende niveaus van regionale en lokale autoriteiten in de Europese Gemeenschap en de Republiek Bulgarije.

Het comité stelt zijn reglement van orde vast.

Het comité komt bijeen op regelmatige tijdstippen die het zelf zal bepalen in zijn reglement van orde.

Het comité wordt gezamenlijk voorgezeten door een lid van het Comité van de Regio's van de Europese Gemeenschap en een lid van het Bulgaarse verbindingscomité voor samenwerking met het Comité van de Regio's.

Artikel 17

Het Comité van de Regio's, enerzijds, en het Bulgaarse verbindingscomité voor samenwerking met het Comité van de Regio's van de Europese Gemeenschap, anderzijds, nemen elk hun uitgaven in verband met hun deelneming aan de bijeenkomsten van het comité, zowel wat personeelsuitgaven, reis- en verblijfskosten, als wat de uitgaven inzake post en telecommunicatie betreft, voor hun rekening.

De uitgaven voor de vertolking tijdens de bijeenkomsten en voor de vertaling en de reproductie van de documenten komen ten laste van het Comité van de Regio's, met uitzondering van de kosten voor vertolking of vertaling in of uit de Bulgaarse taal, die voor rekening komen van het Bulgaarse verbindingscomité voor de samenwerking met het Comité van de Regio's.

Andere uitgaven in verband met de materiële organisatie van de vergaderingen komen ten laste van de partij die optreedt als gastheer van de vergaderingen."

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgende op de datum van goedkeuring ervan.

Voorstel voor een richtlijn van de Raad houdende wijziging van Richtlijn 69/208/EEG betreffende het in de handel brengen van zaai­zaad van olie­houdende planten en vezel­gewassen

(2002/C 203 E/35)

COM(2002) 232 def. — 2002/0105(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 14 mei 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 37,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Richtlijn 69/208/EEG van de Raad ⁽¹⁾ moet ook van toepassing zijn op zaad van mengrassen van olie­houdende planten en vezel­gewassen. De voorwaarden waaraan door het mengras moet worden voldaan, inclusief de kleur van het officiële etiket dat moet worden aangebracht op verpakkingen van gecertificeerd zaad van mengrassen, moeten eveneens worden vastgelegd.

(2) Gezien het toegenomen belang ervan in de Gemeenschap moet Richtlijn 69/208/EEG ook van toepassing zijn op zaad van andere hybride rassen van olie­houdende planten en vezel­gewassen dan zonnebloemhybriden.

(3) Aangezien deze kwestie dringend geregeld moet worden, moet deze richtlijn uiterlijk op 30 juni 2002 van toepassing zijn. Wegens het toegenomen belang van dergelijk zaad in de Gemeenschap heeft de Commissie in 1995 Beschikking 95/232/EG ⁽²⁾ vastgesteld teneinde te bepalen aan welke voorwaarden zaai­zaad van hybriden en van mengrassen van koolzaad en van raapzaad moest voldoen. De geldigheidsduur van deze beschikking loopt af op 30 juni 2002.

(4) Richtlijn 69/208/EEG moet dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Richtlijn 69/208/EEG wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 2 wordt na lid 1 ter het volgende lid 1 quater ingevoegd:

⁽¹⁾ PB L 169 van 10.7.1969, blz. 3. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/96/EG (PB L 25 van 1.2.1999, blz. 27).

⁽²⁾ PB L 154 van 5.7.1995, blz. 22. Beschikking laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 99/84/EG (PB L 27 van 2.2.1999, blz. 31).

„1 quater Wijzigingen in lid 1, onder B en onder B bis, met het oog op de op­neming in de werkingssfeer van de richtlijn van hybriden van olie­houdende planten en vezel­gewassen, andere dan zonnebloemhybriden, worden vast­gesteld volgens de procedure van artikel 20.”

2. In artikel 10, lid 1, onder a), wordt na de tweede volzin de volgende zin ingevoegd:

„De kleur van het etiket is blauw met een diagonaal lopende groene streep voor gecertificeerd zaad van een mengras.”

3. In artikel 14, lid 1, wordt „Richtlijn 70/457/EEG” vervangen door

„Richtlijn 70/457/EEG (*)

(*) PB L 225 van 12.10.1970, blz. 1, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/95/EG (PB L 25 van 1.2.1999, blz. 1).”

4. Het volgende artikel 14 ter wordt ingevoegd:

„Artikel 14 ter

1. De lidstaten staan toe dat zaad van olie­houdende planten en vezel­gewassen in de handel wordt gebracht in de vorm van een mengras.

2. Voor de toepassing van het bepaalde in lid 1 wordt verstaan onder:

— „mengras”: een aan de certificeringsinstantie gemeld mengsel van gecertificeerd zaad van een bepaalde bestuiverafhankelijke hybride die officieel is toegelaten overeenkomstig Richtlijn 70/457/EEG, met gecertificeerd zaad van één of meer bepaalde, eveneens toegelaten, bestuivers, dat mechanisch is samengesteld in een door de personen die voor de instandhouding van deze componenten verantwoordelijk zijn, gezamenlijk bepaalde verhouding;

— „bestuiverafhankelijke hybride”: de mannelijk steriele component in het mengras (vrouwelijke component);

— „bestuiver(s)”: de stuifmeel leverende component in het mengras (mannelijke component).

3. De zaad-coating van de vrouwelijke component wordt anders gekleurd dan die van de mannelijke component.”

Artikel 2

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 30 juni 2002 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 3

Deze richtlijn treedt in werking op de zevende dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 4

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad betreffende de indieningstermijnen voor de belangrijkste aggregaten van de nationale rekeningen, de afwijkingen met betrekking tot de indiening van de belangrijkste aggregaten van de nationale rekeningen en de indiening van gegevens over de werkzame personen in gewerkte uren

(2002/C 203 E/36)

COM(2002) 234 def. — 2002/0109(COD)

(Door de Commissie ingediend op 15 mei 2002)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 285,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van de Europese Centrale Bank,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap ⁽¹⁾ (ESR 1995), laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 995/2001 van de Commissie ⁽²⁾, bevat het referentiekader voor gemeenschappelijke normen, definities, classificaties en registratieregels voor de opstelling van de rekeningen van de lidstaten die voor de statistische behoeften van de Gemeenschap worden gebruikt, zodat de resultaten van de lidstaten onderling vergelijkbaar zijn.
- (2) In het op 18 januari 1999 door de Ecofin-Raad goedgekeurde verslag van het Comité voor monetaire, financiële en betalingsbalansstatistiek (CMFB) over de statistische vereisten in de EMU is benadrukt dat voor een goede werking van de Economische en Monetaire Unie (EMU) en de interne markt een doeltreffend toezicht op en coördinatie van het economische beleid van het grootste belang zijn en dat dit een veelomvattend statistisch informatiestelsel vereist, dat de beleidmakers voorziet van de nodige gegevens waarop zij hun besluiten kunnen baseren. In dit verslag werd gewezen op de hoge prioriteit gehecht aan de beschikbaarheid van dergelijke informatie voor de Gemeenschap, en met name voor de lidstaten die deel uitmaken van het eurogebied.
- (3) In het verslag werd benadrukt dat de vergelijking van de arbeidsmarkt tussen de landen in de Economische en Monetaire Unie meer aandacht zal vergen.
- (4) Om kwartaalstatistieken voor het eurogebied op te stellen, moet de indieningstermijn voor de belangrijkste aggregaten van de nationale rekeningen tot 70 dagen worden verkort.
- (5) De afwijkingen die de lidstaten ten aanzien van de kwartaal- en jaarcijfers worden toegestaan en die een berekening

van de belangrijkste aggregaten van de nationale rekeningen voor het eurogebied en de Gemeenschap belemmeren, moeten worden afgeschaft.

- (6) In het Actieplan over de statistische vereisten in de Economische en Monetaire Unie ⁽³⁾, dat op 29 september 2000 door de Ecofin-Raad werd goedgekeurd, wordt de indiening van de gegevens in de nationale rekeningen over de werkzame personen aan de hand van de eenheid „gewerkte uren” als prioriteit gezien.
- (7) Het Comité Statistisch Programma (CSP) en het Comité voor monetaire, financiële en betalingsbalansstatistiek (CMFB) zijn overeenkomstig artikel 3 van respectievelijk Besluit 89/382/EEG, Euratom ⁽⁴⁾ en Besluit 91/115/EEG van de Raad ⁽⁵⁾ geraadpleegd,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Bijlage B bij Verordening (EG) nr. 2223/96 wordt als volgt gewijzigd:

1. De tekst na de titel: „Schema voor het verstrekken van nationale rekeningen gegevens” wordt als volgt gewijzigd:
  - a) De tekst van het „Overzicht van de tabellen” wordt vervangen door de tekst in bijlage I.
  - b) De tekst van tabel 1 „Belangrijkste aggregaten — kwartaal- en jaarcijfers” wordt vervangen door de tekst in bijlage II.
2. De tekst na de titel: „Afwijkingen met betrekking tot de tabellen te leveren in het kader van de „ESA-95”-vragenlijst per land” wordt vervangen door de tekst in bijlage III.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

⁽¹⁾ PB L 310 van 30.11.1996, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 139 van 23.5.2001, blz. 3.

⁽³⁾ Openbaar register van documenten van de Raad, 11655/2000, Actieplan over de statistische vereisten in de EMU, 27.9.2001.

⁽⁴⁾ PB L 181 van 28.6.1989, blz. 47.

⁽⁵⁾ PB L 59 van 6.3.1991, blz. 19.

BIJLAGE I

Wijzigingen in de tabel „Overzicht van de tabellen” van bijlage B — Schema voor het verstrekken van nationale rekeningen gegevens — van Verordening (EG) nr. 2223/96, ESR 1995

SCHEMA VOOR HET VERSTREKKEN VAN GEGEVENS VAN DE NATIONALE REKENINGEN

Overzicht van de tabellen

Eerste indiening	Termijn t + maand (indien aangegeven: dagen)	Indienen voor	Onderwerp	Tabel nr.
2002	70 dagen	95-01	Belangrijkste aggregaten, jaarlijks	1
2002	70 dagen	95-01	Belangrijkste aggregaten, driemaandelijks	1
1999	8	95-98	Belangrijkste aggregaten van de overheid	2
2001	3	97-00	Belangrijkste aggregaten van de overheid	2
2000	9	95-99	Tabellen per bedrijfstak	3
2000	9	95-99	Uitvoer en invoer EU/derde landen	4
2000	9	95-99	Consumptieve bestedingen van huishoudens naar functie	5
2000	9	95-99	Financiële rekeningen per sector (transacties)	6
2000	9	95-99	Balansen voor vorderingen en schulden	7
2000	12	95-99	Niet-financiële rekeningen per sector	8
2000	12	95-99	Belastingen en sociale premies, in detail	9
2000	24	95-98	Tabellen per regio, NUTS II, A17	10
2001	12	95-00	Overheidsuitgaven naar functie	11
2001	24	95-99	Tabellen per regio, NUTS III, A3	12
2001	24	95-99	Rekeningen van huishoudens per regio, NUTS II	13
2001	24	95-99	Vaste activa voor de volledige economie en per product, Pi3	14
2002	36	95-99	Aanbodtabel tegen basisprijzen, incl. omwerking in aankooprijzen, A60 × P60	15
2002	36	95-99	Gebruikstabel tegen aankooprijzen, A60 × P60	16
2002	36	95 (*)	Symmetrische input-outputtabel tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks	17
2002	36	95 (*)	Symmetrische input-outputtabel voor de binnenlandse productie tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks	18
2002	36	95 (*)	Symmetrische input-outputtabel voor de invoer tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks	19
2003	36	00	Vaste activa naar bedrijfstak en naar product, A31 × Pi3, vijfjaarlijks	20
2003	36	00	Productierekening naar bedrijfstak en naar sector, A60 × 5 sectoren (S11, S12, S13, S14, S15), vijfjaarlijks	21
2003	36	00	Investeringen in vaste activa (bruto) naar bedrijfstak en naar product, A31 × P60, vijfjaarlijks	22
zie tabel	zie tabel	zie tabel	Retropolaties	23

t = referentieperiode (jaar of kwartaal).

(*) De vijfjaarlijkse tabel voor het jaar 2000 dient geleverd te worden in 2003.

BIJLAGE II

Wijzigingen in tabel 1 — Belangrijkste aggregaten — kwartaal- en jaarcijfers — van bijlage B — Schema voor het verstrekken van gegevens van de nationale rekeningen — bij Verordening (EG) nr. 2223/96, ESR 1995

Tabel 1 — Belangrijkste aggregaten — kwartaal- en jaarcijfers

Code	Variabelen	Indeling +	Lopende prijzen	Const. prijzen
Toegevoegde waarde en bruto binnenlands product				
B.1g	1. Toegevoegde waarde (bruto) tegen basisprijzen	A6	x	x
D.21–D.31	2. Saldo productgebonden belastingen en subsidies		x	x
P.119	3. IGDFI		x	x
B.1*g	4. Bruto binnenlands product tegen marktprijzen		x	x
Uitgaven van het bruto binnenlands product				
P.3	5. Totale consumptieve bestedingen		x	x
P.3	6. a) Consumptieve bestedingen van huishoudens (binnenlands standpunt)		x	x
P.3	b) Consumptieve bestedingen van huishoudens (nationaal standpunt)		x	x
P.3	7. Consumptieve bestedingen van IZW's t.b.v. huishoudens		x	x
P.3	8. Consumptieve bestedingen van de overheid		x	x
P.31	a) Individuele consumptieve bestedingen		x	x
P.32	b) Collectieve consumptieve bestedingen		x	x
P.4	9. Werkelijke consumptie		x	x
P.41	a) Werkelijke individuele consumptie		x	x
P.5	10. Investerings (bruto)		x	x
P.51	a) Investerings in vaste activa (bruto)	Pi6	x	x
P.52	b) Veranderingen in voorraden		x	x
P.53	c) Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden		x	x
P.6	11. Uitvoer van goederen (fob) en diensten		x	x
P.7	12. Invoer van goederen (fob) en diensten		x	x
Inkomen, besparingen en vorderingenoverschot				
B.5	13. Saldo primaire inkomens uit/naar het buitenland		x	x
B.5*g	14. Nationaal inkomen (bruto) tegen marktprijzen		x	(x)
K.1	15. Verbruik van vaste activa		x	x
B.5*n	16. Nationaal inkomen (netto) tegen marktprijzen		x	x
D.5, D.6, D.7	17. Inkomensoverdrachten (netto) uit/naar het buitenland		x	

Code	Variabelen	Indeling +	Lopende prijzen	Const. prijzen
B.6n	18. Beschikbaar inkomen (netto)		x	(x)
B.8n	19. Nationale besparingen (netto)		x	
D.9	20. Kapitaaloverdrachten uit/naar het buitenland		x	
B.9	21. Vorderingenoverschot c.q. -tekort		x	

Bevolking, werkzame beroepsbevolking, beloning van werknemers

	22. Bevolking en werkzame personen			
	a) Totale bevolking (1 000)			
	b) Werklozen (1 000)			
	c) Werkzame personen in ingezeten productie-eenheden (duizend werkzame personen en duizend gewerkte uren) en werkzame ingezetenen (duizend personen)			
	— zelfstandigen	A6 (*)		
	— werknemers	A6 (*)		
D.1	23. Beloning van werknemers in ingezeten productie-eenheden en beloning van werkzame ingezetenen	A6	x	
D.11	a) Lonen (bruto)	A6	x	

+ Indien geen indeling wordt vermeld, totale economie.

(*) A6 enkel voor zelfstandigen en werknemers in ingezeten productie-eenheden.

(x) in reële termen.

BIJLAGE III

Wijzigingen in de tabellen per land van bijlage B — Afwijkingen met betrekking tot de tabellen te leveren in het kader van de „ESA-95”-vragenlijst per land — bij Verordening (EG) nr. 2223/96, ESR 1995

AFWIJKINGEN MET BETREKKING TOT DE TABELLEN DIE MOETEN WORDEN GELEVERD IN HET KADER VAN DE „ESR 1995”-VRAGENLIJST PER LAND

1. OOSTENRIJK

1.1. Afwijking voor de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Afwijking	Tot
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Termijn: t+9 maand	1999
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 88-94	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Termijn: t+12 maand	1999
3	Tabellen per bedrijfstak	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 88-94	2005
5	Consumptieve bestedingen van huishoudens naar functies	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 88-94	2005
11	Overheidsuitgaven naar functies	Retropolaties: Jaren 90-94 niet her te berekenen	2005
12	Tabellen per bedrijfstak en per regio, NUTS III, A3	eerste indiening 2002	2002
13	Rekeningen van huishoudens per regio, NUTS II	eerste indiening 2005	2005
15	Aanbodtabel tegen basisprijzen, inclusief de overgang naar aanbod tegen aankooprijzen, A60 × P60	eerste indiening 2003 en alleen twee-jaarlijks	2003
16	Gebruikstabel tegen aankooprijzen, A60 × P60	eerste indiening 2003 en alleen twee-jaarlijks	2003
17	Symmetrische input-outputtabel tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks	eerste indiening 2003	2003
18	Symmetrische input-outputtabel voor de binnenlandse productie tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks	eerste indiening 2003	2003
19	Symmetrische input-outputtabel voor de invoer tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks	eerste indiening 2003	2003

1.2. Afwijking voor bepaalde variabelen/sectoren in de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Variabel/sector	Afwijking	Tot
3	Tabellen per bedrijfstak	Verbruik van vaste activa naar bedrijfstak en naar sector	eerste indiening 2002	2002
8	Niet-financiële rekeningen per sector			
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Verdeling van vennootschappen naar eigenaar	eerste indiening 2005	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Verdeling van huishoudens naar groepen	eerste indiening 2005	2005
16	Gebruikstabel tegen aankooprijzen, A60 × P60	Verbruik van vaste activa naar bedrijfstak	eerste indiening 2003	2003
18	Symmetrische input-outputtabel voor de binnenlandse productie tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks			

2. DENEMARKEN

2.1. Afwijking voor de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Afwijking	Tot
6	Financiële rekeningen per sector (transacties)	termijn: t+13 maand	2005
7	Financiële balansen	termijn: t+13 maand	2005
20	Vaste activa naar bedrijfstakken en naar productgroepen, A31 × P13, vijfjaarlijks	eerste indiening 2005	2005

2.2. Afwijking voor bepaalde variabelen/sectoren in de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Variabel/sector	Afwijking	Tot
3	Tabellen per bedrijfstak	Lonen per bedrijfstak	niet te leveren	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Verbruik van vaste activa per bedrijfstak	termijn: t+36 maand	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Investerings in vaste activa (bruto)	termijn: t+36 maand	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Veranderingen in voorraden per bedrijfstak	termijn: t+36 maand	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	termijn: t+36 maand	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	zelfstandigen per bedrijfstak	termijn: t+36 maand	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	werknemers per bedrijfstak	termijn: t+36 maand	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	gewerkte uren per bedrijfstak	termijn: t+36 maand	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Beloning van werknemers per bedrijfstak	termijn: t+36 maand	2005
9	Belastingontvangsten naar soorten belastingen en ontvangende subsectoren, in detail	Algemene verkoop of omzetbelastingen (belastingen op invoer) Algemene verkoop of omzetbelastingen (produktgebonden belastingen)	beide variabelen tezamen	2005
9	Belastingontvangsten naar soorten belastingen en ontvangende subsectoren, in detail	Accijnzen (belastingen op invoer) Accijnzen (produktgebonden belastingen)	beide variabelen tezamen	2005
9	Belastingontvangsten naar soorten belastingen en ontvangende subsectoren, in detail	Belastingen op bepaalde diensten (belastingen op invoer) Belastingen op bepaalde diensten (produktgebonden belastingen)	beide variabelen tezamen	2005
17	Symmetrische input-outputtabel tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks	Verbruik van vaste activa, exploitatie-overschot (netto)	beide variabelen tezamen in P60	2005
18	Symmetrische input-outputtabel voor de binnenlandse productie tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks			
19	Symmetrische input-outputtabel voor de invoer tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks			
21	Productierekening naar bedrijfstakken en naar sectoren, A60 × 5 sectoren (S11, S12, S13, S14, S15), vijfjaarlijks			

Tabel nr.	Tabel	Variabel/sector	Afwijking	Tot
17	Symmetrische input-outputtabel tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks	Investerings in vaste activa	alleen P31	2005
18	Symmetrische input-outputtabel voor de binnenlandse productie tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks			
19	Symmetrische input-outputtabel voor de invoer tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks			
17	Symmetrische input-outputtabel tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks	Kapitaalgoederenvoorraad	niet te leveren	2005
18	Symmetrische input-outputtabel voor de binnenlandse productie tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks			
19	Symmetrische input-outputtabel voor de invoer tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks			
21	Productierekening naar bedrijfstakken en naar sectoren, A60 × 5 sectoren (S11, S12, S13, S14, S15), vijfjaarlijks	Sector private huishoudens Sector IZW's ten behoeve van huishoudens	beide sectoren tezamen	2005

3. DUITSLAND

3.1. Afwijking voor de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Afwijking	Tot
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 91-94	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 91-94	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	t+9 maand alleen A17, A31 alleen in t+21 maand	2005
5	Consumptieve bestedingen van huishoudens naar functies	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 91-94	2005
5	Consumptieve bestedingen van huishoudens naar functies	deels alleen 1-digit posities	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 91-94	2005
9	Belastingontvangsten naar soorten belastingen en ontvangende subsectoren, in detail	geen letter-posities aan het einde van de code	2005
10	Tabellen per bedrijfstak en per regio, NUTS II, A17	alleen NUTS I en A6	2005
11	Overheidsuitgaven naar functies	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 91-94	2005
12	Tabellen per bedrijfstak en per regio, NUTS III, A3	termijn: t+30 maand, alleen twee-jaarlijks	2005
13	Rekeningen van huishoudens per regio, NUTS II	termijn: t+30 maand, alleen NUTS I	2005
15	Aanbodtabel tegen basisprijzen, inclusief de overgang naar aanbod tegen aankooprijzen, A60 × P60	alleen twee-jaarlijks	2005
16	Gebruikstabel tegen aankooprijzen, A60 × P60	alleen twee-jaarlijks	2005
21	Productierekening naar bedrijfstakken en naar sectoren, A60 × 5 sectoren (S11, S12, S13, S14, S15), vijfjaarlijks	geen constante prijzen	2005

3.2. Afwijking voor bepaalde variabelen/sectoren in de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Variabel/sector	Afwijking	Tot
3	Tabellen per bedrijfstak	Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden per bedrijfstak; Veranderingen in voorraden per bedrijfstak	beide variabelen tezamen, niet per bedrijfstak	2005
6	Financiële rekeningen per sector (transacties)	Sektor overheid	S1311/S1312 en S1313 alleen tezamen	2005
7	Financiële balansen			
10	Tabellen per bedrijfstak en per region, NUTS II, A17	Investerings in vaste activa (bruto)	termijn: t+30 maand	2005

4. GRIEKENLAND

4.1. Afwijking voor de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Afwijking	Tot
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	termijn: t+9 maand	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 88-94	2005
5	Consumptieve bestedingen van huishoudens naar functies	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 88-94	2005
6	Financiële rekeningen per sector (transacties)	eerste indiening; antwoord op dit moment niet duidelijk	2005
6	Financiële rekeningen per sector (transacties)	termijn: antwoord op dit moment niet duidelijk	2005
7	Financiële balansen	eerste indiening 2005	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 88-94	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Retropolaties: Jaren 80-89 niet her te berekenen	2005
11	Overheidsuitgaven naar functies	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 88-94	2005
20	Vaste activa naar bedrijfstakken en naar produktgroepen, A31 × Pi3, vijfjaarlijks	eerste indiening 2005	2005

4.2. Afwijking voor bepaalde variabelen/sectoren in de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Variabel/sector	Afwijking	Tot
3	Tabellen per bedrijfstak	Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden per bedrijfstak	eerste indiening 2005	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	gewerkte uren per bedrijfstak	eerste indiening 2005	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Verdeling van vennootschappen naar eigenaar	eerste indiening 2005	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Verdeling van huishoudens naar groepen	eerste indiening 2005	2005

5. SPANJE

5.1. Afwijking voor de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Afwijking	Tot
11	Overheidsuitgaven naar functies	Termijn: t+21 maand	2005

5.2. Afwijking voor bepaalde variabelen/sectoren in de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Variabel/sector	Afwijking	Tot
3	Tabellen per bedrijfstak	Verbruik van vaste activa per bedrijfstak	eerste indiening 2005	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden per bedrijfstak	eerste indiening 2005	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Gewerkte uren per bedrijfstak	eerste indiening 2005	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	eerste indiening 2005	2005
9	Belastingontvangsten naar soorten belastingen en ontvangende subsectoren, in detail	Verdeling van directe belastingen op inkomen, vermogen, etc., Belastingen en heffingen op invoer exclusief BTW en overige belastingen op productie voor de subsectoren provinciale overheid (S1312) en lokale overheid (S1313)	termijn: t+21 maand	2005
16	Gebruikstabel tegen aankooprijzen, A60 × P60	Verbruik van vaste activa per bedrijfstak (A60)	eerste indiening 2005	2005
17	Symmetrische input-outputtabel tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks	Verbruik van vaste activa (P60)	eerste indiening 2005	2005
18	Symmetrische input-outputtabel voor de binnenlandse productie tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks			
19	Symmetrische input-outputtabel voor de invoer tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks			
17	Symmetrische input-outputtabel tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks	Kapitaalgoederenvoorraad (P60)	eerste indiening 2005	2005
18	Symmetrische input-outputtabel voor de binnenlandse productie tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks			
19	Symmetrische input-outputtabel voor de invoer tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks			

6. FRANKRIJK

6.1. Afwijking voor de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Afwijking	Tot
10	Tabellen per bedrijfstak en per regio, NUTS II, A17	termijn: t+36 maand	2005
12	Tabellen per bedrijfstak en per regio, NUTS III, A3	termijn: t+36 maand	2005
13	Rekeningen van huishoudens per regio, NUTS II	termijn: t+42 maand	2005

6.2. Afwijking voor bepaalde variabelen/sectoren in de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Variabel/sector	Afwijking	Tot
3	Tabellen per bedrijfstak	Alle variabelen	Verdeling naar branches te berekenen voor homogene branches	2005
10	Tabellen per bedrijfstak en per regio, NUTS II, A17			
12	Tabellen per bedrijfstak en per regio, NUTS III, A3			
15	Aanbodtabel tegen basisprijzen, inclusief de overgang naar aanbod tegen aankooprijzen, A60 × P60			
16	Gebruikstabel tegen aankooprijzen, A60 × P60			
20	Vaste activa naar bedrijfstak en naar productgroepen, A31 × Pi3, vijfjaarlijks			
21	Productierekening naar bedrijfstakken en naar sectoren, A60 × 5 sectoren (S11, S12, S13, S14, S15), vijfjaarlijks			
22	Investerings in vaste activa (bruto) naar bedrijfstakken en naar productgroepen, A31 × P60, vijfjaarlijks			

7. IERLAND

7.1. Afwijking voor de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Afwijking	Tot
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 85-94	2005
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Termijn: t+3	2002
3	Tabellen per bedrijfstak	Eerste indiening 2005	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Retropolaties: jaren 70-94 niet her te berekenen	2005
5	Consumptieve bestedingen van huishoudens naar functies	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 85-94	2005
6	Financiële rekeningen per sector (transacties)	Eerste indiening 2005	2005
7	Financiële balansen	Eerste indiening 2005	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Eerste indiening 2005	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Retropolaties: jaren 90-94 niet her te berekenen	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Retropolaties: jaren 80-89 niet her te berekenen	2005
15	Aanbodtabel tegen basisprijzen, inclusief de overgang naar aanbod tegen aankooprijzen, A60 × P60	Eerste indiening 2005	2005
16	Gebruikstabel tegen aankooprijzen, A60 × P60	Eerste indiening 2005	2005
17	Symmetrische input-outputtabel tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks	Eerste indiening 2005	2005
18	Symmetrische input-outputtabel voor de binnenlandse productie tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks	Eerste indiening 2005	2005

Tabel nr.	Tabel	Afwijking	Tot
19	Symmetrische input-outputtabel voor de invoer tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks	Eerste indiening 2005	2005
20	Vaste activa naar bedrijfstakken en naar productgroepen, A31 × P13, vijfjaarlijks	Eerste indiening 2005	2005
21	Productierekening naar bedrijfstakken en naar sectoren, A60 × 5 sectoren (S11, S12, S13, S14, S15), vijfjaarlijks	Eerste indiening 2005	2005
22	Investerings in vaste activa (bruto) naar bedrijfstakken en naar productgroepen, A31 × P60, vijfjaarlijks	Eerste indiening 2005	2005

7.2. Afwijking voor bepaalde variabelen/sectoren in de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Variabel/sector	Afwijking	Tot
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	P52 + P53 + K2	niet te leveren	2003

8. ITALIË

8.1. Afwijking voor de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Afwijking	Tot
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Retropolaties: jaren 70-94 niet te leveren	2005
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Retropolaties: jaren 80-94 te leveren in december 2001	2001
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Termijn: t+9 maand	2005
20	Vaste activa naar bedrijfstakken en naar productgroepen, A31 × P13, vijfjaarlijks	Niet te berekenen	2005
22	Investerings in vaste activa (bruto) naar bedrijfstakken en naar productgroepen, A31 × P60, vijfjaarlijks	Eerste indiening 2005	2005

8.2. Afwijking voor bepaalde variabelen/sectoren in de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Variabel/sector	Afwijking	Tot
3	Tabellen per bedrijfstak	Verbruik van vaste activa per bedrijfstak	verdeling A17, eerste indiening 2002	2002
3	Tabellen per bedrijfstak	Verbruik van vaste activa per bedrijfstak	verdeling A31, eerste indiening 2005	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden per bedrijfstak	tezamen met veranderingen in voorraden	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden per bedrijfstak	tezamen met veranderingen in voorraden	2005

9. LUXEMBURG

9.1. Afwijking voor de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Afwijking	Tot
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 90-94	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 80-94	2005
6	Financiële rekeningen per sector (transacties)	Eerste indiening 2005	2005
7	Financiële balansen	Eerste indiening 2005	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Retropolaties: jaren 90-94 niet her te berekenen	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Retropolaties: jaren 80-89 niet her te berekenen	2005
10	Tabellen per bedrijfstak en per regio, NUTS II, A17	Niet te berekenen	2005
11	Overheidsuitgaven naar functies	Retropolaties: jaren 90-94 niet her te berekenen	2005
12	Tabellen per bedrijfstak en per regio, NUTS III, A3	Niet te berekenen	2005
13	Rekeningen van huishoudens per regio, NUTS II	Niet te berekenen	2005

9.2. Afwijking voor bepaalde variabelen/sectoren in de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Variabel/sector	Afwijking	Tot
3	Tabellen per bedrijfstak	Investerings in vaste activa (bruto) per bedrijfstak	termijn: t+36 maand	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	eerste indiening 2005	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	S11, S12, S14+45, S211, S212	eerste indiening 2005	2005
20	Vaste activa naar bedrijfstakken en naar productgroepen, A31 × Pi3, vijfjaarlijks	Tabel in historische kostprijzen	eerste indiening 2005	2005

10. NEDERLAND

10.1. Afwijking voor de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Afwijking	Tot
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Retropolaties: jaren 88-94 welke geleverd dienen te worden in juli 01	2001
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Retropolaties: jaren 70-85 welke geleverd dienen te worden in december 2001	2001
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Termijn: t+3	2003
3	Tabellen per bedrijfstak	Retropolaties: jaren 86-94 welke geleverd dienen te worden in juli 2001	2001
3	Tabellen per bedrijfstak	Retropolaties: jaren 70-85 welke geleverd dienen te worden in december 2001	2001
5	Consumptieve bestedingen van huishoudens naar functies	Retropolaties: jaren 86-94 welke geleverd dienen te worden in juli 2001	2001
5	Consumptieve bestedingen van huishoudens naar functies	Retropolaties: jaren 80-85 welke geleverd dienen te worden in december 2001	2001

Tabel nr.	Tabel	Afwijking	Tot
7	Financiële balansen	Termijn: t+19 maand	2003
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Retropolaties: jaren 90-94 welke geleverd dienen te worden in juli 2001	2001
10	Tabellen per bedrijfstak en per regio, NUTS II, A17	Termijn: t+30 maand	2005
13	Rekeningen van huishoudens per regio, NUTS II	Termijn: t+36 maand	2005

10.2. Afwijking voor bepaalde variabelen/sectoren in de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Variabel/sector	Afwijking	Tot
10	Tabellen per bedrijfstak en per regio, NUTS II, A17	Investerings in vaste activa (bruto) per regio	niet te berekenen	2005
10	Tabellen per bedrijfstak en per regio, NUTS II, A17	Totale werkzame beroepsbevolking per regio	niet te berekenen	2005
12	Tabellen per bedrijfstak en per regio, NUTS III, A3			

11. PORTUGAL

11.1. Afwijking voor de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Afwijking	Tot
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 77-94, te leveren in december 2000	2005/ 2000
3	Tabellen per bedrijfstak	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 77-94	2005
5	Consumptieve bestedingen van huishoudens naar functies	Termijn: t+12 maand	2005
5	Consumptieve bestedingen van huishoudens naar functies	Retropolaties: niet her te berekenen	2005
6	Financiële rekeningen per sector (transacties)	Termijn: t+12 maand	2005
7	Financiële balansen	Termijn: t+12 maand	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Retropolaties: jaren 90-94 te leveren in december 1999	1999
11	Overheidsuitgaven naar functies	Retropolaties: niet her te berekenen	2005

12. FINLAND

12.1. Afwijking voor de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Afwijking	Tot
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 75-94	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 75-94	2005

12.2. Afwijking voor bepaalde variabelen/sectoren in de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Variabel/sector	Afwijking	Tot
3	Tabellen per bedrijfstak	Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	niet te berekenen	2005
15	Aanbodtabel tegen basisprijzen, inclusief de overgang naar aanbod tegen aankooprijzen, A60 × P60	Alle	verdeling A31 en P31 alleen in lopende prijzen	2005
16	Gebruikstabel tegen aankooprijzen, A60 × P60	Alle		
17	Symmetrische input-outputputtabel tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks	Alle		
18	Symmetrische input-outputputtabel voor de binnenlandse productie tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks	Alle		
19	Symmetrische input-outputputtabel voor de invoer tegen basisprijzen, P60 × P60, vijfjaarlijks	Alle		
21	Productierekening naar bedrijfstakken en naar sectoren, A60 × 5 sectoren (S11, S12, S13, S14, S15), vijfjaarlijks	Alle	verdeling A31	2005

13. ZWEDEN

13.1. Afwijking voor de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Afwijking	Tot
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 80-94	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Termijn: t+12 maand	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Retropolaties: herberekening alleen de jaren 80-94	2005
6	Financiële rekeningen per sector (transacties)	Termijn: t+12 maand	2005
7	Financiële balansen	Termijn: t+12 maand	2005
11	Overheidsuitgaven naar functies	Termijn: t+16 maand	2005

13.2. Afwijking voor bepaalde variabelen/sectoren in de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Variabel/sector	Afwijking	Tot
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	eerste indiening 2005	2005
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Verdeling van de consumptieve bestedingen van de overheid in individuele en collectieve	termijn: t+16 maand	2005
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Werkelijke consumptie van huishoudens	termijn: t+16 maand	2005
2	Belangrijkste aggregaten van de overheid	Werkelijke individuele consumptie	termijn: t+16 maand	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	eerste indiening 2005	2005
3	Tabellen per bedrijfstak	Verdeling A31	termijn: t+12 maand	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	eerste indiening 2005	2005

Tabel nr.	Tabel	Variabel/sector	Afwijking	Tot
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Verdeling van de consumptieve bestedingen van de overheid in individuele en collectieve	termijn: t+16 maand	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Werkelijke consumptie van huishoudens	termijn: t+16 maand	2005
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Werkelijke individuele consumptie	termijn: t+16 maand	2005

14. VERENIGD KONINKRIJK

14.1. Afwijking voor bepaalde variabelen/sectoren in de tabellen

Tabel nr.	Tabel	Variabel/sector	Afwijking	Tot
3	Tabellen per bedrijfstak	Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	exclusief transacties door banken in goud als het vastleggen van vermogen	2005
4	Uitvoer en invoer EU/derde landen	Uitvoer en invoer EU/derde landen	exclusief transacties door banken in goud als het vastleggen van vermogen	2005
6	Financiële rekeningen per sector (transacties)	Monetair goud en bijzondere trekingsrechten	inclusief transacties door banken in goud als het vastleggen van vermogen	2005
6	Financiële rekeningen per sector (transacties)	Financiële hulpbedrijven	inbegrepen bij niet-financiële vennootschappen	2002
7	Financiële balansen	Monetair goud en bijzondere trekingsrechten	inclusief transacties door banken in goud als het vastleggen van vermogen	2005
7	Financiële balansen	Financiële hulpbedrijven	inbegrepen bij niet-financiële vennootschappen	2002
8	Niet-financiële rekeningen per sector	Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden en uitvoer en invoer van goederen en diensten	exclusief transacties door banken in goud als het vastleggen van vermogen	2005
10	Tabellen per bedrijfstak en per regio, NUTS II, A17	BBP	voor NUTS II alleen A17	2001

Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 83/477/EEG van de Raad betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk ⁽¹⁾

(2002/C 203 E/37)

COM(2002) 254 def. — 2001/0165(COD)

(Door de Commissie overeenkomstig artikel 250, lid 2, van het EG-Verdrag ingediend op 16 mei 2002)

⁽¹⁾ PB C 304 E van 30.10.2001, blz. 179.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Ongewijzigd

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 137, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie, opgesteld na raadpleging van de sociale partners en het Raadgevend Comité voor de veiligheid, de hygiëne en de gezondheidsbescherming op de arbeidsplaats,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag ⁽¹⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) In de conclusies van de Raad van 7 april 1998 betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest ⁽²⁾ wordt de Commissie verzocht voorstellen tot wijziging van Richtlijn 83/477/EEG ⁽³⁾ in te dienen, en daarbij meer bepaald rekening te houden met de vraag of beschermende maatregelen vooral gericht moeten zijn op de werknemers die momenteel het grootste risico lopen.

(2) Het Economisch en Sociaal Comité vraagt de Commissie in zijn initiatiefadvies over asbest ⁽⁴⁾ nieuwe maatregelen te nemen om het gevaar van blootstelling voor werkenden te verkleinen.

⁽¹⁾ PB C 340 van 10.11.1997, blz. 1.

⁽²⁾ PB C 142 van 7.5.1998, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 263 van 24.9.1983, blz. 25. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/24/EG (PB L 131 van 5.5.1998, blz. 11).

⁽⁴⁾ PB C 138 van 18.5.1999, blz. 24.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

- (3) Het verbod op het op de markt brengen en het gebruik van chrysotiel met ingang van 1 januari 2005, ingevoerd bij Richtlijn 76/769/EEG van de Raad ⁽¹⁾, zoals gewijzigd bij Richtlijn 1999/77/EG van de Commissie ⁽²⁾, zal bijdragen aan een belangrijke vermindering van de blootstelling van de werknemers aan asbest.
- (4) Alle werknemers moeten worden beschermd tegen de risico's in verband met de blootstelling aan asbest en dienengevolge moeten de uitzonderingen voor de sectoren zeevaart en luchtvaart worden geschrapt.
- (5) Om de betrokken vezels eenduidig te definiëren moeten zij zowel uit mineralogisch opzicht als aan de hand van hun CAS-nummer (Chemical Abstract Service) opnieuw worden gedefinieerd.
- (6) Onverminderd de toepassing van andere communautaire bepalingen inzake het in de handel brengen en het gebruik van asbest, zal een beperking van de activiteiten die een blootstelling aan asbest tot gevolg hebben bij de preventie van ziekten in verband met deze blootstelling een zeer belangrijke rol spelen.
- (7) De meldingsregeling voor werkzaamheden waarbij blootstelling aan asbest voorkomt, moet worden aangepast aan de nieuwe werksituaties.
- (8) Rekening houdende met de recentste technische kennis moeten de bemonsteringsmethodologie voor het meten van het asbestgehalte in de lucht en de methode voor het vaststellen van het aantal vezels beter worden gedefinieerd.
- (3) In de conclusies van de Raad wordt de Commissie verzocht om voorstellen tot wijziging van Richtlijn 83/477/EEG in te dienen en daarbij rekening te houden met de resultaten van het onderzoek naar grenswaarden voor blootstelling aan chrysotiel en naar methoden voor het meten van asbest in de lucht (uitgaande van de methode waarvoor de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft gekozen). Soortgelijke maatregelen moeten worden genomen voor vervangingsproducten.
- (4) Het verbod op het op de markt brengen en het gebruik van chrysotiel met ingang van 1 januari 2005, ingevoerd bij Richtlijn 76/769/EEG van de Raad ⁽¹⁾, zoals gewijzigd bij Richtlijn 1999/77/EG van de Commissie ⁽²⁾, zal bijdragen aan een belangrijke vermindering van de blootstelling van de werknemers aan asbest.
- (5) Alle werknemers moeten worden beschermd tegen de risico's in verband met de blootstelling aan asbest en dienengevolge moeten de uitzonderingen voor de sectoren zeevaart en luchtvaart worden geschrapt.
- (6) Om de betrokken vezels eenduidig te definiëren moeten zij zowel uit mineralogisch opzicht als aan de hand van hun CAS-nummer (Chemical Abstract Service) opnieuw worden gedefinieerd.
- (7) Onverminderd de toepassing van andere communautaire bepalingen inzake het in de handel brengen en het gebruik van asbest, zal een beperking van de activiteiten die een blootstelling aan asbest tot gevolg hebben bij de preventie van ziekten in verband met deze blootstelling een zeer belangrijke rol spelen.
- (8) De meldingsregeling voor werkzaamheden waarbij blootstelling aan asbest voorkomt, moet worden aangepast aan de nieuwe werksituaties.
- (9) Rekening houdende met de recentste technische kennis moeten de bemonsteringsmethodologie voor het meten van het asbestgehalte in de lucht en de methode voor het vaststellen van het aantal vezels beter worden gedefinieerd.

⁽¹⁾ PB L 262 van 27.9.1976, blz. 201. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 1999/77/EG van de Commissie (PB L 207 van 6.8.1999, blz. 18).

⁽²⁾ PB L 207 van 6.8.1999, blz. 18.

⁽¹⁾ PB L 262 van 27.9.1976, blz. 201. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 1999/77/EG van de Commissie (PB L 207 van 6.8.1999, blz. 18).

⁽²⁾ PB L 207 van 6.8.1999, blz. 18.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

- (9) Hoewel het niveau van blootstelling aan asbest waaronder dit geen risico op kanker met zich meebrengt nog niet is vastgesteld, moet de grenswaarde voor blootstelling aan asbest op het werk worden verlaagd.
- (10) De personen die voor gebouwen verantwoordelijk zijn, moeten worden verplicht om vóór de aanvang van het asbestverwijderingsproject aan te geven of er asbest in de gebouwen of installaties aanwezig is of kan zijn en deze informatie meedelen aan anderen die door gebruik, onderhoud of andere werkzaamheden in of aan het gebouw hieraan kunnen worden blootgesteld.
- (11) Er moet voor worden gezorgd dat de sloopwerkzaamheden of de werkzaamheden voor het verwijderen van asbest worden verricht door ondernemingen die op de hoogte zijn van alle voor de bescherming van de werknemers te nemen voorzorgsmaatregelen.
- (12) De werknemers die aan asbest blootgesteld worden of kunnen worden, moeten een specifieke opleiding krijgen teneinde de risico's die aan deze blootstelling verbonden zijn, aanzienlijk te beperken.
- (13) De blootstellings- en medische dossiers zoals bepaald in Richtlijn 83/477/EEG moeten in overeenstemming gebracht worden met de dossiers als bedoeld in Richtlijn 90/394/EEG van de Raad van 28 juni 1990 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk (zesde bijzondere richtlijn in de zin van artikel 16, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG) ⁽¹⁾.
- (14) Het is wenselijk de praktische aanbevelingen voor de klinische keuring van de blootgestelde werknemers bij te werken, rekening houdende met de recentste medische kennis, teneinde de met asbest verband houdende ziekten in een vroeg stadium te kunnen opsporen.

GEWIJZIGD VOORSTEL

- (10) Hoewel het niveau van blootstelling aan asbest waaronder dit geen risico op kanker met zich meebrengt nog niet is vastgesteld, moet de grenswaarde voor blootstelling aan asbest op het werk worden verlaagd.
- (11) De personen die voor gebouwen verantwoordelijk zijn, moeten worden verplicht om vóór de aanvang van het asbestverwijderingsproject aan te geven of er asbest in de gebouwen of installaties aanwezig is of kan zijn en deze informatie meedelen aan anderen die door gebruik, onderhoud of andere werkzaamheden in of in de onmiddellijke nabijheid van het gebouw hieraan kunnen worden blootgesteld.
- (12) Er moet voor worden gezorgd dat de sloopwerkzaamheden of de werkzaamheden voor het verwijderen van asbest worden verricht door ondernemingen die op de hoogte zijn van alle voor de bescherming van de werknemers te nemen voorzorgsmaatregelen.
- (13) De werknemers die aan asbest blootgesteld worden of kunnen worden, moeten een specifieke opleiding krijgen teneinde de risico's die aan deze blootstelling verbonden zijn, aanzienlijk te beperken.
- (14) De blootstellings- en medische dossiers zoals bepaald in Richtlijn 83/477/EEG moeten in overeenstemming gebracht worden met de dossiers als bedoeld in Richtlijn 90/394/EEG van de Raad van 28 juni 1990 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk (zesde bijzondere richtlijn in de zin van artikel 16, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG) ⁽¹⁾.
- (15) Het is wenselijk de praktische aanbevelingen voor de klinische keuring van de blootgestelde werknemers bij te werken, rekening houdende met de recentste medische kennis, teneinde de met asbest verband houdende ziekten in een vroeg stadium te kunnen opsporen.

⁽¹⁾ PB L 196 van 26.7.1990, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 1999/38/EG (PB L 138 van 1.6.1999, blz. 66).

⁽¹⁾ PB L 196 van 26.7.1990, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 1999/38/EG (PB L 138 van 1.6.1999, blz. 66).

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

- (15) In overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel is het noodzakelijk en passend Richtlijn 83/477/EEG in de hier aangegeven zin te wijzigen teneinde de doelstellingen van die richtlijn te bereiken. Overeenkomstig artikel 5, derde alinea, van het Verdrag gaan deze wijzigingen niet verder dan wat nodig is om de doelstellingen te bereiken.
- (16) De wijzigingen in deze richtlijn vormen een concreet onderdeel van de verwezenlijking van de sociale dimensie van de interne markt.
- (17) Deze wijzigingen zijn tot een minimum beperkt teneinde de oprichting en ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen niet onnodig te belemmeren.
- (18) Krachtens Besluit 74/325/EEG ⁽¹⁾ moet het Raadgevend Comité voor de veiligheid, de hygiëne en de gezondheidsbescherming op de arbeidsplaats door de Commissie worden geraadpleegd voor het uitwerken van voorstellen op dit gebied.
- (19) Derhalve dient Richtlijn 83/477/EEG dienovereenkomstig gewijzigd te worden,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Richtlijn 83/477/EEG wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 1, lid 2, wordt geschrapt;

2. Artikel 2 wordt vervangen door:

„Artikel 2

Voor de toepassing van deze richtlijn wordt onder „asbest” de volgende vezelachtige silicaten verstaan:

- actinoliet, CAS-nummer 77536-66-4 (*),
- bruine asbest (amosiet), CAS-nummer 12172-73-5 (*),
- anthofylliet, CAS-nummer 77536-67-5 (*),
- chrysotiel, CAS-nummer 12001-29-5 (*),

⁽¹⁾ PB L 185 van 9.7.1974, blz. 15. Besluit laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

GEWIJZIGD VOORSTEL

- (16) In overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel is het noodzakelijk en passend Richtlijn 83/477/EEG in de hier aangegeven zin te wijzigen teneinde de doelstellingen van die richtlijn te bereiken. Overeenkomstig artikel 5, derde alinea, van het Verdrag gaan deze wijzigingen niet verder dan wat nodig is om de doelstellingen te bereiken.
- (17) De wijzigingen in deze richtlijn vormen een concreet onderdeel van de verwezenlijking van de sociale dimensie van de interne markt.
- (18) Deze wijzigingen zijn tot een minimum beperkt teneinde de oprichting en ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen niet onnodig te belemmeren.
- (19) Krachtens Besluit 74/325/EEG ⁽¹⁾ moet het Raadgevend Comité voor de veiligheid, de hygiëne en de gezondheidsbescherming op de arbeidsplaats door de Commissie worden geraadpleegd voor het uitwerken van voorstellen op dit gebied.
- (20) Derhalve dient Richtlijn 83/477/EEG dienovereenkomstig gewijzigd te worden,

Ongewijzigd

⁽¹⁾ PB L 185 van 9.7.1974, blz. 15. Besluit laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

- crocidoliet, CAS-nummer 12001-28-4 (*),
- tremoliet, CAS-nummer 77536-68-6 (*).

(*) Registratienummer van de Chemical Abstract Service (CAS).;

3. Artikel 3, lid 3, wordt vervangen door:

„3. Mits de totale blootstellingsduur van de werknemers niet langer is dan twee uur per periode van zeven dagen en uit risicobeoordeling krachtens lid 2 blijkt dat de blootstellingsgrenswaarde voor asbest niet zal worden overschreden, zijn de artikelen 4, 15 en 16 niet van toepassing wanneer:

- a) wordt gewerkt met asbestbeplating, asbestisolatie of asbesthoudende isolatiebeplating, of
- b) het werk bestaat uit monitoring van de lucht, inspectie voor vrijgave of het verzamelen van bulkmonsters om vast te stellen of een bepaald materiaal asbest is.”;

4. Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 2 wordt vervangen door:

„2. De melding wordt door de werkgever, overeenkomstig de nationale wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen, gedaan aan de verantwoordelijke autoriteit van de lidstaat. De melding moet ten minste een beknopte beschrijving bevatten van:

- a) de plaats waar de werkzaamheden worden verricht;
- b) de verwerkte types en hoeveelheden asbest;
- c) de verrichte werkzaamheden en toegepaste procédés;
- d) de vervaardigde producten;

- c) de verrichte werkzaamheden en toegepaste procédés, met inbegrip van de genomen maatregelen om asbestvervuiling buiten de werkplek te voorkomen;

Ongewijzigd

- e) het bedrijf en de werknemer(s) of het bedrijf dat contractueel belast is met de asbestwerkzaamheden.

Wanneer asbest wordt verwijderd, wordt bij deze melding ook informatie verstrekt over de periode waarin het asbestverwijderingsproject zal worden uitgevoerd en over de maatregelen die zullen worden genomen om de blootstelling van de betrokken werknemers aan asbest te beperken. De melding wordt gedaan voordat met het asbestverwijderingsproject wordt begonnen.”;

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

b) lid 4 wordt vervangen door:

„4. Telkens wanneer zich ten opzichte van de oorspronkelijke melding een belangrijke verandering in de arbeidsomstandigheden voordoet die kan leiden tot een veranderde blootstelling aan asbeststof of asbesthoudende materialen, dient een nieuwe melding te worden gedaan.”;

5. Artikel 6 wordt vervangen door:

„Artikel 6

Bij alle in artikel 3, lid 1, bedoelde werkzaamheden moet de blootstelling aan asbeststof of asbesthoudende materialen op het werk tot een minimum worden beperkt en in ieder geval lager zijn dan de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde, in het bijzonder door middel van de volgende maatregelen:

1. Het aantal werknemers dat aan asbeststof of asbesthoudende materialen blootgesteld wordt of kan worden, moet zo klein mogelijk zijn.
2. De werkprocedures moeten in principe zodanig ontworpen zijn dat het vrijkomen van asbeststof in de lucht wordt vermeden.
3. Alle ruimten en uitrustingen die dienen voor behandeling van asbest, moeten doeltreffend en regelmatig kunnen worden gereinigd en onderhouden.
4. Asbest en materialen waaruit asbestvezels vrijkomen worden opgeslagen en vervoerd in geschikte gesloten verpakkingen.
5. Afvalstoffen moeten worden verzameld en zo spoedig mogelijk van de werkplek worden afgevoerd in geschikte gesloten verpakkingen waarop aangegeven staat dat zij asbest bevatten. Deze maatregel is niet van toepassing op mijnbouwwerkzaamheden.

De in de eerste alinea genoemde afvalstoffen worden vervolgens behandeld overeenkomstig Richtlijn 91/689/EEG van de Raad (*).

(*) PB L 377 van 31.12.1991, blz. 20.”;

6. Artikel 7 wordt vervangen door:

„Artikel 7

1. Afhankelijk van de resultaten van de eerste risico-evaluatie kan de concentratie van de asbestvezels in de werkplekatmosfeer worden gemeten teneinde de inachtneming van de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde te waarborgen.

2. De werkprocedures moeten zodanig ontworpen zijn dat het vrijkomen van asbeststof in de lucht binnen de werkplek of in de omgeving daarvan wordt voorkomen.

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

2. De bemonstering moet representatief zijn voor de persoonlijke blootstelling van de werknemer aan asbeststof of asbesthoudende materialen.

3. De bemonstering wordt uitgevoerd na raadpleging van de werknemers en/of hun vertegenwoordigers in de onderneming.

4. De bemonstering wordt uitgevoerd door personeel met de vereiste beroepsbekwaamheid. De daaropvolgende monsteranalyse wordt uitgevoerd in laboratoria die toegerust zijn voor deze analyses en ervaring hebben met de vereiste identificatietechnieken.

5. De bemonsteringsduur moet zo worden gekozen dat, hetzij door meting hetzij door een tijdgewogen berekening, de representatieve blootstelling voor een achturige referentieperiode (één ploeg) kan worden vastgesteld.

6. De telling van de vezels gebeurt voorzover mogelijk met een fasecontrastmicroscop overeenkomstig de in 1997 door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) aanbevolen methode ⁽¹⁾.

Bij het meten van de asbestconcentratie in de lucht, zoals vermeld in de eerste alinea, worden alleen vezels met een lengte groter dan vijf micrometer en een lengte-breedteratio groter dan 3:1 in aanmerking genomen.”;

7. Artikel 8 wordt vervangen door:

„Artikel 8

De werkgevers zorgen ervoor dat geen enkele werknemer aan een asbestconcentratie in de lucht wordt blootgesteld die groter is dan 0,1 vezel per cm³, berekend als tijdgewogen gemiddelde over een periode van acht uur.”;

8. Artikel 9, lid 1, wordt geschrapt;

6. De telling van de vezels gebeurt voorzover mogelijk met een fasecontrastmicroscop overeenkomstig de in 1997 door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) aanbevolen methode ⁽¹⁾ of met een andere methode die gelijkwaardige resultaten oplevert.

Ongewijzigd

⁽¹⁾ Determination of airborne fibre number concentrations. Determination of airborne fibre number concentrations. A recommended method, by phase-contrast optical microscopy (membrane filter method), WHO, Genève, 1997 (ISBN 92 4 154496 1).

⁽¹⁾ Determination of airborne fibre number concentrations. Determination of airborne fibre number concentrations. A recommended method, by phase-contrast optical microscopy (membrane filter method), WHO, Genève, 1997 (ISBN 92 4 154496 1).

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

9. Artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1, eerste alinea, wordt vervangen door:

„Wanneer de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde wordt overschreden, moeten de oorzaken voor deze overschrijding worden opgespoord en moeten zo snel mogelijk passende maatregelen worden getroffen om deze situatie te verhelpen.”;

b) lid 3 wordt vervangen door:

„3. Wanneer de blootstelling niet met andere middelen kan worden beperkt en het dragen van persoonlijke ademhalingsapparatuur noodzakelijk blijkt, mag dit niet blijvend zijn en moet de duur ervan voor iedere werknemer tot het strikt noodzakelijke worden beperkt.”;

b) lid 3 wordt vervangen door:

„3. Wanneer de blootstelling niet met andere middelen kan worden beperkt en het dragen van persoonlijke ademhalingsapparatuur noodzakelijk blijkt, mag dit niet blijvend zijn en moet de duur ervan voor iedere werknemer tot het strikt noodzakelijke worden beperkt. Tijdens de werkzaamheden met persoonlijke ademhalingsapparatuur wordt afhankelijk van de fysische en klimatologische belasting, in samenspraak met de werknemers en/of hun vertegenwoordigers, gezorgd voor de nodige rustpauzes.”;

10. Het volgende artikel wordt ingevoegd:

„Artikel 10 bis

Alvorens te beginnen met sloop- of onderhoudswerkzaamheden moeten de voor de werkruimten verantwoordelijke werkgevers, indien van toepassing na het opvragen van informatie bij de eigenaren, alle nodige maatregelen nemen om de materialen te identificeren waarvan wordt vermoed dat ze asbest bevatten.

Indien er onzekerheid bestaat over de aanwezigheid van asbest in een materiaal of constructie, worden de voorschriften en procedures voor asbestverwijderingswerkzaamheden gevolgd.”;

Ongewijzigd

Alvorens te beginnen met sloop- of onderhoudswerkzaamheden moeten de voor de werkruimten verantwoordelijke werkgevers, indien van toepassing na het opvragen van informatie bij de eigenaren, lokale overheden, bescherming bevolking en andere autoriteiten, organen of particulieren en eenieder die deze informatie kan verstrekken, verbreden of verbeteren, alle nodige maatregelen nemen om de materialen te identificeren waarvan wordt vermoed dat ze asbest bevatten.

Ongewijzigd

11. Artikel 11, lid 1, wordt vervangen door:

„1. Voor bepaalde werkzaamheden, zoals sloop of verwijdering, waarbij kan worden verwacht dat de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde wordt overschreden ondanks de toepassing van preventieve technische maatregelen ter beperking van het asbestgehalte van de lucht, stelt de werkgever de maatregelen vast om de werknemers tijdens deze werkzaamheden te beschermen, in het bijzonder:

a) krijgen de werknemers passende ademhalingsapparatuur en andere persoonlijke beschermingsmiddelen waarvan het dragen verplicht is;

b) worden er waarschuwborden aangebracht om erop te wijzen dat een overschrijding van de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde kan worden verwacht;

„1. Voor bepaalde werkzaamheden, zoals sloop, verwijdering, herstel en onderhoud, waarbij kan worden verwacht dat de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde wordt overschreden ondanks de toepassing van preventieve technische maatregelen ter beperking van het asbestgehalte van de lucht, stelt de werkgever de maatregelen vast om de werknemers tijdens deze werkzaamheden te beschermen, in het bijzonder:

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

c) wordt de verspreiding van stof van asbest of asbesthoudende materialen buiten de ruimten/werkplek waar de activiteiten plaatsvinden, voorkomen.”;

12. Artikel 12, lid 2, eerste en tweede alinea, wordt vervangen door:

„2. In het in lid 1 bedoelde plan moeten maatregelen worden opgenomen die nodig zijn voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op het werk.

In het plan moet met name worden bepaald:

- dat het asbest en/of de asbesthoudende materialen worden verwijderd voordat de slooptechnieken worden toegepast;
- dat zo nodig persoonlijke beschermingsmiddelen als bedoeld in artikel 11, lid 1, onder a), worden verstrekt.”;

13. Het volgende artikel wordt ingevoegd:

„Artikel 12 bis

1. De werkgevers bieden alle werknemers die aan asbesthoudend stof worden blootgesteld of kunnen worden blootgesteld een opleiding aan. De opleiding moet op gezette tijden worden gegeven en voor de werknemers gratis zijn.

2. De opleiding moet voor de werknemers eenvoudig te begrijpen zijn en hen onder andere op de hoogte stellen van:

a) de eigenschappen van asbest en de invloed van asbest op de gezondheid, met inbegrip van het synergetische effect van roken;

b) de typen producten of materialen die waarschijnlijk asbest bevatten;

c) de handelingen die zouden kunnen leiden tot blootstelling aan asbest en het belang van preventieve controles om het risico op blootstelling te minimaliseren;

d) veilige werkwijzen, controles en beschermingsmiddelen;

e) de geëigende rol, keuze en selectie, beperkingen en het juiste gebruik van ademhalingsbeschermingsmiddelen;

f) de noodprocedures;

a) de specifieke gevaren van elke vorm van asbest en de gevolgen voor de gezondheid van de werknemers en van derden, met inbegrip van eventuele nevenwerkingen van tabaksgebruik of andere schadelijke en even kwaadaardige stoffen die op de werkplek aanwezig zijn;

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

- g) de ontsmettingsprocédés;
- h) de verwijdering van afvalstoffen;
- i) de vereisten inzake medische onderzoeken.
3. Op communautair niveau worden praktische richtsnoeren gegeven voor de opleiding van werknemers die asbest verwijderen.”;
14. Het volgende artikel wordt ingevoegd:
- „Artikel 12 ter
- Voor werkzaamheden waarbij asbest wordt gesloopt of verwijderd, dienen de bedrijven hun bekwaamheid op dit gebied aan te tonen.”
15. Artikel 14, lid 2, onder b), wordt vervangen door:
- „b) indien de resultaten de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde overschrijden, de betrokken werknemers, alsmede hun vertegenwoordigers in de onderneming of vestiging, zo spoedig mogelijk in kennis worden gesteld van deze overschrijdingen en van de oorzaak daarvan, en de werknemers en/of hun vertegenwoordigers in de onderneming of vestiging worden geraadpleegd over de te nemen maatregelen of, in spoedgevallen, worden ingelicht over de getroffen maatregelen.”;
16. Artikel 16, lid 2, wordt vervangen door:
- „2. De in punt 1 bedoelde registers en de in artikel 15, punt 1, bedoelde individuele gezondheidsdossiers moeten ten minste 40 jaar na het einde van de blootstelling worden bewaard, overeenkomstig de nationale wetgeving en/of praktijk.”;
17. Aan artikel 16 wordt het volgende lid 3 toegevoegd:
- „3. De in lid 2 bedoelde bescheiden worden, overeenkomstig de nationale wetgeving en/of praktijk, aan de bevoegde nationale autoriteit overhandigd op het moment dat de onderneming haar activiteiten beëindigt”;
- i) de vereisten inzake medische onderzoeken, en wel op gezette tijden.
- Ongewijzigd
16. Artikel 15, lid 3, wordt vervangen door:
- „3. Aan de werknemers moet advies en informatie verschaft worden over elke medische keuring waaraan zij zich na het einde van de blootstelling kunnen onderwerpen.
- De arts of de instantie die voor het medisch toezicht op werknemers verantwoordelijk is, kan verklaren dat het noodzakelijk is dat het medisch toezicht na het beëindigen van het werk wordt voortgezet, zolang de erkende arts, respectievelijk die dienst, dit ter waarborging van de gezondheid van de betrokkene noodzakelijk acht.
- Dit voortgezet onderzoek gebeurt in overeenstemming met de nationale wetgevingen en praktijken.”;
17. Artikel 16, lid 2, wordt vervangen door:
- Ongewijzigd
18. Aan artikel 16 wordt het volgende lid 3 toegevoegd:
- Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

18. Bijlage I wordt geschrapt;

19. Bijlage II, punt 3, wordt vervangen door:

„3. Het gezondheidsonderzoek van de werknemers dient te geschieden overeenkomstig de beginselen en de gebruiken van de arbeidsgeneeskunde. Het moet de volgende maatregelen omvatten:

- het aanleggen van een dossier met de medische voorgeschiedenis en het beroepsverleden van de werknemer;
- een persoonlijk gesprek;
- een klinisch onderzoek van de borstkas;
- longfunctietests (spirometrie en flow-volumecurve).

De arts en/of de voor het toezicht op de gezondheid verantwoordelijke autoriteit moeten op grond van de jongste inzichten op het terrein van de arbeidsgeneeskunde in elk individueel geval een besluit nemen over verder onderzoek, zoals cytologisch onderzoek van het sputum, röntgenonderzoek van de borstkas of computertomografie.”.

Artikel 2

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 31 december 2004 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 3

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

GEWIJZIGD VOORSTEL

19. Bijlage I wordt geschrapt;

20. Bijlage II, punt 3, wordt vervangen door:

Ongewijzigd

Voorstel voor een verordening van de Raad inzake de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visserijhulpbronnen in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid

(2002/C 203 E/38)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2002) 185 def. — 2002/0114(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 29 mei 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

met wetenschappelijke adviezen belangrijke verlagingen van de visserij-inspanning nodig zijn.

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 37,

(6) In deze meerjarige beheersplannen dienen streefniveaus voor een duurzame exploitatie van de betrokken bestanden, bevissingsregels inzake de wijze waarop jaarlijkse beperkingen van de vangsten en van de visserij-inspanning moeten worden berekend, en andere specifieke beheersmaatregelen te worden vastgesteld, daarbij tevens rekening houdend met het effect op andere soorten.

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

(7) Een duurzame exploitatie van de bestanden waarvoor geen meerjarig beheersplan is vastgesteld, dient te worden gegarandeerd door de vangsten en/of de visserij-inspanning te beperken.

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Bij Verordening (EEG) nr. 3760/92 van de Raad van 20 december 1992⁽¹⁾ is een communautaire regeling voor de visserij en de aquacultuur ingevoerd. Op grond van die verordening moet de Raad vóór 31 december 2002 een besluit nemen over eventuele noodzakelijke aanpassingen.

(8) Er dient te worden voorzien in de vaststelling van noodmaatregelen door de lidstaten of de Commissie in het geval dat onmiddellijke actie nodig is wegens een ernstige bedreiging voor de instandhouding van hulpbronnen, of voor het ecosysteem als gevolg van visserijactiviteiten.

(2) Aangezien vele visbestanden verder achteruitgaan, moet het gemeenschappelijk visserijbeleid worden verbeterd om via een duurzame exploitatie van de levende aquatische hulpbronnen op basis van degelijke wetenschappelijke adviezen en het voorzorgsbeginsel te zorgen voor de levensvatbaarheid op lange termijn van de visserijsector.

(9) De lidstaten moeten binnen hun zone van 12 zeemijl voor alle vissersvaartuigen geldende instandhoudings- en beheersmaatregelen kunnen nemen met dien verstande dat, als die maatregelen van toepassing zijn voor vissersvaartuigen uit andere lidstaten, de genomen maatregelen geen discriminatie mogen inhouden en er voorafgaand overleg moet hebben plaatsgevonden, en tevens op voorwaarde dat geen specifiek op instandhouding en beheer binnen dat gebied gerichte maatregelen zijn vastgesteld door de Gemeenschap.

(3) Het gemeenschappelijk visserijbeleid moet daarom tot doel hebben voor een duurzame exploitatie van de levende aquatische hulpbronnen en van de aquacultuur in de context van duurzame ontwikkeling te zorgen, daarbij op evenwichtige wijze rekening houdend met de milieu-, economische en sociale aspecten.

(10) De communautaire vloot moet worden verkleind om deze in overeenstemming te brengen met de beschikbare hulpbronnen en er dienen specifieke maatregelen te worden genomen om dat doel te bereiken, met inbegrip van de vaststelling van referentieniveaus voor de vangstcapaciteit die niet mogen worden overschreden, een speciale communautaire voorziening ter bevordering van de sloop van vissersvaartuigen en nationale regelingen voor toevoeging/onttrekking aan de vloot.

(4) Het is belangrijk dat het beheer van het gemeenschappelijk visserijbeleid wordt geleid door het beginsel van goed bestuur en dat de in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid genomen maatregelen onderling verenigbaar en coherent met de andere takken van communautair beleid zijn.

(11) Elke lidstaat dient een nationaal register van vissersvaartuigen bij te houden dat ter beschikking van de Commissie moet worden gesteld voor het uitoefenen van toezicht op de omvang van de vloeten van de lidstaten.

(5) Een duurzame exploitatie zal doeltreffender worden bereikt met een meerjarenaanpak van het visserijbeheer waarbij met meerjarige beheersplannen voor de bestanden wordt gewerkt. Voor de bestanden die worden geacht zich buiten biologisch veilige grenzen te bevinden, is de vaststelling van een meerjarig beheersplan een absolute prioriteit. Voor deze bestanden kunnen in overeenstemming

(12) De sinds 1983 geldende regels die de toegang tot de hulpbronnen binnen de zones van 12 zeemijl van de lidstaten beperken, hebben op bevredigende wijze gefunctioneerd en dienen op permanente basis verder te worden toegepast.

⁽¹⁾ PB L 389 van 31.12.1992, blz. 1.

- (13) Hoewel de andere in de communautaire regelgeving opgenomen beperkingen van de toegang vooralsnog dienen te worden gehandhaafd, moeten zij opnieuw worden bezien om te beoordelen of zij noodzakelijk zijn als garantie voor een duurzame visserij.
- (14) Gezien de onzekere economische situatie in de visserijsector en de mate waarin sommige kustgemeenschappen van de visserij afhankelijk zijn, is het noodzakelijk een relatieve stabiliteit van de visserijactiviteiten te garanderen door de vangstmogelijkheden over de lidstaten te verdelen op basis van een voorspelbaar aandeel in de bestanden voor elke lidstaat.
- (15) Met het oog op een doeltreffende tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk visserijbeleid dient het communautaire controle- en handhavingssysteem voor de visserij te worden versterkt en moet de verdeling van de verantwoordelijkheden over de autoriteiten van de lidstaten en de Commissie nader worden verduidelijkt. Daartoe dienen in deze verordening de belangrijkste bepalingen te worden opgenomen die gelden voor de controle, inspectie en handhaving inzake de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid, van welke bepalingen reeds een gedeelte is vastgesteld bij Verordening (EEG) nr. 2847/93 van 12 oktober 1993 tot invoering van een controleregeling voor het gemeenschappelijk visserijbeleid. Deze laatste verordening moet van kracht blijven totdat alle nodige uitvoeringsbepalingen zijn aangenomen.
- (16) De bepalingen inzake controle, inspectie en rechtshandhaving betreffen enerzijds de verplichtingen die gelden voor de kapiteins van vissersvaartuigen en voor de marktdeelnemers in de afzetketen, en bevatten anderzijds een nadere omschrijving van de onderscheiden verantwoordelijkheden van de lidstaten en de Commissie.
- (17) De Gemeenschap moet van de lidstaten een schadeloosstelling in de vorm van quotumverlagingen kunnen verlangen wanneer een inbreuk op de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid tot verliezen voor de gemeenschappelijke hulpbron heeft geleid. Indien een dergelijke quotumverlaging niet mogelijk is, kan het gaan om een vergoeding in de vorm van een met de quotumhoeveelheid gelijkwaardig bedrag. Indien vast komt te staan dat een andere lidstaat schade heeft geleden als gevolg van de inbreuk op de regels, dient de schadeloosstelling of vergoeding geheel of gedeeltelijk aan die lidstaat te worden toegewezen.
- (18) De lidstaten moeten ertoe worden verplicht om bij ontdekking op heterdaad van ernstige inbreuken zoals omschreven in Verordening (EG) nr. 1447/1999 van de Raad van 24 juni 1999 tot vaststelling van een lijst van gedragingen die een ernstige inbreuk vormen op de voorschriften van het gemeenschappelijk visserijbeleid⁽¹⁾ onmiddellijke maatregelen te nemen ter voorkoming van voortdurende van die inbreuken. Bovendien moet worden gegarandeerd dat dergelijke ernstige inbreuken door alle lidstaten even doeltreffend worden bestraft.
- (19) De Commissie moet onmiddellijke maatregelen kunnen nemen om te voorkomen dat welke veronachtzaming van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid dan ook schade toebrengt aan levende aquatische hulpbronnen.
- (20) De Commissie dienen passende bevoegdheden te worden verleend opdat zij kan voldoen aan haar verplichting de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk visserijbeleid door de lidstaten te controleren en te evalueren.
- (21) Om te bereiken dat de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid worden nageleefd, moeten de samenwerking en coördinatie tussen alle terzake doende autoriteiten worden geïntensiveerd, in het bijzonder door nationale inspecteurs te laten uitwisselen en door te bepalen dat de lidstaten aan inspectieverslagen die door communautaire inspecteurs, inspecteurs van een andere lidstaat of inspecteurs van de Commissie zijn opgesteld, dezelfde waarde als aan hun eigen inspectieverslagen moeten toekennen voor de vaststelling van de feiten.
- (22) Er dient een vereenvoudigde procedure te worden ingevoerd voor de tenuitvoerlegging van in de context van internationale overeenkomsten genomen maatregelen die bindend worden voor de Gemeenschap indien deze geen bezwaar maakt.
- (23) Aangezien de voor de tenuitvoerlegging van deze verordening nodige maatregelen beheersmaatregelen of maatregelen van algemene strekking in de zin van artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende bevoegdheden⁽²⁾ zijn, moeten zij worden vastgesteld volgens de in artikel 4 van dat besluit bedoelde beheersprocedure of de in artikel 5 van dat besluit bedoelde regelgevingsprocedure.
- (24) Om tot het bereiken van de doelstellingen van het gemeenschappelijk visserijbeleid bij te dragen dienen regionale adviesraden te worden opgericht zodat bij het gemeenschappelijk visserijbeleid van de kennis en ervaring van belanghebbenden kan worden geprofiteerd en rekening kan worden gehouden met de uiteenlopende omstandigheden die zich in de communautaire wateren voordoen.
- (25) Om te garanderen dat bij het gemeenschappelijk visserijbeleid van de beste wetenschappelijke, technische en economische adviezen wordt geprofiteerd, dient te worden bepaald dat de Commissie door een passend comité wordt bijgestaan.

⁽¹⁾ PB L 167 van 2.7.1999, blz. 5.

⁽²⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

(26) In overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel is het voor het bereiken van het fundamentele doel van de duurzame exploitatie van de levende aquatische hulpbronnen noodzakelijk en passend regels inzake de instandhouding en de exploitatie van die hulpbronnen vast te stellen. Overeenkomstig artikel 5, derde alinea, van het Verdrag gaat deze verordening niet verder dan wat nodig is om de nagestreefde doelstellingen te verwezenlijken.

(27) Gezien het aantal aan te brengen wijzigingen en het belang ervan, dient Verordening (EEG) nr. 3760/92 van de Raad te worden ingetrokken. Verordening (EEG) nr. 101/76 van de Raad van 19 januari 1976 houdende de totstandbrenging van een gemeenschappelijk structuurbeleid in de visserijsector ⁽¹⁾ dient, omdat alle wezenlijke bepalingen ervan kunnen worden geschrapt, eveneens te worden ingetrokken.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

TOEPASSINGSGBIED EN DOELSTELLINGEN

Artikel 1

Toepassingsgebied

Het gemeenschappelijk visserijbeleid heeft betrekking op de instandhouding en exploitatie van levende aquatische hulpbronnen en de aquacultuur en op de verwerking en afzet van visserij- en aquacultuurproducten voorzover deze activiteiten worden uitgeoefend op het grondgebied van de lidstaten of in de communautaire wateren of door communautaire vissersvaartuigen of door onderdanen van de lidstaten.

Binnen dit toepassingsgebied leidt het gemeenschappelijk visserijbeleid tot coherente maatregelen met betrekking tot de instandhouding en het beheer van de levende aquatische hulpbronnen en de beperking van het milieueffect van de visserij, de voorwaarden voor toegang tot de wateren en hulpbronnen, het structuurbeleid en het beheer van de capaciteit van de vloot, de controle en handhaving, de aquacultuur, de gemeenschappelijke ordening der markten en de internationale betrekkingen.

Artikel 2

Doelstellingen

1. Het gemeenschappelijk visserijbeleid garandeert een exploitatie van de levende aquatische hulpbronnen die voor duurzame omstandigheden op milieu-, economisch en sociaal gebied zorgt.

Hiertoe past de Gemeenschap het voorzorgsbeginsel toe bij het nemen van maatregelen die erop zijn gericht de levende aquatische hulpbronnen te beschermen en in stand te houden, voor een duurzame exploitatie van die hulpbronnen te zorgen en

het effect van visserijactiviteiten op de mariene ecosystemen zo gering mogelijk te houden. Zij streeft naar een geleidelijke tenuitvoerlegging van een op het ecosysteem gebaseerde aanpak van het visserijbeheer. Zij streeft ernaar bij te dragen tot doelmatige visserijactiviteiten binnen een economisch levensvatbare en concurrerende visserij- en aquacultuursector, daarbij zorgend voor een redelijke levensstandaard voor degenen die van visserijactiviteiten afhankelijk zijn, en rekening houdend met het belang van de consumenten.

2. Het gemeenschappelijk visserijbeleid wordt geleid door de volgende beginselen van goed bestuur:

- a) een duidelijke omschrijving van de verantwoordelijkheden op de communautaire, nationale en plaatselijke niveaus;
- b) een besluitvormingsproces dat op degelijke wetenschappelijke adviezen is gebaseerd en tijdig resultaten oplevert;
- c) een brede betrokkenheid van de belanghebbenden bij alle stadia van het beleid van concipiëring tot tenuitvoerlegging;
- d) coherentie met de andere takken van communautair beleid, en in het bijzonder het milieubeleid, het sociale beleid, het regionale beleid, het ontwikkelingsbeleid, het gezondheidsbeleid en het beleid inzake consumentenbescherming.

Artikel 3

Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- a) „communautaire wateren”: de wateren onder de soevereiniteit of jurisdictie van de lidstaten;
- b) „vissersvaartuig”: elk vaartuig dat is uitgerust en een vergunning heeft voor commerciële exploitatie van levende aquatische hulpbronnen, met inbegrip van visserij voor onderzoeks- of experimentele doeleinden;
- c) „communautair vissersvaartuig”: een vissersvaartuig dat de vlag van een lidstaat voert en in de Gemeenschap is geregistreerd;
- d) „duurzame exploitatie”: de exploitatie van een bestand op een zodanige wijze dat het onwaarschijnlijk is dat in de toekomst uit het bestand te halen voordelen in gevaar worden gebracht, en dat die exploitatie geen negatieve gevolgen heeft voor de mariene ecosystemen;
- e) „visserijsterfte”: de vangsten van een bestand over een bepaalde periode in verhouding tot het gemiddelde bestand dat in die periode voor de visserij beschikbaar is;
- f) „bestand”: een levende aquatische hulpbron die in een bepaald beheersgebied voorkomt;

⁽¹⁾ PB L 20 van 28.1.1976, blz. 19.

- g) „visserij-inspanning”: het product van de capaciteit en de activiteit van een vissersvaartuig; voor een groep vaartuigen is dit de som van de visserij-inspanningen van elk van de vaartuigen in de groep;
- h) „biologisch veilige grenzen”: indicatoren voor een toestand van een bestand of de exploitatie daarvan boven of onder welke een gering risico op onder- of overschrijding van bepaalde grensreferentiepunten bestaat;
- i) „referentiepunten”: door middel van een overeengekomen wetenschappelijke procedure verkregen geschatte waarden die betrekking hebben op de toestand van de hulpbron of van de visserijtak en die als richtsnoer voor het visserijbeheer kunnen worden gebruikt;
- j) „voorzorgsaanpak van het visserijbeheer”: beheersactie op basis van het beginsel dat het ontbreken van adequate wetenschappelijke informatie niet mag worden gebruikt als een motief voor het uitstellen of achterwege laten van maatregelen voor de instandhouding van de doelsoorten, de geassocieerde of afhankelijke soorten en de niet-doelsoorten en hun milieu;
- k) „instandhoudingsreferentiepunten”: vastgestelde grenswaarden die tot doel hebben de bevissing binnen biologisch veilige grenzen te houden;
- l) „vangstbeperking”: een kwantitatieve beperking van de hoeveelheden van een bestand of groep bestanden die in een bepaalde periode worden aangeland;
- m) „vangstcapaciteit”: de tonnage van een vaartuig in GT en het vermogen ervan in kW zoals gedefinieerd in Verordening (EEG) nr. 2930/86 van de Raad. Voor sommige typen van visserijactiviteit kan de capaciteit worden gedefinieerd aan de hand van de hoeveelheid en/of de grootte van het vistuig van een vaartuig;
- n) „onttrekking aan de vloot”: de schrapping van een vaartuig uit het vissersvlootregister van een lidstaat. Zolang een vaartuig de vlag van een lidstaat blijft voeren, wordt het niet beschouwd als een vaartuig dat aan de vloot is onttrokken;
- o) „toevoeging aan de vloot”: de registratie van een vaartuig dat over een vergunning om te vissen voor commerciële doeleinden beschikt, in het vissersvlootregister van een lidstaat;
- p) „vangstmogelijkheid”: een gekwantificeerd legaal recht om te vissen;
- q) „communautaire vangstmogelijkheid”: de vangstmogelijkheden die voor de Gemeenschap beschikbaar zijn in de communautaire wateren, vermeerderd met de totale communautaire vangstmogelijkheden buiten de communautaire wateren en verminderd met de aan derde landen toegewezen communautaire vangstmogelijkheden.

HOOFDSTUK II

INSTANDHOUDING EN DUURZAAMHEID

Artikel 4

Soorten maatregelen

1. Voor het bereiken van de in artikel 2 genoemde doelstellingen stelt de Raad communautaire maatregelen vast waarbij de toegang tot wateren en hulpbronnen en de duurzame uitoefening van visserijactiviteiten worden geregeld.
2. De in lid 1 bedoelde maatregelen worden uitgewerkt op basis van de beschikbare wetenschappelijke en technische adviezen, en in het bijzonder de verslagen die worden opgesteld door het overeenkomstig artikel 34 opgerichte Comité. Met name kunnen voor elk bestand maatregelen worden genomen die erop zijn gericht de visserijsterfte en het milieueffect van visserijactiviteiten te beperken door:
  - a) overeenkomstig artikel 5 meerjarige beheersplannen vast te stellen;
  - b) streefniveaus voor de duurzame exploitatie van bestanden te bepalen;
  - c) de vangsten te beperken;
  - d) aantal en type vast te stellen van de vissersvaartuigen die zijn gemachtigd om te vissen;
  - e) de visserij-inspanning te beperken;
  - f) technische maatregelen vast te stellen, waaronder
    - i) maatregelen inzake de structuur van vistuig, de methoden voor het gebruik daarvan en de samenstelling van de vangsten die bij het vissen met dergelijk vistuig aan boord mogen worden gehouden,
    - ii) zones en/of perioden waarin visserijactiviteiten worden verboden of beperkt,
    - iii) een minimummaat voor de individuele dieren die aan boord mogen worden gehouden en/of mogen worden aangeland,
    - iv) specifieke maatregelen om de gevolgen van visserijactiviteiten voor mariene ecosystemen en niet-doelsoorten te beperken;
  - g) stimulansen, met inbegrip van economische stimulansen, vast te stellen om een selectievere visserij te bevorderen.

Artikel 5

Meerjarige beheersplannen

1. De Raad stelt meerjarige beheersplannen vast voor de duurzame exploitatie van bestanden en geeft daarbij voorrang aan de bestanden die zich volgens de schattingen buiten biologisch veilige grenzen bevinden. In deze plannen wordt rekening gehouden met het effect van de exploitatie van deze bestanden op andere soorten.

2. De meerjarige beheersplannen zijn erop gericht:

- a) voor bestanden die zich buiten biologisch veilige grenzen bevinden, hun snelle terugkeer binnen die grenzen te verzekeren;
- b) voor bestanden die zich op of binnen biologisch veilige grenzen bevinden, deze bestanden binnen die grenzen te houden;
- c) in de onder a) en b) bedoelde gevallen, ervoor te zorgen dat het effect van visserijactiviteiten op ecosystemen wordt beperkt tot niveaus die verenigbaar zijn met de duurzaamheid van die ecosystemen.

3. De meerjarige plannen worden opgesteld op basis van de voorzorgsaanpak van het visserijbeheer. Zij worden gebaseerd op de instandhoudingsreferentiepunten die door bevoegde wetenschappelijke instanties worden aanbevolen.

4. De meerjarige plannen bevatten streefniveaus waaraan wordt getoetst of bestanden zich zo hebben hersteld dat zij zich weer binnen biologisch veilige grenzen bevinden, of binnen dergelijke grenzen zijn gehandhaafd. De streefniveaus worden uitgedrukt in

- a) populatiegrootte en/of
- b) opbrengsten op lange termijn en/of
- c) visserijsterfte en/of
- d) stabiliteit van de vangsten.

De plannen geven de prioriteiten voor het bereiken van deze streefniveaus aan en bevatten zo nodig streefniveaus met betrekking tot andere levende aquatische hulpbronnen en de handhaving of verbetering van de staat van instandhouding van ecosystemen.

5. De meerjarige beheersplannen bevatten bevissingsregels die bestaan uit een vooraf vastgesteld samenstel van biologische parameters voor het bepalen van vangstbeperkingen, en kunnen welke maatregel ook als bedoeld in artikel 4, lid 2, onder b) tot en met g), bevatten.

6. De Commissie brengt verslag uit over de doeltreffendheid van het meerjarige beheersplan wat het bereiken van de streefniveaus betreft.

Artikel 6

Vaststelling van vangstbeperkingen en beperkingen van de visserij-inspanning

1. Voor bestanden waarvoor een meerjarig beheersplan is vastgesteld, beslist de Raad voor het eerste jaar waarin in het kader van dat plan wordt gevestigd, over vangstbeperkingen en/of beperkingen van de visserij-inspanning en de bij die beperkingen behorende voorwaarden. Voor de volgende jaren wordt over vangstbeperkingen en/of beperkingen van de visserij-inspanning overeenkomstig artikel 31, lid 2, beslist door de Commissie in overeenstemming met de in het meerjarige beheersplan opgenomen bevissingsregels.

2. Voor bestanden die niet onder een meerjarig beheersplan vallen, beslist de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen op voorstel van de Commissie over vangstbeperkingen en/of beperkingen van de visserij-inspanning en de bij die beperkingen behorende voorwaarden.

Artikel 7

Noodmaatregelen van de Commissie

1. In het geval dat onmiddellijke actie vereist is wegens een ernstige bedreiging voor de instandhouding van levende aquatische hulpbronnen, of voor het ecosysteem als gevolg van visserijactiviteiten, kan de Commissie op het gemotiveerde verzoek van een lidstaat of op eigen initiatief beslissen over noodmaatregelen waarvan de geldigheidsduur ten hoogste één jaar bedraagt.

2. De lidstaat deelt het in lid 1 bedoelde verzoek terzelfder tijd mee aan de Commissie en aan de lidstaten en de betrokken regionale adviesraden, die hun schriftelijke opmerkingen bij de Commissie kunnen indienen binnen vijf werkdagen nadat zij het verzoek hebben ontvangen.

De Commissie neemt een besluit over de zaak op welk tijdstip dan ook binnen 15 werkdagen nadat zij het gemotiveerde verzoek heeft ontvangen.

3. De noodmaatregelen worden onmiddellijk van kracht. Er wordt kennis van gegeven aan de betrokken lidstaten en zij worden bekendgemaakt in het Publicatieblad.

4. De betrokken lidstaten kunnen het in lid 2, tweede alinea, bedoelde besluit van de Commissie binnen 10 werkdagen nadat zij de in lid 3 bedoelde kennisgeving hebben ontvangen, voorleggen aan de Raad.

5. De Raad kan binnen 20 werkdagen na de datum van ontvangst van het in lid 4 bedoelde schrijven waarbij een besluit aan hem is voorgelegd, met gekwalificeerde meerderheid van stemmen een andersluidend besluit nemen.

Artikel 8

Noodmaatregelen van een lidstaat

1. Een lidstaat kan in het geval dat bij een ernstige en onvoorziene bedreiging voor de instandhouding van hulpbronnen, of voor het ecosysteem als gevolg van visserijactiviteiten, die zich voordoet in wateren onder zijn soevereiniteit of jurisdictie, elk te langdurig uitstel zou leiden tot schade die moeilijk te herstellen zou zijn, noodmaatregelen nemen waarvan de geldigheidsduur ten hoogste drie maanden bedraagt.

2. Lidstaten die voornemens zijn noodmaatregelen te nemen, geven de Commissie, de lidstaten en de betrokken regionale adviesraden door toezending van een ontwerp van die maatregelen, vergezeld van een toelichting, kennis van hun voornemen alvorens die maatregelen vast te stellen.

3. De lidstaten en de betrokken regionale adviesraden kunnen hun schriftelijke opmerkingen bij de Commissie indienen binnen vijf werkdagen na de datum van kennisgeving. Op welk tijdstip dan ook binnen 15 werkdagen na de datum van kennisgeving bevestigt de Commissie de maatregel of verlangt zij dat de maatregel wordt ingetrokken of gewijzigd.

4. Van het besluit wordt kennis gegeven aan de betrokken lidstaten. Het besluit wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

5. De betrokken lidstaten kunnen het in lid 3, tweede alinea, bedoelde besluit van de Commissie binnen 10 werkdagen na de in lid 4 bedoelde kennisgeving ervan voorleggen aan de Raad.

6. De Raad kan binnen 20 werkdagen na de datum van ontvangst van het in lid 5 bedoelde schrijven waarbij een besluit aan hem is voorgelegd, met gekwalificeerde meerderheid van stemmen een andersluidend besluit nemen.

Artikel 9

Maatregelen van een lidstaat binnen de zone van 12 zeemijl

1. Een lidstaat kan niet-discriminerende maatregelen voor de instandhouding en het beheer van visserijhulpbronnen en om het effect van visserij op de instandhouding van mariene ecosystemen tot een minimum te beperken nemen binnen de zone van 12 zeemijl gerekend vanaf zijn basislijnen, op voorwaarde dat geen specifiek op instandhouding en beheer binnen die zone gerichte maatregelen zijn vastgesteld door de Gemeenschap. De maatregelen van de lidstaat moeten verenigbaar zijn met de in artikel 2 omschreven doelstellingen en mogen niet minder strikt zijn dan de communautaire regelgeving.

Indien maatregelen van de lidstaat gevolgen hebben voor vaartuigen van een andere lidstaat, mogen zij pas worden genomen nadat met de Commissie, de lidstaten en de betrokken regionale adviesraden overleg over een ontwerp van de maatregelen, vergezeld van een toelichting, is gepleegd.

2. Voor maatregelen die van toepassing zijn voor vissersvaartuigen uit andere lidstaten, gelden de bij artikel 8, leden 3 tot en met 6, vastgestelde procedures.

HOOFDSTUK III

AANPASSING VAN DE VANGSTCAPACITEIT

Artikel 10

Vermindering van de vangstcapaciteit

1. De lidstaten nemen maatregelen ter vermindering van de vangstcapaciteit van hun vloten met het doel een stabiel en permanent evenwicht tussen die vangstcapaciteit en de communautaire vangstmogelijkheden te bewerkstelligen en met inachtneming van de op grond van artikel 6 vastgestelde maatregelen.

2. De lidstaten dragen er zorg voor dat de in artikel 11 en lid 4 van dit artikel bedoelde referentieniveaus voor de vangstcapaciteit niet worden overschreden.

3. Er mag geen vaartuig met overheidssteun aan de vloot worden onttrokken tenzij de visvergunning zoals gedefinieerd in Verordening (EG) nr. 3690/93 en, in voorkomend geval, de machtigingen tot vissen zoals gedefinieerd in de desbetreffende verordeningen van tevoren zijn ingetrokken. De capaciteit die overeenkomt met de vergunning en, zo nodig, met de machtigingen tot vissen voor de betrokken takken van visserij, kan niet worden vervangen.

4. Indien overheidssteun wordt verleend voor intrekkingen van vangstcapaciteit die verdergaan dan de capaciteitsverlaging die nodig is om de in artikel 11, lid 1, bedoelde referentieniveaus in acht te nemen, wordt de ingetrokken hoeveelheid capaciteit automatisch van de referentieniveaus afgetrokken. De aldus verkregen referentieniveaus worden de nieuwe referentieniveaus.

Artikel 11

Referentieniveaus voor de vissersvloten

1. De Commissie stelt overeenkomstig artikel 31, lid 2, voor elke lidstaat referentieniveaus vast voor de totale vangstcapaciteit van de communautaire vissersvaartuigen die de vlag van die lidstaat voeren.

De referentieniveaus zijn gelijk aan de som van de doelstellingen van het meerjarig oriëntatieprogramma 1997-2002 (hierna „MOP IV” genoemd) voor elk segment zoals voor 31 december 2002 vastgesteld overeenkomstig Beschikking 97/413/EG van de Raad.

2. Door de Raad kunnen referentieniveaus voor de vangstcapaciteit worden vastgesteld die zijn uitgedrukt in andere grootheden dan kW en GT.

*Artikel 12***Regeling voor toevoeging/onttrekking aan de vloot**

Om elke toeneming in totaal van de vangstcapaciteit te voorkomen beheren de lidstaten de toevoegingen aan de vloot en de onttrekkingen aan de vloot op zodanige wijze dat de totale vangstcapaciteit van de toevoegingen aan de vloot op geen enkel moment groter is dan de totale vangstcapaciteit van de onttrekkingen aan de vloot.

*Artikel 13***Uitvoeringsbepalingen**

Regels voor de controle op de nakoming van de in de artikelen 11 en 12 bedoelde verplichtingen kunnen worden vastgesteld volgens de in artikel 31, lid 2, bedoelde procedure.

*Artikel 14***Uitwisselingen van informatie**

De Commissie en de lidstaten wisselen regelmatig informatie uit over de toestand van de vloot en de ontwikkeling ervan in het licht van de in het kader van deze verordening vastgestelde doelstellingen en maatregelen. Nadere regels voor deze uitwisselingen worden vastgesteld volgens de in artikel 31, lid 2, bedoelde procedure.

*Artikel 15***Vissersvlootregisters**

1. Elke lidstaat stelt een register van de communautaire vissersvaartuigen die zijn vlag voeren samen dat de minimumhoeveelheid informatie over de kenmerken en activiteit van de vaartuigen bevat die nodig is voor het beheer van de op communautair niveau vastgestelde maatregelen.
2. Elke lidstaat stelt de in lid 1 bedoelde minimuminformatie ter beschikking van de Commissie.
3. De Commissie zet een communautair gegevensbestand over de vissersvloot op dat de informatie bevat die zij overeenkomstig lid 2 ontvangt, en stelt dit gegevensbestand ter beschikking van de lidstaten.
4. De in lid 1 bedoelde minimuminformatie en de procedures voor de in de leden 2 en 3 bedoelde mededeling ervan worden vastgesteld volgens de in artikel 31, lid 2, bedoelde procedure.

*Artikel 16***Schorsing van communautaire bijdragen**

Onverminderd artikel 23, lid 4, kan de Commissie, zolang een lidstaat het bepaalde in de artikelen 10, 12 en 15 niet naleeft of niet volgens Verordening (EG) nr. 2792/1999 van de Raad en Verordening (EG) nr. 366/2001 van de Commissie vereiste

informatie verstrekt, de communautaire financiële bijstand in het kader van de Verordeningen (EG) nr. 2792/1999 van de Raad en (EG) nr. . . ./2002 van de Raad tot vaststelling van een communautaire noodmaatregel voor de sloop van vissersvaartuigen schorsen of de aan de betrokken lidstaat toegewezen vangstmogelijkheden of visserij-inspanning verlagen.

HOOFDSTUK IV

REGELS INZAKE DE TOEGANG TOT WATEREN EN HULPBRONNEN*Artikel 17***Algemene regels**

1. Behoudens de in het kader van hoofdstuk II vastgestelde maatregelen hebben communautaire vissersvaartuigen gelijke toegang tot de wateren en hulpbronnen in alle andere communautaire wateren dan die welke in lid 2 worden bedoeld.
2. De lidstaten worden gemachtigd om de visserij in de wateren onder hun soevereiniteit of jurisdictie tot 12 zeemijl vanaf de basislijnen te beperken tot de vissersvaartuigen die van oudsher in die wateren vissen vanuit havens aan de aangrenzende kust, onverminderd de regelingen die in het kader van bestaande nabuurschapsbetrekkingen tussen lidstaten bestaan voor communautaire vissersvaartuigen die de vlag van andere lidstaten voeren, en onverminderd de regelingen die zijn opgenomen in bijlage I, waarin voor elke lidstaat de geografische zones van de kustwateren van de andere lidstaten zijn vastgesteld waar visserijactiviteiten mogen plaatsvinden, evenals de soorten waarop deze activiteiten betrekking mogen hebben.

*Artikel 18***Bijzondere regels (Shetland Box)**

1. In het in bijlage II gedefinieerde gebied worden de visserijactiviteiten van vaartuigen met een lengte tussen de loodlijnen van ten minste 26 meter ten aanzien van andere demersale soorten dan kever en blauwe wijting onderworpen aan een stelsel van voorafgaande machtiging overeenkomstig het bepaalde in deze verordening, en met name in bijlage II.
2. Uitvoeringsbepalingen en procedures voor de tenuitvoerlegging van lid 1 kunnen worden vastgesteld volgens de in artikel 31, lid 2, bedoelde procedure.

*Artikel 19***Herziening van de toegangsregels**

1. Uiterlijk op 31 december 2003 dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de in de communautaire regelgeving vastgestelde andere regels inzake de toegang tot hulpbronnen dan die welke in artikel 17, lid 2, worden bedoeld, in welk verslag de rechtvaardiging voor deze regels wordt beoordeeld in het licht van de doelstellingen op het gebied van instandhouding en duurzame exploitatie.

2. Op basis van het in lid 1 bedoelde verslag en met inachtneming van het in artikel 17, lid 1, neergelegde beginsel beslist de Raad uiterlijk op 31 december 2004 over eventuele aanpassingen van die regels.

Artikel 20

Toewijzing van de vangstmogelijkheden en de visserij-inspanning

1. De Raad beslist over een toewijzingsmethode voor de verdeling van de communautaire vangstmogelijkheden voor elk bestand over de lidstaten die elke lidstaat een deel van die vangstmogelijkheden en/of van de te verdelen visserij-inspanning garandeert, met inachtneming van de noodzaak om elke lidstaat zekerheid te verschaffen ten aanzien van een relatieve stabiliteit van de visserijactiviteiten.

2. Wanneer de Gemeenschap nieuwe vangstmogelijkheden opent, beslist de Raad over de methode voor de toewijzing van die mogelijkheden, rekening houdend met de belangen van elke lidstaat.

3. Elke lidstaat beslist voor de vaartuigen die zijn vlag voeren, over de methode voor de toewijzing van de voor die lidstaat bestemde mogelijkheden. Hij stelt de Commissie van de toewijzingsmethode in kennis.

4. De Raad bepaalt de vangstmogelijkheden die in de communautaire wateren beschikbaar zijn voor derde landen, en wijst die mogelijkheden aan elk derde land toe.

5. De lidstaten mogen, na kennisgeving aan de Commissie, de aan hen toegewezen vangstmogelijkheden in hun geheel of voor een deel onderling ruilen.

HOOFDSTUK V

COMMUNAUTAIRE CONTROLE- EN HANDHAVINGSSYSTEEM

Artikel 21

Doelstellingen

Met gebruikmaking van het communautaire controle- en handhavingssysteem worden de toegang tot wateren en hulpbronnen en de uitoefening van activiteiten binnen het toepassingsgebied van het gemeenschappelijk visserijbeleid zoals in artikel 1 aangegeven gecontroleerd en wordt toegezien op de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid.

Artikel 22

Voorwaarden voor de toegang tot wateren en hulpbronnen en voor de afzet van visserijproducten

1. Het is verboden activiteiten binnen het toepassingsgebied van het gemeenschappelijk visserijbeleid te ontplooiën tenzij de volgende verplichtingen worden nagekomen:

- a) een vaartuig heeft zijn vergunning en, in voorkomend geval, zijn machtigingen tot vissen aan boord;
- b) een vaartuig beschikt over een aan boord geïnstalleerd functionerend systeem dat het mogelijk maakt dat vaartuig op te sporen en te identificeren door middel van systemen voor toezicht op afstand;
- c) informatie over de visserijactiviteiten, met inbegrip van aanlandingen en overladingen, wordt door de kapitein onverwijld vastgelegd en gemeld op een wijze die het mogelijk maakt de aldus vastgelegde informatie elektronisch door te geven. Kopieën van de vastgelegde informatie worden ter beschikking van de autoriteiten gesteld;
- d) de kapitein laat inspecteurs aan boord toe en werkt met hen samen; indien een waarnemersregeling van toepassing is, laat de kapitein ook waarnemers aan boord toe en werkt hij met hen samen;
- e) de kapitein neemt de voorwaarden en beperkingen met betrekking tot aanlandingen, overladingen, gezamenlijke beoefening van de visserij, vistuig, netten en het merken en identificeren van vaartuigen in acht.

2. Visserijproducten mogen slechts worden afgezet als wordt voldaan aan de volgende verplichtingen:

- a) de kapitein verkoopt visserijproducten uitsluitend aan een geregistreerde koper of in een geregistreerde afslag;
- b) de koper van visserijproducten is geregistreerd bij de autoriteiten;
- c) de koper van visserijproducten legt facturen of verkoopdocumenten over aan de autoriteiten, tenzij de verkoop plaatsvindt in een geregistreerde afslag die zelf verplicht is facturen of verkoopdocumenten aan de autoriteiten over te leggen;
- d) alle in de Gemeenschap aangelande of ingevoerde visserijproducten waarvoor geen facturen en ook geen verkoopdocumenten aan de autoriteiten zijn overgelegd en die worden vervoerd naar een andere plaats dan die waar zij zijn aangeland of ingevoerd, gaan vergezeld van een door de vervoerder opgesteld document totdat de eerste verkoop heeft plaatsgevonden;
- e) de personen die verantwoordelijk zijn voor de gebouwen en terreinen of de transportvoertuigen, verlenen toegang aan inspecteurs en werken met hen samen;
- f) indien voor een bepaalde soort een minimummaat is vastgesteld, moeten de voor de verkoop, de opslag of het vervoer verantwoordelijke ondernemingen de geografische oorsprong van de producten kunnen bewijzen.

3. Voor de tenuitvoerlegging van de leden 1 en 2 kunnen nadere regels worden vastgesteld volgens de in artikel 31, lid 2, bedoelde procedure.

Deze regels kunnen met name betrekking hebben op documenterings-, vastleggings-, verslagleggings- en informatieverstrekingsverplichtingen van lidstaten, kapiteins en rechts- en natuurlijke personen die binnen het toepassingsgebied van het gemeenschappelijk visserijbeleid vallende activiteiten ontplooiën.

De regels kunnen ook in uitzonderingen op verplichtingen voor bepaalde groepen van vissersvaartuigen voorzien mits die uitzonderingen kunnen worden gerechtvaardigd op grond van het te verwaarlozen effect van de activiteit van de betrokken vaartuigen op levende aquatische hulpbronnen of op grond van de onevenredige last die de verplichtingen zouden veroorzaken in vergelijking met het economische belang van de activiteit van die vaartuigen.

Artikel 23

Verantwoordelijkheden van de lidstaten

1. Tenzij in communautaire regelgeving anders is bepaald, dragen de lidstaten zorg voor een doeltreffende controle, inspectie en handhaving ten aanzien van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid.

2. De lidstaten controleren de activiteiten die binnen het toepassingsgebied van het gemeenschappelijk visserijbeleid op hun grondgebied of in de wateren onder hun soevereiniteit of jurisdictie worden uitgevoerd. Ten aanzien van de communautaire vissersvaartuigen die hun vlag voeren, en hun onderdanen oefenen zij ook controle uit op de toegang tot de wateren en hulpbronnen en de visserijactiviteiten buiten de communautaire wateren.

3. De lidstaten treffen de maatregelen, wijzen de financiële en personele middelen toe en zetten de administratieve en technische structuren op die voor een doeltreffende controle, inspectie en handhaving noodzakelijk zijn, met inbegrip van satellietvolgsystemen. De lidstaten zetten ook tegen 2004 een voorziening voor teledetectie op. In elke lidstaat is een enkele autoriteit verantwoordelijk voor het verzamelen en verifiëren van de informatie over visserijactiviteiten met inbegrip van het aan boord van vissersvaartuigen plaatsen van waarnemers, voor het nemen van passende besluiten met inbegrip van het verbieden van visserijactiviteiten en voor de verslaglegging aan en de samenwerking met de Commissie.

4. Welke schade dan ook die aan de gemeenschappelijke levende aquatische hulpbronnen is berokkend als gevolg van een inbreuk op de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid die is toe te schrijven aan welke activiteit of omissie dan ook van een lidstaat, wordt door die lidstaat vergoed. De schadeloosstelling neemt de vorm aan van een verlaging van het aan de lidstaat toegewezen quotum. Deze verlaging kan plaatsvinden gedurende het jaar waarin het nadeel is geleden, of in het daaropvolgende jaar of de daaropvolgende jaren. Indien een quotumverlaging niet mogelijk is, bepaalt de Commissie het met de quotumhoeveelheid gelijkwaardige bedrag als de vergoeding die de lidstaat verschuldigd is.

Besluiten worden genomen door de Commissie overeenkomstig artikel 31, lid 2. De Commissie kan besluiten dat de aan de lidstaat opgelegde maatregelen gepaard gaan met toewijzing van de betrokken quotumhoeveelheid of het betrokken met de quotumhoeveelheid gelijkwaardige bedrag aan de lidstaten die, naar is komen vast te staan, zijn benadeeld als gevolg van de aan de gemeenschappelijke hulpbronnen berokkende schade. Deze lidstaten gebruiken de hun toegewezen quotumhoeveelheid of het hun toegewezen met de quotumhoeveelheid gelijkwaardige bedrag ten bate van het deel van de visserijsector dat is benadeeld als gevolg van de schade die aan de gemeenschappelijke hulpbronnen is berokkend door de inbreuk op de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid.

Indien geen enkele specifieke lidstaat nadeel heeft geleden, vormt het met de quotumhoeveelheid gelijkwaardige bedrag een bestemmingsontvangst van de Gemeenschap als bedoeld in artikel 4 van het Financieel Reglement⁽¹⁾ die moet worden gebruikt om de controle- en handhavingsmaatregelen in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid te versterken.

5. Uitvoeringsbepalingen voor dit artikel kunnen worden vastgesteld volgens de in artikel 31, lid 2, bedoelde procedure, onder meer met betrekking tot de erkenning door de lidstaten van de in lid 3 bedoelde autoriteit.

Artikel 24

Inspectie en handhaving

De lidstaten nemen de inspectie- en handhavingsmaatregelen die nodig zijn om te verzekeren dat de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid op hun grondgebied of in de wateren onder hun soevereiniteit of jurisdictie worden nageleefd. Zij nemen ook handhavingsmaatregelen met betrekking tot de visserijactiviteiten buiten de communautaire wateren van de communautaire vissersvaartuigen die hun vlag voeren, en van hun onderdanen.

Deze maatregelen omvatten:

- a) steekproefcontroles en inspecties van vissersvaartuigen en van de gebouwen en terreinen van bedrijven en andere partijen die met het gemeenschappelijk visserijbeleid verband houdende activiteiten ontplooiën;
- b) visuele waarnemingen van vissersvaartuigen;
- c) onderzoek betreffende en rechtsvervolgning van inbreuken en sancties overeenkomstig artikel 25;
- d) preventieve maatregelen overeenkomstig artikel 25, lid 4.

De genomen maatregelen worden naar behoren gedocumenteerd. Het zijn doeltreffende, afschrikkende en evenredige maatregelen.

Uitvoeringsbepalingen voor dit artikel kunnen worden vastgesteld volgens de in artikel 31, lid 3, bedoelde procedure.

⁽¹⁾ Financieel Reglement van 21 december 1977 van toepassing op de algemene begroting der Europese Gemeenschappen, zoals gewijzigd (PB L 356 van 31.12.1977, blz. 1).

*Artikel 25***Vervolgactie bij inbreuken**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat, ingeval de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid niet zijn nageleefd, tegen de verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersonen de passende maatregelen worden genomen, met inbegrip van administratieve maatregelen of strafrechtelijke procedures in overeenstemming met hun nationale recht.

2. De overeenkomstig lid 1 ingeleide procedures zijn in staat om, in overeenstemming met de terzake doende bepalingen van nationaal recht, de verantwoordelijken het economische voordeel van de inbreuken daadwerkelijk te ontnemen en aan de ernst van die inbreuken evenredige resultaten te behalen die verdere overtredingen van dezelfde aard doeltreffend tegengaan.

3. De sancties die voortvloeien uit de in lid 2 bedoelde procedures, omvatten met name, afhankelijk van de ernst van de overtreding:

- a) boetes;
- b) inbeslagneming van verboden vistuig en vangsten;
- c) conservatoir beslag op het vaartuig;
- d) tijdelijke stillegging van het vaartuig;
- e) schorsing van de vergunning;
- f) intrekking van de vergunning.

4. Onverminderd de in de leden 1, 2 en 3 bedoelde verplichtingen, beslist de Raad over het niveau van de sancties die de lidstaten moeten toepassen ten aanzien van gedragingen die een ernstige inbreuk vormen zoals omschreven in Verordening (EG) nr. 1447/1999.

5. De lidstaten nemen onmiddellijke maatregelen om te voorkomen dat vaartuigen of natuurlijke of rechtspersonen die op heterdaad worden betrapt op een ernstige inbreuk zoals omschreven in Verordening (EG) nr. 1447/1999 van de Raad, daarmee doorgaan.

*Artikel 26***Verantwoordelijkheden van de Commissie**

1. Onverminderd de verantwoordelijkheden van de Commissie op grond van het Verdrag, evalueert en controleert de Commissie de toepassing van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid door de lidstaten en vergemakkelijkt zij de coördinatie en de samenwerking tussen de lidstaten.

2. Indien er naar het oordeel van de Commissie aanwijzingen zijn dat instandhoudings-, controle-, inspectie- of handhavingsregels in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid niet worden nageleefd en dat dit op levende aquatische

hulpbronnen of de doeltreffende werking van het communautaire controle- en handhavingssysteem een negatieve invloed kan hebben die het noodzakelijk maakt dat met spoed actie wordt ondernomen, geeft zij de betrokken lidstaat ten minste tien werkdagen de tijd om aan te tonen dat de betrokken regels worden nageleefd, en zijn opmerkingen kenbaar te maken.

3. Indien de Commissie na het verstrijken van de in lid 2 bedoelde termijn van oordeel is dat er twijfel over de naleving blijft bestaan, schorst zij de visserijactiviteiten of de aanlandingen van vangsten door bepaalde categorieën vaartuigen of in bepaalde havens, regio's of gebieden in hun geheel of voor een deel. Het besluit is evenredig aan het gevaar dat de niet-naleving van de regels zou opleveren voor de instandhouding van levende aquatische hulpbronnen.

De Commissie heft de schorsing op binnen tien werkdagen nadat de lidstaat heeft aangetoond dat er geen twijfel meer over de naleving bestaat.

4. In het geval dat het quotum van een lidstaat, de toewijzing aan een lidstaat of het voor een lidstaat beschikbare deel wordt geacht te zijn opgebruikt, kan de Commissie onmiddellijke actie ondernemen.

5. In afwijking van artikel 23, lid 2, controleert de Commissie de visserijactiviteiten in communautaire wateren van vaartuigen die de vlag van een derde land voeren, in die gevallen waarin zulks bij communautaire regelgeving is voorgeschreven. Hiertoe werken de Commissie en de betrokken lidstaten samen en coördineren zij hun acties.

6. Nadere regels voor de toepassing van dit artikel kunnen worden vastgesteld volgens de in artikel 31, lid 2, bedoelde procedure.

*Artikel 27***Evaluatie en inspecties door de Commissie**

1. De Commissie kan uit eigen beweging en met haar eigen middelen het initiatief nemen tot en uitvoering geven aan audits, onderzoeken, verificaties en inspecties met betrekking tot de toepassing van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid. Door haar kunnen met name worden gecontroleerd:

- a) de tenuitvoerlegging en de toepassing van die regels door de lidstaten en hun bevoegde autoriteiten;
- b) de overeenstemming van de nationale administratieve handwijzen en inspectie- en bewakingsactiviteiten met de regels;
- c) het bestaan van de vereiste documenten en de overeenstemming daarvan met de geldende regels;
- d) de omstandigheden waaronder de controle- en handhavingsactiviteiten door de lidstaten worden uitgevoerd.

Voor deze doeleinden kan de Commissie inspecties uitvoeren op vaartuigen en in de gebouwen en op de terreinen van bedrijven en andere partijen die met het gemeenschappelijk visserijbeleid verband houdende activiteiten ontplooiën, en heeft zij toegang tot alle voor de uitvoering van haar controle benodigde informatie en documenten.

De lidstaten verlenen de Commissie de bijstand die deze nodig heeft om die taken te vervullen.

2. Nadere regels voor de toepassing van dit artikel kunnen worden vastgesteld volgens de in artikel 31, lid 2, bedoelde procedure.

3. Om de drie jaar stelt de Commissie een evaluatieverslag over de toepassing van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid door de lidstaten op dat moet worden ingediend bij het Europees Parlement en de Raad.

Artikel 28

Samenwerking en coördinatie

1. De lidstaten werken met elkaar en met derde landen samen om de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid te verzekeren. Hiertoe verlenen de lidstaten andere lidstaten en derde landen de bijstand die voor het verzekeren van de naleving van die regels nodig is.

2. In het geval van controle en inspectie met betrekking tot grensoverschrijdende visserijactiviteiten zorgen de lidstaten ervoor dat hun acties in het kader van dit hoofdstuk worden gecoördineerd. Hiertoe wisselen de lidstaten inspecteurs uit.

3. De lidstaten machtigen elkaars inspecteurs, inspectievaartuigen en inspectievliegtuigen om inspecties overeenkomstig de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid uit te voeren met betrekking tot visserijactiviteiten in de wateren onder hun soevereiniteit of jurisdictie en in internationale wateren wat communautaire vissersvaartuigen die hun vlag voeren betreft.

4. Op basis van aan de Commissie meegedeelde beslissingen van de lidstaten over de aanstelling van personen of het inzetten van middelen stelt de Commissie volgens de in artikel 31, lid 2, bedoelde procedure een lijst op van communautaire inspecteurs, inspectievaartuigen en inspectievliegtuigen die zijn gemachtigd om inspecties overeenkomstig dit hoofdstuk uit te voeren in communautaire wateren en op communautaire vissersvaartuigen.

5. Door communautaire inspecteurs of inspecteurs van een andere lidstaat of inspecteurs van de Commissie opgestelde

inspectie- en bewakingsverslagen vormen toelaatbaar bewijsmateriaal bij administratieve of gerechtelijke procedures in welke lidstaat dan ook. Voor de vaststelling van de feiten hebben zij dezelfde waarde als inspectie- en bewakingsverslagen van de lidstaten.

6. Nadere regels voor de toepassing van dit artikel kunnen worden vastgesteld volgens de in artikel 31, lid 2, bedoelde procedure.

HOOFDSTUK VI

BESLUITVORMING EN RAADPLEGING

Artikel 29

Besluitvormingsprocedure

Tenzij in deze verordening anders is bepaald, neemt de Raad besluiten volgens de procedure van artikel 37 van het Verdrag.

Artikel 30

Internationale betrekkingen

Maatregelen die zijn aangenomen in het kader van internationale overeenkomsten waarbij de Gemeenschap partij is, en die bindend worden voor de Gemeenschap, worden in het Gemeenschapsrecht ten uitvoer gelegd volgens de in artikel 31, lid 3, bedoelde procedure.

Ingeval deze maatregelen betrekking hebben op de toewijzing van vangstmogelijkheden, wordt de eerste alinea van toepassing nadat de Raad de in artikel 20 bedoelde maatregelen heeft vastgesteld.

Artikel 31

Comité voor de visserij en de aquacultuur

1. De Commissie wordt bijgestaan door een Comité voor de visserij en de aquacultuur (hierna „het Comité” genoemd).

2. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 4 en 7 van Besluit 1999/468/EG⁽¹⁾ van toepassing. De in artikel 4, lid 3, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn bedraagt 20 werkdagen.

3. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 5 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing. De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn bedraagt 60 werkdagen.

⁽¹⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

*Artikel 32***Regionale adviesraden**

1. Er worden regionale adviesraden opgericht om bij te dragen tot de verwezenlijking van de in artikel 2, lid 1, omschreven doelstellingen, en met name om de Commissie te adviseren over aangelegenheden inzake het visserijbeheer voor bepaalde zeegebieden of visserijzones.

2. De regionale adviesraden worden samengesteld uit vertegenwoordigers van de sectoren visserij en aquacultuur, op het gebied van milieubescherming en consumentenbelangen en van nationale en/of regionale overheden en wetenschappelijke deskundigen uit alle lidstaten waarvan vissersvaartuigen vissen in het betrokken zeegebied of de betrokken visserijzone. De Commissie kan hun vergaderingen bijwonen.

3. De regionale adviesraden kunnen door de Commissie worden geraadpleegd over de voorstellen voor op grond van artikel 37 van het Verdrag vast te stellen maatregelen die de Commissie voornemens is in te dienen en die specifiek betrekking hebben op visbestanden in het betrokken gebied. Zij kunnen eveneens door de Commissie en door de lidstaten over andere maatregelen worden geraadpleegd.

4. De regionale adviesraden kunnen

- a) uit eigen beweging of op verzoek van de Commissie of een lidstaat aan de Commissie of de betrokken lidstaat aanbevelingen en suggesties met betrekking tot aangelegenheden inzake het visserijbeheer voorleggen;
- b) de Commissie of de betrokken lidstaat informeren over problemen met betrekking tot de tenuitvoerlegging van communautaire voorschriften in het door hen bestreken gebied en aan de Commissie of de betrokken lidstaat aanbevelingen en suggesties om die problemen aan te pakken voorleggen;
- c) welke andere activiteiten ook ontplooiën die nodig zijn voor de vervulling van hun functies.

*Artikel 33***Procedure voor de oprichting van regionale adviesraden**

De Raad beslist over de oprichting van een regionale adviesraad. Een regionale adviesraad bestrijkt zeegebieden onder de jurisdictie van ten minste twee lidstaten.

*Artikel 34***Wetenschappelijk Comité voor de visserij en de aquacultuur**

1. Er wordt een Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de visserij (WTEC) ingesteld. Het WTEC wordt indien nodig geraadpleegd over aangelegenheden betreffende de instandhouding en het beheer van levende aquatische hulpbronnen, met inbegrip van biologische, economische, milieu-, sociale en technische overwegingen.

2. De Commissie houdt rekening met de adviezen van het WTEC wanneer zij in het kader van deze verordening voorstellen voor visserijbeheer indient.

HOOFDSTUK VII

SLOTBEPALINGEN

*Artikel 35***Intrekkingen**

1. De Verordeningen (EEG) nr. 3760/92 en (EEG) nr. 101/76 van de Raad worden ingetrokken.

2. Verwijzingen naar de bepalingen van de bij lid 1 ingetrokken verordeningen gelden als verwijzingen naar de overeenkomstige bepalingen van de onderhavige verordening.

*Artikel 36***Beoordeling**

De bepalingen van de hoofdstukken II en III worden vóór het einde van het jaar 2008 opnieuw bezien.

*Artikel 37***Inwerkingtreding**

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2003.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

BIJLAGE I⁽¹⁾

TOEGANG TOT KUSTWATEREN IN DE ZIN VAN ARTIKEL 17, LID 2

1. KUSTWATEREN VAN HET VERENIGD KONINKRIJK

A. TOEGANG VOOR FRANKRIJK

Geografisch gebied	Soorten	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Kust van het Verenigd Koninkrijk (6 tot 12 zeemijl)		
1. Berwick-upon-Tweed east Coquet Island east	Haring	Onbeperkt
2. Flamborough Head east Spurn Head east	Haring	Onbeperkt
3. Lowestoft east Lymle Regis south	Alle soorten	Onbeperkt
4. Lyme Regis south Eddystone south	Demersale soorten	Onbeperkt
5. Eddystone south Longships south-west	Demersale soorten Sint-Jacobsschelp Kreeft Langoesten	Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt
6. Longships south-west Hartland Point north-west	Demersale soorten Langoesten Kreeft	Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt
7. Van Hartland Point tot aan een lijn getrokken vanaf het noorden van Lundy Island	Demersale soorten	Onbeperkt
8. Van een lijn rechtwijzend west van Lundy Island tot Cardigan Harbour	Alle soorten	Onbeperkt
9. Point Lynas North Morecambe Light Vessel east	Alle soorten	Onbeperkt
10. County Down	Demersale soorten	Onbeperkt
11. New Island north-east ⁽¹⁾ Sanda Island south-west	Alle soorten	Onbeperkt
12. Port Stewart north Barra Head west	Alle soorten	Onbeperkt
13. 57°40' NB Butt of Lewis west	Alle soorten, behalve schaal- en weekdieren	Onbeperkt
14. St Kilda, Flannan Islands	Alle soorten	Onbeperkt
15. Ten westen van de lijn die Butt of Lewis lighthouse verbindt met het punt op 59°30' NB, 5°45' WL	Alle soorten	Onbeperkt

(1) Corrigendum in de Engelstalige uitgave van het Publicatieblad: PB L 73 van 19.3.1983, blz. 42.

(1) De grenzen worden gerekend vanaf de basislijn zoals deze van kracht was op het tijdstip van vaststelling van Verordening (EEG) nr. 170/83, doch voor de lidstaten die eerst na die datum tot de Gemeenschap zijn toetreden, vanaf de basislijnen zoals deze golden op het tijdstip van hun toetreding.

B. TOEGANG VOOR IERLAND

Geografisch gebied	Soorten	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Kust van het Verenigd Koninkrijk (6 tot 12 zeemijl)		
1. Point Lynas north Mull of Galloway south	Demersale soorten Langoestine	Onbeperkt Onbeperkt
2. Mull of Oa west Barra Head west	Demersale soorten Langoestine	Onbeperkt Onbeperkt

C. TOEGANG VOOR DUITSLAND

Geografisch gebied	Soorten	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Kust van het Verenigd Koninkrijk (6 tot 12 zeemijl)		
1. East of Shetlands en Fair Isle tussen lijnen rechtwijzend zuidoost van Sumburgh Head lighthouse, rechtwijzend noordoost van Skroo lighthouse en rechtwijzend zuidwest van Skadan lighthouse	Haring	Onbeperkt
2. Berwick-upon-Tweed east Whitby High lighthouse east	Haring	Onbeperkt
3. North Foreland lighthouse east Dungeness new lighthouse south	Haring	Onbeperkt
4. Zone rond St Kilda	Haring Makreel	Onbeperkt Onbeperkt
5. Butt of Lewis lighthouse west naar de lijn die Butt of Lewis lighthouse verbindt met het punt 59°30' NB, 5°45' WL	Haring	Onbeperkt
6. Zone rond North Rona en Sulisker (Sulasgeir)	Haring	Onbeperkt

D. TOEGANG VOOR NEDERLAND

Geografisch gebied	Soorten	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Kust van het Verenigd Koninkrijk (6 tot 12 zeemijl)		
1. East of Shetlands en Fair Isle tussen lijnen rechtwijzend zuidoost van Sumburgh Head lighthouse, rechtwijzend noordoost van Skroo lighthouse en rechtwijzend zuidwest van Skadan lighthouse	Haring	Onbeperkt
2. Berwick upon Tweed east Flamborough Head east	Haring	Onbeperkt
3. North Foreland east Dungeness new lighthouse south	Haring	Onbeperkt

E. TOEGANG VOOR BELGIË

Geografisch gebied	Soorten	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Kust van het Verenigd Koninkrijk (6 tot 12 zeemijl)		
1. Berwick upon Tweed east Coquer Island east	Haring	Onbeperkt
2. Cromer north North Foreland east	Demersale soorten	Onbeperkt
3. North Foreland east Dungeness new lighthouse south	Demersale soorten Haring	Onbeperkt Onbeperkt
4. Dungeness new lighthouse south Selsey Bill south	Demersale soorten	Onbeperkt
5. Straight Point south-east South Bishop north-west	Demersale soorten	Onbeperkt

2. IERSE KUSTWATEREN

A. TOEGANG VOOR FRANKRIJK

Geografisch gebied	Soorten	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Ierse kust (6 tot 12 zeemijl)		
1. Erris Head north-west Sybil Point west	Demersale soorten Langoestine	Onbeperkt Onbeperkt
2. Mizen Head south Stags south	Demersale soorten Langoestine Makreel	Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt
3. Stags south Cork south	Demersale soorten Langoestine Makreel Haring	Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt
4. Cork south Carnsore Point south	Alle soorten	Onbeperkt
5. Carnsore Point south Haulbowline south-east	Alle soorten, behalve schaal- en weekdieren	Onbeperkt

B. TOEGANG VOOR HET VERENIGD KONINKRIJK

Geografisch gebied	Soorten	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Ierse kust (6 tot 12 zeemijl)		
1. Mine Head south Hook Point	Demersale soorten Haring Makreel	Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt
2. Hook Point Carlingford Lough	Demersale soorten Haring Makreel Langoestine Sint-Jacobsschelpen	Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt

C. TOEGANG VOOR NEDERLAND

Geografisch gebied	Soorten	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Ierse kust (6 tot 12 zeemijl)		
1. Stags south Carnsore Point south	Haring Makreel	Onbeperkt Onbeperkt

D. TOEGANG VOOR DUITSLAND

Geografisch gebied	Soorten	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Ierse kust (6 tot 12 zeemijl)		
1. Old Head of Kinsale south Carnsore Point south	Haring	Onbeperkt
2. Cork south Carnsore Point south	Makreel	Onbeperkt

E. TOEGANG VOOR BELGIË

Geografisch gebied	Soorten	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Ierse kust (6 tot 12 zeemijl)		
1. Cork south Carnsore Point south	Demersale soorten	Onbeperkt
2. Wicklow Head east Carlingford Lough south-east	Demersale soorten	Onbeperkt

3. BELGISCHE KUSTWATEREN

Geografisch gebied	Lidstaat	Soorten	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
6 tot 12 zeemijl	Nederland	Alle soorten	Onbeperkt
	Frankrijk	Haring	Onbeperkt

5. DUITSE KUSTWATEREN

Geografisch gebied	Lidstaat	Soorten	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Noordzeekust (3 tot 12 zeemijl) Alle kusten	Denemarken	Demersale soorten Sprot Zandspiering	Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt
	Nederland	Demersale soorten Garnalen	Onbeperkt Onbeperkt
Deens-Duitse grens tot het noordelijke punt van Amrum op 54°43' NB	Denemarken	Garnalen	Onbeperkt
Zone rond Helgoland	Verenigd Koninkrijk	Kabeljauw Schol	Onbeperkt Onbeperkt
Oostzee	Denemarken	Kabeljauw Schol Haring Sprot Aal Wijting Makreel	Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt

6. KUSTWATEREN VAN FRANKRIJK EN VAN DE OVERZEESE DEPARTEMENTEN

Geografisch gebied	Lidstaat	Soorten	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Noord-Atlantische kust (6 tot 12 zeemijl)			
Belgisch-Franse grens tot het oosten van het departement La Manche (monding van La Vire-Grandcamp-les-Bains 49°23'30" NB, 1°2' WL richting noordnoordoost)	België	Demersale soorten Sint-Jacobsschelpen	Onbeperkt Onbeperkt
	Nederland	Alle soorten	Onbeperkt
Duinkerken (2°20' OL) tot Kaap Antifer (0°10' OL)	Duitsland	Haring	Onbeperkt, alleen van oktober tot en met december
Belgisch-Franse grens tot Kaap Alprech Ouest (50°42'30" NB, 1°33'30" OL)	Verenigd Koninkrijk	Alle soorten	Onbeperkt
Atlantische kust (6 tot 12 zeemijl)			
Spaans-Franse grens tot 46°08' NB	Spanje	Ansjovis Sardine	— Gerichte visserij, onbeperkt, alleen van 1 maart tot en met 30 juni — Visserij voor levend aas, alleen van 1 juli tot en met 31 oktober — Onbeperkt, alleen van 1 januari tot en met 28 februari en van 1 juli tot en met 31 december — Voorts worden de activiteiten met betrekking tot de hierboven genoemde soorten uitgeoefend overeenkomstig en binnen de grenzen van de activiteiten in 1984
Middellandse-Zeekust (6 tot 12 zeemijl)			
Grens Spanje/Cap Leucate	Spanje	Alle soorten	Onbeperkt ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Toetredingsakte van 1985.

7. SPAANSE KUSTWATEREN

Geografisch gebied	Lidstaat	Soorten	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Atlantische kust (6 tot 12 zeemijl) Frans-Spaanse grens tot de vuurtoren van Cap Mayor (3 °47' WL)	Frankrijk	Pelagische soorten	Onbeperkt, overeenkomstig en binnen de grenzen van de activiteiten in 1984
Middellandse-Zeekust (6 tot 12 zeemijl) Grens Frankrijk /Cap Creus	Frankrijk	Alle soorten	Onbeperkt (1)

(1) Toetredingsakte van 1985.

8. NEDERLANDSE KUSTWATEREN

Geografisch gebied	Lidstaat	Soorten	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
(3 tot 12 zeemijl) Hele kust	België	Alle soorten Demersale soorten Sprot Zandspiering Horsmakreel	Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt Onbeperkt
	Denemarken		
(6 tot 12 zeemijl) Hele kust	Duitsland	Kabeljauw Garnalen	Onbeperkt Onbeperkt
	Frankrijk	Alle soorten	Onbeperkt
	Zuidpunt van Texel ten westen tot de grens Nederland/Duitsland	Verenigd Koninkrijk	Demersale soorten

BIJLAGE II
SHETLAND BOX

A. Geografische definitie

Het gebied binnen een lijn die loopt van het punt op de westkust van Schotland op 58°30' NB naar 59°30' NB, 6°15' WL,
 van 58°30' NB, 6°15' WL naar 59°30' NB, 5°45' WL,
 van 59°30' NB, 5°45' WL naar 59°30' NB, 3°45' WL,
 langs de 12-zeemijlslijn ten noorden van de Orkaden,
 van 59°30' NB, 3°00' WL naar 61°00' NB, 3°00' WL,
 van 61°00' NB, 3°00' WL naar 61°00' NB, 0°00',
 langs de 12-zeemijlslijn ten noorden van de Shetlands,
 van 61°00' NB, 0°00' naar 59°30' NB, 0°00',
 van 59°30' NB, 0°00' naar 59°30' NB, 1°00' WL,
 van 59°30' NB, 1°00' WL naar 59°00' NB, 1°00' WL,
 van 59°00' NB, 1°00' WL naar 59°00' NB, 2°00' WL,
 van 59°00' NB, 2°00' WL naar 58°30' NB, 2°00' WL,
 van 58°30' NB, 2°00' WL naar 58°30' NB, 3°00' WL,
 van 58°30' NB, 3°00' WL naar de oostkust van Schotland, op 58°30' NB.

B. Toegestane visserijinspanning

Maximumaantal vissersvaartuigen met een lengte tussen de loodlijnen van ten minste 26 m ⁽¹⁾ dat mag vissen op andere demersale soorten dan kever en blauwe wijting ⁽²⁾:

Lidstaat	Toegestaan aantal vissersvaartuigen
Frankrijk	52
Verenigd Koninkrijk	62
Duitsland	12
België	2

⁽¹⁾ De lengte tussen de loodlijnen zoals gedefinieerd in Verordening (EEG) nr. 2930/86 van de Commissie (PB L 274 van 25.9.1986, blz. 1).

⁽²⁾ Voor vaartuigen die vissen op kever en blauwe wijting kunnen specifieke toezichtmaatregelen worden vastgesteld ten aanzien van het aan boord hebben van vistuig en van andere soorten dan de eerdergenoemde.

Voorstel voor een verordening van de Raad houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2792/1999 tot vaststelling van de uitvoeringsbepalingen en voorwaarden voor structurele acties van het gemeenschappelijk visserijbeleid

(2002/C 203 E/39)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2002) 187 def. — 2002/0116(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 29 mei 2002)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op de artikelen 36 en 37,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verordening (EG) nr. 2792/1999 van 17 december 1999 tot vaststelling van de uitvoeringsbepalingen en voorwaarden voor de structurele acties van de Gemeenschap in de visserijsector ⁽¹⁾ bevat bepalingen betreffende de herstructurering van de communautaire visserijsector.
- (2) De toepassingstermijn van Beschikking 97/413/EG van de Raad van 26 juni 1997 inzake de doelstellingen en bepalingen voor de herstructurering, in de periode van 1 januari 1997 tot en met 31 december 2001, van de communautaire visserijsector met het oog op de totstandbrenging van een duurzaam evenwicht tussen de visbestanden en de exploitatie daarvan ⁽²⁾ is verlengd en zal aflopen op 31 december 2002.
- (3) Er moeten passende bepalingen worden vastgesteld voor de periode vanaf 1 januari 2003.
- (4) Er moet voor worden gezorgd dat het beleid voor herstructurering van de visserijsector coherent is met de andere componenten van het gemeenschappelijk visserijbeleid, en met name met de doelstelling om een duurzaam evenwicht tot stand te brengen tussen de capaciteit van de vissersvloten en de voor deze vloten beschikbare vangstmogelijkheden in de wateren van de Gemeenschap en daarbuiten.
- (5) Daar dit evenwicht slechts kan worden bereikt door capaciteit uit de vaart nemen, zou de financiële steun van de Gemeenschap aan de visserijsector via het Financieringsinstrument voor de Oriëntatie van de Visserij (FIOV) moeten worden geconcentreerd op de sloop van vissersvaartuigen en zou geen overheidssteun meer mogen worden verleend voor de vernieuwing van de vloot.
- (6) Om dezelfde reden zouden maatregelen voor het uitrusten en het moderniseren van vissersvaartuigen moeten worden beperkt tot maatregelen om de veiligheid, de navigatie, de hygiëne, de kwaliteit en de veiligheid van de producten en de arbeidsomstandigheden te verbeteren of tot maatregelen om de selectiviteit van het vistuig te bevorderen, mede om bijvangst en nadelige gevolgen voor de habitats te verminderen. Deze maatregelen zouden voor FIOV-steun in aanmerking komen op voorwaarde dat ze niet leiden tot een toename van de visserij-inspanning.
- (7) Voor maatregelen voor de kleinschalige kustvisserij zou FIOV-steun mogen worden verleend op voorwaarde dat ze niet leiden tot een verhoging van de visserij-inspanning in kustwateren met kwetsbare mariene ecosystemen, of dat ze bijdragen tot een vermindering van het effect van geslept vistuig op de flora en fauna van de zeebodem.
- (8) De overbrenging van communautaire vissersvaartuigen naar derde landen, ook indien dit geschiedt in het kader van gemengde vennootschappen, draagt niet bij tot een bevordering van een duurzame visserij buiten de wateren van de Gemeenschap, en daarom zou voor een dergelijke overbrenging ook geen overheidssteun meer mogen worden verleend.
- (9) Sociaal-economische maatregelen zijn bedoeld om de herstelling van vissers te ondersteunen om hen in staat te stellen een voltijdse beroepsactiviteit op te nemen buiten de zeevisserij. Deze maatregelen kunnen ook tot doel hebben de vissers te helpen hun activiteiten te verleggen naar buiten de zeevisserijsector en hen zo in staat te stellen om deeltijds te blijven vissen, op voorwaarde dat de door de begunstigden geleverde visserij-inspanning daardoor vermindert.
- (10) Er dienen nauwkeurige regels te worden vastgesteld voor de toekenning van vergoedingen en de beperking daarvan in de tijd, wanneer de Raad een meerjarig beheersplan heeft vastgesteld of de Commissie of één of meer lidstaten besloten hebben noodmaatregelen vast te stellen.
- (11) De artikelen 87, 88 en 89 van het Verdrag zouden van toepassing moeten zijn op voor door de lidstaten in de visserij- en aquacultuursector verleende steun. Om vergoeding door de Commissie van door de lidstaten voorgeschoten middelen te versnellen zou echter een uitzondering op dat beginsel moeten worden toegestaan voor de verplichte financiële bijdragen van de lidstaten in door de Gemeenschap gefinancierde maatregelen waarin is voorzien in de ontwikkelingsplannen als bedoeld in Verordening (EG) nr. 1260/1999 van 21 juni 1999 houdende algemene bepalingen inzake de Structuurfondsen ⁽³⁾.

⁽¹⁾ PB L 337 van 30.12.1999, blz. 10. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 179/2002 (PB L 31 van 1.2.2002, blz. 25).

⁽²⁾ PB L 175 van 3.7.1997, blz. 27. Beschikking laatstelijk gewijzigd bij Beschikking nr. 2002/70/EG (PB L 31 van 1.2.2002, blz. 77).

⁽³⁾ PB L 161 van 26.6.1999, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1447/2001 (PB L 198 van 21.7.2001, blz. 1).

(12) Om procedurele redenen zouden alle maatregelen die voorzien in een overheidsfinanciering die de in Verordening (EG) nr. 2792/1999 of in Verordening (EG) nr. [...] tot vaststelling van een communautaire maatregel voor de sloop van vissersvaartuigen vastgestelde bepalingen inzake verplichte financiële bijdragen overschrijden, echter als geheel onder de toepassing van de artikelen 87 tot en met 89 van het Verdrag moeten vallen.

(13) Verordening (EG) nr. 2792/1999 moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EG) nr. 2792/1999 wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan artikel 1 wordt het volgende lid toegevoegd:

„3. Op grond van het bepaalde in lid 1 en lid 2 mogen vastgestelde maatregelen niet leiden tot een toename van de visserij-inspanning.”

2. Artikel 2 wordt vervangen door:

„Artikel 2

Middelen

Het Financieringsinstrument voor de Oriëntatie van de Visserij, hierna „het FIOV” te noemen, kan onder de in deze verordening bepaalde voorwaarden, voor de maatregelen die zijn omschreven in titels II, III en IV binnen de werkingssfeer van het gemeenschappelijk visserijbeleid als omschreven in artikel 1 van Verordening (EG) nr. ... (betreffende de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visserijhulpbronnen in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid), bijstand verlenen onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 16 en artikel 23, lid 4, van laatstgenoemde verordening.”

3. Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

a) Lid 1 wordt vervangen door:

„1. De in artikel 9, onder a), van Verordening (EG) nr. 1260/1999 bepaalde programmering geschiedt in overeenstemming met de doelstellingen van het gemeenschappelijk visserijbeleid en inzonderheid met het bepaalde in hoofdstuk III van de Verordening (EG) nr. [...] (betreffende de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visserijhulpbronnen in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid). Indien nodig moet de programmering worden herzien, inzonderheid in het licht van de beperkingen van de visserij-inspanning die zijn vastgesteld op grond van de artikelen 5 en 6 van Verordening (EG) nr. [...] (betreffende de instandhouding en de duurzame exploitatie van de

visserijhulpbronnen in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid).

De programmering bestrijkt alle in de titels II, III en IV van deze verordening bedoelde gebieden.”

b) Lid 3 wordt vervangen door:

„3. De in artikel 9, onder b), van Verordening (EG) nr. 1260/1999 bepaalde ontwikkelingsplannen moeten het bewijs leveren dat overheidssteun noodzakelijk is om de beoogde doelstellingen te kunnen verwezenlijken, en met name dat modernisering van de betrokken vissersvloten zonder overheidssteun onmogelijk zou zijn, en dat de overwogen maatregelen de duurzame exploitatie van de visbestanden niet in gevaar brengen.

De in de plannen te vermelden gegevens zijn bepaald in bijlage I.”

c) Lid 4 wordt geschrapt.

4. De artikelen 4 en 5 worden geschrapt.

5. Titel II wordt vervangen door:

„TITEL II

MAATREGELEN TOT AANPASSING VAN DE VISSERIJ- INSPANNING.”

6. Artikel 6 wordt geschrapt.

7. Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

a) Lid 1 wordt vervangen door:

„1. De lidstaten nemen passende maatregelen om te voldoen aan de bepalingen van hoofdstuk III van Verordening (EG) nr. [...] (betreffende de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visserijhulpbronnen in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid).

Indien nodig geschiedt dit, hetzij door de definitieve beëindiging van de visserijactiviteiten van de vissersvaartuigen overeenkomstig de van toepassing zijnde bepalingen van bijlage III of door een beperking van deze activiteiten, of door een combinatie van beide.”

b) Lid 3 wordt vervangen door:

„3. De definitieve beëindiging van de visserijactiviteit van vissersvaartuigen kan worden gerealiseerd door het vaartuig te slopen.”

c) Lid 4 wordt geschrapt.

d) In lid 5 worden de punten b), c) en d) geschrapt.

e) De leden 6 en 7 worden geschrapt.

8. Artikel 8 wordt geschrapt.

9. Artikel 9 wordt vervangen door:

„Artikel 9

Overheidssteun voor de uitrusting of modernisering van vissersvaartuigen

1. Er mag overheidssteun voor de uitrusting — met inbegrip van het gebruik van meer selectieve vistechnieken — of de modernisering van vissersvaartuigen worden verleend op voorwaarde dat:

- a) de steun geen betrekking heeft op de capaciteit in tonnage of motorvermogen;
- b) de steun niet wordt gebruikt om de doeltreffendheid van het vistuig te vergroten;
- c) de gegevens van de in artikel 3, lid 3, bedoelde plannen zijn vermeld zoals is aangegeven in bijlage I;
- d) aan de in bijlage III bepaalde voorwaarden is voldaan.

2. Het effect van het verlenen van de overheidssteun moet worden vermeld in het in artikel 21 bedoelde jaarlijkse uitvoeringsverslag.

3. De voor overheidssteun in aanmerking komende uitgaven voor de uitrusting of modernisering van vissersvaartuigen mogen de in tabel 1 van bijlage IV bepaalde bedragen niet overschrijden.”

10. Artikel 10 wordt vervangen door:

„Artikel 10

Gemeenschappelijke bepalingen inzake de vissersvloten

Overheidssteun voor modernisering en uitrusting uit hoofde van deze verordening moet pro rata temporis worden terugbetaald wanneer het betreffende vissersvaartuig uit het communautaire gegevensbestand van vissersvaartuigen wordt geschrapt binnen vijf jaar nadat het is gemoderniseerd.”

11. Artikel 11 wordt als volgt gewijzigd:

a) Lid 1 wordt vervangen door:

„1. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder „kleinschalige kustvisserij” verstaan de visserij die wordt beoefend door vissersvaartuigen met een lengte over alles van minder dan 12 meter die geen geslept vistuig gebruiken.”

b) Lid 4 wordt vervangen door:

„4. Voor de toepassing van lid 3 kunnen onder meer de volgende projecten als geïntegreerde collectieve projecten worden beschouwd:

- veiligheidsuitrusting aan boord en verbetering van de hygiënische en arbeidsomstandigheden,
- technologische vernieuwingen (meer selectieve vistechnieken) die niet leiden tot een toename van de visserij-inspanning,

— organisatie van de productie, verwerking en afzet (verkoopbevordering en toegevoegde waarde van producten,

— beroepsopleiding of herscholing.”

12. Artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

a) Lid 3, onder c), wordt vervangen door:

„c) verlening aan vissers die kunnen aantonen dat zij het beroep sinds ten minste vijf jaar uitoefenen, van een niet-hernieuwbare individuele forfaitaire premie om hen te helpen:

i) zich in het kader van een individueel of collectief sociaal plan te herscholen voor een beroep buiten de zeevisserij, met dien verstande dat de subsidiabele kosten per begunstigde maximaal 50 000 EUR mogen bedragen; de beheersinstantie bepaalt het individuele bedrag, rekening houdende met de omvang van het herscholingsproject en de door de begunstigde geleverde financiële inspanning;

ii) hun activiteiten te diversifiëren naar gebieden buiten de zeevisserij, in het kader van een individueel of collectief sociaal plan, met dien verstande dat de subsidiabele kosten per begunstigde maximaal 20 000 EUR mogen bedragen; de beheersinstantie bepaalt het individuele bedrag rekening houdende met de omvang van het diversificatieproject en de door de begunstigde geleverde financiële inspanning;”

b) Lid 4, onder d) wordt vervangen door:

„d) dat de in lid 3, onder c), i), bedoelde premie pro rata temporis door de begunstigde wordt terugbetaald indien hij binnen vijf jaar na de uitkering van de premie het vissersberoep opnieuw opneemt en dat de premie voor diversificatie als bedoeld in lid 3, onder c), ii), bijdraagt tot een vermindering van de visserij-inspanning van de vaartuigen waarop de begunstigden actief zijn;”

c) Lid 6 wordt geschrapt.

13. Artikel 16 wordt als volgt gewijzigd:

a) Lid 1 wordt als volgt gewijzigd:

i) Punt a) wordt vervangen door:

„a) in geval van een niet te voorziene gebeurtenis, in het bijzonder als gevolg van biologische oorzaken; de vergoeding wordt toegekend voor ten hoogste drie opeenvolgende maanden of voor ten hoogste zes maanden in het totaal in de hele periode 2000-2006. De beheersinstantie verstrekt de Commissie vooraf het wetenschappelijke bewijs van de gebeurtenis.”

ii) Punt c) wordt vervangen door:

„c) ingeval door de Raad een meerjarig plan wordt vastgesteld of de Commissie of één of meer lidstaten besluiten tot noodmaatregelen: de vergoeding wordt door de lidstaat toegekend voor ten hoogste één jaar.”

b) Lid 3 wordt vervangen door:

„3. De financiële bijstand van het FIOV voor de in lid 1 en lid 2 bedoelde maatregelen mag, per lidstaat en voor de gehele periode 2000-2006 niet hoger zijn dan het hoogste van de volgende twee bedragen: 1 miljoen EUR of 4 % van de financiële bijstand van de Gemeenschap die in de betrokken lidstaat aan de sector is toegekend.

Ingeval een meerjarig beheersplan wordt vastgesteld door de Raad of de Commissie besluit tot noodmaatregelen, mogen deze maxima echter worden overschreden op voorwaarde dat de maatregel een buitengebruikstellingsregeling bevat die bedoeld is om binnen twee jaar na de vaststelling van de maatregel een aantal vissersvaartuigen met een visserij-inspanning die ten minste gelijk is aan de visserij-inspanning van de vissersvaartuigen waarvan de visserijactiviteit als gevolg van het plan of de noodmaatregel is stilgelegd, buiten bedrijf te stellen.

Om de goedkeuring van de Commissie voor een financiële bijdrage van het FIOV te krijgen, moet de lidstaat de maatregel aan de Commissie melden en deze een nauwkeurige berekening van de premies meedelen. De maatregel treedt in werking nadat de lidstaat de goedkeuring van de Commissie heeft ontvangen.

De beheersinstantie bepaalt de in elk afzonderlijk geval te betalen vergoedingen en compensaties als bedoeld in de leden 1 en 2, rekening houdende met de relevante parameters zoals de werkelijke verliezen die zijn geleden, de omvang van de herscholingsinspanning, het herstelplan of de inspanning voor technische aanpassing.”

c) Lid 4 wordt vervangen door:

„4. Periodiek terugkerende seizoengebonden stilleggingen van de visserijactiviteit komen niet in aanmerking voor de in de leden 1, 2 en 3 bedoelde steun.”

14. Artikel 18 wordt vervangen door:

„Artikel 18

Inachtneming van de voorwaarden voor bijstandsverlening

De beheersinstantie vergewist zich ervan dat de in bijlage III vermelde bijzondere voorwaarden voor bijstandsverlening in acht worden genomen.

Voor de toekenning van steun verifieert zij tevens de technische bekwaamheid van de begunstigde en de financiële levensvatbaarheid van de bedrijven, alsook of ze voldoen aan alle regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid. Indien tijdens de steunverleningsperiode wordt geconstateerd dat de begunstigde niet aan alle regels van het ge-

meenschappelijk visserijbeleid voldoet, moet de steun worden terugbetaald.

Nadere bepalingen voor de toepassing van dit artikel kunnen worden vastgesteld overeenkomstig artikel 23, lid 2.”

15. Artikel 19 wordt vervangen door:

„Artikel 19

Verplichte financiële bijdragen en staatssteun

1. Onverminderd het bepaalde in lid 2, zijn de artikelen 87, 88 en 89 van het Verdrag van toepassing op steun die door de lidstaten wordt verleend in de sector visserij en aquacultuur.

2. De artikelen 87, 88 en 89 van het Verdrag zijn niet van toepassing op de verplichte financiële bijdragen van de lidstaten in door de Gemeenschap gefinancierde maatregelen, waarin is voorzien bij de in artikel 3, lid 3, van deze verordening bedoelde plannen als gedefinieerd in artikel 9, onder b), van Verordening (EG) nr. 1260/1999 of in artikel [...] van Verordening (EG) nr. [...] tot vaststelling van een communautaire noodmaatregel voor de sloop van vissersvaartuigen.

3. Maatregelen die voorzien in een overheidsfinanciering die de bij deze verordening of bij Verordening (EG) nr. [...] tot vaststelling van een communautaire noodmaatregel voor de sloop van vissersvaartuigen vastgestelde bepalingen inzake verplichte financiële bijdragen, als bedoeld in lid 2 van dit artikel, overschrijdt worden als geheel behandeld overeenkomstig het bepaalde in lid 1 van dit artikel.”

16. Artikel 22 wordt vervangen door:

„Artikel 22

Comitologie

De voor de uitvoering van deze verordening vereiste maatregelen die verband houden met de onderwerpen als bedoeld in de artikelen 4, 5, 6, 8, 10, 15, 18 en 21 worden vastgesteld volgens de beheersprocedure van artikel 23, lid 2.”

17. Artikel 23 wordt als volgt gewijzigd:

a) Lid 1, onder a), wordt vervangen door:

„a) voor de uitvoering van de artikelen 8, 15, 18 en 21 door het Comité voor de structuur van de visserij en de aquacultuur, dat is opgericht bij artikel 51 van Verordening (EG) nr. 1260/1999; en”

Artikel 2

De bijlagen I tot en met IV worden gewijzigd zoals is aangegeven in de bijlage bij deze verordening.

Artikel 3

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2003.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

BIJLAGE

1. Bijlage I wordt als volgt gewijzigd:
  - a) punt 1, onder c), wordt vervangen door:

„c) behoeften van de sector.”
  - b) punt 2, onder d), i), wordt vervangen door:

„i) indicatoren voor de ontwikkeling van de vloot ten opzichte van de doelstellingen van de meerjarige beheersplannen;”
2. Bijlage II wordt geschrapt.
3. Bijlage III wordt als volgt gewijzigd:
  - a) De titel van punt 1 wordt vervangen door:

„1. **Uitvoering van maatregelen tot aanpassing van de visserij-inspanning (titel II)**”
  - b) Punt 1.0 wordt vervangen door:

„1.0 *Leeftijd van de vaartuigen*

Voor de toepassing van deze verordening is de leeftijd van een vaartuig een geheel getal dat het verschil aangeeft tussen het jaar waarin de beheersinstantie heeft besloten een premie of steun toe te kennen en het jaar van inbedrijfstelling in de zin van Verordening (EG) nr. 2930/86 van 22 september 1986 houdende definities van de kenmerken van vissersvaartuigen ⁽¹⁾.”
  - c) Punt 1.1, onder b), iv), wordt geschrapt;
  - d) Punt 1.1, onder c) en d), worden geschrapt;
  - e) De punten 1.2 en 1.3 worden geschrapt;
  - f) De titel van punt 1.4 wordt vervangen door:

„1.4. *Modernisering van vissersvaartuigen (artikel 9)*”
  - g) Punt 1.4, onder b), i), wordt geschrapt.
  - h) Punt 1.4, onder b), ii), wordt vervangen door:

„ii) verbetering van de kwaliteit en de veiligheid van de gevangen en aan boord bewaarde producten door het gebruik van betere vangst- en bewaringstechnieken en de toepassing van wettelijke en bestuursrechtelijke gezondheidsvoorschriften, en/of;”
  - i) Het volgende punt 1.5 wordt toegevoegd:

„1.5. *Sociaal-economische maatregelen (artikel 12)*

Maatregelen om de opleiding van vissers of diversificatie van hun activiteiten naar buiten de zeevisserij te ondersteunen moeten bijdragen tot een vermindering van de door de begunstigden geleverde visserij-inspanning, zelfs indien ze verder deeltijds het visserijberoep blijven uitoefenen.”
  - j) Punt 2.5, onder b), wordt geschrapt.

(1) PB L 274 van 25.9.1986, blz. 1. Verordening gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 3259/1994 van 22 december 1994 (PB L 339 van 29.12.1994, blz. 11).

4. In bijlage IV wordt de tekst vóór tabel 3 in punt 2 vervangen door:

„2. **Percentages van de financiële participatie**

- a) Voor alle in de titels II, III en IV genoemde acties gelden voor de financiële participatie van de Gemeenschap (A), het totaal van de (nationale, regionale en andere) financiële overheidsparticipaties van de betrokken lidstaat (B) en, in voorkomend geval, de financiële participatie van particuliere begunstigden (C), de hierna vermelde maxima, uitgedrukt in procenten van de voor bijstand in aanmerking komende uitgaven.

Groep 1:

Premies voor definitieve beëindiging van de visserijactiviteit (artikel 7), kleinschalige kustvisserij (artikel 11), sociaal-economische maatregelen (artikel 12), bescherming en ontwikkeling van aquatische hulpbronnen (artikel 13, lid 1, onder a)), uitrusting van vissershavens zonder financiële participatie van particuliere begunstigden (artikel 13, lid 1, onder c)), verkoopbevordering en het zoeken naar nieuwe afzetmogelijkheden, zonder financiële participatie van particuliere begunstigden (artikel 14), door het bedrijfsleven zonder financiële participatie van particuliere begunstigden uitgevoerde acties (artikel 15), premies voor tijdelijke stillegging van activiteiten en financiële vergoeding voor andere maatregelen (artikel 16), innoverende acties en technische bijstand, waaronder door overheidsinstanties uitgevoerde proefprojecten (artikel 17).

Groep 2:

Modernisering van vissersvaartuigen (artikel 9).

Groep 3:

Aquacultuur (artikel 13, lid 1, onder b)), uitrusting van vissershavens met financiële participatie van particuliere begunstigden (artikel 13, lid 1, onder c)), verwerking en afzet (artikel 13, lid 1, onder d)), binnenvisserij (artikel 13, lid 1, onder e)), verkoopbevordering en het zoeken van nieuwe afzetgebieden, met financiële participatie van particuliere begunstigden (artikel 14), door het bedrijfsleven met financiële participatie van particuliere begunstigden uitgevoerde acties (artikel 15, lid 2).

Groep 4:

Proefprojecten, andere dan die uitgevoerd door overheidsinstanties (artikel 17).

- b) De beheersinstantie bepaalt of acties inzake bescherming en ontwikkeling van aquatische hulpbronnen (artikel 13, lid 1, onder a)), uitrusting van vissershavens (artikel 13, lid 1, onder c)), maatregelen om nieuwe afzetmogelijkheden te vinden en te ontwikkelen (artikel 14) en door het bedrijfsleven uitgevoerde acties (artikel 15) tot groep 1 of groep 3 behoren en laat zich daarbij met name leiden door de volgende criteria:

- collectieve of individuele belangen;
  - collectieve of individuele begunstigden (producentenorganisaties, organisaties die de bedrijfstak vertegenwoordigen);
  - openbare toegang tot de resultaten van de acties of particulier eigendom en beheer;
  - financiële participatie door collectieve organen, onderzoeksinstellingen.”
-